

Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego

URZĄD STATYSTYCZNY
W KATOWICACH
STATISTICAL OFFICE
IN KATOWICE

Statistical Yearbook Śląskie Voivodship

2012

ISSN 1640-0097

ROK XXXIV

KATOWICE 2012

YEAR XXXIV

PRZEDMOWA

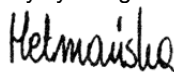
Urząd Statystyczny w Katowicach przekazuje najnowsze wydanie „**Rocznika Statystycznego Województwa Śląskiego 2012**” prezentujące kompleksowo, w sposób tabelaryczny, informacje charakteryzujące potencjał społeczno-ekonomiczny województwa oraz zachodzące w nim zmiany.

Zakres i układ tematyczny Rocznika jest kontynuacją poprzednich edycji. Nawiązuje do popularnych wydawnictw – „Rocznika Statystycznego Rzeczypospolitej Polskiej” i „Rocznika Statystycznego Województw”, co pozwala na dokonywanie porównań w zakresie zróżnicowania regionalnego zjawisk i obserwację podstawowych tendencji w retrospekcji czasowej. Dodatkowo obecną edycję wzbogacono o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 w zakresie stanu ludności i jej warunków mieszkaniowych. Tablice ujęte w 23 blokach tematycznych poprzedzają uwagi ogólne i metodyczne oraz tablice przeglądowe prezentujące m.in. ważniejsze dane o województwie w latach 2000-2011 i województwo na tle kraju. Dane prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007. Całość wzbogacono graficzną ilustracją danych w postaci map i wykresów.

Wyrażam nadzieję, że publikacja będzie stanowić użyteczne źródło informacji. Przybliży szerokiemu gronu odbiorców statystyczny obraz województwa, a także okaże się pomocna w procesie podejmowania strategicznych decyzji i inicjatyw na szczeblu regionalnym. Polsko-angielska wersja publikacji dostępna jest w sprzedaży w tradycyjnej postaci książkowej oraz na płycie CD. Niezależnie, istnieje możliwość bezpłatnego pobrania wersji elektronicznej publikacji na stronie internetowej statystyki publicznej.

Polecam także uwadze Państwa wydawnictwo „Województwo Śląskie 2012 – podregiony, powiaty, gminy” zawierające dane w przekroju terytorialnym.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Katowicach

Aurelia HETMAŃSKA

PREFACE

The Statistical Office in Katowice presents the latest edition of the **“Statistical Yearbook of the Śląskie Voivodship 2012”** presenting a complex set of information in the form of tables characterizing social and economic potential of the voivodship and occurring changes.

The subject matter and arrangement of the Yearbook is a continuation of previous editions, referring to popular publications of the Central Statistical Office: the “Statistical Yearbook of the Republic of Poland” and the “Statistical Yearbook of the Regions”. It gives a possibility to make comparisons and analyses of occurrences on different territorial levels and in retrospection. Moreover, the present edition is enriched with results of the National Population and Housing Census 2011 in the field of the state of population and housing conditions. Tables grouped by themes in 23 chapters are preceded by general and methodological notes as well as review tables presenting more important data characterizing the voivodship in years 2000-2011, and the voivodship on the background of the country. Data are given according to the Polish Classification of Activities 2007. The edition is enriched by a graphic presentation of data in the form of maps and diagrams.

I hope the publication will constitute a useful source of information being not only a statistical image of the voivodship for the potential reader but a helpful source in the process of strategic decision-making and initiatives on regional level as well. Polish-English version of the publication is available on sale in a traditional form (book) and on CD-ROM. Moreover, the electronic version of the yearbook is available free of charge on the website of the official statistics.

Furthermore, I would like to recommend the “Śląskie Voivodship 2012 – Subregions, Powiats, Gminas” presenting data by territorial breakdown.

Director
of the Statistical Office in Katowice

AURELIA HETMAŃSKA

**KOMITET REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO**

**EDITORIAL BOARD
OF THE STATISTICAL OFFICE**

PRZEWODNICZĄCY   *PRESIDENT*

Aurelia Hetmańska

ZASTĘPCA PRZEWODNICZĄCEGO   *VICE-PRESIDENT*

Grażyna Witkowska

CZŁONKOWIE   *MEMBERS*

Ilona Żurek
Małgorzata Góralczyk
Ewa Szafron
Dorota Gwóźdź
Andrzej Marks
Katarzyna Mynarek
Jolanta Sota
Dorota Doniec
Miroslaw Draszczyk
Małgorzata Widuch
Elżbieta Knoska
Renata Włodarska
Elżbieta Pińczak
Joanna Wieczorek
Elżbieta Błaskiewicz

SEKRETARZ   *SECRETARY*

Anna Owczarek

Tłumaczenie na język angielski   *Translation into English*

Alicja Pawłowska-Pal

Redakcja merytoryczna i techniczna   *Editors and technical supervision*
Zespół pracowników Urzędu Statystycznego   *Team of the Statistical Office*
w Katowicach   *in Katowice*

Projekt okładki   *Cover design*

Lidia Motrenko-Makuch

Redakcja techniczna,   *Technical supervision,*
skład i grafika komputerowa   *typesetting and computer graphics*

Daniela Ziętek

ISSN 1640-0097

**Prosimy o podanie źródła
przy publikowaniu danych US**

***When publishing SO data
please indicate the source***

Publikacja dostępna na CD
oraz w Internecie
www.stat.gov.pl/katow

*Publication available on CD-ROM
and on the website
www.stat.gov.pl/katow*

SPIS TREŚCI

Przedmowa .....
Spis treści .....
Spis tablic i wykresów .....
Objaśnienia znaków umownych. Skróty .....
Uwagi ogólne .....

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2011 r. ....
II. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011) .....
III. Wybrane dane o podregionach (NTS 3) w 2011 r. ....

DZIAŁY

I. Geografia .....
II. Stan i ochrona środowiska .....
III. Podział administracyjny i samorząd terytorialny .....
IV. Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości .....
V. Ludność. Wyznania religijne .....
VI. Rynek pracy .....
VII. Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych .....
VIII. Budżety gospodarstw domowych .....
IX. Infrastruktura komunalna. Mieszkania .....
X. Edukacja i wychowanie .....
XI. Ochrona zdrowia i pomoc społeczna .....
XII. Kultura. Turystyka .....
XIII. Nauka i technika. Społeczeństwo informacyjne .....
XIV. Ceny .....
XV. Rolnictwo i leśnictwo .....
XVI. Przemysł i budownictwo .....
XVII. Transport i łączność .....
XXVIII. Handel i gastronomia .....
XIX. Finanse przedsiębiorstw .....
XX. Finanse publiczne .....
XXI. Inwestycje. Środki trwałe .....
XXII. Rachunki regionalne .....
XXIII. Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej .....
XXIV. Wybrane dane o województwach .....

CONTENTS

	Strona Page
Preface	3 – 4
Contents	5
List of tables and graphs	6 – 22
Symbols. Abbreviations	23 – 24
General notes	25 – 31

REVIEW TABLES

<i>Voivodship on the background of the country in 2011</i>	32 – 37
<i>Major data on the voivodship (2000, 2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011)</i>	38 – 59
<i>Selected data on subregions (NTS 3) in 2011</i>	60 – 75

CHAPTERS

<i>Geography</i>	76 – 77
<i>Environmental protection</i>	78 – 102
<i>Administrative division and local self-government</i>	103 – 108
<i>Public safety. Justice</i>	109 – 113
<i>Population. Religious denominations</i>	114 – 146
<i>Labour market</i>	147 – 185
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	186 – 195
<i>Household budgets</i>	196 – 202
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	203 – 215
<i>Education</i>	216 – 247
<i>Health care and social welfare</i>	248 – 260
<i>Culture. Tourism</i>	261 – 269
<i>Science and technology. Information society</i>	270 – 286
<i>Prices</i>	287 – 291
<i>Agriculture and forestry</i>	292 – 320
<i>Industry and construction</i>	321 – 340
<i>Transport and communications</i>	341 – 347
<i>Trade and catering</i>	348 – 352
<i>Finances of enterprises</i>	353 – 370
<i>Public finance</i>	371 – 378
<i>Investments. Fixed assets</i>	379 – 391
<i>Regional accounts</i>	392 – 397
<i>Privatization. Entities of the national economy</i>	398 – 405
<i>Selected data on voivodships</i>	406 – 409

SPIS TABLIC
LIST OF TABLES

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY		
Położenie geograficzne województwa	<i>Geographic location of the voivodship .....</i>	1	76
Powierzchnia i granice	<i>Area and borders .....</i>	2	76
Układ pionowy powierzchni	<i>Elevations .....</i>	3	77
Dane meteorologiczne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Meteorological data (2000, 2005, 2010, 2011) ....</i>	4	77
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	78
Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa (2011, 2012)	<i>Geodesic status and use of voivodship land (2011, 2012) .....</i>	1 (5)	84
Grunty rolne wyłączone na cele nierolnicze i leśne na cele nieleśne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non- -forest purposes (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	2 (6)	85
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymaga- jące rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	3 (7)	85
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	4 (8)	86
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	5 (9)	86
Powierzchnia i pobór wody do napełniania stawów rybnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Area and water withdrawal for filling up fishponds (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	6 (10)	87
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia z wodociągów (2010, 2011)	<i>Quality of water supplied to the population for consumption from waterworks (2010, 2011) ....</i>	7 (11)	87
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowa- dzone do wód lub do ziemi (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	8 (12)	88
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Entities discharging wastewater by place of discharge and wastewater treatment plants possessed (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	9 (13)	88
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Wastewater treatment plants (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	10 (14)	89
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Emission and reduction of air pollutants from plants generating substantial air pollution (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	11 (15)	90
Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych według sekcji i działów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Emission and reduction of air pollutants from plants generating substantial air pollution by sections and divisions (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	12 (16)	91
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Air pollution reduction systems in plants generating substantial air pollution (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	13 (17)	93
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards areas (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	14 (18)	94
Odpady według rodzajów (2010, 2011)	<i>Waste by type (2010, 2011) .....</i>	15 (19)	95

		Tablica Table	Strona Page
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	16 (20)	96
Parki krajobrazowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Landscape parks (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	17 (21)	97
Rezerwy przyrody (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Nature reserves (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	18 (22)	98
Pomniki przyrody (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Monuments of nature (2000, 2005, 2010, 2011)...</i>	19 (23)	98
Wymiar i wpływ z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2010, 2011)	<i>Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds (2010, 2011) .....</i>	20 (24)	99
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2010, 2011)	<i>Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (2010, 2011) .....</i>	21 (25)	99
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Outlays on fixed assets serving environmental protection and water management (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011] .....</i>	22 (26)	100
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku oddania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	23 (27)	101
DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY	CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND LOCAL SELF-GOVERNMENT		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	103
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Administrative units of the voivodship (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	1 (28)	105
Gminy w 2011 r.	<i>Gminas in 2011 .....</i>	2 (29)	105
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2011 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2011 .....</i>	3 (30)	106
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2011 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2011 .....</i>	4 (31)	106
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji państwowej i administracji samorządu terytorialnego (2010, 2011)	<i>Paid employment, wages and salaries in the public administration and territorial self-government administration (2010, 2011) .....</i>	5 (32)	108
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	109
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	1 (33)	111
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według wybranych rodzajów przestępstw (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings by selected type of crime (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	2 (34)	111
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	3 (35)	112
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Adults sentenced by common courts for crimes prosecuted on the basis of a public indictment (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	4 (36)	112
Wpływ spraw do sądów powszechnych w 2011 r.	<i>Incoming cases in common courts in 2011 .....</i>	5 (37)	113
Sprawy rodzinne w 2011 r.	<i>Family cases in 2011 .....</i>	6 (38)	113

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	114
Ludność (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (39)	120
Ludność według płci i wieku (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Population by sex and age (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (40)	120
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyj- nym (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Working and non-working age population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	3 (41)	121
Miasta i ludność w miastach (2010, 2011)	<i>Towns and urban population (2010, 2011)</i>	4 (42)	122
Gminy zamieszkałe przez ludność wiejską (2010, 2011)	<i>Gminas and rural population (2010, 2011)</i>	5 (43)	122
Ludność w wieku 15 lat i więcej według stanu cywilnego faktycznego (2002, 2011)	<i>Population aged 15 and more by de facto marital status (2002, 2011)</i>	6 (44)	123
Ludność w wieku 13 lat i więcej według pozio- mu wykształcenia (2002, 2011)	<i>Population aged 13 and more by educational level (2002, 2011)</i>	7 (45)	124
Ludność według głównego źródła utrzymania (2002, 2011)	<i>Population by main source of maintenance (2002, 2011)</i>	8 (46)	125
Ludność według płci i kraju urodzenia (2002, 2011)	<i>Population by sex and country of birth (2002, 2011)</i>	9 (47)	126
Ludność z obywatelstwem niepolskim według kraju (2002, 2011)	<i>Population of non-Polish citizenship by countries (2002, 2011)</i>	10 (48)	127
Ludność według miejsca urodzenia i obywatelstwa (2002, 2011)	<i>Population by place of birth and citizenship (2002, 2011)</i>	11 (49)	128
Ludność według identyfikacji narodowo- etnicznych w 2011 r.	<i>Population by national-ethnic identity in 2011</i>	12 (50)	128
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym do 2035 r.	<i>Working and non-working age population projection until 2035</i>	13 (51)	129
Ruch naturalny ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Vital statistics (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	14 (52)	130
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2010, 2011)	<i>Marriages contracted and dissolved (2010, 2011)</i>	15 (53)	131
Małżeństwa zawarte według wieku nowożeńców (2010, 2011)	<i>Marriages contracted by age of bridegrooms and brides (2010, 2011)</i>	16 (54)	131
Małżeństwa zawarte według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców (2010, 2011)	<i>Marriages contracted by previous marital status of bridegrooms and brides (2010, 2011)</i>	17 (55)	133
Małżeństwa wyznaniowe (2010, 2011)	<i>Church or religious marriages (2010, 2011)</i>	18 (56)	134
Rozwody według wieku małżonków w momen- cie wniesienia powództwa (2010, 2011)	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filling petition for divorce (2010, 2011)</i>	19 (57)	134
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2010, 2011)	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2010, 2011)</i>	20 (58)	136
Urodzenia (2010, 2011)	<i>Births (2010, 2011)</i>	21 (59)	136
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2010, 2011)	<i>Live births by birth order and age of mother (2010, 2011)</i>	22 (60)	137
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	23 (61)	138
Zgony według płci i wieku zmarłych (2010, 2011)	<i>Deaths by sex and age of deceased (2010, 2011)</i>	24 (62)	138
Zgony według przyczyn w 2010 r.	<i>Deaths by causes in 2010</i>	25 (63)	139
Zgony niemowląt według płci i wieku (2010, 2011)	<i>Infant deaths by sex and age (2010, 2011)</i>	26 (64)	141
Zgony niemowląt według przyczyn w 2010 r.	<i>Infant deaths by causes in 2010</i>	27 (65)	141
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Suicides registered by the police (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	28 (66)	142
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Life expectancy (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	29 (67)	143

	Tablica Table	Strona Page
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2010, 2011)	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2010, 2011) .....</i>	30 (68) 143
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2010, 2011)	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2010, 2011) .....</i>	31 (69) 144
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	32 (70) 144
Niektóre wyznania religijne w 2011 r.	<i>Selected religious denominations in 2011 .....</i>	33 (71) 145
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 147
Aktywność ekonomiczna ludności	Economic activity of the population	
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku na podstawie spisu w 2011 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age on the basis of census in 2011 .....</i>	1 (72) 156
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia na podstawie spisu w 2011 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by educational level on the basis of census in 2011 .....</i>	2 (73) 158
Pracujący	Employment	
Pracujący w gospodarce narodowej (2010, 2011)	<i>Employed persons in the national economy (2010, 2011).....</i>	3 (74) 160
Pracujący wyłącznie lub głównie w gospodarstwach rolnych w czerwcu 2010 r.	<i>Persons employed exclusively or mainly on agricultural holdings in June 2010 .....</i>	4 (75) 161
Pracujący według statusu zatrudnienia (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Employed persons by employment status (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	5 (76) 162
Pracujący według sekcji (2010, 2011)	<i>Employed persons by sections (2010, 2011) .....</i>	6 (77) 164
Przeciętne zatrudnienie (2005, 2010, 2011)	<i>Average paid employment (2005, 2010, 2011) .....</i>	7 (78) 165
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Full- and part-time paid employment (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	8 (79) 166
Przyjęcia do pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Hires (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	9 (80) 167
Zwolnienia z pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Terminations (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	10 (81) 170
Miejsca pracy wolne i nowo utworzone (2010, 2011)	<i>Job vacancies and newly created jobs (2010, 2011) .....</i>	11 (82) 172
Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>School leavers starting work for the first time (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	12 (83) 172
Bezrobocie	Unemployment	
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Registered unemployed persons, unemployment rate as well as job offers (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	13 (84) 174
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyrejestrowani (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	14 (85) 174
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawania bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemployment and work seniority (2000, 2005, 2010, 2011) ....</i>	15 (86) 175
Wydatki Funduszu Pracy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Expenditures of the Labour Fund (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	16 (87) 176

		Tablica Table	Strona Page
Warunki pracy	Work conditions		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2010, 2011]	<i>Persons injured in accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2010, 2011] .....</i>	17 (88)	177
Wydarzenia i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Events and causes of accidents at work (excluding private farms in agriculture) [2000, 2005, 2010, 2011] .....</i>	18 (89)	178
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	19 (90)	180
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Persons working in hazardous conditions (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	20 (91)	180
Choroby zawodowe (2010, 2011)	<i>Occupational diseases (2010, 2011) .....</i>	21 (92)	182
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Persons receiving benefits for work in harmful and strenuous conditions (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	22 (93)	183
Świadczenia oraz średni koszt świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Occupational accidents and occupational diseases benefits (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	23 (94)	185
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	186
Wynagrodzenia	Wages and salaries		
Wynagrodzenia brutto według sekcji (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Gross wages and salaries by sections (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	1 (95)	189
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej (2005, 2010, 2011)	<i>Average monthly gross wages and salaries in the national economy (2005, 2010, 2011) .....</i>	2 (96)	191
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji (2005, 2010, 2011)	<i>Average monthly gross wages and salaries by sections (2005, 2010, 2011) .....</i>	3 (97)	192
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits		
Emeryci i renciści (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Retirees and pensioners (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	4 (98)	194
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Gross retirement pay and pension benefits (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	5 (99)	195

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	196
Gospodarstwa domowe (2010, 2011)	<i>Households (2010, 2011)</i>	1 (100)	200
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2010, 2011)	<i>Average monthly per capita available income of households (2010, 2011)</i>	2 (101)	200
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2010, 2011)	<i>Average monthly per capita expenditures of households (2010, 2011)</i>	3 (102)	201
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2010, 2011)	<i>Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs in households (2010, 2011)</i>	4 (103)	201
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2010, 2011)	<i>Households furnished with selected durable goods (2010, 2011)</i>	5 (104)	202
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	203
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Water-line and sewerage systems (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	1 (105)	208
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Consumers and consumption of electricity in households (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	2 (106)	209
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2010, 2011)	<i>Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households (2010, 2011)</i>	3 (107)	209
Ogrzewnictwo (2010, 2011)	<i>House-heating (2010, 2011)</i>	4 (108)	209
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2010, 2011)	<i>Population using water-line, sewerage and gas-line systems (2010, 2011)</i>	5 (109)	210
Komunikacja miejska (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Urban transport (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	6 (110)	210
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Municipal waste and liquid waste (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	7 (111)	210
Tereny zielone ogólnodostępnej i osiedlowej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Generally accessible and estate area green belts (2000, 2005, 2010, 2011)</i>	8 (112)	211
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe (2002, 2011)	<i>Dwelling stocks (2002, 2011)</i>	9 (113)	212
Struktura mieszkań według powierzchni użytkowej (2002, 2011)	<i>Structure of dwellings by useful floor area (2002, 2011)</i>	10 (114)	212
Struktura mieszkań według liczby izb (2002, 2011)	<i>Structure of dwellings by number of rooms (2002, 2011)</i>	11 (115)	213
Struktura mieszkań według stosunków własnościowych w 2011 r.	<i>Structure of dwellings by type of ownership in 2011</i>	12 (116)	213
Struktura mieszkań wyposażonych w instalacje (2002, 2011)	<i>Structure of dwellings fitted with instalations (2002, 2011)</i>	13 (117)	214

		Tablica Table	
Mieszkania oddane do użytkowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Dwellings completed (2000, 2005, 2010, 2011) ...</i>	14 (118)	214
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Dwellings completed by number of rooms (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	15 (119)	215
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE		CHAPTER X. EDUCATION	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	216
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Education by level (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12).....</i>	1 (120)	221
Szkoły według organów prowadzących (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Schools by school governing authority (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	2 (121)	223
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży (2010/11, 2011/12)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth (2010/11, 2011/12) .....</i>	3 (122)	227
Uczący się języków obcych w szkołach dla dorosłych (2010/11, 2011/12)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for adults (2010/11, 2011/12).....</i>	4 (123)	228
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2010/11, 2011/12)	<i>Education for people with special educational needs (2010/11, 2011/12) .....</i>	5 (124)	229
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii i ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Special education care centres, youth education centres, youth social therapy centres and rehabilitation-education centres (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	6 (125)	230
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Boarding-schools and dormitories for children and youth (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	7 (126)	231
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/2012)	<i>Art schools for children and youth (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	8 (127)	231
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych w roku szkolnym 2011/12	<i>Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools in 2011/12 school year .....</i>	9 (128)	232
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12] .....</i>	10 (129)	233
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12] .....</i>	11 (130)	235
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12] ..</i>	12 (131)	237
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2010/11, 2011/12; 2009/10, 2010/11]	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education [2010/11, 2011/12; 2009/10, 2010/11] .....</i>	13 (132)	237
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12] .....</i>	14 (133)	238
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12] .....</i>	15 (134)	238
Uczniowie i absolwenci liceów profilowanych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według profili kształcenia [2010/11, 2011/12; 2009/10, 2010/11]	<i>Students and graduates of specialized secondary schools for youth (excluding special schools) by educational profile [2010/11, 2011/12; 2009/10, 2010/11] .....</i>	16 (135)	239

	Tablica Table	Strona Page
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) [2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools) [2005/06, 2010/11, 2011/12] .....</i>	17 (136) 239
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2010/11, 2011/12; 2009/10, 2010/11]	<i>Students and graduates of technical secondary schools for youth (excluding special schools) [2010/11, 2011/12; 2009/10, 2010/11] .....</i>	18 (137) 240
Szkoły policealne według form kształcenia (bez szkół specjalnych) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12]	<i>Post-secondary schools by type of education (excluding special schools) [2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12] .....</i>	19 (138) 240
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia [2010/11, 2011/12; 2009/10, 2010/11]	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education [2010/11, 2011/12, 2009/10 2010/11] .....</i>	20 (139) 241
Szkoły wyższe (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Higher education institutions (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	21 (140) 241
Studenci i absolwenci szkół wyższych według form studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Students and graduates of higher education institutions by study forms and type of schools (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	22 (141) 242
Cudzoziemcy – studenci i absolwenci według form studiów i typów szkół (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Foreigners – students and graduates by study forms and type of schools (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	23 (142) 244
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	24 (143) 245
Domy i stołówki studenckie (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Student dormitories and canteens (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	25 (144) 245
Szkoły dla dorosłych (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12)	<i>Schools for adults (2000/01, 2005/06, 2010/11, 2011/12) .....</i>	26 (145) 246
Wychowanie przedszkolne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Pre-primary education (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	27 (146) 247

DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 248
Pracownicy medyczni (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Medical personnel (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	1 (147) 252
Pracujący lekarze specjaliści (2009, 2010, 2011)	<i>Employed doctors specialists (2009, 2010, 2011) .....</i>	2 (148) 252
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2005, 2010, 2011)	<i>Out-patient health care (2005, 2010, 2011) .....</i>	3 (149) 253
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>In-patient health care (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	4 (150) 253
Szpitala ogólne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>General hospitals (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	5 (151) 254
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2009, 2010, 2011)	<i>Emergency medical services and first aid (2009, 2010, 2011) .....</i>	6 (152) 256
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Pharmacies and pharmaceutical outlets (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	7 (153) 256
Krwiodawstwo (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Blood donation (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	8 (154) 257
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Incidence of infectious diseases and poisonings (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	9 (155) 257
Żłobki i kluby dziecięce (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Nurseries and children clubs (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	10 (156) 258
Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2010, 2011)	<i>Care and education centres for children and youth (2010, 2011) .....</i>	11 (157) 258
Rodziny zastępcze (2005, 2010, 2011)	<i>Foster families (2005, 2010, 2011) .....</i>	12 (158) 259

		Tablica Table	Strona Page
Pomoc społeczna stacjonarna (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Stationary social welfare (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	13 (159)	259
Placówki stacjonarne pomocy społecznej według grup mieszkańców (2009, 2010, 2011)	<i>Stationary social welfare facilities by groups of residents (2009, 2010, 2011) .....</i>	14 (160)	259
Świadczenia pomocy społecznej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Social assistance benefits (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	15 (161)	260
DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA	CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	261
Kultura	Culture		
Biblioteki publiczne (z filiami) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Public libraries (with branches) [2000, 2005, 2010, 2011] .....</i>	1 (162)	263
Muzea (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Museums (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	2 (163)	263
Galerie sztuki (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Art galleries (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	3 (164)	264
Teatry, instytucje muzyczne, przedsiębiorstwa estradowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Theatres, music institutions, entertainment enterprises (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	4 (165)	264
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice w 2011 r.	<i>Cultural centres and establishments, clubs, community centres in 2011 .....</i>	5 (166)	265
Kina stałe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Fixed cinemas (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	6 (167)	265
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Radio and television subscribers (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	7 (168)	265
Turystyka	Tourism		
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	8 (169)	266
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	9 (170)	268
Turyści zagraniczni korzystający z turystycz- nych obiektów zbiorowego zakwaterowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourist accommodation establishments (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	10 (171)	269
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	270
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Units and employment in research and development activity (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	1 (172)	274
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2010, 2011)	<i>Employment in research and development activity by educational level (2010, 2011) .....</i>	2 (173)	275
Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Domestic expenditures on research and devel- opment activity (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011] .....</i>	3 (174)	276
Bieżące nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów ba- dań (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011] ..	<i>Current domestic expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011] .....</i>	4 (175)	277

		Tablica Table	Strona Page
Stopień zużycia aparatury naukowo-badawczej w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Degree of consumption of research equipment in research and development activity (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	5 (176)	277
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Expenditures on innovation activity in industry (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011] .....</i>	6 (177)	278
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w przemyśle (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Means for automating production processes in industry (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	7 (178)	280
Przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych (2010, 2011)	<i>Net revenues from sales of new or significantly improved products in industrial enterprises (2010, 2011) .....</i>	8 (179)	283
Wynalazki i wzory użytkowe krajowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Domestic inventions and utility models (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	9 (180)	285
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie informacyjno-telekomunikacyjne (2009, 2010, 2011)	<i>Enterprises using selected information and communication technologies (2009, 2010, 2011) .....</i>	10 (181)	286
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	287
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Price indices of consumer goods and services (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	1 (182)	288
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Retail prices of selected goods and services (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	2 (183)	288
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	3 (184)	291
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Average marketplace prices received by farmers (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	4 (185)	291
DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY		
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x	292
Rolnictwo	Agriculture		
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Trends and major economic and production results in agriculture (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	1 (186)	298
Nakłady pracy w gospodarstwach rolnych w roku 2009/10	<i>Labour input in agricultural holdings in 2009/10 ..</i>	2 (187)	300
Powierzchnia użytków rolnych według rodzajów użytków (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Agricultural land area by land type (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	3 (188)	301
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2009, 2010] .....</i>	4 (189)	301
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) [2000, 2005, 2009, 2010] .....</i>	5 (190)	302
Powierzchnia zasiewów (2000, 2005, 2010, 2011) ...	<i>Sown area (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	6 (191)	304

	Tablica Table	Strona Page
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Selected crop production and yields (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i> 7 (192)	305
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw gruntowych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Area, production and yields of ground vegetables (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i> 8 (193)	306
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Area, production and yields of tree fruit (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i> 9 (194)	307
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owocowych i plantacji jagodowych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Area, production and yields from fruit bushes and berry fruit plantations (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i> 10 (195)	308
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i> 11 (196)	309
Drób (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Poultry (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i> 12 (197)	311
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Production of animals for slaughter (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i> 13 (198)	311
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Production of meat, fats and pluck (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i> 14 (199)	312
Produkcja mleka i jaj (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Production of milk and eggs (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i> 15 (200)	312
Melioracje użytków rolnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Drainage of agricultural land (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i> 16 (201)	313
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11)	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11) .....</i> 17 (202)	313
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011] .....</i> 18 (203)	314
Ciągniki rolnicze (2000, 2005, 2010)	<i>Agricultural tractors (2000, 2005, 2010) .....</i> 19 (204)	314
Ciągniki oraz wybrane maszyny i urządzenia rolnicze (2002, 2010)	<i>Agricultural tractors and selected agricultural machines and equipment (2002, 2010) .....</i> 20 (205)	315
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Procurement of major agricultural products (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i> 21 (206)	316
Wartość skupu ważniejszych produktów rolnych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Value of major agricultural products procurement (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011] .....</i> 22 (207)	317
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Forest land (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i> 23 (208)	318
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodowlane (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i> 24 (209)	319
Pozyskanie drewna (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Removals (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i> 25 (210)	320
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrzewień (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Trees and shrubs outside the forest and removals (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i> 26 (211)	320
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i> x	321
Przemysł	Industry	
Podstawowe dane o przemyśle (2005, 2010, 2011)	<i>Basic data on industry (2005, 2010, 2011) .....</i> 1 (212)	324
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Sold production of industry (current prices) [2005, 2010, 2011] .....</i> 2 (213)	324

	Tablica Table	Strona Page
Produkcja sprzedana przemysłu według liczby zatrudnionych w podmiotach gospodarczych w przemyśle w 2011 r. (ceny bieżące)	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry in 2011 (current prices) .....</i>	3 (214) 327
Wydajność w przemyśle (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Labour productivity in industry (current prices) [2005, 2010, 2011] .....</i>	4 (215) 329
Produkcja wybranych wyrobów (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Production of selected products (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	5 (216) 332
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2005, 2010, 2011)	<i>Average paid employment in industry (2005, 2010, 2011) .....</i>	6 (217) 334
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2005, 2010, 2011)	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry (2005, 2010, 2011) .....</i>	7 (218) 334
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Construction and assembly production (current prices) [2005, 2010, 2011] .....</i>	8 (219) 335
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Construction and assembly production by types of construction objects (current prices) [2005, 2010, 2011] .....</i>	9 (220) 335
Budynki oddane do użytkowania (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Buildings completed (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	10 (221) 337
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Buildings completed by type of buildings (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	11 (222) 338
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie (2005, 2010, 2011)	<i>Average paid employment in construction (2005, 2010, 2011) .....</i>	12 (223) 340
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2005, 2010, 2011)	<i>Average monthly gross wages and salaries in construction (2005, 2010, 2011) .....</i>	13 (224) 340
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS	
Uwagi ogólne	<i>General notes .....</i>	x 341
Transport	Transport	
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Railway lines operated (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	1 (225) 344
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Hard surface public roads (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	2 (226) 344
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Registered road vehicles and tractors (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	3 (227) 345
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Regular bus communication lines (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	4 (228) 345
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Hire or reward road transport (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	5 (229) 346
Wypadki drogowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Road traffic accidents (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	6 (230) 346
Łączność	Communications	
Usługi pocztowe (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Postal services (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	7 (231) 347
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Telephone subscribers and telephone sets (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	8 (232) 347

		Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	General notes	x	348
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	Retail sales of goods (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]	1 (233)	351
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	Structure of retail sales of goods (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011]	2 (234)	351
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębior- stwach handlowych (ceny bieżące) [2005, 2008, 2009, 2010, 2011]	Wholesale of goods in trade enterprises (current prices) [2005, 2008, 2009, 2010, 2011]	3 (235)	351
Sklepy według form organizacyjnych i stacje paliw (2000, 2005, 2010, 2011)	Shops by organizational form and petrol sta- tions (2000, 2005, 2010, 2011)	4 (236)	352
Gastronomia (2000, 2005, 2010, 2011)	Catering (2000, 2005, 2010, 2011)	5 (237)	352
Targowiska (2000, 2005, 2010, 2011)	Marketplaces (2000, 2005, 2010, 2011)	6 (238)	352
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne	General notes	x	353
Bilans finansowy przedsiębiorstw w 2011 r.	Financial balance of enterprises in 2011	1 (239)	357
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2005, 2010, 2011)	Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2005, 2010, 2011)	2 (240)	359
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2005, 2010, 2011)	Revenues, costs and financial results of enterprises by selected section (2005, 2010, 2011)	3 (241)	360
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2005, 2010, 2011)	Enterprises by obtained financial results (2005, 2010, 2011)	4 (242)	361
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2005, 2010, 2011)	Economic relations in enterprises (2005, 2010, 2011)	5 (243)	363
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	Current assets of enterprises (2005, 2010, 2011)	6 (244)	364
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	Share equity (funds) of enterprises (2005, 2010, 2011)	7 (245)	366
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	Initial capital (joint stock) of enterprises (2005, 2010, 2011)	8 (246)	367
Zobowiązania przedsiębiorstw (2005, 2010, 2011)	Liabilities of enterprises (2005, 2010, 2011)	9 (247)	369
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	General notes	x	371
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2005, 2010, 2011)	Revenue of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2010, 2011)	1 (248)	374
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2011 r.	Revenue of local self-government entities budgets by division in 2011	2 (249)	376
Wydatki budżetów jednostek samorządu teryto- rialnego według rodzajów (2000, 2005, 2010, 2011)	Expenditure of local self-government entities budgets by type (2000, 2005, 2010, 2011)	3 (250)	377
Wydatki budżetów jednostek samorządu teryto- rialnego według działów w 2011 r.	Expenditure of local self-government entities budgets by division in 2011	4 (251)	378

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS	
Uwagi ogólne	General notes	x 379
Inwestycje	Investments	
Nakłady inwestycyjne w gospodarce narodowej (ceny bieżące) [2009, 2010, 2011]	<i>Investment outlays in the national economy (current prices) [2009, 2010, 2011] .....</i>	1 (252) 383
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) [2005, 2010, 2011]	<i>Investment outlays in enterprises by ownership sectors (current prices) [2005, 2010, 2011] .....</i>	2 (253) 384
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Investment outlays in enterprises by group (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011] .....</i>	3 (254) 385
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices) [2000, 2005, 2010, 2011] .....</i>	4 (255) 386
Środki trwałe	Fixed assets	
Wartość brutto środków trwałych w gospodarce narodowej (bieżące ceny ewidencyjne) [2009, 2010, 2011]	<i>Gross value of fixed assets in the national economy (current book-keeping prices) [2009, 2010, 2011] .....</i>	5 (256) 387
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) [2005, 2010, 2011]	<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) [2005, 2010, 2011] .....</i>	6 (257) 388
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) [2000, 2005, 2010, 2011]	<i>Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices) [2000, 2005, 2010, 2011] .....</i>	7 (258) 390
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2000, 2005, 2010, 2011)	<i>Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (2000, 2005, 2010, 2011) .....</i>	8 (259) 391
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE	CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS	
Uwagi ogólne	General notes	x 392
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Gross domestic product (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010] .....</i>	1 (260) 396
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) [2000, 2005, 2009, 2010]	<i>Basic elements of production account and generation of income account (current prices) [2000, 2005, 2009, 2010] .....</i>	2 (261) 397
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2000, 2005, 2009, 2010)	<i>Nominal income in the households sector (2000, 2005, 2009, 2010) .....</i>	3 (262) 397

	Tablica Table	Strona Page
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ	CHAPTER XXIII. PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY	
Uwagi ogólne	General notes	x 398
Prywatyzacja	Privatization	
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawnego-organizacyjnego w 2011 r.	State owned enterprises by legal and organizational status in 2011	1 (263) 399
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	State owned enterprises included in the privatization process from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011	2 (264) 399
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane bezpośrednio i zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	State owned enterprises privatized directly and liquidated from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011	3 (265) 400
Spółki powstałe w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.	Companies established from 1 VIII 1990 to 31 XII 2011	4 (266) 400
Podmioty gospodarki narodowej	Entities of the national economy	
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (2000, 2005, 2010, 2011)	Entities of the national economy in the REGON register (2000, 2005, 2010, 2011)	5 (267) 401
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2010, 2011)	Entities of the national economy in the REGON register by legal form and section (2000, 2005, 2010, 2011)	6 (268) 402
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2000, 2005, 2010, 2011)	Commercial companies by legal status and section (2000, 2005, 2010, 2011)	7 (269) 404
DZIAŁ XXIV. WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWACH	CHAPTER XXIV. SELECTED DATA ON VOIVODSHIPS	
Województwo śląskie na tle innych województw w 2011 r.	Śląskie Voivodship on the background of other voivodships in 2011	1(270) 406

SPIS WYKRESÓW LIST OF GRAPHS

		Strona Page
Podział administracyjny województwa śląskiego w 2011 r.	<i>Administrative division of the Śląskie Voivodship in 2011</i>	108 – 109
Udział zanieczyszczeń zatrzymanych w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w zanieczyszczeniach wytworzonych (2010, 2011)	<i>Share of pollutants retained in pollutant reduction systems in pollutants generated (2010, 2011)</i>	108 – 109
Udział odpadów poddanych odzyskowi w odpadach wytworzonych w ciągu roku (2010, 2011)	<i>Share of recovered wastes in wastes generated during the year (2010, 2011)</i>	108 – 109
Bilans gospodarowania wodą w przemyśle w 2011 r.	<i>Balance of water management in industry in 2011</i>	108 – 109
Ludność według płci i wieku w 2011 r.	<i>Population by sex and age in 2011</i>	108 – 109
Struktura bezrobotnych według płci oraz wieku i czasu pozostawania bez pracy w 2011 r.	<i>Structure of unemployed persons by sex, age and duration of unemployment in 2011</i>	108 – 109
Struktura bezrobotnych według poziomu wykształcenia i płci w 2011 r.	<i>Structure of unemployed persons by educational level and sex in 2011</i>	108 – 109
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według wybranych sekcji (2005, 2011)	<i>Average gross wages and salaries by selected sections (2005, 2011)</i>	108 – 109
Mieszkania oddane do użytkowania (2005, 2011)	<i>Dwellings completed (2005, 2011)</i>	108 – 109
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw (2005, 2011)	<i>Dwellings completed per 1000 marriages contracted (2005, 2011)</i>	108 – 109
Udział ludności korzystającej z sieci w ludności ogółem w 2011 r.	<i>Share of population using systems in total population in 2011</i>	108 – 109
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2011/12	<i>Education by educational level in the 2011/12 school year</i>	108 – 109
Wybrany personel medyczny na 10 tys. ludności (2005, 2011)	<i>Selected medical personnel per 10 thous. population (2005, 2011)</i>	108 – 109
Lekarze specjaliści w 2011 r.	<i>Doctors specialists in 2011</i>	108 – 109
Wyjazdy zespołów ratownictwa medycznego według miejsc zdarzenia w 2011 r.	<i>Departures of the ambulance emergency rescue teams by place of occurrence in 2011</i>	108 – 109
Struktura czytelników bibliotek publicznych według wieku oraz zajęcia w 2011 r.	<i>Structure of borrowers of public libraries by age and occupation in 2011</i>	108 – 109
Turyści zagraniczni korzystający z noclegów według kraju zamieszkania w 2011 r.	<i>Foreign tourists using tourist accommodation establishments by country of residence in 2011</i>	108 – 109

		Strona Page
Użytkowanie gruntów ogółem w gospodarstwach rolnych w 2011 r.	<i>Land use in agricultural farms in 2011</i>	108 – 109
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2010 r.	<i>Structure of market agricultural output in 2010</i>	108 – 109
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według rodzajów działalności innowacyjnej w 2011 r. (ceny bieżące)	<i>Expenditures on innovation activity in industry by kind of innovation activity in 2011 (current prices)</i>	108 – 109
Produkcja budowlano-montażowa według działów w 2011 r.	<i>Construction and assembly production by division in 2011</i>	108 – 109
Drogi publiczne o twardej nawierzchni w 2011 r.	<i>Hard surface public roads in 2011</i>	108 – 109
Struktura nakładów inwestycyjnych w przedsiębiorstwach według grup w 2011 r. (ceny bieżące)	<i>Structure of investment outlays in enterprises by group in 2011 (current prices)</i>	108 – 109
Struktura wartości brutto środków trwałych według grup w 2011 r. (bieżące ceny ewidencyjne)	<i>Structure of gross value of fixed assets by group in 2011 (current book-keeping prices)</i>	108 – 109
Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na 1 mieszkańca (2010, 2011)	<i>Revenue and expenditure of local self-government entities budgets per capita (2010, 2011)</i>	108 – 109
Struktura budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2011 r.	<i>Structure of local self-government entities budgets by division in 2011</i>	108 – 109
Udział w tworzeniu produktu krajowego brutto (ceny bieżące) [2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010]	<i>Share in the generation of gross domestic product (current prices) [2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010]</i>	108 – 109
Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca (ceny bieżące) [2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010]	<i>Gross domestic product per capita (current prices) [2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010]</i>	108 – 109
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010)	<i>Gross nominal disposable income in the households sector per capita (2005, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010)</i>	108 – 109
Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące) [2005, 2010]	<i>Structure of gross value added by kind of activity (current prices) [2005, 2010]</i>	108 – 109
Struktura podmiotów gospodarki narodowej według liczby pracujących oraz form prawnych w 2011 r. ..	<i>Structure of entities of the national economy by number of employed persons and legal forms in 2011</i>	108 – 109
Struktura podmiotów gospodarki narodowej według sektorów własności oraz prowadzonej działalności w 2011 r.	<i>Structure of entities of the national economy by ownership sectors and kind of conducted activity in 2011</i>	108 – 109
Schemat procesu prywatyzacji	<i>Plan of the privatization process</i>	108 – 109

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (-)	– zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5; <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit;</i>
(0,0)	– zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (*)	– zupełny brak informacji lub brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	– oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych na str. 29. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes on page 29.</i>
Znak *	– oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak #	– oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym”	– oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.
„Of which”	– indicates that not all elements of the sum are given.
Przecinek (,)	– oznacza liczby prezentujące liczby dziesiętne.
Comma	– used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc = <i>thousand</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
mln	= milion <i>million</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
zł <i>zł</i>	= złoty = <i>zloty</i>	m	= metr <i>metre</i>
szt. <i>pcs</i>	= sztuka = <i>piece</i>	km	= kilometr <i>kilometre</i>
egz.	= egzemplarz	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
kpl.	= komplet	ha	= hektar <i>hectare</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin = <i>volume</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
µg	= mikrogram <i>microgram</i>	l	= litr <i>litre</i>
g	= gram <i>gram</i>	hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>	m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>
t	= tona <i>tonne</i>	dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>

hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	ust.	= ustęp
kWh	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
MWh	= megawatogodzina <i>megawatt-hour</i>	i in.	= i inni
GWh	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
GJ	= gigadżul <i>gigajoule</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
PJ	= petadżul <i>petajoule</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
h	= godzina <i>hour</i>	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
d 24h	= doba = <i>24 hours</i>	tw.	= tak zwany
r.	= rok	ww.	= wyżej wymieniony
ceg	= cegła przeliczeniowa materiał- łów ściennych	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
brick	= <i>standard brick unit expressing the quantity of wall building materials</i>	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>
t/r t/y	= ton rocznie = <i>tonnes per year</i>	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej <i>Health Care Institution</i>
art.	= artykuł <i>article</i>	ZWRSP	= Zasób Własności Rolnej Skarbu Państwa
cd. cont.	= ciąg dalszy = <i>continued</i>	APSSST	= <i>Agricultural Property Stock of the State Treasury</i>
dok. cont.	= dokończenie = <i>continued</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Teryto- rialnych do Celów Statystycznych <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes</i>
Lp. No.	= liczba porządkowa = <i>number</i>	EKG ECE	= Europejska Komisja Gospodarcza = <i>Economic Commission for Europe</i>
Kk	= Kodeks karny	EUROSTAT	= Urząd Statystyczny Wspólnot Europejskich <i>Statistical Office of the European Communities</i>
kl.	= klasa	ONZ	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych
nr (Nr) No.	= numer = <i>number</i>	UN	= <i>United Nations</i>
poz.	= pozycja	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczo- nych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organiza- tion</i>
pkt	= punkt		
tabl.	= tablica <i>table</i>		

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą całej gospodarki narodowej.

2. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007)**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności (PKD 2004).

PKD 2007, w stosunku klasyfikacji PKD 2004, wprowadziła zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. Zmiany te spowodowały brak porównywalności danych przy niezmienionych nazwach niektórych poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowych grupowań:

„**Przemysł**”, który obejmuje następujące sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”;

sekcje G, H, I, J – „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”, „Transport i gospodarka magazynowa”, „Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi”, „Informacja i komunikacja”;

sekcje K, L – „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”, „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

Pod pojęciem „**Pozostałe usługi**” ujęte są sekcje: „Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna”, „Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”.

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities (PKD 2007)**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007, introduced on 1 January 2008 by the decree of the Council of Ministers dated 24 XII 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) replaced the formerly applied Polish Classification Activities (PKD 2004).

The changes introduced to the PKD 2007, in relation to the PKD 2004, resulted mainly from the modifications concerning the scope, consisting in the new groupings of types of activity and also in shifts of types of activity between particular classification levels. These changes resulted in the lack of comparability of data, although the name of classification levels have remained unchanged.

In the PKD 2007 additional groupings were introduced:

„**Industry**” – including sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing”, “Electricity, gas, steam and air conditioning supply” and “Water supply; sewerage, waste management and remediation activities”.

sections G, H, I, J – “Wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles”, “Transportation and storage”, “Accommodation and food service activities”, “Information and communication”.

sections K, L – “Financial and insurance activities”, “Real estate activities”.

The item “**Other services**” was introduced including sections: “Professional, scientific and technical activities”, “Administrative and support service activities”, “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education”, “Human health and social work activities”, “Arts, entertainment and recreation” and “Other service activities”.

- 2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;
- 3) według **sektorów własności**:
  - sektor publiczny – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
  - sektor prywatny – grupujący własność prywatną (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określa się głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Dane prezentowane dla województwa, podregionów, powiatów i gmin odpowiadają poziomowi 2, 3, 4 i 5 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS), obowiązującej w krajach Unii Europejskiej, zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Nr 1059/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 V 2003 r. (Dz. Urz. UE. L 154 z 21 VI 2003 r., z późniejszymi zmianami). NTS obowiązująca od 1 I 2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 XI 2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573) w miejsce obowiązującej do 31 XII 2007 r.

4. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, obejmujących podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

5. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Dane w podziale według sekcji i działów PKD 2007 oraz w podziale terytorialnym opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj. osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

3) according to **ownership sectors**:

- public sector – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities.
- private sector – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance public or private sector in the capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3. Data presented for voivodship, subregions, powiats and gminas correspond to levels 2, 3, 4 and 5 of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS), obligatory in countries of the European Union according to the Regulation (EC) No. 1059/2003 of the European Parliament and Council dated 26 V 2003 (OJL 154 dated 21 VI 2003, with later amendments). NTS, obligatory from 1 I 2008, was introduced by the decree of the Council of Ministers dated 14 XI 2007 (Journal of Laws No. 214, item 1573) replacing the obligatory one till 31 XII 2007.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, including entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:

- not more than 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

5. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

6. Data according to PKD 2007 sections and divisions as well as by territorial breakdown are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e. legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

8. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD 2007 – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego; klasyfikacja opracowana na podstawie Klasyfikacji Zawodów (ISCO-08) wprowadzona została z dniem 1 VII 2010 r. rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537), w miejsce obowiązującej do 30 VI 2010 r.,
- 2) **Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług PKWiU 2008**, na podstawie której dokonuje się grupowania wyrobów i towarów; PKWiU 2008, opracowana na podstawie międzynarodowych klasyfikacji i nomenklatur, wprowadzona została z dniem 1 I 2009 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 29 X 2008 r. (Dz. U. Nr 207, poz. 1293, z późniejszymi zmianami), w miejsce PKWiU stosowanej do 31 XII 2008 r.
- 3) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen),
- 4) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie europejskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316 z późniejszymi zmianami),
- 5) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2011 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 XII 2010 r. (Dz. U. Nr 242, poz. 1622), w miejsce stosowanej do 31 XII 2010 r.

9. Informację o województwie oraz w podziale na **miasta i wieś** – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” – pozostałe terytorium województwa.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

8. Other than PKD 2007, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities are grouped; the classification compiled on the basis of the International Standard Classification of Occupations (ISCO-08), was introduced on 1 VII 2010 by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537), replacing the classification valid until 30 VI 2010,
- 2) the **Polish Classification of Products and Services PKWiU 2008**, on the basis of which products and goods are grouped PKWiU 2008, compiled on the basis of international classifications and nomenclatures, was introduced on 1 I 2009 by a decree of the Council of Ministers, dated 29 X 2008 (Journal of Laws No. 207, item 1293, with later amendments) in place of the PKWiU classification used until 31 XII 2008,
- 3) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped,
- 4) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the European Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316, with later amendments),
- 5) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2011 by a decree of the Council of Ministers, dated 10 XII 2010 (Journal of Laws No. 242, item 1622), in place of the classification used until 31 XII 2010.

9. Information on the voivodship as well as by **urban areas and rural areas** – unless otherwise indicated – is presented according to administrative division in a given period. The term “urban areas” is understood as areas located within the administrative borders of these units, while “rural areas” is understood as the remaining territory of the voivodship.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenues, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables and graphs in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and gross value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług VAT (od produktów krajowych i z importu) podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu – ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.) od 2006 r.;
- 3) produktu krajowego brutto – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki)

obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. liczba lekarzy) przyjęto liczbę ludności faktycznie zamieszkałej według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. dochody i wydatki budżetów gmin, produkcja, spożycie) – według stanu w dniu 30 VI.

Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności opracowaną – jeśli nie zaznaczono inaczej – za 2000 r. i lata 2005-2009 na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 (dla 2000 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.); od 2010 r. na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 (dla 2010 r. według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2011 r.). Dane za 2010 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji rocznika.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products comprise: VAT on goods and services (on domestic and imported products), taxes and duties on imports (including excise tax) as well as other taxes on products, such as excise tax on domestic products and taxes on certain services (e.g. on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passengers in buses with foreign registration).

11. Constant prices were adopted in the case of:

- 1) agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in the case of which the average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;
- 2) sold production of industry – 2005 constant prices (2005 average current prices) from 2006;
- 3) gross domestic product – current prices from the year preceding the reference year.

12. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in the case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., the number of doctors), the population by actual place of residence as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g. revenue and expenditure of local self-government entities budgets, production, consumption) – as of 30 VI.

For calculations, it was assumed to use – unless otherwise indicated – the number of population for 2000 and 2005-2009 on the basis of results of the National Population and Housing Census 2002 – for 2000 according to the administrative division obligatory as of 31 XII 2002; from 2010 on the basis of results of the National Population and Housing Census 2011 – for 2010 according to the administrative division obligatory as of 31 XII 2011. Data for 2010 have been changed in relation to those published in previous edition of the Yearbook.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

14. Data, unless otherwise indicated, do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Some data are given on the basis of preliminary data and may be revised in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

17. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA
CHOROÓB I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD – 10 Revision)

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych	Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
<i>Diseases of blood and blood-forming organs</i>	<i>Diseases of the blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism</i>
Wady rozwojowe wrodzone	Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
<i>Congenital anomalies</i>	<i>Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities</i>
Objawy i stany niedokładnie określone	Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych jednostek chorobowych, gdzie indziej niesklasyfikowane
<i>Symptoms and ill-defined conditions</i>	<i>Symptoms, sign and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified</i>

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007)
POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES (PKD 2007)

sekcje sections

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
X	<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
X	<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>

**skrót
abbreviation****pełna nazwa
full name****POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007)
POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES (PKD 2007)****sekcje (dok.) sections (cont.)**

Handel; naprawa pojazdów samochodowych <i>Trade; repair of motor vehicles</i>	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle <i>Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles</i>
Zakwaterowanie i gastronomia <i>Accommodation and catering</i>	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi <i>Accommodation and food service activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości X	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości <i>Real estate activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca X	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca <i>Administrative and support service activities</i>

działy divisions

Produkcja skór i wyrobów skórzanych X	Produkcja skór i wyrobów ze skór wyprawionych <i>Manufacture of leather and related products</i>
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker</i>	Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania <i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej X	Wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej <i>Manufacture of coke and refined petroleum products</i>
Produkcja wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of pharmaceutical products</i>	Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych <i>Manufacture of basic pharmaceutical products and pharmaceutical preparations</i>
Produkcja wyrobów z metali <i>Manufacture of metal products</i>	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń <i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń X	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana <i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c.</i>
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep X	Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD 2007)
POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES (PKD 2007)

działy (dok.)   divisions (cont.)

Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę X	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
Gospodarka odpadami; odzysk surowców X	Działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>
Budowa budynków X	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków <i>Construction of buildings</i>
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej X	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej <i>Civil engineering</i>

*

* *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications as well as in the series “Methodological Papers and Classifications”.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R.
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY – stan w dniu 31 XII
 AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION – as of 31 XII

Powierzchnia w km ²	312679	12333	3,9	Area in km ²
Powiaty	314	17	5,4	Powiats
Miasta na prawach powiatu	65	19	29,2	Cities with powiat status
Gminy	2479	167	6,7	Gminas
Miasta	908	71	7,8	Towns
Miejscowości wiejskie	52744	1298	2,5	Rural localities
Sołectwa	40540	1065	2,6	Village administrator's offices

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
 ENVIRONMENTAL PROTECTION

Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania ^a (stan w dniu 31 XII) w ha	64011	4921	7,7	Devastated and degraded land requiring reclamation and management ^a (as of 31 XII) in ha
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				Emission of air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:
pyłowych	57,5	12,7	22,1	particulates
gazowych	220928,0	43373,0	19,6	gaseous
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^b (stan w dniu 31 XII)	3143	207	6,6	Municipal wastewater treatment plants ^b (as of 31 XII)
w tym: biologiczne	2261	117	5,2	of which: biological
z podwyższonym usuwaniem biogenów	827	86	10,4	with increased biogene removal (disposal)
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^c wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	123524,1	35181,1	28,5	Waste (excluding municipal waste) ^c generated (during the year) in thous. t
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^d w tys. t	9827,6	1360,5	13,8	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ^d in thous. t
Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące):				Outlays on fixed assets (current prices):
służące ochronie środowiska:				serving environmental protection:
w milionach złotych	12158,2	1508,4	12,4	in million zlotys
w % nakładów ogółem	5,0	5,0	x	in % of total outlays
służące gospodarce wodnej:				serving water management:
w milionach złotych	3136,2	269,5	8,6	in million zlotys
w % nakładów ogółem	1,3	0,9	x	in % of total outlays

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE^e
 PUBLIC SAFETY^e

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:
w liczbach bezwzględnych	1159554	172073	14,8	in absolute numbers
na 10 tys. ludności	301	372	x	per 10 thous. population
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % ...	68,7	64,4	x	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %

^a Dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. ^b Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7 na str. 81. ^d Dane szacunkowe. ^e Dane Komendy Głównej Policji.

^a Data of the Ministry of Agriculture and Rural Development. ^b Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. ^c See general notes to the Chapter “Environmental Protection”, item 7 on page 81. ^d Estimated data. ^e Data of the National Police Headquarters.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>			
LUDNOŚĆ^a POPULATION^a				
Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys.	38538,4	4626,4	12,0	<i>Population (as of 31 XII) in thous.</i>
miasta	23385,8	3594,2	15,4	<i>urban areas</i>
wieś	15152,6	1032,1	6,8	<i>rural areas</i>
w tym kobiety	19883,9	2392,4	12,0	<i>of which females</i>
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	123	375	x	<i>Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)</i>
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	56	54	x	<i>Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)</i>
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,3	-0,6	x	<i>Natural increase per 1000 population</i>
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,1	-1,2	x	<i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>
RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES				
Pracujący ^b w gospodarce narodowej (stan w dniu 31 XII) w tys.	13911,2	1648,1	11,8	<i>Employed persons^b in the national economy (as of 31 XII) in thous.</i>
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1982,7	186,2	9,4	<i>Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.</i>
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	12,5	10,2	x	<i>Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w zł	3403,51	3553,67	104,4	<i>Average monthly gross wages and salaries in the national economy in zł</i>
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS				
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				<i>Length of network (as of 31 XII) in km:</i>
wodociągowej (bez magistralnej)	278300,4	20085,1	7,2	<i>water-line (excluding main)</i>
kanalizacyjnej	117745,6	12241,8	10,4	<i>sewerage</i>
gazowej	135121,3	16211,6	12,0	<i>gas-line</i>
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 III):				<i>Dwelling stocks^c (as of 31 III):</i>
mieszkania w tysiącach	13495,4	1698,4	12,6	<i>dwellings in thousands</i>

a Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność. Wyznania religijne, ust. 2 na str. 114. **b** Według faktycznego miejsca pracy; z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie. **c** Zamieszkałe i niezamieszkałe; wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

a See general notes to the chapter “Population. Religious denomination”, item 2 on page 114. **b** By actual workplace; including employed persons on private farms in agriculture, foundations, associations and other social organizations, employers organizations, economic and professional self-government as well as clergy fulfilling their priestly duties. **c** Inhabited and uninhabited; data of the National Population and Housing Census 2011.

I. **WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU w 2011 r. (cd.)**
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)				
Mieszkania oddane do użytkowania:				
w tysiącach	131,0	9,5	7,3	<i>Dwellings completed:</i> <i>in thousands</i>
na 1000 ludności:				<i>per 1000 population:</i>
mieszkania	3,4	2,1	x	<i>dwellings</i>
izby	14,8	10,2	x	<i>rooms</i>
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	364,1	257,4	x	<i>useful floor area of dwellings</i> <i>in m²</i>
EDUKACJA^a I WYCHOWANIE – stan na początku roku szkolnego EDUCATION^a – as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				<i>Pupils and students in schools^b</i> <i>in thous.:</i>
podstawowych	2187,2	240,4	11,0	<i>primary</i>
gimnazjach	1210,0	132,4	10,9	<i>lower secondary</i>
zasadniczych szkołach zawodo- wych	210,9	23,0	10,9	<i>basic vocational</i>
liceach ogólnokształcących ^c	608,5	63,5	10,4	<i>general secondary^c</i>
liceach profilowanych	26,6	2,2	8,4	<i>specialized secondary</i>
technikach ^d	532,1	64,5	12,1	<i>technical secondary^d</i>
specjalnych szkołach przysposo- biających do pracy	10,4	1,1	10,9	<i>special job-training schools</i>
artystycznych ^e	22,6	3,6	16,0	<i>art^e</i>
policealnych	330,6	48,8	14,8	<i>post-secondary</i>
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^f :				<i>Children attending pre-primary</i> <i>education establishments^f:</i>
w tysiącach	1160,5	136,1	11,7	<i>in thousands</i>
na 1000 dzieci ^g w wieku 3 – 6 lat	708	751	x	<i>per 1000 children^g aged 3 – 6</i>
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA – stan w dniu 31 XII HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE – as of 31 XII				
Pracownicy medyczni ^h :				<i>Medical personnel^h:</i>
lekarze	80358	10691	13,3	<i>doctors</i>
lekarze dentyści	12797	1412	11,0	<i>dentists</i>
pielęgniarki ⁱ	186566	25978	13,9	<i>nursesⁱ</i>
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej	19151	2716	14,2	<i>Out-patient health care institutions</i>
Szpitala ogólne ^j	855	120	14,0	<i>General hospitals^j</i>
Porady lekarskie (w ciągu roku) w tys.	263211,9	34101,0	13,0	<i>Doctors consultations (during the</i> <i>year) in thous.</i>
Apteki ^k	11713	1344	11,5	<i>Pharmacies^k</i>

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie” na str. 216. **b** Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. **c** Łącznie z uczniami uzupełniających liceów ogólnokształcących. **d** Łącznie z uczniami techników uzupełniających. **e** Dające uprawnienia zawodowe. **f** W przedszkolach, zespołach, punktach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. **g** W podziale według wieku nie uwzględniono dzieci z oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych specjalnych przy zakładach opieki zdrowotnej. **h** Łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy. **i** Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. **j** Łącznie z filiami szpitali ogólnych. **k** Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczną”, ust. 10 na str. 250.

a See general notes to the chapter “Education” on page 216. **b** Excluding schools for adults, including post-secondary schools. **c** Including pupils of the supplementary general secondary schools. **d** Including pupils of the supplementary technical secondary schools. **e** Leading to professional certification. **f** In nursery schools, groups, points and pre-primary sections of primary schools. **g** In the division according to age children from pre-primary sections of special primary schools in health care institutions were not included. **h** Including interns. **i** Including masters of nursing. **j** Including branches of general hospitals. **k** See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, – item 10 on page 250.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 r. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION	
	ogółem <i>total</i>			Polska = 100 <i>Poland = 100</i>
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8290	815	9,8	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	132534,2	16723,8	12,6	<i>Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
Muzea (stan w dniu 31 XII)	777	57	7,3	<i>Museums (as of 31 XII)</i>
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	24917,9	1153,0	4,6	<i>Museum and exhibition visitors in thous.</i>
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	448	53	11,8	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>
Widzowie w kinach stałych w tys.	39616,3	5644,3	14,2	<i>Audience in fixed cinemas in thous.</i>
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	7039	508	7,2	<i>Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)</i>
miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) w tys.	606,2	42,1	6,9	<i>number of beds (as of 31 VII) in thous.</i>
korzystający z noclegów w tys.	21476,6	1805,0	8,4	<i>tourists accommodated in thous.</i>
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY				
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	14780,2	402,7	2,7	<i>Agricultural land in good agricultural condition^a (as of June) in thous. ha</i>
pod zasiewami ^b	10576,0	279,7	2,6	<i>sown area^b</i>
grunty ugorowane	468,4	24,2	5,2	<i>fallow land</i>
uprawy trwałe	390,4	4,4	1,1	<i>permanent crops</i>
w tym sady	362,1	3,9	1,1	<i>of which orchards</i>
łąki i pastwiska	3291,0	92,3	2,8	<i>meadows and pastures</i>
Powierzchnia zasiewów ^b (stan w czerwcu) w tys. ha:				<i>Sown area^b (as of June) in thous. ha:</i>
zboża	7803,0	225,8	2,9	<i>cereals</i>
ziemniaki	393,0	12,5	3,2	<i>potatoes</i>
warzywa gruntowe	155,8	1,9	1,2	<i>field vegetables</i>
Zbiory w tys. t:				<i>Production in thous. t:</i>
zboża	26767,4	860,7	3,2	<i>cereals</i>
ziemniaki	9111,0	283,6	3,1	<i>potatoes</i>
warzywa gruntowe ^c	4803,2	85,1	1,8	<i>field vegetables^c</i>
Plony z 1 ha w dt:				<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zboża	34,3	38,1	111,1	<i>cereals</i>
ziemniaki	232	226	97,4	<i>potatoes</i>
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9143,3	392,1	4,3	<i>Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha</i>
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):				<i>Sold production of industry (current prices):</i>
w milionach złotych	1137372,8	207013,5	18,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	29522	44711	151,4	<i>per capita in zł</i>
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^d (ceny bieżące):				<i>Sales of construction and assembly production^d (current prices):</i>
w milionach złotych	182194,2	24594,6	13,5	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	4729	5312	112,3	<i>per capita in zł</i>

a Według siedziby użytkownika. **b** Bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych i upraw na przyozdobienie (nawozy zielone). **c** Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. **d** Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót.

a By the official residence of the land user. **b** Excluding permanent crops other than orchards, kitchen gardens and crops intended for ploughing (green fertilizers). **c** Including kitchen garden crops. **d** Realized by construction units – by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		

TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII
 TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII

Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie) w km w tym o nawierzchni ulepszonej w %	280401	22147	7,9	Hard surface public roads (urban and out-of-town) in km
.....	91,9	92,6	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				Registered cars in thous. units:
osobowe	18125,5	2144,9	11,8	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe ^a	3130,7	319,6	10,2	lorries and road tractors ^a
Placówki pocztowe	8383	827	9,9	Post offices
Telefoniczne łącza główne ^b :				Fixed main line ^b :
w tysiącach	6915,3	765,3	11,1	in thousands
na 1000 ludności	179,4	165,4	x	per 1000 population
w tym standardowe łącza główne	5861,1	643,3	11,0	of which standard main line

HANDEL – stan w dniu 31 XII
 TRADE – as of 31 XII

Sklepy	344982	40773	11,8	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	112	113	x	Population per 1 shop
Stacje paliw	9596	860	9,0	Petrol stations

FINANSE PUBLICZNE
 PUBLIC FINANCE

Budżety gmin^c				Budgets of gminas^c
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	75830,7	5650,9	7,5	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2926	2839	97,0	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	79686,9	5846,8	7,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3075	2937	95,5	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	56859,8	10187,1	17,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4509	3860	85,6	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	61510,5	10392,1	16,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	4877	3938	80,7	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	23551,6	1659,4	7,0	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	909	834	91,7	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	24058,8	1644,5	6,8	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	928	826	89,0	per capita in zł
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	15067,1	1345,3	8,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	391	291	74,4	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	16338,6	1456,3	8,9	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	424	315	74,2	per capita in zł

a Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. **b** Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. **c** Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Including vans. **b** Data concern operators of the public telecommunication network. **c** Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2011 R. (dok.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	Polska = 100 <i>Poland = 100</i>		
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE INVESTMENTS. FIXED ASSETS				
Nakłady inwestycyjne ^a (ceny bieżące):				<i>Investment outlays^a</i> (<i>current prices</i>):
w milionach złotych	243346,2	30122,6	12,4	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	6316,5	6506,0	103,0	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych ^b (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets^b</i> (<i>as of 31 XII; current book-keeping</i> <i>prices</i>):
w milionach złotych	2701110,7	329793,0	12,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	70088,7	71285,7	101,7	<i>per capita in zł</i>
RACHUNKI REGIONALNE W 2010 R. REGIONAL ACCOUNTS IN 2010				
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product</i> (<i>current prices</i>):
w milionach złotych	1416585	184038	13,0	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca ^c w zł	37096 ^d	39677	107,0	<i>per capita^e in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				<i>Gross value added</i> (<i>current prices</i>):
w milionach złotych	1247651	162091	13,0	<i>in million zlotys</i>
na 1 pracującego w zł	90193	97964	108,6	<i>per 1 employed person in zł</i>
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				<i>Gross nominal disposable income</i> <i>in the households sector</i> :
w milionach złotych	885184	121618	13,7	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca ^c w zł	23180	26219	113,1	<i>per capita^e in zł</i>
PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^g PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^g				
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^f	5897	824	14,0	<i>State owned enterprises included</i> <i>in the privatization process^f</i>
skomercjalizowane	1761	361	20,5	<i>commercialized</i>
objęte prywatyzacją bezpośrednią w tym sprywatyzowane	2195	193	8,8	<i>included in direct privatization</i> <i>of which privatized</i>
2117	184	8,7		
poddane likwidacji	1941	270	13,9	<i>subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	1122	195	17,4	<i>of which liquidated</i>
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON (stan w dniu 31 XII)	3869897	443420	11,5	<i>Entities of the national economy</i> <i>in the REGON register</i> (<i>as of 31 XII</i>)
sektor publiczny	121871	16397	13,5	<i>public sector</i>
sektor prywatny	3748026	427023	11,4	<i>private sector</i>

^a Według lokalizacji inwestycji. ^b Bez wartości gruntów; z zasadzeniami. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 14 na str. 395. ^d Po uwzględnieniu w liczbie ludności wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 – 36778 zł. ^e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie. ^f W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2011 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a According to the investment location. ^b Excluding the value of land; including plantings. ^c See general notes to the chapter “Regional accounts”, item 14 on page 395. ^d After taking account of the Population and Housing Census 2011 results in the population number – 36778 zł. ^e Excluding persons tending private farms in agriculture. ^f From 1 VIII 1990 to 31 XII 2011; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

U w a g a. Do przeliczeń danych za lata 2000 oraz 2005-2009 przyjęto liczbę ludności zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002, od 2010 r. – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011; dane za 2010 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji rocznika.

N o t e. For recalculations of data for 2000 and 2005-2009 the number of population balanced on the basis of results of the National Population and Housing Census 2002 was applied, since 2010 – on the basis of results of the National Population and Housing Census 2011. Data for 2010 have been changed comparing to those from the previous edition of the yearbook.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
POWIERZCHNIA AREA								
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII) ..... <i>Area in km² (as of 31 XII)</i>	12294	12331	12334	12334	12334	12333	12333	12333
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION								
Grunty zdewastowane i zde- gradowane wymagające re- kultywacji i zagospodarowa- nia ^a (stan w dniu 31 XII) w ha <i>Devastated and degraded land requiring reclamation and management^a (as of 31 XII) in ha</i>	5828	4602	4717	4584	4654	4471	4372	4921
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele: <i>Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:</i>								
produkcyjne ^b (poza rolnic- twem ^c , leśnictwem, łowiect- wem i rybactwem) ..... <i>production^b (excluding agri- culture^c, forestry, hunting and fishing)</i>	26,2	22,6	23,6	23,6	22,8	21,6	22,7	24,3
eksploatacji sieci wodociągo- wej ^d ..... <i>exploitation of water-line system^d</i>	61,1	61,7	60,7	61,4	62,6	62,5	61,8	60,1
Zużycie wody na 1 km ² w dam ³ . <i>Consumption of water per 1 km² in dam³:</i>								
na potrzeby gospodarki narodowej i ludności ..... <i>for needs of the national economy and population</i>	43,5	34,9	35,8	35,2	33,3	32,2	32,5	32,5
do produkcji przemysłowej .... <i>for industrial production</i>	15,0	10,9	12,0	12,0	10,9	10,3	11,1	11,2
Ścieki przemysłowe i komu- nalne oczyszczane w % wy- magających oczyszczania ^{e,f} .... <i>Industrial and municipal wastewater treated in % of requiring treatment^{e,f}</i>	88,2	87,8	86,0	88,4	85,0	86,5	86,4	82,0
Ścieki przemysłowe i komu- nalne nieoczyszczane ^f na 1 km ² w dam ³ ..... <i>Industrial and municipal wastewater untreated^f per 1 km² in dam³</i>	4,2	3,5	4,1	3,5	4,4	4,0	4,3	5,6

a Dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. **b** Z ujęć własnych. **c** Z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt. **d** Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. **e** Odprowadzone do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi. **f** Patrz uwagi ogólne do działu "Stan i ochrona środowiska", ust. 5 na str. 79.

a Data of the Ministry of Agriculture and Rural Development. **b** From own intakes. **c** Excluding factory farms for breeding animals. **d** Water withdrawal by intakes before entering the water system. **e** Discharged into waters (until 2002 – into surface waters) or into the ground. **f** See general notes to the chapter "Environmental protection", item 5 on page 79.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (cd.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)								
Ludność korzystająca ^a z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	62,9	67,5	68,3	69,2	70,0	70,5	72,0	72,8
<i>Population using^a wastewater treatment plants in % of total population</i>								
Emisja zanieczyszczeń powie- trza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości po- wietrza na 1 km ² w t: <i>Emission of air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km² in t:</i>								
pyłowych	3,1	1,8	1,6	1,8	1,1	0,9	1,1	1,0
<i>particulates</i>								
gazowych (bez dwutlenku węgla)	49,7	57,9	60,2	61,1	56,4	52,3	55,9	53,2
<i>gaseous (excluding carbon dioxide)</i>								
Redukcja zanieczyszczeń powie- trza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości po- wietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych: <i>Reduction of air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:</i>								
pyłowych	99,0	99,4	99,5	99,5	99,6	99,6	99,6	99,7
<i>particulates</i>								
gazowych (bez dwutlenku węgla)	31,3	28,6	28,8	28,3	31,8	30,3	29,6	30,5
<i>gaseous (excluding carbon dioxide)</i>								
Odpady (z wyłączeniem odpa- dów komunalnych) ^b wytworzo- ne (w ciągu roku) na 1 km ² w t <i>Waste (excluding municipal waste)^b generated (during the year) per 1 km² in t</i>	3810,4	3428,2	3379,1	3357,2	2862,1	2615,5	2879,1	2852,6
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^c na 1 miesz- kańca w kg	334,2	278,4	295,1	297,8	292,1	300,2	297,6	293,8
<i>Municipal waste collected (during the year) by purification plants^c per capita in kg</i>								

a Na podstawie szacunków; do 2000 r. określana jako ludność obsługiwana. **b** Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7 na str. 81. **c** Dane szacunkowe; do 2001 r. określone jako odpady stałe wywiezione. Od 2003 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów.

a Estimated data; until 2000 defined as served population. **b** See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 7 on page 81. **c** Estimated data; until 2001 defined as solid waste removed. From 2003 data not comparable to previous years due to the change of the catalogue of wastes.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)								
Nakłady na środki trwałe ^a (ceny bieżące) – w % nakładów ogółem: <i>Outlays on fixed assets^a</i> <i>(current prices) – in % of total</i> <i>outlays:</i>								
służące ochronie środowiska <i> serving environmental</i> <i> protection</i>	5,2	5,7	5,9	6,0	6,0	8,5	5,6	5,0
służące gospodarce wodnej <i> serving water management</i>	1,5	1,5	1,0	0,7	0,7	0,9	0,8	0,9
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII): <i>Legally protected areas pos-</i> <i>sessing unique environmental</i> <i>value (as of 31 XII):</i>								
w % powierzchni ogólnej ..... <i> in % of total area</i>	22,1	22,0	22,0	22,1	22,1	22,1	22,1	22,1
na 1 mieszkańca w m ² ..... <i> per capita in m²</i>	570	579	581	585	587	588	589	590
BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE^b PUBLIC SAFETY^b								
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowa- niach przygotowawczych: <i>Ascertained crimes in complet-</i> <i>ed preparatory proceedings:</i>								
w liczbach bezwzględnych .... <i> in absolute numbers</i>	165766	193415	183620	164685	153214	157522	169024	172073
na 10 tys. ludności ..... <i> per 10 thous. population</i>	347	412	393	353	330	339	364	372
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % ..... <i>Rate of detectability of delin-</i> <i>quents in ascertained crimes</i> <i>in %</i>	46,2	52,6	56,0	58,4	60,0	60,6	63,6	64,4
LUDNOŚĆ^c POPULATION^c								
Ludność (stan w dniu 31 XII) .... <i>Population (as of 31 XII)</i>	4765657	4685775	4669137	4654115	4645665	4640725	4634935	4626357
miasta ..... <i> urban areas</i>	3776228	3685324	3666080	3647193	3635059	3624410	3607496	3594242
wieś ..... <i> rural areas</i>	989429	1000451	1003057	1006922	1010606	1016315	1027439	1032115
w tym kobiety ..... <i> of which females</i>	2456488	2421969	2415280	2409171	2405766	2403596	2396344	2392413
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII) ..... <i>Females per 100 males</i> <i>(as of 31 XII)</i>	106,4	107,0	107,2	107,3	107,4	107,4	107,0	107,1
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) ... <i>Population per 1 km² of total</i> <i>area (as of 31 XII)</i>	386	380	379	377	377	376	376	375

a W latach 2003-2005 określane jako wydatki inwestycyjne. **b** Dane Komendy Głównej Policji. **c** Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 2 na str. 114.

a In years 2003-2005 defined as investment outlays. **b** Data of the National Police Headquarters. **c** See general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 2 on page 114.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
LUDNOŚĆ ^a (dok.) POPULATION ^a (cont.)								
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII); <i>Population of age (as of 31 XII):</i>								
produkcyjnym ..... <i>working</i>	3007552	3063102	3058286	3051575	3043430	3034503	3021163	2998142
poprodukcyjnym ..... <i>post-working</i>	675385	737492	752077	766829	783152	800129	813839	837535
Mażeństw na 1000 ludności .. <i>Marriages per 1000 population</i>	5,3	5,4	6,0	6,4	6,7	6,7	6,1	5,5
Rozwoy na 1000 ludności ..... <i>Divorces per 1000 population</i>	1,1	2,0	2,3	2,0	2,1	1,9	1,8	1,8
Urodzenia żywe na 1000 ludności ..... <i>Live births per 1000 population</i>	8,9	8,7	9,1	9,4	10,1	10,3	10,3	9,7
Zgony ^b na 1000 ludności ..... <i>Deaths^b per 1000 population</i>	9,7	9,9	9,9	10,2	10,3	10,5	10,3	10,3
Przyrost naturalny na 1000 ludności ..... <i>Natural increase per 1000 population</i>	-0,8	-1,2	-0,8	-0,8	-0,2	-0,2	0,0	-0,6
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych ..... <i>Infant deaths per 1000 live births</i>	10,2	7,4	7,3	6,7	6,8	7,2	5,7	6,0
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia: <i>Life expectancy at the moment of birth:</i>								
mężczyźni ..... <i>males</i>	69,55	70,52	70,50	70,66	70,89	71,03	71,62	71,89
kobiety ..... <i>females</i>	77,18	78,45	78,77	78,77	78,91	79,08	79,71	79,81
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności ..... <i>Internal and international net migration for permanent resi- dence per 1000 population</i>	-2,6	-1,9	-2,6	-2,1	-1,5	-1,0	-1,1	-1,2
RYNEK PRACY LABOUR MARKET								
Pracujący ^c w gospodarce narodowej; <i>Employed persons^c in the national economy:</i>								
ogółem: w tys. .... <i>total: in thous.</i>	1750,8	1504,9	1543,3	1603,1	1633,0	1592,7	1637,3	1648,1
w tym kobiety ..... <i>of which women</i>	793,2	671,2	687,3	708,1	717,7	707,4	728,6	735,0
1999 = 100 ..... <i>1999 = 100</i>	95,4	82,0	84,1	87,4	89,0	86,8	89,2	89,8
na 1000 ludności ..... <i>per 1000 population</i>	368	321	331	344	352	343	353	356

a Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 2 na str. 114. **b** Łącznie ze zgonami niemowląt. **c** Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.); z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

a See general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 2 on page 114. **b** Including infant deaths. **c** As of 31 XII; by actual workplace and kind of activity (from 2004); including employed on private farms in agriculture, foundations, associations and other social organizations, employers organizations, economic and professional self-government as well as clergy fulfilling their priestly duties.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)								
Pracujący ^a w gospodarce narodowej (dok.): <i>Employed persons^a in the national economy (cont.):</i> z liczby ogółem w %: <i>of total number in %:</i>								
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... <i>agriculture forestry and fishing</i>	.	4,7	4,6	4,4	4,3	4,3	6,3	6,2
przemysł i budownictwo ... <i>industry and construction</i>	.	38,0	38,4	38,4	38,8	37,9	36,7	36,9
sekcje G, H, I, J ..... <i>sections G, H, I, J</i>	.	26,7	26,6	26,8	26,8	26,3	25,7	25,6
sekcje K, L ..... <i>sections K, L</i>	.	3,7	3,7	3,6	3,7	3,9	3,8	3,8
pozostałe usługi ..... <i>other services</i>	.	26,8	26,7	26,7	26,4	27,6	27,5	27,4
pracujący w sektorze prywatnym ..... <i>employed persons in private sector</i>	64,9	66,3	67,8	69,7	70,2	69,8	71,5	72,5
Przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej: <i>Average paid employment in the national economy:</i> w przemyśle: <i>in industry:</i>								
w tysiącach ..... <i>in thousands</i>	.	449,6	457,3	474,5	488,9	472,0	466,1	472,7
na 1000 ludności ..... <i>per 1000 population</i>	x	96	98	102	105	102	101	102
w budownictwie: <i>in construction:</i>								
w tysiącach ..... <i>in thousands</i>	.	76,6	79,5	85,8	90,0	92,2	88,8	92,8
na 1000 ludności ..... <i>per 1000 population</i>	x	16	17	18	19	20	19	20
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII): <i>Registered unemployed persons (as of 31 XII):</i> ogółem: w tys. .... <i>total: in thous.</i>	259,8	281,3	229,8	166,0	122,7	168,4	181,2	186,2
1999 = 100 ..... <i>1999 = 100</i>	123,6	133,8	117,2	78,9	58,4	80,1	86,2	88,6
z liczby ogółem w %: <i>of total number in %:</i>								
kobiety ..... <i>women</i>	57,9	56,7	59,8	61,2	59,5	53,4	54,2	56,1
w wieku 24 lata i mniej ..... <i>aged 24 and less</i>	32,2	21,2	18,8	16,3	18,0	20,9	19,8	18,5
pozostający bez pracy 12 miesięcy i dłużej ..... <i>staying out of work 12 months and more</i>	39,2	49,3	48,7	44,3	30,0	20,0	23,6	29,8
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w % <i>Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %</i>	12,9	15,5	12,7	9,2	6,9	9,4	10,0	10,2

^a Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.); z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, fundacjach, stowarzyszeniach i innych organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

^a As of 31 XII; by actual workplace and kind of activity (from 2004); including employed on private farms in agriculture, foundations, associations and other social organizations, employers organizations, economic and professional self-government as well as clergy fulfilling their priestly duties.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS								
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej w zł <i>Average monthly gross wages and salaries in the national economy in zł</i>	1954,41	2433,95	2560,33	2735,28	3020,68	3185,54	3306,69	3553,67
1999 = 100	108,6	135,3	142,3	152,0	167,9	177,0	183,8	197,5
w tym: przemysł	.	2885,54	3041,12	3233,17	3577,54	3755,15	3910,15	4319,24
<i>of which: industry</i>								
budownictwo	.	1899,32	2018,07	2213,09	2492,12	2560,44	2602,45	2749,87
<i>construction</i>								
Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^a w tys.	1140,2	1150,2	1154,7	1168,0	1180,4	1192,5	1186,5	1172,2
<i>Average number of retirees and pensioners^a in thous.</i>								
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych ..	1066,6	1089,7	1096,9	1112,9	1127,7	1142,3	1138,7	1126,6
<i>from non-agricultural system of social insurance</i>								
rolników indywidualnych	73,7	60,5	57,8	55,1	52,7	50,2	47,8	45,5
<i>farmers</i>								
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^b w zł	1052,22	1401,92	1508,67	1550,66	1694,67	1833,66	1946,98	2044,70
<i>Average monthly gross retirement pay and pension^b in zł</i>								
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych ..	1072,34	1426,73	1534,59	1576,40	1722,98	1863,60	1978,16	2077,25
<i>from non-agricultural social security system</i>								
rolników indywidualnych ^c	760,81	954,89	1016,66	1030,94	1088,35	1152,26	1204,18	1239,40
<i>farmers^c</i>								
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS								
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km: <i>Length of network (as of 31 XII) in km:</i>								
wodociągowej (bez magistralnej)	17268,2	18344,1	18628,5	18840,7	19291,7	19867,9	19786,6	20085,1
<i>water-line (excluding main)</i>								
kanalizacyjnej	5944,6	8231,9	8767,6	9382,4	9763,3	10300,3	11403,3	12241,8
<i>sewerage</i>								
Zużycie w gospodarstwach domowych: <i>Consumption in households:</i>								
wody z wodociągów: <i>water from water-line systems:</i>								
w hm ³	185,4	147,3	145,3	142,7	142,9	141,8	140,7	138,1
<i>in hm³</i>								
na 1 mieszkańca w m ³	38,9	31,4	31,1	30,6	30,7	30,5	30,3	29,8
<i>per capita in m³</i>								

a Bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji) oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych. **b** Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji) oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. **c** Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

a Excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior (until 17 XI 2011 the Ministry of Interior and Administration) as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements. **b** Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior (until 17 XI 2011 the Ministry of Interior and Administration) as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions executed under international agreements. **c** Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)								
Zużycie w gospodarstwach domowych (dok.): <i>Consumption in households (cont.):</i> energii elektrycznej ^a w miastach: <i>electricity^a in urban areas:</i> w GWh ..... 2567,2 2645,8 2794,9 2689,9 2760,4 2807,2 2861,8 2818,0 <i>in GWh</i> na 1 mieszkańca w kWh ..... 679,5 716,2 760,4 735,4 758,3 773,4 792,1 782,7 <i>per capita in kWh</i> gazu z sieci ^b : <i>gas from gas-line system^b:</i> w hm ³ ..... 440,4 462,3 449,4 431,3 422,0 441,5 473,9 436,1 <i>in hm³</i> na 1 mieszkańca w m ³ ..... 92,3 98,5 96,1 92,5 90,8 95,1 102,2 94,2 <i>per capita in m³</i>								
Zasoby mieszkaniowe ^c (do 2001 r. – zamieszkane; stan w dniu 31 XII): <i>Dwelling stocks^c (until 2001 – inhabited; as of 31 XII):</i> mieszkania: <i>dwelling:</i> w tysiącach ..... 1594,2 1673,7 1679,9 1688,9 1700,0 1709,8 1719,1 1698,4 ^d <i>in thousands</i> na 1000 ludności ..... 335,0 357,2 359,8 362,9 365,9 368,4 370,9 . <i>per 1000 population</i> izby na 1000 ludności ..... 1150,4 1287,8 1299,4 1313,4 1327,5 1339,1 1350,6 . <i>rooms per 1000 population</i> powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : <i>useful floor area of dwellings in m²:</i> na 1000 ludności ..... 20318,2 23650,0 23915,4 24246,3 24596,1 24878,5 25168,6 . <i>per 1000 population</i> przeciętna 1 mieszkania ..... 60,7 66,2 66,5 66,8 67,2 67,5 67,9 66,6 ^d <i>average per 1 dwelling</i>								
Mieszkania oddane do użytkowania: <i>Dwellings completed:</i> mieszkania: <i>dwelling:</i> w tysiącach ..... 5,6 8,5 8,3 10,5 12,2 10,6 10,2 9,5 <i>in thousands</i> na 1000 ludności ..... 1,2 1,8 1,8 2,2 2,6 2,3 2,2 2,1 <i>per 1000 population</i> izby na 1000 ludności ..... 5,7 9,2 8,9 11,2 12,8 10,9 10,8 10,2 <i>rooms per 1000 population</i> powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : <i>useful floor area of dwellings in m²:</i> na 1000 ludności ..... 136,4 233,3 228,4 285,2 330,6 275,7 279,5 257,4 <i>per 1000 population</i> przeciętna 1 mieszkania ..... 115,2 128,3 128,3 127,1 125,7 120,4 127,1 125,5 <i>average per 1 dwelling</i>								

a Patrz uwagi ogólne do działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”, ust. 5 na str. 204. **b** W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. **c** Zamieszkane i niezamieszkane; do 2010 r. na podstawie bilansów. **d** Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011, według stanu w dniu 31 III.

a See general notes to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”, item 5 on page 204. **b** In natural units on the basis of which settlements with clients occur. **c** Inhabited and uninhabited; until 2010 on the basis of balances. **d** Results of the National Population and Housing Census 2011, as of 31 III.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
EDUKACJA^a I WYCHOWANIE EDUCATION^a								
Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:								
<i>Pupils and students in schools^b (as of beginning of the school year) in thous.:</i>								
podstawowych ..... <i>primary</i>	369,1	287,9	274,3	261,4	251,8	245,1	240,4	240,4
gimnazjach ..... <i>lower secondary</i>	140,0	180,7	170,9	161,4	152,6	145,4	137,9	132,4
zasadniczych szkołach zawodowych ..... <i>basic vocational</i>	62,7	26,6	25,7	25,6	25,2	24,7	24,0	23,0
liceach ogólnokształcących ^c ..... <i>general secondary^c</i>	101,3	81,2	80,0	77,9	74,3	69,8	67,0	63,5
liceach profilowanych ..... <i>specialized secondary</i>	x	24,6	18,9	12,9	8,0	4,9	3,3	2,2
technikach ^d ..... <i>technical secondary^d</i>	131,4	67,5	68,8	70,5	70,3	69,4	67,4	64,5
specjalnych szkołach przysposabiających do pracy ..... <i>special job-training schools</i>	x	0,5	0,8	0,8	1,0	1,0	1,1	1,1
artystycznych ^e ..... <i>art^e</i>	3,4	3,5	3,6	3,9	3,9	3,7	3,6	3,6
policealnych ..... <i>post-secondary</i>	29,1	44,4	45,2	42,8	48,5	39,3	42,9	48,8
Absolwenci szkół ^b (stan na koniec roku szkolnego) w tys.:								
<i>Graduates in schools^b (end of the school year) in thous.:</i>								
podstawowych ..... <i>primary</i>	142,8 ^f	55,8	52,8	51,4	47,2	45,1	42,8	41,7
gimnazjów ..... <i>lower secondary</i>	x	61,6	59,4	57,2	52,8	49,5	47,9	44,7
zasadniczych szkół zawodowych ..... <i>basic vocational</i>	19,8	8,1	8,2	7,6	7,5	7,5	7,6	7,3
liceów ogólnokształcących ^c ..... <i>general secondary^c</i>	20,0	27,7	26,3	25,7	25,5	25,3	23,8	22,0
liceów profilowanych ..... <i>specialized secondary</i>	x	9,0	8,3	7,1	5,5	3,7	1,9	1,3
techników ^d ..... <i>technical secondary^d</i>	26,8	20,3	14,2	13,6	14,1	14,8	15,2	15,5
specjalnych szkół przysposabiających do pracy ..... <i>special job-training schools</i>	x	0,0	0,0	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2
artystycznych ^e ..... <i>art^e</i>	0,4	0,6	0,6	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
policealnych ..... <i>post-secondary</i>	11,0	14,0	15,4	13,2	11,8	11,0	11,1	11,5
Absolwenci szkół (poza szkołami podstawowymi, gimnazjami i szkołami policealnymi; bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności ..... <i>Graduates of schools (excluding primary, lower secondary and post-secondary schools; excluding schools for adults) per 1000 population</i>	14	14	12	12	11	11	11	10

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie” na str. 216. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c Łącznie z uczniami uzupełniających liceów ogólnokształcących. ^d Łącznie z uczniami techników uzupełniających. ^e Dające uprawnienia zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczane do ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych). ^f Dane obejmują absolwentów klasy VIII i VI.

^a See general notes to the chapter “Education” on page 216. ^b Excluding schools for adults, including post-secondary schools. ^c Including pupils of the supplementary general secondary schools. ^d Including pupils of the supplementary technical secondary schools. ^e Leading to professional certification (till 2002/2003 school year included in upper-secondary vocational schools). ^f Data include graduates of 8th and 6th grades.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
EDUKACJA^a I WYCHOWANIE (cd.) EDUCATION^a (cont.)								
Studenci szkół wyższych ^b (stan w dniu 30 XI) w tys. .... <i>Students of higher education institutions^b (as of 30 XI) in thous.</i>	178,8	207,7	203,2	197,8	192,2	187,2	181,3	170,2
Absolwenci szkół wyższych ^{bc} w tys. .... <i>Graduates of higher education institutions^{bc} in thous.</i>	29,4	44,9	43,1	44,8	44,7	43,6	48,8	51,5
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys. .... <i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.</i>	36,3	35,8	31,5	30,6	35,3	34,6	38,3	37,8
Absolwenci szkół dla dorosłych w tys. .... <i>Graduates of schools for adults in thous.</i>	9,3	11,5	11,9	7,3	7,2	6,4	7,3	8,2
Współczynnik skolaryzacji brutto w szkołach: <i>Gross enrolment rate in schools:</i>								
podstawowych ..... <i>primary</i>	99,9	99,4	98,8	97,9	97,5	98,1	98,7	100,2
gimnazjalnych ..... <i>lower secondary</i>	62,7	101,9	101,8	101,5	101,2	100,8	101,2	100,8
zasadniczych szkół zawodo- wych ^d ..... <i>basic vocational^d</i>	25,1	14,2	14,4	14,6	15,2	15,6	16,2	16,3
liceach ogólnokształcących ^e <i>general secondary^e</i>	43,8	48,3	50,0	51,0	54,3	55,2	58,8	59,8
liceach profilowanych ..... <i>specialized secondary</i>	x	12,5	10,0	7,1	4,8	3,2	2,3	1,7
technikach ^f ..... <i>technical secondary^f</i>	63,1	42,3	42,0	43,9	45,8	46,9	47,8	48,6
policealnych ..... <i>post-secondary</i>	12,2	19,2	20,7	20,7	24,3	20,3	23,2	27,6
wyższych ..... <i>tertiary</i>	38,2	44,1	44,1	44,4	44,9	45,6	46,3	45,3
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego): <i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>								
miejsca w przedszkolach w tys. .... <i>places in nursery schools in thous.</i>	109,8	104,1	104,6	105,4	107,6	113,0	117,7	123,3
dzieci w tys.: <i>children in thous.:</i>								
w przedszkolach ..... <i>in nursery schools</i>	103,7	98,6	100,9	102,2	105,9	110,9	115,8	121,4
w zespołach wychowania przedszkolnego ..... <i>in pre-primary education groups</i>	x	x	x	x	0,2	0,0	0,0	0,1

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie” na str. 216. **b** Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji (od 18 XI 2011 r. resortu spraw wewnętrznych). **c** Z poprzedniego roku szkolnego, a w roku szkolnym 2000/01 – z roku kalendarzowego. **d** Łącznie ze szkołami przysposabiającymi do pracy. **e** Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. **f** Łącznie ze szkołami artystycznymi i technikami uzupełniającymi.

a See general notes to the chapter „Education” on page 216. **b** Including branches, branch departments and consultative points, excluding academies of the national defence department and interior and administration department (from 18 XI 2011 interior department). **c** From the previous school year, and in 2000/01 school year – from calendar year. **d** Including job-training schools. **e** Including supplementary general secondary schools. **f** Including art schools and supplementary technical secondary schools.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION ^a (cont.)								
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego): (dok.) <i>Pre-primary education (as of beginning of the school year): (cont.)</i> dzieci w tys.: (dok.) <i>children in thous.: (cont.)</i>								
w punktach przedszkolnych	x	x	x	x	0,1	0,3	0,5	0,9
<i>in pre-primary points</i>								
w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	7,8	8,6	8,6	8,5	9,4	10,9	12,0	13,7
<i>in pre-primary sections of primary schools</i>								
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3 – 6 lat ..	525	588	614	630	654	674	673	671
<i>Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3 – 6</i>								
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE								
Pracownicy medyczni ^b (stan w dniu 31 XII): <i>Medical personnel^b (as of 31 XII):</i>								
lekarze	11848	9760	10268	10311	10185	10405	10345*	10691
<i>doctors</i>								
lekarze dentyści	1558	1562	1455	1560	1593	1471	1499*	1412
<i>dentists</i>								
pielęgniarki ^c	25442	25146	25146	25164	25319	25993	25740*	25978
<i>nurses^c</i>								
Łóżka w szpitalach ogólnych ^d (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności	61,0	57,4	57,0 ^e	56,3 ^e	55,1	57,4	56,1	55,3
<i>Beds in general hospitals^d (as of 31 XII) per 10 thous. population</i>								
Leczeni w szpitalach ogólnych ^d na 10 tys. ludności	1508,1	1816,5	1820,9 ^e	1830,9 ^e	1931,1	1911,9	1969,8	1940,2
<i>In-patients in general hospitals^d per 10 thous. population</i>								

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie” na str. 216. **b** Łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy. **c** Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. **d** Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 5 na str. 249. **e** Łącznie z zakładami lecznictwa uzdrowiskowego posiadającymi oddziały rehabilitacyjne świadczące usługi finansowane ze środków publicznych.

a See general notes to the chapter “Education” on page 216. **b** Including interns. **c** Including masters of nursing. **d** See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 5 on page 249. **e** Including health resort facilities with rehabilitation wards providing services financed from public funds.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA (dok.) HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE (cont.)								
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	1692	1819	1927	1957	2140	2419	2437	2716
<i>Out-patient health care institu- tions (as of 31 XII)</i>								
Apteki ^a (stan w dniu 31 XII)	1044	1150	1155	1164	1148	1176	1294	1344
<i>Pharmacies^a (as of 31 XII)</i>								
Liczba ludności na 1 aptekę	4558	4075	4043	3998	4047	3946	3582	3442
<i>Population per 1 pharmacy</i>								
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdro- wotnej na 1 mieszkańca: <i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>								
lekarskie	6,5	6,8	6,8	7,0	7,5	7,3	7,2	7,4
<i>doctors</i>								
stomatologiczne	0,9	0,8	0,7	0,7	0,8	0,9	0,8	0,8
<i>dentists</i>								
Dzieci w żłobkach ^b (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3	19	17	19	21	22	22	23	24
<i>Children in nurseries^b (as of 31 XII) per 1000 children up to age of 3</i>								
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM								
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) ...	858	840	839	835	821	816	814	815
<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>								
Księgozbiór bibliotek publicz- nych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3536	3616	3647	3673	3673	3641	3610	3615
<i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 popu- lation in vol.</i>								
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	220,3	224,6	214,9	205,6	197,6	194,7	190,2	189,5
<i>Public library borrowers per 1000 population</i>								

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 10 na str. 250. ^b Łącznie z oddziałami żłobkowymi.

^a See general notes to the chapter “Health care and social welfare”, item 10 on page 250. ^b Including nursery wards.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
KULTURA. TURYSTYKA (dok.) CULTURE. TOURISM (cont.)								
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.: <i>Public library loans in vol.:</i>								
na 1000 ludności ..... <i>per 1000 population</i>	4573	4599	4357	4109	3936	3855	3744	3745
na 1 czytelnika ..... <i>per borrower</i>	20,8	20,5	20,3	20,0	19,9	19,8	19,7	19,8
Miejsca w teatrach i instytu- cjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności ..... <i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>	1,8	2,1	2,2	2,1	1,9	1,9	1,9	1,9
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych ^a na 1000 ludności ..... <i>Audience in theatres and music institutions^a per 1000 popula- tion</i>	258,3	273,1	269,9	287,5	328,3	357,5	305,3	299,5
Muzea (stan w dniu 31 XII) ..... <i>Museums (as of 31 XII)</i>	38	47	57	60	60	60	55	57
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności ..... <i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>	150,8	153,8	180,3	250,1	277,0	234,9	239,1	249,0
Kina stałe (stan w dniu 31 XII) <i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	70	61	57	61	56	52	56	53
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności ..... <i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	5,5	7,0	7,5	8,2	8,1	8,0	8,5	8,3
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności ..... <i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	481,8	664,9	932,0	1012,0	1094,3	1231,2	1177,5	1219,1
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności: <i>Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:</i>								
radiowi ..... <i>radio</i>	267	255	240	237	227	219	217	216
telewizyjni ..... <i>television</i>	260	248	234	231	221	213	210	210
Turystyczne obiekty zbiorowe- go zakwaterowania (stan w dniu 31 VII) ..... <i>Collective tourist accommoda- tion establishments (as of 31 VII)</i>	518	441	426	394	423	473	511	508
w tym hotele ..... <i>of which hotels</i>	111	112	112	101	117	146	156	172
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności ..... <i>Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population</i>	88,5	75,3	75,2	71,4	76,4	84,6	88,4	90,8
Korzystający z noclegów na 1000 ludności ..... <i>Tourists accommodated per 1000 population</i>	270,7	326,2	337,6	340,8	354,4	364,7	381,5	389,9

^a Według siedziby.

^a According to the abode.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY								
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	550,4	477,9	461,2	450,4	438,8	447,0	454,6 ^b	446,3
<i>Agricultural land^a (as of June) in thous. ha</i>								
w tym w dobrej kulturze rolnej ^c w %	.	.	.	92,7	95,7	96,4	84,9 ^b	90,2
<i>of which in good agricultural- condition^c in %</i>								
Powierzchnia zasiewów ^d (stan w czerwcu) w tys. ha	330,4	309,1	291,6	291,2	291,3	295,0	272,3 ^b	279,7
<i>Sown area^d (as of June) in thous. ha</i>								
w tym w %: of which in %:								
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi) <i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	66,5	69,1	69,1	70,6	71,2	71,8	72,8 ^b	74,8
w tym: pszenica ^e	21,7	20,4	20,2	20,0	21,5	22,7	24,3 ^b	25,0
<i>of which: wheat^e</i>								
żyto ^e	12,4	9,7	8,4	9,5	11,6	11,0	11,1 ^b	10,1
<i>rye^e</i>								
ziemniaki	12,6	7,7	6,2	5,8 ^f	5,1 ^f	4,7 ^f	4,4 ^b	4,5
<i>potatoes</i>								
buraki cukrowe	1,0	1,0	0,7	0,7	0,5	0,5	0,6 ^b	0,8
<i>sugar beets</i>								
Zbiory w tys. t: <i>Crop production in thous. t:</i>								
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi) <i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	630,9	704,4	500,4	673,0	723,6	690,2	599,3	744,7
w tym: pszenica	235,6	232,8	174,9	225,7	259,0	254,3	236,2	294,3
<i>of which: wheat</i>								
żyto	95,4	86,1	44,7	73,9	95,6	86,2	70,6	76,1
<i>rye</i>								
ziemniaki	818,6	483,7	273,0	358,6 ^f	305,7 ^f	288,6 ^f	207,5	283,6
<i>potatoes</i>								
buraki cukrowe	157,6	117,7	106,8	110,8	87,2	85,7	76,3	115,7
<i>sugar beets</i>								
Plony z 1 ha w dt: <i>Yields per 1 ha in dt:</i>								
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi) <i>basic cereals (including cereal mixed)</i>	28,7	33,0	24,8	32,7	34,9	32,6	30,2	35,6
w tym: pszenica	32,9	37,0	29,6	38,7	41,3	38,0	35,7	42,2
<i>of which: wheat</i>								
żyto	23,2	28,8	18,2	26,6	28,3	26,5	23,5	26,9
<i>rye</i>								

a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych; od 2010 r. według siedziby użytkownika. **b** Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI 2010 r. **c** Od 2007 r., zgodnie z metodologią Eurostatu, prezentuje się grunty orne, sady, łąki i pastwiska w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 III 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 39, poz. 211); dane nie są w pełni porównywalne z danymi z lat poprzednich. **d** Od 2010 r. bez powierzchni upraw trwałych, ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie (nawozy zielone); dane nie są porównywalne do lat poprzednich. **e** W % powierzchni zasiewów ogółem. **f** Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych.

a By administrative borders; excluding non-farm land; from 2010 by the official residence of the land user. **b** Data of the Agricultural Census as of 30 VI 2010. **c** According to Eurostat methodology, from 2007 data on arable land, orchards, meadows and pastures concern area in good agricultural condition – maintained in accordance with norms defined in the Regulation of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 11 III 2010 on Minimal norms (Journal of Laws No. 39, item 211); data are not fully comparable with results from previous years. **d** From 2010 excluding the area of permanent crops, home gardens and crops for green manure; data are not comparable with previous years. **e** In % of total sown area. **f** Including kitchen garden crops.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (cd.) AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)								
Piony z 1 ha w dt: (dok.) Yields per 1 ha in dt: (cont.)								
ziemniaki ..... potatoes	197	204	151	212 ^f	205 ^f	209 ^f	172	226
buraki cukrowe ..... sugar beets	496	390	498	558	594	627	452	535
Zwierzęta gospodarskie: Livestock:								
bydło (stan w czerwcu): cattle (as of June):								
w tysiącach sztuk ..... in thousand heads	169	130	133	132	142	125	129 ^b	120
na 100 ha użytków rolnych ^a w szt. .... per 100 ha of agricultural land ^a in heads	30,6	26,7	28,4	28,9	31,9	27,5	28,3 ^b	26,9
trzoda chlewna (stan w końcu lipca): pigs (end of July):								
w tysiącach sztuk ..... in thousand heads	370	423	394	387	357	313	350 ^b	294
na 100 ha użytków rolnych ^a w szt. .... per 100 ha of agricultural land ^a in heads	67,2	87,1	83,9	84,6	80,1	68,9	77,1 ^b	65,9
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^a : Production per 1 ha of agricul- tural land ^a :								
żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c w kg ..... animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^c in kg	180,6	234,5	256,6	282,9	.	305,5	294,1	334,6
mleka krowiego w l ..... cows' milk in l	609,8	552,0	537,5	574,6	589,4	556,6	502,6	474,0
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^a : Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land ^a :								
zboża podstawowe (łącznie z mieszankami zbożowymi) w kg ..... basic cereals (including cereal mixed) in kg	119	241	232	231	226	320	258	301
ziemniaki w kg ..... potatoes in kg	3	2	2	3	6	5	4	10
buraki cukrowe w kg ..... sugar beets in kg	286	242	227	242	196	189	168	218

a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. **b** Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 30 VI 2010 r. **c** Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dzicyzny; w wadze poubojowej ciepłej. **f** Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych.

a Calculations are based on agricultural land by the official residence of the land user excluding non-farm land. **b** Data of the Agricultural Census as of 30 VI 2010. **c** Concerns: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight. **f** Including kitchen garden crops.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (dok.) AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)								
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^a : (dok.) <i>Procurement of agricultural products per 1 ha of agricul- tural land^a: (cont.)</i>								
żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tusz- czami) ^b w kg ..... <i>animals for slaughter in terms of meat (including fats)^b in kg</i>	112	177	194	210	205	238	246	275
mleko krowie w l ..... <i>cows' milk in l</i>	283	388	386	401	447	412	394	406
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha ..... <i>Forest land area (as of 31 XII) in thous. ha</i>	398,8	400,3	400,8	401,6	401,1	400,9	401,9	402,0
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII): <i>Forest areas (as of 31 XII):</i>								
w tysiącach hektarów ..... <i>in thousand hectares</i>	390,1	391,1	391,4	391,9	391,4	391,2	392,1	392,1
na 1 mieszkańca w ha ..... <i>per capita in ha</i>	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w % ..... <i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>	31,7	31,7	31,7	31,8	31,7	31,7	31,8	31,8
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³ ..... <i>Removals (timber) per 100 ha of forest area in m³</i>	298,7	392,4	457,4	587,6	576,6	533,2	519,0	480,1
PRZEMYSŁ INDUSTRY								
Produkcja sprzedana przemysłu: <i>Sold production of industry:</i>								
w milionach złotych (ceny bieżące) ..... <i>in million zlotys (current prices)</i>	.	125579,6	139673,4	157966,1	170862,3	164732,8	182501,4	207013,5
2005 = 100 (ceny stałe) ..... <i>2005 = 100 (constant prices)</i>	x	100,0	113,4	127,8	138,4	128,9	146,3	154,5
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące) ..... <i>per 1 employee in zł (current prices)</i>	x	279318	305408	332927	349513	349036	391516	437983
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące) ..... <i>per capita in zł (current prices)</i>	x	26756	29864	33882	36753	35480	39353	44711

a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. **b** Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego i drobiowego; w wadze poubojowej ciepłej.

a Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land.
b Concerns: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION								
Sprzedaż produkcji budowlano- -montażowej ^a (ceny bieżące): <i>Sales of construction and assembly production^a (current prices):</i>								
w milionach złotych ..... <i>in million zlotys</i>	.	5667,2	7013,5	8438,4	10422,0	10428,0	9693,0	11334,1
na 1 mieszkańca w zł ..... <i>per capita in zł</i>	x	1207	1500	1810	2242	2246	2090	2448
w tym sektor prywatny w % ogółem ..... <i>of which private sector in % of total</i>	.	95,9	96,2	97,1	96,8	97,7	97,2	97,5
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII								
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe: <i>Railway lines operated – stan- dard gauge:</i>								
w kilometrach ..... <i>in kilometres</i>	1918	2127	2145	2148	2141	2164	2155	2140
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km ..... <i>per 100 km² of total area in km</i>	15,6	17,2	17,4	17,4	17,4	17,5	17,5	17,4
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamiejskie): <i>Hard surface public roads (urban and non-urban):</i>								
w kilometrach ..... <i>in kilometres</i>	19630	20183	20216	20220	20286	20974	21264	22147
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km ..... <i>per 100 km² of total area in km</i>	159,7	163,7	163,9	163,9	164,5	170,1	172,4	179,6
Samochody osobowe zareje- strowane: <i>Registered passenger cars:</i>								
w tysiącach sztuk ..... <i>in thousand units</i>	1273,8	1511,4	1617,3	1740,7	1899,0	1950,6	2041,6	2144,9
na 1000 ludności ..... <i>per 1000 population</i>	267,3	322,6	346,4	374,0	408,8	420,3	440,5	463,6

^a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by construction units – by place of performing works; data concern economic entities employing more than 9 persons.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII (dok.) TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII (cont.)								
Placówki pocztowe : Post offices :								
w liczbach bezwzględnych .... in absolute numbers	790 ^a	839	832	837	813	786	794	827
na 10 tys. ludności ..... per 10 thous. population	1,7	1,8	1,8	1,8	1,8	1,7	1,7	1,8
Telefoniczne łącza główne ^b : Fixed main line ^b :								
w tysiącach ..... in thousands	1363,3	1479,3	1390,7	1219,4	1094,8	976,7	929,3	765,3
na 1000 ludności ..... per 1000 population	286,1	315,7	297,8	262,0	235,7	210,5	200,5	165,4
HANDEL TRADE								
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące): Retail sales of goods (current prices):								
w milionach złotych ..... in million zlotys	44180,8	40097,5	37255,3	36665,8	43053,5	49670,2	45333,3	46431,1
na 1 mieszkańca w zł ..... per capita in zł	9264	8543	7966	7864	9261	10698	9775	10028
Sklepy ^c (stan w dniu 31 XII) w tys. .... Shops ^c (as of 31 XII) in thous.	52,4	48,3	45,5	40,4	43,8	44,6	43,1	40,8
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep ^c ..... Population (as of 31 XII) per shop ^c	90,9	97,0	102,6	115,2	106,0	103,9	107,6	113,5

a Łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. **b** Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. **c** Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji paliw prezentowane dane od 2003 r. nie są w pełni porównywalne z danymi publikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne do działu „Handel i gastronomia”, ust. 7 na str. 350.

a Including telecommunication service offices. **b** Data concern operators of the public telecommunication network. **c** Due to the change of the method of survey on shops and petrol stations data presented from 2003 are not fully comparable with those published in previous editions of the Yearbook; see general notes to the chapter “Trade and catering”, item 7 on page 350.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE								
Budżety gmin^a Budgets of gminas^a								
Dochody: Revenue:								
w milionach złotych ..... in million zlotys	2296,7	3526,6	3857,6	4272,6	4693,9	4783,4	5382,3	5650,9
na 1 mieszkańca w zł ..... per capita in zł	1174	1800	1970	2181	2393	2434	2709	2839
Wydatki: Expenditure:								
w milionach złotych ..... in million zlotys	2354,4	3499,9	3986,1	4265,8	4658,8	5220,9	5769,1	5846,8
na 1 mieszkańca w zł ..... per capita in zł	1203	1787	2036	2177	2375	2656	2904	2937
Budżety miast na prawach powiatu Budgets of cities with powiat status								
Dochody: Revenue:								
w milionach złotych ..... in million zlotys	5160,6	6756,7	7430,5	8442,3	9011,2	9178,8	9827,4	10187,1
na 1 mieszkańca w zł ..... per capita in zł	1835	2471	2733	3123	3353	3428	3707	3860
Wydatki: Expenditure:								
w milionach złotych ..... in million zlotys	5344,2	6743,3	7639,3	8193,4	9008,7	10113,6	10148,0	10392,1
na 1 mieszkańca w zł ..... per capita in zł	1900	2466	2809	3031	3352	3777	3828	3938
Budżety powiatów Budgets of powiats								
Dochody: Revenue:								
w milionach złotych ..... in million zlotys	833,3	961,5	1051,6	1129,8	1288,7	1318,0	1524,5	1659,4
na 1 mieszkańca w zł ..... per capita in zł	426	491	537	577	657	671	767	834
Wydatki: Expenditure:								
w milionach złotych ..... in million zlotys	827,7	951,9	1111,0	1117,7	1264,9	1429,2	1620,0	1644,5
na 1 mieszkańca w zł ..... per capita in zł	423	486	567	570	645	727	815	826

^a Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
FINANSE PUBLICZNE (dok.) PUBLIC FINANCE (cont.)								
Budżet województwa Budget of voivodship								
Dochody: Revenue:								
w milionach złotych ..... in million zlotys	603,5	920,8	1124,0	1126,4	1143,0	1533,3	1339,0	1345,3
na 1 mieszkańca w zł ..... per capita in zł	127	196	240	242	246	330	289	291
Wydatki: Expenditure:								
w milionach złotych ..... in million zlotys	608,9	931,4	1040,0	992,7	1263,2	1729,4	1410,0	1456,3
na 1 mieszkańca w zł ..... per capita in zł	128	198	222	213	272	372	304	315
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^a INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a								
Nakłady inwestycyjne ^b (ceny bieżące): Investment outlays ^b (current prices):								
w milionach złotych ..... in million zlotys	15343,4	15474,5	19580,6	24639,3	27349,8	28402,8	26304,5	30122,6
na 1 mieszkańca w zł ..... per capita in zł	3217,2	3297,0	4186,6	5284,8	5883,0	6117,4	5672,1	6506,0
Udział w nakładach inwestycyj- nych (ceny bieżące) w %: Share in investment outlays (current prices) in %:								
rolnictwa, leśnictwa, łowiec- twa i rybactwa ..... agriculture, forestry and fishing	.	.	.	.	0,6	0,7	0,7	0,6
przemysłu ..... industry	.	.	.	.	48,2	43,5	39,9	44,8
budownictwa ..... construction	.	.	.	.	4,2	3,6	2,8	2,4
handlu; napraw pojazdów samochodowych ^Δ ..... trade; repair of motor vehicles ^Δ	.	.	.	.	9,0	9,0	6,8	6,1

^a Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 i 6 na str. 380 i 382. ^b Według lokalizacji inwestycji.

^a Since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, items 3 and 6 on pages 380 and 382. ^b According to the investment location.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE ^a (dok.) INVESTMENTS. FIXED ASSETS ^a (cont.)								
Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %: (dok.) <i>Share in investment outlays (current prices) in %: (cont.)</i>								
transportu i gospodarki magazynowej	.	.	.	.	12,4	18,2	22,4	19,5
<i>transportation and storage</i>								
obsługi rynku nieruchomości ^Δ <i>real estate activities</i>	.	.	.	.	10,9	9,1	9,6	11,0
Wartość brutto środków trwałych ^b (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne): <i>Gross value of fixed assets^b (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>								
w milionach złotych	190764,0	217221,9	232837,3	248425,3	268711,0	288895,7	304668,1	329793,0
<i>in million zlotys</i>								
na 1 mieszkańca w zł	40085,4	46357,7	49867,3	53377,6	57841,2	62252,3	65733,0	71285,7
<i>per capita in zł</i>								
Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %: <i>Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:</i>								
rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa	.	.	.	.	2,0	1,8	1,8	1,7
<i>agriculture, forestry and fishing</i>								
przemysłu	.	.	.	.	47,8	47,2	47,8	46,8
<i>industry</i>								
budownictwa ^c	.	.	.	.	2,3	2,3	2,1	2,1
<i>construction^c</i>								
handlu; napraw pojazdów samochodowych ^Δ	.	.	.	.	5,5	5,4	4,7	5,2
<i>trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
transportu i gospodarki magazynowej ^c	.	.	.	.	9,1	10,1	10,0	11,5
<i>transportation and storage^c</i>								
obsługi rynku nieruchomości ^Δ <i>real estate activities</i>	.	.	.	.	18,5	18,3	18,1	17,8

^a Od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 i 6 na str. 380 i 382. ^b Bez wartości gruntów; z zasadzeniami. ^c Patrz uwagi ogólne do działu „Środki trwałe”, ust. 5 na str. 382.

^a Since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, items 3 and 6 on pages 380 and 382. ^b Excluding the value of land; including plantings. ^c See general notes to the chapter “Fixed assets”, item 5 on page 382.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
RACHUNKI REGIONALNE REGIONAL ACCOUNTS								
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące): Gross domestic product (current prices):								
w milionach złotych ..... in million zlotys	99957	130849	138168	153066	167817	175503	184038	.
na 1 mieszkańca ^a w zł ..... per capita ^a in zł	20930	27879	29542	32831	36098	37800	39677	.
Dynamika produktu krajowego brutto (ceny stałe) Indices of gross domestic pro- duct (constant prices)								
rok poprzedni = 100 ..... previous year = 100	.	100,5	109,5	109,0	106,7	100,3	104,4	.
Wartość dodana brutto (ceny bieżące): Gross value added (current prices):								
w milionach złotych ..... in million zlotys	88925	115283	121373	133906	146904	155966	162091	.
na 1 mieszkańca ^a w zł ..... per capita ^a in zł	18620	24563	25951	28721	31599	33592	34945	.
Nominalne dochody do dyspo- zycji brutto w sektorze gospodarstw domowych: Gross nominal disposable income in the households sector:								
w milionach złotych ..... in million zlotys	73434	89576	94266	100685	109157	116867	121618	.
na 1 mieszkańca ^a w zł ..... per capita ^a in zł	15376	19085	20155	21595	23480	25171	26219	.
Dynamika realnych dochodów do dyspozycji brutto w sek- torze gospodarstw domo- wych ..... Indices of gross real disposa- ble income in the house- holds sector								
rok poprzedni = 100 ..... previous year = 100	.	102,7	104,4	104,5	104,3	103,1	101,7	.

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rachunki regionalne”, ust. 14 na str. 395.

^a See general notes to the chapter “Regional accounts”, item 14 on page 395.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.)
MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ^a – stan w dniu 31 XII ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY ^a – as of 31 XII								
Ogółem: w tysiącach ..... Total: in thousands	385,4	426,3	425,5	427,4	428,9	430,6	451,6	443,4
na 1000 ludności ..... per 1000 population	81,0	91,0	91,1	91,8	92,3	92,8	97,4	95,8
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej: Legal persons and organizational entities without legal personality:								
w tysiącach ..... in thousands	84,4	99,4	102,0	104,6	105,4	104,6	108,7	111,7
1999 = 100	108,1	127,2	130,6	133,8	135,0	133,7	139,1	142,8
w tym w tys.: of which in thous.:								
przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	0,3	0,1	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
spółdzielnie ..... co-operatives	1,3	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,2	1,1
spółki handlowe ..... commercial companies	17,6	25,7	26,8	28,2	29,3	30,8	32,8	34,7
w tym z udziałem kapitału zagranicznego ..... of which with foreign capital participation	3,7	4,5	4,7	5,0	5,2	5,4	5,6	5,9
spółki cywilne ..... civil law partnerships	43,1	38,7	38,6	38,8	37,7	34,8	35,2	35,8
Osoby fizyczne: Natural persons:								
w tysiącach ..... in thousands	301,0	326,9	323,5	322,9	323,5	326,0	342,9	331,7
1999 = 100	102,7	111,5	110,3	110,1	110,4	111,2	117,0	113,2
na 1000 ludności ..... per 1000 population	63,2	69,8	69,3	69,4	69,6	70,2	74,0	71,7

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2011 R.
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo <i>Voivodship</i>	Podregion		
			bielski	bytomski	częstocheński
POWIERZCHNIA. PODZIAŁ AREA. ADMINISTRATIVE					
1	Powierzchnia w km ²	12333	2354	1575	3049
2	Powiaty	17	3	2	3
3	Miasta na prawach powiatu	19	1	2	1
4	Gminy	167	38	19	31
5	Miasta	71	10	8	8
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL					
	Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele:				
6	produkcyjne ^a (poza rolnictwem ^b , leśnictwem łowiectwem i rybactwem)	24,3	3,6	20,4	16,5
7	eksploatacji sieci wodociągowej ^c	60,1	71,9	65,7	60,4
	Zużycie wody na 1 km ² w danym roku:				
8	na potrzeby gospodarki narodowej i ludności	32,5	28,8	17,6	13,7
9	do produkcji przemysłowej	11,2	2,3	4,2	3,9
10	Ścieki przemysłowe i komunalne ^d oczyszczane w % wymagających oczyszczenia ^e	82,0	93,4	88,8	66,8
11	Ścieki przemysłowe i komunalne ^d nieoczyszczane na 1 km ² w danym roku	5,6	0,7	3,0	2,7
	Oczyszczalnie ścieków (stan w dniu 31 XII):				
12	przemysłowe	184	25	26	18
13	komunalne	207	40	31	32
14	Ludność korzystająca ^f z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności	72,8	61,8	77,5	61,9
	Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t:				
15	pyłowych	1,0	0,3	0,4	0,2
16	gazowych (bez dwutlenku węgla)	53,2	2,6	4,3	2,5
	Redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych:				
17	pyłowych	99,7	99,2	99,1	99,5
18	gazowych (bez dwutlenku węgla)	30,5	2,7	90,7	1,1
19	Odpady (z wyłączeniem komunalnych) ^g wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t	2852,6	212,7	896,4	104,6
20	Odpady (z wyłączeniem komunalnych) dotychczas składowane (nagromadzone ^h stan w końcu roku) w tys. t	550755,6	–	1708,6	3697,3
21	Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ⁱ na 1 mieszkańca w kg	263,8	185,5	252,1	185,5

a Z ujęć własnych. **b** Z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt. **c** Pobór wody na ujęciach przed wód lub do ziemi. **f** Na podstawie szacunków. **g** Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7

a From own intakes. **b** Excluding factory farms for breeding animals. **c** Water withdrawal by intakes before entering the ground. **f** Based on estimates. **g** See general notes to the chapter “Environmental protection”, item on page 81.

Subregion					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		

ADMINISTRACYJNY – stan w dniu 31 XII

DIVISION – as of 31 XII

878	380	1353	1800	944	Area in km ²	1
1	–	3	2	3	Powiats	2
2	6	3	3	1	Cities with powiat status	3
10	6	25	21	17	Gminas	4
6	6	11	14	8	Cities	5

ŚRODOWISKA
PROTECTION

					Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:	
27,1	100,0	46,9	48,9	20,3	production ^a (excluding agriculture ^b , forestry, hunting and fishing)	6
71,1	–	18,3	51,1	70,5	exploitation of water-line system ^c	7
30,3	133,1	38,2	45,1	56,1	Consumption of water per 1 km ² in dam ³ :	
7,6	41,6	11,6	28,4	26,8	for needs of the national economy and population	8
					for industrial production	9
66,7	73,2	63,7	93,5	96,8	Industrial and municipal wastewater ^d treated in % of requiring treatment ^e	10
14,0	50,8	11,0	3,5	1,4	Industrial and municipal wastewater ^d untreated per 1 km ² in dam ³	11
					Wastewater treatment plants (as of 31 XII):	
22	31	11	25	26	industrial	12
20	14	17	22	31	municipal	13
86,5	84,2	61,8	75,0	75,9	Population using ^f wastewater treatment plants in % of total population	14
					Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t:	
0,8	3,3	1,5	3,1	1,7	particulates	15
89,7	284,6	107,0	85,7	158,5	gaseous (excluding carbon dioxide)	16
					Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:	
98,9	99,4	99,8	99,6	99,8	particulates	17
0,8	15,1	22,9	39,9	27,3	gaseous (excluding carbon dioxide)	18
4893,5	14932,9	5993,6	3421,2	9228,0	Waste (excluding municipal waste) ^g generated (during the year) ³ per 1 km ² in t	19
					Waste (excluding municipal) landfilled up to now (accumulated ^h ; end of year) in thous. t	20
208939,5	43167,9	229206,7	21343,4	42692,2	Municipal waste collected (during the year) by purification plants ⁱ per capita in kg	21
302,6	359,7	251,5	283,7	264,4		

włoczeniem do sieci. **d** Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska, ust. 5 na str. 79. **e** Odprowadzone do na str. 81. **h** Na terenach własnych zakładów. **i** Dane szacunkowe; bez wyselekcjonowanych.

water system. **d** See general notes to the chapter "Environmental protection", item 5 on page 79. **e** Discharged into waters or into **h** On own plant grounds. **i** Estimated data; excluding selected.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2011 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo <i>Voivodship</i>	Podregion		
			bielski	bytomski	częstocheński
STAN I OCHRONA ENVIRONMENTAL					
	Nakłady na środki trwałe (ceny bieżące) w mln zł:				
1	służące ochronie środowiska	1508,4	238,7	120,0	117,9
2	służące gospodarce wodnej	269,5	55,4	20,0	26,5
	Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII):				
3	w % powierzchni ogólnej	22,1	40,2	18,4	19,3
4	na 1 mieszkańca w m ²	590	1428	644	1115
BEZPIECZEŃSTWO PUBLIC					
5	Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych	172073	18151	17089	13865
6	na 10 tys. ludności	372	274	380	262
	w tym o charakterze:				
7	kryminalnym	123660	12135	10849	9070
8	gospodarczym	27321	3465	4388	1693
9	Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w %	64,4	65,6	74,2	72,7
LUD POPUL					
10	Ludność ^b (stan w dniu 31 XII)	4626357	662442	449553	529314
11	w tym kobiety	2392413	342955	231932	274784
	w wieku:				
12	przedprodukcyjnym	790680	125032	76166	89156
13	produkcyjnym	2998142	421696	290494	339527
14	poprodukcyjnym	837535	115714	82893	100631
15	na 1 km ²	375	281	285	174
16	Małżeństwa	25495	3701	2362	2852
17	Rozwody	8329	1059	777	933
18	Urodzenia żywe	44803	7009	4221	4734
19	Zgony ^c	47709	6398	4760	5818
20	Przyrost naturalny	-2906	611	-539	-1084
21	Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ..	-5672	1019	-642	-216
	Na 1000 ludności ^b :				
22	małżeństwa	5,5	5,6	5,2	5,4
23	rozwody	1,8	1,6	1,7	1,8
24	urodzenia żywe	9,7	10,6	9,4	8,9
25	zgony ^c	10,3	9,7	10,6	11,0
26	przyrost naturalny	-0,6	0,9	-1,2	-2,0
27	napływ	9,9	11,4	10,0	8,5
28	odpływ	11,1	9,8	11,4	8,9
29	saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych	-1,2	1,5	-1,4	-0,4

a Dane Komendy Głównej Policji. **b** Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 2 na str. 114.

a Data of the National Police Headquarters. **b** See general notes to the chapter “Population. Religious denomina

Subregion					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		
ŚRODOWISKA (dok.)						
PROTECTION (cont.)						
117,0	240,0	170,8	290,3	213,8	Outlays on fixed assets (current prices) in mln zł:	1
19,6	27,4	60,8	38,7	21,1	serving environmental protection	2
					serving water management	
					Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):	
10,4	1,8	28,1	21,3	4,6	in % of total area	3
190	9	595	540	111	per capita in m ²	4
PUBLICZNE^a						
SAFETY^a						
20784	43241	19044	28210	11689	Ascertained crimes in completed preparatory proceedings	5
430	566	298	396	300	per 10 thous. population	6
					of which type of crime:	
16177	33493	13943	19752	8241	criminal	7
2243	6394	1907	5198	2033	economic	8
58,1	57,9	68,3	66,0	63,5	Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %	9
NOŚĆ						
ATION						
482429	762097	640032	710208	390282	Population ^b (as of 31 XII)	10
249109	396799	327529	369531	199774	of which females	11
					of age:	
79169	122464	116716	109424	72553	pre-working	12
314982	491333	416808	464770	258532	working	13
88278	148300	106508	136014	59197	post-working	14
549	2005	473	395	413	per 1 km ²	15
2609	4173	3807	3615	2376	Marriages	16
883	1508	1223	1406	540	Divorces	17
4493	7153	6583	6259	4351	Live births	18
4794	8795	5563	8350	3231	Deaths ^c	19
-301	-1642	1020	-2091	1120	Natural increase	20
-1493	-2192	-1252	-1027	131	Net internal and international migration	21
					Per 1000 population ^b :	
5,4	5,5	5,9	5,1	6,1	marriages	22
1,8	2,0	1,9	2,0	1,4	divorces	23
9,3	9,4	10,3	8,8	11,2	live births	24
9,9	11,5	8,7	11,7	8,3	deaths ^c	25
-0,6	-2,1	1,6	-2,9	2,9	natural increase	26
8,3	9,7	10,2	9,4	12,1	inflow	27
11,4	12,6	12,1	10,8	11,8	outflow	28
-3,1	-2,9	-2,0	-1,4	0,3	net internal and international migration	29

c Łącznie ze zgonami niemowląt.

tions", item 2 on page 114. **c** Including infant deaths.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2011 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo <i>Voivodship</i>	Podregion		
			bielski	bytomski	częstocheński
RYNEK PRACY. LABOUR MARKET.					
1	Pracujący ^{ab} (stan w dniu 31 XII)	1183573	159509	89255	113474
	z liczby ogółem w %:				
2	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,4	0,6	0,6	0,5
3	przemysł i budownictwo	43,8	45,9	39,3	44,2
4	sekcje G, H, I, J	20,9	22,2	22,7	20,0
5	sekcje K, L	4,1	2,1	3,6	2,7
6	pozostałe usługi	30,7	29,2	33,9	32,7
7	Przeciętne zatrudnienie ^{bc}	1051393	152993	69613	97559
	z liczby ogółem w %:				
8	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	0,3	0,4	0,7	0,3
9	przemysł i budownictwo	48,9	50,3	40,2	49,0
10	sekcje G, H, I, J	14,7	16,3	15,2	14,5
11	sekcje K, L	3,7	1,5	3,1	2,3
12	pozostałe usługi	32,3	31,5	40,8	33,9
13	Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) z liczby ogółem:	186187	25727	22212	31050
14	kobiety	104370	13808	12601	15484
15	pozostający bez pracy 12 miesięcy i dłużej	55515	8682	8170	11184
16	w wieku 24 lata i mniej	34457	4887	4403	4860
17	Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	10,2	9,4	15,0	14,5
18	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto ^{bc} w zł	3794,62	3332,71	3106,61	3021,20
	z liczby ogółem w %:				
19	rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	110,5	142,2	150,1	149,2
20	przemysł i budownictwo	112,4	104,5	97,5	95,8
21	sekcje G, H, I, J	76,9	79,1	87,9	82,0
22	sekcje K, L	114,6	125,7	103,4	119,5
23	pozostałe usługi	90,0	101,8	105,8	111,9
INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC					
	Długość rozdzielczej sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				
24	wodociągowej	20085,1	3650,8	1836,9	3412,4
25	kanalizacyjnej	12241,8	2591,2	1296,8	1404,0
26	gazowej	14618,3	3944,1	1156,4	1362,0
	Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych (stan w dniu 31 XII):				
27	wodociągowe	576031	90946	56278	99916
28	kanalizacyjne	288860	57132	38193	41602
29	gazowe ^d	334135	85682	26593	36875

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności. **b** Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do i zawodowego, rolników indywidualnych i duchownych. **c** Bez zatrudnionych poza granicami kraju. **d** Łącznie z przyłą

a By actual workplace and kind of activity. **b** Excluding entities employing not more than 9 persons; excluding farmers and clergy. **c** Excluding employed abroad. **d** Including connections leading to non-residential buildings.

Subregion					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		
WYNAGRODZENIA						
WAGES AND SALARIES						
136390	263312	143536	155199	122898	Employed persons ^{ab} (as of 31 XII)	1
					of total number in %:	
0,3	0,1	0,5	0,3	0,7	agriculture, forestry and fishing	2
42,7	33,3	50,7	43,6	60,0	industry and construction	3
20,8	23,5	18,9	21,5	15,4	sections G, H, I, J	4
3,5	7,7	3,1	3,7	3,3	sections K, L	5
32,7	35,5	26,8	30,9	20,6	other sections	6
108585	289910	120244	133294	79193	Average paid employment ^{bc}	7
					of total number in %:	
0,2	0,0	0,3	0,1	0,9	agriculture, forestry and fishing	8
43,2	48,9	54,0	51,6	50,0	industry and construction	9
17,3	13,7	13,6	12,6	17,4	sections G, H, I, J	10
2,7	6,3	3,1	2,9	4,5	sections K, L	11
36,6	31,1	29,0	32,8	27,2	other sections	12
17559	24806	20155	34037	10641	Registered unemployed persons (as of 31 XII)	13
					of total number:	
10332	14149	13082	18663	6251	women	14
5120	5219	5060	9722	2358	staying out of work 12 months and more	15
3196	4347	4994	5492	2278	aged 24 and less	16
9,0	6,9	9,3	13,4	6,2	Registered unemployment rate (as of 31 XII)	17
					in %	
3748,67	4551,91	4201,50	3604,29	3237,93	Average monthly gross wages and salaries ^{bc}	18
					in zł	
					of total number in %:	
99,3	89,0	93,3	84,9	119,5	agriculture, forestry and fishing	19
105,4	119,5	123,4	112,7	102,1	industry and construction	20
89,4	73,3	57,0	80,8	87,9	sections G, H, I, J	21
95,5	116,1	86,1	90,6	104,0	sections K, L	22
99,0	77,8	78,1	88,2	102,6	other sections	23

NALNA. MIESZKANIA
TURE. DWELLINGS

					Lenght of distribution network (as of 31 XII)	
					in km:	
1376,1	1644,9	2963,0	2874,4	2326,6	water-line	24
808,4	1393,8	1880,5	1166,8	1700,3	sewerage	25
1059,3	1461,4	1839,8	2139,5	1655,9	gas-line	26
					Connections leading to residential buildings	
					(as of 31 XII):	
43012	41850	93427	92771	57831	water-line	27
21622	25539	38979	28534	37259	sewerage	28
24168	36428	37233	51124	36032	gas-line ^d	29

9 osób; bez fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego czami prowadzącymi do budynków niemieszkalnych.

foundations, associations and social organizations, employers organizations, economic and professional self-government,

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2011 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo <i>Voivodship</i>	Podregion		
			bielski	bytomski	częstocheński
INFRASTRUKTURA KOMU MUNICIPAL INFRASTRUC					
	Zużycie w gospodarstwach domowych:				
	wody z wodociągów:				
1	w hm ³	138,1	16,1	13,0	16,8
2	na 1 mieszkańca w m ³	29,8	24,4	28,8	31,7
	energii elektrycznej:				
3	w GWh	3674,2	535,5	347,9	383,3
4	na 1 mieszkańca w kWh	793,6	809,6	772,9	723,2
	gazu z sieci ^a :				
5	w hm ³	436,1	86,7	37,3	43,0
6	na 1 mieszkańca w m ³	94,2	131,1	82,8	81,2
	Zasoby mieszkaniowe ^b (stan w dniu 31 III):				
	mieszkania:				
7	w tysiącach	1698,4	220,3	165,7	193,1
	przeciętna:				
8	liczba izb w mieszkaniu	3,66	4,10	3,67	3,68
9	powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²	66,6	78,6	66,1	71,6
	Mieszkania oddane do użytkowania:				
	mieszkania:				
10	w tysiącach	9,5	2,3	0,7	1,2
11	na 1000 ludności	2,1	3,5	1,5	2,3
	izby:				
12	w tysiącach	47,1	11,3	3,7	6,6
13	na 1000 ludności	10,2	17,1	8,3	12,4
	powierzchnia użytkowa mieszkań:				
14	w tys. m ²	1191,8	274,0	91,8	175,4
15	na 1000 ludności w m ²	257,4	414,2	203,9	330,9
16	przeciętna 1 mieszkania w m ²	125,5	120,0	132,8	141,0

a W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. **b** Zamieszkane i niezamieszkane;
a In natural units on the basis of which settlements with clients occur. **b** Inhabited and uninhabited; data of

Subregion					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		

NALNA. MIESZKANIA (dok.)
TURE. DWELLINGS (cont.)

					Consumption in households:	
					water from water-line systems:	
14,9	25,5	16,9	22,2	12,7	in hm ³	1
30,8	33,3	26,5	31,2	32,6	per capita in m ³	2
					electricity:	
386,7	617,3	498,2	575,2	330,3	in GWh	3
800,1	808,0	778,4	808,3	847,8	per capita in kWh	4
					gas from gas-line system ^a :	
49,7	80,1	38,4	63,7	37,2	in hm ³	5
102,8	104,9	60,1	89,6	95,4	per capita in m ³	6
					Dwelling stocks ^b (as of 31 III):	
					dwelling:	
183,3	327,4	202,4	280,1	126,2	in thousands	7
					average:	
3,50	3,22	4,14	3,46	4,04	number of rooms per dwelling	8
60,4	55,2	76,5	61,7	75,4	useful floor area 1 dwelling in m ²	9
					Dwellings completed:	
					dwelling:	
0,7	1,4	1,3	0,9	1,1	in thousands	10
1,3	1,8	2,0	1,3	2,8	per 1000 population	11
					rooms:	
3,0	5,1	6,8	4,8	5,6	in thousands	12
6,2	6,7	10,7	6,8	14,5	per 1000 population	13
					useful floor area of dwellings:	
79,2	120,2	178,1	127,6	145,5	in thous. m ²	14
163,9	157,4	278,3	179,4	373,6	per 1000 population in m ²	15
121,9	88,8	142,0	139,3	131,2	average per 1 dwelling in m ²	16

wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.
the National Population and Housing Census 2011.

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2011 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo <i>Voivodship</i>	Podregion		
			bielski	bytomski	częstocheński
EDUKACJA^a					
EDUCA					
	Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.:				
1	podstawowych	240,4	38,7	22,7	27,4
2	gimnazjach	132,4	20,9	12,9	15,3
3	zasadniczych szkołach zawodowych	23,0	3,6	2,6	2,5
4	liceach ogólnokształcących ^c	63,5	9,1	5,6	9,4
5	liceach profilowanych	2,2	0,2	0,2	0,0
6	technikach ^d	64,5	11,1	6,5	6,8
7	specjalnych szkołach przysposabiających do pracy	1,1	0,1	0,1	0,2
8	artystycznych ^e	3,6	0,6	0,5	0,5
9	policealnych	48,8	4,2	4,5	6,5
	Absolwenci szkół ^{b,f} w tys.:				
10	podstawowych	41,7	6,9	3,9	4,8
11	gimnazjów	44,7	7,2	4,1	5,5
12	zasadniczych szkół zawodowych	7,3	1,3	0,8	0,8
13	liceów ogólnokształcących ^c	22,0	2,8	2,0	3,4
14	liceów profilowanych	1,3	0,1	0,1	0,1
15	techników ^d	15,5	2,5	1,6	1,8
16	specjalnych szkół przysposabiających do pracy	0,2	0,0	0,0	0,0
17	artystycznych ^e	0,6	0,1	0,1	0,1
18	policealnych	11,5	1,4	1,1	1,6
19	Absolwenci ^f szkół (poza szkołami podstawowymi, gimnazjalnymi i szkołami policealnymi; bez szkół dla dorosłych) na 1000 ludności	10	10	10	11
20	Studenci szkół wyższych ^g (stan w dniu 30 XI) w tys.	170,2	17,4	2,0	22,0
21	Absolwenci szkół wyższych ^g w tys.	51,5	5,6	1,1	8,1
22	Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na początku roku szkolnego) w tys.	37,8	4,0	3,6	3,7
23	Absolwenci szkół dla dorosłych ^f w tys.	8,2	1,1	0,8	0,7
	Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego):				
24	miejsca w przedszkolach, zespołach, punktach w tys.	124,5	19,3	12,1	12,1
	dzieci w tys.:				
25	w przedszkolach, zespołach, punktach	122,3	19,1	12,0	11,6
26	w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych	13,7	2,1	0,5	3,5

a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie” na str. 216. **b** Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół uzupełniających. **e** Dające uprawnienia zawodowe. **f** Z poprzedniego roku szkolnego. **g** Łącznie z filiami, wydziałami i administracji (od 18 XI 2011 r. resortu spraw wewnętrznych).

a See general notes to the chapter “Education” on page 216. **b** Excluding schools for adults, including the supplementary **d** Including pupils of schools. **e** Leading to professional certification. **f** From the previous school year. **g** Including sections, department (from 18 XI 2011 interior department).

Subregion					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		

I WYCHOWANIE
TION^a

					<i>Pupils and students in schools^b (as of beginning of the school year) in thous.:</i>	
23,9	37,1	35,7	32,7	22,3	<i>primary</i>	1
13,6	20,5	19,7	18,0	11,5	<i>lower secondary</i>	2
2,3	2,9	4,8	2,2	2,1	<i>basic vocational</i>	3
6,2	11,1	8,3	9,0	4,9	<i>general secondary^c</i>	4
0,3	0,5	0,3	0,5	0,1	<i>specialized secondary</i>	5
6,1	9,5	10,4	9,2	4,9	<i>technical secondary^d</i>	6
0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	<i>special job-training schools</i>	7
0,6	0,8	0,3	0,3	–	<i>art^e</i>	8
7,0	9,7	7,5	6,5	3,1	<i>post-secondary</i>	9
					<i>Graduates in schools^{bf} in thous.:</i>	
4,2	6,4	6,1	5,7	3,8	<i>primary</i>	10
4,5	6,9	6,6	6,0	4,0	<i>lower secondary</i>	11
0,7	0,9	1,6	0,5	0,7	<i>basic vocational</i>	12
2,2	3,7	2,9	3,3	1,8	<i>general secondary^c</i>	13
0,2	0,3	0,3	0,2	0,1	<i>specialized secondary</i>	14
1,5	2,3	2,4	2,2	1,3	<i>technical secondary^d</i>	15
0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	<i>special job-training schools</i>	16
0,1	0,1	0,0	0,1	–	<i>art^e</i>	17
1,5	2,2	1,9	1,2	0,6	<i>post-secondary</i>	18
					<i>Graduates^f of schools (excluding primary, lower secondary and post secondary schools; excluding schools for adults) per 1000 population</i>	19
10	9	11	9	10		
					<i>Students of higher education institutions^g (as of 30 XI) in thous.</i>	20
27,3	76,3	8,0	16,1	1,1		
6,7	21,9	2,3	5,2	0,5	<i>Graduates of higher education institutions^g in thous.</i>	21
					<i>Students of schools for adults (as of beginning of the school year) in thous.</i>	22
5,3	6,5	6,4	5,7	2,5		
1,1	1,2	1,6	1,2	0,5	<i>Graduates of schools for adults^f in thous.</i>	23
					<i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>	
					<i>places in nursery schools, groups, points in thous. children in thous.:</i>	24
12,7	21,5	18,0	17,2	11,5		
					<i>in nursery schools, groups, points</i>	25
12,5	21,0	18,0	16,6	11,6	<i>in pre-primary sections of primary schools</i>	26
1,8	0,6	0,7	3,3	1,3		

policealnych. **c** Łącznie z uczniami uzupełniających liceów ogólnokształcących. **d** Łącznie z uczniami techników zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych

technical post-secondary schools. c Including pupils of the supplementary general secondary schools. branch departments and consultative points, excluding academies of the national defence

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2011 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo <i>Voivodship</i>	Podregion		
			bielski	bytomski	częstocheński
OCHRONA ZDROWIA HEALTH CARE					
	Pracownicy medyczni ^a (stan w dniu 31 XII):				
1	lekarze	10691	1345	1010	1068
2	lekarze dentyści	1412	207	165	162
3	farmaceuci ^b	3141	492	324	354
4	pielęgniarki ^c	25978	3222	2611	2508
5	Szpitala ogólne ^d (stan w dniu 31 XII)	120	20	13	9
	Łóżka w szpitalach ogólnych ^d (stan w dniu 31 XII):				
6	ogółem	25568	3694	3475	2110
7	na 10 tys. ludności	55,3	55,8	77,3	39,9
8	Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. ludności	1940,2	1923,6	2037,9	1618,6
9	Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	2716	411	262	320
	Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca:				
10	lekarskie	7,4	6,8	7,3	6,8
11	stomatologiczne	0,8	0,8	0,8	0,8
12	Żłobki i kluby dziecięce ^e (stan w dniu 31 XII)	89	10	9	5
13	Dzieci w żłobkach i klubach dziecięcych ^e (stan w dniu 31 XII)	3839	481	355	181
14	Apteki ogólnodostępne ^f (stan w dniu 31 XII)	1344	207	141	180
15	Liczba ludności na 1 aptekę (stan w dniu 31 XII)	3442	3200	3188	2941
16	Domy i zakłady stacjonarne pomocy społecznej ^g (stan w dniu 31 XII)	189	36	26	16
KUL CUL					
17	Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	815	133	83	105
18	Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol.	3614,9	3500,9	2759,2	2780,4
19	Wypożyczenia księgozbioru (w ciągu roku) na 1000 ludności w wol.	3745	3837	2963	2834
20	Teatry i instytucje muzyczne (stan w dniu 31 XII)	19	2	3	2
21	Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	1,9	2,0	2,6	2,6
22	Przedstawienia i koncerty ^h (w ciągu roku) na 1000 ludności	1,4	1,2	0,8	0,9
23	Muzea (stan w dniu 31 XII)	57	16	4	4
24	Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	53	10	5	7
25	Miejsca na widowiska w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności	8,3	6,1	6,6	8,2
26	Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności	1219,1	1402,0	587,3	1247,9

a łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy. **b** Bez techników farmacji. **c** łącznie z magistrami żłobkowymi i innymi jednostkami. **f** Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 10 na str. 250
a Including interns. **b** Excluding pharmacy technicians. **c** Including masters of nursing. **d** See general notes to the chapter
chapter "Health care and social welfare", item 10 on page 250. **g** Excluding branches. **h** Excluding outdoor events.

Subregion					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		

I POMOC SPOŁECZNA
AND SOCIAL WELFARE

					<i>Medical personnel^f (as of 31 XII):</i>	
1361	2637	1066	1579	625	<i>doctors</i>	1
152	235	150	239	102	<i>dentists</i>	2
299	613	267	553	239	<i>pharmacists^b</i>	3
2956	6105	3368	3599	1609	<i>nurses^c</i>	4
15	29	12	12	10	<i>General hospitals^d (as of 31 XII)</i>	5
					<i>Beds in general hospitals^d (as of 31 XII):</i>	
2804	5670	2781	3390	1644	<i>total</i>	6
58,1	74,4	43,5	47,7	42,1	<i>per 10 thous. population</i>	7
					<i>In-patients in general hospitals per 10 thous. population</i>	8
2166,1	2783,4	1635,3	1687,1	1322,0		
					<i>Out-patient health care institutions (as of 31 XII)</i>	9
280	512	324	378	229		
					<i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>	
7,5	9,4	6,5	7,3	6,8	<i>doctors</i>	10
1,0	0,9	0,7	0,9	0,8	<i>dentists</i>	11
15	21	11	13	5	<i>Nurseries and children clubs^e (as of 31 XII)</i>	12
					<i>Children in nurseries and children clubs^e (as of 31 XII)</i>	13
474	1020	439	607	282		
128	232	125	232	99	<i>Generally available pharmacies^f (as of 31 XII)</i>	14
3769	3285	5120	3061	3942	<i>Population per 1 pharmacy (as of 31 XII)</i>	15
20	37	19	24	11	<i>Stationary social welfare facilities^g (as of 31 XII)</i>	16

TURA
TURE

69	89	129	131	76	<i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	17
2339,7	5002,3	3589,3	4542,4	3147,2	<i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	18
3542	3838	4083	4360	4128	<i>Loans of collection (during the year) per 1000 population in vol.</i>	19
3	6	–	2	1	<i>Theatres and music institutions (as of 31 XII)</i>	20
1,9	3,9	x	0,8	1,1	<i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>	21
1,2	4,9	x	0,6	0,6	<i>Performances and concerts^h (during the year) per 1000 population</i>	22
9	11	4	5	4	<i>Museums (as of 31 XII)</i>	23
5	8	10	5	3	<i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	24
13,0	13,8	8,3	4,5	4,0	<i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	25
1598,9	1924,3	1071,2	810,6	734,1	<i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	26

pielęgniarstwa. **d** Patrz uwagi ogólne do działu „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”, ust. 5 na str. 249. **e** Łącznie z oddziałami **g** Bez filii. **h** Bez imprez w plenerze.

“Health care and social welfare”, item 5 on page 249. **e** Including nursery wards and other units. **f** See general notes to the

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2011 R. (cd.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo <i>Voivodship</i>	Podregion		
			bielski	bytomski	częstochoowski
					TURY TOU
1	Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII)	508	255	39	38
	w tym:				
2	hotele	172	48	13	15
3	motele i pensjonaty	16	10	2	–
4	Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności	90,8	324,4	52,3	72,4
	w tym w:				
5	hotelach	38,5	105,9	16,0	27,5
6	motelach i pensjonatach	1,3	6,0	1,9	x
7	Udzielone noclegi (w ciągu roku) na 1000 ludności	990,1	3672,0	314,8	708,9
	w tym w:				
8	hotelach	416,9	1100,0	138,3	306,3
9	motelach i pensjonatach	13,9	63,1	24,6	x
					LEŚNI FORE
10	Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	402,0	99,3	76,4	83,7
	Powierzchnia lasów (stan dnia 31 XII):				
11	w tysiącach hektarów	392,1	97,3	74,2	82,1
12	na 1 mieszkańca w ha	0,1	0,1	0,2	0,2
13	Lesistość (stan w dniu 31 XII) w %	31,8	41,4	47,1	26,9
	Zalesienia gruntów nieleśnych w ha:				
14	publiczne	7,8	4,9	1,7	–
15	prywatne	68,3	8,5	–	52,5
16	Powierzchnia gruntów nieleśnych przeznaczonych do zalesienia w ha	362,6	4,5	–	8,4
17	w tym Lasy Państwowe	22,6	4,5	–	8,4
					TRANSPORT. TRANSPORT.
	Drogi o nawierzchni twardej w km:				
18	powiatowe	6084,3	1114,0	627,0	1195,3
19	gminne	13473,3	3373,4	1131,2	1923,2
	Samochody zarejestrowane w tys. szt.:				
20	osobowe	2144,9	316,7	190,2	269,0
21	ciężarowe	295,5	48,1	23,0	45,3
22	Placówki pocztowe	827	121	86	110
23	Liczba ludności na 1 placówkę pocztową	5594	5475	5227	4812

Subregion					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		

STYKA
RISM

38	36	32	41	29	Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)	1
					of which:	
19	22	14	20	21	hotels	2
–	–	–	2	2	motels and boarding houses	3
54,3	60,6	30,0	48,3	46,1	Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population	4
					of which in:	
27,3	45,9	11,3	25,6	32,9	hotels	5
x	x	x	0,9	1,4	motels and boarding houses	6
650,2	736,5	330,0	446,2	596,5	Nights spent - overnight stay (during the year) per 1000 population	7
					of which in:	
369,8	544,5	113,0	259,2	325,0	hotels	8
x	x	x	6,6	16,9	motels and boarding houses	9

CTWO
STRY

24,4	10,5	30,8	50,0	26,8	Area of forest land (as of 31 XII) in thous. ha	10
					Forest areas (as of 31 XII):	
23,7	10,0	29,9	49,0	25,9	in thousand hectares	11
0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	per capita in ha	12
26,9	26,4	22,1	27,3	27,4	Forest cover (as of 31 XII) in %	13
					Afforestations of non-forest land in ha:	
1,0	–	0,2	–	–	public	14
5,3	–	–	2,0	–	private	15
9,7	–	–	340,0	–	Non-forest land designated for afforestations in ha	16
9,7	–	–	–	–	of which State Forests	17

ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII
COMMUNICATIONS – as of 31 XII

					Hard surface roads in km:	
443,3	442,1	675,9	1054,1	532,6	powiat roads	18
1770,4	723,6	1831,1	1625,0	1095,4	gminas roads	19
					Registered cars in thous. units:	
222,8	338,5	300,1	320,9	186,9	passenger cars	20
27,8	52,8	30,8	41,3	26,4	lorries	21
87	128	110	113	72	Post offices	22
5545	5954	5818	6285	5421	Population per 1 post office	23

III. WYBRANE DANE O PODREGIONACH (NTS 3) W 2011 R. (dok.)
SELECTED DATA ON SUBREGIONS (NTS 3) IN 2011 (cont.)

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwo <i>Voivodship</i>	Podregion		
			bielski	bytomski	częstocheński
INWESTYCJE. INVESTMENTS.					
	Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^a według lokalizacji inwestycji (ceny bieżące):				
1	w milionach złotych	17443,4	2267,7	734,6	1182,4
2	na 1 mieszkańca w zł	3767,5	3428,6	1632,1	2231,0
	Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %:				
3	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa	0,5	0,8	1,0	0,8
4	przemysłu	71,7	74,7	54,2	72,8
5	budownictwa	2,6	4,0	3,5	3,7
6	handlu; napraw pojazdów samochodowych ^Δ	8,7	6,7	12,5	9,7
7	transportu i gospodarki magazynowej	4,3	1,8	16,8	1,3
8	obsługi rynku nieruchomości ^Δ	2,1	0,2	1,2	1,4
	Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach ^b (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				
9	w milionach złotych	205999,3	23732,4	9546,5	13255,2
10	na 1 mieszkańca w zł	44527,3	35825,6	21235,6	25042,1
	Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %:				
11	rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa	0,6	1,2	1,1	0,5
12	przemysłu	71,0	69,8	56,4	69,0
13	budownictwa	2,1	2,7	3,4	3,2
14	handlu ; napraw pojazdów samochodowych ^Δ	6,1	5,4	9,8	7,3
15	transportu i gospodarki magazynowej	2,9	1,4	7,1	2,2
16	obsługi rynku nieruchomości ^Δ	6,9	6,4	12,9	9,5
RACHUNKI REGIONAL					
17	Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) w mln zł	184038	23821	13003	16121
18	Wartość dodana brutto (ceny bieżące) w mln zł	162091	20980	11453	14198
PODMIOTY GOSPODARKI ENTITIES OF THE NATIONAL					
19	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej	111694	16076	11129	10126
20	w tym spółki cywilne	35778	5524	3770	2778
21	Osoby fizyczne	331726	55820	28813	39587

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. **b** Dotyczy podmiotów działających z zasadzeniami; według siedziby jednostki lokalnej). **c** Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

a Data concern entities employing more than 9 persons. **b** Concerns entities conducting activities in concordance with by the seat of local unit). **c** Excluding persons tending private farms in agriculture.

Subregion					SPECIFICATION	No.
gliwicki	katowicki	rybnicki	sosnowiecki	tyski		

ŚRODKI TRWAŁE
FIXED ASSETS

					<i>Investment outlays in enterprises^a by location of the investment (current prices):</i>	
2535,1	3711,3	1665,2	2452,5	2894,5	<i>in million zlotys</i>	1
5245,2	4858,0	2601,8	3446,5	7429,7	<i>per capita in zł</i>	2
					<i>Share in investment outlays (current prices) in %:</i>	
1,1	0,0	0,8	0,3	0,3	<i>agriculture, forestry and fishing</i>	3
71,7	55,6	78,3	75,9	86,6	<i>industry</i>	4
2,4	2,6	2,2	2,3	1,4	<i>construction</i>	5
7,9	12,0	10,2	6,5	6,1	<i>trade, repair of motor vehicles^Δ</i>	6
4,7	5,8	3,6	4,7	2,1	<i>transportation and storage</i>	7
1,8	5,5	0,5	2,4	0,7	<i>real estate activities</i>	8
					<i>Gross value of fixed assets in enterprises^b (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>	
27335,5	43138,8	22400,6	36707,9	29882,4	<i>in million zlotys</i>	9
56662,3	56605,4	34999,3	51686,1	76566,1	<i>per capita in zł</i>	10
					<i>Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:</i>	
0,3	0,0	0,5	0,2	1,3	<i>agriculture, forestry and fishing</i>	11
73,3	50,8	78,9	80,2	87,2	<i>industry</i>	12
2,0	3,3	1,5	1,1	1,1	<i>construction</i>	13
5,6	9,5	4,4	5,0	3,0	<i>trade, repair of motor vehicles^Δ</i>	14
6,0	2,6	2,2	2,5	1,9	<i>transportation and storage</i>	15
4,7	10,1	6,5	6,2	3,0	<i>real estate activities</i>	16

REGIONALNE W 2010 R.
ACCOUNTS IN 2010

21254	39708	23126	25559	21447	<i>Gross domestic product (current prices) in mln zł</i>	17
18719	34973	20368	22511	18889	<i>Gross value added (current prices) in mln zł</i>	18

NARODOWEJ^c – stan w dniu 31 XII
ECONOMY^c – as of 31 XII

15482	24438	11056	15099	8288	<i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>	19
4090	7026	3948	5709	2933	<i>of which civil law partnerships</i>	20
32331	55810	37219	53901	28245	<i>Natural persons</i>	21

według zasad rozrachunku gospodarczego, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (bez wartości gruntów;

the rules of economic accounts, employing more than 9 persons (excluding the value of land; including plantings;

DZIAŁ I
GEOGRAFIA

CHAPTER I
GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach, minutach i sekundach <i>In degrees, minutes and seconds</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Popów	51° 05' 58"	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna północna)	Rajcza	49° 23' 38"	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	Pietrowice Wielkie	18° 02' 05"	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Żarnowiec	19° 58' 26"	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1° 42' 20"	190	<i>form south to north</i>
z zachodu na wschód	x	1° 56' 21"	138	<i>from west to east</i>

Ź r ó ł t o: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach.

S o u r c e: data of the Voivodship Centre of Geodetic and Cartographic Documentation in Katowice.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE
AREA AND BORDERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	12333	x	<i>Area in km²</i>
Długość granicy w km	1029	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
łódzkim	144	14,0	<i>Łódzkie</i>
małopolskim	291	28,3	<i>Małopolskie</i>
opolskim	240	23,3	<i>Opolskie</i>
świętokrzyskim	117	11,4	<i>Świętokrzyskie</i>
z Republiką Czeską	150	14,6	<i>with Czech Republic</i>
ze Słowacją	87	8,5	<i>with Slovakia</i>

Ź r ó ł t o: dane Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii w Warszawie.

S o u r c e: data of the Centre of Geodetic and Cartographic Documentation of the Head Office of Geodesy and Cartography in Warsaw.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI
ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina Gmina	Wzniesienie nad poziom morza w m Elevation above the sea level in m	SPECIFICATION
Najwyżej położony punkt – zbrocza Piłska	Jeleśnia	1534,1	Highest point – Piłsko (mountain-side)
Najniżej położony punkt	Kuźnia Raciborska	173,6	Lowest point

Źródło: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach.

Source: data of the Voivodship Centre of Geodetic and Cartographic Documentation in Katowice.

TABL. 4. DANE METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL DATA

LATA YEARS STACJE METEOROLOGICZNE METEOROLOGICAL STATIONS	Średnia temperatura powietrza w °C Average air temperature in °C	Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm	Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Usłonecznienie w h Insolation in h	Średnie zachmurzenie w oktantach ^a Average cloud- iness in octants ^a
Bielsko-Biała ^b 2000	10,0	1093	3,7	.	5,1
2005	8,1	1074	3,0	.	5,1
2010	7,9	1478	3,0	.	5,6
2011	9,1	881	2,8	.	4,9
Częstochowa 2000	9,6	707	2,3	1667	5,4
2005	8,5	620	2,7	1821	5,0
2010	7,7	857	2,6	1581	5,5
2011	9,1	506	2,5	1863	5,0
Katowice 2000	9,9	831	2,5	1749	5,2
2005	8,3	722	2,6	1789	5,2
2010	7,7	965	2,6	1578	5,6
2011	9,0	562	2,6	1904	5,0

^a Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami). ^b Stacja nie prowadzi pomiarów usłonecznienia.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

^a Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover). ^b Station does not measure insolation.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management.

DZIAŁ II

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity, Dz. U. 2004 Nr 121, poz. 1266, z późniejszymi zmianami), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I-III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV-VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V-VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego. Od 2009 r. przepisów ustawy nie stosuje się do gruntów rolnych stanowiących użytki rolne położonych w granicach administracyjnych miast.

Klasy bonitacyjne użytków rolnych określają jakość użytków rolnych pod względem przydatności do produkcji rolniczej; klasa I oznacza najwyższą wartość rolniczą, klasa VI – najniższą. Grunty przeznaczone pod zalesienia oznaczono symbolami: orne – RZ; pastwiska – PsZ.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

CHAPTER II

ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **status and use of voivodship land** is classified according to ownership and register groups, according to a new land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction dated 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454).

From 2002 the land register introduced differences primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which to date was included in the item "built-up and urbanized land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item) in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees were collected, based on the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text Journal of Laws from 2004 No. 121, item 1266, with later amendments), which protects all agricultural land included in quality classes I-III, as well as agricultural land included in quality classes IV-VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V-VI quality classes, originating from mineral-derived soils. From 2009 legislation is not applied to agricultural land within the territory of urban areas.

Quality classes of agricultural land describe the quality of land in terms of value to agricultural production; class I corresponds to the highest agricultural value and class VI to the lowest. Land designated for afforestation is given the following symbols: RZ – for arable land and PsZ – for pastures.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne – poza rolnictwem (z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt), leśnictwem, łowiectwem i rybactwem” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania,
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha,
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itp.).

4. Informacje o ocenie sanitarnej wodociągów oraz jakości wody pobieranej z wodociągów opracowywane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 III 2007 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. Nr 61, poz. 417, z późniejszymi zmianami oraz Dz. U. 2010, Nr 72, poz. 466). Dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne. Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń – dostarczające wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczające wodę złą (tj. nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym).

5. Dane o **ściekach** dotyczą ścieków odprowadzonych do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1 i 3. Do tych samych jednostek odnoszą się dane o **wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków**.

U w a g a. Począwszy od danych za rok 2010 zmieniła się metodologia badania ilości ścieków odprowadzonych siecią kanalizacyjną, dlatego dane dotyczące ścieków komunalnych nie są w pełni porównywalne z latami ubiegłymi.

Jako **ścieki wymagające oczyszczania** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

3. Information regarding water withdrawal concerns:

- 1) in the item “for production purposes – excluding agriculture, (excluding factory farms for animal breeding), hunting, forestry and fishing” – organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of wastewater annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines and construction objects, which is discharged to reservoir without further use,
- 2) in the item “irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds” – agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area,
- 3) in the item “exploitation of water-line system” – all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks, workplaces, etc.).

4. Information concerning the sanitary evaluation of waterworks as well as the quality of the water drawn from waterworks have been compiled in accordance with the decree of the Minister of Health dated 29 III 2007 regarding the requirements quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 61, item 417, with later amendments and Journal of Laws 2010, No. 72, item 466). Data were compiled on the basis of field and laboratory test results conducted by sanitary-epidemiological stations. On the basis of results of physico-chemical analyses and bacteriological tests, two categories of facilities supplying good water (i.e. meeting sanitary requirements) and supplying bad water (i.e. not meeting sanitary requirements) are distinguished.

5. Data regarding **wastewater** concern wastewater discharged into waters (until 2002 – surface waters) or into the ground by entities described in item 3, points 1 and 3. Data regarding **equipment of wastewater treatment plants** concern the same entities.

N o t e. Starting from data for 2010, the methodology of calculating the amount of wastewater discharged by sewerage network has changed, therefore data on urban (municipal) wastewater are not fully comparable with data from previous years.

Wastewater requiring treatment is understood as wastewater discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewerage systems of entities engaged in production (including contaminated cooling water and drainage water from mines and constructions), other entities as well as households.

Cooling water comprises wastewater with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Za **wody chłodnicze niewymagające oczyszczenia** uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o **ściekach oczyszczanych** dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez **ścieki oczyszczane mechanicznie** rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczy ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złóża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

U w a g a. Począwszy od danych za rok 2011 nie wydziela się w komunalnych oczyszczalniach biologicznych części mechanicznej oczyszczalni.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoeffektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczne i chemiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o **komunalnych oczyszczalniach ścieków** dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni niepracujących na sieci kanalizacyjnej).

U w a g a. Od 2003 r. komunalne oczyszczalnie chemiczne zakwalifikowano albo do oczyszczalni o podwyższonym stopniu usuwania biogenów albo do oczyszczalni mechanicznych.

Dane o ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków podano w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczającej ścieki z miast i wsi.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged into waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C and to other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding **treated wastewater** concern wastewater treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogene removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of wastewater is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of wastewater consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of wastewater occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of wastewater, field irrigation, fishponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from sewage.

N o t e. Starting from data for 2011 the chemical part of the wastewater treatment plant is not separated from municipal biological wastewater treatment plant.

Increased biogene removal from sewage occurs in wastewater treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

Graduated mechanical and biological or mechanical and chemical treatment of discharging wastewater was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on **municipal wastewater treatment plants** concern those of them, which are used to treat wastewater drained off to treatment plants by sewerage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewerage systems. Data do not include household wastewater treatment plants or treatment plants processing only transported wastewater (i.e., wastewater treatment plants not working within sewerage network).

N o t e. Since 2003 municipal chemical wastewater treatment plants were classified as treatment plants with increased biogene removal from sewage or mechanical treatment plants.

Data concerning the population using wastewater treatment plants is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of population using wastewater treatment plants treating urban and rural wastewater.

6. Informacje o źródłach i wielkości **emisji zanieczyszczeń powietrza** oraz o stanie **wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń** dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez ówczesnego Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40, z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana jest corocznie, co zapewnia m.in. porównywalność wyników badań, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą pyłów: ze spalania paliw, cementowo-wapiennych i materiałów ogniotrwałych, krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenu węgla, dwutlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 X 2008 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 196, poz. 1217). Dane o emisji pyłów i gazów obejmują emisję zorganizowaną (z urządzeń technologicznych i grzewczych) oraz niezorganizowaną (z hałd, składowisk, w toku przetadunku substancji sypkich lub lotnych, z hal produkcyjnych itp.).

Ze względu na to, że wielkość emisji **dwutlenku węgla** charakteryzuje się dużymi bezwzględными wartościami, **wskaźnik dotyczący stopnia redukcji zanieczyszczeń gazowych** został wyliczony i przedstawiony **bez uwzględnienia emisji dwutlenku węgla**.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów, albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

7. **Odpady** oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2010 r. Nr 185, poz. 1243, z późniejszymi zmianami), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach za 2000 r. opracowane zostały na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów, a od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r. rozporządzeniem Ministra Środowiska (Dz. U. 2001, Nr 112, poz. 1206).

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. t odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpieczne, z wyłączeniem odpadów komunalnych, lub posiadających 1 mln t i więcej odpadów nagromadzonych.

6. Information regarding the sources and amounts of **atmospheric pollutant emissions** as well as the **equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization** concerns organizational entities determined by the Minister of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40, with later amendments).

The established group of surveyed entities maintained annually which, in principle, assures comparability may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emissions** concern: particulates from the combustion of fuel, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gaseous emissions** concern: sulphur dioxide, carbon monoxide, carbon dioxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants, defined in the decree of the Council of Ministers, dated 14 X 2008, regarding payments for use of the environment (Journal of Laws No. 196, item 1217). Data regarding particulate and gaseous emissions include organized emissions (from technological and heating facilities) and disorganized emissions (from waste dumps and landfills, in the course of reloading of volatile or loose substances, from production halls, etc.)

Due to the high absolute values which characterise the emission of **carbon dioxide** the **indicator of reduction of gaseous pollutants** was calculated and presented **excluding carbon dioxide emission**.

The **emission volumes of different pollutant types from various sources** were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

7. **Waste** shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 IV 2001 on Waste (uniform text Journal of Laws from 2010, No. 185 item 1243, with later amendments), which the holder thereof discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste for 2000 was compiled on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue, and from 2002 on the basis of a catalogue of waste, based on the List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002 by the decree of the Minister of the Environment (Journal of Laws from 2001, No. 112, item 1206).

Information regarding the **quantity and type of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of hazardous waste or other than hazardous waste (excluding municipal waste) in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more.

Przez **odzysk odpadów** rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałów lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Magazynowanie odpadów to czasowe przetwarzanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub nieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowych poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

8. Ochrona przyrody polega na zachowaniu, zrównoważonym użytkowaniu oraz odnawianiu zasobów, tworów i składników przyrody (m.in. dziko występujących oraz objętych ochroną gatunkową roślin, zwierząt i grzybów; zwierząt prowadzących wędrowny tryb życia; siedlisk przyrodniczych). Formami ochrony przyrody są: parki narodowe, rezerwy przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, pomniki przyrody, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Dane dotyczące powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej nie uwzględniają informacji o obszarach sieci Natura 2000.

Rezerwy przyrody obejmują wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcję korytarzy ekologicznych.

Sieć obszarów Natura 2000 to spójna funkcjonalnie europejska sieć ekologiczna, tworzona w celu zachowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków ważnych dla Wspólnoty Europejskiej. Zadaniem sieci jest utrzymanie różnorodności

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the submission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment.

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery or treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding waste landfilled up to now (accumulated) concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result of depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

8. Nature protection consists in preserving, equitable use and renewal of resources, objects of nature and its components (e.g. wild species of protected plants, animals and fungi, wandering and migratory animals, natural habitats). National parks, nature reserves, landscape parks, protected landscape areas, Natura 2000 areas, documentation sites, ecological arable lands, natural and landscape complexes, monuments of nature and plants, animals and fungi subject to species protection are forms of nature protection.

Data on legally protected areas possessing unique environmental value do not include information on Natura 2000 Network.

A nature reserve includes areas maintained in natural or insignificantly altered ecosystems, refuges and natural sites, as well as habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature, having a significant natural, scientific, cultural or scenic value.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features, in order to preserve, popularize and disseminate these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas subject to protection due to the distinguishing landscape characterised by various ecosystem types, valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Natura 2000 Network is a consistent European ecological network created in order to preserve natural habitats and important species within the European Community. The network is intended to preserve biological diversity through the protection of not only the most valuable and rare ele-

biologicznej przez ochronę nie tylko najcenniejszych i najrzadszych elementów przyrody, ale też najbardziej typowych, wciąż jeszcze powszechnych układów przyrodniczych charakterystycznych dla regionów biogeograficznych (np. alpejskiego, atlantyckiego, kontynentalnego). Sieć obszarów Natura 2000 obejmuje: obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO), specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO). Obszar Natura 2000 może obejmować swym zasięgiem część lub całość obszarów i obiektów objętych innymi formami ochrony przyrody.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do wyodrębnienia ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych, jaskinie lub schroniska podskalne wraz z namuliskami oraz fragmenty eksploatowanych lub nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów, mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, źródłolne i źródła, oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamieńce, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady i wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe oraz jaskinie.

9. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: opłat za korzystanie ze środowiska, tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub ziemi; kar za przekroczenie dopuszczalnych norm ekologicznych; spłat pożyczek udzielonych inwestorom oraz opłat za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze, a także innych kwot ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

10. Dane o nakładach na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną Dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ Dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych Dotyczących Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską – EUROSTAT.

ments of nature but also the most typical and still widely common ecosystems characteristic for biogeographical regions (e.g. the Alpine, Atlantic or the Continental region). The obligations bind all the EU Member States but they are relatively free to choose the way the network will be managed and protected. Natura 2000 Network encompasses: Special Protection Areas of Birds and Special Areas of Conservation of Habitats. Natura 2000 may comprise part or entirety of areas and objects covered by other forms of nature protection.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occurrence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves as well as fragments of exploited and discarded opencast and underground workings.

Landscape – nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth protecting due to their scenic or aesthetic features.

Ecological arable lands comprise the remains of ecosystems which are worthy of protection and having a significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river-beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species of plants, animals and fungi, etc.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature or their clusters of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

9. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from payments for the use of the natural environment, i.e.: payments collected for releasing air pollutants, landfilling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste waters into water or the ground, fines for transgression of acceptable ecological standards, repayments of loans granted for investors, payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes, as well as other payments established by regional divisions of the state and local self-government administration.

10. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the decree of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as with European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union – EUROSTAT.

TABL. 1 (5). **STAN GEODEZYJNY^a I KIERUNKI WYKORZYSTANIA POWIERZCHNI WOJEWÓDZTWA**
Stan w dniu 1 I
GEODESIC STATUS^a AND USE OF VOIVODSHIP LAND
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2011		2012			SPECIFICATION
	w ha <i>in ha</i>	na 1000 ludności ^b w ha <i>per 1000 po- pulation^b in ha</i>	w ha <i>in ha</i>	na 1000 ludności ^b w ha <i>per 1000 po- pulation^b in ha</i>	przyrost (+) lub ubytek (-) w ha w stosun- ku do roku 2011 <i>increase (+) or decrease (-) in ha in relation to 2011</i>	
Powierzchnia ogólna^c	1233309	266,1	1233309	266,6	-	Total area^c
Użytki rolne	638497	137,8	636143	137,5	-2354	<i>Agricultural land</i>
grunty orne	460844	99,4	459333	99,3	-1511	<i>arable land</i>
sady	8146	1,8	7589	1,6	-557	<i>orchards</i>
łąki trwale	90299	19,5	90067	19,5	-232	<i>permanent meadows</i>
pastwiska trwale	49481	10,7	49291	10,7	-190	<i>permanent pastures</i>
grunty:						<i>land:</i>
rolne zabudowane	19177	4,1	19261	4,2	+84	<i>agricultural built-up</i>
pod stawami	7384	1,6	7515	1,6	+131	<i>under ponds</i>
pod rowami	3166	0,7	3088	0,7	-78	<i>under ditches</i>
Grunty leśne oraz zadrze- wione i zakrzewione	410823	88,6	411234	88,9	+411	<i>Forest land as well</i>
lasz	399954	86,3	401747	86,8	+1793	<i>as woody and bushy land</i>
grunty zadrzewione i zakrzewione	10869	2,3	9487	2,1	-1382	<i>forests</i> <i>woody and bushy</i> <i>land</i>
Grunty pod wodami powierzchniowymi	18121	3,9	18462	4,0	+341	<i>Lands under surface</i>
płynącymi	12328	2,7	12444	2,7	+116	<i>waters</i>
stojącymi	5793	1,2	6019	1,3	+226	<i>flowing</i> <i>standing</i>
Grunty zabudowane i zurbanizowane	145365	31,4	147604	31,9	+2239	<i>Built-up and urbanized</i>
tereny mieszkaniowe ...	44560	9,6	46174	10,0	+1614	<i>areas</i> <i>residential areas</i>
tereny przemysłowe	21067	4,5	21161	4,6	+94	<i>industrial areas</i>
inne tereny zabudowa- ne	12891	2,8	13497	2,9	+606	<i>other built-up areas</i>
tereny zurbanizowane niezabudowane	6245	1,3	6315	1,4	+70	<i>urbanized non-built-up</i> <i>areas</i>
tereny rekreacji i wypoczynku	8035	1,7	7851	1,7	-184	<i>recreational and rest</i> <i>areas</i>
tereny komunikacyjne	51596	11,1	51621	11,2	+25	<i>transport areas</i>
drogi	39980	8,6	40183	8,7	+203	<i>roads</i>
kolejowe	9931	2,1	9952	2,2	+21	<i>railway</i>
inne	1685	0,4	1486	0,3	-199	<i>other</i>
użytki kopalne	972	0,2	985	0,2	+13	<i>minerals</i>
Użytki ekologiczne	414	0,1	493	0,1	+79	<i>Ecological arable lands</i>
Nie użytki	14833	3,2	14666	3,2	-167	<i>Wasteland</i>
Tereny różne	5256	1,1	4706	1,0	-550	<i>Miscellaneous land</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 1 na str. 78. ^b Stan ludności w dniu 31 XII, odpowiednio dla lat 2010 i 2011.
^c Obszar łądowy (łącznie z wodami śródlądowymi).

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

^a See general notes to the chapter, item 1 on page 78. ^b Population as of 31 XII, respectively for 2010 and 2011.
^c Land area (including inland waters).

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 2 (6). **GRUNTY ROLNE WYŁĄCZONE NA CELE NIEROLNICZE I LEŚNE NA CELE NIELEŚNE^a**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST^a PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
O G Ó Ł E M	644	361	297	271	TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND					
Grunty rolne	538	354	255	227	Agricultural land
W tym użytki rolne	330	246	168	169	Of which agricultural land
klasy bonitacyjne:					quality classes:
I – III ^b	85	89	52	72	I – III ^b
IV ^c	242	152	111	87	IV ^c
V i VI oraz VI RZ i PsZ	3	5	5	10	V and VI as well as VI RZ and PsZ
Grunty leśne	106	7	42	44	Forest land
WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA BY DIRECTIONS OF DESIGNATION					
wyłączone:					designated for:
Na tereny osiedlowe	315	204	183	157	Residential areas
Na tereny przemysłowe	73	56	30	23	Industrial areas
Pod drogi i szlaki komunikacyjne	106	11	8	3	Roads and communication trails
Pod użytki kopalne	19	10	16	41	Minerals
Na inne cele	131 ^d	80	60	47	Other purposes

a W trybie obowiązujących przepisów prawnych o ochronie gruntów rolnych i leśnych. **b** Użytki rolne pochodzenia mineralnego. **c** Użytki rolne pochodzenia mineralnego i organicznego. **d** Razem z gruntami wyłączonymi pod zbiorniki wodne.

Ź r ó d ł o: w zakresie gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

a According to the existing regulations on the protection of agricultural and forest land. **b** Agricultural land of mineral origin. **c** Agricultural land of mineral and organic origin. **d** Including lands designated for water reservoirs.

S o u r c e: in regard to agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land – data of the Ministry of the Environment.

TABL. 3 (7). **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE I ZAGOSPODAROWANE**
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w ha		in ha		
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	5828	4602	4372	4921	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdewastowane	4842	3835	3668	3715	devastated
zdegradowane	986	767	704	1206	degraded
Grunty (w ciągu roku):					Land (during the year):
zrekultywowane	298	114	89	275	reclaimed
w tym na cele:					of which for purposes:
rolnicze	17	23	28	68	agricultural
leśne	231	35	17	72	forest
zagospodarowane	255	55	39	42	managed

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 (8). **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	668,8	519,3	479,1	473,5	100,0	TOTAL
na cele:						for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem ^a , leśnictwem, łowiectwem i ry- bactwem) z ujęć własnych	175,1	117,1	108,8	115,2	24,3	Production (excluding agricul- ture ^a , forestry, hunting and fishing) – from own intakes
w tym wody:						of which waters:
powierzchniowe	79,8	55,8	55,7	59,0	12,5	surface
podziemne	21,7	19,8	23,0	22,7	4,8	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśni- ctwie oraz napełniania i uzu- pełniania stawów rybnych	84,9	82,0	74,4	73,9	15,6	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^b	408,8	320,2	295,9	284,3	60,1	Exploitation of water-line system ^b
wody: powierzchniowe	259,5	203,1	188,0	177,9	37,6	waters: surface
podziemne	149,3	117,1	107,9	106,4	22,5	underground

a Z wyłączeniem ferm przemysłowego chowu zwierząt. **b** Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.
a Excluding factory farms for animal breeding. **b** Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 (9). **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY
AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
O G Ó Ł E M	535,4	430,4	400,7	400,3	100,0	TOTAL
Przemysł	184,8	134,9	137,3	138,5	34,6	Industry
w tym na cele produkcyjne	148,5	114,7	122,5	122,8	30,7	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	84,9	82,0	74,4	73,9	18,5	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	265,7	213,6	188,9	187,9	46,9	Exploitation of water-line system ^b

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych.
b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as for filling up and completing fishponds.
b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 (10). **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR FILLING UP FISHPONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powierzchnia napełnianych stawów rybnych ^a w ha	3541	4214	4390	4341	Area of filled fishponds ^a in ha
Pobór wody do napełniania i uzupełniania stawów rybnych w dam ³	84913	81962	74388	73881	Water withdrawal for filling up and completing fishponds in dam ³
na 1 ha	24,0	19,4	16,9	17,0	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 10 ha.

a Area of 10 ha and more.

TABL. 7 (11). **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION FROM WATERWORKS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a – w % ludności korzystającej z urządzeń – zaopatrywana w wodę Population ^a – in % of population using facilities – supplied with water		SPECIFICATION	
	odpowiadającą wymaganiom sanitarnym meeting sanitary requirements	nieodpowiadającą wymaganiom sanitarnym not meeting sanitary requirements		
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:			Waterworks with a capacity of m ³ /24h:	
poniżej 100	2010	98,4	1,6	below 100
	2011	99,1	0,9	
100 – 1000	2010	91,7	8,3	100 – 1000
	2011	96,8	3,2	
1001 – 10000	2010	92,4	7,6	1001 – 10000
	2011	98,6	1,4	
10001 – 100000	2010	100,0	–	10001 – 100000
	2011	100,0	–	
powyżej 100000	2010	100,0	–	over 100000
	2011	100,0	–	

a Według szacunków.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data.

S o u r c e: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 (12). **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE^a ODPROWADZONE DO WÓD LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTEWATER^a DISCHARGED INTO WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³			w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	445,2	362,2	393,9	385,1	100	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^b	237,7	203,7	243,6	238,2	61,9	discharged directly by plants ^b
w tym wody chłodnicze	5,8	3,5	2,7	2,5	0,7	of which cooling water
odprowadzone siecią kanalizacyjną	207,5	158,4	150,3	146,9	38,1	discharged through sewerage system
W tym ścieki wymagające oczyszczania	439,4	358,6	391,2	382,6	99,3	Of which wastewater requiring treatment
oczyszczane	387,6	314,9	338,1	313,6	81,4	treated
mechanicznie	189,7	136,5	155,8	138,5	36,0	mechanically
chemicznie	19,6	22,9 ^c	27,3 ^c	22,3 ^c	5,8	chemically
biologicznie	88,6	51,3	30,6	20,8	5,4	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów ...	89,8	104,2	124,4	132,0	34,3	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	51,8	43,7	53,1	69,0	17,9	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	20,5	32,1	49,1	66,9	17,4	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	31,2	11,6	4,0	2,1	0,5	discharged through sewerage system

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5 na str. 79. **b** Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. **c** Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

a See general notes to the chapter, item 5 on page 79. **b** Including polluted cooling water and water from mine drainage and construction objects, as well as polluted rainwaters. **c** Refers only to industrial wastewater.

TABL. 9 (13). **JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
ENTITIES^a DISCHARGING WASTEWATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTEWATER TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2005	2010	2011	ENTITIES
OGÓŁEM	267	200	207	212	TOTAL
Odrowadzające ścieki bezpośrednio do wód lub do ziemi wymagające oczyszczania	202	156	142	142	Discharging wastewater directly into waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	170	136	115	117	possessing wastewater treatment plants
o wystarczającej przepustowości	137	114	89	95	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	33	22	26	22	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	32	20	27	25	not possessing wastewater treatment plants
Odrowadzające ścieki do sieci kanalizacyjnej (bez oczyszczalni ścieków)	65	44	65	70	Discharging wastewater into sewerage system (not possessing wastewater treatment plants)

a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych.

a Excluding enterprises as well as water supply and sewage disposal plants.

TABL. 10 (14). **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTEWATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Me- chanical</i>	Che- miczne <i>Chem- ical</i>	Biolo- giczne <i>Biologi- cal</i>	Z podwyż- szonym usuwa- niem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych						Industrial wastewater treatment plants
Liczba						<i>Number</i>
2000	223	100	36	85	2	
2005	181	77	34	68	2	
2010	188	88	30	68	2	
2011	184	84	29	69	2	
Przepustowość w dam ³ /d						<i>Capacity in dam³/24h</i>
2000	1186,5	895,1	195,0	95,6	0,8	
2005	883,0	613,3	187,2	81,7	0,9	
2010	1113,3	839,9	163,4	109,3	0,8	
2011	987,8	769,9	110,8	106,3	0,8	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a						Municipal^a wastewater treatment plants
Liczba						<i>Number</i>
2000	190	14	2	126	48	
2005	226	8	x	141	77	
2010	212	7	x	122	83	
2011	207	4	x	117	86	
Przepustowość w dam ³ /d						<i>Capacity in dam³/24h</i>
2000	1908,7	408,7	0,2	636,8 ^b	863,0	
2005	1483,8	15,4	x	383,6 ^b	1084,8	
2010	1346,0	2,1	x	239,4 ^b	1104,6	
2011	1268,7	1,8	x	108,0	1158,9	
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem						<i>Population using^c waste- water treatment plants in % of total population</i>
2000	62,9	4,5	0,0	27,2	31,3	
2005	67,5	0,6	x	19,1	47,7	
2010	72,0	0,2	x	12,4	59,4	
2011	72,8	0,2	x	7,2	65,4	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; od 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5 na str. 79. **b** Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. **c** Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; from 2003 excluding chemical wastewater treatment plants, see general notes to the chapter, item 5 on page 79. **b** Refers to equipment for biological treatment. **c** Estimated data; in 2000 defined as served population.

TABL. 11 (15). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS GENERATING SUBSTANTIAL AIR POLLUTION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	341	345	343	335	<i>Plants generating substantial air pollution^a (as of 31 XII)</i>
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:					<i>of which possessing systems to reduce the emission of:</i>
pyłowych	253	228	237	239	<i>particulates pollutants</i>
gazowych	44	45	49	49	<i>gaseous pollutants</i>
nieposiadające wyników pomiarów:					<i>without the results of measurements of:</i>
emisji:					<i>emission of:</i>
pyłów	100	98	94	82	<i>particulates</i>
gazów	109	92	76	71	<i>gases</i>
imisji	309	335	309	307	<i>imission</i>
Emisja zanieczyszczeń:					<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych	38,5	22,4	13,4	12,7	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	30,3	16,9	8,3	7,7	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	610,6	713,8	689,8	656,0	<i>gaseous (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	152,3	146,5	92,5	89,0	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenek węgla	136,1	116,6	137,6	118,7	<i>carbon monoxide</i>
tlenki azotu	81,9	72,2	67,9	65,0	<i>nitrogen oxides</i>
na 1 km ² powierzchni ogólnej w tonach:					<i>per 1 km² of total area in tonnes:</i>
pyłowych	3,1	1,8	1,1	1,0	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	49,7	57,9	55,9	53,2	<i>gaseous (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:					<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:					<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	3790,9	3530,7	3541,4	3650,4	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	277,5	286,2	290,1	287,5	<i>gaseous (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:					<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	99,0	99,4	99,6	99,7	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	31,3	28,6	29,6	30,5	<i>gaseous (excluding carbon dioxide)</i>

^a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

^a Emitting particulates, gases or particulates and gases simultaneously.

TABL. 12 (16). **EMISJA I REDUKCJA ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH WEDŁUG SEKCJI I DZIAŁÓW (dok.)**
EMISSION AND REDUCTION OF AIR POLLUTANTS FROM PLANTS GENERATING SUBSTANTIAL AIR POLLUTION BY SECTIONS AND DIVISIONS (cont.)

SEKCJE SECTIONS DZIAŁY DIVISIONS	Emisja zanieczyszczeń <i>Emission of pollutants</i>				Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń <i>Pollutants retained in pollutant reduction systems</i>			
	pyłowych <i>particulates</i>		gazowych <i>gaseous</i>		pyłowe <i>particulates</i>		gazowe (bez CO ₂) <i>gaseous (excluding CO₂)</i>	
	ogółem <i>total</i>	w tym ze spalania paliw of which from the combustion of fuels	ogółem <i>total</i>	w tym dwutlenek węgla of which carbon dioxide	w tys. t <i>in thous. t</i>	w % zanieczyszczeń wytworzonych in % of pollutants produced	w tys. t <i>in thous. t</i>	w % zanieczyszczeń wytworzonych in % of pollutants produced
	w tys. t		in thous. t					
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) <i>Manufacturing (cont.)</i>								
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	0,6	0,1	1033,7	1027,2	319,7	99,8	0,3	3,9
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	3,3	0,1	5918,9	5816,5	284,9	98,8	67,0	39,6
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	0,1	0,0	62,4	61,8	1,3	94,9	0,0	3,6
Produkcja urządzeń elektrycznych <i>Manufacture of electrical equipment</i>	0,1	0,0	31,0	29,8	3,9	98,6	0,6	33,4
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	0,0	0,0	12,6	12,4	0,2	85,5	0,1	25,0
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	0,1	0,0	25,8	24,3	0,7	91,3	1,2	44,7
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	0,1	0,1	28,4	28,1	0,4	85,3	–	–
Produkcja mebli <i>Manufacture of furniture</i>	0,0	0,0	11,0	10,9	0,1	80,2	0,0	0,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ <i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply^Δ</i>	6,9	6,8	34337,3	34171,0	2931,4	99,8	214,5	56,3
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ <i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	0,1	0,1	69,3	68,6	3,1	97,7	0,1	6,8
w tym: <i>of which:</i>								
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody <i>Water collection, treatment and supply</i>	0,1	0,1	29,4	29,2	0,0	37,6	–	–
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ <i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials re- covery</i>	0,0	–	39,9	39,4	3,1	99,6	0,1	10,0
Budownictwo <i>Construction</i>	0,0	0,0	0,5	0,5	0,0	20,0	0,0	25,0

TABL. 13 (17). **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIE UCIAŹLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS GENERATING SUBSTANTIAL AIR POLLUTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi- cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofil- ters	Urządzenia mokra Wet air cleaners	Inne Others	
URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII EQUIPMENT – as of 31 XII							
OGÓŁEM	2000	857	148	543	195	461	167
TOTAL	2005	564	112	540	171	349	123
	2010	437	123	768	176	285	195
	2011	418	127	784	177	280	183
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2000	192	18	85	8	171	x
<i>low</i>	2005	81	13	94	7	157	x
	2010	68	12	130	8	123	x
	2011	71	15	126	10	122	x
średnia	2000	266	78	201	47	160	x
<i>moderate</i>	2005	177	50	161	30	103	x
	2010	116	40	243	29	90	x
	2011	97	51	236	23	90	x
wysoka	2000	399	52	257	140	130	x
<i>high</i>	2005	306	49	285	134	89	x
	2010	253	71	395	139	72	x
	2011	250	61	422	144	68	x
PRZEPIY W GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h							
OGÓŁEM	2000	25677	5896	18541	55389	29501	2844
TOTAL	2005	11225	3818	16118	45510	9203	3869
	2010	8768	4624	19853	43691	8649	8730
	2011	8215	4402	22444	43532	8773	8321
Skuteczność: Efficiency:							
niska	2000	9372	226	566	2388	4321	x
<i>low</i>	2005	1015	265	557	2662	3049	x
	2010	680	214	2464	3459	3174	x
	2011	814	342	2157	3495	3271	x
średnia	2000	5548	3303	7862	5293	3431	x
<i>moderate</i>	2005	3285	1907	7256	5066	1840	x
	2010	2604	1747	4511	4274	2296	x
	2011	1713	1642	4892	2532	2844	x
wysoka	2000	10757	2367	10113	47708	21749	x
<i>high</i>	2005	6925	1646	8305	37782	4314	x
	2010	5484	2663	12878	35958	3179	x
	2011	5688	2418	15395	37505	2658	x

TABL. 14 (18). **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	254	250	247	272	<i>Plants generating waste (as of 31 XII)</i>
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	46844,7	42273,0	35507,9	35181,1	<i>Waste generated (during the year) in thous. t</i>
poddane odzyskowi ^b	40689,3	39499,9	33292,3	30798,5	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	5839,9	2193,9	1694,9	3793,2	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	5752,9	1760,8	232,5	3782,0	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	315,5	579,2	520,7	589,4	<i>temporarily stored^d</i>
W % wytworzonych:					<i>In % of generated:</i>
poddane odzyskowi ^b	86,9	93,4	93,8	87,5	<i>recovered^b</i>
unieszkodliwione	12,5	5,2	4,8	10,8	<i>treated</i>
w tym składowane ^c	12,3	4,2	0,7	10,8	<i>of which landfilled^c</i>
magazynowane czasowo ^d	0,7	1,4	1,5	1,7	<i>temporarily stored^d</i>
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t	795761,1	690493,3	621213,4	550755,6	<i>Waste landfilled up to now (accumulated^e; end of year) in thous. t</i>
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t .	4047,4	6677,3	3837,0	2769,8	<i>Waste recovered^b from accumulated till 1 January of reporting year in thous. t</i>
Tereny składowania odpadów w ha:					<i>Area of storage yards in ha:</i>
niezrekultywowane (stan w końcu roku)	2996,3	2450,6	2082,3	1736,6	<i>non-reclaimed (end of year)</i>
zrekultywowane (w ciągu roku)	264,3	26,6	69,0	65,7	<i>reclaimed (during the year)</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 7 na str. 81. **b** Do 2001 r. – wykorzystane. **c** Na terenach własnych zakładów i na terenach innych. **d** Do 2001 r. – gromadzone przejściowo. **e** Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter, item 7 on page 81. **b** Till 2001 – used. **c** On own plant grounds and other land. **d** Till 2001 – temporarily stored. **e** On own plant grounds.

TABL. 15 (19). **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW**
WASTE^a BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone ^b <i>Waste generated^b</i>		Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^c ; stan w końcu roku) <i>Waste landfilled up to now (accumulated^c end of year)</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym poddane odzyskowi <i>of which recovered</i>		
	w tys. t <i>in thous. t</i>			
OGÓŁEM	35507,9	33292,3	621213,4	TOTAL
2011	35181,1	30798,5	550755,6	
w tym:				<i>of which:</i>
Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalin	22014,9	18289,7	452023,2	<i>Waste generated at washing and clearing minerals</i>
Odpady z flotacyjnego wzbogacania węgla	1395,2	1274,4	18413,2	<i>Waste from floatation dressing of coal</i>
Żużle z procesów wytopiania (wielkopiecowe, stalownicze)	2125,5	2125,5	2686,8	<i>Waste from the processing of slag (blast-furnace, steelmaking)</i>
Odpady z wydobywania kopalin innych niż rudy metali	859,0	629,8	31987,8	<i>Waste from excavation of minerals other than iron ores</i>
Mieszanki popiołów lotnych i odpadów stałych z wapniowych metod odsiarczania gazów odlotowych	1466,8	1466,4	–	<i>Mixtures of fly-ash and solid waste originating from limestone methods of desulphurisation of waste gases</i>
Popioły lotne z węgla	1606,5	1606,2	1023,6	<i>Coal fly ash</i>
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	912,3	899,3	14652,4	<i>Slag, furnace ash and particulates from boilers</i>
Inne niewymienione z podgrupy odpadów z hutnictwa żelaza i stali	288,6	278,9	130,3	<i>Other not listed above originating from wastes from iron and steel industry</i>
Żelazo i stal	183,5	174,7	–	<i>Iron and steel</i>
Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	246,7	231,2	21636,6	<i>Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste</i>

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 7 na str. 81. **b** W ciągu roku. **c** Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes to the chapter, item 7 on page 81. **b** During the year. **c** On own plant grounds.

TABL. 16 (20). **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH PRAWNIE CHRONIONA**
Stan w dniu 31 XII
LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION	
	w ha in ha				w % powierzchni ogólnej województwa in % of total area of the voivodship		na 1 mieszkańca w m ² per capita in m ²
O G Ó Ł E M	271467,6	271243,1	273172,2	273175,7	22,1	590	T O T A L
Rezerwy przyrody ^a	3591,9	3831,9	4076,7	4157,6	0,3	9	Nature reserves ^a
Parki krajobrazowe ^{ab}	227036,1	226967,0	227005,5	227005,8	18,4	491	Landscape parks ^{ab}
Obszary chronionego krajobrazu ^b	35971,1	36132,0	36987,3	36987,3	3,0	80	Protected landscape areas ^b
Stanowiska dokumentacyjne	6,4	6,5	15,2	15,2	0,0	0	Documentation sites
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	4500,5	3812,3	4251,2	4213,1	0,3	9	Landscape - nature complexes
Użytki ekologiczne	361,6	493,4	836,3	796,7	0,1	2	Ecological arable lands

a Bez otuliny. **b** Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Excluding protection zones. **b** Excluding nature reserves and other forms of nature protection within landscape parks and protected landscape areas.

TABL. 17 (21). **PARKI KRAJOBRAZOWE**
Stan w dniu 31 XII
LANDSCAPE PARKS
As of 31 XII

LATA YEARS PARKI KRAJOBRAZOWE ^a LANDSCAPE PARKS ^a	Powierzchnia ^b Area ^b				
	ogółem total	w tym of which			
		lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water	
w ha in ha					
OGÓŁEM	2000	229326,0	150769,5	66790,5	1357,0
TOTAL	2005	229325,1	150769,5	66790,5	1357,0
	2010	229669,0	128631,5	55558,5	893,0
	2011	229669,0	128631,5	55558,5	893,0
ZESPÓŁ PARKÓW KRAJOBRAZOWYCH WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO		229669,0	128631,5	55558,5	893,0
COMPLEX OF LANDSCAPE PARKS OF THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP					
Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich		49387,0	28840,0	16806,0	659,0
Orlich Gniazd ^c		47965,0	20403,0	25684,0	–
Lasy nad Górną Liswartą		38731,0	–	–	–
Beskidu Śląskiego		38620,0	33771,0	4800,0	49,0
Żywiecki		35870,0	29415,0	5375,0	185,0
Beskidu Małego ^c		16540,0	13926,7	2613,3	–
Stawki		1732,0	1732,0	–	–
Załęczański ^c		824,0	543,8	280,2	–

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. **b** Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków. **c** Powierzchnia parków w granicach województwa.

a Listed according to decreasing grand total area in the voivodship. **b** Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks. **c** Area of parks within the area of the voivodship.

TABL. 18 (22). **REZERWATY PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE RESERVES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty <i>Number</i>	Powierzchnia ^a <i>Area^a</i>			SPECIFICATION	
		ogółem <i>total</i>	rezerwatów <i>reserves</i>			
			ścisłych ^b <i>strictly protected^b</i>	częściowych ^c <i>partially protected^c</i>		
		w ha	in ha			
OGÓŁEM	2000	59	3591,9	110,5	3481,4	TOTAL
	2005	61	3831,9	82,0	3749,9	
	2010	64	4076,7	202,3	3874,4	
	2011	64	4157,6	202,3	3955,3	
Faunistyczne		2	787,2	–	787,2	<i>Fauna</i>
Krajobrazowe		2	164,2	–	164,2	<i>Landscape</i>
Leśne		51	2970,7	119,6	2851,1	<i>Forest</i>
Torfowiskowe		1	40,6	–	40,6	<i>Peat-bog</i>
Florystyczne		4	82,7	82,7	–	<i>Flora</i>
Wodne		1	48,0	–	48,0	<i>Water</i>
Przyrody nieożywionej		3	64,2	–	64,2	<i>Inanimate nature</i>

a Bez otuliny. **b** Rezerwaty, w których chroniona jest cała przyroda i całkowicie zaniechana jest bezpośrednia ingerencja człowieka. **c** Rezerwaty, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

a Excluding protection zones. **b** Reserves in which all forms of nature are protected and direct human interference is entirely abandoned. **c** Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 19 (23). **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
MONUMENTS OF NATURE
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1262	1402	1518	1521	TOTAL
Pojedyncze drzewa	1005	1126	1272	1272	<i>Individual trees</i>
Grupy drzew	160	177	146	146	<i>Tree clusters</i>
Głazy narzutowe	23	25	23	23	<i>Erratic boulders</i>
Skalki, jaskinie i inne ^a	43	45	44	48	<i>Stones, caves and others^a</i>
Aleje	31	29	33	32	<i>Alleys</i>

a Obejmuje także: krzewy, źródła, wodospady, wywierzyśka i groty.

a Including shrubs, springs, waterfalls, karst springs and grottos.

TABL. 20 (24). **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wymierzono <i>Administred</i>		Wpłynęło <i>Income</i>		SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>		w tys. zł <i>in thous. zł</i>		
FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ <i>ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS</i>					
Opłaty^a	2010	.	378052,8		Payments^a
	2011	.	308961,5		
w tym za:					<i>of which for:</i>
Gospodarkę ściekową i ochronę wód		.	108454,9		<i>Wastewater management and protection of waters</i>
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu		.	134535,2		<i>Protection of atmospheric air and climate</i>
Gospodarkę odpadami		.	67103,3		<i>Waste management</i>
Kary^b za nieprzestrzeganie przepisów ochrony środowiska	2010	2423,8	756,1		Fines^b for not meeting environmental protection norms
	2011	8978,0	742,9		
w tym za przekroczenie:					<i>of which for exceeding:</i>
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi		1760,4	333,9		<i>Norms of discharging wastewater into waters and into the ground</i>
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń powietrza		610,2	13,3		<i>Permissible emissions of air pollutants</i>
FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH <i>AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND</i>					
O G Ó Ł E M – opłaty za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze	2010	2894,3	3788,9		T O T A L – payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes
	2011	3468,1	3233,9		
w tym:					<i>of which:</i>
Roczne		3468,1	3185,5		<i>Annual</i>
Jednorazowe należności		–	–		<i>One-time payments</i>

a Bez opłat za wydobywanie kopalin. **b** W zakresie wymierzonych kar – dane Inspekcji Ochrony Środowiska.

Źródło: w zakresie opłat – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Excluding fees for mining. **b** In regard to inflicted fines – data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection.

Source: in regard to payments – data of the National Fund for Environmental Protection and Water Management, in regard to the Agricultural Land Protection Fund – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 21 (25). **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010		2011		SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>		w odsetkach <i>in percent</i>		
O G Ó Ł E M	465113,7	342969,8	100,0		T O T A L
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	207593,4	205171,0	59,8		<i>Protection of atmospheric air and climate</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	175985,8	113754,8	33,2		<i>Wastewater management and protection of waters</i>
Gospodarka odpadami	38355,2	23439,0	6,8		<i>Waste management</i>
Pozostałe	43179,2	605,0	0,2		<i>Others</i>

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the National Fund for Environmental Protection and Water Management.

TABL. 22 (26). **NAKLADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
OUTLAYS^a ON FIXED ASSETS SERVING ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tys. zł / in thous. zł				
Ochrona środowiska	797531,5	874662,7	1481987,9	1508419,0	Environmental protection
w tym:					of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	381280,8	187354,3	159878,0	357492,3	Protection of atmospheric air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	254204,2	88785,0	71718,5	207636,1	of which expenditures on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	322733,7	538117,4	1019544,3	831651,6	Wastewater management and protection of waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
oczyszczanie ścieków komunalnych	95736,2	116246,7	106743,5	137674,4	municipal wastewater treatment plants
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	199672,5	354992,1	887991,2	673201,1	sewerage system for the transport of wastewater and wastewater basins
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	79141,6	98747,2	139281,3	148737,2	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym nakłady na:					of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	7027,9	11195,7	29571,3	21593,7	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	2416,1	2898,7	7515,9	3721,4	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	52427,9	19050,3	34372,0	63614,7	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	2397,0	8606,5	16133,6	3603,9	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	687,4	124,8	3098,3	1021,3	Protection of nature biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	2911,7	19327,9	21958,6	52001,1	Noise and vibration reduction
Gospodarka wodna	229891,2	237346,6	218407,9	269500,7	Water management
nakłady na:					outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	97758,9	154955,8	157985,5	160962,0	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	40797,6	15075,8	11717,4	10692,0	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	19390,6	49937,9	25362,3	52291,4	Reservoirs and falls
Regulacja i zabudowa rzek i potoków górskich	41081,4	10377,4	9828,5	28871,0	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	30862,7	6999,7	13514,2	16684,3	Flood embankments and pump stations

^a W latach 2003-2005 określane jako wydatki inwestycyjne. ^b Przemysłowych i komunalnych.

^a In years 2003-2005 defined as investment outlays. ^b Industrial and municipal.

TABL. 23 (27). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU ODDANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION					
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu					Protection of atmospheric air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:					<i>Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:</i>
pyłowych	4268	255	53	1546	<i>particulates</i>
gazowych	30514	18	66	13414	<i>gaseous</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód					Wastewater management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:					<i>Sewerage system in km for the transport of:</i>
ścieki	256,7	555,7	1433,4	780,2	<i>wastewater</i>
wody opadowe	39,4	25,6	213,4	174,6	<i>rainwater</i>
Oczyszczalnie ścieków:					<i>Wastewater treatment plants:</i>
obiekty	19	14	5	9	<i>facilities</i>
w tym oczyszczalnie komunalne	13	13	4	8	<i>of which municipal</i>
mechaniczne	9	2	2	3	<i>mechanical</i>
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	5	10	3	6	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	5	2	–	–	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	311354	22394	24682	8236	<i>capacity of treatment plants in m³/24h</i>
w tym oczyszczalni komunalnych	298743	22076	24323	7768	<i>of which municipal</i>
mechanicznych	108131	730	20799	6928	<i>mechanical</i>
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	36692	12802	3883	1308	<i>biological (excluding fermentation tanks)</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	166531	8862	–	–	<i>with increased biogene removal (disposal)^a</i>
a W tym chemiczne.					
a <i>Of which chemical.</i>					

TABL. 23 (27). **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU ODDANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENTS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)					
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.)					Wastewater management and protection of waters (cont.)
Podczyszczalnie ^b ścieków przemysłowych:					<i>Industrial wastewater pre-treatment plants^b:</i>
obiekty	6	–	7	1	<i>facilities</i>
przepustowość w m ³ /d	394	–	4596	80	<i>capacity in m³/24h</i>
Gospodarka odpadami					Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:					<i>Treatment systems of waste:</i>
obiekty	5	1	2	–	<i>facilities</i>
wydajność w t/r	4437	13300	250000	–	<i>capacity in t/y</i>
Składowiska dla odpadów komunalnych:					<i>Landfills of municipal waste:</i>
obiekty	1	–	–	–	<i>facilities</i>
powierzchnia w ha	9,4	0,8	2,2	3,4	<i>area in ha</i>
wydajność w t/r	73000	50000	6033	55	<i>capacity in t/y</i>
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^c w t/r	38104	202123	3305244	460227	<i>Capacity of waste utilization systems^c in t/y</i>
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT					
Wydajność ujęć wodnych w m ³ /d	11417	3854	13369	1668	<i>Capacity of water intakes in m³/24h</i>
Uzdatnianie wody w m ³ /d	3902	3838	1308	–	<i>Water treatment in m³/24h</i>
Sieć wodociągowa w km	301,5	440,0	625,3	353,7	<i>Water-line system in km</i>
Zbiorniki wodne:					<i>Water reservoirs:</i>
obiekty	6	1	–	–	<i>facilities</i>
pojemność w tys. m ³	218,5	51160,0	–	–	<i>capacity in thous. m³</i>

^b Urządzenia powodujące obniżenia stężeń zanieczyszczeń w ściekach w stopniu umożliwiającym ich odprowadzenie do sieci kanalizacyjnej. ^c Z wyłączeniem odpadów komunalnych.

^b Appliances causing the reduction of concentration of pollutants in wastewater in a degree enabling their discharge into sewerage system. ^c Excluding municipal waste.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2011 r. aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 21 XI 2010 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie Klasyfikacji Zawodów i Specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 IV 2010 r. (Dz. U. Nr 82, poz. 537).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

Do **administracji państwowej** zalicza się:

- 1) naczelne i centralne organy administracji łącznie z pracownikami zatrudnionymi w ich placówkach zagranicznych:
  - a) instytucje naczelne i centralne (np. Kancelarie: Sejmu, Senatu i Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
  - b) terenowe organy administracji rządowej niezespolonej (np. izby i urzędy skarbowe i celne, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, regionalne izby obrachunkowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych);

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND LOCAL SELF-GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 (on the basis of the Law dated 24 VII 1998, Journal of Laws No. 96, item 603) a new fundamental three-tier territorial division of the country, was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

Gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and professional characteristics of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2011, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 21 XI 2010 elections.

The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification of professions and specialities for needs of labour market introduced by a decree of the Minister of Labour and Social Policy, dated 27 IV 2010 (Journal of Laws No. 82, item 537).

4. Presented information concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

State administration comprises:

- 1) principle and central organs of administration including the personnel employed in their foreign entities:
  - a) principle and central institutions (e.g., Chancelleries of: the Sejm, the Senate and the President, ministries, central offices),
  - b) territorial organs of non-combined government administration (e.g., fiscal and customs chambers and offices, district work inspectors, statistical offices, regional chambers of audit and until 2010 auxiliary units of budgetary entities);

- 2) terenowe organy administracji rządowej zespolonej: urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspektoraty: inspekcji handlowej, nadzoru budowlanego, weterynarii, farmaceutyczne, ochrony środowiska, ochrony roślin i nasiennictwa oraz urzędy ochrony zabytków i kuratoria oświaty);
- 3) niektóre agencje państwowe (np. Agencję Rezerw Materiałowych, Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości oraz od 2009 r. Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa) oraz jednostki pomocnicze administracji państwowej wraz z oddziałami regionalnymi.

Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- 1) gminy i miasta na prawach powiatu:
  - a) urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych oraz od 2009 r. zarządy dróg),
  - b) urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej oraz od 2009 r. zarządy dróg);
- 2) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. urzędy pracy, zarządy dróg);
- 3) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. urzędy pracy, zarządy melioracji i urządzeń wodnych oraz od 2009 r. zarządy dróg).

3. Samorządowe kolegia odwoławcze są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.

4. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej nie uwzględniają wynagrodzeń osób zatrudnionych w placówkach zagranicznych.

- 2) *territorial organs of combined government administration: voivodship offices, auxiliary service entities (e.g., inspectorates of: trade, construction supervision, veterinary, pharmaceutical, environmental protection, plant protection and seed production as well as monument preservation offices and school superintendent's offices);*
- 3) *some state agencies (e.g., Material Reserves Agency, Polish Agency for Enterprise Development and since 2009 Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture) and auxiliary entities of state administration with regional units.*

Local self-government administration comprises:

- 1) *gminas and cities with powiat status:*
  - a) *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities and since 2009 public road boards),*
  - b) *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., geodetic and cartographic documentation centres and since 2009 public road boards);*
- 2) *powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., labour offices, public road boards);*
- 3) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., labour offices, drainage and water facility boards and since 2009 public road boards).*

3. Self-government appeal councils are bodies competent for examining, *inter alia*, appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of entities of territorial self-government.

4. *Data concerning average wages and salaries in the state administration do not include wages and salaries of persons employed in entities abroad.*

TABL. 1 (28). **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF THE VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powiaty	17	17	17	17	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	19	19	19	19	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	166	167	167	167	<i>Gminas</i>
miejskie	48	49	49	49	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	21	22	22	22	<i>urban-rural</i>
wiejskie	97	96	96	96	<i>rural</i>
Miasta	69	71	71	71	<i>Towns</i>

TABL. 2 (29). **GMINY W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS IN 2011

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>					
		poniżej <i>below</i> 5,0 km ²	5,0 – – 19,9	20,0 – – 49,9	50,0 – – 99,9	100,0 – – 149,9	150,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM ..... TOTAL	167^a	–	10	50	63	36	8
Poniżej 2500	1	–	–	1	–	–	–
<i>Below</i>							
2500 – 4999	14	–	1	6	4	3	–
5000 – 7499	34	–	2	13	12	7	–
7500 – 9999	23	–	1	7	5	10	–
10000 – 14999	40	–	1	13	15	8	3
15000 – 19999	15	–	2	3	7	3	–
20000 – 39999	13	–	2	3	7	1	–
40000 – 99999	15	–	1	3	8	1	2
100000 – 199999	9	–	–	1	4	3	1
200000 i więcej	3	–	–	–	1	–	2
<i>and more</i>							

^a W tym 19 gmin mających również status miasta na prawach powiatu.^a Of which 19 gminas that are also cities with powiat status.

TABL. 3 (30). **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

*POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2011**As of 31 XII*

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>						1500,0 km ² i więcej <i>and more</i>
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0 – – 99,9	100,0 – – 299,9	300,0 – – 499,9	500,0 – – 999,9	1000,0 – – 1499,9	
OGÓŁEM ..... TOTAL	36	4	8	11	4	6	2	1
Poniżej 50000 ..... <i>Below</i>	–	–	–	–	–	–	–	–
50000 – 74999	8	3	2	2	1	–	–	–
75000 – 99999	5	–	1	2	–	2	–	–
100000 – 149999	11	1	2	2	1	3	1	1
150000 – 199999	9	–	2	3	2	1	1	–
200000 i więcej ..... <i>and more</i>	3	–	1	2	–	–	–	–

TABL. 4 (31). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

*COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2011**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city coun- cils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	

OGÓŁEM
TOTAL

OGÓŁEM	2346	469	396	47	TOTAL
W tym kobiety	622	115	84	15	<i>Of which women</i>

WEDŁUG WIEKU
BY AGE

29 lat i mniej	95	34	9	1	<i>29 and less</i>
30 – 39	362	92	54	5	<i>30 – 39</i>
40 – 59	1429	243	245	25	<i>40 – 59</i>
60 lat i więcej	460	100	88	16	<i>60 and more</i>

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.^a *Excluding city council councillors in cities with powiat status.*

TABL. 4 (31). **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
W 2011 R. (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
**COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES
IN 2011 (cont.)**
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni Councillors of				SPECIFICATION
	rad gmin ^a gmina councils ^a	rad miast w miastach na prawach powiatu city coun- cils in cities with powiat status	rad powiatów powiat councils	sejmiku wojewódz- kiego voivodship regional council	
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	961	333	317	42	Tertiary
Policealne	58	8	11	1	Post-secondary
Średnie	915	114	64	3	Secondary
Zasadnicze zawodowe	392	13	4	1	Basic vocational
Gimnazjalne	1	–	–	–	Other
Podstawowe	19	1	–	–	Primary
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW BY OCCUPATIONAL GROUPS					
Przedstawiciele władz publicz- nych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	226	78	158	4	Public government repre- sentatives, senior officials and managers
Specjaliści	692	246	155	40	Professionals
Technicy i inny średni personel ...	452	76	31	2	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	141	15	19	–	Clerks
Pracownicy usług i sprzedawcy ..	187	19	9	–	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	176	1	14	–	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	256	7	3	1	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	110	7	1	–	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych	21	1	1	–	Elementary occupations
Sily zbrojne	11	–	1	–	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani	74	19	4	–	Others unclassified

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status.

TABL. 5 (32). **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PAŃSTWOWEJ I ADMINISTRACJI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO**
PAID EMPLOYMENT, WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE <i>AVERAGE EMPLOYMENT</i>			
Administracja państwowa	13497	13354	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego	25290	25399	<i>Local self-government administration</i>
gminy i miasta na prawach powiatu	18675	18637	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty	5081	5102	<i>powiats</i>
województwo	1534	1660	<i>voivodship</i>
PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a w zł <i>AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a in zł</i>			
Administracja państwowa	4314,57	4407,76	<i>State administration</i>
Administracja samorządu terytorialnego	3673,18	3831,58	<i>Local self-government administration</i>
gminy i miasta na prawach powiatu	3784,17	3932,09	<i>gminas and cities with powiat status</i>
powiaty	3098,17	3276,63	<i>powiats</i>
województwo	4226,60	4408,80	<i>voivodship</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych” ust. 3 na str. 187.

^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 187.

DZIAŁ IV

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. Prezentowane dane statystyczne dotyczą:

- przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych, na podstawie systemu statystyki kryminalnej Komendy Głównej Policji prowadzonego w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości,
- orzeczeń sądów powszechnych, na podstawie statystyki Ministerstwa Sprawiedliwości.

2. Pojęcie „wymiar sprawiedliwości” w odniesieniu do źródeł prezentowania informacji statystycznych obejmuje dane dotyczące Sądu Najwyższego, Naczelnego Sądu Administracyjnego, sądów powszechnych (apelacyjnych, okręgowych i rejonowych, przy których działały kolegia do spraw wykroczeń), sądów wojskowych, jednostek organizacyjnych prokuratury, więziennictwa i notariatu.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. obowiązującym od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami) – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie policyjnych systemów informacyjnych, uzupełnianych informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. Dane o przestępstwach stwierdzonych opracowano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r. i Kodeksu karnego skarbowego (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930, z późniejszymi zmianami; jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 111, poz. 765) lub innych ustaw szczególnych.

5. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

CHAPTER IV

PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. Statistical data are presented:

- concerning ascertained crimes in completed preparatory proceedings, on the basis of the criminal statistics system of the Police Headquarters conducted in co-operation with the Ministry of Justice,
- concerning adjudications of common courts, on the basis of statistics of the Ministry of Justice.

2. In regard to presenting statistical information, the term “Justice” refers to data concerning the Supreme Court, Supreme Administrative Court, common courts (appeal, regional and district courts, in which misdemeanour boards functioned), military courts, organizational entities of public prosecutors’ offices, the prison system and notarial services.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 coming into force on 1 IX 1998 (the Law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments) crime is a felony or misdemeanour prosecuted upon by public accusation or private accusation by public prosecutor, moreover every revenue-related misdemeanour, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of the police information systems, supplemented with information on investigations conducted by the public prosecutors’ offices and on juvenile proceedings in family courts.

4. Data on ascertained crimes have been prepared in accordance with the classification of the Criminal Code of 1997, the Treasury Penal Code (the Law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930, with later amendments; uniform text Journal of Laws 2007 No. 111, item 765) or other specific laws.

5. **The rate of detectability of delinquents** is the proportion between the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

6. Wpływ spraw do sądów oznacza liczbę spraw, które zostały wniesione do sądów powszechnych w celu rozpatrzenia w postępowaniu sądowym.

W ramach struktury organizacyjnej sądownictwa powszechnego działają sądy apelacyjne, okręgowe i rejonowe.

7. Sądy apelacyjne rozpatrują sprawy odwoławcze od orzeczeń wydanych w pierwszej instancji przez sądy okręgowe. Do sądu apelacyjnego wpływają sprawy z kilku sądów okręgowych (od 2 do 6), objętych obszarem jego właściwości.

8. Sądy okręgowe rozpatrują w pierwszej instancji sprawy, gdy ustawa tak stanowi oraz w drugiej instancji – odwołania od orzeczeń sądów rejonowych.

9. Sprawą załatwioną w sądownictwie powszechnym jest sprawa, w której: wydano wyrok, postanowienie lub połączono ją z inną sprawą albo przekazano do innego rodzaju sądu lub organu.

Zgodnie ze zmianami w zasadach rejestracji spraw w sądach, wprowadzonymi zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 XII 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz. Urz. Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 31 XII 2003 r., z późniejszymi zmianami) sprawy zawieszane od dnia 1 I 2004 r. nie są już traktowane jako załatwione.

W przypadku występowania w sprawie kilku osób uważa się ją za załatwioną, gdy dotyczy to wszystkich osób występujących w sprawie.

Liczba spraw do załatwienia jest sumą spraw niezakończonych w latach poprzednich i spraw, które wpłynęły w danym roku.

10. Sprawy rodzinne obejmują postępowanie:

- 1) z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego;
- 2) dotyczące nałożenia na alkoholików obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu;
- 3) wobec nieletnich w zakresie:
  - a) zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
  - b) postępowania w sprawach o czyny karalne w stosunku do osób, które dopuściły się takiego czynu po ukończeniu 13 lat, ale przed ukończeniem 17 lat,
  - c) wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych w stosunku do osób, względem których środki te zostały orzeczone, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez te osoby 21 lat;
- 4) w związku z leczeniem narkomanów;
- 5) w sprawie kontroli umieszczania w zakładach lecznictwa psychiatrycznego.

Tryb postępowania wobec nieletnich przed sądem (pkt 3a i 3b) wynika z ustawy z dnia 26 X 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (jednolity tekst, Dz. U. 2010 Nr 33, poz. 178, z późniejszymi zmianami).

11. Dorośli skazani są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

6. Incoming cases are the number of cases that were filed in common courts for consideration in a court proceedings.

Appeal, regional and district courts function within the framework of the organizational structure of common courts.

7. Appeal courts consider cases in which the verdicts issued by regional courts of first instance are appealed. An appeal court considers cases from several regional courts (from 2 to 6) within its jurisdiction.

8. Regional courts consider cases relegated by the law in the first instance and appeals of regional court verdicts in the second instance.

9. A resolved case in common jurisdiction is a case with regard to which: a sentence or order has been issued or the proceedings have been suspended or combined with another case, or which has been transferred to a different kind of court or authority.

According to changes to the rules of registering cases in courts, introduced by the directive of the Minister of Justice of 12 XII 2003 on organization and scope of activities of court secretariats and other departments of court administration (Official Gazette of the Ministry of Justice dated 31 XII 2003, with later amendments) cases suspended since 1 I 2004 are no longer treated as finished.

A case which involves a number of persons is considered resolved when this applies to all the persons pleading a case.

The number of cases for hearing is the sum of all unresolved cases from the previous years and the cases which were brought in the given year.

10. Family cases include the following proceedings:

- 1) family and custody law,
- 2) regarding enforcement of compulsory treatment of alcoholics;
- 3) with respect to juveniles concerning:
  - a) prevention and counteraction demoralization of persons under the age of 18,
  - b) proceedings in cases concerning punishable acts committed by persons between the age of 13-17,
  - c) execution of educative and corrective measures concerning persons with regard to whom such measures have been adjudicated, but not longer than until the age of 21;
- 4) compulsory treatment of drug addicts;
- 5) supervising the placement of an individual in a psychiatric treatment facility.

Court proceedings against juveniles (pt. 3a and 3b) are based on the Law dated 26 X 1982 on Proceedings Involving Juveniles (uniform text, Journal of Laws 2010 No. 33, item 178, with later amendments).

11. Adult convicts are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

TABL. 1 (33). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	165766	193415	169024	172073	T O T A L
Na 10 tys. ludności	347	412	364	372	<i>Per 10 thous. population</i>
Z liczby ogółem:					<i>Of total:</i>
miasta	153097	175320	154153	156120	<i>urban areas</i>
wieś	12669	18095	14871	15953	<i>rural areas</i>
przestępstwa o charakterze:					<i>type of crime:</i>
kryminalnym	148704	151334	120831	123660	<i>criminal</i>
gospodarczym	11656	15766	27730	27321	<i>economic</i>

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

TABL. 2 (34). **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG WYBRANYCH RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY SELECTED TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Przeciwko życiu i zdrowiu	4635	4635	4742	5728	<i>Against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo	157	107	90	86	<i>homicide</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	4329	4294	4243	5253	<i>damage to health, participation in violence or assault</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	2701	19991	14800	14824	<i>Against public safety and safety of transport</i>
w tym drogowe	x	19380	14645	14682	<i>of which traffic</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	5731	6155	5958	6397	<i>Against freedom, freedom conscience and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności			757	605	601
w tym zgwałcenie	318	305	179	157	<i>of which rape</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	7679	5052	6893	6911	<i>Against the family and custody</i>
Przeciwko mieniu	120791	126215	98361	99884	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy	39410	53662	35030	37514	<i>property theft</i>
kradzież z włamaniem	49311	32943	24305	22539	<i>burglary</i>
rozbój	7119	5333	3597	3496	<i>robbery</i>
kradzież rozbójnicza		306	221	220	<i>theft with assault</i>
wymuszenie rozbójnicze		643	608	877	<i>criminal coercion</i>

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

TABL. 3 (35). **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w %		in %		
O G Ó Ł E M	46,2	52,6	63,6	64,4	T O T A L
w tym rodzaje przestępstw:					<i>of which type of crime:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	82,0	80,8	83,5	86,6	<i>Against life and health</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	79,8	97,0	98,7	98,4	<i>Against public safety and safety of transport</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	91,0	92,3	94,8	95,1	<i>Against freedom, freedom conscience and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		85,3	88,0	82,7	<i>Against sexual freedom and morals</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	100,0	100,0	100,0	100,0	<i>Against the family and custody</i>
Przeciwko czci i nieetykalności cielesnej	100,0	98,6	98,7	99,1	<i>Against good name and personal integrity</i>
Przeciwko mieniu	31,3	32,6	41,8	43,4	<i>Against property</i>

Ź r ó d ł o: dane Komendy Głównej Policji.

S o u r c e: data of the National Police Headquarters.

TABL. 4 (36). **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY Powszechnie**
ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO
ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED
ON THE BASIS OF A PUBLIC INDICTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	26153	62945	53581	52384	T O T A L
w tym mężczyźni	23927	56809	47819	46650	<i>of which men</i>
W tym rodzaje przestępstw					Of which type of crime
Przeciwko życiu i zdrowiu	2318	5386	4905	5045	<i>Against life and health</i>
w tym:					<i>of which:</i>
zabójstwo	54	102	67	67	<i>homicide</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu	1883	2854	2603	2558	<i>damage to health, participation in violence or assault</i>
Przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji	.	16668	12892	12761	<i>Against safety of transport</i>
w tym za prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego	.	15043	11721	11739	<i>of which operating a motor vehicle while under the influence of alco- hol or other intoxicant</i>
Przeciwko wolności, wolności sumie- nia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	1070	2052	1801	1692	<i>Against freedom, freedom conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie	96	163	103	93	<i>of which rape</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	4806	4068	5745	4998	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną	1462	1907	1992	1786	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person</i>
Przeciwko mieniu	11727	25411	19188	19566	<i>Against property</i>
w tym:					<i>of which:</i>
kradzież rzeczy	2899	8761	6407	7044	<i>property theft</i>
kradzież z włamaniem	3697	3748	2266	2511	<i>burglary</i>
rozbój	1066	1845	1252	1138	<i>robbery</i>

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 5 (37). **WPŁYW SPRAW^a DO SĄDÓW POWSZECHNYCH W 2011 R.**
INCOMING CASES^a IN COMMON COURTS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Okręgi sądów okręgowych <i>Districts of regional courts</i>				SPECIFICATION
		bielski	często- chowski	gliwicki	katowicki	
Sądy rejonowe	1392366	173038	207115	416224	595989	District courts
w tym sprawy:						<i>of which cases:</i>
Karne i o wykroczenia	271978	29251	55718	81386	105623	<i>Criminal and concerning offences</i>
w tym o wykroczenia	54870	5210	12520	19758	17382	<i>of which concerning offences</i>
Cywilne	771452	105336	107777	233714	324625	<i>Civil</i>
w tym wieczysto-księgowo ^b	338082	56065	61955	98250	121812	<i>of which involving real estate registry^c</i>
Gospodarcze ^d	57059	7278	5517	15646	28618	<i>Commercial law^e</i>
Rodzinne	205442	21102	28067	67176	89097	<i>Family</i>
Z zakresu prawa pracy	14342	1314	2594	3669	6765	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	2729	271	476	827	1155	<i>Related to social security law</i>
Sądy okręgowe	102669	11582	16031	32033	43023	Regional courts
sprawy:						<i>cases:</i>
Karne	44570	5515	7624	14591	16840	<i>Criminal</i>
Cywilne ^d	35150	4088	5223	10706	15133	<i>Civil^f</i>
Gospodarcze ^e	6428	281	682	1702	3763	<i>Commercial law^g</i>
Z zakresu prawa pracy	1960	148	338	541	933	<i>Labour law</i>
Z zakresu ubezpieczeń społecznych	14561	1550	2164	4493	6354	<i>Related to social security law</i>

a Obejmuje sprawy pierwszej i drugiej instancji, sprawy penitencjarne oraz sprawy, które podlegają rozpatrzeniu przez sąd w myśl innych przepisów niż prawa materialnego. **b** Łącznie ze zbiorami dokumentów. **c** Bez spraw rejestrowych. **d** Łącznie ze sprawami rodzinnymi (m.in. o rozwód). **e** W tym Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i Sąd Wspólnotowych Znaków Towarowych i Wzorów Przemysłowych.

Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Including cases of the first and second instance, penitentiary cases as well as cases which are subject to court proceedings according to other regulations than substantive law. **b** Including collections of documents. **c** Excluding registry cases. **d** Including family cases (among others divorces). **e** Of which the Competition and Consumer Protection Court and Community Trademark and Design Court.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

TABL. 6 (38). **SPRAWY RODZINNE W 2011 R.**
FAMILY CASES IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Okręgi sądów okręgowych <i>Districts of regional courts</i>				SPECIFICATION
		bielski	często- chowski	gliwicki	katowicki	
O G Ó Ł E M	62383	5574	7017	22969	26823	T O T A L
w tym załatwiono spraw:						<i>of which cases settled:</i>
O rozwód	12426	1289	1646	4252	5239	<i>By divorce</i>
O separację	1121	136	136	439	410	<i>By separation</i>
O alimenty	18976	1786	2188	6380	8622	<i>By alimony</i>
Nieletnich ^a :						<i>Concerning juveniles^a:</i>
w postępowaniu wyjaśniającym:						<i>in investigation proceedings:</i>
w związku z demoralizacją	8700	581	996	3862	3261	<i>involving demoralization</i>
w związku z czynami karalnymi	10294	875	1089	3796	4534	<i>involving punishable acts</i>
na posiedzeniu lub rozprawie ^b :						<i>at session or hearing^b:</i>
w związku z demoralizacją	4974	353	426	2049	2146	<i>involving demoralization</i>
w związku z czynami karalnymi	5892	554	536	2191	2611	<i>involving punishable acts</i>

a Dane dotyczą osób. **b** Sprawy osób nieletnich załatwiane są na posiedzeniu lub rozprawie po wcześniejszym ich rozpatrzeniu w postępowaniu wyjaśniającym.

Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

a Data relate to persons. **b** Juvenile cases are settled at a session or hearing following their earlier consideration in explanatory proceedings.

S o u r c e: data of the Ministry of Justice.

DZIAŁ V

LUДНОŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
  - 1) wyników Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań z 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.;
  - 2) bilansów stanu i struktury ludności **faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:
    - a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
    - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych uzyskiwanej z cyklicznie przeprowadzanych badań, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
  - 3) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. – Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji) – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały;
  - 4) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
  - 5) sprawozdawczości sądów okręgowych – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

2. Dane o ludności, a także współczynniki demograficzne oraz przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej:

– dla lat 2000, 2005-2009 – w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 z tym, że dla 2000 r. według podziału administracyjnego z dnia 31 XII 2002 r.,

– dla lat 2010 i 2011 – w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 według podziału administracyjnego z dnia 31 XII 2011 r. Prezentowane dane za 2010 r. zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji rocznika.

CHAPTER V

POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
  - 1) results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011;
  - 2) balances of the size and structure of the **population actually living** in a gmina. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census taking into account:
    - a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
    - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (till 2005 – more than 2 months) in a gmina and the number of people temporary absent there being gathered on the basis of surveys conducted periodically, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
  - 3) registers of the Ministry of Interior (till 17 XI 2011 the Ministry of Interior and Administration) – on internal and international migrations of population for permanent residence;
  - 4) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
  - 5) documentation of regional courts – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

2. Data on population as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 of population etc.) was prepared assuming the number of population balanced:

– for 2000 and 2005-2009 – on the basis of results of the National Population and Housing Census 2002, however for 2000 the administrative division obligatory as of 31 XII 2002 was applied,

– for 2010 and 2011 – on the basis of results of the National Population and Housing Census 2011 according to the administrative division obligatory as of 31 XII 2011. Data presented for 2010 were changed comparing to those published in the previous edition of the Yearbook.

3. Ludność na 1 km² w przekroju jednostek podziału terytorialnego obliczono, w celu uzyskania dokładniejszego wyniku, na podstawie danych o powierzchni wyrażonej w hektarach.

4. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet – 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku mobilnym, tj. w wieku 18–44 lata i niemobilnym, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność w wieku nieprodukcyjnym rozumie się ludność w wieku przedprodukcyjnym, tj. do 17 lat oraz ludność w wieku poprodukcyjnym, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

5. Stan cywilny faktyczny został określony wtórnice na podstawie: stanu cywilnego prawnego, charakteru związku, w jakim żyje dana osoba, tj. w oparciu o informację dotyczące relacji z reprezentantem gospodarstwa domowego oraz wzajemnych powiązań między osobami spisanyymi.

Ustalono następujące kategorie faktycznego stanu cywilnego:

- kawaler/panna,
- żonaty/zamężna – w świetle prawa świeckiego lub kanonicznego i pozostający w faktycznym małżeństwie,
- partner/partnerka (prowadzący wspólne gospodarstwo domowe – bez względu na ich stan cywilny prawny),
- wdowiec/wdowa,
- rozwiedziony/rozwiedziona,
- separowany/separowana – dotyczy osób:
  - pozostających w separacji prawnej i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami,
  - o stanie cywilnym prawnym żonaty/zamężna – niepozostających w związku małżeńskim i nietworzących związków partnerskich z innymi osobami.

6. Poziom wykształcenia ludności określa najwyższy ukończony poziom kształcenia w szkole lub szkolenia w innym trybie i formie, uznany zgodnie z obowiązującym systemem szkolnictwa. Podstawą zaliczania wykształcenia do określonego poziomu było uzyskanie świadectwo (dyplom) ukończenia odpowiedniej szkoły.

Badaniem poziomu wykształcenia objęto osoby w wieku 13 lat i więcej.

W 2011 r. zastosowano następującą klasyfikację poziomów wykształcenia: wyższe, policealne, średnie (zawodowe i ogólnokształcące), zasadnicze zawodowe, gimnazjalne, podstawowe ukończone, podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego.

7. Kraj urodzenia (miejsce urodzenia) – zgodnie z międzynarodowymi zaleceniami kraj urodzenia należało podać biorąc pod uwagę granice państw aktualne w momencie spisów, tj. odpo-

3. Population per 1 km² by territorial division units – in order to obtain more accurate result – was calculated basing on data on area in hectares.

4. The working age population refers to males aged 18–64, and females aged 18–59. In this category the age groups of mobility (i.e. 18–44) and non-mobility (i.e., 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished. The non-working age population is defined as the pre-working age population, i.e., up to the age of 17 and the post-working age population, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

5. De facto marital status of persons has been defined as derivative, based on the: legal marital status, relationships character the given person lives in, i.e. based on information in the relations with the head of the household and mutual connection between the surveyed persons.

The following categories of de facto marital status have been defined:

- single,
- married – in the light of secular or canon law and in actual status of marriage,
- cohabitant (partner) (living in the same household – irrespective of their legal marital status),
- widowed,
- divorced,
- separated – it is related to persons:
  - remaining in a legal separation and not creating relationships (cohabitations) with other persons,
  - legally married but not creating a marriage and not creating relationships (cohabitations) with other persons.

6. Education level of population is defined by the highest level of education completed at school or trainings in other course or form, recognized in accordance with the education system in force. The basis for recognizing education level was a certificate (diploma) obtained upon graduation of the appropriate school.

The survey of educational level encompassed persons at the age of 13 and more.

In 2011 the following classification of educational level has been used: higher, post-secondary, secondary (vocational and general), basic vocational, lower secondary, completed primary, incomplete primary and without school education.

7. Country of birth (place of birth) – in accordance with international recommendations the country of birth should be given taking into consideration the state borders that are actual at the

wiednio w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r., a nie w momencie urodzenia osoby. Rozstrzygnięcie takie zostało przyjęte w związku z koniecznością zabezpieczenia porównywalności, a przede wszystkim niedublowania danych w skali międzynarodowej.

8. Obywatelstwo oznacza prawną więź pomiędzy osobą a państwem. Nie wskazuje ono na pochodzenie etniczne tej osoby i jest niezależne od jej narodowości. Osoba może mieć jedno, dwa lub kilka obywatelstw. Możliwa jest również sytuacja, że osoba nie ma żadnego obywatelstwa.

Osoba mająca obywatelstwo polskie i inne jest w Polsce traktowana zawsze jako obywatel polski – nie jest cudzoziemcem.

Cudzoziemcem jest każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa, bez względu na fakt posiadania lub nie obywatelstwa (obywatelstw) innych krajów.

Bezpaństwowiec to osoba nieposiadająca obywatelstwa żadnego kraju (bezpaństwowcy są zaliczani do cudzoziemców).

9. Narodowość – przynależność narodowa lub etniczna – jest deklaratywną, opartą na subiektywnym odczuciu, indywidualną cechą każdego człowieka, wyrażającą jego związek emocjonalny, kulturowy lub wynikający z pochodzenia rodziców, z określonym narodem lub wspólnotą etniczną. W spisie ludności w 2011 r. umożliwiono mieszkańcom Polski wyrażanie złożonych tożsamości narodowo-etnicznych.

10. Podziału ludności według głównego źródła utrzymania dokonano na podstawie kryterium wyłącznego lub głównego źródła dochodów – uzyskiwanego w ciągu roku (12 miesięcy) poprzedzającego moment spisu (tj. dla 2002 r. – 20 V, a dla 2011 r. – 31 III) i było ono ustalane niezależnie od stanu aktywności ekonomicznej tych osób w momencie spisów.

Ze względu na posiadane źródła utrzymania ludność dzieli się na dwie kategorie:

- **posiadających własne źródła utrzymania**, tj. osoby utrzymujące się z dochodów uzyskiwanych z pracy osobiście wykonywanej, z niezarobkowych źródeł, a także z własności lub wynajmu oraz pozostałych źródeł dochodów osobno nie wymienionych,
- **utrzymywanych**, tj. osoby pozostające na utrzymaniu osób posiadających własne źródło dochodów.

Do **ludności utrzymującej się z dochodów z pracy** zaliczono pracujących najemnie i pracujących na własny rachunek.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy najemnej zaliczono zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowy o pracę, umowy-zlecenia, o dzieło, powołania, wyboru lub mianowania), osoby wykonujące pracę nakładczą oraz duchownych.

moment of Census as of 20 V 2002 and 31 III 2011 respectively, and not those at the moment of person's birth. Such solution was adopted in relation to the necessity to ensure comparability, and first of all in order to avoid doubling of data on the international scale.

8. Citizenship is defined as a particular connection (legal bond) between a person and the State. It does not show the ethnic origin and is not depended on nationality. A person may have one, two or more additional citizenships. It is possible that a person has not any citizenship, i.e. stateless.

The person having Polish and other additional citizenship – in Poland always is a person with Polish citizenship – not an alien.

Alien is a person, which does not possess Polish citizenship, regardless of the fact of having or not the citizenship(s) of other country.

Stateless person is a person not having any citizenship(s) (a stateless person is counted as an alien).

9. Nationality – national or ethnic identity – is a declared (based on a subjective impression) individual feature of each person expressing his/her emotional or cultural relationship, or the one following from his/her parents' origin, to a specific nation or ethnic community. In the National Population and Housing Census 2011 citizens of Poland were enabled to express their national and ethnic identity.

10. Division of population according to the main source of maintenance was made on the basis of criteria of the exclusive or the main source of incomes – obtained within one year (12 months) before the moment of census (i.e. for 2002 – 20 V and for 2011 – 31 III) and was settled irrespective of economic activity of these people in the moment of the national censuses.

In respect of the possessed source of maintenance population is divided into two categories:

- **persons having own sources of maintenance**, i.e. people earning their living from incomes obtained from work performed personally, from non-earned sources, and also from property or from rent and the other sources of income not elsewhere specified,
- **persons maintained (dependents)**, i.e. people, who remain maintained by other persons with own source of income.

Population having incomes from work includes employees in paid employment and own-account workers.

Employees hired on the basis of an employment contract (a labour contract, commission contracts, postings, appointments), outworkers, clergy were considered as persons maintained incomes from paid employment.

Do utrzymujących się z dochodów z pracy na rachunek własny zaliczono osoby (łącznie z pomagającymi członkami rodzin) prowadzące działalność gospodarczą, w tym prowadzące gospodarstwo indywidualne w rolnictwie oraz osoby wykonujące wolne zawody (np. twórcy, adwokaci, lekarze), a także osoby utrzymujące się z dochodów z wynajmu.

Do ludności utrzymującej się z dochodu z wynajmu zalicza się osoby uzyskujące dochody z wynajmu mieszkania, pokoi, budynków mieszkalnych i niemieszkalnych (np. garażu).

Do ludności utrzymującej się z niezarobkowych źródeł zaliczono osoby otrzymujące: emeryturę łącznie z rentą strukturalną dla rolników indywidualnych w 2011 r., rentę (z tytułu niezdolności do pracy, rodzinną i socjalną) łącznie ze świadczeniem rehabilitacyjnym, zasiłek dla bezrobotnych, świadczenie i zasiłek przedemerytalny, zasiłek pomocy społecznej dla osób, które nie mają żadnych dochodów lub mają dochody niewystarczające.

Do ludności utrzymującej się z dochodów z własności zaliczono osoby utrzymujące się z dochodów z tytułu oddanych w dzierżawę gruntów rolnych, z lokat kapitałowych (z obrotu akcjami, obligacjami, zysków kapitałowych itp.), z odsetek od oszczędności, z udziału w zyskach przedsiębiorstw (dywidendy).

Do ludności utrzymującej się z pozostałych źródeł dochodów osobno niewymienionych w 2011 r. zaliczono osoby otrzymujące m.in. świadczenia rodzinne (w tym zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego, zasiłek pielęgnacyjny), alimenty oraz stypendia.

11. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem),
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża),
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka),
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka,
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Own-account workers (together with contributing family members) including persons conducting economic activity, of which persons managing private agriculture holdings and plots as well as professionals (eg. authors, lawyers, doctors) are considered as persons maintained from self-employed incomes; including also rent incomes.

Population which earns its living from rent income includes persons, who receive their income from rent of an apartment, rooms, residential and non-residential buildings (e.g. a garage).

Population, which earns its living from non-earned sources of maintenance, who receive: retirement pay including structural pension for farmers in 2011, pension (resulting from an inability to work, family and social pensions) including rehabilitation benefit, unemployment benefit, pre-retirement benefits, social assistance benefits for people, who do not have any incomes or have insufficient incomes.

Population, which earns its living from incomes from property, included persons, who live from the following incomes: leased agricultural lands, capital investments (on trade of shares, bonds, capital gains etc.), interest rate on savings, share in profits of a company (dividends).

Population, which earns its living from other sources of income not elsewhere specified in 2011 includes persons who receive: i.a. family allowances (including family benefit and supplements to the family benefit, nursing benefit), alimonies and scholarships.

11. Data regarding vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used),
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition resides abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases of unanimous petition of both of persons – residence of husband is used),
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition resides abroad, place of residence of a spouse has been taken),
- births – according to the mother's place of permanent residence,
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związku Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Methodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłaby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłaby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku

*Data on **marriages** refer to marriages contracted according to lawful rules at the Civil Status Offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws No. 117, item 757) all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Associations are registered in the local Civil Status Offices. Marriages contracted on the basis of canon law marriages are subordinated to the civil Polish laws and have the same civil and law consequences as marriages contracted in the local Civil Status Offices.*

Religious marriages may be contracted only in the following ten Churches and one Religious Association: the Catholic Church, the Polish Autocephalous Orthodox Church, the Evangelical Church of the Augsburg Confession, the Evangelical-Reformed Church, the United Methodist Church, the Baptist Union of Poland, the Seventh-day Adventist Church, the Polish Catholic Church, the Union of Jewish Denominational Gminas, the Mariavite Old Catholic Church, the Pentecostal Church of Poland.

***Female fertility rate** is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers in the age under 15 are included in the group 15–19 and from the mothers in the age 50 and over – in the group 45–49.*

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming age-specific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her

rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmienne współczynniki płodności),

- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia.

12. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

13. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniach osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

14. Dane o migracjach zagranicznych opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

15. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności według stanu w dniu 30 VI:

- do 2009 r. – zameldowanej na pobyt stały,
- od 2010 r. – faktycznie zamieszkałej.

reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),

- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population accounts for the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization.

12. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

13. Data on internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

14. Data on international migration were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

15. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of defined events to the number of population as of 30 VI:

- till 2009 – registered for permanent residence,
- since 2010 – de facto population (population actually residing).

TABL. 1 (39). LUDNOŚĆ
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010 w oparciu o basing on		2011	SPECIFICATION
			NSP 2002 Population Census 2002	NSP 2011 Population Census 2011		
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI						
OGÓŁEM	4775898	4693453	4638462	4637515	4629989	TOTAL
mężczyźni	2314830	2268067	2235830	2240247	2235883	males
kobiety	2461068	2425386	2402632	2397268	2394106	females
Miasta	3787240	3694114	3619158	3612970	3600489	Urban areas
Wieś	988658	999339	1019304	1024545	1029500	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII						
OGÓŁEM	4765657	4685775	4635882	4634935	4626357	TOTAL
mężczyźni	2309169	2263806	2234174	2238591	2233944	males
kobiety	2456488	2421969	2401708	2396344	2392413	females
miasta	3776228	3685324	3613684	3607496	3594242	urban areas
wieś	989429	1000451	1022198	1027439	1032115	rural areas
Kobiety na 100 mężczyzn	106,4	107,0	107,5	107,0	107,1	Females per 100 males
Ludność w miastach w % ogółu ludności	79,2	78,6	78,0	77,8	77,7	Urban population in % of total population
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej	386 ^a	380	376	376	375	Population per 1 km ² of total area

a Do przeliczeń przyjęto powierzchnię zgodnie z podziałem administracyjnym obowiązującym w dniu 31 XII 2002 r.

a The area as of the administrative division obligatory on 31 XII 2002 was accepted for recalculations.

TABL. 2 (40). LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE

As of 31 XII

WIEK AGE	2000	2005	2010 w oparciu o basing on		2011					
			NSP 2002 Popula- tion Census 2002	NSP 2011 Popula- tion Census 2011	ogółem grand total	w tym mę- czyźni of which males	miasta urban areas		wieś rural areas	
							razem total	w tym mę- czyźni of which males	razem total	w tym mę- czyźni of which males
OGÓŁEM TOTAL	4765657	4685775	4635882	4634935	4626357	2233944	3594242	1726762	1032115	507182
0 – 2 lata	127768	119406	142850	144143	140732	72189	107186	55034	33546	17155
3 – 6 years	193836	163244	165837	168129	176569	90165	133872	68430	42697	21735
7 – 12	369357	289802	243580	243457	239994	122854	177898	90999	62096	31855
13 – 15	224895	179972	139733	139189	133977	68707	98650	50555	35327	18152
16 – 18	248362	202098	161252	161109	152688	78022	113069	57712	39619	20310
19 – 24	466421	471538	393541	391575	375531	191358	285267	145034	90264	46324
25 – 29	339898	381282	392719	386730	381546	193193	297849	150982	83697	42211
30 – 34	306672	334770	375021	373249	375152	189732	295718	149308	79434	40424
35 – 39	333593	301089	329104	327517	338146	170986	261520	132214	76626	38772
40 – 44	404788	324346	294067	295381	295807	148332	226112	113129	69695	35203
45 – 49	401457	390199	313574	315972	307750	153396	235337	116402	72413	36994
50 – 54	328508	383584	373288	377095	363532	177119	286132	137577	77400	39542
55 – 59	233646	308923	361723	364368	365567	174161	295226	138904	70341	35257
60 – 64	237390	214659	285718	287918	307149	141831	249156	113869	57993	27962
65 – 69	199716	212776	193344	193732	194453	84984	157183	68102	37270	16882
70 – 74	155836	170702	184967	184277	186190	78209	147828	61737	38362	16472
75 – 79	107676	123278	138380	137857	139862	53533	109610	42023	30252	11510
80 lat i więcej and more	85838	114107	147184	143237	151712	45173	116629	34751	35083	10422

TABL. 3 (41). **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010 w oparciu o basing on		2011	SPECIFICATION
			NSP 2002 Popula- tion Census 2002	NSP 2011 Popula- tion Census 2011		
O G Ó Ł E M	4765657	4685775	4635882	4634935	4626357	T O T A L
W wieku przedprodukcyjnym	1082720	885181	797021	799933	790680	Pre-working age
mężczyźni	554652	453525	408184	409077	404715	males
kobiety	528068	431656	388837	390856	385965	females
Miasta	830680	669234	600556	598684	591052	Urban areas
mężczyźni	425179	342637	307394	306128	302507	males
kobiety	405501	326597	293162	292556	288545	females
Wieś	252040	215947	196465	201249	199628	Rural areas
mężczyźni	129473	110888	100790	102949	102208	males
kobiety	122567	105059	95675	98300	97420	females
W wieku produkcyjnym	3007552	3063102	3020585	3021163	2998142	Working age
mężczyźni	1549075	1570460	1568152	1573209	1567330	males
kobiety	1458477	1492642	1452433	1447954	1430812	females
Miasta	2421110	2437405	2363766	2362366	2336653	Urban areas
mężczyźni	1239411	1243380	1222827	1225973	1217642	males
kobiety	1181699	1194025	1140939	1136393	1119011	females
Wieś	586442	625697	656819	658797	661489	Rural areas
mężczyźni	309664	327080	345325	347236	349688	males
kobiety	276778	298617	311494	311561	311801	females
W wieku poprodukcyjnym	675385	737492	818276	813839	837535	Post-working age
mężczyźni	205442	239821	257838	256305	261899	males
kobiety	469943	497671	560438	557534	575636	females
Miasta	524438	578685	649362	646446	666537	Urban areas
mężczyźni	157404	186379	202438	201769	206613	males
kobiety	367034	392306	446924	444677	459924	females
Wieś	150947	158807	168914	167393	170998	Rural areas
mężczyźni	48038	53442	55400	54536	55286	males
kobiety	102909	105365	113514	112857	115712	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	58,5	53,0	53,5	53,4	54,3	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	49,1	44,1	42,5	42,3	42,5	Males
Kobiety	68,4	62,3	65,4	65,5	67,2	Females

TABL. 4 (42). **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH^a**
Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION^a
As of 31 XII

LATA YEARS GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION	Miasta Towns	Ludność w miastach Urban population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM 2010	71	3607496	77,8
TOTAL 2011	71	3594242	77,7
Poniżej 2000 ..... Below	2	3799	0,1
2000 – 4999	10	36671	0,8
5000 – 9999	12	90108	1,9
10000 – 19999	11	179908	3,9
20000 – 49999	13	422472	9,1
50000 – 99999	11	732810	15,8
100000 – 199999	9	1368110	29,6
200000 i więcej ..... and more	3	760364	16,4

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2 na str. 114.

^a See general notes to the chapter, item 2 on page 114.

TABL. 5 (43). **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ^a**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION^a
As of 31 XII

LATA YEARS GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION	Gminy ^b Gminas ^b	Ludność na wsi Rural population	
		w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % ogółu ludności in % of total population
OGÓŁEM 2010	118	1027439	22,2
TOTAL 2011	118	1032115	22,3
Poniżej 2000 ..... Below	–	–	–
2000 – 4999	21	82800	1,8
5000 – 6999	32	193653	4,2
7000 – 9999	20	162058	3,5
10000 i więcej ..... and more	45	593604	12,8

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2 na str. 114. ^b Wiejskie i miejsko-wiejskie.

^a See general notes to the chapter, item 2 on page 114. ^b Rural and urban-rural gminas.

TABL. 6 (44). LUDNOŚĆ W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STANU CYWILNEGO FAKTYCZNEGO^aPOPULATION AGED 15 AND MORE BY DE FACTO MARITAL STATUS^a

STAN CYWILNY FAKTYCZNY DE FACTO MARITAL STATUS	2002			2011		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
	W TYSIĄCACH			IN THOUSANDS		
OGÓŁEM	3955,1	1892,7	2062,3	3986,3	1906,6	2079,7
TOTAL						
Kawalerowie / Panny	1034,8	572,2	462,6	1023,8	574,1	449,7
<i>Single</i>						
Żonaci / Zameężne	2289,9	1143,0	1146,8	2240,0	1122,4	1117,5
<i>Married</i>						
Partnerzy / Partnerki	50,7	25,4	25,4	98,1	49,7	48,3
<i>Cohabitants</i>						
Wdowcy / Wdowy	353,9	53,7	300,2	381,7	60,8	320,9
<i>Widowed</i>						
Rozwiedzeni / Rozwiedzione	123,2	48,8	74,4	177,1	69,4	107,7
<i>Divorced</i>						
Separowani / Seperowane	42,3	18,4	23,9	26,0	11,1	14,9
<i>Separated</i>						
Nieustalony	60,4	31,2	29,2	39,6	19,1	20,5
<i>Unknown</i>						
	W ODSETKACH			IN PERCENT		
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
TOTAL						
Kawalerowie / Panny	26,2	30,2	22,4	25,7	30,1	21,6
<i>Single</i>						
Żonaci / Zameężne	57,9	60,4	55,6	56,2	58,9	53,7
<i>Married</i>						
Partnerzy / Partnerki	1,3	1,3	1,2	2,5	2,6	2,3
<i>Cohabitants</i>						
Wdowcy / Wdowy	8,9	2,8	14,6	9,6	3,2	15,4
<i>Widowed</i>						
Rozwiedzeni / Rozwiedzione	3,1	2,6	3,6	4,4	3,6	5,2
<i>Divorced</i>						
Separowani / Seperowane.....	1,1	1,0	1,2	0,7	0,6	0,7
<i>Separated</i>						
Nieustalony	1,5	1,6	1,4	1,0	1,0	1,0
<i>Unknown</i>						

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.^a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 7 (45). **LUDNOŚĆ W WIEKU 13 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA^a**
POPULATION AGED 13 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Poziom wykształcenia Education level					Nieustalony poziom wykształcenia Unknown education level
		wyższe higher	policealne ^b i średnie post secondary ^b and secondary	zasadnicze zawodowe basic vocational	gimnazjalne i podstawowe ukończone ^c lower secondary and completed primary ^c	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego incompleted primary and without school education	
W TYSIĄCACH IN THOUSANDS							
OGÓLEM 2002	4091,5	364,7	1295,4	1096,4	1081,2	93,9	159,8
TOTAL 2011	4076,7	648,9	1322,6	1028,0	833,7	36,3	207,3
Mężczyźni 2002	1962,7	169,2	553,3	673,4	448,2	39,3	79,3
Males 2011	1953,0	277,6	591,6	623,1	348,3	14,4	98,0
Kobiety 2002	2128,8	195,5	742,2	423,0	633,0	54,6	80,5
Females 2011	2123,7	371,3	731,0	404,8	485,4	21,9	109,3
Miasta 2002	3259,3	322,1	1087,9	828,6	813,8	65,4	141,5
Urban areas 2011	3185,4	545,2	1073,6	762,1	615,2	25,0	164,3
Wieś 2002	832,1	42,6	207,5	267,8	267,4	28,5	18,4
Rural areas 2011	891,3	103,6	249,0	265,9	218,4	11,3	43,0
W ODSETKACH IN PERCENT							
OGÓLEM 2002	100,0	8,9	31,7	26,8	26,4	2,3	3,9
TOTAL 2011	100,0	15,9	32,4	25,2	20,4	0,9	5,1
Mężczyźni 2002	100,0	8,6	28,2	34,3	22,8	2,0	4,0
Males 2011	100,0	14,2	30,3	31,9	17,8	0,7	5,0
Kobiety 2002	100,0	9,2	34,9	19,9	29,7	2,6	3,8
Females 2011	100,0	17,5	34,4	19,1	22,9	1,0	5,1
Miasta 2002	100,0	9,9	33,4	25,4	25,0	2,0	4,3
Urban areas 2011	100,0	17,1	33,7	23,9	19,3	0,8	5,2
Wieś 2002	100,0	5,1	24,9	32,2	32,1	3,4	2,2
Rural areas 2011	100,0	11,6	27,9	29,8	24,5	1,3	4,8

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.
^b Łącznie z kolegiami. ^c W 2002 r. bez wykształcenia gimnazjalnego.

^a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011. ^b Including colleges.
^c In 2002 excluding lower secondary education.

TABL. 8 (46). **LUDNOŚĆ WEDŁUG GŁÓWNEGO ŹRÓDŁA UTRZYMANIA^a**
POPULATION BY MAIN SOURCE OF MAINTENANCE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002	2011				
		ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>
		w tys.		<i>in thous.</i>		
O G Ó Ł E M	4742,9	4630,4	2236,2	2394,1	3601,6	1028,8
TOTAL						
Posiadający własne źródło utrzymania^b	2816,1	3066,6	1551,1	1515,4	2415,1	651,5
Persons having own source of maintenance^b						
Dochody z pracy	1477,6	1731,6	956,7	774,9	1353,0	378,5
<i>Incomes from work</i>						
najemnej	1295,1	1537,2	831,2	706,0	1217,2	320,0
<i>hired</i>						
na własny rachunek ^c	182,5	194,4	125,5	68,9	135,9	58,5
<i>own-account workers^c</i>						
Niezarobkowe źródło	1200,4	1250,9	554,4	696,5	992,8	258,2
<i>Non-earned sources</i>						
w tym:						
<i>of which</i>						
emerytura	700,2	910,1	419,6	490,5	721,0	189,2
<i>retirement pay</i>						
renta	421,2	262,7	99,4	163,3	208,4	54,3
<i>pension</i>						
zasiłki i świadczenia	79,0	78,1	35,4	42,7	63,4	14,7
<i>benefits</i>						
Pozostałe źródła dochodów osobno nie wymienione	136,0	80,4	37,8	42,7	66,7	13,7
<i>Other sources of income not elsewhere specified</i>						
Na utrzymaniu	1791,0	1356,9	587,2	769,7	1022,4	334,6
Maintained persons						
Nieustalone źródło utrzymania	135,8	206,9	97,9	109,0	164,2	42,7
Unknown source of maintenance						

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.
^b Łącznie z dochodami z własności. ^c Łącznie z dochodami z wynajmu.

^a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011. ^b Data include incomes from owning. ^c Data include rent incomes.

TABL. 9 (47). **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I KRAJU URODZENIA^a**
POPULATION BY SEX AND COUNTRY OF BIRTH^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002			2011		
	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	ogółem <i>total</i>	mężczyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
	w tys. <i>in thous.</i>					
OGÓŁEM ..... TOTAL	4742,9	2296,2	2446,7	4630,4	2236,2	2394,1
Urodzeni w Polsce ..... Born in Poland	4524,9	2192,4	2332,5	4572,7	2211,9	2360,7
Urodzeni za granicą ..... Born abroad	62,8	26,3	36,6	56,3	23,4	32,9
w tym: <i>of which:</i>						
Armenia <i>Armenia</i>	–	–	–	0,2	0,2	0,0
Austria <i>Austria</i>	0,5	0,2	0,3	0,4	0,2	0,2
Belgia <i>Belgium</i>	0,4	0,2	0,2	0,5	0,2	0,3
Białoruś <i>Belarus</i>	3,6	1,6	2,1	3,2	1,2	2,0
Bułgaria <i>Bulgaria</i>	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
Francja <i>France</i>	5,8	2,6	3,2	4,5	1,7	2,8
Grecja <i>Greece</i>	0,1	0,1	0,1	0,3	0,1	0,1
Hiszpania <i>Spain</i>	0,1	0,0	0,0	0,3	0,2	0,2
Irlandia <i>Ireland</i>	0,0	0,0	–	1,0	0,5	0,5
Kanada <i>Canada</i>	0,1	0,0	0,1	0,2	0,1	0,1
Kazachstan <i>Kazakhstan</i>	0,2	0,1	0,1	0,4	0,2	0,3
Litwa <i>Lithuania</i>	3,0	1,3	1,7	2,4	0,9	1,5
Łotwa <i>Latvia</i>	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Niderlandy <i>Netherlands</i>	0,1	0,0	0,0	0,3	0,2	0,1
Niemcy <i>Germany</i>	13,9	5,9	8,0	11,5	5,1	6,5
Norwegia <i>Norway</i>	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,1
Republika Czeska <i>Czech Republic</i> ...	2,4	0,9	1,5	1,7	0,6	1,0
Rosja <i>Russian Federation</i>	3,5	1,2	2,2	2,7	0,8	1,8
Rumunia <i>Romania</i>	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
Słowacja <i>Slovakia</i>	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
Stany Zjednoczone <i>United States</i>	0,4	0,1	0,2	0,7	0,4	0,3
Ukraina <i>Ukraine</i>	22,6	8,8	13,8	18,6	6,7	11,8
Węgry <i>Hungary</i>	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Wielka Brytania <i>United Kingdom</i>	0,2	0,1	0,1	3,6	1,9	1,7
Wietnam <i>Vietnam</i>	0,1	0,1	0,0	0,2	0,1	0,0
Włochy <i>Italy</i>	0,3	0,1	0,1	0,8	0,4	0,4
Nieustalone miejsce urodzenia ..... Place of birth unknown	155,1	77,5	77,6	1,4	0,9	0,5

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.

^a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 10 (48). **LUDNOŚĆ Z OBYWATELSTWEM NIEPOLSKIM WEDŁUG KRAJU^a**
POPULATION OF NON-POLISH CITIZENSHIP BY COUNTRIES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002			2011		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
	w tys. in thous.					
OGÓŁEM	6,9	3,3	3,6	4,0	2,3	1,7
TOTAL						
w tym: of which:						
Armenia <i>Armenia</i>	0,1	0,0	0,0	0,2	0,2	0,0
Austria <i>Austria</i>	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
Białoruś <i>Belarus</i>	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Bułgaria <i>Bulgaria</i>	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0
Francja <i>France</i>	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Niemcy <i>Germany</i>	2,0	1,0	1,0	0,6	0,4	0,2
Republika Czeska <i>Czech Republic</i>	0,2	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1
Rosja <i>Russian Federation</i>	0,3	0,0	0,2	0,3	0,1	0,3
Słowacja <i>Slovakia</i>	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Stany Zjednoczone <i>United States</i>	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Turcja <i>Turkey</i>	–	–	–	0,1	0,1	–
Ukraina <i>Ukraine</i>	0,5	0,2	0,3	0,7	0,3	0,4
Węgry <i>Hungary</i>	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0
Wielka Brytania <i>United Kingdom</i>	0,0	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
Wietnam <i>Vietnam</i>	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0
Włochy <i>Italy</i>	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1	0,0

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.

^a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 11 (49). **LUDNOŚĆ WEDŁUG MIEJSCA URODZENIA I OBYWATELSTWA^a**
POPULATION BY PLACE OF BIRTH AND CITIZENSHIP^a

OBYWATELSTWO CITIZENSHIP	2002				2011			
	ogółem <i>total</i>	urodzeni w Polsce <i>born in Poland</i>	urodzeni za granicą <i>born abroad</i>	nie ustalone miejsce urodzenia <i>place of birth unknown</i>	ogółem <i>total</i>	urodzeni w Polsce <i>born in Poland</i>	urodzeni za granicą <i>born abroad</i>	nie- ustalone miejsce urodzenia <i>place of birth unknown</i>
	w tys. <i>in thous.</i>							
OGÓŁEM	4742,9	4524,9	62,8	155,2	4630,4	4572,7	56,3	1,4
TOTAL								
Polskie	4563,6	4503,0	58,0	2,7	4625,4	4571,7	53,1	0,6
<i>Polish</i>								
Niepolskie	6,9	2,2	4,3	0,4	4,0	0,7	3,2	0,0
<i>Non-Polish</i>								
Bezpaństwowcy	–	–	–	–	0,2	0,2	0,0	–
<i>Stateless</i>								
Nieustalone	172,4	19,7	0,6	152,1	0,8	0,0	–	0,7
<i>Unknown</i>								

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.
^a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 12 (50). **LUDNOŚĆ WEDŁUG IDENTYFIKACJI NARODOWO-ETNICZNYCH^a W 2011 R.**
POPULATION BY NATIONAL-ETHNIC IDENTITY^a IN 2011

IDENTYFIKACJA NARODOWO-ETNICZNA	Ogółem <i>Total</i>		NATIONAL-ETHNIC IDENTITY
	w tysiącach <i>in thousands</i>	w odsetkach <i>in percent</i>	
OGÓŁEM	4630	100,00	TOTAL
Wyłącznie polska	3767	81,36	<i>Polish only</i>
Polska i niepolska	394	8,52	<i>Polish and Non-Polish</i>
Wyłącznie niepolska	345	7,44	<i>Non-Polish only</i>
Nieustalona	124	2,69	<i>Unknown</i>

^a Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011 r.
^a Results of the National Population and Housing Census as of 31 III 2011.

TABL. 13 (51). **PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM DO 2035 R.**

Stan w dniu 31 XII

WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION UNTIL 2035

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2020	2025	2030	2035	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w tys.	4534,6	4447,1	4338,2	4202,1	4052,2	T O T A L in thous.
mężczyźni	2179,5	2135,5	2082,9	2018,0	1948,3	males
kobiety	2355,1	2311,6	2255,4	2184,1	2103,9	females
Miasta	3509,8	3427,2	3331,5	3215,0	3089,4	Urban areas
mężczyźni	1677,4	1635,5	1589,1	1533,9	1476,0	males
kobiety	1832,4	1791,7	1742,4	1681,2	1613,4	females
Wieś	1024,8	1019,8	1006,7	987,1	962,8	Rural areas
mężczyźni	502,1	500,0	493,8	484,2	472,3	males
kobiety	522,7	519,9	512,9	502,9	490,5	females
W wieku przedprodukcyjnym	765,1	763,6	738,1	667,8	595,9	Pre-working age
mężczyźni	393,3	393,0	380,1	344,0	306,9	males
kobiety	371,8	370,6	358,0	323,9	288,9	females
Miasta	581,7	584,7	566,0	511,8	457,1	Urban areas
mężczyźni	298,8	300,7	291,2	263,3	235,2	males
kobiety	282,9	284,0	274,8	248,5	221,9	females
Wieś	183,4	178,9	172,1	156,0	138,8	Rural areas
mężczyźni	94,5	92,3	88,9	80,7	71,8	males
kobiety	88,9	86,6	83,1	75,4	67,0	females
W wieku produkcyjnym	2841,7	2639,8	2490,9	2406,7	2313,5	Working age
mężczyźni	1492,4	1396,7	1313,3	1270,8	1235,4	males
kobiety	1349,3	1243,1	1177,7	1135,9	1078,0	females
Miasta	2188,0	2012,0	1892,7	1828,6	1757,4	Urban areas
mężczyźni	1146,9	1062,6	994,9	962,3	935,1	males
kobiety	1041,1	949,3	897,9	866,3	822,3	females
Wieś	653,7	627,8	598,2	578,2	556,0	Rural areas
mężczyźni	345,5	334,1	318,4	308,5	300,3	males
kobiety	308,1	293,8	279,8	269,6	255,7	females
W wieku poprodukcyjnym	927,8	1043,7	1109,2	1127,6	1142,9	Post-working age
mężczyźni	293,8	345,8	389,5	403,3	405,9	males
kobiety	634,0	697,8	719,7	724,3	737,0	females
Miasta	740,0	830,6	872,7	874,6	874,9	Urban areas
mężczyźni	231,7	272,2	303,0	308,3	305,7	males
kobiety	508,4	558,4	569,7	566,4	569,2	females
Wieś	187,8	213,1	236,5	252,9	267,9	Rural areas
mężczyźni	62,1	73,7	86,5	95,0	100,2	males
kobiety	125,6	139,5	150,0	157,9	167,8	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	59,6	68,5	74,2	74,6	75,2	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	46,0	52,9	58,6	58,8	57,7	Males
Kobiety	74,5	86,0	91,5	92,3	95,2	Females

TABL. 14 (52). RUCH NATURALNY LUDNOŚCI
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Mażeństwa Marriages		Separa- cje Separa- tions	Rozwo- dy Divorces	Urodze- nia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost natural- ny Natural increase	
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religio- us ^a				ogółem total	w tym niemowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM	2000	25336	17007	104	5022	42285	46066	429	-3781
TOTAL	2005	25411	16918	1615	9168	40763	46315	303	-5552
	2010	28462	18447	514	8522	47814	47719	274	95
	2011	25495	15665	518	8329	44803	47709	270	-2906
Miasta	2000	20096	12899	93	4604	32391	36268	330	-3877
Urban areas	2005	20129	12916	1295	8106	31740	36745	244	-5005
	2010	22083	13636	415	7421	36739	37556	213	-817
	2011	19712	11456	431	7208	34077	37723	212	-3646
Wieś	2000	5240	4108	11	418	9894	9798	99	96
Rural areas	2005	5282	4002	320	1062	9023	9570	59	-547
	2010	6379	4811	99	1101	11075	10163	61	912
	2011	5783	4209	87	1121	10726	9986	58	740
NA 1000 LUDNOŚCI ^b PER 1000 POPULATION ^b									
OGÓŁEM	2000	5,3	3,6	2,1 ^c	1,1	8,9	9,7	10,2 ^d	-0,8
TOTAL	2005	5,4	3,6	34,4 ^c	2,0	8,7	9,9	7,4 ^d	-1,2
	2010	6,1	4,0	11,1 ^c	1,8	10,3	10,3	5,7 ^d	0,0
	2011	5,5	3,4	11,2^c	1,8	9,7	10,3	6,0^d	-0,6
Miasta	2000	5,3	3,4	2,4 ^c	1,2	8,6	9,6	10,2 ^d	-1,0
Urban areas	2005	5,5	3,5	35,1 ^c	2,2	8,6	10,0	7,7 ^d	-1,4
	2010	6,1	3,8	11,5 ^c	2,1	10,2	10,4	5,8 ^d	-0,2
	2011	5,5	3,2	12,0^c	2,0	9,5	10,5	6,2^d	-1,0
Wieś	2000	5,3	4,1	1,1 ^c	0,4	10,0	9,9	10,0 ^d	0,1
Rural areas	2005	5,3	4,0	32,0 ^c	1,1	9,0	9,6	6,5 ^d	-0,6
	2010	6,2	4,7	9,7 ^c	1,1	10,8	9,9	5,5 ^d	0,9
	2011	5,6	4,1	8,5^c	1,1	10,4	9,7	5,4^d	0,7

^a Ze skutkami cywilnymi. ^b Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2 na str. 114. ^c Na 100 tys. ludności. ^d Na 1000 urodzeń żywych.

^a With civil law consequences. ^b See general notes to the chapter, item 2 on page 114. ^c Per 100 thous. population. ^d Per 1000 live births.

TABL. 15 (53). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa zawarte <i>Marriages contracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeństwami zawartymi a rozwiązanymi ^a <i>Difference between contracted and dissolved marriages^a</i>
		ogółem <i>total</i>		przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>		
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istniejących małżeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	
OGÓŁEM 2010	28462	29167	25,7	14870	5775	8522	7,5	-1963
TOTAL 2011	25495	28837	25,2	14922	5586	8329	7,3	-4846
Miasta ..... 2010 <i>Urban areas</i>	22083	23683	27,1	11600	4662	7421	8,5	-4475
2011	19712	23424	26,5	11715	4501	7208	8,2	-6386
Wieś ..... 2010 <i>Rural areas</i>	6379	5484	21,0	3270	1113	1101	4,2	2512
2011	5783	5413	20,6	3207	1085	1121	4,3	1540

^a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

^a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 16 (54). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

MĘŻCZYŻNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							60 lat i więcej <i>and more</i>
		19 lat i mniej <i>under 20 years</i>	20 – 24	25 – 29	30 – 34	35 – 39	40 – 49	50 – 59	
OGÓŁEM TOTAL									
OGÓŁEM 2010	28462	972	9698	11209	3354	1192	984	698	355
GRAND TOTAL 2011	25495	883	8300	9849	3218	1239	973	685	348
19 lat i mniej ..... <i>Under 20 years</i>	122	89	29	3	1	–	–	–	–
20 – 24	4733	569	3371	704	73	14	2	–	–
25 – 29	11206	181	4091	6092	735	96	10	1	–
30 – 34	4910	31	665	2432	1447	279	53	3	–
35 – 39	1820	10	104	467	698	425	109	6	1
40 – 49	1261	2	33	130	228	347	426	88	7
50 – 59	805	1	5	18	33	70	299	338	41
60 lat i więcej ..... <i>and more</i>	638	–	2	3	3	8	74	249	299

TABL. 16 (54). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES (cont.)

MĘZCZYŻNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>								
		19 lat i mniej under 20 years	20 – 24	25 – 29	30 – 34	35 – 39	40 – 49	50 – 59	60 lat i więcej and more	
MIASTA <i>URBAN AREAS</i>										
RAZEM 2010	22083	672	6880	8940	2815	988	852	612	324	
TOTAL 2011	19712	592	5776	7824	2699	1057	833	621	310	
19 lat i mniej ..... <i>Under 20 years</i>	81	60	19	1	1	–	–	–	–	
20 – 24	3236	380	2268	515	60	11	2	–	–	
25 – 29	8506	112	2896	4818	596	75	8	1	–	
30 – 34	4000	29	481	1979	1230	233	45	3	–	
35 – 39	1540	9	81	389	587	371	96	6	1	
40 – 49	1064	1	24	106	194	295	359	79	6	
50 – 59	714	1	5	14	29	64	259	306	36	
60 lat i więcej ..... <i>and more</i>	571	–	2	2	2	8	64	226	267	
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>										
RAZEM 2010	6379	300	2818	2269	539	204	132	86	31	
TOTAL 2011	5783	291	2524	2025	519	182	140	64	38	
19 lat i mniej ..... <i>Under 20 years</i>	41	29	10	2	–	–	–	–	–	
20 – 24	1497	189	1103	189	13	3	–	–	–	
25 – 29	2700	69	1195	1274	139	21	2	–	–	
30 – 34	910	2	184	453	217	46	8	–	–	
35 – 39	280	1	23	78	111	54	13	–	–	
40 – 49	197	1	9	24	34	52	67	9	1	
50 – 59	91	–	–	4	4	6	40	32	5	
60 lat i więcej ..... <i>and more</i>	67	–	–	1	1	–	10	23	32	

TABL. 17 (55). **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS
OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŃ <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>	Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
		panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwidzione <i>divorced</i>
OGÓŁEM <i>TOTAL</i>				
OGÓŁEM 2010	28462	24786	654	3022
GRAND TOTAL 2011	25495	22083	553	2859
Kawalerowie ..... <i>Single</i>	22017	20674	114	1229
Wdowcy ..... <i>Widowers</i>	531	96	232	203
Rozwidzeni ..... <i>Divorced</i>	2947	1313	207	1427
MIASTA <i>URBAN AREAS</i>				
RAZEM 2010	22083	18915	569	2599
TOTAL 2011	19712	16747	464	2501
Kawalerowie ..... <i>Single</i>	16674	15555	88	1031
Wdowcy ..... <i>Widowers</i>	463	83	196	184
Rozwidzeni ..... <i>Divorced</i>	2575	1109	180	1286
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>				
RAZEM 2010	6379	5871	85	423
TOTAL 2011	5783	5336	89	358
Kawalerowie ..... <i>Single</i>	5343	5119	26	198
Wdowcy ..... <i>Widowers</i>	68	13	36	19
Rozwidzeni ..... <i>Divorced</i>	372	204	27	141

TABL. 19 (57). **ROZWOODY WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA (dok.)**
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILING PETITION FOR DIVORCE (cont.)

MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES AT AGE	Ogółem Total	Kobiety w wieku <i>Females at age</i>							
		19 lat i mniej under 20 years	20 – 24	25 – 29	30 – 34	35 – 39	40 – 49	50 – 59	60 lat i więcej and more
MIASTA <i>URBAN AREAS</i>									
RAZEM 2010	7421	19	480	1358	1552	1306	1691	850	165
TOTAL 2011	7208	13	501	1330	1524	1248	1607	807	178
19 lat i mniej ..... <i>Under 20 years</i>	–	–	–	–	–	–	–	–	–
20 – 24	178	7	133	36	2	–	–	–	–
25 – 29	999	4	290	581	106	13	5	–	–
30 – 34	1490	1	59	566	727	118	16	2	1
35 – 39	1366	1	14	112	550	613	72	4	–
40 – 49	1888	–	5	30	123	474	1170	83	3
50 – 59	1009	–	–	4	14	28	330	599	34
60 lat i więcej ..... <i>and more</i>	278	–	–	1	2	2	14	119	140
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>									
RAZEM 2010	1101	5	111	222	240	187	206	109	21
TOTAL 2011	1121	8	115	227	247	202	230	81	11
19 lat i mniej ..... <i>Under 20 years</i>	2	2	–	–	–	–	–	–	–
20 – 24	47	3	38	6	–	–	–	–	–
25 – 29	187	3	62	107	13	2	–	–	–
30 – 34	238	–	12	96	116	13	1	–	–
35 – 39	212	–	3	12	92	92	13	–	–
40 – 49	295	–	–	6	26	94	165	4	–
50 – 59	109	–	–	–	–	1	49	56	3
60 lat i więcej ..... <i>and more</i>	31	–	–	–	–	–	2	21	8

TABL. 20 (58). **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	8522	8329	T O T A L
rozwoły małżeństw:			<i>divorces:</i>
Bez dzieci	3494	3445	<i>Marriages without children</i>
Z dziećmi	5028	4884	<i>Marriages with children</i>
o liczbie dzieci:			<i>by number of children:</i>
1	3425	3332	1
2	1337	1328	2
3	211	182	3
4 i więcej	55	42	4 and more

^a Poniżej 18 lat.

^a Below age 18.

TABL. 21 (59). **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011			SPECIFICATION
		ogółem <i>total</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Urodzenia żywe	47814	44803	34077	10726	Live births
Małżeńskie	38547	35860	26312	9548	<i>Legitimate</i>
chłopcy	19868	18743	13780	4963	<i>males</i>
dziewczęta	18679	17117	12532	4585	<i>females</i>
Pozamałżeńskie	9267	8943	7765	1178	<i>Illegitimate</i>
chłopcy	4639	4565	3974	591	<i>males</i>
dziewczęta	4628	4378	3791	587	<i>females</i>
Urodzenia martwe	198	185	144	41	Still births

TABL.22 (60). **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a
ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki <i>Birth order</i>					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS							
OGÓŁEM 2010	47814	24776	16888	4219	1175	425	328
TOTAL 2011	44803	22594	16359	4040	1114	390	305
19 lat i mniej ..... <i>Under 20 years</i>	1814	1602	201	9	2	–	–
20 – 24	8011	5825	1817	312	49	8	–
25 – 29	16687	9835	5562	959	223	70	38
30 – 34	12869	4326	6505	1465	360	127	85
35 – 39	4651	907	2071	1071	353	135	114
40 – 44	736	95	196	217	120	48	60
45 lat i więcej ..... <i>and more</i>	35	4	7	7	7	2	8
W ODSETKACH IN PERCENT							
OGÓŁEM 2010	100,0	51,8	35,3	8,8	2,5	0,9	0,7
TOTAL 2011	100,0	50,4	36,5	9,0	2,5	0,9	0,7
19 lat i mniej ..... <i>Under 20 years</i>	100,0	88,3	11,1	0,5	0,1	–	–
20 – 24	100,0	72,7	22,7	3,9	0,6	0,1	–
25 – 29	100,0	58,9	33,3	5,7	1,3	0,4	0,2
30 – 34	100,0	33,6	50,5	11,4	2,8	1,0	0,7
35 – 39	100,0	19,5	44,5	23,0	7,6	2,9	2,5
40 – 44	100,0	12,9	26,6	29,5	16,3	6,5	8,2
45 lat i więcej ..... <i>and more</i>	100,0	11,4	20,0	20,0	20,0	5,7	22,9

^a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

^a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL.23 (61). **PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI**
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011		
				ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet ^a w wieku lat:						
Fertility – live births per 1000 women ^a aged:						
15 – 49	32,9	33,0	41,7	39,6	39,0	41,6
15 – 19	16,1	12,8	16,2	14,2	15,2	11,2
20 – 24	75,8	54,0	53,9	50,1	47,4	58,8
25 – 29	86,4	83,7	94,3	87,9	84,4	100,6
30 – 34	44,2	53,5	72,2	69,6	69,0	71,7
35 – 39	17,2	19,2	28,7	28,3	28,6	27,1
40 – 44	3,7	3,7	4,9	5,0	4,8	5,7
45 – 49	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,1
Współczynniki Rates						
Dzietności ogólnej	1,219	1,130	1,341	1,265	1,236	1,369
Total fertility						
Reprodukcji brutto	0,587	0,589	0,654	0,607	0,592	0,660
Gross reproduction						
Dynamiki demograficznej	0,918	0,843	1,002	0,939	0,903	1,074
Demographic dynamics						

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2 na str. 114.

a See general notes to the chapter, item 2 on page 114.

TABL. 24 (62). **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Grand total	Męż- czyźni Males	Kobiety Fe- males	Miasta Urban areas			Wieś Rural areas		
				razem total	męż- czyźni males	kobiety females	razem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM 2010	47719	25334	22385	37556	19874	17682	10163	5460	4703
TOTAL 2011	47709	25355	22354	37723	20063	17660	9986	5292	4694
0 – 4 lata years	307	163	144	237	127	110	70	36	34
5 – 9	25	14	11	20	14	6	5	–	5
10 – 14	29	17	12	22	12	10	7	5	2
15 – 19	97	66	31	65	44	21	32	22	10
20 – 24	229	182	47	168	130	38	61	52	9
25 – 29	261	201	60	216	164	52	45	37	8
30 – 34	363	290	73	273	212	61	90	78	12
35 – 39	574	412	162	474	335	139	100	77	23
40 – 44	785	584	201	643	477	166	142	107	35
45 – 49	1433	1019	414	1149	805	344	284	214	70
50 – 54	2634	1836	798	2144	1490	654	490	346	144
55 – 59	3914	2676	1238	3243	2190	1053	671	486	185
60 – 64	4586	3036	1550	3798	2482	1316	788	554	234
65 – 69	4299	2797	1502	3535	2269	1266	764	528	236
70 – 74	5617	3372	2245	4520	2702	1818	1097	670	427
75 – 79	6664	3485	3179	5195	2713	2482	1469	772	697
80 – 84	7134	2887	4247	5409	2165	3244	1725	722	1003
85 lat i więcej and more	8758	2318	6440	6612	1732	4880	2146	586	1560

TABL. 25 (63). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN^a W 2010 R.
DEATHS BY CAUSES^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności ^b Per 100 thous. population ^b	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM	47719	1029,0	25334	22385	37556	10163
TOTAL						
Choroby zakaźne i pasożytnicze	362	7,8	249	113	286	76
<i>Infectious and parasitic diseases</i>						
w tym gruźlica układu oddechowego	129	2,8	108	21	108	21
<i>of which tuberculosis of the respira-</i> <i>tory system</i>						
Nowotwory	12566	271,0	7025	5541	10106	2460
<i>Neoplasms</i>						
w tym nowotwory złośliwe	11752	253,4	6599	5153	9426	2326
<i>of which malignant neoplasms</i>						
Choroby krwi i narządów krwiotwór- czych ^Δ	75	1,6	34	41	64	11
<i>Diseases of blood and blood-forming</i> <i>organs^Δ</i>						
Zaburzenia wydzielania wewnętrz- nego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej	1116	24,1	451	665	849	267
<i>Endocrine, nutritional and metabolic</i> <i>diseases</i>						
w tym cukrzyca	1062	22,9	425	637	804	258
<i>of which diabetes mellitus</i>						
Zaburzenia psychiczne i zaburzenia zachowania	490	10,6	367	123	445	45
<i>Mental and behavioural disorders</i>						
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów	780	16,8	386	394	627	153
<i>Diseases of the nervous system</i> <i>and sense organs</i>						
Choroby układu krążenia	21091	454,8	10049	11042	16200	4891
<i>Diseases of the circulatory system</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
choroba nadciśnieniowa	787	17,0	349	438	630	157
<i>hypertensive disease</i>						
choroba niedokrwienna serca	8316	179,3	4242	4074	6858	1458
<i>ischaemic heart disease</i>						
choroby naczyń mózgowych	5008	108,0	2199	2809	3796	1212
<i>cerebrovascular disease</i>						
miażdżycy	1164	25,1	450	714	749	415
<i>arteriosclerosis</i>						

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja). ^b Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2 na str. 114.

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision). ^b See general notes to the chapter, item 2 on page 114.

TABL. 25 (63). ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN^a W 2010 R. (dok.)
DEATHS BY CAUSES^a IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 100 tys. ludności ^b Per 100 thous. population ^b	Z liczby ogółem Of total number			
			mężczyźni males	kobiety females	miasta urban areas	wieś rural areas
Choroby układu oddechowego ..... <i>Diseases of the respiratory system</i>	1994	43,0	1238	756	1508	486
Choroby układu trawiennego ..... <i>Diseases of the digestive system</i>	2448	52,8	1364	1084	2038	410
w tym choroby wątroby ..... <i>of which liver diseases</i>	1182	25,5	775	407	1007	175
Choroby skóry i tkanki podskórnej ..... <i>Diseases of the skin and subcutaneous tissue</i>	7	0,2	3	4	7	–
Choroby układu kostno-stawowego, mięśniowego i tkanki łącznej ..... <i>Diseases of the musculoskeletal system and connective tissue</i>	72	1,6	21	51	60	12
Choroby układu moczowo-płciowego <i>Diseases of the genitourinary system</i>	556	12,0	259	297	449	107
Ciąża, poród i połóg ..... <i>Pregnancy, childbirth and the puerperium</i>	1	0,0	–	1	1	–
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym ..... <i>Conditions originating in the perinatal period</i>	159	3,4	99	60	120	39
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ ..... <i>Congenital anomalies ^Δ</i>	103	2,2	66	37	79	24
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ <i>Symptoms and ill-defined conditions ^Δ</i>	2909	62,7	1507	1402	2381	528
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny ..... <i>Injuries and poisonings by external cause</i>	2990	64,5	2216	774	2336	654
w tym zamierzone samookaleczenie <i>of which self-inflicted injury</i>	537	11,6	465	72	374	163

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja). ^b Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2 na str. 114.

U w a g a. Ze względu na dwa etapy opracowania kart statystycznych do karty zgonu, po weryfikacji danych może istnieć różnica w liczbie zgonów (i jej składowych) w porównaniu z tabelą bilansową.

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision). ^b See general notes to the chapter, item 2 on page 114.

N o t e. After revision of the data there may occur a difference in the number of deaths compared with the balance table due to the two phases of elaboration of statistical cards to the card of death.

TABL. 26 (64). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU
 INFANT DEATHS BY SEX AND AGE

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM 2010	274	5,7	165	109	213	61
TOTAL 2011	270	6,0	145	125	212	58
0 dni ..... days	72	1,6	41	31	53	19
1 – 6 ..... days	41	0,9	22	19	30	11
7 – 29 dni ..... days	56	1,2	27	29	50	6
1 miesiąc ..... month	32	0,7	15	17	24	8
2	18	0,4	12	6	15	3
3 – 11 miesięcy ..... months	51	1,1	28	23	40	11

TABL. 27 (65). ZGONY NIEMOWLĄT WEDŁUG PRZYCZYN^a W 2010 R.
 INFANT DEATHS BY CAUSES^a IN 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM	274	5,7	165	109	213	61
TOTAL						
Choroby zakaźne i pasożytnicze ..... Infectious and parasitic diseases	7	0,1	3	4	6	1
w tym posocznica ..... of which septicaemia	7	0,1	3	4	6	1
Nowotwory ..... Neoplasms	2	0,0	–	2	1	1
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów ..... Diseases of the nervous system and sense organs	2	0,0	1	1	2	–
Choroby układu krążenia ..... Diseases of the circulatory system	1	0,0	–	1	1	–
Choroby układu oddechowego ..... Diseases of the respiratory system	9	0,2	6	3	8	1
w tym zapalenie płuc ..... of which pneumonia	9	0,2	6	3	8	1
Stany rozpoczynające się w okresie okółoporodowym ..... Conditions originating in the perinatal period	159	3,3	99	60	120	39

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

TABL. 27 (65). ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PRZYCZYN^a W 2010 R. (dok.)
 INFANT DEATHS BY CAUSES^a IN 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births	Z liczby ogółem Of total number			
			chłopcy males	dziewczeta females	miasta urban areas	wieś rural areas
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ ..... Congenital anomalies ^Δ	72	1,5	45	27	57	15
w tym wrodzone wady serca ..... of which congenital anomalies of heart	30	0,6	16	14	25	5
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ Symptoms and ill-defined conditions ^Δ	16	0,3	7	9	13	3
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny ..... Injuries and poisonings by external cause	5	0,1	3	2	4	1
Pozostałe przyczyny zgonu ..... Other causes of deaths	1	0,0	1	–	1	–

^a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

U w a g a. Ze względu na dwa etapy opracowania kart statystycznych do karty zgonu, po weryfikacji danych może istnieć różnica w liczbie zgonów (i jej składowych) w porównaniu z tabelą bilansową.

^a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

N o t e. After revision of the data there may occur a difference in the number of deaths compared with the balance table due to the two phases of elaboration of statistical cards to the card of death.

TABL. 28 (66). ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ
 SUICIDES^a REGISTERED BY THE POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
O G Ó Ł E M	574	664	698	695	583	T O T A L
w tym dokonane	491	505	468	435	384	of which committed
Miasta ^b	458	536	530	539	447	Urban areas ^b
Wieś ^b	116	125	162	153	133	Rural areas ^b
Wiek samobójców^c						Age of suicidal persons^c
14 lat i mniej		7	8	4	2	14 and less
15 – 19		44	29	45	27	15 – 19
20 – 24		57	67	50	42	20 – 24
25 – 29		75	60	79	68	25 – 29
30 – 34		51	60	74	63	30 – 34
35 – 39		42	80	85	74	35 – 39
40 – 44		54	65	53	48	40 – 44
45 – 49		78	68	72	59	45 – 49
50 – 54		88	73	75	67	50 – 54
55 – 59		58	65	49	43	55 – 59
60 – 64		44	47	47	42	60 – 64
65 – 69		31	31	19	15	65 – 69
70 lat i więcej		34	38	41	31	70 and more

^a Usiłowane i dokonane. ^b W podziale na miasto i wieś nie uwzględniono osób o nieustalonym miejscu dokonania zamachu. ^c W podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku.

Ź r ó d ł o: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Katowicach.

^a Attempted and committed. ^b Data by urban and rural areas exclude cases for which the place of incident is unknown. ^c Data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown.

S o u r c e: data of the Voivodship Police Headquarters in Katowice.

TABL. 29 (67). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified				
		0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES						
OGÓŁEM	2000	69,55	55,53	41,21	27,65	16,44
TOTAL	2005	70,52	56,26	41,90	28,31	17,16
	2010	71,62	57,24	42,87	29,25	18,02
	2011	71,89	57,48	43,12	29,51	18,15
Miasta		71,72	57,32	42,95	29,37	18,11
Urban areas						
Wieś		72,52	58,05	43,77	30,03	18,29
Rural areas						
KOBIECY FEMALES						
OGÓŁEM	2000	77,18	63,07	48,35	33,99	20,97
TOTAL	2005	78,45	64,16	49,35	35,01	22,03
	2010	79,71	65,18	50,38	35,92	22,83
	2011	79,81	65,41	50,66	36,24	23,11
Miasta		79,60	65,20	50,45	36,08	23,02
Urban areas						
Wieś		80,60	66,23	51,45	36,85	23,44
Rural areas						

TABL. 30 (68). MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration	
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM	2010	46399	33716	10469	2214	51337	29873	17506	3958	-4938
TOTAL	2011	45898	33038	10695	2165	51570	30243	17142	4185	-5672
Miasta	2010	32206	23198	7195	1813	42097	24575	14312	3210	-9891
Urban areas	2011	32097	22921	7376	1800	41705	24570	13784	3351	-9608
Wieś	2010	14193	10518	3274	401	9240	5298	3194	748	4953
Rural areas	2011	13801	10117	3319	365	9865	5673	3358	834	3936
NA 1000 LUDNOŚCI ^c PER 1000 POPULATION ^c										
OGÓŁEM	2010	10,0	7,3	2,3	0,5	11,1	6,4	3,8	0,9	-1,1
TOTAL	2011	9,9	7,1	2,3	0,5	11,1	6,5	3,7	0,9	-1,2
Miasta	2010	8,9	6,4	2,0	0,5	11,7	6,8	4,0	0,9	-2,7
Urban areas	2011	8,9	6,4	2,0	0,5	11,6	6,8	3,8	0,9	-2,7
Wieś	2010	13,9	10,3	3,2	0,4	9,0	5,2	3,1	0,7	4,8
Rural areas	2011	13,4	9,8	3,2	0,4	9,6	5,5	3,3	0,8	3,8

a Zameldowania. b Wymeldowania. c Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2 na str. 114.

a Registrations. b Cancelled registrations. c See general notes to the chapter, item 2 on page 114.

TABL. 29 (67). PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified				
		0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES						
OGÓŁEM	2000	69,55	55,53	41,21	27,65	16,44
TOTAL	2005	70,52	56,26	41,90	28,31	17,16
	2010	71,62	57,24	42,87	29,25	18,02
	2011	71,89	57,48	43,12	29,51	18,15
Miasta		71,72	57,32	42,95	29,37	18,11
Urban areas						
Wieś		72,52	58,05	43,77	30,03	18,29
Rural areas						
KOBIECY FEMALES						
OGÓŁEM	2000	77,18	63,07	48,35	33,99	20,97
TOTAL	2005	78,45	64,16	49,35	35,01	22,03
	2010	79,71	65,18	50,38	35,92	22,83
	2011	79,81	65,41	50,66	36,24	23,11
Miasta		79,60	65,20	50,45	36,08	23,02
Urban areas						
Wieś		80,60	66,23	51,45	36,85	23,44
Rural areas						

TABL. 30 (68). MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration	
	ogółem total	z miast from urban areas	ze wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS										
OGÓŁEM	2010	46399	33716	10469	2214	51337	29873	17506	3958	-4938
TOTAL	2011	45898	33038	10695	2165	51570	30243	17142	4185	-5672
Miasta	2010	32206	23198	7195	1813	42097	24575	14312	3210	-9891
Urban areas	2011	32097	22921	7376	1800	41705	24570	13784	3351	-9608
Wieś	2010	14193	10518	3274	401	9240	5298	3194	748	4953
Rural areas	2011	13801	10117	3319	365	9865	5673	3358	834	3936
NA 1000 LUDNOŚCI ^c PER 1000 POPULATION ^c										
OGÓŁEM	2010	10,0	7,3	2,3	0,5	11,1	6,4	3,8	0,9	-1,1
TOTAL	2011	9,9	7,1	2,3	0,5	11,1	6,5	3,7	0,9	-1,2
Miasta	2010	8,9	6,4	2,0	0,5	11,7	6,8	4,0	0,9	-2,7
Urban areas	2011	8,9	6,4	2,0	0,5	11,6	6,8	3,8	0,9	-2,7
Wieś	2010	13,9	10,3	3,2	0,4	9,0	5,2	3,1	0,7	4,8
Rural areas	2011	13,4	9,8	3,2	0,4	9,6	5,5	3,3	0,8	3,8

a Zameldowania. b Wymeldowania. c Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2 na str. 114.

a Registrations. b Cancelled registrations. c See general notes to the chapter, item 2 on page 114.

TABL. 31 (69). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odplyw ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS						
OGÓŁEM 2010	44185	35961	8224	47379	35961	11418
TOTAL 2011	43733	35989	7744	47385	35989	11396
Miasta 2010	30393	23758	6635	38887	28996	9891
Urban areas 2011	30297	24023	6274	38354	28581	9773
Wieś 2010	13792	12203	1589	8492	6965	1527
Rural areas 2011	13436	11966	1470	9031	7408	1623
NA 1000 LUDNOŚCI ^c PER 1000 POPULATION ^c						
OGÓŁEM 2010	9,5	7,8	1,8	10,2	7,8	2,5
TOTAL 2011	9,4	7,8	1,7	10,2	7,8	2,5
Miasta 2010	8,4	6,6	1,8	10,8	8,0	2,7
Urban areas 2011	8,4	6,7	1,7	10,7	7,9	2,7
Wieś 2010	13,5	11,9	1,6	8,3	6,8	1,5
Rural areas 2011	13,1	11,6	1,4	8,8	7,2	1,6

a Zameldowania. b Wymeldowania. c Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2 na str. 114.

a Registrations. b Cancelled registrations. c See general notes to the chapter item 2 on page 114.

TABL. 32 (70). **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

LATA YEARS	Napływ ^a Inflow ^a			Odplyw ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM 2000	42883	20608	22275	44498	21466	23032	-1615	-858	-757
TOTAL 2005	44308	20943	23365	47383	22347	25036	-3075	-1404	-1671
2010	44185	20795	23390	47379	22460	24919	-3194	-1665	-1529
2011	43733	20562	23171	47385	22489	24896	-3652	-1927	-1725
0 – 4 lata years	4416	2267	2149	4590	2373	2217	-174	-106	-68
5 – 9	2657	1389	1268	2768	1459	1309	-111	-70	-41
10 – 14	1642	843	799	1750	905	845	-108	-62	-46
15 – 19	1704	752	952	1850	829	1021	-146	-77	-69
20 – 24	4405	1399	3006	4600	1489	3111	-195	-90	-105
25 – 29	8816	3823	4993	9374	4071	5303	-558	-248	-310
30 – 34	6367	3167	3200	6823	3364	3459	-456	-197	-259
35 – 39	3715	1940	1775	3968	2075	1893	-253	-135	-118
40 – 44	2222	1244	978	2335	1298	1037	-113	-54	-59
45 – 49	1601	864	737	1890	1020	870	-289	-156	-133
50 – 54	1560	807	753	1987	1053	934	-427	-246	-181
55 – 59	1486	719	767	1866	916	950	-380	-197	-183
60 – 64	1144	586	558	1468	778	690	-324	-192	-132
65 lat i więcej ..... and more	1998	762	1236	2116	859	1257	-118	-97	-21

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 33 (71). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2011 R.**
 Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2011
End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>	Duchowni <i>Clergy</i>	Jednostki kościelne ^a <i>Church units^a</i>
Kościół Katolicki <i>Catholic Church</i>			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	4249939	3764	1152
Starokatolickie <i>Old Catholic</i>			
Kościół Polskokatolicki	1529	5	5
Kościół Starokatolicki Mariawitów	543	2	3
Protestanckie i tradycji protestanckiej <i>Protestant and Protestant-tradition</i>			
Kościół Ewangelicko-Augsburski ^c	49492	100	63
Kościół Ewangelicko-Reformowany	78	–	1
Kościół Ewangelicko-Metodystyczny	463	2	5
Kościół Chrześcijan Baptystów	514	7	9
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	2323	10	25
Adwentyści Dnia Siódmego-Poruszenie Reformacyjne	35	4	1
Kościół Boży w Chrystusie	587	26	9
Kościół Zielonoświątkowy	4259	43	26
Stowarzyszenie Badaczy Pisma Świętego	38	6	3
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	410	52	14
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	204	60	10
Urząd Apostolski Jezusa Chrystusa ^d	14	1	1
Nowoapostolski Kościół w Polsce	571	9	5
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych w Dniach Ostatnich	196	29	1
Wspólnota Kościołów Chrystusowych w RP	473	14	5
Kościół Wolnych Chrześcijan	2080	50	23
Stowarzyszenie Zborów Chrześcijan	364	–	2
Kościół Chrześcijański w Duchu Prawdy i Pokoju	159	10	1
Zbór Stanowczych Chrześcijan	126	7	1
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	238	10	5

^a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^b Dane dotyczą diecezji: bielsko-żywieckiej, częstochowskiej, sosnowieckiej, gliwickiej i katowickiej. ^c Dane dotyczą diecezji katowickiej i cieszyńskiej. ^d Dane za 2005 r.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^b Data concern dioceses: bielsko-żywiecka, częstochowska, sosnowiecka, gliwicka and katowicka. ^c Data concern dioceses: katowicka and cieszyńska. ^d Data for 2005.

TABL. 33 (71). **NIEKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2011 R. (dok.)**
 Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2011 (cont.)
 End of year

KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE <i>CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS</i>	Wierni, wyznawcy <i>Adherents, faithful</i>	Duchowni <i>Clergy</i>	Jednostki kościelne ^a <i>Church units^a</i>
Protestanckie i tradycji protestanckiej (dok.) <i>Protestant and Protestant-tradition (cont.)</i>			
Kościół Chrześcijan Dnia Sobotniego	240	22	7
Misja „Centrum Służby Życia”	70	4	1
Zbory Boże Chrześcijan Dnia Siódmego	62	.	4
Zbór w Wodzisławiu Śląskim	110	3	1
Chrześcijańska Wspólnota Ewangeliczna ^e	150	6	1
Wspólnota Unitarian Uniwersalistów ^e	224	5	3
Zbór Ewangelii Łaski	22	1	1
Kościół Pentakostalny w RP	30	6	3
Zbór Ewangeliczny „Jeruzalem” w Żywcu	17	5	1
Ewangeliczny Związek Braterski	40	2	2
Dalekiego Wschodu <i>Far Eastern Religions</i>			
„Szkoła Zen Kwan Um” w Polsce	20	1	1
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang	120	–	1
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce ^f	150	2	1
Inne <i>Other</i>			
Strażnica – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe Zarejestrowany Związek Wyznania Świadców Jehowy ^g	21388	–	299
Instytut Wiedzy o Tożsamości „Misja Czaitanii”	125	13	–
Lectorium Rosicrucianum	21	–	1
Chrześcijański Kościół „Maranatha” w Wiśle	40	5	1
Polski Ewangeliczny Kościół Braterski ^d	57	12	5

^a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. ^d Dane za 2005 r. ^e Dane dotyczą całego kraju. ^f Dane za 2007 r. ^g Dane za 2010 r.

^a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centres. ^d Data for 2005. ^e Data concern the country. ^f Data for 2007. ^g Data for 2010.

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011 r.

Spis ludności 2011 obejmował osoby stale zamieszkałe na obszarze Polski bez względu na fakt, czy te osoby przebywały w kraju w czasie spisu czy też były za granicą oraz osoby przebywające czasowo.

2. Przyjęta kolejność wyodrębniania poszczególnych kategorii ludności w wieku 15 lat i więcej gwarantuje zaklasyfikowanie każdej osoby tylko do jednej z trzech kategorii: pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo.

Ludność **aktywnych zawodowo** obejmuje osoby pracujące i bezrobotne:

- 1) do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia (25-31 marca 2011 r.):
  - wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem;
  - nie wykonywały pracy (np. z powodu choroby, urlopu, przerwy w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych, strajku), ale formalnie miały pracę jako pracownicy najemni bądź pracujący na własny rachunek.
- 2) do **bezrobotnych** zaliczamy osoby w wieku 15-74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
  - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
  - aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania aby znaleźć pracę w okresie od 1 do 31 marca,
  - były zdolne/gotowe podjąć pracę w tygodniu badanym i następnym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

CHAPTER VI LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of results of the National Population and Housing Census as of 31 March 2011

The 2011 Population Census included persons permanently residing in the Polish territory, regardless whether they stayed in the country during the census or were abroad, and temporary residents.

2. The main criterion for dividing the population into separate categories of population aged 15 and more guarantees classifying each person to only one of the three categories: employed persons, unemployed persons and economically inactive persons.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

- 1) **employed persons** are persons who during the reference week (25-31 March 2011):
  - performed, for at least 1 hour, any work providing earnings or income, i.e. were employed as hired employees, worked on own or leased agricultural farm or conducted own economic activity outside agriculture or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or a family-owned business outside agriculture;
  - did not perform work (e.g. due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather, strike) but formally had a job as hired workers or working on own account.
- 2) **unemployed persons** are persons aged 15–74, who simultaneously fulfilled three conditions:
  - within the reference week were not employed,
  - actively sought work, i.e. had undertaken actions to find work during the period from 1 to 31 March,
  - were available for work within a 2-week period following the reference week.

The unemployed also include persons who found work and were waiting to begin it within a 3-month period and were available for that work.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej – stosunek liczby aktywnych zawodowo do sumy aktywnych i biernych zawodowo.

Wskaźnik zatrudnienia – stosunek liczby pracujących do sumy aktywnych i biernych zawodowo.

Stopec bezrobocia – stosunek liczby bezrobotnych do aktywnych zawodowo.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdań włości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód. Do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie, wybór lub stosunek służbowy),
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
  - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych; z pewnymi wyłączeniami w latach 2002 – 2009, patrz ust. 5.
  - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
  - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą,
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i innych spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia.

Economically inactive persons are persons who are not classified as employed or unemployed

3. The activity rate is the relation of economically active persons to the sum of economically active and inactive persons.

The **employment rate** is the relation of employed persons to the sum of economically active and inactive persons.

The **unemployment rate** is the relation of unemployed persons to the economically active population.

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (i.e., in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employed persons** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, call-up, appointment, election or service relation),
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
  - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land; with certain exclusions in years 2002 – 2009, see item 5.
  - b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity other than that related to private farms in agriculture,
  - c) other self-employed persons, e.g., self-employed professionals,
- 3) outworkers;
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);
- 5) members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.

3. Full-time paid employees are persons employed on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker.

Niepełnozatrudnieni są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące **pracujących według stanu w dniu 31 XII** podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane o **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** według stanu w dniu 31 XII – będące składową pracujących w gospodarce narodowej – do 2001 r. wyznaczono na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 1996 r.; w latach 2002–2009 na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002; od 2010 r. na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do pracujących w gospodarstwach indywidualnych zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

- 1) w latach 2002–2009 nie zaliczono osób pracujących:
  - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby;
  - b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie od 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych,
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyj-

***Part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.*

4. Data concerning **employed persons as of 31 XII** are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data on persons employed on private farms in agriculture as of 31 XII – being the component of employed persons in the national economy – till 2001 were estimated with the use of Agricultural Census 1996, and in years 2002–2009 on the basis of the results of the National Population and Housing Census 2002 and Agricultural Census 2002; since 2010 on the basis of the results of the Agricultural Census 2010.

Persons employed on private farms include persons conducting agricultural activity, and:

- 1) in years 2002–2009 excluding persons working:
  - a) on private farms with area over 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for own needs,
  - b) on private farms with area up to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for own needs;
- 2) since 2010 including persons working on private farms independently of the area of the farm and designation of agricultural production (including those producing **exclusively** or **mainly** for own needs).

Data on persons employed on private farms in agriculture since 2010 are not fully comparable with those for previous years.

6. Data regarding employees hired on the basis of employment contracts concern:

- 1) **employment, as of 31 XII** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees,
- 2) **average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.

7. **Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.

8. **Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.

Agents employed on the basis of agency

nych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o pracujących według stanu w dniu 31 XII, które do 2000 r. opracowywano zaliczając do odpowiednich sekcji części składowe jednostek prawnych zgodnie z ich rodzajem działalności.

11. **Wolne miejsca pracy** to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nie obsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

12. W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i również rodzaju działalności, natomiast w pozostałych tablicach – według siedziby przedsiębiorstwa (jednostki).

13. Dane w tabl. 5 – 12 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych. Dane w tablicach 5 – 10, 12 nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

14. Informacje o **ruchu zatrudnionych** dotyczą pełnozatrudnionych oraz od 2009 r. również sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione

agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commissions (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents maintaining entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

9. Data do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

10. Data grouped according to sections were compiled using the **enterprise method**, excluding information regarding employment as of 31 XII, which until 2000 was compiled by including parts of legal entities, based on the kind of activity, in the appropriate sections.

11. **Job vacancies** are workplaces formed as a result of labour turnover, or places newly created in relationship to which the following three conditions were fulfilled:

- 1) jobs as of the reporting day were in fact not filled,
- 2) the employer made efforts to find persons willing to undertake the job,
- 3) in case of finding appropriate candidates, the employer would be ready to hire these persons immediately.

Newly created jobs are workplaces formed as a result of e.g. organizational changes, enwidening or change of the profile of activity. In newly created units all workplaces are at the same time newly created jobs.

12. In table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and kind of activity, however in other tables – by seat of management of the enterprise (unit).

13. Data presented in tables 5 – 12 do not include: foundations, associations and other social organizations, employers organizations, economic and professional self-government, private farms, clergy. Data in tables 5 – 10, 12 do not include economic entities employing not more than 9 persons.

14. Information regarding **labour turnover** concerns full-time paid employees, and since 2009 seasonal and temporary employees as well. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired

służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i do 2008 r. z urlopów bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i do 2008 r. urlopy bezpłatne) w roku badanym do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Do **korzystających z urlopów wychowawczych** zalicza się osoby (matki oraz inne osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem), którym pracodawca udzielił urlopu zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 XII 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania urlopu wychowawczego (Dz. U. Nr 230, poz. 2291).

Bezrobocie

1. Dane o liczbie **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami), określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonywającą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych (lub przystępującej do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub w szkole wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna – 65 lat;
- 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera: nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
- 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samodzielnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;

or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires (terminations) decreased by the number of persons returning to work from child-care leave, and till 2008 from leave without pay, or the number of persons granted child-care leave, and till 2008 from leave without pay in the surveyed period to the number of full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees) as of 31 XII the previous year.

Persons **taking child-care leave** include persons (mothers as well as other persons authorized to care for the child), to whom the employer has granted leave in accordance with the regulations of the decree on detailed conditions of granting child-care leave of the Minister of Economy, Labour and Social Policy, dated 16 XII 2003 (Journal of Laws No. 230, item 2291).

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promoting Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001, with later amendments) are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service or any other work providing earnings (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extracurriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in the evening, weekend, and extra curriculum education system, looking for employment or other kind of paid work and registered in a local labour office, appropriate for his/her permanent stay, if he/she fulfilled, i.a. the following conditions:

- 1) is aged 18 or more;
- 2) is aged less than 60 (women) or less than 65 (men);
- 3) did not acquire the right to retirement pay or pension resulting from an inability to work, pension due to training, social-welfare pension exceeding half of minimal remuneration for work or after termination of employment or other work providing earnings or termination of non-agricultural economic activity does not receive: a pre-retirement benefit, or pre-retirement allowance, a rehabilitation benefit, a sick or maternity benefit or a benefit in the amount of maternity benefit,
- 4) is not the owner or holder (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;

- 5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- 6) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej albo nie podlega obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
- 7) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
- 8) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyjątkiem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
- 9) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego;
- 10) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- 11) nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

2. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych do 2001 r. – na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w latach 2002-2009 – wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, od 2010 r. – wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Dane od 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

Warunki pracy

1. Informacje o wypadkach przy pracy obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane opracowano na podstawie statystycznych kart wypadków przy pracy oraz sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) w przypadku poszkodowanych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

- 5) *is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;*
- 6) *is not in possession of an entry to the economic activity records or is not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision, excluding social insurance of farmers;*
- 7) *is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;*
- 8) *does not receive monthly income of the amount exceeding half of minimal remuneration for work, excluding income generated from interests or other income from cash gathered on bank accounts;*
- 9) *does not receive, on the basis of the regulations concerning social welfare, a permanent social benefit;*
- 10) *does not receive on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to the unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;*
- 11) *does not receive training allowance after the termination of employment.*

2. *The registered unemployment rate is calculated as the relation of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. Registered unemployment rate is presented including employed in individual agriculture, which is a component of civil population economically active, estimated till 2001 on the basis of the results of Agricultural Census 1996, in years 2002-2009 results of the National Population and Housing Census 2002 and Agricultural Census 2002, since 2010 – results of the Agricultural Census 2010. Data since 2010 are not fully comparable with those for previous years.*

Work conditions

1. *Information regarding accidents at work includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work, regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.*

Data were compiled on the basis of statistical reports of accidents at work as well as on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) in cases of persons injured on private farms in agriculture.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej zarówno w wypadku indywidualnym, jak i zbiorowym.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie rejestrowane przez oddziały KRUS dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za **wypadek przy pracy** uważa się nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia,
- w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy traktuje się wypadek, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie podróży służbowej,
- podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
- przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe,
- wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania,
- pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie,
- sprawowania mandatu posła do Parlamentu Europejskiego wybranego w Rzeczypospolitej Polskiej,
- odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy lub inny podmiot kierujący – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem przez absolwenta stypendium,
- wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni,
- wykonywanie lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub umowy o świadczenie usług,

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

Accidents at work on private farms in agriculture registered by branches of the ASIF are related only to those accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within the given year.

An accident at work is a sudden event resulting in the injury of a person, caused by an outside factor, which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- *during or in connection with an employee performing normal tasks, orders of superiors, tasks in the interest of the company (including employee initiated),*
- *while an employee is at the disposal of the employer or while travelling between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is the result of work relations.*

Accidents considered equal to accidents at work include accidents, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employed had such accident:

- *during a business trip,*
- *during a training within the scope of common self-defence,*
- *at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.*

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance from a given title during:

- *practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship,*
- *performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions,*
- *carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries,*
- *servicing the mandate of the European Parliament member elected in the Republic of Poland,*
- *undergoing – on the basis of appointment issued by the powiat labour – office training, or professional preparation at workplace by a person receiving scholarship,*
- *performance of work or cooperation, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives,*
- *performance of work or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services,*

- wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej,
- wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi,
- odbywania zastępczych form służby wojskowej,
- nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

2. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałе poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

3. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

4. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek) oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

5. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości;

1) dane obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalno-

- *performance of ordinary activities connected with conducting or co-operation at conducting non-agricultural economic activities,*
- *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergyman,*
- *servng supplementary forms of military service,*
- *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships,*

2. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

3. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of accident.

4. Accidents at work are classified, i.a., according to the **events** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident) as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents.

5. Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health is compiled on the basis of reports;

1) *data concern persons: employed by entities included in the sections: agriculture, forestry and fishing (excluding private farms in agriculture, hunting, trapping and related service activities as well as marine fishing); mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction (excluding development of building projects); wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; information and communication (excluding motion picture, video and television programme production, sound recording and music publishing activities as well as other information service activities); professional, scientific and technical activities (in the scope scientific research and development as well as veterinary activities); administrative and support service activities (in the scope rental and leasing activities, travel agency, tour operator as well as other reservation service and related activities and other cleaning*

ści organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane oraz pozostałego sprzętania); edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);

- 2) dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

6. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe od 2010 r. podaje się zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VI 2009 r. (Dz. U. Nr 105, poz. 869).

7. Szczegółowe objaśnienia i informacje z zakresu warunków pracy zawierają publikacje GUS z serii „Informacje i opracowania statystyczne” – „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

activities); education (only tertiary education); human health and social work activities (in the scope human health activities); other service activities (in the scope repair of computers and personal and household goods);

- 2) *data concern persons exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold microclimates, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.*

6. A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

Occupational diseases since 2010 are presented in concordance with the regulation of the Council of Ministers dated 30 VI 2009 (Journal of Laws No. 105, item 869).

7. Detailed explanations and information concerning work conditions are presented in the CSO's publications "Accidents at Work" and "Working Conditions" from series "Information and statistical papers".

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 (72). AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI^a W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ
WEDŁUG WIEKU NA PODSTAWIE SPISU W 2011 R.
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION^a AGED 15 AND MORE BY AGE
ON THE BASIS OF CENSUS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność ^b Popu- lation ^b	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawo- dowo Eco- nomi- cally inactive persons	Nieusta- lony status na ryn- ku pra- cy Un- known status on the labour market	Współ- czynnik aktyw- ności zawo- dowej ^d Activity rate ^d	Wskaź- nik za- trud- nienia ^d Employ- ment rate ^d	Stopa bezro- bocia Unem- ploy- ment rate
		ogółem total	pracu- jący em- ployed	bezro- botni ^c unem- ployed ^c					
OGÓŁEM^{bc} TOTAL^{bc}	3986,3	1983,2	1751,5	231,8	1800,3	202,7	52,4	46,3	11,7
miasta ..... urban areas	3118,9	1557,1	1372,6	184,6	1401,2	160,6	52,6	46,4	11,9
wieś ..... rural areas	867,4	426,1	378,9	47,2	399,2	42,1	51,6	45,9	11,1
w tym w wieku pro- dukcyjnym ^e of which of working age ^e	3015,4	1945,8	1716,0	229,8	891,7	177,8	68,6	60,5	11,8
15 – 24 lata	594,1	216,8	161,0	55,7	351,7	25,6	38,1	28,3	25,7
25 – 34	759,1	585,1	521,0	64,2	106,0	67,9	84,7	75,4	11,0
35 – 44	625,6	497,8	455,1	42,6	89,2	38,6	84,8	77,5	8,6
45 – 54	687,1	457,7	410,3	47,4	194,6	34,8	70,2	62,9	10,3
55 – 64	658,1	206,0	184,8	21,2	434,1	18,0	32,2	28,9	10,3
65 lat i więcej ..... and more	662,3	19,9	19,2	0,7	624,7	17,7	3,1	3,0	3,3
Mężczyźni^{bc} Men^{bc}	1906,6	1086,2	969,8	116,4	724,8	95,7	60,0	53,6	10,7
w tym w wieku pro- dukcyjnym ^e	1571,6	1071,2	955,6	115,7	413,7	86,7	72,1	64,4	10,8
15 – 24 lata	303,0	123,4	94,0	29,5	168,6	11,0	42,3	32,2	23,9
25 – 34	383,8	321,8	290,5	31,3	31,5	30,5	91,1	82,2	9,7
35 – 44	315,0	267,4	248,1	19,2	28,3	19,3	90,4	83,9	7,2
45 – 54	338,2	230,9	208,6	22,3	89,1	18,2	72,2	65,2	9,6
55 – 64	308,9	129,6	116,0	13,6	169,3	10,0	43,4	38,8	10,5
65 lat i więcej ..... and more	257,8	13,1	12,7	0,0	238,0	6,7	5,2	5,1	3,2

a Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011 r. **b** Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem. **c** Osoby w wieku 15-74 lata. **d** Przy wyliczaniu wskaźników nie uwzględniono nieustalonego statusu na rynku pracy. **e** Mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat.

a Results of the National Population and Housing Census as of 31 III 2011. **b** Due to roundings connected with generalisation of results of the survey, sum of components may not give the total. **c** Persons aged 15-74. **d** While calculating indicators, unknown status on the labour market has not been taken into account. **e** Men aged 18-64, women aged 18-59.

TABL. 1 (72). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI^a W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU NA PODSTAWIE SPISU W 2011 R. (dok.)**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION^a AGED 15 AND MORE BY AGE ON THE BASIS OF CENSUS IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność ^b Population ^b	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej ^d Activity rate ^d	Wskaźnik zatrudnienia ^d Employment rate ^d	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezrobotni ^c unemployed ^c					
		w tys.	in thous.	in thous.					
Kobiety^{bc} Women^{bc}	2079,7	897,1	781,7	115,4	1075,6	107,0	45,5	39,6	12,9
w tym w wieku produkcyjnym ^e of which of working age ^e	1443,7	874,5	760,5	114,1	478,1	91,1	64,7	56,2	13,0
15 – 24 lata	291,2	93,3	67,1	26,2	183,1	14,7	33,8	24,3	28,1
25 – 34	375,3	263,3	230,5	32,8	74,5	37,5	78,0	68,2	12,5
35 – 44	310,6	230,4	207,0	23,4	61,0	19,3	79,1	71,0	10,2
45 – 54	348,9	226,8	201,7	25,1	105,6	16,5	68,2	60,7	11,1
55 – 64	349,2	76,4	68,8	7,6	264,8	8,0	22,4	20,2	9,9
65 lat i więcej	404,5	6,8	6,5	0,0	386,7	11,0	1,7	1,7	3,6
and more									

a Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011 r. **b** Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem. **c** Osoby w wieku 15-74 lata. **d** Przy wyliczaniu wskaźników nie uwzględniono nieustalonego statusu na rynku pracy. **e** Mężczyźni 18-64 lata, kobiety 18-59 lat.

a Results of the National Population and Housing Census as of 31 III 2011. **b** Due to roundings connected with generalisation of results of the survey, sum of components may not give the total. **c** Persons aged 15-74. **d** While calculating indicators, unknown status on the labour market has not been taken into account. **e** Men aged 18-64, women aged 18-59.

TABL. 2 (73). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI^a W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU W 2011 R.**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION^a AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF CENSUS IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność ^b Population ^b	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej ^d Activity rate ^d	Wskaźnik zatrudnienia ^d Employment rate ^d	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezrobotni ^c unemployed ^c					
		w tys. in thous.							
OGÓŁEM^{bc} TOTAL^{bc}	3986,3	1983,2	1751,5	231,8	1800,3	202,7	52,4	46,3	11,7
wykształcenie: education:									
Wyższe ..... Tertiary	648,9	513,6	484,0	29,6	135,1	0,2	79,2	74,6	5,8
Policealne i średnie zawodowe ..... Post-secondary and vocational secondary	885,8	563,3	507,7	55,6	322,4	0,1	63,6	57,3	9,9
Średnie ogólnokształcące..... General vocational	436,8	221,7	189,1	32,5	215,1	0,1	50,7	43,3	14,7
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	1028,0	559,3	483,6	75,7	468,6	0,1	54,4	47,1	13,5
Gimnazjalne i podstawowe ukończone ^e ..... Lower secondary and completed primary ^e	782,5	124,9	86,8	38,1	657,6	0,0	16,0	11,1	30,5
Nieustalony poziom wykształcenia ..... Unknown education level	204,3	0,5	0,2	0,3	1,6	202,3	23,6	10,1	57,1
Mężczyźni^{bc} Men^{bc}	1906,6	1086,2	969,8	116,4	724,8	95,7	60,0	53,6	10,7
wykształcenie: education:									
Wyższe ..... Tertiary	277,6	223,1	211,6	11,5	54,5	0,1	80,4	76,2	5,2
Policealne i średnie zawodowe ..... Post-secondary and vocational secondary	446,2	316,4	290,1	26,3	129,8	0,0	70,9	65,0	8,3
Średnie ogólnokształcące..... General vocational	145,4	89,4	78,0	11,4	56,0	0,0	61,5	53,7	12,7

a Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011 r. **b** Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem. **c** Osoby w wieku 15-74 lata. **d** Przy wyliczaniu wskaźników nie uwzględniono nieustalonego statusu na rynku pracy. **e** Łącznie z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia szkolnego.

a Results of the National Population and Housing Census as of 31 III 2011. **b** Due to roundings connected with generalisation of results of the survey, sum of components may not give the total. **c** Persons aged 15-74. **d** While calculating indicators, unknown status on the labour market has not been taken into account. **e** Including incomplete primary and without education.

TABL. 2 (73). **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI^a W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA NA PODSTAWIE SPISU W 2011 R. (dok.)**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION^a AGED 15 AND MORE BY EDUCATIONAL LEVEL ON THE BASIS OF CENSUS IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność ^b Population ^b	Aktywni zawodowo Economically active persons			Bierni zawodowo Economically inactive persons	Nieustalony status na rynku pracy Unknown status on the labour market	Współczynnik aktywności zawodowej ^d Activity rate ^d	Wskaźnik zatrudnienia ^d Employment rate ^d	Stopa bezrobocia Unemployment rate
		ogółem total	pracujący employed	bezrobotni ^c unemployed ^c					
		w tys. in thous.		w % in %					
Mężczyźni^{bc} (dok.) <i>Men^{bc}</i>									
wykształcenie: (dok.) education:									
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	623,1	381,6	336,4	45,2	241,5	0,0	61,2	54,0	11,8
Gimnazjalne i podstawowe ukończone ^e Lower secondary and completed primary ^e	317,7	75,5	53,6	21,9	242,2	0,0	23,8	16,9	29,0
Nieustalony poziom wykształcenia Unknown education level	96,5	0,2	0,1	0,1	0,8	95,5	22,9	9,8	57,1
Kobiety^{bc} <i>Women^{bc}</i>	2079,7	897,1	781,7	115,4	1075,6	107,0	45,5	39,6	12,9
wykształcenie: education:									
Wysze Tertiary	371,3	290,6	272,4	18,1	80,7	0,1	78,3	73,4	6,2
Policealne i średnie zawodowe Post-secondary and vocational secondary	439,6	246,9	217,6	29,3	192,6	0,1	56,2	49,5	11,9
Średnie ogólnokształcące General vocational	291,4	132,2	111,1	21,1	159,2	0,0	45,4	38,1	16,0
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	404,8	177,7	147,2	30,5	227,0	0,0	43,9	36,4	17,2
Gimnazjalne i podstawowe ukończone ^e Lower secondary and completed primary ^e	464,8	49,4	33,2	16,2	415,4	–	10,6	7,1	32,8
Nieustalony poziom wykształcenia Unknown education level	107,8	0,2	0,1	0,1	0,8	106,8	24,4	10,5	57,1

a Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 31 III 2011 r. **b** Ze względu na zaokrąglenia przy uogólnianiu wyników badania dane mogą się nie sumować na ogółem. **c** Osoby w wieku 15-74 lata. **d** Przy wyliczaniu wskaźników nie uwzględniono nieustalonego statusu na rynku pracy. **e** Łącznie z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia szkolnego.

a Results of the National Population and Housing Census as of 31 III 2011. **b** Due to roundings connected with generalisation of results of the survey, sum of components may not give the total. **c** Persons aged 15-74. **d** While calculating indicators, unknown status on the labour market has not been taken into account. **e** Including incomplete primary and without education.

Pracujący Employment

TABL. 3 (74). **PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a IN THE NATIONAL ECONOMY
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010				2011			
	ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women	ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women
OGÓŁEM	1637275	466283	1170992	728562	1648115	453522	1194593	735007
TOTAL								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	102514	1707	100807	51714	102537	1410	101127	51760
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>								
Przemysł	488654	145107	343547	128837	491298	138180	353118	128024
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie	113772	102309	11463	11696	113900	102206	11694	11378
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe	330204	14514	315690	106391	333419	12533	320886	106003
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	22036	15190	6846	4980	21268	10333	10935	4767
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowa- nie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	22642	13094	9548	5770	22711	13108	9603	5876
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								
Budownictwo	112127	2377	109750	11654	117207	1656	115551	12172
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	275436	970	274466	146625	272647	365	272282	146881
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka maga- zynowa	93009	36046	56963	24560	95895	34749	61146	24632
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	28623	952	27671	18553	28168	883	27285	18444
Informacja i komunikacja	24080	1373	22707	8191	25147	1414	23733	8665
<i>Information and communication</i>								
Działalność finansowa i ubez- pieczeniowa	37140	4715	32425	25293	37507	4745	32762	25634
<i>Financial and insurance activi- ties</i>								
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	25842	6281	19561	13662	25840	6312	19528	14160
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	56419	7793	48626	27328	60116	7504	52612	28733
<i>Professional, scientific and technical activities</i>								
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	63589	3282	60307	25556	60915	2675	58240	26397
<i>Administrative and support service activities</i>								

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; patrz uwagi ogólne do działu ust. 2 i 5 na str. 148 i 149.

^a By actual workplace and kind of activity, see general notes to the chapter, items 2 and 5 on pages 148 and 149.

TABL. 3 (74). **PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a IN THE NATIONAL ECONOMY (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010				2011			
	ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women	ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	62590	62421	169	41585	62178	62024	154	41469
Edukacja ..... <i>Education</i>	125392	116484	8908	99257	124939	115266	9673	99729
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... <i>Human health and social work activities</i>	96637	62800	33837	78763	96988	62278	34710	79294
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	21032	13819	7213	12749	21270	13803	7467	13018
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	24191	156	24035	14235	25463	258	25205	15995

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; patrz uwagi ogólne do działu ust. 2 i 5 na str. 148 i 149.

^a By actual workplace and kind of activity, see general notes to the chapter, items 2 and 5 on pages 148 and 149.

TABL. 4 (75). **PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNIEM W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a W CZERWCU 2010 R.**
PERSONS EMPLOYED EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS^a IN JUNE 2010

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture			W gospodarstwach osób prawnych – pracownicy najemni ^b stali In farms of legal persons - permanent paid employees ^b
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b stali permanent paid employees ^b	
	W TYSIĄCACH IN THOUSANDS					
OGÓŁEM TOTAL	97,9	50,7	96,7	93,3^d	3,4	1,2
	W ODSETKACH IN PERCENT					
OGÓŁEM TOTAL	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: <i>on farms with agricultural land area of:</i>						
Do 1,00 ha ..... <i>Up to 1,00 ha</i>	28,9	30,3	28,8	29,0	21,9	40,8
1,01 – 1,99	18,5	19,0	18,7	19,0	11,0	2,9

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego; obejmują okres od 24 VI do 30 VI; dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin. ^d Z tego w gospodarstwach indywidualnych pracowało wyłącznie 85,6% osób, a głównie - 14,4%.

^a Data of the Agricultural Census; concern the period from 24 VI to 30 VI; data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook. ^b On the basis of employment agreement (written or verbal). ^c Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers. ^d Of which 85,6% persons were exclusively employed on private farms, while 14,4% were mainly employed.

TABL. 4 (75). **PRACUJĄCY WYŁĄCZNIE LUB GŁÓWNIEM W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a W CZERWCU 2010 R. (dok.)**
PERSONS EMPLOYED EXCLUSIVELY OR MAINLY ON AGRICULTURAL HOLDINGS^a IN JUNE 2010 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture			W gospodarstwach osób prawnych – pracownicy najemni ^b stali In farms of legal persons - permanent paid employees ^b
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	rodzinna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b stali permanent paid employees ^b	
W ODSETKACH (dok.) IN PERCENT (cont.)						
2,00 – 4,99	25,3	25,6	25,5	25,6	25,3	2,1
5,00 – 9,99	14,2	13,7	14,4	14,6	10,4	1,0
10,00 – 14,99	5,1	4,6	5,1	5,1	6,3	2,1
15,00 – 19,99	2,2	1,9	2,2	2,2	1,0	5,1
20,00 – 49,99	3,8	3,5	3,8	3,5	12,6	8,2
50,00 ha i więcej and more	2,0	1,3	1,5	1,2	11,5	37,7

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego; obejmują okres od 24 VI do 30 VI; dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. ^b Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). ^c Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

^a Data of the Agricultural Census; concern the period from 24 VI to 30 VI; data have been changed in relation to data published in the previous edition of the Yearbook. ^b On the basis of employment agreement (written or verbal). ^c Owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers.

TABL. 5 (76). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including gratuitously contributing family workers	
OGÓŁEM	2000	1160839	1144276	701	12920
TOTAL	2005	1031396	1018370	369	9873
	2010	1078500	1065404	280	10514
	2011	1082093	1069627	273	9885
sektor publiczny		427037	427036	–	–
public sector					
sektor prywatny		655056	642591	273	9885
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ... Agriculture, forestry and fishing		4532	3429	1	65

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13 na str. 150; według siedziby jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 13 on page 150; by seat of the unit.

TABL. 5 (76). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which		
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including gratuitously contributing family workers
Przemysł ..... Industry	453283	450031	82	3170
górnictwo i wydobywanie ..... mining and quarrying	118480	118446	–	34
przetwórstwo przemysłowe ..... manufacturing	295803	292658	82	3063
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ .. electricity, gas, steam and air conditioning supply	18242	18241	–	1
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... water supply; sewerage, waste management and remediation activities	20758	20686	–	72
Budownictwo ..... Construction	73020	71477	1	1517
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ Trade; repair of motor vehicles ^Δ	100581	97746	11	2801
Transport i gospodarka magazynowa ..... Transportation and storage	38937	38418	–	519
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ	11752	11303	–	432
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	11259	11128	4	127
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... Financial and insurance activities	23543	22281	–	57
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities	19116	19067	–	49
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities	27866	27515	–	351
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ .. Administrative and support service activities	37202	36757	174	271
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne Public administration and defence; compulsory social security	61794	61792	–	2
Edukacja ..... Education	119079	119010	–	69
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	81569	81208	–	361
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... Arts, entertainment and recreation	16614	16599	–	14
Pozostała działalność usługowa ..... Other service activities	1946	1866	–	80

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13 na str. 150; według siedziby jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 13 on page 150; by seat of the unit.

TABL. 6 (77). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010				2011			
	ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women	ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women
OGÓŁEM TOTAL	1078500	435300	643200	472119	1082093	427037	655056	470121
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	4581	1255	3326	1347	4532	1188	3344	1287
Przemysł <i>Industry</i>	446035	142663	303372	116630	453283	139633	313650	116876
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	116527	104601	11926	12130	118480	104894	13586	11980
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	291046	14235	276811	95428	295803	11958	283845	95717
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	17994	10788	7206	3677	18242	9778	8464	3710
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	20468	13039	7429	5395	20758	13003	7755	5469
Budownictwo <i>Construction</i>	69020	2345	66675	7718	73020	1739	71281	8121
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	103286	754	102532	51839	100581	435	100146	50773
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	39481	10081	29400	7709	38937	9653	29284	7057
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	12384	1214	11170	8405	11752	1226	10526	7946
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	10483	970	9513	4072	11259	1028	10231	4439
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	22209	4821	17388	16942	23543	4695	18848	17882
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities^Δ</i>	19420	6231	13189	10714	19116	5886	13230	10595
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	27348	6334	21014	12271	27866	5883	21983	12457
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities^Δ</i>	39923	3417	36506	14779	37202	2682	34520	14559
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	62175	62057	118	41334	61794	61686	108	41246
Edukacja <i>Education</i>	120180	116512	3668	96551	119079	115263	3816	96061

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13 na str. 150; według siedziby jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 13 on page 150; by seat of the unit.

TABL. 6 (77). **PRACUJĄCY^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2010				2011			
	ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women	ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	z ogółem kobiety of total women
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... <i>Human health and social work activities</i>	82172	62783	19389	68745	81569	62339	19230	68491
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	16782	13589	3193	11312	16614	13639	2975	11169
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	3021	274	2747	1751	1946	62	1884	1162

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13 na str. 150; według siedziby jednostki.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 13 on page 150; by seat of the unit.

TABL. 7 (78). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

SEKCJE	2005	2010	2011	SECTIONS
O G Ó Ł E M	984730	1045346	1051393	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3512	3090	3010	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	425616	440604	446385	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie	124652	119006	117320	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe	261316	283315	290012	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	21738	18205	18594	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	17910	20078	20459	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo	55850	64288	68128	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	84263	97772	95072	<i>Trade; repair of motor vehicles</i>
Transport i gospodarka magazynowa	42812	38604	38951	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	7574	10627	10725	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	10645	9498	10175	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	19069	20293	21578	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	19284	17820	17782	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	19094	26646	26504	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	30701	37013	35726	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	54702	61491	61329	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	119381	118017	117656	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	77720	81032	80848	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	12601	15907	15841	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	1906	2644	1685	<i>Other service activities</i>

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13 na str. 150; według siedziby jednostki; bez zatrudnionych poza granicami kraju.

^a Excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 13 on page 150; by seat of the unit; excluding persons employed abroad.

TABL. 8 (79). PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a

Stan w dniu 31 XII

FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	2000	1057096	454343	118445	62064
TOTAL	2005	934076	394973	84294	49048
	2010	986410	419640	78994	47291
	2011	993757	419224	75870	45981
sektor publiczny		393674	206296	33362	23025
public sector					
sektor prywatny		600083	212928	42508	22956
private sector					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		2839	735	590	208
Przemysł		438027	109855	12004	5891
Industry					
górnictwo i wydobywanie		118167	11894	279	75
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe		282077	89426	10581	5189
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		18075	3634	166	76
electricity, gas, steam and air conditioning supply					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		19708	4901	978	551
water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo		67648	6706	3829	1025
Construction					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		89608	44118	8138	5637
Trade; repair of motor vehicles ^Δ					
Transport i gospodarka magazynowa		37392	6521	1026	371
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		9094	6189	2209	1505
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja		10001	3907	1127	506
Information and communication					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>		19998	15220	2283	1710
Obługa rynku nieruchomości ^Δ		16531	9354	2536	1227
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		24935	11298	2580	1032
Professional, scientific and technical activities					

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13 na str. 150; według siedziby jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In main workplace; excluding economic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 13 on page 150; by seat of the unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 8 (79). **PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYMENT^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Pełnozatrudnieni ^b Full-time employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time employees	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activities	30685	11265	6072	3092
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne Public administration and defence; compulsory social security	59270	39764	2522	1481
Edukacja Education	98497	81368	20513	14654
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activities	74260	63138	6948	5127
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją Arts, entertainment and recreation	13457	8917	3142	2251
Pozostała działalność usługowa Other service activities	1515	869	351	264

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13 na str. 150; według siedziby jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In main workplace; excluding economic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 13 on page 150; by seat of the unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 9 (80). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a**
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejm- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę persons changing work	powraca- jący z ur- lopow wychowaw- czych ^b persons returning from child- -care lea- ves ^b	
OGÓŁEM 2000	203117	74325	20826	118686	5421	18,0
TOTAL 2005	192570	66878	25725	108575	3501	20,8
..... 2010	194626	72666	21657	155960	3366	19,5
..... 2011	246849	89735	22969	181571	3402	24,7
sektor publiczny ..... public sector	33433	14915	5179	23364	1014	8,2
sektor prywatny ..... private sector	213416	74820	17790	158207	2388	35,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... Agriculture, forestry and fishing	589	106	57	441	2	20,0

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; od 2009 r. z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodar-
czych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13 na str. 150; według siedziby jednostki. ^b Od
2009 r. bez powracających z urlopow bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees, from 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding eco-
nomic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 13 on page 150; by seat of the
unit. ^b From 2009 excluding persons, returning from leaves without pay.

TABL. 9 (80). PRZYJĘCIA DO PRACY^a (cd.)
HIRES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejm- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę persons changing work	powraca- jący z ur- lopow wychowaw- czych ^b persons returning from child- -care lea- ves ^b	
Przemysł ..... Industry	80562	20337	9163	58213	1185	18,4
górnictwo i wydobywanie ..... mining and quarrying	12760	471	1890	9049	44	10,9
przetwórstwo przemysłowe ..... manufacturing	63236	18890	6853	46158	1115	22,3
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^b ..... electricity, gas, steam and air condi- tioning supply	1904	437	92	1162	11	10,7
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ .... water supply; sewerage, waste management and remediation activities	2662	539	328	1844	15	13,4
Budownictwo ..... Construction	27844	1569	2806	20356	51	42,2
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ ..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ	24416	11725	3075	16073	393	27,0
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage	10733	1414	737	8955	43	30,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ	2940	1800	494	1771	38	30,4
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	2366	880	530	1529	34	24,6

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; od 2009 r. z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodar-
czych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13 na str. 150; według siedziby jednostki. ^b Od
2009 r. bez powracających z urlopow bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees, from 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding eco-
nomic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 13 on page 150; by seat of the
unit. ^b From 2009 excluding persons, returning from leaves without pay.

TABL. 9 (80). **PRZYJĘCIA DO PRACY^a** (dok.)
HIRES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podejm- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę persons changing work	powraca- jący z ur- lopow wychowaw- czych ^c persons returning from child- -care lea- ves ^b	
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa ..... <i>Financial and insurance activities</i>	4210	3011	580	2788	135	20,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... <i>Real estate activities</i>	2220	1062	188	1550	33	13,0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	4539	2067	750	3279	86	18,1
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ ..... <i>Administrative and support service activities</i>	64443	29754	1073	50630	344	196,5
Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne ..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	4941	3021	915	3478	306	7,7
Edukacja ..... <i>Education</i>	6809	5221	970	5077	267	6,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activi- ties</i>	7787	6339	1242	5713	370	10,0
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją ..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	2048	1232	362	1458	109	14,3
Pozostała działalność usługowa ..... <i>Other service activities</i>	402	197	27	260	6	25,9

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; od 2009 r. z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodar-
czych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13 na str. 150; według siedziby jednostki. ^b Od
2009 r. bez powracających z urlopow bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees, from 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding eco-
nomic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 13 on page 150; by seat of the
unit. ^b From 2009 excluding persons, returning from leaves without pay.

TABL. 10 (81). ZWOLNIENIA Z PRACY^a
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %	
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emerytu- rę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an in- ability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych ^b taking child- -care leaves ^b		
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee				
OGÓŁEM	2000	249579	91853	65908	28101	17671	7585	22,0
TOTAL	2005	170575	61628	28237	23046	14635	5373	18,2
	2010	192695	71674	37284	17320	12771	4035	19,2
	2011	237183	87868	40890	19535	16372	3613	23,7
sektor publiczny		36082	16049	4529	1894	10312	1131	8,8
public sector								
sektor prywatny		201101	71819	36361	17641	6060	2482	33,7
private sector								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		664	165	64	44	35	8	22,3
Agriculture, forestry and fishing								
Przemysł		74719	20288	12377	6241	10335	982	17,1
Industry								
górnictwo i wydobywanie		11367	765	594	328	7129	27	9,7
mining and quarrying								
przetwórstwo przemysłowe		59324	18628	11266	5612	2516	915	21,0
manufacturing								
wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^a		1435	351	171	51	415	11	8,1
electricity, gas, steam and air condi- tioning supply								
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		2593	544	346	250	275	29	13,0
water supply; sewerage, waste management and remediation ac- tivities								
Budownictwo		25750	1250	3025	2925	864	56	39,0
Construction								
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		23529	11262	5495	3630	309	610	25,7
Trade; repair of motor vehicles ^Δ								
Transport i gospodarka magazynowa Transportation and storage		8273	1035	1518	1168	658	69	23,5

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; od 2009 r. z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodar-
czych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13 na str. 150; według siedziby jednostki. ^b Od
2009 r. bez powracających z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; from 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding eco-
nomic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 13 on page 150; by seat of the
unit. ^b From 2009 excluding persons returning from leaves without pay.

TABL. 10 (81). ZWOLNIENIA Z PRACY^a (dok.)
 TERMINATIONS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z liczby ogółem Of total number					Współ- czynnik zwolnień w % Termina- tion rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emeryturę, rentę z tytułu niezdol- ności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inabili- ty to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlo- pów wy- chowaw- czych ^b taking child- -care leaves ^b	
			przez zakład pracy by em- ployer	przez pra- cownika by em- ployee			
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ	3352	2098	753	576	39	55	34,5
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	1788	657	331	391	27	34	18,5
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa ..... Financial and insurance activities	3662	2657	641	641	59	193	17,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities	2331	1066	374	166	271	39	13,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities	4103	1671	798	640	199	112	16,2
Administrowanie i działalność wspiera- jąca ^Δ ..... Administrative and support service activities	66305	29921	11890	1382	957	338	202,2
Administracja publiczna i obrona na- rodowa; obowiązkowe zabezpie- czenia społeczne ..... Public administration and defence; compulsory social security	5529	3198	664	359	895	376	8,6
Edukacja ..... Education	7124	5125	1074	418	972	304	6,8
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna Human health and social work activi- ties	7480	5864	1337	697	628	352	9,6
Działalność związana z kulturą, roz- rywką i rekreacją ..... Arts, entertainment and recreation	2161	1406	482	224	114	74	15,4
Pozostała działalność usługowa ..... Other service activities	413	205	67	33	10	11	26,3

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; od 2009 r. z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13 na str. 150; według siedziby jednostki. ^b Od 2009 r. bez powracających z urlopów bezpłatnych.

^a Data concern full-time paid employees; from 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing not more than 9 persons; see general notes to the chapter, item 13 on page 150 by seat of the unit. ^b From 2009 excluding persons returning from leaves without pay.

TABL. 11 (82). **MIEJSCA PRACY WOLNE I NOWO UTWORZONE**
JOB VACANCIES AND NEWLY CREATED JOBS

MIEJSCA PRACY	2010	2011	JOBS
	w tys.	in thous.	
Wolne (stan w dniu 31 XII)	7,2	5,1	Vacances (as of 31 XII)
w tym nowo utworzone	1,4	1,2	of which vacancies – newly created jobs
W tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób	3,5	3,7	Of which in entities employing more than 9 persons
Nowo utworzone^a	70,8	66,3	Vacancies – newly created jobs^a
W tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób	37,7	37,2	Of which in entities employing more than 9 persons

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 12 (83). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół Of total number – school leavers				
			wyższych tertiary	policealnych i średnich zawodowych post- secondary and secondary vocational	liceów ogólnokształcących general secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	
OGÓŁEM	2000	18488	8439	5094	6094	1840	5460
TOTAL	2005	22644	9120	7258	7508	2564	5314
	2010	17254	7227	6080	4604	2585	3985
	2011	17270	7064	6179	4698	2287	4106
sektor publiczny		4044	2056	2270	1057	359	358
public sector							
sektor prywatny		13226	5008	3909	3641	1928	3748
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		49	14	20	13	2	14
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		7245	2123	1604	2460	880	2301
Industry							
górnictwo i wydobywanie		1236	42	214	658	70	294
mining and quarrying							
przetwórstwo przemysłowe		5721	1991	1254	1738	780	1949
manufacturing							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		89	22	58	16	8	7
electricity, gas, steam and air conditioning supply							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		199	68	78	48	22	51
water supply; sewerage, waste management and remediation activities							

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; od 2009 r. z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13 na str. 150; według siedziby jednostki.

^a Data concern full-time paid employees; from 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 13 on page 150; by seat of the unit.

TABL. 12 (83). **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a (dok.)**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z liczby ogółem – absolwenci szkół Of total number – school leavers			
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and sec- secondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
Budownictwo ..... Construction	1718	169	368	448	150	752
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ	2238	1171	603	752	485	398
Transport i gospodarka magazynowa ..... Transportation and storage	475	142	122	145	73	135
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ	272	170	43	83	66	80
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	431	139	337	53	38	3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa Financial and insurance activities	453	344	329	77	47	–
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities	147	84	55	46	28	18
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities	628	234	472	73	48	35
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ Administrative and support service activi- ties	674	223	120	159	134	261
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- leczne ..... Public administration and defence; compulsory social security	802	542	559	125	105	13
Edukacja ..... Education	734	606	612	53	42	27
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	1067	858	805	175	51	36
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... Arts, entertainment and recreation	316	233	121	34	134	27
Pozostała działalność usługowa ..... Other service activities	21	12	9	2	4	6

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych; od 2009 r. z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo; bez podmiotów gospodar-
czych o liczbie pracujących do 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13 na str. 150; według siedziby jednostki.

^a Data concern full-time paid employees; from 2009 including seasonal and temporary paid employees; excluding eco-
nomic entities employing not more than 9 persons, see general notes to the chapter, item 13 on page 150; by seat of the
unit.

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 13 (84). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL
AS JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS					
Bezrobotni zarejestrowani	259790	281280	181198	186187	Registered unemployed persons
mężczyźni	109402	121897	83029	81817	men
kobiety	150388	159383	98169	104370	women
Oferty pracy	842	2695	4147	4644	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	309	104	44	40	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS					
Dotychczas niepracujący	26,7	26,1	19,8	18,5	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	10,0	4,8	3,6	3,1	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	15,1	11,3	15,3	14,7	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy 12 miesięcy i dłużej	39,2	49,3	23,6	29,8	Staying out of work 12 months and more
W % IN %					
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a	12,9	15,5	10,0	10,2	Registered unemployment rate ^a

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2 na str. 152.

^a See general notes to the chapter, item 2 on page 152.

TABL. 14 (85). **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI^a**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani	269990	312040	333741	284040	Newly registered unemployed persons
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	130638	152701	167803	146242	Women
Dotychczas niepracujący	82614	108580	79442	61057	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	29023	7536	8943	6634	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani	220453	340464	320968	279051	Persons removed from unemployment rolls
z liczby bezrobotnych:					of number of unemployed persons:
Kobiety	104342	164778	159537	140041	Women
Z tytułu podjęcia pracy	95821	141869	117201	114439	Received jobs

^a W ciągu roku.

^a During the year.

TABL. 15 (86). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2010		2011	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
O G Ó Ł E M TOTAL								
O G Ó Ł E M TOTAL	259790	150388	281280	159383	181198	98169	186187	104370
WEDŁUG WIEKU BY AGE								
24 lata i mniej	83667	46218	59769	33166	35895	20302	34457	20182
<i>and less</i>								
25 – 34	63818	40643	77172	47422	53215	31710	54916	34361
35 – 44	63193	38063	58711	35036	33499	18818	35635	20904
45 – 54	44268	24170	70548	38898	38976	20680	38709	20817
55 lat i więcej	4844	1294	15080	4861	19613	6659	22470	8106
<i>and more</i>								
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL								
Wyższe	7114	4482	15907	10372	20778	13594	22193	15163
<i>Tertiary</i>								
Policealne oraz średnie zawodowe	55273	37160	61244	39316	41781	25114	42818	26791
<i>Post-secondary as well as vocational secondary</i>								
Średnie ogólnokształcące	15724	13160	19126	14770	17205	12187	17301	12415
<i>General secondary</i>								
Zasadnicze zawodowe	93900	46430	91568	45448	50889	22573	51885	24083
<i>Basic vocational</i>								
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podstawowe	87779	49156	93435	49477	50545	24701	51990	25918
<i>Lower secondary^a, primary and incomplete primary</i>								
WEDŁUG CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY^{bc} BY DURATION OF UNEMPLOYMENT^{bc}								
3 miesiące i mniej	61426	27229	62202	28930	67086	33189	59001	29266
<i>3 months and less</i>								
3 – 6	44544	24729	38180	20963	36764	20778	35360	20617
6 – 12	52079	28801	42194	22965	34618	19386	36311	21441
12 – 24	55675	34151	44535	25753	27543	15715	33907	20331
Powyżej 24 miesięcy	46066	35478	94169	60772	15187	9101	21608	12715
<i>More than 24 months</i>								

a Od 2002 r. **b** Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. **c** Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

a Since 2002. **b** From the date of registering in a labour office. **c** Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

TABL. 15 (86). **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL, DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2005		2010		2011	
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>
WEDŁUG STAŻU PRACY^d <i>BY WORK SENIORITY^d</i>								
Bez stażu pracy	69310	42833	73450	45491	35806	22113	34485	21633
<i>No work seniority</i>								
Ze stażem pracy: <i>With work seniority:</i>								
1 rok i mniej	41830	23808	39090	22420	29139	16910	31811	19127
<i>1 year and less</i>								
1 – 5	39120	22076	45324	24548	37464	20159	39072	22101
5 – 10	33468	19998	36735	21442	22799	12438	23883	13553
10 – 20	47298	28301	47339	27692	27045	14109	27457	14888
20 – 30	27167	13310	34068	16714	21434	9814	21803	10251
powyżej 30 lat	1597	62	5274	1076	7511	2626	7676	2817
<i>more than 30 years</i>								

^d Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 1–5 uwzględniono osoby o stażu pracy 1 rok i 1 dzień do 5 lat.

^d *Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 1–5 persons with work seniority from 1 year and 1 day to 5 years were included.*

TABL. 16 (87). **WYDATKI FUNDUSZU PRACY**
EXPENDITURES OF THE LABOUR FUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>				w od- setkach <i>in per- cent</i>	
OGÓŁEM	665,0	478,0	827,2	512,1	100,0	TOTAL
w tym:						<i>of which:</i>
Zasiłki dla bezrobotnych	242,8	266,9	296,7	269,1	52,5	<i>Unemployment benefits</i>
Programy na rzecz promocji zatrudnienia	.	189,3	492,8	210,4	41,1	<i>Programs for employment promotion</i>
w tym:						<i>of which:</i>
koszty szkoleń	9,4	23,3	32,7	8,5	1,7	<i>costs of trainings</i>
prace interwencyjne	9,3	10,3	9,5	6,9	1,4	<i>intervention works</i>
roboty publiczne	7,4	22,5	28,3	8,5	1,7	<i>public works</i>

Warunki pracy Work conditions

TABL. 17 (88). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	W tym w wypadkach Of which in				Z liczby ogółem – w wypadkach ciężkich Of total number – in serious accidents	SPECIFICATION
		śmiertelnych fatal accidents	powodujących niezdolność do pracy accidents resulting in an inability to work				
			1 – 3 dni days	4 – 20	21 dni i więcej days and more		
OGÓŁEM 2010 2011	13802 13987	64 67	135 157	3999 4166	8845 8820	108 112	TOTAL
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	81	3	–	25	50	3	Agriculture, forestry and fishing
Przemysł	7027	39	81	1996	4627	63	Industry
górnictwo i wydobywanie	1827	19	5	168	1622	15	mining and quarrying
przetwórstwo przemysłowe	4698	17	75	1686	2674	41	manufacturing
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	122	–	–	29	88	5	electricity, gas, steam and air conditioning supply
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	380	3	1	113	243	2	water supply; sewerage, waste management and remediation activities
Budownictwo	1441	14	6	319	1084	17	Construction
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1441	3	17	544	787	15	Trade; repair of motor vehicles ^Δ
Transport i gospodarka magazynowa	972	6	9	278	633	7	Transportation and storage
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	163	–	1	68	87	–	Accommodation and catering ^Δ
Informacja i komunikacja	59	–	2	18	36	–	Information and communication
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	95	–	4	38	32	1	Financial and insurance activities
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	174	–	2	47	111	1	Real estate activities
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	156	–	5	46	92	–	Professional, scientific and technical activities
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	478	–	6	162	282	2	Administrative and support service activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	405	–	4	134	213	1	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	548	1	10	190	288	–	Education
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	782	–	9	250	403	1	Human health and social work activities
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	115	1	1	38	62	1	Arts, entertainment and recreation
Pozostała działalność usługowa	50	–	–	13	33	–	Other service activities

^a Zgłoszone w danym roku.

^a Registered in a given year.

TABL. 18 (89). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo agriculture, forestry and fishing	przemysł industry		budownictwo construction	handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	transport i gospodarka magazynowa transportation and storage	opieka zdrowotna i pomoc społeczna human health and social work activities	
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY EVENTS CAUSING INJURY									
OGÓŁEM	2000	14913	122	8180	5138	1921	1137	916	949
TOTAL	2005	12404	121	6358	4318	1265	1043	764	831
	2010	13802	58	6852	4313	1534	1445	818	863
	2011	13987	81	7027	4698	1441	1441	972	782
w tym: of which:									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi		471	3	283	229	40	29	28	17
<i>Contact with electricity, temperature, harmful preparations and chemical substances</i>									
w tym kontakt z płomieniem lub gorącym/płonącym obiektem/środowiskiem		208	–	136	105	13	15	4	10
<i>of which contact with flames or hot/burning object/environment</i>									
Tonięcie, zakopanie, zamknięcie		31	–	13	3	12	–	–	1
<i>Drowning, burying, locking</i>									
w tym zakopanie, zasypianie ciałem stałym		22	–	9	1	10	–	–	–
<i>of which burying, covering up with solid body</i>									
Zderzenie z/uderzenie w nieruchomy obiekt		3365	18	1400	898	359	323	302	208
<i>Colliding/hitting stationary object</i>									
Uderzenie przez obiekt w ruchu		3710	24	2217	1299	448	385	200	89
<i>Collision with object in motion</i>									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		2171	11	1232	1053	204	280	74	95
<i>Contact with sharp, rough, coarse object</i>									
w tym kontakt z przedmiotem ostrym		1174	6	691	627	90	196	21	26
<i>of which with sharp object (knife, blade etc.)</i>									
Uwięzienie, zmiżdżenie		1048	6	682	511	133	105	49	18
<i>Incarceration, crush</i>									
Obciążenie fizyczne lub psychiczne		1478	7	617	360	132	190	131	124
<i>Physical or mental pressure</i>									
w tym obciążenie układu mięśniowo-szkieletowego		1299	4	568	323	110	179	115	95
<i>of which overpressure of the locomotor system</i>									

^a Zgłoszone w danym roku.
^a Registered in a given year.

TABL. 18 (89). **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
EVENTS AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which							
		rolnic- two, leś- nictwo, łowiectwo i rybactwo agri- culture, forestry and fishing	przemysł industry		budow- nictwo con- struc- tion	handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ trade; repair of motor vehicles ^Δ	trans- port i gospo- darka maga- zynowa trans- porta- tion and storage	opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna human health and social work	
			razem total	w tym prze- twór- stwo przemy- słowe of which manu- factur- ing					
WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY (dok.) EVENTS CAUSING INJURY (cont.)									
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia	278	–	31	8	3	20	65	56	
<i>Act of aggression – human or animal</i>									
Inne wydarzenia	1375	10	528	318	105	105	121	171	
<i>Other events</i>									
PRZYCZYNY WYPADKÓW CAUSES OF ACCIDENTS									
OGÓŁEM	2000	28010	197	16228	9594	3895	1956	1633	1440
TOTAL	2005	24296	216	13184	8738	2765	1988	1467	1259
.....	2010	28149	88	14962	9031	3333	2805	1781	1300
.....	2011	28862	151	15549	10030	3229	2852	1960	1221
Niewłaściwy stan czynnika material- nego	2620	18	1463	1020	323	187	182	106	
<i>Inappropriate condition of material objects/agents</i>									
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>									
pracy	1680	7	1028	662	268	119	84	47	
<i>work</i>									
stanowiska pracy	1730	13	1049	670	206	171	86	51	
<i>work post</i>									
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym	2308	5	1368	959	270	293	111	69	
<i>Absence or inappropriate use of material objects/agents</i>									
Nieżywanie sprzętu ochronnego ... <i>Not using protective equipment</i>	504	5	310	242	56	50	25	11	
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika	2144	6	1305	830	237	239	140	35	
<i>Inappropriate wilful employee action</i>									
Stan psychofizyczny pracownika nie zapewniający bezpiecznego wy- konywania pracy ^b	403	4	159	116	38	45	37	36	
<i>Inappropriate mental-physical condi- tion of employee^b</i>									
Nieprawidłowe zachowanie się pra- cownika	15630	83	8184	5152	1701	1571	1129	679	
<i>Incorrect employee action</i>									
Inne przyczyny	1843	10	683	379	130	177	166	187	
<i>Other causes</i>									

a Zgłoszone w danym roku. **b** Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedyspozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

a Registered in a given year. **b** Caused by i.a.: sudden action, physical or mental indisposition, alcohol abuse.

TABL. 19 (90). **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	696	432	371	350	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	5	4	1	1	of which fatal accidents
Wydarzenia powodujące urazy:					Events causing injury:
upadek osób	360	233	169	167	persons falling
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	37	20	22	36	persons hit or crushed by falling objects
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	17	8	8	6	persons run over, hit or caught by moving means of transport
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	71	44	62	49	persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	78	44	42	25	persons hit, crushed or bitten by animals
działanie:					influence of:
skrajnych temperatur	2	2	-	4	extreme temperatures
materiałów szkodliwych	4	1	2	-	hazardous materials
inne wydarzenia	127	80	66	63	other events

TABL. 20 (91). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard						
			związane connected with		z uciążliwością pracy strenuous conditions		czynnikami mechanicznymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi connected with mechanical factors related to particularly dangerous machinery		
			ze środowiskiem pracy work environment	z uciążliwością pracy strenuous conditions	z uciążliwością pracy strenuous conditions	z uciążliwością pracy strenuous conditions	z uciążliwością pracy strenuous conditions	z uciążliwością pracy strenuous conditions	
ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynników of which one group of factors		
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
OGÓŁEM	2000	234,8	168,2	141,5	97,1	74,9	57,2	18,4	13,9
TOTAL	2005	197,7	103,2	110,5	60,6	65,9	31,8	21,2	10,8
	2010	183,7	126,6	100,2	63,0	59,0	47,2	24,5	16,4
	2011	182,6	123,9	100,9	60,0	58,9	48,5	22,7	15,5
sektor publiczny		285,8	185,1	161,9	93,8	93,7	74,4	30,3	16,9
public sector									
sektor prywatny		133,1	94,7	71,7	43,8	42,3	36,0	19,1	14,9
private sector									
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		106,2	85,5	50,9	43,1	39,4	34,3	16,0	8,1
Agriculture, forestry and fishing									

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 20 (91). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (cd.)**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with		z uciążliwością pracy strenuous conditions		czynnikami me- chanicznymi związanymi z maszynami szczególnie nie- bezpiecznymi connected with mechanical factors related to particu- larly dangerous machinery	
	ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
Przemysł	242,4	162,1	139,5	85,4	69,5	54,6	33,3	22,2
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie	465,6	256,8	312,7	171,6	95,6	55,6	57,3	29,7
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe	166,1	129,5	83,7	59,0	56,4	49,9	26,0	20,5
<i>manufacturing</i>								
wytworzenie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	160,5	134,7	22,8	6,4	116,2	116,2	21,4	12,1
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywa- cja ^Δ	141,4	115,9	66,5	49,3	60,4	53,7	14,5	12,9
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>								
Budownictwo	213,0	102,1	144,6	54,6	50,2	34,5	18,2	13,0
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	29,4	22,0	15,5	9,6	7,7	6,7	6,2	5,7
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazyno- wa	169,6	165,8	21,2	19,6	139,8	137,8	8,6	8,4
<i>Transportation and storage</i>								
Informacja i komunikacja	54,2	52,1	5,0	3,2	48,4	48,0	0,8	0,8
<i>Information and communication</i>								

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 20 (91). **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		Zagrożenie Hazard					
			związane connected with		z uciążliwością pracy strenuous conditions		czynnikami me- chanicznymi związanymi z maszynami szczególnie nie- bezpiecznymi connected with mechanical factors related to particu- larly dangerous machinery	
			ze środowiskiem pracy work environment		razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed								
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	41,2	38,8	25,8	23,5	8,7	8,7	6,7	6,7
Administrowanie i działalność wspierająca ..... <i>Administrative and support service activities</i>	62,8	32,9	52,9	30,2	1,6	1,6	8,2	1,1
Edukacja ..... <i>Education</i>	29,8	29,8	28,8	28,8	0,6	0,6	0,3	0,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... <i>Human health and social work activities</i>	43,3	39,8	16,7	13,8	26,1	25,9	0,5	0,1

^a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 21 (92). **CHOROBY ZAWODOWE
OCCUPATIONAL DISEASES**

CHOROBY	2010	2011	DISEASES
OGÓŁEM	983	849	TOTAL
w tym:			of which:
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa wywołane przez substancje chemiczne	–	5	Acute and chronic intoxications and their sequels caused by chemical substances
Pylice płuc	597	532	Pneumoconioses
Choroby opłucnej lub osierdzia wywołane pyłem azbestu	9	4	Diseases of pleura or pericardium induced by asbestos dust

TABL. 21 (92). **CHOROBY ZAWODOWE (dok.)**
OCCUPATIONAL DISEASES (cont.)

CHOROBY	2010	2011	DISEASES
Przewlekłe obturacyjne zapalenie oskrzeli, z trwałym upośledzeniem sprawności wentylacyjnej płuc	1	5	<i>Chronic obstructive bronchitis which causes airflow limitation</i>
Astma oskrzelowa	3	4	<i>Bronchial asthma</i>
Alergiczny nieżyt nosa	3	7	<i>Allergic rhinitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	53	30	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	22	13	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry	16	7	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	32	30	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Przewlekłe choroby obwodowego układu nerwowego wywołane sposobem wykonywania pracy	44	47	<i>Chronic diseases of peripheral nervous system related to the way job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego lub czuciowo-nerwowego spowodowany hałasem	131	74	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear or sensorineural type</i>
Zespół wibracyjny	35	50	<i>Vibration syndrome</i>
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	2	4	<i>Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	34	34	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

Źródło: dane Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Source: data of the Voivodship Sanitary-Epidemiological Inspectorate.

TABL. 22 (93). **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**
 Stan w dniu 15 XII
PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a
 As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatkowe urlopy <i>Extra leaves</i>
OGÓŁEM	2000	233631	289104	124470	246530	10226	121102
TOTAL	2005	182804	234812	91982	193899	12443	96709
.....	2010	163794	178379	47790	142359	12380	71849
.....	2011	164690	177829	42539	136927	12141	63711
sektor publiczny		112543	87100	33775	114796	8745	60082
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		52147	90729	8764	22131	3396	3629
<i>private sector</i>							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		842	659	–	48	–	–
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 22 (93). KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a (dok.)

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a (cont.)

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Posiłki profilaktyczne Preventive food	Napoje Drinks	Inne środki odżywcze Other nutrition	Dodatki pieniężne Special pay	Skrócony czas pracy Short-time work	Dodatkowe urlopy Extra leaves
Przemysł ..... <i>Industry</i>	134772	139461	40486	116364	8262	56949
górnictwo i wydobywanie ..... <i>mining and quarrying</i>	101294	63125	29484	91794	6728	53984
przetwórstwo przemysłowe ..... <i>manufacturing</i>	22966	61576	6978	13612	1366	2598
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ..... <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	5887	8995	3450	8528	11	319
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ .... <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	4625	5765	574	2430	157	48
Budownictwo ..... <i>Construction</i>	19007	20074	629	5165	1257	1825
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	1473	4218	202	1023	202	10
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	7630	5698	959	12149	37	4611
Informacja i komunikacja ..... <i>Information and communication</i>	80	306	160	371	–	–
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	41	44	–	467	339	14
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... <i>Administrative and support service activities</i>	551	1065	–	370	–	8
Edukacja ..... <i>Education</i>	22	50	–	716	38	–
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	272	6254	103	254	2006	294

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 23 (94). ŚWIADCZENIA ORAZ ŚREDNI KOSZT ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH^a
 BENEFITS AND AVERAGE COST OF BENEFITS DUE TO OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Compensations due to occupational accidents and occupational diseases</i>		Średni koszt świadczenia <i>Average cost of benefit</i>		
	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents</i>	
	liczba świadczeń <i>number of benefits</i>		w zł <i>in zł</i>		
OGÓŁEM	2000	6300	4808	4468,8	3137,8
TOTAL	2005	3740	3267	3081,7	2653,2
	2010	3363	2999	4477,9	3804,4
	2011	3527	3115	4714,9	4023,6
sektor publiczny		1679	1382	5993,7	5022,4
<i>public sector</i>					
sektor prywatny		1848	1733	3553,0	3227,1
<i>private sector</i>					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		28	12	4703,6	3316,7
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł		2487	2147	5141,3	4295,1
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie		1247	993	6873,4	5752,1
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe		1108	1027	3486,7	3089,8
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		27	26	3800,0	3661,5
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		105	101	2376,2	2389,1
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo		402	376	4479,1	4237,5
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		127	120	3021,3	2881,7
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		192	178	3708,3	3226,4
<i>Transportation and storage</i>					
Informacja i komunikacja		5	5	3100,0	3100,0
<i>Information and communication</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		3	3	2800,0	2800,0
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		21	21	2819,0	2819,0
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja		21	21	3557,1	3557,1
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		241	232	2726,1	2590,9
<i>Human health and social work activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 1 i 3 nie obejmują wynagrodzeń pracowników fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,

CHAPTER VII

WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, and moreover in tables 1 and 3 do not include employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, i.a.: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness), allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. Average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,

- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się w **ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń wypłacanych w ramach pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych – ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa).

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń wypłacanych przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego ze środków Funduszu Emerytalno-Rentowego i budżetu państwa (w ramach dotacji celowej oraz od 2007 r. z odrębnego rozdziału wydatków budżetu państwa), a także ze środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z tych środków.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;

- *annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,*
- *fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.*

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees.

3. *Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e., including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).*

Social security benefits

1. *Information on retirement pay and pension benefits (excluding those for farmers) concern benefits paid by the Social Insurance Institution from the source of the Social Insurance Fund and the state budget (within the scope of appropriated allocation and from 2007 from a separate division of the state budget expenditure).*

Information regarding retirement pay and pension benefits for farmers concerns benefits which are paid by the Agricultural Social Insurance Fund from the source of the Pension Fund and by the state budget (within the scope of allocation and from 2007 from a separate division of the state budget expenditure) as well as from the source of the Social Insurance Fund, in case farmers who are authorized to receive benefits from those sources simultaneously.

2. *Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:*

- 1) *employed persons;*
- 2) *outworkers;*

- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze bezpieczeństwa publicznego tj.: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej oraz b. Urzędu Ochrony Państwa;
- 9) funkcjonariusze służby więziennej;
- 10) rolnicy indywidualni;
- 11) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatan ci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury,
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy,
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenia m.in. z tytułu osiągania przychodów z pracy. Świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

5. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

- 3) *members of agricultural producers' co-operatives and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives;*
- 4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*
- 6) *clergy;*
- 7) *professional soldiers;*
- 8) *the public safety functionaries, i.e., the Police, the Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, the Central Anticorruption Bureau, the Border Guard, the Office of Government Protection, the State Fire Service, as well as the former Office of State Protection;*
- 9) *penitentiary staff functionaries;*
- 10) *farmers;*
- 11) *war and military invalids, combatants and since 1991 persons repressed.*

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) *retirement pay,*
- 2) *pensions resulting from an inability to work,*
- 3) *family pensions.*

4. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account since 2007 the deductions, among others, in respect of achieving revenue from work. Benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.

5. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

6. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 (95). WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Osobowe ^b	Wyплаты	Dodatkowe	Pozostałe ^c	Uczeniów
		Total	Personal ^b	z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach Payments from profit and balance surplus in co-operatives	wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities	Other ^c	Apprentices
				w tys. zł	in thous. zł		
OGÓŁEM	2000	29082125,6	27754280,0	106095,8	281289,1	925430,8	15029,9
TOTAL	2005	32091192,6	30526825,2	139392,3	351020,2	1066978,7	6976,2
	2010	46733799,9	43901650,5	40862,3	543070,2	2239924,8	8292,1
	2011	50087143,5	47372619,3	181694,9	525654,2	2000103,6	7071,5
sektor publiczny		23542746,5	22355792,8	161391,6	525654,2	499740,6	167,3
public sector							
sektor prywatny		26544397,0	25016826,5	20303,3	–	1500363,0	6904,2
private sector							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		161513,5	153456,7	–	24,0	8006,1	26,7
Agriculture, forestry and fishing							
Przemysł		24390118,8	23774066,1	174496,5	4026,3	434817,7	2712,2
Industry							
górnictwo i wydobywanie		9667517,8	9502781,7	133488,9	–	31247,2	–
mining and quarrying							
przetwórstwo przemysłowe		12488406,0	12109543,2	20597,5	–	355573,6	2691,7
manufacturing							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		1314188,8	1284763,4	13078,1	17,7	16329,6	–
electricity, gas, steam and air conditioning supply							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		920006,2	876977,8	7332,0	4008,6	31667,3	20,5
water supply; sewerage, waste management and remediation activities							
Budownictwo		2791799,5	2588485,5	213,3	144,7	201693,4	1262,6
Construction							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		3358716,9	3195593,4	2791,2	–	157939,3	2393,0
Trade; repair of motor vehicles ^Δ							
Transport i gospodarka magazynowa		1472267,8	1425536,2	134,1	2302,3	44188,7	106,5
Transportation and storage							

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; według siedziby jednostki. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; by seat of the unit. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 1 (95). **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Osobowe ^b <i>Personal^b</i>	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach <i>Payments from profit and balance surplus in co-operatives</i>	Dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej <i>Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities</i>	Pozostałe ^c <i>Other^c</i>	Uczniów <i>Apprentices</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ... <i>Accommodation and catering ^Δ ...</i>	266117,5	248401,3	–	761,7	16634,0	320,5
Informacja i komunikacja	598086,2	543539,8	945,5	87,8	53500,4	12,7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1417865,3	1341979,3	282,2	–	75603,8	–
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ... <i>Real estate activities</i>	749820,3	702621,9	324,7	8312,4	38487,9	73,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1468544,4	1353168,9	1678,1	4542,7	109125,5	29,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1203966,5	919367,7	246,3	1870,3	282462,3	19,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3176954,9	2897100,7	–	189520,6	90333,6	–
Edukacja	5055621,1	4557656,9	–	267985,4	229960,6	18,2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3319505,1	3118112,1	476,5	36443,7	164409,0	63,8
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	608334,5	510649,6	51,9	9510,1	88122,9	–
Pozostała działalność usługowa ... <i>Other service activities</i>	47911,2	42883,2	54,6	122,2	4818,4	32,8

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; według siedziby jednostki. **b** Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. **c** Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; by seat of the unit. **b** Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. **c** Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 (96). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a W GOSPODARCE NARODOWEJ**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a IN THE NATIONAL ECONOMY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	2433,95	3306,69	3553,67	T O T A L
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2604,99	3374,87	3704,27	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>
Przemysł	2885,54	3910,15	4319,24	<i>Industry</i>
górnictwo i wydobywanie	4299,72	5786,48	6836,54	<i>mining and quarrying</i>
przetwórstwo przemysłowe	2224,90	3131,30	3336,95	<i>manufacturing</i>
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3725,79	5317,64	5810,17	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2469,58	3401,62	3549,44	<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>
Budownictwo	1899,32	2602,45	2749,87	<i>Construction</i>
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1672,47	2350,99	2474,41	<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>
Transport i gospodarka magazynowa	2178,57	2616,16	2762,56	<i>Transportation and storage</i>
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1230,89	1724,93	1791,77	<i>Accommodation and catering^Δ</i>
Informacja i komunikacja	3019,83	3962,17	4199,29	<i>Information and communication</i>
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3669,02	4599,32	4892,11	<i>Financial and insurance activities</i>
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2411,99	3135,39	3238,31	<i>Real estate activities</i>
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2569,60	3661,62	3740,07	<i>Professional, scientific and technical activities</i>
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1467,49	1916,25	2057,00	<i>Administrative and support service activities</i>
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3077,41	4079,28	4194,33	<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>
Edukacja	2365,31	3245,03	3433,07	<i>Education</i>
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1895,10	3125,45	3208,96	<i>Human health and social work activities</i>
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2038,62	2629,16	2706,63	<i>Arts, entertainment and recreation</i>
Pozostała działalność usługowa	2079,87	2273,50	2334,10	<i>Other service activities</i>

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 2 uwag ogólnych do działu na str. 186.

^a Include only components of wages and salaries mentioned in item 2 of general notes to the chapter on page 186.

TABL. 3 (97). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	
			ogółem total	w tym bez wypłat nagród rocznych ^b of which exclu- ding annual premiums ^b
OGÓŁEM	2587,07	3528,19	3794,62	3738,62
TOTAL				
sektor publiczny	2988,33	4143,18	4545,77	4410,63
<i>public sector</i>				
sektor prywatny	2203,67	3092,60	3288,30	3285,65
<i>private sector</i>				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	2790,71	3792,69	4193,08	4192,41
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>				
Przemysł	2970,21	4026,04	4448,52	4415,21
<i>Industry</i>				
górnictwo i wydobywanie	4302,47	5792,43	6844,53	6749,71
<i>mining and quarrying</i>				
przetwórstwo przemysłowe	2303,29	3240,24	3450,04	3444,15
<i>manufacturing</i>				
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3731,24	5322,46	5816,18	5757,49
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>				
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2504,85	3469,05	3619,59	3573,39
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>				
Budownictwo	2067,93	2919,04	3052,50	3052,13
<i>Construction</i>				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	1920,67	2657,94	2801,58	2799,14
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>				
Transport i gospodarka magazynowa	2351,82	2918,03	3055,04	3049,83
<i>Transportation and storage</i>				
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1346,69	1829,61	1935,68	1929,76
<i>Accommodation and catering^Δ</i>				

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. **b** Dotyczy wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. **b** Concerns payments from profit and balance surplus in co-operatives as well as annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

TABL. 3 (97). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011	
			ogółem total	w tym bez wypłat nagród rocznych ^b of which excluding annual premiums ^b
Informacja i komunikacja ..... <i>Information and communication</i>	3262,84	4319,61	4503,99	4495,53
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... <i>Financial and insurance activities</i>	3929,70	4983,32	5183,95	5182,86
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... <i>Real estate activities</i>	2444,44	3228,99	3332,69	3292,69
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	2916,66	4223,77	4284,29	4265,41
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... <i>Administrative and support service activities</i>	1437,65	1899,54	2046,49	2041,56
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	3077,39	4079,63	4194,72	3937,49
Edukacja ..... <i>Education</i>	2372,99	3257,30	3452,33	3262,62
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... <i>Human health and social work activities</i>	1914,18	3177,85	3253,10	3215,05
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	1986,75	2656,61	2748,71	2698,40
Pozostała działalność usługowa ..... <i>Other service activities</i>	1734,05	2025,46	2129,59	2120,85

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących. **b** Dotyczy wypłat z tytułu udziału w zysku do podziału lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees. **b** Concerns payments from profit and balance surplus in co-operatives as well as annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 4 (98). **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1140231	1150212	1186494	1172156	T O T A L
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	1066570	1089734	1138690	1126620	<i>Covered by the non-agricultural social security system</i>
pobierający:					<i>persons receiving:</i>
emerytury	525388	617535	753129	747792	<i>retirement pay</i>
renty z tytułu niezdolności do pracy	335640	254392	165998	158842	<i>pensions resulting from an inability to work</i>
renty rodzinne	205542	217807	219563	219986	<i>family pensions</i>
Rolnicy indywidualni	73661	60478	47804	45536	<i>Farmers</i>
w tym pobierający emerytury	45983	50050	41274	39023	<i>of which receiving retirement pay</i>

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji) oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior (till 17 XI 2011 Ministry of Interior and Administration) as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 5 (99). ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M G R A N D T O T A L					
Świadczenia w mln zł	14397,3	19350,1	27720,9	28760,5	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1052,22	1401,92	1946,98	2044,70	Average monthly retirement pay and pension in zł
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM					
R a z e m T o t a l					
Świadczenia w mln zł	13724,8	18657,1	27030,1	28083,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	1072,34	1426,73	1978,16	2077,25	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytury Retirement pay					
Świadczenia w mln zł	7546,1	11532,4	18695,1	19505,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	1196,91	1556,24	2068,60	2173,62	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy Pensions resulting from an inability to work					
Świadczenia w mln zł	3519,6	3496,2	3324,5	3340,0	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	873,83	1145,27	1668,96	1752,26	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne Family pensions					
Świadczenia w mln zł	2659,1	3628,6	5010,5	5238,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	1078,07	1388,30	1901,71	1984,34	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH FARMERS					
R a z e m ^b T o t a l ^b					
Świadczenia w mln zł	672,5	693,0	690,8	677,2	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	760,81	954,89	1204,18	1239,40	Average monthly retirement pay and pension in zł
w tym emerytury of which retirement pay					
Świadczenia w mln zł	437,0	600,4	629,9	614,2	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	792,02	999,71	1271,72	1311,58	Average monthly retirement pay in zł

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji) oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. ^b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior (till 17 XI 2011 Ministry of Interior and Administration) as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. ^b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII

BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania oraz zagrożeniu ubóstwem jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących w obiektach zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstwa członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącząca swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej dane uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych za lata 2010 i 2011 są przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania pochodzącą z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002 r.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

CHAPTER VIII

HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all groups of households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one-person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population, data for 2010 and 2011 obtained from the household budget survey were weighted with data on the structure of households by the number of persons and place of residence on the basis of the National Population and Housing Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.) on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkałe w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące podstawowe grupy społeczno-ekonomiczne ludności ustalone na podstawie kryterium wyłącznego lub głównego (przeważającego) źródła utrzymania, a mianowicie gospodarstwa: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek, emerytów, rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób pracujących zalicza się:
  - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej; umowa z agentem, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.);
  - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie,
  - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie) w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej.
- 2) osoby utrzymujące się ze świadczeń społecznych, których głównym źródłem utrzymania jest m.in. emerytura, renta, zasiłek dla bezrobotnych i inne świadczenia z Funduszu Pracy, świadczenia rodzinne, renta socjalna, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
- 3) osoby pozostające na utrzymaniu (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.
4. **Dochód rozporządzalny** obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymanych bezpłatnie), bez zaliczek na po-

The survey included all households with randomly selected dwellings representing basic socio-economic groups of the population established on the basis of exclusive or main (predominate) source of maintenance, i.e. households of employees, farmers, self-employed, retirees, pensioners and maintained from non-earned sources (other than retirement pay and pension).

3. Categories of persons comprising households were established on the basis of their primary source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) employed persons include:
  - a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, contract with agent, commission contracts, verbal contracts, etc.);
  - b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work,
  - c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is conducting economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture), including rental of real estate connected with conducting economic activity and practicing a learned profession as well as members of agricultural production co-operatives since 2005.
- 2) persons maintained from social benefits, for whom the main source of maintenance is, i.e., retirement pay, pension, unemployment benefit and other benefits from the Labour Fund, family allowances, social pension, monetary and non-monetary compensations granted on the basis of the Law on Social Aid, scholarships.
- 3) dependents (without their own source of maintenance) maintained by other persons being members of the same household.
4. **Available income** includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., value of consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods and services received free of charge), excluding prepayments on personal

datek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów (z pracy najemnej, ze świadczeń społecznych – z ubezpieczeń społecznych, pozostałych świadczeń społecznych) bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika.

W skład dochodu rozporządzalnego wchodzi:

- 1) dochód z pracy najemnej – uzyskany we wszystkich miejscach pracy danego członka gospodarstwa domowego, niezależnie od długości trwania okresu pracy i rodzaju umowy o pracę – który obejmuje wszystkie dochody uzyskiwane z tytułu pracy najemnej, w tym: wynagrodzenia, wypłaty niezaliczone do wynagrodzeń (np. dodatek za rozłąkę, ekwiwalent pieniężny za używanie własnej odzieży zamiast roboczej, kwoty uzyskane z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych), zasiłki chorobowe (pobrane w czasie trwania stosunku pracy), wyrównawcze, opiekuńcze, dochody w formie niepieniężnej (opłacone przez pracodawcę),
- 2) dochód z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie, który stanowi różnicę między wartością produkcji rolniczej (łącznie ze spożyciem naturalnym) a poniesionymi na nią bieżącymi nakładami (tj. zakupem produktów i usług, wynagrodzeniami i składkami na obowiązkowe ubezpieczenie społeczne pracowników najemnych). Dochód ten jest pomniejszony o podatki związane z prowadzeniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie oraz od 2004 r. powiększony o dopłaty dla rolnictwa,
- 3) dochód z pracy na własny rachunek, który stanowi część dochodu uzyskanego z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (poza gospodarstwem indywidualnym w rolnictwie) i wykonywania wolnego zawodu, jaki został przeznaczony na pozyskanie towarów i usług konsumpcyjnych na potrzeby gospodarstwa domowego oraz na inwestycje o charakterze mieszkaniowym (zakup, budowa, remont lub modernizacja mieszkania lub domu mieszkalnego),
- 4) dochód z własności (odsetki, udziały w zyskach z działalności gospodarczej, w tym dywidendy, nadwyżka bilansowa w spółdzielniach) oraz dochody z wynajmu nieruchomości – budynków, gruntów – (tj. przychody minus nakłady) niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą,
- 5) dochód ze świadczeń społecznych, który obejmuje m.in. emerytury i renty, zasiłki z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych.
- 6) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary od osób prywatnych (w tym alimenty), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

income tax paid with income from hired labour and social security benefits and from social assistance benefits as well as excluding taxes paid by self-employed persons and excluding contributions to compulsory social security paid by the insured employee.

Available income comprises:

- 1) *income from hired work – obtained in all workplaces by the given household member, regardless of the length of time worked or the type of labour agreement – which includes: all income obtained from hired labour, including: wages and salaries, payments not included in wages and salaries (e.g., severance pay, the monetary equivalent for the use of personal rather than company clothing, sums received from a company social benefit fund), sick benefits (taken during the period of employment), compensatory and nursing benefits, income in a non-monetary form (paid by the employer),*
- 2) *income from a private farm in agriculture, which accounts for the difference in the value of agricultural production (including own consumption) and current expenditures borne on it (i.e., the purchase of products and services, wages and salaries as well as contributions to compulsory social security of hired employees). This income is reduced by taxes connected with tending a private farm in agriculture and since 2004 increased by subsidies for agriculture,*
- 3) *income from self-employment, which accounts for a portion of income obtained from conducting self-employed economic activity (excluding a private farm in agriculture) and income from practising a learned profession, which was spent on consumer goods and services for household needs as well as for investments with a residential character (purchasing, building, renovating or modernizing a dwelling or house),*
- 4) *income from title of property (interests, shares in profits from economic activity, including dividends, balance surplus in cooperatives) and income from the rental of real estate (revenues minus investments) not connected with conducted economic activity.*
- 5) *income from social security benefits, which includes i.e., retirement pay, pensions, social security benefits and other social benefits.*
- 6) *other income, which includes, i.a.: gifts from private persons (of which private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory). Do wydatków nie zalicza się funduszu remontowego (do 2004 r. fundusz remontowy uwzględniano w opłatach za najem mieszkania w pozycji „użytkowanie mieszkania i nośniki energii”).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty dla osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości oraz straty pieniężne.

6. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

***Disposable income** is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.*

***5. Expenditures** include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.*

***Expenditures on consumer goods and services** are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets). Expenditures do not include renovation fund (payment for rentals for housing include renovation fund up to 2004 in the item “housing, water, electricity, gas and other fuels”).*

***Other expenditures** include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate and monetary losses.*

***6. Expenditures on consumer goods and services** were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).*

***7. Consumption** of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, with the use of a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.*

TABL. 1 (100). **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	4504	4468	<i>Households included in the survey</i>
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	2,76	2,71	<i>Average number of persons in a household</i>
w tym:			<i>of which:</i>
pracujących	1,03	1,01	<i>employed</i>
pobierających świadczenia społeczne ^a	0,76	0,77	<i>receiving social benefits^a</i>
w tym emeryturę i rentę	0,68	0,69	<i>of which retirement pay and pension</i>
pozostających na utrzymaniu	0,91	0,86	<i>dependents</i>

^a W 2010 – pobierający świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej.

^a In 2010 – receiving social security benefits and social aid.

TABL. 2 (101). **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł	in zł	
Dochód rozporządzalny	1168,42	1215,44	<i>Available income</i>
w tym:			<i>of which:</i>
z pracy najemnej	656,39	662,63	<i>from hired work</i>
z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	4,73	4,66	<i>from a private farm in agriculture</i>
z pracy na własny rachunek	79,12	85,72	<i>from self-employment</i>
ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pozostałych świadczeń społecznych ^a	387,69	419,64	<i>from social security benefits and other social benefits^a</i>
Dochód do dyspozycji	1119,66	1166,44	<i>Disposable income</i>

^a W 2010 r. – ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i świadczeń pozostałych.

^a In 2010 – from social security benefits and other benefits.

TABL. 3 (102). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES OF HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł	in zł	
O G Ó Ł E M	1005,93	1039,73	T O T A L
W tym towary i usługi konsumpcyjne ^a	957,17	990,74	<i>Of which consumer goods and services^a</i>
w tym:			<i>of which:</i>
żywność i napoje bezalkoholowe	249,12	259,01	<i>food and non-alcoholic beverages</i>
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe ...	28,13	28,74	<i>alcoholic beverages and tobacco</i>
odzież i obuwie	48,64	48,76	<i>clothing and footwear</i>
użytkowanie mieszkania lub domu i nośniki energii	221,43	239,42	<i>housing, water, electricity, gas and other fuels</i>
wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	50,07	48,30	<i>furnishings, household equipment and routine maintenance of the house</i>
zdrowie	44,44	48,86	<i>health</i>
w tym artykuły farmaceutyczne	28,51	31,35	<i>of which pharmaceutical products</i>
transport	88,09	89,01	<i>transport</i>
łączność	43,25	43,58	<i>communication</i>
rekreacja i kultura	83,90	86,75	<i>recreation and culture</i>
edukacja	11,27	10,35	<i>education</i>
restauracje i hotele	19,27	22,92	<i>restaurants and hotels</i>
inne towary i usługi	49,45	46,90	<i>miscellaneous goods and services</i>
w tym higiena osobista	27,92	27,43	<i>of which personal care</i>

^a Łącznie z kieszonkowym nieuwzględnionym w podziale według rodzajów wydatków.

^a Including pocket money not considered in terms by types of expenditures.

TABL. 4 (103). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	7,08	6,75	<i>Bread and cereals in kg</i>
w tym pieczywo	4,95	4,71	<i>of which bread</i>
Mięso w kg	5,48	5,41	<i>Meat in kg</i>
w tym wędliny i pozostałe przetwory mięsne ^a	2,33	2,28	<i>of which processed meat and other meat preparations^a</i>
Ryby ^b w kg	0,54	0,52	<i>Fish^b in kg</i>
Mleko ^c w l	2,78	2,83	<i>Milk^c in l</i>
Napoje mleczne i jogurty w kg	0,81	0,83	<i>Milk-based beverages and yoghurt in kg</i>

^a W 2010 r. – przetwory mięsne i inne produkty zawierające mięso. ^b Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmazeryjnych i panierowanych. ^c Bez zagęszczonego i w proszku.

^a In 2010 – processed meat and other products containing meat. ^b Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. ^c Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 (103). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS IN HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
Sery w kg	0,94	0,95	<i>Cheese in kg</i>
Jaja w szt.	12,83	12,62	<i>Eggs in units</i>
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,38	1,35	<i>Oils and fats in kg</i>
w tym masło	0,35	0,34	<i>of which butter</i>
Owoce w kg	3,26	3,15	<i>Fruit in kg</i>
Warzywa w kg	9,05	9,38	<i>Vegetables in kg</i>
w tym ziemniaki	4,43	4,63	<i>of which potatoes</i>
Cukier w kg	1,15	1,05	<i>Sugar in kg</i>
Napoje bezalkoholowe w l	8,12	8,51	<i>Non-alcoholic beverages in l</i>

TABL. 5 (104). **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	SPECIFICATION
	w % ogółu gospodarstw domowych <i>in % of total households</i>		
Chłodziarka	98,7	98,1	<i>Refrigerator</i>
Zamrażarka	34,5	32,9	<i>Freezer</i>
Automat pralniczy	94,7	95,0	<i>Automatic washing machine</i>
Zmywarka do naczyń	17,4	19,0	<i>Dishwasher</i>
Kuchenka mikrofalowa	50,3	48,9	<i>Microwave oven</i>
Samochód osobowy	58,6	59,6	<i>Passenger car</i>
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwarzania dźwięku (wieża)	45,1	39,2	<i>Hi-fi stereo music system</i>
Odbiornik telewizyjny	99,4	99,2	<i>Television set</i>
Telefon komórkowy	90,5	91,8	<i>Mobile phone</i>
Magnetowid, odtwarzacz	29,4	23,0	<i>Videorecorder, video player</i>
Odtwarzacz płyt kompaktowych	14,3	10,4	<i>Compact disc player</i>
Odtwarzacz DVD	60,3	57,1	<i>DVD player</i>
Drukarka	43,7	40,3	<i>Printer</i>
Urządzenie do odbioru telewizji satelitarnej ^b	66,8	67,5	<i>Satellite television equipment^b</i>
Komputer osobisty	67,2	67,9	<i>Personal computer</i>
w tym z dostępem do Internetu	64,1	65,2	<i>of which with access to the Internet</i>
w tym z dostępem szerokopasmowym	41,8	45,7	<i>of which broadband access</i>
Aparat fotograficzny cyfrowy	52,5	52,5	<i>Digital camera</i>
Zestaw kina domowego	23,2	20,8	<i>Home theatre system</i>

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. **b** Łącznie z telewizją kablową.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. **b** Including cable television.

DZIAŁ IX

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 6.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą przewodów ulicznych, bez przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów. Informacje o sieci gazowej uwzględniają dane o sieci przesyłowej (magistralnej) oraz sieci rozdzielczej.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **przyłącza wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy pomocy społecznej) oraz **przyłącza gazowe** prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. **Źródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji – wpusty kanalizacyjne.

CHAPTER IX

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominant kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in general notes to the Yearbook, item 6.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of water-line and gas-line network** concerns street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions. Information regarding gas-line networks includes data on the transmission (main) and the distribution network.

Data regarding the **length of sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line and sewerage connections leading to residential buildings (including collective accommodation facilities, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) as well as **gas-line connections** leading to buildings (including non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

3. A **street outlet** is a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households include quantity of water collected from water-line system by facilities installed in the building.

4. Data regarding **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage – sewerage inlets.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalacje gazu z sieci.

Dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu obejmują również ludność w budynkach zbiorowego zamieszkania.

5. Dane o liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej do 2004 r. nie obejmują gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Dane o **zużyciu gazu** odnoszą się do wszystkich gospodarstw domowych.

Zużycie energii elektrycznej i gazu z sieci w gospodarstwach domowych ustala się na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu ciepłownictwa obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służących do przesyłania i dystrybucji czynnika grzewczego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348 z późniejszymi zmianami).

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o komunikacji miejskiej naziemnej dotyczą **komunikacji autobusowej, tramwajowej i trolejbusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, tramwajowych, trolejbusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość tras jest to długość odcinków ulic (dróg, torowisk), po których kursują autobusy, tramwaje lub trolejbusy.

8. Dane o odpadach komunalnych dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Data regarding gas users concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.

Data regarding population using water-line system, sewerage system and gas-line system also include the population in collective accommodation facilities.

5. Data regarding the number of consumers and the consumption of electricity till 2004 do not include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

Data regarding the consumption of gas, concern all the households.

The consumption of electricity and gas from gas-line network in households is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of heating regards dwellings as well as offices and institutions centrally heated by heat transmission network, which is considered as a system of connected conduits co-operating with one another and serving the purpose of transmission and distribution of heating medium to the consumers in accordance with the Energy Law dated 10 IV 1997 (Journal of Laws No. 54, item 348 with later amendments).

Data in table 4 concern buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-operatives or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding urban ground transport concerns bus, tram and trolley-bus communication and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service have also been included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing workplaces.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

The length of routes is the length of the sections of streets (roads, tracks) over which buses, trams or trolley-buses travel.

8. Data on municipal waste concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o nieczystościach ciekłych dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku, gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów pomocy społecznej i in.) i pomieszczeń nieprzeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanymi (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i wyłącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o zasobach mieszkaniowych opracowano na podstawie wyników Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.

Information on municipal waste is quoted according to regulation of the Minister of the Environment of 27 IX 2001 on Catalogue of wastes (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. Data on liquid waste concern waste which comes from households (buildings with dwellings), public buildings and buildings of units conducting economic activity – in case they are not discharged by sewerage system.

Dwellings

1. Information regarding dwelling stocks and completed dwellings concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans, ships, wagons and others).

A **dwelling** is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes for a single family, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A **room** is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.

The **usable floor space** of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding dwelling stocks have been compiled on the basis of results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

3. W Narodowym Spisie Powszechnym Ludności i Mieszkań 2002 i 2011 do zasobów mieszkaniowych zaliczono mieszkania zamieszkałe i niezamieszkałe, które w przyszłości mogą stać się mieszkaniami zamieszkanymi, tj. mieszkania przeznaczone do stałego, czasowego lub sezonowego zamieszkania (tzw. drugie mieszkanie) oraz mieszkania wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej i o nieustalonym przeznaczeniu.

4. Pod względem rodzaju podmiotów władających sklasyfikowano mieszkania na stanowiące własność:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** – mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 2) **gmin** (komunalne) – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w zasobie Agencji Nieruchomości Rolnych, Wojskowej Agencji Mieszkaniowej oraz organów administracji państwowej, np. ministerstw;
- 5) **towarzystw budownictwa społecznego**;
- 6) **osób fizycznych** – mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
  - może być właścicielem całej nieruchomości, np. indywidualny dom jednorodzinny,
  - może posiadać udział w nieruchomości wspólnej, jako właściciel lokalu mieszkalnego, np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie wspólnoty mieszkaniowej odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

3. In the National Population and Housing Censuses 2002 and 2011 dwelling stocks include inhabited and uninhabited dwellings, which in the future can become inhabited dwellings, i.e. dwellings for permanent, temporary or seasonal residence (so called second dwelling) as well as dwellings used for conducting economic activity and without established purpose.

4. As regards the type of ownership, dwellings were classified as owned by:

- 1) **housing cooperatives** – member-owned dwellings (occupied on the basis of the cooperative ownership right to a residential premise), and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);
- 2) **gminas** (municipal) – dwellings owned by a gmina or a powiat (local self-government community), and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;
- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** – dwellings remaining in the Agricultural Property Agency, in the stock of Military Housing Agency, and organs of state administration, e.g. ministries;
- 5) **public building society**;
- 6) **natural persons** – dwellings, which are owned by a natural person (one or more), while this person:
  - can be an owner of a whole real estate for example an individual detached house,
  - can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing co-operatives for which a separate ownership right benefit of a natural person (natural persons) exposed in a real-estate register, was established.

The notion of condominium refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;

- 7) **innych podmiotów** – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż (ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym) lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, fundacji, partii, związków zawodowych itp.

5. Informacje o mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań oraz o izbach oddanych do użytkowania dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez wszystkie typy spółdzielni mieszkaniowych, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni, łącznie z jednorodzinnym budownictwem spółdzielczym;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Banku Gospodarstwa Krajowego (do 31 V 2009 r. – z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego);
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalność gospodarczą), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

- 7) **other entities** – dwellings owned by institutions, constructing for profit – for sale (but not yet sold to natural persons) or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, foundations, political parties, labour unions etc.

5. Information regarding dwellings, usable floor space of dwellings as well as rooms completed concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by all types of housing co-operatives, designated for persons being members of these co-operatives, including single-family co-operative construction;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designated for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to obtain a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society construction** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non-profit basis) utilizing credit granted by the Bank Gospodarstwa Krajowego (till 31 V 2009 – from the National Housing Fund);
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designated for own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna
Municipal infrastructure

TABL. 1 (105). **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sieć rozdzielcza w km					Distribution network in km
Wodociągowa	17268,2	18344,1	19786,6	20085,1	Water-line
Kanalizacyjna	5944,6	8231,9	11403,3	12241,8	Sewerage
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych					Connections leading to residential buildings
Wodociągowe	464372	523424	563896	576031	Water-line system
miasta	283015	317180	336690	344445	urban areas
wieś	181357	206244	227206	231586	rural areas
Kanalizacyjne	137378	205348	266800	288860	Sewerage system
miasta	115286	158745	198426	211408	urban areas
wieś	22092	46603	68374	77452	rural areas
Zdroje uliczne	610	524	499	496	Street outlets
Miasta	383	351	339	334	Urban areas
Wieś	227	173	160	162	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	185,4	147,3	140,7	138,1	Consumption of water from water-line system in households (during the year) in hm³
Miasta:					Urban areas:
w hm ³	163,7	125,8	117,3	114,5	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	43,4	34,1	32,5	31,8	per capita in m ³
Wieś w hm ³	21,7	21,4	23,3	23,6	Rural areas in hm ³

TABL. 2 (106). **ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	1726,6	1798,1	1843,3	1846,0	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	1417,7	1429,4	1464,5	1464,8	Urban areas
Wieś	308,9	368,7	378,8	381,2	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku)					Consumption (during the year)
W GWh	3176,5	3382,8	3719,3	3674,2	In GWh
miasta	2567,2	2645,8	2861,8	2818,0	urban areas
wieś	609,3	737,0	857,5	856,2	rural areas
W kWh:					In kWh:
miasta: na 1 mieszkańca	679,5	716,2	792,1	782,7	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^a	1810,0	1851,0	1954,1	1923,8	per consumer ^a
wieś – na 1 odbiorcę ^a	1975,0	1999,2	2263,8	2246,3	rural areas – per consumer ^a

^a Do przeliczeń w 2000 r. przyjęto przeciętną liczbę odbiorców w roku.

^a The average number of consumers during the year was applied in calculations for 2000.

TABL. 3 (107). **SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**
GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS
 Stan w dniu 31 XII
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć gazowa w km	16082,3	16211,6	9688,6	6523,0	Gas-line network in km
Przyłącza prowadzące do budynków	329600	334135	232620	101515	Connections leading to buildings
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys.	1048,9	1052,9	963,0	89,9	Consumers of gas from gas-line system ^a in thous.
Zużycie gazu z sieci ^b (w ciągu roku) w hm ³	473,9	436,1	374,9	61,2	Consumption of gas from gas-line system ^b (during the year) in hm ³
na 1 mieszkańca ^c w m ³	102,2	94,2	104,1	59,4	per capita ^c in m ³

^a Łącznie z korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. ^b W jednostkach naturalnych, według których następuje rozliczenie z odbiorcami. ^c Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem.

^a Including gas consumers using collective gas-meters. ^b Consumption of gas in natural units on the basis of which settlements with clients occur. ^c The total number of population was applied in calculations.

TABL. 4 (108). **OGRZEWNICTWO**
 Stan w dniu 31 XII
HOUSE-HEATING
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Sieć ciepła w km	3658,7	3651,6	3473,3	178,3	Heating network in km
w tym przesyłowa	2563,6	2634,4	2530,8	103,6	of which transmission
Kotłownie	1456	1373	1194	179	Boiler rooms
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w GJ	35068461	28676086	28340122	335964	Sale of heating energy (during the year) in GJ
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	285413	303837	300910	2927	Cubature of buildings with central heating in dam ³
w tym budynków mieszkalnych	183488	171841	170168	1673	of which residential buildings

TABL. 5 (109). **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA^a Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ**
POPULATION USING^a WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Ludność w tys. – korzystająca z:					<i>Population in thous. – using:</i>
wodociągu	4326,7	4322,0	3490,0	832,0	<i>water-line system</i>
kanalizacji	3196,2	3244,5	2949,2	295,4	<i>sewerage system</i>
gazu	2844,0	2838,2	2534,1	304,0	<i>gas-line system</i>
Ludność – w % ogółu ludności – korzystająca z:					<i>Population – in % of total population – using:</i>
wodociągu	93,3	93,4	97,1	80,6	<i>water-line system</i>
kanalizacji	69,0	70,1	82,1	28,6	<i>sewerage system</i>
gazu	61,4	61,3	70,5	29,5	<i>gas-line system</i>

^a Dane szacunkowe.

^a *Estimated data.*

TABL. 6 (110). **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**
Stan w dniu 31 XII
URBAN TRANSPORT^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej ^b	53	53	56	53	<i>Towns served by urban transport companies^b</i>
Ludność ^{bc} w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	3770	4344	4666	3874	<i>Population^{bc} in urban areas served by urban transport companies in thous.</i>
Linie komunikacyjne w km	11251	11758	11257	10634	<i>Transport lines in km</i>
Tabor autobusowy	1843	1845	1983	1910	<i>Bus fleet</i>

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^b Łącznie z obsługiwanymi miastami województwa małopolskiego, a od 2010 r. również lubelskiego. ^c Dane szacunkowe.

^a *Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons. b Including serviced towns from the Małopolskie Voivodship and from 2010 – also from the Lubelskie Voivodship. c Estimated data.*

TABL. 7 (111). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Odpady komunalne zebrane ^b (w ciągu roku, bez wyselekcjonowanych) w t	1593756 ^c	1260170	1260096	1221413	<i>Municipal waste collected^b (during the year, excluding selected waste) in t</i>
miasta	1509646 ^c	1157502	1126761	1082136	<i>urban areas</i>
wieś	84109 ^c	102668	133336	139277	<i>rural areas</i>
w tym z gospodarstw domowych ^d	1236682 ^c	902377	878998	880294	<i>of which from households^d</i>
Odpady wyselekcjonowane w t	.	46432	120061	139079	<i>Selected waste in t</i>
w tym:					<i>of which:</i>
makulatura	.	13721	14113	21979	<i>waste-paper</i>
szkło	.	12783	28288	30310	<i>glass</i>
tworzywa sztuczne	.	5036	15097	19596	<i>plastic</i>
metale	.	912	1239	1917	<i>metals</i>

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8 i 9 na str. 204 i 205. ^b, ^d Dane szacunkowe; do 2001 r. określane jako odpady: ^b – stałe wywiezione, ^d – wywiezione z budynków mieszkalnych. ^c Łącznie z wyselekcjonowanymi.

^a *See general notes to the chapter, items 8 and 9 on pages 204 and 205. b, d Estimated data; until 2001 defined as solid waste: b – removed, d – removed from residential buildings. c Including selected waste.*

TABL. 7 (111). **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a (dok.)**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Czynne składowiska kontrolowane (stan w dniu 31 XII):					Controlled landfill sites in operation (as of 31 XII):
liczba	40	39	27	27	number
miasta	29	27	20	20	urban areas
wieś	11	12	7	7	rural areas
powierzchnia w ha	180,8	166,9	141,7	140,8	area in ha
miasta	147,4	121,2	102,2	111,5	urban areas
wieś	33,4	45,7	39,5	29,3	rural areas
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	2,4	1,3	6,6	4,1	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
Nieczystości ciekłe ^e wywiezione (w ciągu roku) w dam ³	556,7	1138,0	1567,4	1661,6	Liquid waste ^e removed (during the year) in dam ³
miasta	427,8	727,2	919,3	998,6	urban areas
wieś	128,9	410,8	648,1	663,0	rural areas
w tym z gospodarstw domowych ^d	349,9	593,0	969,6	1019,0	of which from households ^d

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 8 i 9 na str. 204 i 205. ^d Dane szacunkowe; do 2001 r. określane jako odpady wywiezione z budynków mieszkalnych. ^e Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

^a See general notes to the chapter, items 8 and 9 on pages 204 and 205. ^d Estimated data; until 2001 defined as solid waste removed from residential buildings. ^e Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8 (112). **TERENY ZIELENI OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000 ^a	2005		2010		2011	
		ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which in urban areas	ogółem total	w tym miasta of which in urban areas
OGÓŁEM: w ha	9700,1	9395,9	9043,8	9319,1	8799,2	9618,7	9047,7
TOTAL: in ha							
w % ogólnej powierzchni	2,6	0,8	2,4	0,8	2,3	0,8	2,4
in % of urban area space							
na 1 mieszkańca w m ²	25,7	20,1	24,5	20,1	24,4	20,8	25,2
per capita in urban areas							
in m ²							
Tereny zieleni ogólnodostępnej w ha: Generally accessible urban area green belts in ha:							
parki spacerowo-wypoczynkowe strolling-recreational parks	3124,9	3587,0	3296,9	3875,8	3528,7	3881,9	3483,2
zieleńce	1286,2	1498,1	1439,8	1410,7	1300,7	1376,5	1265,2
lawns							
Tereny zieleni osiedlowej w ha .... Estate green belts in ha	5289,0	4310,8	4307,1	4032,6	3969,8	4360,3	4299,3

^a Dane dotyczą zieleni w miastach.

^a Data concern green belts in cities.

Mieszkania

Dwellings

TABL. 9 (113). **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**
DWELLING STOCKS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002			2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Mieszkania w tys. .... <i>Dwellings in thous.</i>	1654,2	1357,7	296,6	1698,4	1392,6	305,8
Przeciętna: <i>Average:</i>						
liczba izb w mieszkaniu ..... <i>number of rooms per dwelling</i>	3,56	3,41	4,29	3,66	3,47	4,59
powierzchnia użytkowa w m ² : <i>useful floor area in m²:</i>						
1 mieszkania ..... <i>per dwelling</i>	64,8	59,9	87,3	66,6	61,1	93,6
1 izby ..... <i>per room</i>	18,2	17,6	20,3	18,2	17,6	20,4

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.

^a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 10 (114). **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG POWIERZCHNI UŻYTKOWEJ^a**
STRUCTURE OF DWELLINGS BY USEFUL FLOOR AREA^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002			2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
	w % ogółu mieszkań <i>in % of total dwellings</i>					
Mieszkania ..... <i>Dwellings</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
o powierzchni użytkowej: <i>of total with useful floor area:</i>						
do 39 m ² ..... <i>below</i>	19,4	21,9	8,1	19,2	21,8	6,9
od 40 do 79 m ² ..... <i>and more</i>	57,7	61,8	38,9	56,9	61,4	35,2
80 m ² i powyżej ..... <i>and more</i>	22,9	16,3	53,0	23,9	16,9	57,9

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.; bez mieszkań o nieustalonej powierzchni użytkowej.

^a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011; excluding dwellings with unknown useful floor area.

TABL. 11 (115). **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG LICZBY IZB^a**
STRUCTURE OF DWELLINGS BY NUMBER OF ROOMS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002			2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings					
Mieszkania	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Dwellings						
o liczbie izb: with specified number of rooms:						
1	2,9	3,2	1,3	2,7	3,1	1,0
2	16,1	17,3	10,5	15,5	16,9	9,0
3	36,3	39,0	23,9	35,8	38,7	21,4
4	26,8	27,1	26,0	26,4	26,8	24,2
5 i więcej..... and more	17,9	13,4	38,3	19,6	14,5	44,4

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.; bez mieszkań o nieustalonej liczbie izb.

^a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011; excluding dwellings with unknown number of rooms.

TABL. 12 (116). **STRUKTURA MIESZKAŃ WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH^a W 2011 R.**
STRUCTURE OF DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP^a IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Miasta Urban areas	Wieś Rural areas	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings			
Mieszkania	100,0	100,0	100,0	Dwellings
stanowiące własność:				with ownership of:
Spółdzielni mieszkaniowych:				Housing cooperatives:
własnościowe	17,1	20,7	0,6	member owned
lokatorskie	4,3	5,3	0,2	tenant's dwellings
Gmin (komunalne)	10,4	12,4	1,6	Gminas (municipal
Zakładów pracy	2,9	3,4	0,7	Companies
Skarbu Państwa	0,1	0,1	0,1	State Treasury
Osób fizycznych	61,2	54,2	91,7	Natural persons
Towarzystw budownictwa spółecznego	0,6	0,8	0,0	Ublic building societies
Pozostałych podmiotów	0,1	0,2	0,0	Other entities
Nieustalonych podmiotów	3,3	2,9	5,1	Not set entities

^a Wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011 według stanu w dniu 31 III.

^a Data of the National Population and Housing Census 2011 as of 31 III.

TABL. 13 (117). **STRUKTURA MIESZKAŃ WYPOSAŻONYCH W INSTALACJE^a**
STRUCTURE OF DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002			2011		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
	w % ogółu mieszkań			in % of total dwellings		
Mieszkania wyposażone w: Dwellings fitted with:						
wodociąg ..... water-line system	97,8	98,8	93,5	98,9	99,6	95,8
ustęp ..... lavatory	90,8	92,5	83,0	98,6	99,3	95,1
łazienkę ..... bathroom	89,6	90,7	84,5	97,7	98,9	92,5
ciepłą wodę ..... hot water	85,3	86,1	81,4	87,0	87,2	86,0
gaz z sieci ..... gas from gas-line system	63,2	71,0	27,4	69,7	78,9	28,8
centralne ogrzewanie ..... central heating	77,7	78,2	75,4	79,7	80,0	78,2

^a Wyniki Narodowych Spisów Powszechnych Ludności i Mieszkań według stanu w dniu 20 V 2002 r. i 31 III 2011 r.
^a Results of the National Population and Housing Censuses as of 20 V 2002 and 31 III 2011.

TABL. 14 (118). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Mieszkania	5634	8534	10202	9500	Dwellings
miasta	3862	5567	6899	6220	urban areas
wieś	1772	2967	3303	3280	rural areas
Spółdzielcze	774	224	75	13	Co-operative
Komunalne (gminne)	127	437	213	211	Municipal (gmina)
Zakładowe	3	1	–	7	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	553	1042	2453	1796	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	122	226	259	369	Public building society
Indywidualne	4055	6604	7202	7104	Private
miasta	2304	3699	3943	3848	urban areas
wieś	1751	2905	3259	3256	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych mażeństw	222,8	335,8	358,4	372,6	Dwellings per 1000 marriages contracted
Miasta	192,7	276,6	312,4	315,5	Urban areas
Wieś	338,2	561,7	517,8	567,2	Rural areas
Izby	26997	43017	49959	47091	Rooms
miasta	17421	26358	30875	28347	urban areas
wieś	9576	16659	19084	18744	rural areas
Spółdzielcze	2563	664	282	53	Co-operative
Komunalne (gminne)	375	1128	381	417	Municipal (gmina)
Zakładowe	11	5	–	27	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	1813	3516	7683	6185	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	358	547	839	1237	Public building society
Indywidualne	21877	37157	40774	39172	Private
miasta	12376	20694	21895	20551	urban areas
wieś	9501	16463	18879	18621	rural areas

TABL. 14 (118). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)**
DWELLINGS COMPLETED (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	649247	1095146	1296290	1191821	Useful floor area of dwellings in m²
miasta	418415	673172	807425	706601	urban areas
wieś	230832	421974	488865	485220	rural areas
Spółdzielcze	53351	14976	6264	1055	Co-operative
Komunalne (gminne)	6559	21977	7771	8808	Municipal (gmina)
Zakładowe	330	69	–	536	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	37566	76515	190592	129924	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	9632	11196	12150	19266	Public building society
Indywidualne	541809	970413	1079513	1032232	Private
miasta	312516	552598	594425	549930	urban areas
wieś	229293	417815	485088	482302	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	115,2	128,3	127,1	125,5	Average useful floor area per dwelling in m²
miasta	108,3	120,9	117,0	113,6	urban areas
wieś	130,3	142,2	148,0	147,9	rural areas
Spółdzielcze	68,9	66,9	83,5	81,2	Co-operative
Komunalne (gminne)	51,6	50,3	36,5	41,7	Municipal (gmina)
Zakładowe	110,0	69,0	–	76,6	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	67,9	73,4	77,7	72,3	For sale or rent
Spoleczne czynszowe	79,0	49,5	46,9	52,2	Public building society
Indywidualne	133,6	146,9	149,9	145,3	Private
miasta	135,6	149,4	150,8	142,9	urban areas
wieś	130,9	143,8	148,8	148,1	rural areas

TABL. 15 (119). **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB**
DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W pozostałych budynkach In non-private buildings					
		razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms				
			1	2	3	4 i więcej and more		1	2	3	4 i więcej and more	
OGÓŁEM ...	2000	5634	4055	0,8	3,6	9,0	86,6	1579	10,8	12,9	41,3	35,0
TOTAL	2005	8534	6604	0,5	2,3	5,8	91,5	1930	8,8	26,3	33,4	31,6
	2010	10202	7202	0,2	2,0	4,6	93,2	3000	8,7	24,1	37,6	29,6
	2011	9500	7104	1,7	1,9	5,9	90,5	2396	5,3	21,1	34,2	39,4
Miasta	2000	3862	2304	1,3	4,6	10,0	84,1	1558	11,0	12,9	41,4	34,7
Urban areas	2005	5567	3699	0,6	2,3	6,0	91,1	1868	9,1	26,2	33,4	31,4
	2010	6899	3943	0,3	2,8	5,9	91,1	2956	8,9	24,5	38,1	28,5
	2011	6220	3848	3,0	2,8	7,5	86,7	2372	5,4	21,2	34,5	38,9
Wieś	2000	1772	1751	0,2	2,3	7,6	89,9	21	0,0	9,5	33,3	57,1
Rural areas	2005	2967	2905	0,3	2,2	5,5	92,0	62	0,0	29,0	33,9	37,1
	2010	3303	3259	0,1	1,1	3,0	95,8	44	–	–	–	100,0
	2011	3280	3256	0,0	1,0	4,0	95,0	24	–	12,5	–	87,5

DZIAŁ X EDUKACJA I WYCHOWANIE

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365 z późniejszymi zmianami).

2. Z dniem 1 IX 1999 r. rozpoczęto wprowadzanie reformy ustroju szkolnego, której zasady reguluje ustawa z dnia 8 I 1999 r. – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. Nr 12, poz. 96 z późniejszymi zmianami).

W wyniku wdrażania nowego systemu edukacji:

- w roku szkolnym 1999/2000 w miejsce 8-letnich szkół podstawowych powstały 6-letnie szkoły podstawowe i 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa;
- w roku szkolnym 2002/03 zaczął funkcjonować system szkół ponadgimnazjalnych (I klasa), obejmujący: 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące, 3-letnie licea profilowane i 4-letnie technika oraz w roku szkolnym 2004/05 – dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych – 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające; ponadto do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się od roku szkolnego 2003/04 szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz od roku szkolnego 2004/05 3-letnie szkoły specjalne przyspობiające do pracy.

3. Prezentowane w dziale dane dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży (podstawowych, gimnazjów, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych), policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych (podstawowych, gimnazjów, ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych). Od roku 2010/11 przestał funkcjonować system szkół ponadpodstawowych.

4. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

CHAPTER X EDUCATION

General notes

1. The educational system in Poland functions according to the Education System Act dated 7 IX 1991 (uniform text Journal of Laws from 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365, with later amendments).

2. On 1 IX 1999 the introduction of school system's reform was initiated, the rules of which were regulated by the Law of 8 I 1999 – Regulations introducing the reform of school system (Journal of Laws No. 12, item 96 with later amendments).

As a result of introduction of new education system:

- in 1999/2000 school year instead of 8-year primary schools, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools were established, education in which is compulsory;
- in 2002/03 school year a system of upper secondary schools (1st grade), including: 2–3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools, 3-year specialized secondary schools, and 4-year technical secondary schools started to function and in 2004/05 school year – for graduates of basic vocational schools – 2-year supplementary general secondary schools and 3-year supplementary technical secondary schools; moreover, upper secondary schools since 2003/04 school year cover art schools leading to professional certification and since 2004/05 school year – 3-year special job-training schools.

3. Data presented in the chapter refer to: pre-primary education, schools for children and youth, i.e. primary, lower secondary, upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools, as well as post-secondary schools, tertiary education and schools for adults, i.e. primary, lower secondary, upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools. From 2010/11 school year the system of upper secondary (post-primary) schools has ceased to function.

4. Data include schools and establishments managed by central (government) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and natural persons.

5 Szkoły i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz (z wyjątkiem szkół wyższych) niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkoły publicznej.

Szkoły wyższe publiczne i niepubliczne (do roku szkolnego 2004/05 określane jako szkoły państwowe i niepaństwowe) od roku szkolnego 2005/06 działają na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365, z późniejszymi zmianami). Uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży obejmują:

- 1) szkoły podstawowe, spośród których wyróżnia się:
  - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
  - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
  - c) „małe szkoły” (bez szkół specjalnych), organizowane od roku szkolnego 2001/02, prowadzące klasy I–III dla uczniów, którzy mają utrudniony dostęp do szkół (głównie ze względu na znaczną odległość od miejsca zamieszkania),
  - d) szkoły artystyczne (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej,
  - e) szkoły specjalne.

Dzieci w wieku 6 lat są obowiązane odbyć roczne przygotowanie przedszkolne w przedszkolach albo w oddziałach przedszkolnych zorganizowanych w szkołach podstawowych.
- 2) gimnazja, spośród których wyróżnia się:
  - a) gimnazja sportowe i mistrzostwa sportowe (bez szkół specjalnych),
  - b) filie gimnazjów (bez szkół specjalnych) – tylko w roku szkolnym 2000/01,
  - c) gimnazja przysposabiające do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej (od roku szkolnego 2003/04 gimnazja z oddziałami przysposabiającymi do pracy),
  - d) gimnazja specjalne,
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe,
- 4) licea ogólnokształcące,
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące – od roku szkolnego 2004/05,
- 6) licea profilowane,
- 7) technika,
- 8) technika uzupełniająca – od roku szkolnego 2004/05,

5. Schools and establishments can be public, non-public and (with the exception of higher education institutions) non-public with the competence of public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the programme minimum as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (government) entities and local self-government entities can only administer public schools. Primary schools and lower secondary schools can be either public schools, or non-public schools with the competence of a public school.

Public and non-public tertiary education institutions (until 2004/05 school year referred to as state and non-state) since 2005/06 school year operate on the basis of the Law of 27 VII 2005 Higher Education Act (Journal of Laws No. 164, item 1365, with later amendments). Non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

6. Schools for children and youth include:

- 1) primary schools of which:
  - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
  - b) branch schools (excluding special schools),
  - c) "small schools" (excluding special schools) organized since 2001/02 school year, comprising grades 1–3 for children who have limited access to schools (primarily due to distance from place of residence),
  - d) art schools (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme,
  - e) special schools.

At the age of 6 children are obligated to undergo one year pre-primary education which is carried out either in nursery schools or in pre-primary sections of primary schools.
- 2) lower secondary schools, of which:
  - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
  - b) lower secondary branch schools (excluding special schools) – only in 2000/01 school year,
  - c) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school (from 2003/04 school year schools with job-training sections,
  - d) special lower secondary schools,
- 3) basic vocational schools,
- 4) general secondary schools,
- 5) supplementary general secondary schools – since 2004/05 school year,
- 6) specialized secondary schools,
- 7) technical secondary schools,
- 8) supplementary technical secondary schools – since 2004/05 school year,

9) szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (do roku szkolnego 2002/03 zaliczone do ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych),

10) specjalne szkoły przysposabiające do pracy.

7. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej, zaocznej lub stacjonarnej – obejmują:

1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi,

2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych) prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich,

3) kolegia pracowników służb społecznych (3-letnie) w roku szkolnym 2005/06.

Z dniem 1 września 2005 r. organy prowadzące dotychczasowe szkoły policealne i szkoły pomaturalne przekształciły w szkoły policealne (ustawa o systemie oświaty).

8. Informacje z zakresu szkół wyższych:

1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata,

2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce,

3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Ustawa z 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym przekształciła studia prowadzone w systemie dziennym w studia stacjonarne, a studia wieczorowe, zaoczne i eksternistyczne w studia niestacjonarne.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami, wydziałami i instytutami zamiejscowymi oraz punktami konsultacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji (od 18 XI 2011 r. resortu spraw wewnętrznych).

9. Szkoły dla dorosłych kształcące w formie dziennej, wieczorowej, zaocznej oraz stacjonarnej obejmują:

1) szkoły podstawowe dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2000/01 – podstawowe studium zawodowe,

2) gimnazja dla dorosłych oraz w roku szkolnym 2000/01 – podstawowe studium zawodowe,

3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych,

4) licea ogólnokształcące dla dorosłych,

5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych od roku szkolnego 2004/05,

6) licea profilowane dla dorosłych,

7) technika dla dorosłych,

8) technika uzupełniająca dla dorosłych od roku szkolnego 2004/05.

9) *art schools leading to professional certification; until 2002/03 school year rate to vocational secondary (post-primary) schools,*

10) *special job training schools.*

7. Post-secondary schools – *educating in day, evening, weekend or full-time form – include:*

1) *post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools,*

2) *foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive title of licentiate; excluding special schools) conducted by education departments of voivodship marshals' offices,*

3) *colleges of social work (3-year) in 2005/06 school year.*

8. Data regarding tertiary education:

1) *include foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate,*

2) *include foreigners studying in Poland,*

3) *do not include Poles studying abroad.*

The Higher Education Act of 2005 transformed studies conducted in day system into intramural studies as well as the studies conducted in evening, weekend and extra-mural systems into non-intramural studies.

Data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including branches, branch departments and institutes as well as consultative points. Data do not include academies of the national defence and interior and administration departments (from 18 XI 2011 interior department).

9. Schools for adults *educating in day, evening, weekend as well as full-time form include:*

1) *primary schools for adults as well as until 2000/01 school year – primary vocational extramural studies,*

2) *lower secondary schools for adults as well as in 2000/01 school year – primary vocational extramural studies,*

3) *basic vocational schools for adults,*

4) *general secondary schools for adults,*

5) *supplementary general secondary schools for adults since 2004/05 school year,*

6) *specialized secondary schools for adults,*

7) *technical secondary schools for adults,*

8) *supplementary technical secondary schools for adults since 2004/05 school year.*

10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej.

11. Współczynnik skolaryzacji jest miarą powszechności nauczania. **Współczynnik skolaryzacji brutto** to – wyrażony procentowo – stosunek wszystkich osób uczących się na danym poziomie do całej populacji osób będących w wieku nominalnie przypisanym temu poziomowi.

12. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

13. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

14. Młodzieżowe ośrodki socjoterapii są placówkami dla młodzieży niedostosowanej społecznie, z zaburzeniami zachowania i zagrożonej uzależnieniem w stopniu utrudniającym realizację zadań życiowych bez udzielenia specjalnej pomocy.

15. Ośrodki rewalidacyjno-wychowawcze są placówkami umożliwiającymi dzieciom i młodzieży z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim realizację obowiązku szkolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych.

16. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, z tym, że w przypadku wyższych szkół zawodowych nie występują stanowiska docenta i adiunkta.

17. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

– przedszkola,

10. Special schools are organized for handicapped children and youth with special educational needs, of which for handicapped youth. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special departments or integration, mainstream, therapeutic and compensatory classes are established) as well as in special educational centres or health care institutions.

11. Enrolment rate is a measure of the generality of education. **Gross enrolment rate** – presented in percent – is the relation of the number of persons studying on a given educational level in the age group defined as corresponding to this educational level.

12. Special education care centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and older who, for reasons of their disability, are not able to attend regular schools or nursery schools.

13. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

14. Youth social therapy centres are centres intended for socially maladjusted youth having behavioural disorders and susceptible to addiction to a degree affecting performance of life tasks without receiving special assistance.

15. Rehabilitation-education centres are facilities making it possible for children and youth with a mental retardation-profound to meet their obligation to receive an education through participating in rehabilitation-education classes.

16. Data regarding academic teachers concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor, however, the positions assistant professor and tutor do not occur in higher vocational schools.

17. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children from the age 3 until beginning education in primary school, providing children with care and aiming at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include:

– nurse schools,

- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych,
- od roku szkolnego 2008/09 zespoły wychowania przedszkolnego i punkty przedszkolne, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 I 2008 r. (Dz. U. Nr 7, poz. 38).

W zespołach wychowania przedszkolnego zajęcia są prowadzone w niektóre dni tygodnia.

W punktach przedszkolnych zajęcia są prowadzone przez cały rok szkolny, z wyjątkiem przerw ustalonych przez organ prowadzący.

18. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego,
- 2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI, dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku szkolnego (np. dla roku szkolnego 2010/11 absolwenci z roku szkolnego 1 X 2009 – 30 IX 2010); do roku szkolnego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

19. Absolwenci eksterni do roku szkolnego 2000/01 występują wyłącznie w szkołach policealnych, wyższych oraz w szkołach dla dorosłych (podstawowych, gimnazjach, ponadpodstawowych), od roku szkolnego 2001/02 również w szkołach ponadpodstawowych (zasadniczych i średnich zawodowych) dla młodzieży, od roku szkolnego 2004/05 w szkołach ponadgimnazjalnych (zasadniczych zawodowych, technikach uzupełniających) dla młodzieży.

20. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. Bursa to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

21. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie młodzieży warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek **wychowania pozaszkolnego** zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

22. Prezentowane informacje z wyjątkiem danych o szkołach wyższych, od roku szkolnego 2007/08 (a w przypadku absolwentów – od roku szkolnego 2006/07) opracowano na podstawie Systemu Informacji Oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.

- *pre-primary sections of primary schools,*
- *since 2008/09 school year pre-primary education groups and points, in accordance with the decree of the Minister of National Education dated 10 I 2008 (Journal of Laws No. 7, item 38).*

Pre-primary education groups operate only in some days of the week.

Activities in pre-primary education points are carried out during the whole year, excluding breaks set by the governing body.

18. Data regarding:

- 1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year,*
- 2) *tertiary education are presented as of 30 XI, data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous school year (e.g., for 2010/11 school year, graduates from 1 X 2009 – 30 IX 2010 school year); until 2000/01 school year graduates were shown according to the calendar year.*

19. Extramural graduates until 2000/01 school year occur only in post-secondary schools, tertiary education institutions as well as schools for adults (primary, lower secondary and upper secondary – post-primary), since 2001/02 school year also in upper secondary (post-primary) schools (basic vocational and secondary vocational) for youth, since 2004/05 school year in upper secondary schools (basic vocational and supplementary technical secondary schools) for youth.

20. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A dormitory is an inter-school facility serving as a boarding school.

21. Extracurricular education offers young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provide recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth centres, youth community centres, extracurricular interest groups, inter-school sports centres and other public and non-public establishments.

22. The presented information, excluding data on tertiary education, since 2007/08 school year (and in the case of graduates – since 2006/07 school year) was elaborated on the basis of the System of Educational Information administered by the Ministry of National Education.

TABL. 1 (120). EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Podstawowe	1501	1271	1246	1248	Primary
Gimnazja	680	748	757	762	Lower secondary
Zasadnicze zawodowe	264	198	192	193	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	252	289	259	253	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące	x	1	10	9	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	176	51	35	Specialized secondary
Technika	668	254	230	223	Technical secondary
Technika uzupełniająca	x	22	10	7	Supplementary technical secondary
Specjalne przysposabiające do pracy	x	23	39	42	Special job-training
Artystyczne ^a	24	25	38	40	Art ^a
Policealne	302	465	396	389	Post-secondary
Wyższe	30	43	45	45	Tertiary
Dla dorosłych	274	396	443	460	For adults
podstawowe	1	3	2	1	primary
gimnazja	13	18	24	28	lower secondary
zasadnicze zawodowe	10	23	21	20	basic vocational
licea ogólnokształcące	62	85	145	153	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	71	144	150	supplementary general secondary
licea profilowane	x	3	6	5	specialized secondary
technika	188	124	26	28	technical secondary
technika uzupełniająca	x	69	75	75	supplementary technical secondary
POMIESZCZENIA SZKOLNE^b CLASSROOMS^b					
Szkoły:					Schools:
podstawowe	18521	16269	17933	18050	primary
gimnazja	6679	9153	9865	9856	lower secondary
ponadgimnazjalne ^c	11571	11526	12460	12327	upper secondary ^c
w tym licea ogólnokształcące ^d	4075	4436	4309	4253	of which general secondary ^d
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Wychowanie przedszkolne ^e	51022	40724	34900	31594	Pre-primary education ^e
Szkoły:					Schools:
podstawowe	369136	287907	240382	240419	primary
gimnazja	139971	180716	137949	132361	lower secondary
zasadnicze zawodowe	62705	26648	24013	22967	basic vocational
licea ogólnokształcące	101338	81214	66774	63304	general secondary
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	16	216	209	supplementary general secondary
licea profilowane	x	24622	3263	2227	specialized secondary
technika	131422	66506	67039	64190	technical secondary
technika uzupełniająca	x	996	323	269	supplementary technical secondary
specjalne przysposabiające do pracy	x	475	1059	1126	special job-training
artystyczne ^a	3353	3490	3622	3610	art ^a
policealne	29074	44354	42891	48819	post-secondary
wyższe ^f	178232	207739	181346	170188	tertiary ^f

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Łącznie z pomieszczeniami szkół dla dorosłych. ^c Łącznie ze szkołami policealnymi. ^d Łącznie z pomieszczeniami uzupełniających liceów ogólnokształcących. ^e Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach, ujętych również w tabl. 27. ^f Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji (od 18 XI 2011 r. resortu spraw wewnętrznych).

^a Leading to professional certification. ^b Including classrooms of schools for adults. ^c Including post-secondary schools. ^d Including classrooms of the supplementary general secondary schools. ^e Concerns children aged 6 attending pre-school sections of primary and nursery schools, also included in table 27. ^f Including branches, branch departments and consultative points; excluding academies of the national defence department and interior and administration department (from 18 XI 2011 interior department).

TABL. 1 (120). **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Szkoły (dok.):					<i>Schools (cont.):</i>
dla dorosłych	36292	35833	38258	37788	<i>for adults</i>
podstawowe	27	55	22	10	<i>primary</i>
gimnazja	1131	2662	2957	2747	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	911	1655	983	840	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	9387	11392	15830	15930	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	5045	11900	11855	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	x	579	487	337	<i>specialized secondary</i>
technika	24836	9399	1261	1716	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	5046	4818	4353	<i>supplementary technical secondary</i>
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły:					<i>Schools:</i>
podstawowe	65581	52759	41733	.	<i>primary</i>
gimnazja	x	59384	44718	.	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	19151	8167	7327	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	21667	26272	21869	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	42	81	.	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	x	8321	1325	.	<i>specialized secondary</i>
technika	26899	14245	15413	.	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	36	114	.	<i>supplementary technical secondary</i>
specjalne przysposabiające do pracy	x	36	170	.	<i>special job-training</i>
artystyczne ^a	535	563	562	.	<i>art^a</i>
policjalne	10384	15350	11525	.	<i>post-secondary</i>
wyższe ^f	29429	43127	51479	.	<i>tertiary^f</i>
dla dorosłych	10547	11858	8178	.	<i>for adults</i>
podstawowe	–	13	10	.	<i>primary</i>
gimnazja	x	557	806	.	<i>lower secondary</i>
zasadnicze zawodowe	323	399	228	.	<i>basic vocational</i>
licea ogólnokształcące	4541	3903	2420	.	<i>general secondary</i>
uzupełniające licea ogólnokształcące	x	1265	3372	.	<i>supplementary general secondary</i>
licea profilowane	x	62	99	.	<i>specialized secondary</i>
technika	5683	5120	192	.	<i>technical secondary</i>
technika uzupełniająca	x	539	1051	.	<i>supplementary technical secondary</i>

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^f Łącznie z filiami, wydziałami zamiejscowymi i punktami konsultacyjnymi; bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji (od 18 XI 2011 r. resortu spraw wewnętrznych).
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Leading to professional certification. ^f Including branches, branch departments and consultative points; excluding academies of the national defence department and interior and administration department (from 18 XI 2011 interior department).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 2 (121). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	20010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Szkoły podstawowe	1501	1271	1246	1248	Primary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	6	5	3	5	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	1449	1198	1168	1161	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	23	44	46	47	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	3	4	4	5	Religious organizations
Pozostałe	20	20	25	30	Others
Gimnazja	680	748	757	762	Lower secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	2	3	–	3	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	621	673	680	680	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	29	42	43	44	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	6	9	10	10	Religious organizations
Pozostałe	22	21	24	25	Others
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Szkoły podstawowe	369136	287907	240382	240419	Primary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	839	455	706	743	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	364788	282774	233746	233094	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	1881	3135	3507	3697	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	307	358	513	656	Religious organizations
Pozostałe	1321	1185	1910	2229	Others
Gimnazja	139971	180716	137949	132361	Lower secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	93	118	–	111	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	137933	176460	132709	127019	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	979	2079	2578	2717	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	417	1184	1521	1526	Religious organizations
Pozostałe	549	875	1141	988	Others
ABSOLWENCI GRADUATES					
Szkoły podstawowe	65581	52759	41733	.	Primary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	73	89	122	.	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	64922	51871	40721	.	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	294	554	577	.	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	42	68	58	.	Religious organizations
Pozostałe	250	177	255	.	Others
Gimnazja	x	59384	44718	.	Lower secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	x	59	48	.	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	x	58048	43047	.	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	x	626	859	.	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	x	411	486	.	Religious organizations
Pozostałe	x	240	278	.	Others

TABL. 2 (121). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS					
Zasadnicze szkoły zawodowe^a	264	221	231	235	Basic vocational schools^a
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	9	4	1	4	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	247	209	215	214	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	1	6	10	11	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	2	1	1	1	Religious organizations
Pozostałe	5	1	4	5	Others
Licea ogólnokształcące^b	252	290	269	262	General secondary schools^b
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	–	–	–	–	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	194	229	211	204	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	29	33	31	30	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	8	8	7	7	Religious organizations
Pozostałe	21	20	20	21	Others
Licea profilowane	x	176	51	35	Specialized secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	x	2	–	–	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	x	170	47	32	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	x	2	1	1	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	x	1	–	–	Religious organizations
Pozostałe	x	1	3	2	Others
Technika^c	692	301	278	270	Technical secondary schools^c
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	25	16	19	19	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	647	276	233	227	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	7	5	12	13	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	3	3	3	3	Religious organizations
Pozostałe	10	1	11	8	Others
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS					
Zasadnicze szkoły zawodowe^a	62705	27123	25072	24093	Basic vocational schools^a
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	539	126	51	121	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	61583	25903	24185	22978	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	84	214	496	493	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	112	55	28	25	Religious organizations
Pozostałe	387	825	312	476	Others
Licea ogólnokształcące^b	101338	81230	66990	63513	General secondary schools^b
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	–	–	–	–	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	96488	77316	63233	60098	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	2387	1767	1897	1774	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	1205	1274	799	747	Religious organizations
Pozostałe	1258	873	1061	894	Others

a Łącznie ze szkołami przysposabiającymi do pracy. **b** Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. **c** Łącznie ze szkołami artystycznymi i technikami uzupełniającymi.

a Including job-training schools. **b** Including supplementary general secondary schools. **c** Including art schools and supplementary technical secondary schools.

TABL. 2 (121). SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)					
Licea profilowane	x	24622	3263	2227	Specialized secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	x	156	–	–	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	x	24266	3061	2024	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	x	30	9	13	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	x	19	–	–	Religious organizations
Pozostałe	x	151	193	190	Others
Technika^c	134775	70992	70984	68069	Technical secondary schools^c
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	3380	2802	2635	2531	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	130360	67874	66759	64383	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	522	156	770	688	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	144	130	84	86	Religious organizations
Pozostałe	369	30	736	381	Others
ABSOLWENCI GRADUATES					
Zasadnicze szkoły zawodowe^a	19151	8203	7497	.	Basic vocational schools^a
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	249	39	39	.	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	18703	7861	7227	.	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	163	48	149	.	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	36	12	12	.	Religious organizations
Pozostałe	–	243	70	.	Others
Licea ogólnokształcące^b	21667	26314	21950	.	General secondary schools^b
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	–	–	–	.	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	20548	25180	20771	.	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	576	517	622	.	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	234	372	279	.	Religious organizations
Pozostałe	309	245	278	.	Others
Licea profilowane	x	8321	1325	.	Specialized secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	x	71	–	.	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	x	8182	1282	.	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	x	5	5	.	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	x	19	–	.	Religious organizations
Pozostałe	x	44	38	.	Others
Technika^c	27434	14844	16089	.	Technical secondary schools^c
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	668	519	473	.	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	26512	14290	15424	.	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	141	15	154	.	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	16	15	3	.	Religious organizations
Pozostałe	97	5	35	.	Others

^a Łącznie ze szkołami przysposabiającymi do pracy. ^b Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^c Łącznie ze szkołami artystycznymi i technikami uzupełniającymi.

^a Including job-training schools. ^b Including supplementary general secondary schools. ^c Including art schools and supplementary technical secondary schools.

TABL. 2 (121). **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (cd.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY <i>SCHOOLS</i>					
Policealne	302	465	396	389	Post-secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	–	1	3	2	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	125	168	78	73	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	21	36	32	31	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	1	1	–	–	Religious organizations
Pozostałe	155	259	283	283	Others
Wyższe	30	43	45	45	Tertiary education
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	8	11	11	11	Central (government) administration entities
Pozostałe	22	32	34	34	Others
Szkoły dla dorosłych	274	396	443	460	Schools for adults
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	5	3	2	2	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	203	250	137	126	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	20	39	40	39	Social organizations and associations
Pozostałe	46	104	264	293	Others
UCZNIOWIE I STUDENCI <i>PUPILS AND STUDENTS</i>					
Szkoły policealne	29074	44354	42891	48819	Post-secondary schools
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	33	48	435	509	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	18146	21047	9690	9020	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	1213	2808	2073	1881	Social organizations and associations
Organizacje wyznaniowe	97	12	–	–	Religious organizations
Pozostałe	9585	20439	30693	37409	Others
Szkoły wyższe	178232	207739	181346	170188	Tertiary education
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	124332	137427	121594	118697	Central (government) administration entities
Pozostałe	53900	70312	59752	51491	Others
Szkoły dla dorosłych	36292	35833	38258	37788	Schools for adults
Jednostki administracji centralnej (rządowej)	482	254	113	103	Central (government) administration entities
Jednostki samorządu terytorialnego	31175	25465	10948	9090	Local self-government entities
Organizacje społeczne i stowarzyszenia	783	2133	2561	2256	Social organizations and associations
Pozostałe	3852	7981	24636	26339	Others

TABL. 3 (122). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)

Stan w dniu 30 IX

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

As of 30 IX

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all students in schools									
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach ogólnokształcących general secondary	liceach profilowanych specialized secondary	technikach technical secondary	policealnych post-secondary	
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas							
NAUCZANIE DODATKOWE^a ADDITIONAL EDUCATION^b											
Angielski ..... <i>English</i>	2010/11 2011/12	8884 5566	1,1 0,8	1,0 0,6	1,5 1,3	3,9 2,2	– –	0,7 0,8	1,0 0,1	0,5 0,6	– –
Francuski ..... <i>French</i>	2010/11 2011/12	6975 5590	1,0 0,7	1,0 0,8	0,9 0,4	2,2 1,3	– –	1,6 2,3	0,8 1,6	0,7 1,0	– –
Niemiecki ..... <i>German</i>	2010/11 2011/12	41753 33972	5,2 5,5	4,3 4,9	7,7 7,2	17,2 9,1	– –	4,0 6,4	5,5 8,2	4,1 7,0	– –
Inne ..... <i>Others</i>	2010/11 2011/12	6138 6126	0,4 0,3	0,3 0,2	0,6 0,5	1,2 1,0	– –	4,1 4,6	1,3 3,5	1,0 1,6	1,9 0,6

^a Od roku 2003/04 dane obejmują wyłącznie nauczanie w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^b From 2003/04 school year onwards data include only education during the hours, which are at the disposal of headpersons.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 4 (123). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH

Stan w dniu 30 IX

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS

As of 30 IX

JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	2010/11	2011/12							
		ogółem total	w % ogółu uczniów w szkołach in % of all students in schools						
			podstawowych primary	gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach ogólnokształcących general secondary	liceach profilowanych specialized secondary	technikach technical secondary	policealnych post-secondary
NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE OBLIGATORY EDUCATION									
Angielski ..... <i>English</i>	46794	48059	100,0	82,3	73,8	92,9	100,0	72,3	36,0
Francuski ..... <i>French</i>	116	54	x	–	1,3	0,1	x	0,5	–
Niemiecki ..... <i>German</i>	4315	3976	x	1,2	11,6	2,7	x	18,5	4,9
Rosyjski ..... <i>Russian</i>	2039	1491	x	12,0	2,5	3,0	x	3,7	0,2
Inny ..... <i>Others</i>	48	92	x	0,7	0,6	–	x	–	0,2

TABL. 4 (123). UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH (dok.)

Stan w dniu 30 IX

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR ADULTS (cont.)

As of 30 IX

JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	2010/11	2011/12							
		ogółem total	w % ogółu uczniów w szkołach in % of all students in schools						
			podsta- wowych primary	gimna- zjach lower second- ary	zasadni- czych zawo- dowych basic vocatio- nal	liceach ogólno- kształ- cących general second- ary	liceach profilo- wanych special- ized second- ary	techni- kach technical second- ary	police- alnych post- second- ary
NAUCZANIE DODATKOWE ADDITIONAL EDUCATION									
Angielski ..... English	95	470	-	-	-	0,2	-	1,2	0,9
Francuski ..... French	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Niemiecki ..... German	118	245	-	-	-	-	-	0,3	0,6
Inny ..... Others	29	16	-	-	-	0,1	-	-	-

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 5 (124). KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe	7542	7154	1402	1402	Primary schools
w tym specjalne	3368	3259	720	683	of which special
Szkoły specjalne przysposabiają- ce do pracy	1059	1126	207	170	Special job-training schools
Gimnazja	5643	5500	1700	1567	Lower secondary schools
w tym specjalne	3629	3467	1034	938	of which special
w tym z oddziałami przyspo- sabiającymi do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej	46	42	8	11	of which job-training sections based on the programme of 6th grade of primary school
Zasadnicze szkoły zawodowe	2051	2007	566	552	Basic vocational schools
w tym specjalne	1896	1822	529	522	of which special
Licea ogólnokształcące ^a	555	559	164	159	General secondary schools ^a
w tym specjalne	218	235	69	64	of which special
Licea profilowane	152	120	30	42	Specialized secondary schools
w tym specjalne	110	96	27	26	of which special
Technika ^b	314	370	44	42	Technical secondary schools ^b
w tym specjalne	148	167	18	17	of which special
Szkoły policealne	44	37	17	65	Post-secondary schools
w tym specjalne	31	30	16	16	of which special

^a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. ^b Łącznie ze szkołami artystycznymi i technikami uzupełniającymi.

U w a g a. Kształcenie odbywa się w szkołach (ogólnodostępnych, w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy m.in. integracyjne lub ogólnodostępne) oraz w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary general secondary schools. ^b Including art schools and supplementary technical schools.
Note. Education occurs in mainstream schools (in which special sections or classes among others integration or mainstream classes are established) as well as in special schools operating independently.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 6 (125). **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE, MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII I OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE**
SPECIAL EDUCATION CARE CENTRES, YOUTH EDUCATION CENTRES, YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES AND REHABILITATION-EDUCATION CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE^a <i>SPECIAL EDUCATION CARE CENTRES^a</i>					
Ośrodki	30	30	27	26	<i>Centres</i>
Miejsca	2479	2311	1812	1800	<i>Places</i>
Wychowankowie	2428	1814	1310	1268	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
niewidomi i słabo widzący	212	102	81	78	<i>blind and visually impaired</i>
niesłyszący i słabo słyszący	372	217	152	141	<i>deaf and hearing impaired</i>
przewlekłe choroby	33	6	1	3	<i>chronically ill</i>
z niepełnosprawnością ruchową	102	31	34	32	<i>physically impaired</i>
z upośledzeniem umysłowym	1368	890	709	620	<i>mentally disabled</i>
zagrożeni niedostosowaniem społecznym	159	233	206	262	<i>socially maladjusted</i>
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE <i>YOUTH EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	5	5	8	8	<i>Centres</i>
Miejsca	367	353	485	501	<i>Places</i>
Wychowankowie	356	353	484	499	<i>Residents</i>
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI SOCJOTERAPII <i>YOUTH SOCIAL THERAPY CENTRES</i>					
Ośrodki	1	1	3	3	<i>Centres</i>
Miejsca	5	5	144	146	<i>Places</i>
Wychowankowie	30	38	119	94	<i>Residents</i>
OŚRODKI REWALIDACYJNO-WYCHOWAWCZE^b <i>REHABILITATION-EDUCATION CENTRES</i>					
Ośrodki	23	21	21	21	<i>Centres</i>
Miejsca	968	1113	1150	1194	<i>Places</i>
Wychowankowie	1010	989	845	848	<i>Residents</i>
w tym:					<i>of which:</i>
z upośledzeniem umysłowym w stopniu głębokim	95	140	406	401	<i>mental retardation-profound</i>
z autyzmem	10	5	.	.	<i>with autism</i>
z zaburzeniami sprzężonymi	495	610	439	447	<i>associated with defects</i>

a Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2011 r. 10 ośrodków z 603 wychowankami). **b** Do 2002 r. określone jako ośrodki rehabilitacyjno-wychowawcze.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Including special educational centres (in 2011 there were 10 centres with 603 residents).

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 7 (126). **INTERNATY I BURSRY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**

Stan w dniu 30 IX

BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH^a

As of 30 IX

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Placówki Establishments	Miejsca Beds	Korzystający Boarders		
			ogółem total	na 100 miejsc per 100 beds	
OGÓŁEM	2000/01	57	6536	5059	77
TOTAL	2005/06	45	4159	3012	72
	2010/11	42	3205	2138	67
	2011/12	40	3066	2153	70
Internaty	2000/01	47	5211	3821	73
<i>Boarding-schools</i>	2005/06	40 ^b	3816 ^b	2757 ^b	72 ^b
	2010/11	37	2860	1871	65
	2011/12	35	2692	1851	69
gimnazja	2000/01	—	—	—	—
<i>lower secondary</i>	2005/06	1	10	9	90
	2010/11	3	65	48	74
	2011/12	1	48	8	17
licea ogólnokształcące ^c	2000/01	10	1104	893	81
<i>general secondary^c</i>	2005/06	8	720	470	65
	2010/11	13	660	490	74
	2011/12	13	664	541	81
szkoly zawodowe ^{cd}	2000/01	37	4107	2928	71
<i>vocational schools^{cd}</i>	2005/06	10 ^e	677 ^e	532 ^e	79 ^e
	2010/11	21	2135	1333	62
	2011/12	21	1980	1302	66
Bursy	2000/01	10	1325	1238	93
<i>Dormitories</i>	2005/06	5	343	255	74
	2010/11	5	345	267	77
	2011/12	5	374	302	81

a W roku 2005/06 i 2010/11 bez szkół specjalnych. **b** Łącznie z internatami zakładu kształcenia nauczycieli (rok 2005/06 – 2 placówki, 139 miejsc, 124 korzystających). **c** Ponadpodstawowe, a od roku szkolnego 2002/03 również ponadgimnazjalne. **d** Łącznie z technikami, technikami uzupełniającymi, liceami profilowanymi, ponadpodstawowymi szkołami średnimi zawodowymi, zasadniczymi szkołami zawodowymi, szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe oraz szkołami policealnymi. **e** Bez internatów zespołu szkół (19 placówek, 2270 miejsc, 1622 korzystających).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In 2005/06 and 2010/2011 school year – excluding special schools. **b** Including boarding-schools of the teacher training institutions (2005/06 school year – 2 establishments, 139 places, 124 boarders. **c** Upper secondary (post-primary), and since 2002/03 school year upper secondary as well. **d** Including technical secondary schools, supplementary technical secondary schools, specialized secondary schools, upper secondary (post primary) vocational schools and basic vocational schools. **e** Excluding boarding-schools of complexes of schools (19 establishments, 2270 places, 1622 boarders).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 8 (127). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY****ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIEDAJĄCE UPRAWNIEŃ ZAWODOWYCH ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	25	28	34	35	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	21	23	29	29	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	5147	5447	4349	4509	Pupils
w tym kobiety	3237	3322	2757	2869	of which females
Absolwenci	497	1007	538	.	Graduates
w tym kobiety	336	635	347	.	of which females

TABL. 8 (127). **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION					
Szkoły	24	25	38	40	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów artystycznych	15	11	20	19	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	3353	3490	3622	3610	Students
w tym kobiety	2292	2349	2578	2582	of which females
Absolwenci	535	563	562	.	Graduates
w tym kobiety	384	395	416	.	of which females

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 9 (128). **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH W ROKU SZKOLNYM 2011/12**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2011/12 SCHOOL YEAR

SZKOŁY SCHOOLS	Szkoły posiadające komputery w % danej grupy szkół Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools	Pracownie komputerowe Computer laboratories	Komputery ^a w szkołach Personal computers ^a in schools			
			ogółem grand total	w tym z dostępem do internetu of which with Internet access	z liczby ogółem – przeznaczone do użytku uczniów of grand total – used by pupils and youth	
					razem total	w tym z dostępem do internetu of which with Internet access
Podstawowe	96,2	1313	28099	24634	20368	18492
Primary						
Gimnazja	85,4	783	16868	15750	12107	11675
Lower secondary						
Zasadnicze szkoły zawodowe	36,3	105	2411	2343	1930	1879
Basic vocational						
Licea ogólnokształcące ^b	79,4	309	8076	7820	5866	5803
General secondary ^b						
Licea profilowane	37,1	15	268	235	210	191
Specialized secondary						
Technika ^c	83,9	517	13074	12275	10045	9673
Technical secondary ^c						
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy ..	21,4	3	50	32	47	29
Special job-training						
Artystyczne ^d	57,1	15	382	376	278	277
Art ^d						
Policealne ^e	50,8	25	616	537	426	388
Post-secondary ^e						

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz. **b** Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. **c** Łącznie z technikami uzupełniającymi. **d** Szkoły artystyczne ogólnokształcące dające uprawnienia zawodowe (bez szkół artystycznych kształcących wyłącznie w zakresie artystycznym). **e** Dotyczy szkół działających w formie dziennej.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a In case of computers jointly used by several schools – presented only once. **b** Including supplementary general secondary schools. **c** Including supplementary technical secondary schools. **d** Art schools leading to professional certification (excluding art schools schooling only in the art). **e** Concerns day schools.

S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 10 (129). SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)
 PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL					
Szkoły	1415	1181	1157	1158	Schools
w tym:					of which:
sportowe i mistrzostwa sportowego	10	10	11	10	sports and athletic
filialne	57	31	19	19	branch
„małe szkoły”	x	7	–	–	“small schools”
artystyczne ^a	4	5	5	6	art ^a
Pomieszczenia szkolne	17498	15397	16979	16996	Classrooms
Oddziały	16098	13255	11973	11986	Sections
Uczniowie	362010	283205	237014	237160	Pupils
w tym I klasa	53990	42407	39198	42298	of which 1st grade
w tym kobiety	175813	137825	115736	116366	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	4340	3673	4521	4211	sports and athletic
filialne	2798	800	411	346	branch
„małe szkoły”	x	95	–	–	“small schools”
artystyczne ^a	808	967	932	1008	art ^a
Absolwenci	64421	51765	41050	.	Graduates
w tym kobiety	31377	25442	19954	.	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	852	657	788	.	sports and athletic
filialne	317	31	30	.	branch
artystyczne ^a	101	142	135	.	art ^a
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	256	240	205	205	1 school
1 pomieszczenie szkolne	21	18	14	14	1 classroom
1 oddział	22	21	20	20	1 section
MIASTA URBAN AREAS					
Szkoły	845	658	652	655	Schools
w tym:					of which:
sportowe i mistrzostwa sportowego	10	10	10	10	sports and athletic
filialne	11	4	3	2	branch
„małe szkoły”	x	–	–	–	“small schools”
artystyczne ^a	4	5	5	6	art ^a
Pomieszczenia szkolne	12457	10722	11646	11664	Classrooms
Oddziały	11780	9440	8345	8387	Sections
Uczniowie	277076	213418	177430	177821	Pupils
w tym I klasa	41080	32044	29558	32152	of which 1st grade
w tym kobiety	134643	103886	86643	87201	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	4340	3673	4250	4211	sports and athletic
filialne	1306	213	70	20	branch
„małe szkoły”	x	–	–	–	“small schools”
artystyczne ^a	808	967	932	1008	art ^a

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.

TABL. 10 (129). **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
MIASTA (dok.) URBAN AREAS (cont.)					
Absolwenci	49838	39002	30823	.	Graduates
w tym kobiety	24319	19187	14999	.	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	852	657	788	.	sports and athletic
filialne	238	–	–	.	branch
artystyczne ^a	101	142	135	.	art ^a
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	328	324	271	.	1 school
1 pomieszczenie szkolne	22	20	15	.	1 classroom
1 oddział	24	23	21	.	1 section
WIEŚ RURAL AREAS					
Szkoły	570	523	505	503	Schools
w tym:					of which:
sportowe i mistrzostwa sportowego	–	–	1	–	sports and athletic
filialne	46	27	16	17	branch
„małe szkoły”	x	7	–	–	“small schools”
artystyczne ^a	–	–	–	–	art ^a
Pomieszczenia szkolne	5041	4675	5333	5332	Classrooms
Oddziały	4318	3815	3628	3599	Sections
Uczniowie	84934	69787	59584	59339	Pupils
w tym I klasa	12910	10363	9640	10146	of which 1st grade
w tym kobiety	41170	33939	29093	29165	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	–	–	271	–	sports and athletic
filialne	1492	587	341	326	branch
„małe szkoły”	x	95	–	–	“small schools”
artystyczne ^a	–	–	–	–	art ^a
Absolwenci	14583	12763	10227	.	Graduates
w tym kobiety	7058	6255	4955	.	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	–	–	–	.	sports and athletic
filialne	79	31	30	.	branch
artystyczne ^a	–	–	–	.	art ^a
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	149	133	118	118	1 school
1 pomieszczenie szkolne	17	15	11	11	1 classroom
1 oddział	20	18	16	16	1 section

^a Dotyczy szkół realizujących jednocześnie program szkoły podstawowej.
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Concerns schools simultaneously conducting the primary school programme.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 11 (130). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
OGÓLEM TOTAL					
Gimnazja	597	655	665	670	Lower secondary schools
w tym szkoły:					of which:
sportowe i mistrzostwa sportowego	11	17	24	18	sports and athletic
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	2	7	5	7	with job-training sections ^a
Pomieszczenia szkolne	6299	8568	9280	9275	Classrooms
Oddziały	5482	7085	5848	5625	Sections
Uczniowie	135805	175930	134320	128894	Pupils
w tym I klasa	67661	56858	44728	42469	of which 1st grade
w tym kobiety	65987	85295	65144	62402	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	1537	2407	5582	3764	sports and athletic
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	185	2225	1193	1468	with job-training sections ^a
Absolwenci	x	58017	43780	.	Graduates
w tym kobiety	x	28727	21685	.	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	x	713	1235	.	sports and athletic
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	x	583	381	.	with job-training sections ^a
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	227	269	202	192	1 school
1 pomieszczenie szkolne	22	21	14	14	1 classroom
1 oddział	25	25	23	23	1 section
MIASTA URBAN AREAS					
Gimnazja	416	446	451	455	Lower secondary schools
w tym szkoły:					of which:
sportowe i mistrzostwa sportowego	11	17	23	17	sports and athletic
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	2	7	5	7	with job-training sections ^a
Pomieszczenia szkolne	5150	6731	7205	7182	Classrooms
Oddziały	4308	5433	4380	4208	Sections
Uczniowie	108169	137164	103082	99061	Pupils
w tym I klasa	53831	44179	34521	32936	of which 1st grade
w tym kobiety	52554	66481	49992	47975	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	1537	2407	5546	3731	sports and athletic
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	185	2225	1193	1468	with job-training sections ^a

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.

^a Based on the 6th grade of primary school.

TABL. 11 (130). **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
MIASTA (dok.) URBAN AREAS (cont.)					
Absolwenci	x	45130	33196	.	Graduates
w tym kobiety	x	22375	16471	.	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	x	705	1215	.	sports and athletic
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	x	583	381	.	with job-training sections ^a
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	260	308	229	218	1 school
1 pomieszczenie szkolne	21	20	14	14	1 classroom
1 oddział	25	25	24	24	1 section
WIEŚ RURAL AREAS					
Gimnazja	181	209	214	215	Lower secondary schools
w tym szkoły:					of which:
sportowe i mistrzostwa sportowego	–	–	1	1	sports and athletic
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	–	–	–	–	with job-training sections ^a
Pomieszczenia szkolne	1149	1837	2075	2093	Classrooms
Oddziały	1174	1652	1468	1417	Sections
Uczniowie	27636	38766	31238	29833	Pupils
w tym I klasa	13830	12679	10207	9533	of which 1st grade
w tym kobiety	13433	18814	15152	14427	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	–	–	36	33	sports and athletic
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	–	–	–	–	with job-training sections ^a
Absolwenci	x	12887	10584	.	Graduates
w tym kobiety	x	6352	5214	.	of which females
w tym szkoły:					of which schools:
sportowe i mistrzostwa sportowego	x	8	20	.	sports and athletic
z oddziałami przysposabiającymi do pracy ^a	x	–	–	.	with job-training sections ^a
Liczba uczniów na:					Number of pupils per:
1 szkołę	153	185	146	139	1 school
1 pomieszczenie szkolne	24	21	15	14	1 classroom
1 oddział	24	23	21	21	1 section

^a Na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej.
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Based on the 6th grade of primary school.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 12 (131). **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06		2010/11		2011/12		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	
Szkoły	155	147	147	140	147	139	<i>Schools</i>
Oddziały	894	859	886	860	866	839	<i>Sections</i>
Uczniowie	23789	23038	22055	21460	21145	20520	<i>Students</i>
w tym I klasa	10115	9790	9399	9146	8563	8300	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	7265	7056	7166	6994	6971	6797	<i>of which females</i>
Absolwenci	7313	7042	6805	6592	.	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety	2544	2445	2323	2246	.	.	<i>of which females</i>

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 13 (132). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie <i>students</i>		absolwenci <i>graduates</i>		
O G Ó Ł E M	22055	21145	7046	6805	TOTAL
Artystyczne	141	149	65	63	<i>Arts</i>
Ekonomiczne i administracyjne	1911	1719	889	740	<i>Business and administration</i>
Inżynieryjno- -techniczne	7963	7534	2313	2288	<i>Engineering and engineering trades</i>
Produkcji i przetwórstwa	3176	3184	895	841	<i>Manufacturing and processing</i>
Architektury i budownictwa	2746	2530	856	903	<i>Architecture and building</i>
Rolnicze, leśne i rybactwa	81	98	34	24	<i>Agriculture, forestry and fishery</i>
Usługi dla ludności	6037	5931	1994	1946	<i>Personal services</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 14 (133). **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06		2010/11		2011/12		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	
Szkoły	287	273	259	249	251	240	Schools
Oddziały	2750	2670	2389	2325	2278	2218	Sections
Uczniowie	81174	79002	66772	65112	63278	61746	Students
w tym I klasa	27622	26917	22518	21953	20213	19769	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	49414	48086	41233	40183	38935	37995	<i>of which females</i>
Absolwenci	26309	25552	21886	21315	.	.	Graduates
w tym kobiety	16236	15784	13684	13307	.	.	<i>of which females</i>

^a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary general secondary schools.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 15 (134). **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06		2010/11		2011/12		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	ogółem <i>total</i>	w tym miasta <i>of which urban areas</i>	
Szkoły	173	164	48	48	32	32	Schools
Oddziały	874	855	123	123	85	85	Sections
Uczniowie	24499	24036	3153	3153	2131	2131	Students
w tym I klasa	7504	7436	724	724	499	499	<i>of which 1st grade</i>
w tym kobiety	13926	13628	2309	2309	1608	1608	<i>of which females</i>
Absolwenci	8275	8051	1299	1299	.	.	Graduates
w tym kobiety	4670	4526	935	935	.	.	<i>of which females</i>

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 16 (135). **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI LICEÓW PROFILOWANYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG PROFILI KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY EDUCATIONAL PROFILE

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
OGÓŁEM	3153	2131	1872	1299	TOTAL
Artystyczne	63	22	24	36	Arts
Ekonomiczne i administracyjne	1382	804	948	638	Business and administration
Inżynieryjno- -techniczne	-	-	12	-	Engineering and engineering trades
Rolnicze, leśne i rybactwa	-	-	29	-	Agriculture, forestry and fishery
Opieka społeczna	1481	1135	537	545	Social services
Usługi dla ludności	187	146	194	65	Personal services
Usługi transportowe	-	-	18	-	Transport services
Ochrony środowiska	40	24	110	15	Environmental protection

^a Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 II 2002 r. (Dz. U. Nr 50, poz. 451 z późniejszymi zmianami).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to a decree of the Minister of National Education and Sport, dated 26 II 2002 (Journal of Laws No 50, item 451, with later amendments).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 17 (136). **TECHNIKA DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005/06		2010/11		2011/12		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	

OGÓŁEM^a
TOTAL^a

Szkoły	268	254	234	221	224	211	Schools
Oddziały	2438	2342	2666	2567	2591	2502	Sections
Uczniowie	67302	64624	67214	64912	64292	62166	Students
w tym I klasa	20837	20106	18132	17499	17501	16988	of which 1st grade
w tym kobiety	24214	23179	25999	25087	25219	24375	of which females
Absolwenci	14230	13747	15510	14948	.	.	Graduates
w tym kobiety	5383	5178	5949	5715	.	.	of which females

W tym TECHNIKA UZUPEŁNIAJĄCE DLA MŁODZIEŻY
 Of which SUPPLEMENTARY TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH

Szkoły	22	21	8	8	5	5	Schools
Oddziały	37	36	15	15	12	12	Sections
Uczniowie	996	967	298	298	231	231	Students
w tym I klasa	586	586	93	93	87	87	of which 1st grade
w tym kobiety	376	356	122	122	84	84	of which females
Absolwenci	36	36	109	109	.	.	Graduates
w tym kobiety	35	35	46	46	.	.	of which females

^a W roku szkolnym 2005/06 łącznie z uczniami i absolwentami ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a In 2005/06 school year including pupils and graduates of upper secondary (post-primary) secondary vocational schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 18 (137) **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW DLA MŁODZIEŻY^a (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH^a (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	67214	64292	15147	15510	T O T A L
Artystyczne	91	120	31	19	Arts
Społeczne	6516	5804	1769	1714	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	6182	6452	995	1177	Business and administration
Fizyczne	660	663	123	146	Physical sciences
Informatyczne	10711	10473	2295	2444	Computing
Inżynieryjno- -techniczne	14499	13599	3700	3613	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	2646	2667	850	580	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	7682	7240	1455	1802	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	980	910	256	236	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	81	117	–	–	Veterinary
Usługi dla ludności	15210	14537	3006	3298	Personal services
Usługi transportowe	899	841	247	174	Transport services
Ochrony środowiska	1057	869	420	307	Environmental protection

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi. ^b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a Including supplementary technical secondary schools. ^b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 19 (138). **SZKOŁY POLICEALNE WEDŁUG FORM KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS BY TYPE OF EDUCATION (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12			SPECIFICATION	
				ogółem total	w tym of which			
					dzienne day	wieczorowe evening		zaoczne week-end
Szkoły	302	463	393	386	70	1	308	Schools
Oddziały	1252	1939	2036	2197	358	3	1728	Sections
Uczniowie	29074	44321	42860	48789	7063	36	39280	Students
w tym kobiety	19315	25422	27227	31107	5388	27	24135	of which females
Absolwenci ^a	10384	15350	11509	.	2605	26	8144	Graduates ^a
w tym kobiety	7163	9569	7976	.	2026	25	5487	of which females

^a W podziale według form kształcenia – z roku szkolnego 2010/11.
 Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to type of education – for 2010/11 school year.
 Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 20 (139) **UCZNIOWIE I ABSLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA***STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION*

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2010/11	2011/12	2009/10	2010/11	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates		
O G Ó Ł E M	42860	48789	11088	11509	T O T A L
Pedagogiczne	3461	3073	1059	916	<i>Educational science and teacher training</i>
Artystyczne	445	479	72	125	<i>Arts</i>
Społeczne	466	368	193	184	<i>Social and behavioural science</i>
Dziennikarstwa i informacji	–	13	–	–	<i>Journalism and information</i>
Ekonomiczne i administracyjne	10837	12823	1837	1920	<i>Business and administration</i>
Informatyczne	1993	2144	657	376	<i>Computing</i>
Inżynieryjno- -techniczne	1115	1283	423	393	<i>Engineering and engineering trades</i>
Produkcji i przetwórstwa	2099	3211	638	664	<i>Manufacturing and processing</i>
Architektury i budownictwa	805	1109	174	173	<i>Architecture and building</i>
Rolnicze, leśne i rybactwa	165	147	128	75	<i>Agriculture, forestry and fishery</i>
Weterynaryjne	178	223	58	52	<i>Veterinary</i>
Medyczne	6348	6848	2081	2566	<i>Health</i>
Opieka społeczna	759	946	180	231	<i>Social services</i>
Usługi dla ludności	6610	7481	1628	1679	<i>Personal services</i>
Usługi transportowe	112	102	21	15	<i>Transport services</i>
Ochrony środowiska	10	16	4	–	<i>Environmental protection</i>
Ochrony i bezpieczeństwa	6342	7120	1185	1216	<i>Security services</i>
Pozostałe	1115	1403	750	924	<i>Others</i>

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).
Z r ó d ł o: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).
S o u r c e: data of the Ministry of National Education.

TABL. 21 (140). **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci ^b Students ^b	Absolwenci ^{bc} Graduates ^{bc}	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M					T O T A L
2000/01	30	7249	168057	27922	
2005/06	43	9275	197260	40596	
2010/11	45	9287	172084	48809	
2011/12	45	9242	161547	.	
Uniwersytety	1	1851	30092	7903	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	4	3135	49385	13002	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	14	1360	41453	14561	<i>Academies of economics</i>

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. ^b Nie uwzględniono danych dotyczących filii uczelni, których główna siedziba znajduje się poza terenem województwa śląskiego. ^c W podziale według typów szkół – z roku szkolnego 2010/11.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. ^b Data concerning branches of tertiary institutions, which main seat is not on the territory of the Śląskie Voivodship are not taken into consideration. ^c According to type of school – for 2010/11 school year.

TABL. 21 (140). **SZKOŁY WYŻSZE (dok.)**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenci ^b Students ^b	Absolwenci ^{bc} Graduates ^{bc}	SPECIFICATION
Wyższe szkoły pedagogiczne	2	482	8714	3054	Teacher education schools
Akademie medyczne	1	1213	8660	1973	Medical academies
Akademie wychowania fizycznego	1	270	5150	1490	Physical academies
Wyższe szkoły artystyczne	2	245	1503	398	Fine arts academies
Wyższe szkoły teologiczne	1	12	66	21	Theological academies
Pozostałe szkoły wyższe.....	19	674	16524	6407	Other higher education institutions

a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. **b** Nie uwzględniono danych dotyczących filii uczelni, których główna siedziba znajduje się poza terenem województwa śląskiego. **c** W podziale według typów szkół – z roku szkolnego 2010/11.

a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. **b** Data concerning branches of tertiary institutions, which main seat is not on the territory of the Śląskie Voivodship are not taken into consideration. **c** According to type of school – for 2010/11 school year.

TABL. 22 (141). **STUDENCI I ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW
I TYPÓW SZKÓŁ^a**
**STUDENTS AND GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS
BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS^a**

LATA TYPY SZKÓŁ	Ogółem Grand total	W tym kobiety Of which females	Formy studiów Study forms		YEARS TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarne full-time programmes		niestacjonarne part-time programmes	
			razem total	w tym kobiety of which females	razem total	w tym kobiety of which females

STUDENCI
STUDENTS

OGÓŁEM	2000/01	168057	96015	69750	37468	98307	58547	TOTAL
	2005/06	197260	108052	96388	51520	100872	56532	
	2010/11	172084	101040	85031	48517	87053	52523	
	2011/12	161547	94381	86595	49470	74952	44911	
Uniwersytety		30092	21406	19574	13617	10518	7789	Universities
Wyższe szkoły techniczne		49385	18511	33537	13817	15848	4694	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		41453	27446	12906	7860	28547	19586	Academies of economics
Wyższe szkoły pedagogiczne ...		8714	6490	5731	4180	2983	2310	Teacher education schools
Akademie medyczne		8660	6673	7064	5415	1596	1258	Medical academies

a Nie uwzględniono danych dotyczących filii uczelni, których główna siedziba znajduje się poza terenem województwa śląskiego.

a Data concerning branches of tertiary institutions, which main seat is not on the territory of the Śląskie Voivodship are not taken into consideration.

TABL. 22 (141). **STUDENCI I ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ^a (dok.)**

STUDENTS AND GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS^a (cont.)

LATA TYPY SZKÓŁ	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym kobiety <i>Of which females</i>	Formy studiów <i>Study forms</i>		YEARS TYPE OF SCHOOLS	
			stacjonarne <i>full-time programmes</i>		niestacjonarne <i>part-time programmes</i>	
			razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	razem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>

STUDENCI (dok.)
STUDENTS (cont.)

Akademie wychowania fizycznego	5150	2583	3572	1757	1578	826	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	1503	879	956	603	547	276	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne	66	38	66	38	—	—	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe	16524	10355	3189	2183	13335	8172	<i>Other higher education institutions</i>

ABSOLWENCI
GRADUATES

OGÓŁEM	2000/01	27922	12390	11010	5121	16912	7269	TOTAL
	2005/06	40596	26183	18288	10981	22308	15202	
	2009/10	46156	29963	21600	13286	24556	16677	
	2010/11	48809	32088	22358	13529	26451	18559	
Uniwersytety		7903	6028	4766	3531	3137	2497	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne		13002	5490	8667	3703	4335	1787	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne		14561	10630	3296	2160	11265	8470	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne ...		3054	2425	1766	1426	1288	999	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne		1973	1608	1515	1210	458	398	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego		1490	765	967	495	523	270	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne		398	234	243	140	155	94	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły teologiczne		21	14	21	14	—	—	<i>Theological academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe		6407	4894	1117	850	5290	4044	<i>Others higher education institutions</i>

^a Nie uwzględniono danych dotyczących filii uczelni, których główna siedziba znajduje się poza terenem województwa śląskiego.

^a Data concerning branches of tertiary institutions, which main seat is not on the territory of the Śląskie Voivodship are not taken into consideration.

TABL. 23 (142). **CUDZOZIEMCY^{ab} – STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG FORM STUDIÓW I TYPÓW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^{ab} – STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY FORMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Studenci <i>Students</i>		Absolwenci ^c <i>Graduates^c</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which females</i>	
O G Ó Ł E M 2000/01	377	194	32	18	TOTAL
2005/06	583	267	77	40	
2010/11	676	299	100	46	
2011/12	742	335	.	.	
studia: stacjonarne	655	291	79	32	<i>full-time programmes</i>
niestacjonarne	87	44	21	14	<i>part-time programmes</i>
Uniwersytety	98	70	16	11	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	74	21	2	1	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekonomiczne	164	78	16	8	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedagogiczne	9	3	2	1	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	340	131	53	20	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego	3	–	–	–	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	34	17	6	1	<i>Fine arts academies</i>
Pozostałe szkoły wyższe.....	20	15	5	4	<i>Other higher education institutions</i>

a Nie uwzględniono danych dotyczących filii uczelni, których główna siedziba znajduje się poza terenem województwa śląskiego. **b** Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. **c** W podziale według form studiów i typów szkół – z roku akademickiego 2010/2011.

a Data concerning branches of tertiary institutions, which main seat is not on the territory of the Śląskie Voivodship are not taken into consideration. **b** Also presented in the other tables regarding students and graduates. **c** According to study forms and type of schools – for academic year 2010/2011.

TABL. 24 (143). **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA**
 Stan w dniu 30 XI
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING
SCHOLARSHIPS
As of 30 XI

SZKOŁY	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12			SCHOOLS
				ogółem ^a <i>total^a</i>	w tym stypen- dia soc- jalne <i>of which social scholar- ships</i>	otrzymu- jący stypen- dia w % ogółu studen- tów <i>scholar- ship re- cipients in % of total stu- dents</i>	
O G Ó Ł E M	16506	53562	31233	24106	11351	14,9	TOTAL
Uniwersytety	4469	10047	5915	4391	2020	14,6	<i>Universities</i>
Wyższe szkoły techniczne	6121	15617	8736	7101	3968	14,4	<i>Technical universities</i>
Wyższe szkoły ekono- miczne	1379	15166	8492	6159	2237	14,9	<i>Academies of economics</i>
Wyższe szkoły pedago- giczne	1818	5398	2696	1977	1349	22,7	<i>Teacher education schools</i>
Akademie medyczne	1637	2563	2024	1496	724	17,3	<i>Medical academies</i>
Akademie wychowania fizycznego	375	873	595	869	348	16,9	<i>Physical academies</i>
Wyższe szkoły artystyczne	228	445	350	249	101	16,6	<i>Fine arts academies</i>
Wyższe szkoły zawodowe	–	2958	–	–	–	–	<i>Higher vocational schools</i>
Pozostałe szkoły wyższe ..	479	495	2425	1864	604	11,2	<i>Other higher education institutions</i>

a W podziale według rodzajów stypendiów, jedna osoba może być wykazana więcej niż jeden raz.

a In the division according to kind scholarships, one person may shown more than once.

TABL. 25 (144). **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
 Stan w dniu 30 XI
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS
As of 30 XI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2005/06	2010/11	2011/12	SPECIFICATION
DOMY STUDENCKIE STUDENT DORMITORIES					
Domy	43	44	46	45	<i>Dormitories</i>
Miejsca	12525	12096	11820	11253	<i>Beds</i>
Studenci korzystający	12885	10103	8683	9142	<i>Students</i>
w % ogółu studentów studiów dziennych	14,0	10,5	10,2	10,6	<i>in % of total students in the day study system</i>
STOŁÓWKI STUDENCKIE STUDENT CANTEENS					
Stołówki	17	19	12	14	<i>Canteens</i>
Miejsca konsumenckie	2888	3404	1635	1629	<i>Seating</i>

TABL. 26 (145). SZKOŁY DLA DOROSŁYCH
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie	Students	Absolwenci	Graduates
				ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Szkoły podstawowe <i>Primary schools</i>	2000/01	1	1	27	4	–	–
	2005/06	3	3	55	21	13	4
	2010/11	2	2	22	10	10	5
	2011/12	1	1	10	4	.	.
Gimnazja ..... <i>Lower secondary schools</i>	2000/01	13	40	1131	258	x	x
	2005/06	18	94	2662	773	557	189
	2010/11	24	128	2957	870	806	273
	2011/12	28	122	2747	827	.	.
Zasadnicze szkoły zawodowe ^a <i>Basic vocational schools^a</i>	2000/01	10	35	911	161	323	61
	2005/06	23	72	1655	470	399	107
	2010/11	21	57	983	320	228	91
	2011/12	20	54	840	293	.	.
Licea ogólnokształcące ^b <i>General secondary schools^b</i>	2000/01	62	308	9387	5458	4541	2653
	2005/06	156	596	16437	7963	5168	2898
	2010/11	289	977	27730	13715	5792	3337
	2011/12	303	1023	27785	14071	.	.
stacjonarne ..... <i>day</i>	2000/01	x	–	–	–	–	–
	2005/06	x	2	57	31	–	–
	2010/11	x	109	2624	1328	672	374
	2011/12	x	84	1884	959	.	.
zaoczne ..... <i>weekend</i>	2000/01	x	98	2997	1783	2249	1229
	2005/06	x	315	8934	4137	2766	1480
	2010/11	x	868	25106	12387	5120	2963
	2011/12	x	939	25901	13112	.	.
Technika ^c ..... <i>Technical secondary schools^c</i>	2000/01	188	161	24836	6661	5683	1623
	2005/06	196	616	15024	4539	5721	1807
	2010/11	107	362	6566	1917	1342	428
	2011/12	108	359	6406	1633	.	.

a Ponadpodstawowe oraz od roku szkolnego 2002/03 również ponadgimnazjalne. **b** Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi. **c** Łącznie z technikami uzupełniającymi i liceami profilowanymi.

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

a Upper secondary (post-primary) and from 2002/03 school year also upper secondary schools. **b** Including supplementary general schools. **c** Including supplementary technical and secondary schools.

Source: data of the Ministry of National Education.

TABL. 27 (146). WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Placówki	1640	1585	1711	1784	Establishments
miasta	1051	1042	1154	1211	urban areas
wieś	589	543	557	573	rural areas
Przedszkola	1309	1192	1255	1303	Nursery schools
w tym specjalne	5	5	5	5	of which special
miasta	915	858	911	948	urban areas
wieś	394	334	344	355	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	331	393	426	425	Pre-primary sections in primary schools
Zespoły wychowania przedszkolnego ^a	x	x	4	2	Pre-primary education groups ^a
Punkty przedszkolne ^a	x	x	26	54	Pre-primary points ^a
Miejsca w przedszkolach	109811	104099	117700	123323	Places in nursery schools
w tym specjalnych	286	236	166	162	of which special
miasta	88681	84156	94619	98633	Urban areas
wieś	21130	19943	23081	24690	Rural areas
Zespoły wychowania przedszkolnego ^a	x	x	54	67	Pre-primary education groups ^a
Punkty przedszkolne ^a	x	x	573	1142	Pre-primary points ^a
Dzieci^b	111551	107186	128257	136072	Children^b
miasta	88438	85277	100773	106223	urban areas
wieś	23113	21909	27484	29849	rural areas
w tym w wieku 6 lat	51022	40724	34900	31594	of which aged 6
Przedszkola	103708	98560	115798	121408	Nursery schools
w tym specjalne	200	151	131	133	of which special
miasta	84197	80331	93105	96954	urban areas
wieś	19511	18229	22693	24454	rural areas
w tym w wieku 6 lat	44710	34142	28248	25653	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	7843	8626	11958	13748	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	6312	6582	6652	5937	of which aged 6
Zespoły wychowania przedszkolnego ^a	x	x	46	52	Pre-primary education groups ^a
w tym w wieku 6 lat	x	x	–	–	of which aged 6
Punkty przedszkolne ^a	x	x	455	864	Pre-primary points ^a
w tym w wieku 6 lat	x	x	–	4	of which aged 6
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego^b na 1000 dzieci w wieku					Children attending pre-primary education establishments^b per 1000 children aged
3 – 6 lat	565	640	746	751	3 – 6
3 – 5	413	525	705	744	3 – 5
6 lat	976	972	880	777	6
Dzieci w przedszkolach na 1000 dzieci w wieku:					Children attending nursery schools per 1000 children aged:
3 – 6 lat	525	588	673	671	3 – 6
6 lat	855	815	712	631	6
1 przedszkole	79	83	92	93	1 nursery school
100 miejsc	94	95	98	98	100 places

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 17 na str. 219. ^b W 2011 r. w podziale według wieku nie uwzględniono 48 dzieci z placówek wychowania przedszkolnego i przedszkoli przy zakładach opieki zdrowotnej (oddziałów przedszkolnych przy szkołach podstawowych specjalnych przy zakładach opieki zdrowotnej).

Źródło: dane Ministerstwa Edukacji Narodowej.

^a See general notes to the chapter, item 17 on page 219. ^b In 2011 in the division according to age 48 children from pre-primary sections of special primary schools in health care institutions (pre-primary sections in special primary schools within health care institutions) were not included.

Source: data of the Ministry of National Education.

DZIAŁ XI

OCHRONA ZDROWIA I POMOC SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane obejmują informacje z obszaru ochrony zdrowia w publicznych i niepublicznych jednostkach opieki zdrowotnej z wyłączeniem jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. resort spraw wewnętrznych i administracji), a także ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (tekst jednolity Dz. U. 2007 Nr 14, poz. 89, z późniejszymi zmianami), na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej,
- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarzy i położnej (tekst jednolity Dz. U. 2009 Nr 151, poz. 1217, z późniejszymi zmianami), na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarzy i położnych,
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentystry (tekst jednolity Dz. U. 2008 Nr 136, poz. 857, z późniejszymi zmianami), na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności,
- 4) ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2008 Nr 164, poz. 1027, z późniejszymi zmianami), która reguluje zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia – NFZ.
- 5) ustawa o działalności leczniczej z dnia 15 IV 2011 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 654).

3. Dane o **pracownikach medycznych** ochrony zdrowia obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczającym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku, jeśli ta praca ma dla nich charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, lekarzy dentystrów, pielęgniarzy, położnych oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy.

CHAPTER XI

HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. Data presented in this chapter within the scope of health care include information concerning public and non-public activities of the health care services excluding health care services of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior (till 17 XI 2011 the Ministry of Interior and Administration) as well as health care in prisons.

2. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (uniform text Journal of Laws from 2007 No. 14, item 89, with later amendments), on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established,
- 2) the Law on the Nursing and Obstetrical Professions, dated 5 VII 1996 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 151, item 1217, with later amendments), on the basis of which a nurse or midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and obstetricians,
- 3) the Law on the Occupation of Doctor and Dentist dated 5 XII 1996 (uniform text, Journal of Laws 2008 No. 136, item 857, with later amendments), on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices** are created. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population,
- 4) the Law on Health Care Services Financed from Public Funds, dated 27 VIII 2004 (uniform text Journal of Laws from 2008 No. 164 item 1027, with later amendments), which regulates the scope and condition for providing health services, financed from public funds, the rules and procedures of financing as well as activities of the National Health Fund – NHF.
- 5) the Law on Medical Activities dated 15 IV 2011 (Journal of Laws No. 112, item 654).

3. Data regarding **medical personnel** of the health service include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Data regarding doctors, dentists, nurses, midwives and pharmacists include interns.

Dane o lekarzach specjalistach dotyczą lekarzy ze specjalizacją II stopnia oraz posiadających tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 20 X 2005 r. w sprawie specjalizacji lekarskich i lekarzy dentyistów (Dz. U. Nr 213, poz. 1779, z późniejszymi zmianami).

4. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne). Porady z zakresu ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują również porady udzielone w ramach praktyk lekarzy i lekarzy dentyistów realizujących świadczenia zdrowotne finansowane ze środków publicznych (umowy z NFZ) oraz porady lekarskie udzielone w izbach przyjęć szpitali ogólnych. Od 2009 r. porady ambulatoryjne nie uwzględniają działalności orzeczniczej lekarzy medycyny pracy.

5. Do 2008 r. informacje o łóżkach w szpitalach ogólnych nie obejmowały miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc dziennego pobytu. Od 2009 r. dane o łóżkach w szpitalach ogólnych wykazano łącznie z łóżkami i inkubatorami dla noworodków, bez miejsc dziennego pobytu. Dane o szpitalach ogólnych wykazano łącznie z filiami szpitali.

Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękowo-twarzową, kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; **do oddziałów zakaźnych** – oddziały obserwacyjno-zakaźne; **do oddziałów gruźlicy i chorób płuc** – oddziały pulmonologiczne.

6. Dane o łóżkach w szpitalach oraz pozostałych zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla pacjentów (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

7. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

8. Lecznictwo uzdrowiskowe obejmuje szpitale i sanatoria wykorzystujące w leczeniu, rehabilitacji i profilaktyce przede wszystkim naturalne surowce i właściwości lecznicze klimatu na terenach, na których są położone.

9. Na podstawie ustawy z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późniejszymi zmianami), dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej obejmują jednostki zgłoszone do systemu ratownictwa (zespoły ratownictwa medycznego, szpitalne oddziały ratunkowe, lotnicze pogotowie ratunkowe) oraz udzielone świadczenia zdrowotne przez zespoły ratownictwa medycznego i lotnicze pogotowie ratunkowe w nagłych przypadkach zagrożenia życia lub zdrowia (z wyjątkiem zachorowań) w miejscu zdarzenia.

Information on doctors specialists concerns doctors with grade II specialization and doctors with specialists title in proper medicine domain in accordance with the decree of the Minister of Health on Medical and Dentists Specializations dated 20 X 2005, (Journal of Laws No. 213, item 1779, with later amendments).

4. Data concerning facilities of the out-patient health care include out-patient departments, health centres and since 2001 out-patient clinics (independent). Consultations in the field of out-patient health care are also provided by medical and dental practices, realizing health activities financed from public funds (agreements with National Health Fund) and consultations provided in admissions of general hospitals. From 2009 consultations provided do not include activities within occupational medicine.

5. Till 2008 information on beds in general hospitals did not include places (beds and incubators) for newborns as well as beds in day wards. From 2009 data on beds in general hospitals include beds and incubators for newborns excluding beds in day wards.

Data on general hospitals include branches.

Included in surgical wards are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxillo-facial and cardiosurgery as well as other surgical wards; in communicable diseases wards – communicable diseases wards; in tubercular and pulmonary wards – pulmonology wards.

6. Data regarding beds in hospitals and other in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

7. Chronic medical care homes and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.

8. Health resort treatment includes services rendered by hospitals and sanatoria using in the rehabilitation and preventive therapy primarily natural materials and the healing properties of the climate where the facility is located.

9. On the basis of the Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006 (Journal of Laws No 191, item 1410, with later amendments), data concerning emergency medical services and first aid include units reported to the rescue system (i.e., emergency medical services, hospital emergency wards, admission rooms, medical air rescue) and health care services rendered by emergency medical services and medical air rescue in emergency situations with risk to life or health (except cases of illness) in the place of occurrence.

10. Działalność aptek i punktów aptecznych unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (tekst jednolity Dz. U. 2008 Nr 45, poz. 271, z późniejszymi zmianami).

Dane o **aptekach** dotyczą aptek ogólnodostępnych i nie obejmują aptek szpitalnych w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, działających na potrzeby tych zakładów.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Punkt apteczny może być prowadzony przez farmaceutę z rocznym stażem lub technika farmaceutycznego z trzyletnim stażem pracy w aptekach ogólnodostępnych.

11. Dane o zachorowaniach podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych” obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

Podstawowym aktem prawnym dot. nadzoru nad chorobami zakaźnymi jest Decyzja Nr 2119/98/EC Parlamentu i Rady Europejskiej z 24 IX 1998 r. – ustanawiająca sieć nadzoru epidemiologicznego i zwalczania chorób zakaźnych we Wspólnocie Europejskiej. Na podstawie tej Decyzji – Decyzją Komisji Europejskiej z dnia 22 XII 1999 r. (z późniejszymi zmianami) określono definicje przypadków zachorowań na choroby zakaźne.

12. Zasady organizowania i funkcjonowania opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 określa ustawa z dnia 4 II 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. Nr 45, poz. 235).

Żłobek, klub dziecięcy – jednostka organizacyjna sprawująca opiekę nad dziećmi do lat 3, realizująca funkcje opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne oraz wpisana do rejestru prowadzonego przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta.

Inna jednostka – prowadząca działalność gospodarczą, polegającą na sprawowaniu opieki nad dziećmi do lat 3 i nie wpisana do rejestru żłobków i klubów dziecięcych, prowadzonego przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta.

13. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362, z późniejszymi zmianami).
Wyróżnia się placówki:

- **interwencyjne** – zapewniają dzieciom znajdującym się w sytuacji kryzysowej doraźną, całodobową opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych. Przygotowują diagnozę stanu psychofizycznego, sytuacji życiowej oraz opis wskazań do dalszej pracy z dzieckiem,
- **rodzinne** – zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dla dzieci, którym nie znaleziono rodziny zastępczej lub przysposabiającej, umożliwiają wychowanie licznemu rodzeństwu, zapewniają kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych,
- **socjalizacyjne** – zapewniają całodobową opiekę i wychowanie zaspakajając niezbędne potrzeby dziecka. Zapewniają dzieciom kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych, podejmują działania w celu powrotu dziecka do rodziny naturalnej, znalezienia rodziny przysposabiającej lub umieszczenia w rodzinnej opiece zastępczej,

10. The activity of pharmacies and pharmaceutical outlets is normalized by Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (uniform text Journal of Laws from 2008 No. 45, item 271, with later amendments).

Data on **pharmacies** concern generally available pharmacies and do not include hospital's pharmacies in in-patient health care facilities, which operate for the needs of these facilities.

Pharmaceutical outlets are sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. Pharmaceutical outlet can be managed by pharmacists with one years service or pharmaceutical technician with three years service in public pharmacies.

11. Data regarding incidence of illnesses are given in accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems" valid since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

The basic legal act on infectious diseases supervision is the Decision No. 2119/98/EC of the European Parliament and Commission dated 24 IX 1998 – forming a network of infectious diseases supervision and overcoming in the European Community. On the basis of the above mentioned Decision – definitions of incidences of infectious diseases were defined by the Decision of the European Commission dated 22 XII 1999 (with later amendments).

12. Rules concerning the organization and functioning of child's care (up to the age of 3) are defined in the Law dated 4 II 2011 on child's care up to the age 3 years (Journal of Laws No. 45, item 235).

Nursery, child's club – organizational unit providing care for children aged not more than 3 years, realizing educational functions and recorded in the register conducted by the borough leader or mayor.

Other unit – conducting activities connected with providing care for children aged not more than 3 years and not recorded in the register of nurseries and children clubs conducted by the borough leader or mayor.

13 Care and education centres for children and youth are presented in accordance with the Law on Social Assistance dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws from 2009, No. 175, item 1362, with later amendments).

The following centres are differentiated:

- **intervention centres** – provide children in an immediate crisis situation 24-hour care as well as education adapted to age and abilities. Intervention centres diagnose the psychophysical state of a given child, the child's living conditions as well as recommend the further course of working with the child,
- **family centres** – provide 24-hour care and education for children, for whom no foster family was found, enable to bring up brothers and sisters, provide education and equalize growth and school tardiness,
- **socialization centres** – provide 24-hour care and fulfill basic needs of children. Provide children with education, equalize growth and school tardiness, undertake actions in order to bring the child back to the natural family, help to find a foster family,

- **wielofunkcyjne** – umożliwiają łączenie dziennych i całodobowych działań interwencyjnych, socjalizacyjnych, terapeutycznych skierowanych na dziecko i rodzinę.
- **wsparcia dziennego** – działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, z tego:
  - opiekuńcze – prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,
  - specjalistyczne – realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

14. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. Rodziny zastępcze dzielą się na: spokrewnione i niespokrewnione z dzieckiem, zawodowe niespokrewnione z dzieckiem: wielodzietne, specjalistyczne, o charakterze pogotowia rodzinnego.

15. Domy i zakłady pomocy społecznej obejmują stacjonarne placówki takie jak: domy pomocy społecznej, rodzinne domy pomocy, placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym, w podeszłym wieku w ramach działalności gospodarczej i statutowej, środowiskowe domy samopomocy i inne ośrodki dla osób z zaburzeniami psychicznymi, domy matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, noclegownie oraz schroniska.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362, z późniejszymi zmianami).

16 Rodzaje świadczeń pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania reguluje ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2009 Nr 175, poz. 1362, z późniejszymi zmianami). Ustawa powyższa określa podział świadczeń z pomocy społecznej na świadczenia pieniężne i niepieniężne. Do świadczeń pieniężnych zalicza się m.in.:

- **zasiłek stały** wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności,
- **zasiłek okresowy** przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego,
- **zasiłek celowy** przyznawany jest m.in. w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, zakupu żywności, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Świadczenia niepieniężne obejmują m.in.: pomoc rzeczową, poradnictwo specjalistyczne, schronienie, posiłek, ubranie, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej.

- **multifunctional centres** – enable daily and 24-hour intervention, socialization and therapeutic activities directed to the child and the family.
- **day support centres** – operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, including:
  - general care – in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, child care centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,
  - specialized – implementing psychocorrective or psychoprophylactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialization.

14. Foster family provides care and upbringing of a child deprived in part or full of parental care. Foster families may be: related or not related to the child, professional families not related to the child: with many children, specialized, of a professional emergency character.

15. Social welfare homes and facilities include stationary facilities such as: social welfare homes, family welfare homes, facilities providing 24-hours care for disabled, chronically ill and aged within their economic and statutory activities, community self-help homes and other centres for mentally ill, homes for mothers with dependent children and pregnant women, night shelters as well as other shelters.

Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Law on Social Welfare, dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws from 2009 No. 175, item 1362 with later amendments).

16. Types of social benefits as well as rules and procedures of granting are regulated by the Law on Social Welfare dated 12 III 2004 (uniform text Journal of Laws from 2009 No. 175, item 1362 with later amendments). The above mentioned Law defines the division of social benefits into monetary and non-monetary assistance. Monetary assistance includes i.a.:

- **permanent benefit** paid in respect of complete inability to work because of age or disability,
- **temporary benefit** granted to a person or a family because of long illness, disability, unemployment, prospective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security,
- **appropriated benefit** offered in order to fulfil a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, purchase of foodstuffs, fuel, clothing, necessary household goods, slight modernization and repairs, covering burial costs. May be given to a person or a family which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

Non-monetary assistance includes i.a. help in kind, specialistic consultations, shelter, meal, clothing, stay in a social welfare home and services rendered there.

TABL. 1 (147). **PRACOWNICY MEDYCZNI^a**

Stan w dniu 31 XII
MEDICAL PERSONNEL^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Lekarze	11848	9760	10345*	10691	Doctors
w tym kobiety	6424	5370	5944*	6108	of which women
Lekarze dentyści	1558	1562	1499*	1412	Dentists
w tym kobiety	1116	1100	1125*	1030	of which women
Farmaceuci ^b	2444 ^c	2553	2965	3141	Pharmacists ^b
w tym kobiety	2164 ^c	2195	2505	2671	of which women
Pielęgniarki	25442	25146	25740*	25978	Nurses
w tym mgr pielęgniarstwa	320	378	742	933	of which masters of nursing
Położne	2596	2511	2734	2906	Midwives
Ratownicy medyczni	–	315	1354	1452	Emergency rescue personnel

a Łącznie z osobami odbywającymi staż podyplomowy. **b** Bez techników farmacji. **c** Łącznie z zatrudnionymi w aptekach prywatnych, bez zatrudnionych w zarządzie „Cefarm”.

Źródło: w 2005 r. dane Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego, w latach 2000, 2010 i 2011 – dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie farmaceutów – łącznie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

a Including interns. **b** Excluding pharmacy technicians. **c** Including employed in private pharmacies, excluding employed in “Cefarm” management.

Source: in 2005 data of the Silesian Centre of Public Health in years 2000, 2010 and 2011 – data of the Ministry of Health, concerning pharmacists – including data of the Central Statistical Office.

TABL. 2 (148). **PRACUJĄCY LEKARZE SPECJALIŚCI^a**

Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED DOCTORS SPECIALISTS^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	SPECIFICATION
OGÓŁEM	7002	7009*	7307	TOTAL
w tym w zakresie:				of which in the field of:
Anestezjologii i intensywnej terapii	405	415	460	Anesthesiology and intensive therapy
Chirurgii ogólnej	472	454	453	General surgery
Chorób płuc	167	152	162	Pulmonary diseases
Chorób wewnętrznych	1177	1172*	1154	Internal diseases
Dermatologii i wenerologii ^b	110	121	121	Dermatology and venereology ^b
Kardiologii ^b	252	258	292	Cardiology ^b
Położnictwa i ginekologii	536	513*	519	Gynaecology and obstetrics
Medycyny pracy	122	119	133	Occupational medicine
Medycyny rodzinnej	485	489	495	General practitioners
Neurologii ^b	340	325	352	Neurology ^b
Okulistyki	276	291	286	Ophthalmology
Onkologii	33	40	47	Oncology
Otolaryngologii ^b	153	167	171	Otolaryngology ^b
Pediatrici	406	390	393	Paediatrics
Psychiatrii	220	222	252	Psychiatry
Radiodiagnostyki	188	205*	210	Radiodiagnostics
Lekarze specjaliści w % ogółu lekarzy	67,3	67,8*	68,3	Doctors specialists in % of total doctors

a Lekarze ze specjalizacją II stopnia i z tytułem specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny, patrz uwagi ogólne do działu, ust. 3 na str. 248. **b** Łącznie ze specjalistami dziecięcymi.

Źródło: w 2009 r. dane Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego, w latach 2010 i 2011 – dane Ministerstwa Zdrowia.

a Doctors with grade II specialization and title of specialist in a given field of medicine, see general notes to the chapter, item 3 on page 248. **b** Including paediatric specialists.

Source: in 2009 data of the Silesian Voivodship Office, in years 2010 and 2011 – data of the Ministry of Health.

TABL. 3 (149). **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	1819	2437	2716	<i>Health care institutions (as of 31 XII)</i>
miasta	1549	2025	2282	<i>urban areas</i>
wieś	270	412	434	<i>rural areas</i>
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII)	915	710	525	<i>Medical practices^b (as of 31 XII)</i>
miasta	765	575	390	<i>urban areas</i>
wieś	150	135	135	<i>rural areas</i>
Porady udzielone ^c w ciągu roku				<i>Consultations provided^c during the year in thous.</i>
w tys.	35474,2	37057,8	37918,2	
lekarskie	31943,0	33169,8	34101,0	<i>doctors</i>
w tym specjalistyczne	14809,1	13279,3	13876,0	<i>of which specialized</i>
stomatologiczne	3531,3	3888,1	3817,3	<i>dental</i>

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 4 na str. 249. **b** Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakt „praktyka lekarska – Narodowy Fundusz Zdrowia” lub „praktyka lekarska – zakład opieki zdrowotnej”, patrz uwagi ogólne do działu, ust. 2, pkt 3 na str. 248. **c** Dotyczy porad refundowanych przez NFZ (środki publiczne), jak i opłacanych przez pacjentów (środki niepubliczne).

a See general notes to the chapter, item 4 on page 249. **b** Data concern entities that have signed a “medical practice – National Health Fund” contract or a “medical practice – health care facility” contract, see general notes to the chapter, item 2, point 3 on page 248. **c** Data concern consultations refunded by the National Health Fund (public funds) as well as paid by patients (non-public funds).

TABL. 4 (150). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII <i>FACILITIES – as of 31 XII</i>					
Szpitala ogólne ^a	114	113	117	120	<i>General hospitals^a</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	14	21	34	37	<i>Chronic medical care homes</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	12	23	26	26	<i>Nursing homes</i>
Hospicja	2	4	5	7	<i>Hospices</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe:					<i>Health resort treatment:</i>
sanatoria	6	9	10	13	<i>sanatoria</i>
szpitale	3	2	3	3	<i>hospitals</i>
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII <i>BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII</i>					
Szpitala ogólne ^a	29038	26902	25989	25568	<i>General hospitals^a</i>
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	1511	1731	2591	2661	<i>Chronic medical care homes</i>
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	499	912	1063	1188	<i>Nursing homes^b</i>
Hospicja	23	55	85	110	<i>Hospices</i>
Lecznictwo uzdrowiskowe:					<i>Health resort treatment:</i>
sanatoria	1594	2142	2099	2587	<i>sanatoria</i>
szpitale	229	238	199	199	<i>hospitals</i>

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5 na str. 249. **b** W 2000 r. łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi.
a See general notes to the chapter, item 5 on page 249. **b** In 2000 including treatment and education homes.

TABL. 4 (150). **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA (dok.)**
IN-PATIENT HEALTH CARE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
LECZENI – w ciągu roku <i>IN-PATIENTS – during the year</i>					
Szpital ogólny ^{ac}	719219	852552	913494	898293	General hospitals ^{ac}
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	1916	2577	4358	4419	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze ^b	986	2722	3017	2727	Nursing homes ^b
Hospicja	331	1000	1255	1569	Hospices
Lecznictwo uzdrowiskowe – kuracjusze:					Health resort treatment – patients:
w sanatoriach	22020	35877	26325	27747	in sanatoria
w szpitalach	2335	3286	2397	2605	in hospitals

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5 na str. 249. **b** W 2000 r. łącznie z zakładami leczniczo-wychowawczymi. **c** Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Ź r ó d ł o: w 2005 r. – dane Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego, w latach 2010 i 2011 – dane Ministerstwa Zdrowia (z wyjątkiem lecznictwa uzdrowiskowego).

a See general notes to the chapter, item 5 on page 249. **b** In 2000 including treatment and education homes. **c** Excluding inter-ward patient transfers.

S o u r c e: in 2005 – data of the Silesian Centre of Public Health, in years 2010 and 2011 – data of the Ministry of Health (excluding health resort treatment).

TABL. 5 (151). **SZPITALA OGÓLNE^a**
GENERAL HOSPITALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Szpitala (stan w dniu 31 XII)	114	113	117	120	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne	111	97	74	73	Public
Niepubliczne	3	16	43	47	Non-public
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	29038	26902	25989	25568	Beds (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	28749	26155	21895	21122	in: public hospitals
niepublicznych	289	737	4094	4446	non-public hospitals
na 10 tys. ludności	61,0	57,4	56,1	55,3	per 10 thous. population
w tym na oddziałach:					of which in specified wards:
chorób wewnętrznych	5099	4371	4014*	3814	internal diseases
kardiologicznych ^b	736	1015	1037*	1149	cardiological ^b
chirurgicznych	7213	6419	5807	5637	surgical
pediatrycznych	1323	1129	1163*	1113	paediatric
ginekologiczno-położniczych	3037	2480	2235*	2211	gynaecological-obstetric
onkologicznych	457	514	646	670	oncological
intensywnej terapii	384	377	349	343	intensive therapy
zakaźnych	552	274	251	240	communicable
gruźlicy i chorób płuc	1572	1398	1356	1261	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	707	583	484	473	dermatological
neurologicznych	1439	1473	1312*	1292	neurological
psychiatrycznych	479	508	522	533	psychiatric

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5 na str. 249. **b** Łącznie z oddziałami intensywnej opieki kardiologicznej.

a See general notes to the chapter, item 5 on page 249. **b** Including intensive cardiological care words.

TABL. 5 (151). **SZPITALE OGÓLNE^a (dok.)**
GENERAL HOSPITALS^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Ruch chorych (w ciągu roku)					Patients (during the year)
Leczeni ^b w tys.	719,2	852,6	913,5	898,3	<i>In-patients^b in thous.</i>
w szpitalach: publicznych	712,2	823,4	740,3	701,7	<i>in: public hospitals</i>
niepublicznych	7,0	29,1	173,2	196,6	<i>non-public hospitals</i>
w tym na oddziałach ^c :					<i>of which in specified ward^c:</i>
chorób wewnętrznych	151,4	158,8	148,2*	142,5	<i>internal diseases</i>
kardiologicznych ^d	26,4	49,6	62,4*	68,1	<i>cardiological^d</i>
chirurgicznych	191,6	230,7	215,9	213,3	<i>surgical</i>
pediatrycznych	36,6	36,3	41,0*	40,1	<i>paediatric</i>
ginekologiczno-położniczych	112,5	113,9	121,2*	119,4	<i>gynaecological-obstetric</i>
onkologicznych	16,4	21,1	42,4	43,7	<i>oncological</i>
intensywnej terapii	11,3	12,4	8,1	8,1	<i>intensive therapy</i>
zakaźnych	7,2	6,6	7,5	7,4	<i>communicable</i>
gruźlicy i chorób płuc	19,8	26,1	26,8	26,5	<i>tubercular and pulmonary</i>
dermatologicznych	10,2	9,3	8,3	8,4	<i>dermatological</i>
neurologicznych	33,6	41,6	43,3*	44,8	<i>neurological</i>
psychiatrycznych	5,7	7,0	7,3	7,3	<i>psychiatric</i>
Wypisani w tys.	682,5	816,9	880,2*	865,0	<i>Discharges in thous.</i>
Zmarli w tys.	22,1	22,7	21,7	21,8	<i>Deaths in thous.</i>
Leczeni na: 10 tys. ludności	1508,1	1816,5	1969,8	1940,2	<i>In-patients per: 10 thous. population</i>
1 łóżko	24,8	31,7	35,0*	35,1	<i>1 bed</i>
Przeciętny pobyt chorego w dniach	10,8	8,3	6,9	6,8	<i>Average patient stay in days</i>
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	266,0	263,5	240,7	239,4	<i>Average bed use in days</i>

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5 na str. 249. **b** Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. **c** Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych. **d** Łącznie z oddziałami intensywnej opieki kardiologicznej.

Źródło: w 2005 r. – dane Śląskiego Centrum Zdrowia Publicznego, w latach 2010 i 2011 – dane Ministerstwa Zdrowia.

a See general notes to the chapter, item 5 on page 249. **b** Excluding inter-ward patient transfers. **c** Including inter-ward patient transfers. **d** Including intensive cardiological care wards.

Source: in 2005 – data of the Silesian Centre of Public Health, in years 2010 and 2011 – data of the Ministry of Health.

TABL. 6 (152). RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST AID
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	SPECIFICATION
Zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego	160	159	163	Ambulance emergency rescue teams
w tym: podstawowe	78	83	81	of which: basic
specjalistyczne	73	76	82	specialists
Szpitalne oddziały ratunkowe	9	9	9	Hospital emergency wards
Izby przyjęć ^a	6	7	6	Admission-rooms ^a
Lotnicze pogotowie ratunkowe ^b	1	1	1	Medical air rescue ^b
Wyjazdy na miejsce zdarzenia (w ciągu roku):				Calls to the occurrence places (during the year):
w tysiącach	367,2	362,1	346,3	in thousands
na 1000 ludności	79,1	78,1	74,8	per 1000 population
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego ^c (w ciągu roku):				Persons who received health care benefits ^c (during the year):
w tysiącach	369,3	364,1	347,6	in thousands
na 1000 ludności	79,5	78,5	75,1	per 1000 population

a Komórki organizacyjne szpitali zgłoszone do współpracy z ratownictwem medycznym. **b** Samolot lub śmigłowiec wraz z załogą, tj. pilotem i osobami udzielającymi pierwszej pomocy lub podejmującymi medyczne działania ratownicze. **c** W danych tych nie ujęto zachorowań u osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w trybie ambulatoryjnym (w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym).

a Organization cells of hospitals applied to co-operate with emergency medical system. **b** Airplane or helicopter, including crew, i.e. pilot and paramedic giving first aid or acting as medical rescue. **c** Excluding incidence of people who received health care benefits in emergency accidents in ambulatory mode (in admission-room or in hospital emergency ward).

TABL. 7 (153). APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a
Stan w dniu 31 XII
PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Apteki	1044	1150	1294	1344	Pharmacies
w tym prywatne	997	1150	1293	1343	of which private
w tym na wsi	145	152	171	181	of which in rural areas
Punkty apteczne	12	74	97	103	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	9	74	97	103	of which in rural areas
Liczba ludności na:					Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	4507	3828	3332	3197	pharmacy and pharmaceutical outlet
1 aptekę	4558	4075	3582	3442	pharmacy
w tym na wsi	6824	6582	6008	5702	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	2266	2419	2818	2992	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 10 na str. 250.

a See general notes to the chapter, item 10 on page 250.

TABL. 8 (154). **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	2	2	2	2	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	23	14	13	13	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	45519	61614	74187	73166	Blood donors
w tym honorowi	44747	61082	73880	72761	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	96786	122792	146250	148042	Blood taken in units of whole blood ^a
Wyprodukowana liczba jednostek świeżo mrożonego osocza ^b	113303	127047	186982	172048	Number of taken or produced units of fresh frozen plasma ^b

a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. **b** Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się w przybliżeniu 200 ml, jeden litr osocza równa się w przybliżeniu 5 jednostkom.

Źródło: do 2009 r. dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii; od 2010 r. dane Narodowego Centrum Krwi.

a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. **b** One unit of fresh frozen plasma equals approximately 200 ml, one litre of plasma equals approximately 5 units.

Source: Till 2009, data of the Haematology and Transfusion Institute; in 2010 data of the National Blood Centre.

TABL. 9 (155). **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011	DISEASES
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>				na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>				
Tężec	4	4	1	2	0,1	0,1	0,0	0,0	Tetanus
Krzusiec	185	149	120	264	3,9	3,2	2,6	5,7	Whooping cough
Odra	21	6	1	2	0,4	0,1	0,0	0,0	Measles
Wirusowe zapalenie wątroby	749	547	490	443	15,7	11,7	10,6	9,6	Viral hepatitis
w tym typ B	446	214	135	124	9,4	4,6	2,9	2,7	of which type B
Różyczka	15293	1049	443	322	320,7	22,4	9,6	7,0	Rubella
Salmonellozy	1873	1259	856	633	39,3	26,8	18,5	13,7	Salmonella infections
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe	740	817	742	944	15,5	17,4	16,0	20,4	Other bacterial foodborne intoxications
Szkarlatyna (płonica)	1559	1245	2149	3148	32,7	26,5	46,3	68,0	Scarlet fever
Zapalenie opon mózgowych	235	302	255	249	4,9	6,4	5,5	5,4	Meningitis
Zapalenie mózgu	38	46	34	38	0,8	1,0	0,7	0,8	Encephalitis
Świnka (zapalenie przyusznic nagminne).....	1594	9837	411	376	33,4	209,6	8,9	8,1	Mumps
Grypa i podejrzenia zachorowań na grypę	131620	124486	41884	100411	2759,8	2652,3	903,2	2168,7	Influenza and suspected influenza
Szczepieni przeciw wścieklźnie	767	721	641	635	16,1	15,4	13,8	13,7	Rabies vaccinations

Źródło: dane Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

Source: data of the Province Sanitary-Epidemiological Station.

TABL. 10 (156). **ŻŁOBKI I KLUBY DZIECIĘCE**

Stan w dniu 31 XII

NURSERIES AND CHILDREN CLUBS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Żłobki	50	54	58	50	Nurseries
Oddziały żłobkowe	27	8	4	13	Nursery wards
Kluby dziecięce i inne jednostki ^a	–	–	–	26	Children clubs and other units
Miejsca w żłobkach ^b	3166	2500	3351	3505	Places in nurseries ^b
Dzieci przebywające w żłobkach ^b (w ciągu roku)	5113	4112	5621	5750	Children staying in nurseries ^b (during the year)
Miejsca w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	33	27	30	33	Places in nurseries ^b per 1000 children up to the age of 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach ^b na 1000 dzieci w wieku do lat 3	19	17	23	24	Children staying in nurseries ^b per 1000 children up to the age of 3

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12 na str. 250. ^b Łącznie z oddziałami żłobkowymi.^a See general notes to the charter, item 12 on page 250. ^b Including nursery wards.TABL. 11 (157). **PLACÓWKI OPIEKUNICHO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**

Stan w dniu 31 XII

CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUTH^a

As of 31 XII

A. PLACÓWKI CAŁODOBOWE

ROUND-THE-CLOCK CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2010	2011	2010	2011	SPECIFICATION
	placówki centres		wychowankowie residents		wolontariusze ^b volunteers ^b		
O G Ó Ł E M	78	87	2316	2457	248	220	T O T A L
placówki:							centres:
Interwencyjne	3	2	50	31	3	1	Intervention
Rodzinne	25	25	199	186	6	9	Family
Socjalizacyjne	24	32	959	1106	75	68	Socialization
Wielofunkcyjne	26	28	1108	1134	164	142	Multifunctional

B. PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO

DAY-SUPPORT CENTRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2010	2011	SPECIFICATION
	placówki centres		wychowankowie residents		
O G Ó Ł E M	281	273	9334	8314	T O T A L
w tym placówki pracujące minimum 5 dni i 20 godzin tygodniowo	231	224	7945	7103	of which centres working minimum 5 days and 20 hours a week
Opiekuniczne	220	212	6881	6129	Care
Specjalistyczne	61	61	2453	2185	Specialized

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 13 na str. 250. ^b W roku sprawozdawczym.

U w a g a. Ponadto w 2011 r. w 11 placówkach wielofunkcyjnych pełniących również funkcję wsparcia dziennego przebywało 414 wychowanków.

^a See general notes to the chapter, item 13 on page 250. ^b During the reporting year.

N o t e. Moreover, in 2011, 414 residents stayed in 11 multifunctional centres operating as daily assistance centres.

TABL. 12 (158). **RODZINY ZASTĘPCZE**

Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	5053	5286	5420	Foster families
Dzieci w rodzinach zastępczych ^a	7362	7554	7734	Children in foster families ^a
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	526	686	708	of which children with legal confirmation of disability
Dzieci usamodzielnione w ciągu roku	95	139	156	Children who gained independence during the year

^a Dzieci do 18 roku życia.

^a Children up to age of 18.

TABL. 13 (159). **POMOC SPOŁECZNA STACJONARNA**

Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	115	122	181	189	Homes and facilities (excluding branches)
Miejsca ^a					Places ^a
ogółem	9221	9647	11470	11846	total
na 10 tys. ludności	19,4	20,6	24,7	25,6	per 10 thous. population
Mieszkańcy ^a :					Residents ^a :
ogółem	9069	9550	11183	11581	total
w tym umieszczeni w ciągu roku na 10 tys. ludności	2861 19,1	3315 20,4	3707 24,1	3095 25,0	of which placed within during the year per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie ...	1230	1171	1633	2069	Persons awaiting a place

^a Łącznie z filiami.

^a Including branches.

TABL. 14 (160). **PLACÓWKI STACJONARNE POMOCY SPOŁECZNEJ WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW**

Stan w dniu 31 XII
STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES BY GROUPS OF RESIDENTS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)^a	177	181	189	Homes and facilities (excluding branch- es)^a
w których mogą przebywać:				for:
Osoby w podeszłym wieku	55	55	57	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy	15	16	16	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	15	16	18	Adults mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelek- tualnie	13	12	13	Children and young people mentally re- tarded
Przewlekłe psychicznie chorzy	23	23	22	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	4	5	6	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	7	8	9	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomni	42	45	51	Homeless
Inne osoby	7	8	10	Other persons

^a W dalszym podziale placówki mogą być wykazane kilkakrotnie, gdyż jedna placówka może być przeznaczona dla kilku grup mieszkańców.

^a In the division facilities may be shown several times, because one facility may be designed for few groups of residents.

TABL. 14 (160). **PLACÓWKI STACJONARNE POMOCY SPOŁECZNEJ WEDŁUG GRUP MIESZKAŃCÓW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE FACILITIES BY GROUPS OF RESIDENTS (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	SPECIFICATION
Mieszkańcy domów i zakładów^b	11225	11183	11581	Residents of homes and facilities^b
Osoby w podeszłym wieku	3046	3076	3171	Aged persons
Przewlekłe somatycznie chorzy	1290	1316	1269	Chronically ill with somatic disorders
Dorośli niepełnosprawni intelektualnie	1122	1278	1351	Adults mentally retarded
Dzieci i młodzież niepełnosprawna intelektualnie	834	631	613	Children and young people mentally retarded
Przewlekłe psychicznie chorzy	2231	2167	2186	Chronically mentally ill
Niepełnosprawni fizycznie	383	414	444	Physically handicapped
Matki z małoletnimi dziećmi i kobiety w ciąży	146	132	152	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomni	1911	1925	2183	Homeless
Inne osoby	262	244	212	Other persons

^b Łącznie z filiami.

^b Including branches.

TABL. 15 (161). **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a**
SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Korzystający ^b Beneficiaries ^b		Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thous. zł	SPECIFICATION	
	w osobach in persons	na 10 tys. ludności per 10 thous. population			
O G Ó Ł E M	2000	188954	396,2	300009,8	TOTAL
	2005	235266	501,3	350955,8	
	2010	185627	400,2	437404,6	
	2011	181249	391,5	454794,0	
w tym:					of which:
Zasiłki stałe		17592	38,0	55987,7	Permanent benefits
Zasiłki okresowe		47300	102,2	62162,0	Temporary benefits
Schronienie		3897	8,4	9388,4	Shelter
Posiłek		65204	140,8	34663,4	Meals
Ubranie		129	0,3	21,4	Clothing
Inne zasiłki celowe i w naturze		98065	211,8	79553,4	Other appropriated benefits and benefits in kind
Usługi opiekuńcze		8951	19,3	20440,6	Protective services
Odpłatność gminy za pobyt w domach pomocy społecznej		5241	11,3	94814,3	Gmina's repayment for stay in social welfare homes
Udzielone świadczenia rodzinom zastępczym		9685	20,9	74003,8	Benefits granted to foster families

^a Organizowanej i świadczonej przez Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej i Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie.
^b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Źródło: dane Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego.

^a Organized and rendered by Gmina Social Welfare Centres and Powiat Family Aid Centres. ^b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

Source: data of the Silesian Voivodship Office.

DZIAŁ XII

KULTURA. TURYSTYKA

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. Informacje dotyczące **galerii sztuki** obejmują jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest wystawiennictwo.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych oraz przedsiębiorstwach estradowych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**,
- działalność sceniczną **zespołów pieśni i tańca**,
- działalność **rozrywkową estradową**.

4. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów** oraz **świetlic** opracowano na podstawie badania przeprowadzanego co roku.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice video lub nośniki cyfrowe).

6. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiściły opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających – na mocy szczególnych przepisów – z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

CHAPTER XII

CULTURE. TOURISM

General notes

Culture

1. *Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the **collection** of public libraries.*

*A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.*

2. *Information concerning **art galleries** includes entities, in which exhibiting is the basic type of activity.*

3. *Information regarding **theatres and music institutions as well as entertainment enterprises** concerns professional artistic and entertainment entities conducting regular performances.*

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**,
- the performing activity of **song and dance ensembles**,
- **entertainment** activities.

4. *Information on activities of **cultural centres and establishments, clubs and community centres** is elaborated on the basis of a survey conducted every year.*

5. *Information regarding **cinemas** concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape exploited in video-technique, or digital media).*

6. *Data regarding **radio and television subscribers** concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers. The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).*

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odbiorników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

Turystyka

1. Termin turystyka – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp., i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. Baza noclegowa turystyki dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

Do pozostałych obiektów zaliczono: inne obiekty hotelowe, hostele, zakłady uzdrowiskowe oraz pozostałe niesklasyfikowane.

Pozostałe niesklasyfikowane obejmują obiekty, które w czasie niepełnego wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem lub w części, pełnią funkcję obiektu noclegowego dla turystów. Są to m.in. internaty, domy studenckie, hotele robotnicze, itp. Do 2004 r. do grupy tej zaliczono również obiekty, które nie spełniają wymogów kategoryzacji dla poszczególnych rodzajów obiektów, a do 2008 r. również hostele. Od 2009 r. ta grupa obejmuje też ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego.

3. Dane o miejscach noclegowych wykazano według stanu w dniu 31 VII; dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. Placówki gastronomiczne w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują wszystkie zakłady i punkty gastronomiczne zlokalizowane na terenie obiektu. Do barów i kawiarni zaliczono także: winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych – także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Tourism

1. Tourism, in accordance with the definition of the World Tourism Organization, includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their normal environment not longer than 1 year.

2. Tourist accommodation facilities include collective tourist accommodation establishments (i.e., do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

Other facilities include other hotel facilities, hostels, health establishments and other non-classified facilities.

Other non-classified facilities include objects, which during an incomplete usage in accordance with its destination, or part of its destination, perform the function of an accommodation object for tourists. These are boarding houses, student dormitories, worker's hotels, etc. Till 2004, this group included also objects, which did not fulfill conditions of categorisation for separate types of objects, and till 2008 also hostels. Since 2009 this group includes also weekend and holiday accommodation establishments.

3. Data on the number of beds are presented as of 31 VII; these data concern whole year's and seasonal places. Places in temporary inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. Catering establishments in collective tourist accommodation establishments include all catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities and cafes also include: wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

Kultura Culture

TABL. 1 (162). **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**
PUBLIC LIBRARIES (with branches)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Biblioteki (stan w dniu 31 XII)	858	840	814	815	<i>Libraries (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	301	354	340	342	<i>of which in rural areas</i>
Punkty biblioteczne (stan w dniu 31 XII)	58	45	34	33	<i>Library service points (as of 31 XII)</i>
w tym na wsi	31	24	18	19	<i>of which in rural areas</i>
Księgozbiór (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	16827,1	16944,0	16733,4	16723,8	<i>Collection (as of 31 XII) in thous. vol.</i>
w tym na wsi	3219,8	3822,7	3783,6	3816,7	<i>of which in rural areas</i>
Czytelnicy ^a w tys.	1048,2	1053,9	882,2	877,3	<i>Borrowers^a in thous.</i>
w tym na wsi	124,0	154,8	140,6	141,7	<i>of which in rural areas</i>
Wypożyczenia ^{ab} :					<i>Loans^{ab}:</i>
w tysiącach woluminów	21808,0	21586,1	17363,9	17340,7	<i>in thousand volumes</i>
w tym na wsi	2708,0	3246,1	2863,2	2898,6	<i>of which in rural areas</i>
na 1 czytelnika w wol.	20,8	20,5	19,7	19,8	<i>per borrower in vol.</i>
w tym na wsi	21,8	21,0	20,4	20,5	<i>of which in rural areas</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. **b** Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points. **b** Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 (163). **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION
			własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>	ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>	
OGÓŁEM							TOTAL
2000	38	1189,1	208	123	719,1	302,7	
2005	47	961,4	273	131	721,8	307,5	
2010	55	1155,2	318	149	1108,7	274,6	
2011	57	1158,4	356	200	1153,0	265,3	
Artystyczne	3	3,9	25	2	5,9	1,2	<i>Art</i>
Biograficzne	2	–	5	–	5,7	1,7	<i>Biographical</i>
Etnograficzne	3	1,8	6	5	34,7	26,1	<i>Ethnographic</i>
Historyczne	5	167,4	41	23	146,8	18,3	<i>Historical</i>
Techniki i nauki	9	7,5	19	11	110,6	49,4	<i>Technology and science</i>
Geologiczne	1	25,2	–	–	3,9	1,4	<i>Geological</i>
Interdyscyplinarne	17	840,6	190	126	417,9	98,9	<i>Interdisciplinary</i>
Skansenowskie	1	4,7	14	6	70,2	5,3	<i>Open-air ethnographic</i>
Muzeum wewnątrz	1	9,0	3	1	184,7	23,5	<i>Museum of interiors</i>
Inne	15	98,3	53	26	172,6	39,3	<i>Other</i>

a Stan w dniu 31 XII. **b** W kraju. **c** Krajowe i z zagranicy. **d** Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. **b** In the country. **c** Domestic and foreign. **d** Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 (164). GALERIE SZTUKI
ART GALLERIES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION
				ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector	
Galerie (stan w dniu 31 XII)	23	28	41	42	28	14	Galleries (as of 31 XII)
Wystawy ^a	270	291	421	418	308	110	Exhibitions ^a
w tym z zagranicy ...	19	26	26	34	23	11	of which foreign
Ekspozycje ^a	325	332	444	451	327	124	Expositions ^a
Zwiedzający w tys.	184,9	216,0	336,9	358,8	252,8	106,0	Visitors in thous.

^a W kraju.

^a In the country.

TABL. 4 (165). TEATRY, INSTYTUCJE MUZYCZNE, PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE
THEATRES, MUSIC INSTITUTIONS, ENTERTAINMENT ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a Institutions ^a	Miejsca na widowni w stałej sali ^a Seating in fixed halls ^a	Przedstawienia i koncerty ^b Performances and concerts ^b	Widzowie i słuchacze ^b w tys. Audience ^b in thous.	SPECIFICATION
TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE					THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS
2000	24	8712	4670	1231,9	
2005	24	9995	4849	1281,7	
2010	20	8804	6582	1415,9	
2011	21	8742	6662	1386,8	
Teatry	11	3711	2815	578,5	Theatres
dramatyczne	8	3087	1804	427,3	dramatic
lalkowe	3	624	1011	151,1	puppet
Teatry muzyczne	4	2146	720	287,4	Musical theatres
Filharmonie	3	1507	1274	231,0	Philharmonic halls
Orkiestry symfoniczne i kameralne	2	1228	1742	192,3	Symphonic and chamber orchestras
Zespoły Pieśni i Tańca	1	150	111	97,6	Song and dance ensembles
PRZEDSIĘBIORSTWA ESTRADOWE					ENTERTAINMENT ENTERPRISES
2000	3	–	2045	576,8	
2005	3	–	1943	457,5	
2010	2	–	405	132,6	
2011	2	–	224	127,2	

^a Stan w dniu 31 XII. ^b Według siedziby.

^a As of 31 XII. ^b According to the seat.

TABL. 5 (166). **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIETLICE W 2011 R.**

Stan w dniu 31 XII

CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS, COMMUNITY CENTRES IN 2011

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Instytucje	350	224	126	<i>Institutions</i>
domy kultury	78	60	18	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	145	62	83	<i>cultural centres</i>
kluby	67	67	–	<i>clubs</i>
światlice	60	35	25	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	640	451	189	<i>Specialised workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	19422	15504	3918	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	3157,6	2598,9	558,7	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	731	491	240	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku) ..	11952	7795	4157	<i>Course graduates (during the year)</i>
Zespoły artystyczne	1560	1095	465	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych	27811	19100	8711	<i>Members of artistic ensembles</i>
Koła (kluby)	1677	1178	499	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	42217	27965	14252	<i>Members of groups (clubs)</i>

TABL. 6 (167). **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	70	61	56	53	<i>Cinemas (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	68	58	54	52	<i>of which in urban areas</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	84	130	182	185	<i>Screens (as of 31 XII)</i>
w tym miasta	82	127	180	184	<i>of which in urban areas</i>
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII) w tys.	26,4	32,9	39,4	38,3	<i>Seats (as of 31 XII) in thous.</i>
w tym miasta	26,1	32,6	39,0	38,0	<i>of which in urban areas</i>
Seanse:					<i>Screenings:</i>
w tysiącach	64,1	134,8	308,6	301,1	<i>in thousands</i>
w tym miasta	63,9	134,7	308,5	301,0	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	915	2210	5510	5681	<i>per cinema</i>
Widzowie:					<i>Audience:</i>
w tysiącach	2292,9	3120,5	5460,6	5644,3	<i>in thousands</i>
w tym miasta	2286,5	3117,0	5458,2	5642,1	<i>of which in urban areas</i>
na 1 kino	32756	51155	97511	106496	<i>per cinema</i>
na 1 seans	36	23	18	19	<i>per screening</i>

TABL. 7 (168). **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**

Stan w dniu 31 XII

RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w tysiącach <i>in thousands</i>				na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>				
Abonenci radiowi	1272,5	1196,8	1005,6	999,9	267	255	217	216	<i>Radio subscribers</i>
miasta	1067,3	995,7	849,5	844,5	283	270	235	235	<i>urban areas</i>
wieś	205,2	201,1	156,0	155,4	207	201	152	151	<i>rural areas</i>
Abonenci telewizyjni	1236,2	1164,0	975,5	969,5	260	248	210	210	<i>Television subscribers</i>
miasta	1036,5	967,7	823,4	818,0	275	263	228	228	<i>urban areas</i>
wieś	199,7	196,2	152,1	151,4	202	196	148	147	<i>rural areas</i>

Źródło: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.

Source: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka

Tourism

TABL. 8 (169). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Obiekty (stan w dniu 31 VII)	518	441	511	508	Facilities (as of 31 VII)
Hotele	111	112	156	172	Hotels
Motele	6	3	3	4	Motels
Pensjonaty	29	9	13	12	Boarding houses
Domy wycieczkowe	10	5	3	4	Excursion hostels
Schroniska	17	9	12	12	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	24	22	23	24	Youth hostels ^a
Kempingi	3	7	5	7	Camping sites
Pola biwakowe	12	3	13	13	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	109	66	50	47	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	5	2	1	2	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	44	41	44	41	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	4	1	1	1	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	35	9	14	16	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty ^b	109	152	173	153	Other facilities ^b
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	42186	35341	40989	42053	Number of beds (as of 31 VII)
w tym całoroczne	34887	31926	38327	39200	of which open all year
Hotele	11733	12085	16340	17829	Hotels
Motele	212	72	115	137	Motels
Pensjonaty	1141	384	590	468	Boarding houses
Domy wycieczkowe	558	189	134	170	Excursion hostels
Schroniska	697	356	434	480	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	1273	1314	1351	1447	Youth hostels ^a
Kempingi	1581	1238	768	850	Camping sites
Pola biwakowe	1525	489	570	810	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	11612	4795	4122	3793	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	415	96	45	145	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	3352	3846	3835	3406	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	150	21	19	19	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	1680	432	552	1094	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty ^b	6257	10024	12114	11405	Other facilities ^b

a Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. **b** Łącznie z ośrodkami do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

a Including school youth hostels. **b** Including weekend and holiday accommodation establishments, which were presented separately till 2008.

TABL. 8 (169). **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	1291183	1530951	1769019	1805020	Tourists accommodated
w tym turyści zagraniczni	164742	263149	252591	274151	of which foreign tourists
Hotele	598699	744420	998994	1074998	Hotels
Motele	18732	6926	15881	14818	Motels
Pensjonaty	28367	12959	17370	14962	Boarding houses
Domy wycieczkowe	11059	2693	5023	4827	Excursion hostels
Schroniska	22194	12130	12399	16505	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	36052	39414	48882	47708	Youth hostels ^a
Kempingi	14212	11416	9830	11144	Camping sites
Pola biwakowe	9845	2875	1409	1681	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	205109	134353	103479	100535	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	1801	1058	632	3208	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	97972	150809	138155	103206	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	1038	302	416	502	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	11026	3610	9014	11155	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty ^b	235077	407986	407535	399771	Other facilities ^b
Udzielone noclegi	3308689	3811710	4585385	4584072	Nights spent (overnight stay)
w tym turystom zagranicznym	426408	629051	597579	585390	of which foreign tourists
Hotele	1286790	1394657	1770204	1930320	Hotels
Motele	26108	13159	18586	18561	Motels
Pensjonaty	93159	32474	50919	45568	Boarding houses
Domy wycieczkowe	33023	10455	13593	12135	Excursion hostels
Schroniska	38956	23663	18528	29747	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	90321	91091	117683	110447	Youth hostels ^a
Kempingi	51768	25141	16474	20784	Camping sites
Pola biwakowe	27045	3932	2639	2593	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	717534	482212	425120	368395	Holiday centres
Ośrodki kolonijne	16643	6617	3474	17878	Holiday youth centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	351940	500264	389927	318565	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	3882	1876	2679	2579	Creative arts centres
Zespoły domków turystycznych	61056	15117	29413	42301	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty ^b	510464	1211052	1726146	1664199	Other facilities ^b

^a Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. ^b Łącznie z ośrodkami do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

^a Including school youth hostels. ^b Including weekend and holiday accommodation establishments, which were presented separately till 2008.

TABL. 9 (170). **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**

Stan w dniu 31 VII

CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Restau- racje <i>Restau- rants</i>	Bary i kawiar- nie <i>Bars and coffee shops</i>	Stolówki <i>Canteens</i>	Punkty gastro- nomiczne <i>Food stands</i>	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	2000	172	220	161	67	TOTAL
	2005	169	194	89	45	
	2010	247	203	117	49	
	2011	235	213	106	56	
Hotele		160	118	8	16	<i>Hotels</i>
Motele		2	1	–	1	<i>Motels</i>
Pensjonaty		7	4	2	–	<i>Boarding houses</i>
Domy wycieczkowe		2	–	2	–	<i>Excursion hostels</i>
Schroniska ^a		–	3	5	8	<i>Shelters^a</i>
Kempingi		–	1	–	1	<i>Camping sites</i>
Pola biwakowe		–	–	–	1	<i>Tent camp sites</i>
Ośrodki wczasowe		1	19	30	6	<i>Holiday centres</i>
Ośrodki szkoleniowo- -wypoczynkowe		8	19	27	2	<i>Training-recreational centres</i>
Zespoły domków turystycznych ..		5	2	1	4	<i>Public tourist cottages</i>
Pozostałe obiekty		50	46	31	17	<i>Other facilities</i>

^a Łącznie ze schroniskami młodzieżowymi i szkolnymi schroniskami młodzieżowymi.

^a Including youth hostels and school youth hostels.

TABL. 10 (171). **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z TURYSTYCZNYCH OBIEKTÓW ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Korzystający z noclegów	164742	263149	252591	274151	Tourists accommodated
Hotele	126748	207816	210131	234683	Hotels
Motele	3829	661	402	382	Motels
Pensjonaty	1404	238	736	646	Boarding houses
Domy wycieczkowe	505	165	254	404	Excursion hostels
Schroniska	41	96	77	44	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	552	1566	1401	1741	Youth hostels ^a
Kempingi	2256	5095	3091	4075	Camping sites
Pola biwakowe	5	–	–	–	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	3532	4775	984	661	Holiday centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	5156	8897	7108	3857	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	59	–	–	–	Creative arts centres
Zespół domków turystycznych	930	30	133	160	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty ^b	19725	33810	28274	27498	Other facilities ^b
Udzielone noclegi	426408	629051	597579	585390	Nights spent (overnight stay)
Hotele	293303	457276	418411	460927	Hotels
Motele	6839	1138	676	790	Motels
Pensjonaty	5108	880	3729	1488	Boarding houses
Domy wycieczkowe	1463	406	1004	1299	Excursion hostels
Schroniska	43	121	77	44	Shelters
Schroniska młodzieżowe ^a	2339	3587	4360	5233	Youth hostels ^a
Kempingi	5337	7664	4790	6490	Camping sites
Pola biwakowe	5	–	–	–	Tent camp sites
Ośrodki wczasowe	17277	23596	4048	2878	Holiday centres
Ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	24872	45212	22662	14744	Training-recreational centres
Domy pracy twórczej	95	–	–	–	Creative arts centres
Zespół domków turystycznych	1728	107	1575	2419	Public tourist cottages
Pozostałe obiekty ^b	67999	89064	136247	89078	Other facilities ^b

a Łącznie ze szkolnymi schroniskami młodzieżowymi. **b** Łącznie z ośrodkami do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego, które do 2008 r. stanowiły odrębną pozycję.

a Including school youth hostels. **b** Including weekend and holiday accommodation establishments, which were presented separately till 2008.

DZIAŁ XIII

NAUKA I TECHNIKA. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Nauka i technika

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) obejmuje:

— **badania podstawowe**, tj. prace teoretyczne i eksperymentalne podejmowane przede wszystkim w celu zdobycia lub poszerzenia wiedzy na temat przyczyn zjawisk i faktów, nieukierunkowane w zasadzie na uzyskanie żadnych konkretnych zastosowań praktycznych;

— **badania stosowane** oraz włączone w 2011 r. **badania przemysłowe**, tj. prace badawcze podejmowane w celu zdobycia nowej wiedzy mającej konkretne zastosowania praktyczne. Polegają one bądź na poszukiwaniu możliwych zastosowań praktycznych dla wyników badań podstawowych, bądź na poszukiwaniu nowych rozwiązań pozwalających na osiągnięcie z góry założonych celów praktycznych. Wynikami badań stosowanych są modele próbne wyrobów, procesów czy metod;

— **prace rozwojowe**, tj. prace w szczególności konstrukcyjne, technologiczno-projektowe oraz doświadczalne polegające na zastosowaniu istniejącej już wiedzy, uzyskanej dzięki pracom badawczym lub jako wynik doświadczenia praktycznego do opracowania nowych lub istotnego ulepszenia istniejących materiałów, urządzeń, wyrobów, procesów, systemów czy usług, łącznie z przygotowaniem prototypów oraz instalacji pilotowych.

1. Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek prowadzących tę działalność:

1) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe**, tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych:

- a) instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk; w danych statystycznych do 2009 r. ujmowano również samodzielne zakłady naukowe, które zgodnie z ustawą z dnia 30 IV 2010 r. o Polskiej Akademii Nauk (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 619) zostały przekształcone w instytuty naukowe bądź przez nie wchłonięte,

CHAPTER XIII

SCIENCE AND TECHNOLOGY. INFORMATION SOCIETY

General notes

Science and technology

Research and development (R&D) includes:

— **basic research**, i.e. experimental or theoretical work undertaken primarily to acquire new knowledge of the underlying foundation of phenomena and observable facts, without any particular application or use in view;

— **applied research and industrial research** included in 2011, i.e. also original investigation undertaken in order to acquire new knowledge. It is, however, directed primarily towards a specific practical aim or objective;

— **experimental development**, i.e. systematic work, drawing on existing knowledge gained from research and (or) practical experience, that is directed to producing new materials, products or devices, to installing new processes, systems and services, or to improving substantially those already produced or installed including preparation of prototypes and pilot installations.

1. Information regarding research and development includes the following groups of entities conducting such activity:

1) **scientific, research and development units**, i.e. units involved mainly in carrying out research and development:

- a) scientific units of the Polish Academy of Sciences; until 2009 statistical data included independent scientific establishments which were transformed or incorporated into scientific institutes pursuant to the Polish Academy of Sciences Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No.96, item 619),

- b) instytuty badawcze działające na podstawie ustawy z dnia 30 IV 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. 2010 Nr 96, poz. 618); do 2009 r. określane jako jednostki badawczo-rozwojowe, które działały na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst z 2008 r. Dz. U. Nr 159, poz. 993, z późniejszymi zmianami),
- c) inne, tj. pozostałe jednostki zaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”;
- 2) **pomocnicze jednostki naukowe** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, muzea, pomocnicze jednostki naukowe PAN oraz stowarzyszenia naukowe i fundacje wspierające działalność badawczą i prace rozwojowe) określane do 2009 r. jako jednostki obsługi nauki;
- 3) **podmioty gospodarcze** (niezaklasyfikowane według PKD 2007 do działu 72 „Badania naukowe i prace rozwojowe”), obejmujące przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, które obok swojej podstawowej działalności, prowadzą działalność badawczą i rozwojową; do 2009 r. określane jako jednostki rozwojowe;
- 4) **szkoły wyższe**;
- 5) **pozostałe jednostki** — państwowe i samorządowe instytucje oraz niewymienione wcześniej instytucje niekomercyjne, m.in. szpitale, parki narodowe i ogrody botaniczne, agencje i instytucje rządowe.
2. Do **zatrudnionych** w działalności badawczej i rozwojowej zaliczono:
- 1) w kategorii **pracowników naukowo-badawczych**:
- a) pracowników naukowych, badawczo-technicznych, inżynierskich i technicznych zatrudnionych w jednostkach naukowych i badawczo-rozwojowych, w pomocniczych jednostkach naukowych oraz w pozostałych jednostkach,
- b) pracowników naukowych i innych zatrudnionych w działalności badawczej i rozwojowej w podmiotach gospodarczych prowadzących prace badawczo-rozwojowe,
- c) pracowników naukowych i naukowo-dydaktycznych zatrudnionych w szkołach wyższych,
- d) uczestników studiów doktoranckich prowadzących prace badawczo-rozwojowe (w EPC);
- 2) w kategorii **techników i pracowników równorzędnych** — pracowników, którzy uczestniczą w działalności badawczej i rozwojowej wykonując zadania naukowe i techniczne zazwyczaj pod kierunkiem pracowników naukowo-badawczych;
- 3) w kategorii **pozostały personel** — pracowników na stanowiskach robotniczych oraz administracyjno-ekonomicznych uczestniczących w realizacji prac badawczo-rozwojowych lub bezpośrednio z nimi związanych.
- b) *research institutes operating on the basis of the Research Institutes Act of 30 April 2010 (Journal of Laws of 2010 No. 96, item 618); until 2009 defined as research and development units which operated on the basis of the Research and Development Units Act of 25 August 1985 (uniform text Journal of Laws of 2008 No. 159, item 993, with later amendments),*
- c) *other units classified into division 72 of the PKD 2007 “Scientific research and development”*
- 2) **auxiliary scientific units** - archives, libraries, museums, auxiliary scientific units of the Polish Academy of Sciences, associations and foundations supporting research and development activity and experimental development; up to 2009 defined as science support units;
- 3) **economic entities** (not classified in division 72 of the PKD 2007 “Scientific research and development”) include mainly industrial enterprises conducting research and development besides their main economic activity; until 2009 defined as development units;
- 4) **higher education institutions**;
- 5) **other units** — state or local government institutions and non-profit institutions not mentioned above, inter alia, hospitals, national parks, botanical gardens, state agencies and institutions
2. **Employment in R&D includes:**
- 1) **researchers (RSE):**
- a) *researchers, research and technical assistants, engineering and technical assistants employed in scientific units, research and development units, auxiliary scientific units and other units,*
- b) *researchers and other staff employed in research and development in economic entities conducting R&D,*
- c) *researchers and academics employed in higher education institutions,*
- d) *PhD students conducting R&D (FTE)*
- 2) **technicians and equivalent staff** are persons who participate in R&D by performing scientific and technical tasks involving the application of concepts and operational methods, normally under the supervision of researchers;
- 3) **other supporting staff** include skilled and unskilled craftsmen, secretarial and clerical staff participating in R&D projects or directly associated with such projects.

3. Dane dotyczące zatrudnienia w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Liczbę zatrudnionych podano w jednostkach przeliczeniowych, tj. w tzw. **ekwiwalentach pełnego czasu pracy** (osobo-latach).

Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

4. Nakłady wewnętrzne — wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania, obejmują nakłady bieżące i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R.

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe od 2003 r. podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej, niezbędnej do wykonania określonych prac B+R, spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

5. Działalność innowacyjna obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym, których celem jest opracowanie i wdrożenie innowacji. Prezentowane w dziale dane obejmują działalność innowacyjną w przemyśle i dotyczą opracowywania i wdrażania (wprowadzania na rynek) nowych lub istotnie ulepszonych, w zakresie swoich cech i zastosowań, produktów (wyrobów, usług) — **innowacja produktowa** oraz zastosowania nowych lub istotnie ulepszonych metod produkcji, a także z zakresu logistyki, zaopatrzenia, dystrybucji i wspierających procesy w przedsiębiorstwie — **innowacja procesowa**, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa.

Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: badania naukowe i prace rozwojowe (B+R), zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych (gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw — patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia *know-how*, znaki towarowe itp.), zakup oprogramowania, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia, środki transportu, budynki, budowle oraz grunty), szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną, marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów oraz pozostałe przygotowania do wprowadzenia innowacji produktowych i procesowych.

3. Data regarding employment in R&D include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal working time on R&D.

The number of persons engaged in R&D is expressed in **full-time equivalents (FTE)**.

One full-time equivalent equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. Intramural expenditures — presenting the value of research and development of a given entity carried out by own research facilities, regardless of the sources of financing, include current and capital expenditures on fixed assets linked to R&D.

Since 2003 **capital expenditures on fixed assets** comprise expenditures on purchasing or manufacturing of research equipment, necessary for performing particular R&D activities, meeting the criteria for being classified as fixed assets, but — pursuant to the regulations in force — not included in an inventory of fixed assets until the completion of activities; until 2002 expenditures on such equipment were included in current expenditures on R&D.

5. Innovation activity comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial actions aimed at developing and implementing innovations. Data presented in the section include innovation activity in industry and concern the development and implementation (introduction on the market) of new or significantly improved products (goods and services) with regard to their features and applications — **product innovation** and applications of new or significantly improved production methods and those in the area of logistics, supply, distribution and methods supporting processes in enterprises — **process innovation** which are novel at least for the enterprise.

Expenditures on innovation activity include expenditures on: R&D, acquisition of knowledge from external sources (complete technology in the form of documentation and rights — patents, non-patented inventions, licences, disclosures of know-how, trademarks etc.), acquisition of software, capital expenditures on fixed assets required for introduction of innovations (machines, technical equipment, tools, means of transport, buildings constructions and land), personnel training connected with innovation activity, marketing connected with new or significantly improved products and other preparations for the implementation of product and process innovations.

Produkt nowy jest to produkt (wyrób lub usługa), który różni się znacząco swoimi cechami lub przeznaczeniem od produktów dotychczasowych.

Produkt istotnie ulepszony jest to produkt (wyrób lub usługa) już istniejący, który został znacząco udoskonalony poprzez zastosowanie nowych materiałów, komponentów oraz innych cech zapewniających lepsze działanie produktu.

6. Środki automatyzacji procesów produkcyjnych są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

7. Wynalazek podlegający opatentowaniu — bez względu na dziedzinę techniki — jest to nowe rozwiązanie, posiadające poziom wynalazczy, tzn. niewynikające dla znawcy w sposób oczywisty ze stanu techniki, nadające się do przemysłowego stosowania.

8. Wzór użytkowy podlegający ochronie jest to nowe i użyteczne rozwiązanie o charakterze technicznym dotyczące kształtu, budowy lub zestawienia przedmiotu o trwałej postaci.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-telekomunikacyjnych, przeprowadzonych metodą reprezentacyjną według zharmonizowanej metodologii stosowanej w krajach Unii Europejskiej.

2. Dane o **przedsiębiorstwach** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych, według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do sekcji: przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo; handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacja i komunikacja; działalność związana z obsługą rynku nieruchomości; działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (z wyłączeniem działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca; pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i sprzętu komunikacyjnego).

A new product is a product (good or service) that differs significantly in its characteristics or intended uses from the previous products.

A significantly improved product is an existing product (good or service) which has been significantly improved through the use of new materials, components and other characteristics that enhance the performance of this product.

6. Means for automating production processes include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

7. A patentable invention — regardless of the field of technology — is any new solution which involves an inventive step, i.e. which for an expert does not obviously result from the state of the art and which is capable of industrial application.

8. A utility model eligible for protection — a new and useful solution of a technical character related to the shape, structure or assembly of an object of permanent form.

Information society

1. The information presented has been compiled on the basis of the generalized results of representative surveys on the ICT (Information and Communication Technologies) usage conducted in the European Union according to a harmonized methodology.

2. Data on **enterprises** concern economic entities employing more than 9 persons and included in the sections according to the Polish Classification of Activities (PKD 2007): manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply, sewerage and waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade, repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities; information and communication; real estate activities; professional, scientific and technical activities (excluding veterinary activities); administrative and support service activities, other service activities (repair of computers and communication equipment).

TABL. 1 (172). **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2010	2011	2000	2005	2010	2011			
	jednostki (stan w dniu 31 XII) units (as of 31 XII)				zatrudnieni ^a personnel ^a						
					ogółem total				pra- cowni- cy nauko- wo-ba- daw- czy resea- rchers	techni- cy i pra- cowni- cy równo- rzędni techni- cians and equi- valent staff	pozo- stały perso- nel other sup- por- ting staff
OGÓŁEM ..... TOTAL	108	132	234	286	6630,5	7071,8	7241,7	7757,8	5636,7	1252,2	868,9
w tym: of which:											
Jednostki naukowe i badawczo- -rozwojowe ..... Scientific and research- -development units	39	33	45	43	2755,5	1897,9	1742,8	1899,1	1329,8	355,0	214,3
Institute naukowe Polskiej Akademii Nauk <i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>	6	6	5	4	316,3	198,5	215,1	177,9	126,7	#	#
Institute badawcze	29	24	15	13	2353,6	1665,3	1125,6	1327,8	1005,7	235,0	87,1
<i>Research institutes</i>											
Inne	4	3	25	26	85,6	34,1	402,1	393,4	197,4	#	#
<i>Others</i>											

^a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy.

^a In full-time equivalents.

TABL. 2 (173). ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Stan w dniu 31 XII

EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z wykształceniem Education					pozostałym other
		wyższym higher					
		z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		doktora doctor (PhD)	pozostałe osoby z wykształceniem wyższym ^b other persons with tertiary education ^b	
			doktora habilitowanego habilitated doctor ^a (HD)				
OGÓŁEM	2010	11699	794	1137	4449	3751	1568
TOTAL	2011	12853	871	1198	4489	4709	1586
w tym: of which:							
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe		2241	49	41	420	1221	510
Scientific and research-development units							
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk		201	#	#	64	84	26
<i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>							
Instytuty badawcze		1514	32	29	317	831	305
<i>Research institutes</i>							
Inne		526	#	#	39	306	179
<i>Others</i>							
Szkoły wyższe		7543	815	1155	3999	1225	349
Higher education Institutions							

b Z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata oraz absolwenci kolegiów nauczycielskich i nauczycielskich kolegiów języków obcych.

a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions. **b** With the following degrees: master of science, engineer, bachelor as well as graduates of teacher training colleges and foreign language teacher training colleges.

TABL. 3 (174). **NAKLADY WEWNĘTRZNE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011					SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>				nakłady <i>expenditures</i>				
					bieżące <i>current</i>		inwestycyjne na środki trwałe <i>capital on fixed assets</i>		
	razem <i>total</i>	w tym osobowe of which labour costs	razem <i>total</i>	w tym maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu of which machinery, technical instruments and means of transport					
w mln zł <i>in mln zł</i>									
OGÓŁEM	389,6	438,5	848,8	1033,7	710,3	395,8	323,4	169,3	TOTAL
w tym:									of which:
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	188,8	207,5	383,8	396,6	290,9	156,3	105,7	47,9	Scientific and research-development units
Institute naukowe Polskiej Akademii Nauk	21,7	19,4	44,6	32,4	29,6	12,9	2,8	#	Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences
Institute badawcze	161,7	185,4	275,1	278,8	199,0	121,9	79,8	31,6	Research institutes
Inne	5,4	2,7	64,1	85,5	62,3	21,5	23,2	#	Others

^a Bez amortyzacji środków trwałych.

^a Excluding depreciation of fixed assets.

TABL. 4 (175). **BIEŻĄCE NAKŁADY WEWNĘTRZNE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)**
CURRENT DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwojowe <i>Experimental development</i>	SPECIFICATION
		podstawowe <i>basic</i>	stosowane i przemysłowe ^b <i>applied and industrial^b</i>		
			w mln zł <i>in mln zł</i>		
O G Ó Ł E M					T O T A L
2000	339,5	90,3	98,4	150,8	
2005	351,0	80,1	87,8	183,1	
2010	609,7	162,0	149,2	298,6	
2011	710,3	137,1	171,4	401,8	
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	290,9	37,4	122,6	130,9	Scientific and research-development units
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	29,6	13,3	#	#	<i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>
Instytuty badawcze	199,0	18,2	109,3	71,5	<i>Research institutes</i>
Inne	62,3	5,9	#	#	<i>Others</i>
Szkoły wyższe	192,3	89,5	#	#	Higher education Institutions

a Bez amortyzacji środków trwałych. b Do 2010 r. badania przemysłowe wchodziły w skład stosowanych.

a Excluding depreciation of fixed assets. b Till 2010 industrial research was included in applied research.

TABL. 5 (176). **STOPIEŃ ZUŻYCIA APARATURY NAUKOWO-BADAWCZEJ W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF RESEARCH EQUIPMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	stopień zużycia w % <i>degree of consumption in %</i>				
O G Ó Ł E M	73,5	84,2	73,1	72,4	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe	77,7	85,2	68,1	69,4	Scientific and research-development units
w tym:					<i>of which:</i>
Instytuty naukowe Polskiej Akademii Nauk	70,8	89,1	76,1	83,8	<i>Scientific institutes of the Polish Academy of Sciences</i>
Instytuty badawcze	79,0	84,4	#	72,0	<i>Research institutes</i>
Szkoły wyższe	67,6	80,8	77,8	78,5	Higher education institutions

TABL. 6 (177). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSLE^a** (ceny bieżące)
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grant total	W tym nakłady Of which expenditures								
		na działalność badawczą i rozwojową on re- search and de- velopment activity	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych on the ac- quisition of know- ledge from external sources	inwestycyjne capital				na mar- keting doty- czący nowych lub istotnie ulep- szonych produk- tów on the marke- ting for new or signifi- cantly impro- ved pro- ducts	na zakup opro- gramo- wania on soft- ware	
				na budynki i bu- dowle oraz grunty on buil- dings, structu- res and land	na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu on the ac- quisition of instru- ments and equip- ment as well as means of transport		razem total			w tym z importu of which import
		w mln zł		in mln zł						
OGÓŁEM 2000	1551,4	259,0	29,3	216,7	986,7	243,0	16,3	21,3		
TOTAL 2005	2542,3	179,5	25,6	471,1	1780,2	1001,2	11,7	57,8		
..... 2010	3871,8	1175,1	20,2	390,7	2101,6	1517,7	21,9	65,9		
..... 2011	3838,2	542,4	10,1	535,9	2590,4	1335,5	11,4	67,8		
sektor publiczny ..... public sector	463,7	18,7	2,2	78,9	342,0	#	3,3	3,2		
sektor prywatny ..... private sector	3374,5	523,7	7,9	456,9	2248,4	#	8,0	64,5		
w tym: of which:										
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	3287,9	527,8	8,1	448,3	2190,5	1320,9	9,1	35,0		
w tym: of which:										
Produkcja artykułów spożywczych ..... Manufacture of food products	75,3	2,1	-	19,8	49,4	16,7	0,9	2,0		
Produkcja chemikaliów i wyro- bów chemicznych ..... Manufacture of chemicals and chemical products	81,5	17,6	#	9,7	39,3	6,2	#	#		
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych ..... Manufacture of rubber and plastic products	61,9	#	#	10,2	44,2	18,1	0,2	#		
Produkcja wyrobów z pozos- tających mineralnych surowców niemetalicznych Manufacture of other non- -metallic mineral products	60,0	1,7	#	6,4	48,8	#	0,5	0,7		

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern entities employing more than 49 persons.

TABL. 6 (177). **NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grant total	W tym nakłady Of which expenditures						
		na działalność badawczą i rozwojową on re- search and de- velopment activity	na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych on the ac- quisition of knowledge from external sources	inwestycyjne capital		na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszo- nych produktów on the mar- keting for new or signifi- cantly im- proved pro- ducts	na zakup oprogra- mowa- nia on soft- ware	
				na budynki i bu- dowle oraz grunty on buil- dings, structu- res and land	na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu on the acquisition of instruments and equipment as well as means of transport			
					razem total			w tym z importu of which import
		w mln zł		in mln zł				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)								
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	11,9	2,7	0,0	0,9	5,4	#	#	#
<i>Manufacture of computer, elec-tronic and optical products</i>								
Produkcja urządzeń elektrycznych	69,9	26,0	#	4,1	23,4	6,2	0,6	3,4
<i>Manufacture of electrical equipment</i>								
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	63,9	26,6	0,2	2,5	24,7	#	3,5	#
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>								
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i nacze ^Δ	2100,7	#	#	221,8	1485,6	970,9	#	2,5
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi- trailers</i>								
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	84,9	18,2	#	#	39,9	36,1	0,3	0,2
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>								
Wytwarzanie i zaopatry- wanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	305,8	3,2	#	39,4	228,2	#	#	30,2
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>								

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern entities employing more than 49 persons.

TABL. 7 (178). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE^a

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Processing centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Komputery ^b Com- puters ^b	
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots		
	w szt. in units						
OGÓŁEM	2000	726	462	245	397	255	2746
TOTAL	2005	1404	1211	922	1315	933	4996
	2010	1923	1878	1391	2683	1880	6292
	2011	1979	2053	1355	3128	2161	6966
sektor publiczny		79	145	63	5	5	721
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		1900	1908	1293	3123	2156	6245
<i>private sector</i>							
Górnictwo i wydobywanie		13	24	1	-	-	223
Mining and quarrying							
w tym: of which:							
Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)		8	23	1	-	-	219
<i>Mining of coal and lignite</i>							
Pozostałe górnictwo i wydobywanie		3	1	-	-	-	4
<i>Other mining and quarrying</i>							
Przetwórstwo przemysłowe		1893	1879	1349	3128	2161	5901
Manufacturing							
w tym: of which:							
Produkcja artykułów spożywczych		268	95	5	9	6	226
<i>Manufacture of food products</i>							
Produkcja napojów		92	63	-	1	1	102
<i>Manufacture of beverages</i>							
Produkcja wyrobów tekstylnych		114	23	4	-	-	146
<i>Manufacture of textiles</i>							
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ <i>Manufacture of leather and related products</i>		5	1	-	2	2	24
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ		12	14	13	6	3	18
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>							
Produkcja papieru i wyrobów z papieru		27	19	-	2	1	15
<i>Manufacture of paper and paper products</i>							

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Data concern entities employing more than 49 persons. ^b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (178). ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE^a (cd.)
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Processing centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Komputery ^b Com- puters ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
w szt. in units						
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacture (cont.)						
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	23	19	–	–	–	34
<i>Printing and reproduction of recorded media</i>						
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	13	23	–	–	–	53
<i>Manufacture of coke, refined petroleum products</i>						
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	45	52	5	6	6	46
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	309	209	60	112	46	231
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	71	104	20	84	22	571
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>						
Produkcja metali	93	317	89	111	91	1174
<i>Manufacture of basic metals</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	226	259	368	229	217	578
<i>Manufacture of metal products</i> ^Δ						
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	7	5	21	10	7	366
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>						
Produkcja urządzeń elektrycznych	53	109	58	84	29	221
<i>Manufacture of electrical equipment</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	162	46	174	10	8	162
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	341	484	405	2439	1707	1679
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>						

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. **b** Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

a Data concern entities employing more than 49 persons. **b** Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 (178). **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Processing centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Komputery ^b Com- puters ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
	w szt. in units					
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacture (cont.)						
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2	3	14	2	1	56
<i>Manufacture of other transport equipment</i>						
Produkcja mebli	2	18	35	5	3	21
<i>Manufacture of furniture</i>						
Pozostała produkcja wyrobów	16	2	52	7	6	37
<i>Other manufacturing</i>						
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń	11	11	24	8	4	140
<i>Repair and installation of machinery and equipment</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	25	104	4	-	-	741
<i>Electricity, gas and air conditioning supply</i>						
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	48	46	1	-	-	101
<i>Water supply; sewerage waste management and remediation activities</i>						
w tym: of which:						
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	27	24	1	-	-	85
<i>Water collection, treatment and supply</i>						
Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	11	7	-	-	-	14
<i>Sewerage</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Data concern entities employing more than 49 persons. ^b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 8 (179). **PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH^a**
NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Udział przychodów ze sprzedaży netto produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem ^b w % Net revenues from sales of new or significantly improved products in % of total turnover ^b					
	ogółem total	z tego of which		z liczby ogółem – eksport of total number – export	z tego of which	
		nowe lub istotnie ulepszone dla rynku new or significantly improved for the market	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przedsiębiorstwa new or significantly improved only for the enterprise		nowe lub istotnie ulepszone dla rynku new or significantly improved for the market	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przedsiębiorstwa new or significantly improved only for the enterprise
OGÓŁEM ..... 2010 ^c	13,8	6,8	7,0	8,7	4,5	4,2
TOTAL ..... 2011 ^d	6,7	2,6	4,1	4,0	1,3	2,7
sektor publiczny ..... public sector	0,4	0,3	0,1	0,1	0,1	0,0
sektor prywatny ..... private sector	8,4	3,3	5,1	5,1	1,6	3,5
w tym: of which:						
Górnictwo i wydobywanie ..... Mining and quarrying	0,2	0,0	0,2	0,0	–	0,0
W tym wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu) ..... Of which mining of coal and lignite	0,2	0,0	0,2	0,0	–	0,0
Przetwórstwo przemysłowe ..... Manufacturing	9,2	3,7	5,5	5,5	1,8	3,8
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych ..... Manufacture of food products	2,9	2,1	0,8	1,4	1,1	0,3
Produkcja napojów ..... Manufacture of beverages	4,7	–	4,7	0,0	–	0,0
Produkcja wyrobów tekstylnych ..... Manufacture of textiles	3,4	1,2	2,2	0,8	0,5	0,3
Produkcja odzieży ..... Manufacture of wearing apparel	8,1	–	8,1	4,5	–	4,5
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ Processing of leather and related products	12,2	12,2	–	5,0	5,0	–

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów. ^c Dotyczy wyrobów i produktów wprowadzonych na rynek w latach 2008-2010. ^d Dotyczy wyrobów i produktów wprowadzonych na rynek w latach 2009-2011.

^a Data concern entities employing more than 49 persons. ^b From sales of products, goods and materials. ^c Concerns goods and products introduced into the market during 2008-2010 ^d Concerns goods and products introduced into the market during 2009-2011.

TABL. 8 (179). **PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH^a (cd.)**
NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Udział przychodów ze sprzedaży netto produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem ^b w % Net revenues from sales of new or significantly improved products in % of total turnover ^b					
	ogółem total	z tego of which		z liczby ogółem – eksport of total number – export	z tego of which	
		nowe lub istotnie ulepszone dla rynku new or significantly improved for the market	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przedsię- biorstwa new or significantly improved only for the enterprise		nowe lub istotnie ulepszone dla rynku new or significantly improved for the market	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przedsię- biorstwa new or significantly improved only for the enterprise
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja papieru i wyrobów z papieru ... Manufacture of products and paper products	3,2	1,6	1,5	0,3	0,2	0,0
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji ..... Printing and reproduction of recorded media	1,0	0,9	0,1	0,1	0,1	0,0
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^a ..... Manufacture of coke and refined petroleum products	0,5	0,5 ^a	0,0	0,1	0,1	–
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych ..... Manufacture of chemicals and chemical products	17,7	2,2	15,5	0,6	0,3	0,2
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych ..... Manufacture of rubber and plastic products	4,1	1,7	2,4	1,7	0,6	1,1
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych Manufacture of other non-metallic mineral products	4,6	0,4	4,2	1,1	0,0	1,0
Produkcja metali ..... Manufacture of basic metals	5,7	1,4	4,3	2,6	0,2	2,4
Produkcja wyrobów z metali ^a ..... Manufacture of metal products ^a	11,8	6,7	5,1	6,2	3,2	3,0
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych ..... Manufacture of computer, electronic and optical products	21,0	12,1	8,9	4,7	1,2	3,5
Produkcja urządzeń elektrycznych ..... Manufacture of electrical equipment	6,9	4,9	2,0	4,2	3,0	1,2
Produkcja maszyn i urządzeń ^a ..... Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	8,9	7,9	1,0	2,0	1,4	0,6
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^a ..... Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	14,4	5,4	9,0	11,5	3,4	8,1

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

^a Data concern entities employing more than 49 persons. ^b From sales of products, goods and materials.

TABL. 8 (179). **PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH LUB ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH PRZEMYSŁOWYCH^a (dok.)**
NET REVENUES FROM SALES OF NEW OR SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCTS IN INDUSTRIAL ENTERPRISES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Udział przychodów ze sprzedaży netto produktów nowych lub istotnie ulepszonych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem ^b w % Net revenues from sales of new or significantly improved products in % of total turnover ^b					
	ogółem total	z tego of which		z liczby ogółem – eksport of total number – export	z tego of which	
		nowe lub istotnie ulepszone dla rynku new or significantly improved for the market	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przedsiębiorstwa new or significantly improved only for the enterprise		nowe lub istotnie ulepszone dla rynku new or significantly improved for the market	nowe lub istotnie ulepszone tylko dla przedsiębiorstwa new or significantly improved only for the enterprise
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego ..... Manufacture of other transport equipment	1,8	1,6	0,2	0,4	0,2	0,2
Produkcja mebli ..... Manufacture of furniture	2,5	2,2	0,3	0,7	0,5	0,2
Pozostała produkcja wyrobów ..... Other manufacturing	8,9	6,1	2,8	2,0	0,2	1,8
Naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń ..... Repair and installation of machinery and equipment	6,6	4,5	2,2	1,7	0,6	1,1
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	4,1	0,5	3,6	2,2	–	2,2
w tym: of which:						
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ ..... Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	6,8	0,8	6,0	3,9	–	3,9

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. **b** Ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.

a Data concern entities employing more than 49 persons. **b** From sales of products, goods and materials.

TABL. 9 (180). **WYNAŁAZKI I WZORY UŻYTKOWE KRAJOWE**
DOMESTIC INVENTIONS AND UTILITY MODELS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Wynalazki:					Inventions:
zgłoszone	443	351	436	539	patent applications
udzielone patenty	179	186	233	321	patents granted
Wzory użytkowe:					Utility models:
zgłoszone	–	114	170	168	utility model application
udzielone prawa ochronne	–	149	90	83	rights of protection granted

Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.

Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

TABL. 10 (181). PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE INFORMACYJNO-TELEKOMUNIKACYJNE

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING SELECTED INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES

As of January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % <i>the proportion of entities in percent of total population</i>			
Komputery	94,1	97,2	95,7	Computers
Dostęp do Internetu	91,3	95,8	93,9	Internet access
łącze szerokopasmowe ^b	63,0	72,6	71,3	broadband connection ^b
modem analogowy (zwykła linia telefoniczna) lub cyfrowy ISDN ..	37,9	44,6	41,5	analogue modem (connection over plain telephone line)
łącze bezprzewodowe wąsko i szerokopasmowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.)	27,9	29,0	31,8	wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS)
Własna strona internetowa	60,2	67,7	67,3	Own website
Automatyczna wymiana danych ^c :				Automatic data exchange ^c :
na zewnątrz przedsiębiorstwa	37,0	55,4	73,9	outside the enterprise
wewnątrz przedsiębiorstwa	25,3	35,8	37,6	inside the enterprise
Bezpłatne systemy operacyjne, jak np. Linux	16,8	22,3	22,2	Free, open source software and operating systems, like Linux

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W technologii DSL (xDSL, ADSL, SDSL itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczna – PLC). ^c Poprzez sieci komputerowe.

^a Data concern enterprises with more than 9 persons employed. ^b DSL connections (xDSL, ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via supply traction – PLC). ^c Via computer network.

DZIAŁ XIV CENY

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

Wskaźniki cen towarów i usług **konsumpcyjnych** obliczono przy przyjęciu systemu wag z roku poprzedzającego rok badany.

2. Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen (obliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów) płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych.

3. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** od 1 I 2005 r. są notowania cen wybranych produktów prowadzonych przez sieć stałych ankietatorów Głównego Urzędu Statystycznego (do 31 XII 2004 r. informacje o cenach na targowiskach uzyskiwane były od korespondentów rolnych). Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV PRICES

General notes

1. Information on **retail prices** is obtained from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased by the population for production and investment purposes, connected mainly with agriculture.

Quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions are the sources of information on retail prices of goods and services.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices, excluding annual prices of selected goods which have been compiled as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months.

Price indices of **consumer** goods and services have been calculated applying the system of weights from the year preceeding the one under the survey.

2. Data on **procurement prices** concern average annual prices (computed as a quotient of value and quantity of each product) paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers.

3. Since 1 I 2005 price quotations of chosen products conducted by a network of regular interviewers of the Central Statistical Office constitute the source of information on **prices of agricultural products and livestock obtained by farmers in market-places** (till 31 XII 2004 information on marketplace prices was obtained from agricultural correspondents). Average annual prices have been computed as the arithmetic means of average monthly prices.

TABL. 1 (182). WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100				
O G Ó Ł E M	109,6	101,7	102,4	103,7	T O T A L
w tym:					of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	108,7	101,7	102,6	105,1	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	107,8	102,5	104,8	103,2	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	106,2	92,9	92,4	96,5	Clothing and footwear
Mieszkanie	110,3	102,2	103,2	104,6	Dwelling
Zdrowie	111,5	103,0	102,8	104,6	Health
Transport	119,2	106,1	106,3	108,2	Transport
Rekreacja i kultura	108,2	100,3	100,1	99,3	Recreation and culture
Edukacja	111,1	103,9	102,6	102,7	Education

TABL. 2 (183). CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG
RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ryż – za 1 kg	2,18	2,48	3,52	3,66	Rice – per kg
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,39	1,57	2,22	2,47	Wheat-rye bread – per 0,5 kg
Buleczka pszenna, mała – za 50 g	0,25	0,29	0,32	0,36	Wheat roll, small – per 50 g
Makaron jajeczny „Lubella” – za 400 g	3,13 ^a	3,91 ^a	3,15	3,14	Egg pasta „Lubella” – per 400 g
Mąka pszenna „Poznańska” – za 1 kg	1,64	1,57	1,95	2,27	Wheat flour „Poznańska” – per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) – za 1 kg	9,79	16,86	19,99	20,97	Beef meat, bone-in (roast beef) – per kg
Mięso wołowe bez kości z udźca – za 1 kg	13,79	19,49	25,52	28,35	Beef meat, boneless gammon – per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	13,46	13,55	13,91	14,29	Pork meat, bone-in (centre loin) – per kg
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,67	5,66	6,48	7,15	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	18,28	19,72	22,04	21,31	Pork ham, boiled – per kg
Kielbasa „Toruńska” – za 1 kg	10,79	11,86	12,37	13,45	Sausage „Toruńska” – per kg

^a „Malma”.

^a „Malma”.

TABL. 2 (183). CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (cd.)
 RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Filety z morszczuka mrożone – za 1 kg	13,43	12,07	16,95	17,41	Fillets of hake, frozen – per kg
Karp świeży – za 1 kg	9,08	10,96	13,27	14,46	Fresh carp – per kg
Śledź solony odgłowiony – za 1 kg	5,94	8,16	9,20	10,11	Salted herring, headless – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3,2-3,5%, sterylizo- wane – za 1 l	2,12 ^a	2,34 ^a	2,55 ^a	2,71	Cows' milk, fat content 3,2-3,5%, sterilized – per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 ml	1,30	1,35	1,73	1,71	Sour cream, fat content 18% – per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty – za 1 kg ...	8,25	9,46	12,84	13,84	Semi-fat cottage cheese – per kg
Ser dojrzewający „Gouda” – za 1 kg	16,16	16,11	17,18	17,96	Ripening "Gouda" cheese – per kg
Jaja kurze świeże – za 1 szt.	0,33	0,32	0,44	0,43	Hens' eggs, fresh – per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	2,71	2,99	4,22	4,64	Fresh butter, fat content 82,5% – per 200 g
Margaryna (tłuszcz roślinny) do pieczenia ^a – za 250 g	1,19	1,21	1,92	2,14	Margarine (vegetable oil) for baking ^b – per 250 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej – za 1 l	4,24	4,39	5,63	6,55	Rape-oil, domestic production – per l
Pomarańcze – za 1 kg	4,00	4,73	5,24	4,83	Oranges – per kg
Jabłka ^{cd} – za 1 kg	2,83	2,23	2,63	3,56	Apples ^{cd} – per kg
Buraki ^e – za 1 kg	1,30	1,21	1,63	1,72	Beetroots ^e – per kg
Marchew ^e – za 1 kg	1,45	1,56	1,90	2,01	Carrots ^e – per kg
Ziemniaki ^e – za 1 kg	0,77	0,79	1,41	1,32	Potatoes ^e – per kg
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,91	3,03	2,65	4,02	White sugar, crystallized – per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family Classic” ^e – za 250 g	6,73	4,47	6,11	6,93	Natural coffee "Tchibo Family Classic", ground ^e – per 250 g
Herbata „Madras” – za 100 g	1,97	2,12	3,18	3,24	Tea "Madras" – per 100 g
Wódka czysta „Polonaise – Polish Vodka” 40% ^f – za 0,5 l	23,45	18,80	18,88	19,81	Vodka pure „Polonaise – Polish Vodka" 40% ^f – per 0,5 l
Papierosy „Mars” – za 20 szt.	4,35	5,18	9,21	10,23	Cigarettes "Mars" – per 20 pcs
Garnitur męski 2-częściowy, z elanowelny ^g – za 1 kpl	442,78	431,86	477,41	486,00	Men's suit, polyester staple fibres and wool ^g – per set
Półbuty męskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej – za 1 parę	121,30	134,41	140,03	150,35	Men's low leather shoes with non- leather sole – per pair
Półbuty damskie skórzane, na pode- szwie nieskórzanej – za 1 parę	114,24	123,57	153,45	162,79	Women's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Podzelowanie obuwia męskiego – za 1 parę	21,25	26,64	34,18	36,12	Resoling men's shoes – per pair

^a 3-3,5%. ^b Do 2007 r. margaryna deserowa „Palma”. ^c Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku. ^{d,f} W 2000 r.: ^d – droższe; ^f – 50%. ^e Do 2009 r. „Tchibo Family”. ^g Do 2008 r. ubranie męskie 2-częściowe.

^a 3-3,5%. ^b Till 2007 "Palma" margarine. ^c Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year. ^{d,f} In 2000: ^d – dessert; ^f – 50%. ^e Till 2009 "Tchibo Family". ^g Till 2008 men's suit.

TABL. 2 (183). CENY DETALICZNE WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)
 RETAIL PRICES OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł		in zł		
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej – za 1 m ³	2,16	3,46	4,27	4,46	Cold water from municipal water-line system – per m ³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^a – za 1 kWh	0,28	0,42	0,59	0,61	Electricity for households (all-day tariff) ^a – per kWh
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^b – za 1 m ³	0,90	1,49	2,51	2,66	Natural high-methanated net-gas for households ^b – per m ³
Ciepła woda – za 1 m ³	9,15	12,21	15,75	16,03	Hot water – per m ³
Centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych za 1 m ² p.u.	2,53	2,90	3,44	3,71	Heating of dwellings – per m ² of usable floor area
Węgiel kamienny – za 1 t	334,29	414,18	633,48	678,51	Hard coal – per t
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 311 l	1994 ^c	1481 ^c	1303 ^c	1104	Fridge-freezer, capacity about 311 l
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny	1459	1323	1190	1111	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	366,97	289,99	354,11	362,61	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	146,56	166,88	207,19	191,64	Iron with duschsystem
Proszek do prania – za 0,4 kg	5,35 ^d	4,39 ^d	4,63	4,60	Washing powder – per 0,4 kg
Benzyna silnikowa bezołowiowa, 95 oktanowa ^e – za 1 l	3,12	3,99	4,53	5,13	Unleaded motor petrol, 95 octanes ^e – per 1 l.
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,79	2,24	2,52	2,63	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna – za 5 km	12,32	14,21	15,73	16,62	Taxi daily fare – for 5 km distance
Bilet normalny do kina	11,84	14,38	16,40	17,15	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	47,09	57,27	63,22	65,84	Women's cold wave
Mocznik nawozowy 46% N – za 25 kg	14,65	25,66	32,68	38,46	Urea, nutritive content 46% N – per 25 kg
Badanie kliniczne krwi	20,63	26,59	36,74	39,47	Cow's clinical examination

a Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kWh energii elektrycznej, od 2009 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, składniki stały i zmienny stawki sieciowej, stawkę jakościową, stawkę przejściową oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kWh energii elektrycznej. **b** Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu. **c** W 2000 r. o poj. ok. 280 l., w 2005 r. o poj. ok. 320 l., w 2010 r. o poj. ok. 310 l **d** Za 0,6 kg. **e** Do 2008 r. benzyna silnikowa „Euro-Super”.

a Since 2001 including charge for electricity, system rate, fixed and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kWh of electricity, since 2009 including charge for electricity, fixed and variable elements of electricity network rate, quality element, transformation element and subscription fee with the monthly use of 100 kWh of electricity **b** Including charge for gas and transmission service (fixed and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas. **c** In 2000 capacity about 280 l, in 2005 capacity about 320 l., w 2010 capacity about 310 l **d** Per 0,6 kg. **e** Till 2008 "Euro Super" motor petrol.

TABL. 3 (184). **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziarno zbóż (bez siewnego) – za 1 dt:					Cereal grain (excluding sowing seed) – per dt:
pszenicy	52,44	36,08	59,95	77,82	wheat
żyta	37,94	28,05	41,72	77,93	rye
jęczmienia	49,48	35,10	45,20	72,22	barley
owsa i mieszanek zbożowych	44,66	28,35	40,74	57,81	oats and mixed cereal
pszemżyta	46,43	29,15	45,49	68,27	triticale
Ziemniaki ^a – za 1 dt	43,73	40,06	80,37	44,40	Potatoes ^a – per dt
w tym jadalne ^a (bez wczesnych)	45,83	38,62	78,79	58,29	of which edible ^a (excluding early kinds)
Buraki cukrowe – za 1 dt	9,24	14,01	11,56	14,11	Sugar beets – per dt
Rzepak i rzepak przemysłowy – za 1 dt	79,58	74,87	127,54	184,18	Industrial rape and agrimony – per dt
Liście tytoniu – za 1 dt	416,60	153,19	615,47	669,43	Raw tobacco – per dt
Chmiel surowy – za 1 dt	969,65	814,75	–	–	Raw hop – per dt
Żywiec rzeźny – za 1 kg:					Animals for slaughter – per kg:
bydło (bez cieląt)	2,91	3,85	4,45	5,23	cattle (excluding calves)
cielęta	5,24	6,87	5,77	6,00	calves
trzoda chlewna	3,72	3,87	3,78	4,50	pigs
Mleko krowie – za 1 l	0,73	0,89	1,02	1,16	Cows' milk – per l
Jaja kurze spożywcze – za 1 szt.	0,24	0,19	0,25	0,22	Hens' eggs – per piece

a W 2010 r. – łącznie z ziemniakami przeznaczonymi na frytki i chipsy.

a 2010 – including potatoes for fries and chips.

TABL. 4 (185). **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKETPLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł				
Ziemiopłody – za 1 dt					Crops – per dt
Ziarno zbóż: pszenicy	59,56	53,53	72,02	99,91	Cereal grain of: wheat
żyta	43,90	46,98	61,01	89,16	rye
jęczmienia	50,39	48,53	64,90	84,06	barley
owsa	46,68	45,48	60,85	86,39	oats
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych)	48,84	55,75	111,45	126,86	Potatoes (excluding edible early kinds)
Siano łąkowe	22,94	30,00	44,83	52,48	Hay meadow
Słoma zbóż ozimych	14,64	23,00	31,35	41,79	Straw of winter cereals
Zwierzęta gospodarskie – za 1 szt.					Livestock – per head
Krowa dojna	1507,68	2041,21	.	.	Dairy cow
Jałówka 1 – roczna	944,30	1360,42	.	.	One – year heifer
Prosię na chów	96,14	135,30	166,27	155,35	Piglet
Koń roboczy	2964,95	3233,33	4011,11	4666,67	Farm horse
Żywiec rzeźny – za 1 kg					Animals for slaughter – per kg
Krowy rzeźne	2,13	2,99	.	.	Cattle
Cielęta	4,74	7,22	8,67	.	Calves
Trzoda chlewna	3,57	3,81	.	.	Pigs

DZIAŁ XV

ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: nakładów pracy, użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

3. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

4. **Gospodarstwa rolne** w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych (określane do 2001 r. jako indywidualne gospodarstwa rolne),
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne (określane do 2001 r. jako indywidualne działki rolne) oraz właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

5. Dane o powierzchni użytków rolnych ogółem oraz według rodzajów użytków podaje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

Zgodnie z metodologią EUROSTAT-u, **użytki rolne w dobrej kulturze** — utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 III 2010 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 39, poz. 211) – prezentuje się w podziale na: powierzchnię pod zasiewami, grunty ugorowane, uprawy trwałe (w tym sady), ogrody przydomowe, łąki trwałe i pastwiska trwałe; dane za lata 2010 i 2011 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

CHAPTER XV

AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. The chapter contains data on: labour input, land use, sown area, crop output, livestock population, animal output, procurement of agricultural products and means of production in farming.

2. The presented information has been compiled using the **kind of activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the PKD sections in which they are included.

3. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running an agricultural holding.

4. **Agricultural holdings** in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land (defined until 2001 as private agricultural farms),
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons (defined until 2001 as private agricultural plots) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land.

5. Data regarding the total area of agricultural land and area by type of agricultural land are presented excluding non-farm land.

According to EUROSTAT methodology, **agricultural land in good agricultural condition** – maintained in accordance with norms defined in the decree of the Minister of Agriculture and Rural Development, dated 11 III 2010 regarding minimal norms (Journal of Laws No. 39, item 211) – is presented on the basis of a division into sown area, fallow land, permanent crops (including orchards), kitchen gardens, permanent meadows and permanent pastures; data for 2010 and 2011 are not fully comparable with data for previous years.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym, z wyłączeniem powierzchni upraw zaliczanych od 2010 r. do upraw trwałych, a także powierzchni ogrodów przydomowych i upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska, łącznie z powierzchnią upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Uprawy trwałe to łączna powierzchnia plantacji drzew i krzewów owocowych oraz ich szkółek (sady), szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych upraw trwałych, w tym wikliny oraz drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Ogrody przydomowe to powierzchnia upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaspatrienie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

Powierzchnię według siedziby użytkownika gospodarstwa od 2005 r. prezentuje się bez gruntów Agencji Nieruchomości Rolnych.

6. Dane o nakładach pracy w gospodarstwach rolnych opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Prezentowane dane uwzględniają osoby wykonujące pracę w gospodarstwie w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie, tj. w okresie od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r. (nawet jeżeli była to praca w minimalnym wymiarze godzin).

Nakłady pracy ogółem dla całego rolnictwa uwzględniają:

- 1) w gospodarstwach indywidualnych: właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców, łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin (rodzinna siła robocza), pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych, pomoc sąsiedzka,
- 2) w gospodarstwach osób prawnych: pracowników najemnych stałych i dorywczych, pracowników kontraktowych oraz pozostałe osoby (tj. członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych, uczniów pracujących w szkolnych gospodarstwach rolnych, osoby pracujące, w tym duchowne w gospodarstwach prowadzonych przez zakony).

Sown area is the area of all crops sown and planted in the agricultural holding, except for the area of crops which from 2010 were included to permanent crops, as well as the area of kitchen gardens and crop area intended for ploughing, cultivated as major crops.

Fallow land is the arable land not used for production purposes but maintained in a good agricultural condition, in compliance with the environmental protection requirements, as well as the crop area intended for ploughing of plants cultivated as major crops (green fertilizers).

Permanent crops stand for the total plantation area of fruit-bearing trees and shrubs, and their nurseries, nurseries of ornamental trees and shrubs, and nurseries of forest trees for commercial purposes, as well as other permanent crops, of which wicker, fruit-bearing trees and shrubs grown outside plantations, as well as other permanent crops cultivated under covers.

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees, bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Kitchen gardens stand for the area of crops which mainly serve as self-supplies. The area of lawns and ornamental gardens, as well as recreation area, should not be treated as part of kitchen gardens.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

From 2005 area by the official residence of the land user has been presented excluding land of the Agricultural Property Agency.

6. Data on labour input in agricultural holdings were compiled on the basis of the Agricultural Census 2010. The presented data include persons performing any work on a farm in the period of 12 months preceding the survey, i.e. between 1 VII 2009 and 30 VI 2010 (even if it was minimal volume of work).

The total labour input for the whole agriculture include:

- 1) on private farms in agriculture: owners, co-owners and leaseholders, including contributing family workers (family labour force), permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, mutual aid,
- 2) on farms of legal persons: permanent paid employees and temporary paid employees, contracted workers, as well as other persons (i.e., members of agricultural producers' co-operatives, students working on school agricultural holdings, employed persons, including clergymen working on holding run by monasteries).

Ze względu na duży udział pracy w niepełnym wymiarze godzin oraz sezonowego zatrudnienia pracowników dorywczycy, nakłady pracy w rolnictwie zostały wyrażone w umownych **rocznych jednostkach pracy** (AWU). Umowna jednostka pracy (AWU) jest ekwiwalentem czasu przepracowanego w ciągu roku w gospodarstwie rolnym przez 1 osobę pełnozatrudnioną w rolnictwie. W Polsce przyjęto 2120 godzin przepracowanych w ciągu roku jako równoważnik pełnego etatu (roczną jednostkę pracy). Jednocześnie zgodnie z metodologią EUROSTAT-u zachowano warunek, że na 1 osobę nie może przypadać więcej niż 1 roczna jednostka pracy, nawet jeżeli w rzeczywistości pracuje ona dłużej.

7. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku),
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego).

Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

8. Dane o produkcji, plonach i skupie: zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

*Due to the high share of part-time and seasonal employment of temporary paid employees, the labour input in agriculture was expressed in conventional **Annual Work Unit (AWU)**. The conventional Annual Work Unit (AWU) means the equivalent of worked time over a year on agricultural holdings by 1 full-time paid employee in agriculture. In Poland it equals 2120 working hours over a year as an equivalent of full-time employment (annual work unit). In accordance with the EUROSTAT methodology, the assumption is that more than 1 AWU cannot be attributed to 1 person, even if the actual amount of work was higher.*

7. Gross agricultural output includes:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) plant-based products (harvests for a given year),
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) animal-based products as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

***Final agricultural output** is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories of plant and animal-based products and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd).*

Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

***Agricultural market output** is the sum of agricultural product sales at procurement centers and on marketplaces.*

8. Data regarding the production, yields and procurement of cereals, pulses and oil-bearing plants concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e., wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszka, mieszanki strączkowe).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włóknistych (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorja). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

9. Dane o ciągnikach rolniczych dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

10. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

11. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

Dane za 2010 r w zakresie nakładów pracy w gospodarstwach rolnych, użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowia zwierząt gospodarskich, ciągników, maszyn i urządzeń rolniczych i zużycia nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych opracowano na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego. Powszechny Spis Rolny przeprowadzony został we wrześniu 2010 r. według stanu w dniu 30 VI.

12. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa – stan w czerwcu, w 2010 r. – według stanu w dniu 30 VI na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego.

13. Lata gospodarcze obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2010/11 oznacza okres od 1 VII 2010 r. do 30 VI 2011 r.).

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika.

Pulses for grain include: edible pulses (peas, beans, broad beans and other) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, ratubaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip, etc.) and maize for feeds.

9. Data regarding agricultural tractors concern 4-wheeled and tracked tractors.

10. Procurement of agricultural products includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal-based) purchased by economic entities directly from producers.

11. Data regarding land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, results of agricultural censuses and estimations.

Data for 2010 in terms of labour input in agricultural holdings, land use, sown area, livestock, tractors, agricultural machines and equipment, consumption of mineral or chemical and lime fertilizers were compiled on the basis of the results of the Agricultural Census. The Agricultural Census was conducted in September 2010 – as of 30 VI.

12. Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit – as of June, in 2010 – as of June 30 on the basis of the Agricultural Census.

13. Farming years cover the period from 1 VII to 30 VI (e.g. the farming year 2010/11 includes period from 1 VI 2010 to 30 VI 2011).

14. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

- 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
  - a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub wieczyste przez:
    - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
    - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
    - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. – Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),
  - b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
- 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
  - a) osób fizycznych,
  - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
  - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
  - d) innych osób prawnych.

2. Powierzchnia gruntów leśnych obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidziane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1–20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidziane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21–40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie,

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

1) **public forests** owned by:

- a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:
  - State Forestry Organizational Entity "State Forests" (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of the Environment,
  - nature protection units (national parks),
  - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (till 15 VII 2003 – the Agricultural Property Agency of the State Treasury),
- b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);

2) **private forests** owned by:

- a) natural persons,
- b) land co-operatives held in common by all or part of the residents of a village,
- c) agricultural production co-operatives,
- d) other legal persons.

2. Forest land includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purpose of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1-20 years), with plantings at less than 0,5 (full planting at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21–40 years) with planting of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with planting of up to 0,2

z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew,
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkółek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

4. Dane o pozyskaniu drewna w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami.

inclusive, excluding tree stands in the renewal class and to be renewed.

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands or stands being removed:

- 1) *artificial renewals are tree crops established through planting or sowing,*
- 2) *natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and offshoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.*

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest areas).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest covered area to the total area of the voivodship.

4. Data on removals in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms.

Rolnictwo Agriculture

TABL. 1 (186). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Użytki rolne ^{ab} (stan w czerwcu) w tys. ha	550,4	477,9	454,6	446,3	Agricultural land ^{ab} (as of June) in thous. ha
w tym gospodarstwa indywidualne ..	492,2	431,7	425,8	418,8	of which private farms
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^b w %:					Share in total sown area (as of June) ^b in %:
zbóż podstawowych	54,9	58,0	64,5	65,2	basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	54,5	58,1	65,5	65,8	of which private farms
ziemniaków	12,6	7,7	4,4	4,5	potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	13,8	8,4	4,8	4,9	of which private farms
rzepaku i rzepiku	3,3	4,5	7,6	5,7	rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne	1,8	3,2	6,2	4,6	of which private farms
Plony z 1 ha w dt:					Yields per 1 ha in dt:
zbóż podstawowych	29,0	33,3	30,6	36,1	of basic cereals
w tym gospodarstwa indywidualne	27,6	31,9	29,6	34,7	of which private farms
ziemniaków	197	204	172	226	of potatoes
w tym gospodarstwa indywidualne	197	204	172	226	of which private farms
rzepaku i rzepiku	24,6	26,8	18,0	25,2	of rape and agrimony
w tym gospodarstwa indywidualne	21,7	23,7	18,0	24,2	of which private farms
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych ^{bc} (stan w czerwcu) na 100 ha użytków rolnych	36,9	36,5	36,4	33,2	Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads ^{bc} (as of June) per 100 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne ..	38,5	36,1	35,4	32,1	of which private farms

a Według granic administracyjnych, od 2010 r. według siedziby użytkownika. **b** W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. **c** Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże PL dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0; trzoda chlewna – stan w końcu lipca.

a By administrative borders, from 2010 by the official residence of the land user. **b** In 2010 data of the Agricultural Census. **c** The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0; pigs – as of the end of July.

TABL. 1 (186). **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^b w %	48,1	49,3	42,0	42,9	Share of cows in cattle stocks (as of June) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne ..	48,4	49,5	41,8	42,8	of which private farms
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) ^b w %	8,6	9,4	9,6	8,7	Share of sows in pig stocks (as of the end of July) ^b in %
w tym gospodarstwa indywidualne ..	8,3	9,4	10,0	9,1	of which private farms
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d na 1 ha użytków rolnych w kg	180,6	234,5	294,1	334,6	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck) ^d per 1 ha of agricultural land in kg
Produkcja mleka w l:					Production of milk in l:
na 1 ha użytków rolnych	609,8	552,0	502,6	474,0	per 1 ha of agricultural land
w tym gospodarstwa indywidualne	734,0	543,7	486,0	457,7	of which private farms
na 1 krowę	4260	4150	4425	4317	per 1 cow
w tym gospodarstwa indywidualne	4246	4029	4255	4161	of which private farms
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych w szt.	9,7 ^e	11,5	11,3 ^g	.	Agricultural tractors (as of June) ^b per 100 ha of agricultural land in units
w tym gospodarstwa indywidualne ..	10,5 ^e	12,2	11,9 ^g	.	of which private farms
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czyste składniki na 1 ha użytków rolnych ^{b,f} w kg	73,4	101,5	97,8	119,0	Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land ^{b,f} in kg
w tym gospodarstwa indywidualne ..	68,6	94,1	93,1	113,9	of which private farms

b W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. **d** Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny, w wadze poubojowej ciepłej. **e** Stan w dniu 31 XII. **f** Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych 1999/2000, 2004/05, 2009/10, 2010/11. **g** Dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

b In 2010 data of the Agricultural Census. **d** Concerns meat: beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and game; in post-slaughter warm weight **e** As of 31 XII. **f** Data concerns respectively 1999/2000, 2004/05, 2009/10 and 2010/11 farming years. **g** For farms conducting agricultural activity.

TABL. 2 (187). **NAKLADY PRACY W GOSPODARSTWACH ROLNYCH W ROKU 2009/10^a**
LABOUR INPUT IN AGRICULTURAL HOLDINGS IN 2009/10^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total		W gospodarstwach indywidualnych On private farms in agriculture				W gospodarstwach osób prawnych On farms of legal persons				
	ogółem grand total	w tym kobiety of which women	razem total	w tym of which				razem total	w tym pracownicy najemni ^b of which paid employees ^b		
				rodzenna siła robocza ^c family labour force ^c	pracownicy najemni ^b paid employees ^b		stali perma- nent		doryw- czy tempo- rary	stali perma- nent	doryw- czy tempo- rary
					stali perma- nent	doryw- czy tempo- rary					
w rocznych jednostkach pracy (AWU)				in annual work unit (AWU)							
	W TYSIĄCACH IN THOUSANDS										
OGÓŁEM	84,5	36,2	82,5	79,3	2,6	0,4	1,9	0,9	0,0		
TOTAL											
	W ODSETKACH IN PERCENT										
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		
TOTAL											
W gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych: On farms with agricultur- al land area of:											
Do 1,00 ha	21,7	23,6	22,0	22,2	16,8	13,1	11,2	25,2	0,5		
Not more than 1,00 ha											
1,01 – 1,99	17,4	18,5	17,7	18,0	9,1	11,8	1,7	3,7	–		
2,00 – 4,99	26,7	27,4	27,3	27,4	25,6	15,6	0,7	1,7	–		
5,00 – 9,99	16,9	16,6	17,3	17,5	11,8	13,4	0,4	0,8	0,2		
10,00 – 14,99	6,4	5,9	6,5	6,5	5,9	4,3	1,4	2,6	2,6		
15,00 – 19,99	2,7	2,5	2,7	2,8	1,2	2,2	3,0	6,6	3,3		
20,00 – 49,99	4,6	3,7	4,6	4,2	15,6	12,1	5,5	10,3	–		
50,00 ha i więcej	3,6	1,9	1,9	1,4	14,0	27,5	76,1	49,2	93,3		
ha and more											

a Obejmuje okres od 1 VII 2009 r. do 30 VI 2010 r.; dane opracowano na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 6 na str. 293; dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Rocznika. **b** Na podstawie umowy o pracę (pisemnej lub ustnej). **c** Właściciele, współwłaściciele i dzierżawcy; łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin.

a Including the period from 1 VII 2009 to 30 VI 2010; data compiled on the basis of the Agricultural Census 2010; see general notes, item 6 on page 293; data have been changed in relation to the data published in the previous edition of the Yearbook. **b** On the basis of employment agreement (written or verbal). **c** Owners, co-owners and lease-holders; including contributing family workers.

TABL. 3 (188). **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH WEDŁUG RODZAJÓW UŻYTKÓW^a**
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL LAND AREA BY LAND TYPE^a
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	W tym gospodarstwa indywidualne	SPECIFICATION
		<i>Grand total</i>	<i>Of which private farms</i>	
		w ha	in ha	
OGÓŁEM	2000	550786	491078	TOTAL AREA
	2005	485934	451012	
	2010 ^b	454596	425800	
	2011	446276	418788	
Użytki rolne w dobrej kulturze rolnej ...		402686	376918	Agricultural land in good agricultural condition
Pod zasiewami		279668	257602	Sown area
Grunty ugorowane		24242	23351	Fallow land
Uprawy trwale		4401	3964	Permanent crops
w tym sady		3854	3469	of which orchards
Ogrody przydomowe		2097	2091	Kitchen gardens
Łąki trwale		79952	78413	permanent meadows
Pastwiska trwale		12326	11497	permanent pastures
Użytki rolne pozostałe		43590	41870	Other agricultural land

^a Według siedziby użytkownika; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 5 na str. 292. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego.

^a By official residence of the land user; see general notes to the chapter, item 5 on page 292. ^b Data of the Agricultural Census.

TABL. 4 (189). **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT
 (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>				w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>				
	rok poprzedni = 100				<i>previous year = 100</i>				
Produkcja globalna	102,6	99,4	94,5	91,4	106,2	100,3	103,2	91,1	Gross output
roślinna	99,1	99,9	89,5	77,5	104,6	100,1	90,6	77,0	crop
zwierzęca	108,1	98,8	99,6	104,2	108,7	100,5	118,8	104,4	animal
Produkcja końcowa	107,6	99,3	92,8	96,6	113,0	100,3	104,5	96,9	Final output
roślinna	105,9	99,0	81,7	81,9	115,8	98,7	83,5	81,8	crop
zwierzęca	109,3	99,4	99,9	104,4	110,1	101,4	120,1	104,6	animal
Produkcja towarowa	107,9	101,2	100,5	94,1	113,6	102,0	109,7	94,6	Market output
roślinna	99,7	102,7	96,3	80,8	110,3	101,0	95,6	82,4	crop
zwierzęca	116,9	100,3	103,0	101,8	117,1	102,6	119,3	101,3	animal

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11, pkt. 1 na str. 28.

^a See general notes to the Yearbook, item 11, point 1 on page 28.

TABL. 5 (190). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA GLOBALNA GROSS OUTPUT					
O G Ó Ł E M	100,0	100,0	100,0	100,0	T O T A L
Produkcja roślinna	59,1	51,5	48,1	40,8	Crop output
Zboża	11,9	16,9	19,5	13,1	Cereals
w tym zboża podstawowe	9,4	13,0	15,6	10,1	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	5,0	5,6	7,0	5,2	<i>of which: wheat</i>
żyto	1,3	1,5	1,8	1,0	<i>rye</i>
jęczmień	1,7	3,0	3,2	1,6	<i>barley</i>
Ziemniaki	9,8	6,8	4,8	4,2	Potatoes
Przemysłowe	1,7	2,7	3,3	2,4	Industrial
w tym buraki cukrowe	0,8	1,1	0,4	0,4	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	13,2	9,2	6,2	7,0	Vegetables
Owoce	13,1	4,7	4,0	2,0	Fruit
Siano łąkowe	2,1	2,6	2,9	3,0	Meadow hay
Pozostałe	7,3	8,6	7,4	9,2	Other
Produkcja zwierzęca	40,9	48,5	51,9	59,2	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	19,7	27,9	30,8	34,5	<i>Animals for slaughter^b</i>
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt)	3,1	3,0	5,4	5,8	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	0,4	0,2	0,3	0,1	<i>calves</i>
trzoda chlewna	11,6	15,8	11,2	12,3	<i>pigs</i>
owce	0,1	0,0	0,0	0,0	<i>sheep</i>
drób	4,2	8,6	12,8	15,4	<i>poultry</i>
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-2,6	-0,2	-1,0	0,6	<i>Increase in herd (basic and working)</i>
Mleko krowie	12,7	11,5	11,3	9,7	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurze	9,3	7,5	9,3	12,5	<i>Hens' eggs</i>
Obornik	1,2	1,2	1,1	1,0	<i>Manure</i>
Pozostałe	0,7	0,6	0,5	0,8	<i>Other</i>

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust.11, pkt.1 na str. 28. ^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^a See general notes to the Yearbook, item 11, point 1 on page 28. ^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 5 (190). **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>				
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT					
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	48,6	40,0	36,6	31,4	Crop output
Zboża	7,1	11,1	12,7	7,6	Cereals
w tym zboża podstawowe	5,9	8,8	10,1	5,5	<i>of which basic cereals</i>
w tym: pszenica	4,2	5,5	6,4	4,0	<i>of which: wheat</i>
żyto	0,4	0,6	0,5	0,3	<i>rye</i>
jęczmień	0,9	1,8	2,1	0,7	<i>barley</i>
Ziemniaki	4,6	3,4	2,9	2,9	Potatoes
Przemysłowe	2,5	3,5	4,5	3,5	Industrial
w tym buraki cukrowe	1,2	1,6	0,5	0,6	<i>of which sugar beets</i>
Warzywa	16,9	11,6	7,4	8,4	Vegetables
Owoce	13,8	5,3	4,7	2,1	Fruit
Pozostałe	3,7	5,1	4,3	6,9	Other
Produkcja zwierzęca	51,4	60,0	63,4	68,6	Animal output
Żywiec rzeźny ^b	26,6	38,3	40,1	44,4	Animals for slaughter ^b
w tym:					<i>of which:</i>
bydło (bez cieląt)	4,4	4,3	7,3	7,6	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	0,5	0,2	0,3	0,2	<i>calves</i>
trzoda chlewna	15,5	21,4	14,3	15,1	<i>pigs</i>
owce	0,1	0,0	0,0	0,0	<i>sheep</i>
drób	5,8	11,9	16,8	20,4	<i>poultry</i>
Mleko krowie	14,5	13,1	13,0	11,3	<i>Cows' milk</i>
Jaja kurze	10,2	8,2	10,0	12,5	<i>Hens' eggs</i>
Pozostałe	0,1	0,4	0,4	0,4	<i>Other</i>

^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

^b Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

TABL. 6 (191). **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu
SOWN AREA
As of June

ZIEMIOPLÓDY	2000	2005	2010 ^{ab}	2011 ^b		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
w ha in ha						
OGÓŁEM	330370	309149	272296	279668	257602	TOTAL
Zboża	227490	228813	216239	225813	210324	Cereals
zboża podstawowe	181305	179216	175523	182468	169546	basic cereals
pszenica	71559	62982	66245	69781	60752	wheat
żyto	41100	29893	30093	28239	27749	rye
jęczmień	34544	38797	31804	31225	28891	barley
owies	13244	14250	14277	17445	16861	oats
pszenżyto	20858	33294	33104	35778	35293	triticale
mieszanki zbożowe	38233	34334	22641	26779	26660	cereal mixed
kukurydza na ziarno	6869	14423	14901	14075	11720	maize for grain
gryka, proso i inne zbożowe	1083	841	3175	2491	2398	buckwheat, millet and other cereals
Strączkowe	1091	1808	2177	2695	2538	Pulses
konsumpcyjne	385	205	564	491	462	edible
pastewne ^c	706	1604	1613	2204	2076	feed ^c
Ziemniaki	41550	23711	12063	12546	12536	Potatoes
Przemysłowe	14447	17444	23589	19073	14408	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	3175	3018	1687	2162	1760	sugar beets
oleiste	11209	14367	21882	16893	12630	oil-bearing
w tym rzepak i rzepik....	10967	13803	20715	16001	11839	of which rape and agrimony
Pastewne	30932	22471	14047	16526	14973	Feed
w tym:						of which:
okopowe	2689	2059	569	454	441	root plants
kukurydza na paszę	6231	6830	7800	10060	8968	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^d	14860	14902	4181	3015	2823	Other crops ^d
w tym warzywa gruntowe	10261	3587*	1699	1866	1696	of which field vegetables

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. **b** Patrz uwagi ogólne do działu ust. 5 na str. 292. **c** Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. **d** Warzywa, truskawki, wysadki okopowych i inne.

a Data of the Agricultural Census. **b** See general notes to the chapter item 5 on page 292. **c** Including cereal mixed and pulses for grain. **d** Vegetables, strawberries, root plant plantings and others.

TABL. 7(192). **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
 SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2005	2010	2011		CROPS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospo- darstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
ZBIORY w t <i>PRODUCTION in t</i>						
Zboża	678595	793220	694538	860724	768860	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	525171	597000	537875	658385	588390	<i>basic cereals</i>
pszenica	235617	232827	236229	294316	239815	<i>wheat</i>
żyto	95405	86114	70640	76085	74645	<i>rye</i>
jęczmień	99944	128515	90333	109993	99565	<i>barley</i>
owies	34480	39093	37607	53409	52101	<i>oats</i>
pszenżyto	59726	110451	103066	124583	122264	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	105722	107379	61388	86335	85861	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	818580	483699	207497	283564	283314	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	157568	117654	76293	115663	90548	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	27015	37014	37193	40292	28679	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	359168	365928	392386	382348	379051	<i>Meadow hay</i>
PLONY z 1 ha w dt <i>YIELDS per 1 ha in dt</i>						
Zboża	29,8	34,7	32,1	38,1	36,6	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	29,0	33,3	30,6	36,1	34,7	<i>basic cereals</i>
pszenica	32,9	37,0	35,7	42,2	39,5	<i>wheat</i>
żyto	23,2	28,8	23,5	26,9	26,9	<i>rye</i>
jęczmień	28,9	33,1	28,4	35,2	34,5	<i>barley</i>
owies	26,0	27,4	26,3	30,6	30,9	<i>oats</i>
pszenżyto	28,6	33,2	31,1	34,8	34,6	<i>triticale</i>
mieszanki zbożowe	27,7	31,3	27,1	32,2	32,2	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	197	204	172	226	226	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	496	390	452	535	514	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	24,6	26,8	18,0	25,2	24,2	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	39,4	37,9	49,0	47,8	48,3	<i>Meadow hay</i>

TABL. 8 (193). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES

WARZYWA	2000	2005 ^a	2010 ^a	2011 ^a		VEGETABLES
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA^b w ha – stan w czerwcu <i>AREA^b in ha – as of June</i>						
OGÓŁEM	10261	6871	2259	2599	2429	TOTAL
Kapusta	2584	1444	338	349	348	<i>Cabbages</i>
Kalafior	424	122	33	35	35	<i>Cauliflowers</i>
Cebula	886	534	119	122	122	<i>Onions</i>
Marchew jadalna	1719	1616	657	830	739	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe	1028	907	235	277	257	<i>Beetroots</i>
Ogórki	1203	582	171	170	170	<i>Cucumbers</i>
Pomidory	807	241	90	90	90	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^c	1610	1425	618	727	669	<i>Others^c</i>
ZBIORY w t <i>PRODUCTION in t</i>						
OGÓŁEM	329257	200279	73256	85121	77249	TOTAL
Kapusta	145473	71490	17221	18471	18470	<i>Cabbages</i>
Kalafior	9341	2289	715	778	778	<i>Cauliflowers</i>
Cebula	15527	10150	2909	3145	3145	<i>Onions</i>
Marchew jadalna	63028	53698	25296	32052	27924	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe	34344	24002	8525	10041	9189	<i>Beetroots</i>
Ogórki	22860	9085	3302	3448	3448	<i>Cucumbers</i>
Pomidory	13662	3659	1812	1864	1864	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^c	25023	25907	13478	15321	12431	<i>Others^c</i>
PLONY z 1 ha w dt <i>YIELDS per 1 ha in dt</i>						
Kapusta	563	495	510	529	530	<i>Cabbages</i>
Kalafior	220	188	217	221	222	<i>Cauliflowers</i>
Cebula	175	190	245	258	258	<i>Onions</i>
Marchew jadalna	367	332	385	386	378	<i>Carrots</i>
Buraki ćwikłowe	334	265	364	363	358	<i>Beetroots</i>
Ogórki	190	156	194	203	203	<i>Cucumbers</i>
Pomidory	169	152	202	208	208	<i>Tomatoes</i>
Pozostałe ^c	155	182	218	211	186	<i>Others^c</i>

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. **b** W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. **c** Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar i inne.

a Including kitchen garden crops. **b** In 2010 data of the Agricultural Census. **c** Parsley, leeks, celeries, radish, lettuce, rhubarb and others.

TABL. 9 (194). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005 ^a	2010 ^a	2011 ^a		SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA ^b w ha – stan w czerwcu AREA ^b in ha – as of June						
OGÓŁEM	14381	6387	3308	3163	2782	TOTAL
Jabłonie	6090	3022	1510	1431	1212	<i>Apples</i>
Grusze	1780	757	201	187	180	<i>Pears</i>
Śliwy	2519	1043	301	284	276	<i>Plums</i>
Wiśnie	2059	661	168	157	154	<i>Cherries</i>
Czereśnie	1163	480	165	153	148	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	770	424	964	950	812	<i>Others^c</i>
ZBIORY w t PRODUCTION in t						
OGÓŁEM	146572	57668	22564	27788	23224	TOTAL
Jabłka	85417	39601	16673	21785	17484	<i>Apples</i>
Gruszki	18165	5564	1164	1193	1121	<i>Pears</i>
Śliwki	19419	4765	2093	1847	1706	<i>Plums</i>
Wiśnie	12540	3379	996	1411	1373	<i>Cherries</i>
Czereśnie	8239	2716	926	863	852	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	2792	1643	713	689	688	<i>Others^c</i>
PLONY z 1 ha w dt YIELDS per 1 ha in dt						
Jabłka	140	131	111	152	144	<i>Apples</i>
Gruszki	102	73	58	64	62	<i>Pears</i>
Śliwki	77	46	70	65	62	<i>Plums</i>
Wiśnie	61	51	59	90	89	<i>Cherries</i>
Czereśnie	71	57	56	57	57	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^c	36	39	7	7	8	<i>Others^c</i>

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. **b** W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. **c** Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.

a Including kitchen garden crops. **b** In 2010 data of the Agricultural Census. **c** Peaches, apricots, walnuts.

TABL. 10 (195). **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS FROM FRUIT BUSHES AND BERRY FRUIT PLANTATIONS

O W O C E	2000	2005 ^a	2010 ^a	2011 ^a		F R U I T
				ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
POWIERZCHNIA ^b w ha – stan w czerwcu <i>AREA^b in ha – as of June</i>						
O G Ó Ł E M	3900	2523	1093	1113	1104	T O T A L
Truskawki	1740	1462	437	403	398	<i>Strawberries</i>
Maliny ^c	309	138	137	150	150	<i>Raspberries^c</i>
Porzeczki	1159	450	333	362	359	<i>Currants</i>
Agrest	591	165	59	61	61	<i>Gooseberries</i>
Pozostałe ^d	101	307	127	136	135	<i>Others^d</i>
ZBIORY w t <i>PRODUCTION in t</i>						
O G Ó Ł E M	22010	11467	4826	5551	5502	T O T A L
Truskawki	11264	7405	1954	2212	2181	<i>Strawberries</i>
Maliny ^c	1287	562	530	649	649	<i>Raspberries^c</i>
Porzeczki	5494	1992	1434	1664	1658	<i>Currants</i>
Agrest	3558	780	335	396	396	<i>Gooseberries</i>
Pozostałe ^d	408	729	574	632	619	<i>Others^d</i>
PLONY z 1 ha w dt <i>YIELDS per 1 ha in dt</i>						
Truskawki	65	51	45	55	55	<i>Strawberries</i>
Maliny ^c	42	41	39	43	43	<i>Raspberries^c</i>
Porzeczki	47	44	43	46	46	<i>Currants</i>
Agrest	60	47	57	65	65	<i>Gooseberries</i>
Pozostałe ^d	40	24	45	46	46	<i>Others^d</i>

a Łącznie z uprawą w ogrodach przydomowych. **b** W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. **c** Łącznie z jeżyną bezkolcową. **d** Aronia, borówka wysoka, leszczyna i inne.

a Including kitchen garden crops. **b** In 2010 data of the Agricultural Census. **c** Including thornless blackberry. **d** Aronia, highbush blueberry, hazel and others.

TABL. 11 (196). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

 Stan w czerwcu
 CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	SPECIFICATION
W SZTUKACH IN HEADS				
Bydło	2000	168643	160015	<i>Cattle</i>
	2005	129801	121282	
	2010 ^a	128570	121274	
	2011	119917	113353	
w tym krowy	2000	81075	77482	<i>of which cows</i>
	2005	64050	60091	
	2010 ^a	53936	50702	
	2011	51455	48471	
Trzoda chlewna ^b	2000	370389	326765	<i>Pigs^b</i>
	2005	423440	373293	
	2010 ^a	350392	293900	
	2011	294034	239107	
w tym lochy	2000	31685	27051	<i>of which sows</i>
	2005	39979	35214	
	2010 ^a	33718	29334	
	2011	25631	21700	
Owce	2000	21917	21138	<i>Sheep</i>
	2005	20910	19721	
	2010 ^a	14625	13864	
	2011	12351	11599	
w tym maciorki	2000	11768	11415	<i>of which ewes</i>
	2005	11381	10514	
	2010 ^a	8590	8198	
	2011	6555	6225	
Konie ^c	2000	10867	10400	<i>Horses^c</i>
	2005	8359	8100	
	2010 ^a	8708	8499	
	2011	7123	6939	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	203093	189118	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>
	2005	177389	162698	
	2010 ^a	165293	150712	
	2011	148150	134415	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. **b** W latach 2000, 2005 i 2011 stan w końcu lipca. **c** W latach 2000, 2005 i 2011 dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże PL dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

a Data of the Agricultural Census. **b** In 2000, 2005 and 2011 as of the end of July. **c** In 2000, 2005 and 2011 estimated data.

Note. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 11 (196). **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	SPECIFICATION
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt. PER 100 ha of AGRICULTURAL LAND in heads				
Bydło	2000	30,6	32,6	<i>Cattle</i>
	2005	26,7	26,9	
	2010 ^a	28,3	28,5	
	2011	26,9	27,1	
w tym krowy	2000	14,7	15,8	<i>of which cows</i>
	2005	13,2	13,3	
	2010 ^a	11,9	11,9	
	2011	11,5	11,6	
Trzoda chlewna ^b	2000	67,2	66,5	<i>Pigs^b</i>
	2005	87,1	82,8	
	2010 ^a	77,1	69,0	
	2011	65,9	57,1	
w tym lochy	2000	5,8	5,5	<i>of which sows</i>
	2005	8,2	7,8	
	2010 ^a	7,4	6,9	
	2011	5,7	5,2	
Owce	2000	4,0	4,3	<i>Sheep</i>
	2005	4,3	4,4	
	2010 ^a	3,2	3,3	
	2011	2,8	2,8	
w tym maciorki	2000	2,1	2,3	<i>of which ewes</i>
	2005	2,3	2,3	
	2010 ^a	1,9	1,9	
	2011	1,5	1,5	
Konie ^c	2000	2,0	2,1	<i>Horses^c</i>
	2005	1,7	1,8	
	2010 ^a	1,9	2,0	
	2011	1,6	1,7	
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000	36,9	38,5	<i>In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)</i>
	2005	36,5	36,1	
	2010 ^a	36,4	35,4	
	2011	33,2	32,1	

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. **b** W latach 2000, 2005 i 2011 stan w końcu lipca. **c** W latach 2000, 2005 i 2011 dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże PL dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

a Data of the Agricultural Census. **b** In 2000, 2005 and 2011 as of the end of July. **c** In 2000, 2005 and 2011 estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 12 (197). **DRÓB^a**
 Stan w końcu roku
POULTRY^a
 As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Kury w tys. szt.	3198,2	6577,4	8556,4	8066,8	6850,0	Hens in thous. heads
w tym nioski	2754,0	2700,2	3965,9	3931,3	3150,0	of which laying hens
Gęsi w tys. szt.	25,2	17,0	16,7	17,6	17,6	Geese in thous. heads
Indyki w tys. szt.	39,5	45,8	32,1	97,5	88,5	Turkeys in thous. heads
Kaczki ^b w tys. szt.	211,7	87,1	82,2	67,4	67,4	Ducks ^b in thous. heads
Kury na 100 ha użytków rolnych w szt.	580,7	1353,6	1882,2	1807,6	1635,7	Hens per 100 ha of agricultural land in heads
w tym nioski	500,0	555,7	872,4	880,9	752,2	of which laying hens

^a Dla 2000 r. – w wieku 6 miesięcy i więcej; dla lat 2005, 2010 i 2011 – w wieku powyżej 2 tygodni. ^b Łącznie z drobiem pozostałym.

^a For 2000 – aged 6 months and more; for 2005, 2010 and 2011 – aged more than 2 weeks. ^b Including other poultry.

TABL. 13 (198). **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a**
PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH SZTUK IN THOUSAND HEADS					
Bydło (bez cieląt)	65,1	33,3	50,0	49,0	Cattle (excluding calves)
Cielęta	22,3	8,7	3,6	9,7	Calves
Trzoda chlewna	676,9	706,2	478,6	556,0	Pigs
Owce	13,1	7,2	7,4	4,6	Sheep
Konie	1,8	2,2	4,9	4,1	Horses
W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI IN THOUSAND TONNES OF LIVE WEIGHT					
Bydło (bez cieląt)	23,7	18,0	27,5	26,7	Cattle (excluding calves)
Cielęta	1,8	0,8	0,4	1,0	Calves
Trzoda chlewna	77,1	77,7	58,2	66,3	Pigs
Owce	0,5	0,2	0,2	0,1	Sheep
Konie	0,9	1,1	2,9	2,7	Horses
Drób	27,2	52,0	91,3	104,0	Poultry
Kozy i króliki	0,7	0,4	0,5	0,4	Goats and rabbits

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

^a Data include purchase of animals for slaughter (decreased by the animals selected for further breeding), market place sales as well as slaughter for self-consumption.

TABL. 14 (199). **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSAND TONNES					
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	99,5	114,0	133,7	149,3	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	94,3	108,3	126,3	141,2	meat and fats
wołowe	12,3	9,4	14,4	13,6	beef
cielęce	1,1	0,5	0,2	0,6	veal
wieprzowe	60,2	60,6	45,4	51,7	pork
baranie	0,2	0,1	0,1	0,0	mutton
końskie	0,5	0,6	1,5	1,5	horseflesh
drobiowe	19,1	36,4	63,9	72,8	poultry
kozy i królicze ^b	1,0	0,7	0,8	1,0	goat and rabbit ^b
podroby	5,2	5,7	7,4	8,1	pluck
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt					
OGÓŁEM	180,6	234,5	294,1	334,6	TOTAL

^a W wadze poubojowej ciepłej. Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animals for slaughter (decreased by the animals selected for further breeding), market place sales as well as slaughter for self-consumption. ^b Including game.

TABL. 15 (200). **PRODUKCJA MLEKA I JAJ**
PRODUCTION OF MILK AND EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	
Produkcja mleka krowiego:						Cows' milk production:
w milionach litrów	377,4	268,2	228,5	211,5	191,7	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	61,0	55,2	50,3	47,4	45,8	per 100 ha of agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4260	4150	4425	4317	4161	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj kurzych w mln szt.	824,5	538,6	704,5	797,9	691,7	Hen's eggs production in mill. units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury niośki w szt.	260	211	177	203	221	Average annual number of eggs per laying-hen in units

TABL. 16 (201). **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
 Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:					<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów	223,1	225,0	214,0	197,9	<i>in thousand hectares</i>
grunty orne	161,0	161,7	159,3	146,1	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	135,9	144,2	144,1	135,3	<i>of which: drained</i>
nawadniane	0,2	0,1	0,0	0,0	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	62,1	63,3	54,7	51,8	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	19,1	19,3	19,4	18,9	<i>of which: drained</i>
nawadniane	4,3	4,0	3,6	3,6	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	40,5	46,3	47,1	44,4	<i>in % of total agricultural land</i>

Ź r ó ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

S o u r c e: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 17 (202). **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2004/05	2009/10 ^a	2010/11		SPECIFICATION
				ogółem total	w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms	

W TONACH
 IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	40452	49325	44466*	53104	47704	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	22260	22171	25128*	29148	25946	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	7664	11568	9287*	10421	9535	<i>phosphatic</i>
potasowe	10528	15586	10051*	13534	12223	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	90505	39108	16467*	13073	10519	<i>Lime fertilizers^c</i>

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg
 PER 1 ha of AGRICULTURAL LAND in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne ^b	73,4	101,5	97,8*	119,0	113,9	<i>Mineral or chemical fertilizers^b</i>
azotowe	40,4	45,6	55,3*	65,3	62,0	<i>nitrogenous</i>
fosforowe	13,9	23,8	20,4	23,4	22,8	<i>phosphatic</i>
potasowe	19,1	32,1	22,1*	30,3	29,2	<i>potassic</i>
Nawozy wapniowe ^c	164,4	80,5	36,2	29,3	25,1	<i>Lime fertilizers^c</i>

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. **b** Łącznie z wieloskładnikowymi. **c** Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

a Data of the Agricultural Census. **b** Including mixed fertilizers. **c** Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 18 (203). **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	

W MILIONACH ZŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

OGÓŁEM	543,7	736,6	1014,1	1284,4	1091,1	TOTAL
Produkty: roślinne	102,6	128,5	223,1	321,6	230,0	<i>Products: crop</i>
zwierzęce	441,1	608,1	791,0	962,8	861,1	<i>animal</i>

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł
 PER 1 ha of AGRICULTURAL LAND in zł

OGÓŁEM	987	1516	2231	2878	2605	TOTAL
Produkty: roślinne	186	264	491	721	549	<i>Products: crop</i>
zwierzęce	801	1251	1740	2157	2056	<i>animal</i>

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT.

a *Paid to suppliers; excluding VAT.*

TABL. 19 (204). **CIĄGNIKI ROLNICZE**
 Stan w czerwcu
AGRICULTURAL TRACTORS
 As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	W tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	SPECIFICATION
W sztukach	2000 ^a	53422	51613	<i>In units</i>
	2005	55930	55181	
	2010 ^b	51566	50844	
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	2000 ^a	10,3	9,5	<i>Agricultural land area per tractor in ha</i>
	2005	8,7	8,2	
	2010 ^b	8,8	8,4	

a Stan w dniu 31 XII. **b** Dane Powszechnego Spisu Rolnego dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą.

a *As of 31 XII. b* *Data of the Agricultural Census for farms conducting agricultural activity.*

TABL. 20 (205). **CIĄGNIKI ORAZ WYBRANE MASZYNY I URZĄDZENIA ROLNICZE^a**
AGRICULTURAL TRACTORS AND SELECTED AGRICULTURAL MACHINES AND EQUIPMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2002	2010							
	ogółem <i>grand total</i>	w tym gospodarstwa rolne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych <i>of which private farms exceeding 1 ha of agricultural land</i>							
		razem <i>total</i>	o powierzchni użytków rolnych <i>with agricultural land areas of</i>						
			1,01 – –4,99 ha	5,00 – –9,99 ha	10,00 – –14,99 ha	15,00 – –19,99 ha	20,00 – –49,99 ha	50 ha i więcej <i>and more</i>	
w sztukach <i>in units</i>									
Ciągniki rolnicze .... <i>Agricultural tractors</i>	51458	51566	48022	21659	11736	5290	2463	4452	2422
Kombajny : <i>Combine harvesters:</i>									
zbożowe ..... <i>for cereals</i>	4422	5096	5049	596	1230	1003	579	1119	522
ziemniaczane .... <i>for potatoes</i>	2994	3183	3152	286	903	822	394	609	138
buraczane ..... <i>for beef</i>	572	377	377	12	39	56	61	148	61
Opryskiwacze polowe ..... <i>Field crop sprayers</i>	12457	12115	11922	3120	3982	1936	869	1431	584
Opryskiwacze sadownicze ..... <i>Orchard sprayers</i>	426	437	427	195	121	42	13	33	23

^a Dane powszechnych spisów rolnych według stanu z 20 V 2002 r. i 30 VI 2010 r. dla gospodarstw prowadzących działalność rolniczą

^a *Data of agricultural censuses as of 20 V 2002 and 30 VI 2010, for farms conducting agricultural activity.*

TABL. 21 (206). **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2010	2011		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t	80942	154901	143069	185053	120645	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża podstawowe	65638	117349	117266	134204	85726	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	52383	92844	90709	105242	66856	<i>wheat</i>
żyto	5377	9028	7676	5677	5289	<i>rye</i>
jęczmień	6111	10030	10526	14669	6480	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	584	90	284	1134	1065	<i>oats and cereal mixed</i>
pszennyto	1183	5357	8071	7482	6036	<i>triticale</i>
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	80546	154785	142510	184516	120356	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe	65242	117233	116707	133689	85437	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	52146	92822	90526	105137	66856	<i>wheat</i>
żyto	5377	9028	7676	5677	5289	<i>rye</i>
jęczmień	5999	9938	10268	14459	6391	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	584	90	166	934	865	<i>oats and cereal mixed</i>
pszennyto	1136	5355	8071	7482	6036	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t	30	12	13	20	20	<i>Edible pulses^a in t</i>
Ziemniaki w t	1806	1084	1688	4389	4389	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t	157568	117655	76292	97224	72109	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik ^a w t	24065	27502	42574	35436	23855	<i>Rape and agrimony^a in t</i>
Warzywa w t	8401	10989	9205	15465	13756	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t	4601	2590	8157	8681	7115	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t	87483	120211	160404	174742	156590	<i>Animals for slaughter^b in t</i>
bydło (bez cieląt)	17261	15239	23504	20820	20095	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	256	184	84	63	58	<i>calves</i>
trzoda chlewna	46055	60331	49916	60317	50442	<i>pigs</i>
owce	71	44	5	7	7	<i>sheep</i>
konie	617	646	1362	1330	1330	<i>horses</i>
drób	23223	43767	85533	92205	84658	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t	61742	86160	111921	122942	109586	<i>Animals for slaughter in terms of meat (including fats)^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l	155980	188415	179312	181400	166060	<i>Cows' milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt.	92272	13562	29803	17433	11469	<i>Consumer hens' eggs in thous. units</i>

a Bez materiału siewnego. **b** W wadze żywej. **c** Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej cieplej.

a Excluding sowing. **b** In live weight. **c** Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 22 (207). WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)
 VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2005	2010	2011		AGRICULTURAL PRODUCTS
				ogółem <i>grand total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
w tys. zł <i>in thous. zł</i>						
Zboża	39951	53937	81451	140430	91993	Cereals
w tym zboża podstawowe	33413	41140	66318	102862	66279	of which basic cereals
pszenica	27514	33503	54469	81980	52743	wheat
żyto	2040	2532	3202	4424	4131	rye
jęczmień	3045	3517	4845	10638	4618	barley
owies i mieszanki zbożowe	261	26	131	713	674	oats and cereal mixed
pszenżyto	553	1563	3671	5108	4113	triticale
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	39681	53890	80988	139695	91737	of which consumer and for feeds cereals
w tym zboża podstawowe	33143	41093	65855	102326	66023	of which basic cereals
pszenica	27347	33486	54273	81813	52743	wheat
żyto	2040	2532	3202	4424	4131	rye
jęczmień	2968	3488	4641	10442	4534	barley
owies i mieszanki zbożowe	261	26	68	540	502	oats and cereal mixed
pszenżyto	527	1561	3671	5108	4113	triticale
Strączkowe konsumpcyjne ^b	85	26	42	72	72	Edible pulses ^b
Ziemniaki	790	434	1357	1949	1949	Potatoes
Buraki cukrowe	14560	16488	8816	13716	10131	Sugar beets
Rzepak i rzepik ^b	19145	20589	54299	65267	43878	Rape and agrimony ^b
Warzywa	8634	7516	16207	22517	19400	Vegetables
Owoce	1970	1525	12432	18075	17198	Fruit
Żywiec rzeźny ^c	296201	425347	576024	729799	654449	Animals for slaughter ^c
bydło (bez cieląt)	50205	58717	104678	108824	105256	cattle (excluding calves)
cielęta	1340	1264	485	378	346	calves
trzoda chlewna	171322	233665	188856	271150	226996	pigs
owce	357	296	31	48	48	sheep
konie	2807	3869	6900	6135	6135	horses
drób	70170	127537	275074	343264	315668	poultry
Mleko krowie	113279	167483	183412	209805	190911	Cows' milk
Jaja kurze konsumpcyjne	22434	2640	7321	3806	2439	Consumer hens' eggs

a Płacone dostawcom; bez podatku VAT. **b** Bez materiału siewnego. **c** W wadze żywej.

a Paid to suppliers; excluding VAT. **b** Excluding sowing. **c** In live weight.

Leśnictwo*Forestry*TABL. 23 (208). **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M w ha	398772	400310	401862	401953	TOTAL in ha
Lasy w ha	390098	391130	392085	392089	Forests in ha
Publiczne	321958	321900	323332	323185	Public
w tym:					of which:
zalesione	310095	309283	308315	308465	wooded
niezalesione	3191	3438	5240	4957	non-wooded
własność Skarbu Państwa	318159	318090	319331	319415	owned by the State Treasury
w tym:					of which:
zalesione	306612	305675	304478	304830	wooded
niezalesione	3005	3366	5158	4879	non-wooded
w tym:					of which:
w zarządzie Lasów Państwowych	308651	310776	312015	312126	managed by State Forests
w tym:					of which:
zalesione	297375	298622	297320	297703	wooded
niezalesione	2735	3111	5033	4748	non-wooded
własność gmin ^a	3799	3810	4001	3770	owned by gminas ^a
w tym:					of which:
zalesione	3483	3608	3837	3635	wooded
niezalesione	186	72	82	78	non-wooded
Prywatne	76814	78409	78530	78768	Private
w tym:					of which:
zalesione	74826	76691	76741	76372	wooded
niezalesione	1986	1718	1786	2295	non-wooded
Grunty związane z gospodarką leśną w ha	8674	9180	9781	9864	Land connected with silviculture in ha
LESISTOŚĆ w %	31,7	31,7	31,8	31,8	FOREST COVER in %
Udział lasów w powierzchni lądowej^b województwa w % ...	32,5	32,2	32,3	32,3	Share of forests in land area^b of the voivodship in %

a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu. **b** Powierzchnia lądowa według stanu w dniu 1 I roku następnego, w 2000 r. – bez gruntów pod stawami i rowami; dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Concerns also gminas which are cities with powiat status. **b** Land area as of the 1 I of the following year; in 2000 – excluding land under ponds and ditches; data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

TABL. 24 (209). **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011				SPECIFICATION
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>		lasy prywatne ^a <i>private forests^a</i>	
					razem <i>total</i>	w tym wła- sność Skarbu Pań- stwa <i>of which owned by the State Trea- sury</i>		
Powierzchnia produkcyjna szkółek i zalesienia (stan w dniu 31 XII)	195	125	105	101	101	101	-	<i>Production area of forest nurseries (as of 31 XII)</i>
Odnowienia i zalesienia ^b	2887	2512	3178	3321	3106	3101	214	<i>Renewals and afforestations^b</i>
sztuczne ^b	2500	2261	2809	2944	2796	2791	148	<i>artificial^b</i>
zrębów ^{bc}	2151	2079	2701	2791	2722	2718	69	<i>falling sites^{bc}</i>
halizn i płazowizn	210	90	58	78	67	66	11	<i>blanks and irregularly stocked open stands</i>
użytków rolnych ^d i nieużytków.....	139	92	50	76	8	7	68	<i>agricultural land^d and wasteland</i>
naturalne	387	251	369	376	310	310	66	<i>natural</i>
Poprawki i uzupełnienia ^e	638	258	270	316	299	295	17	<i>Corrections and supplements^e</i>
Pielęgnowanie ^f	18801	15970	16020	18354	17934	17793	420	<i>Tending^f</i>
w tym:								<i>of which:</i>
upraw	13747	10639	10795	12694	12274	12168	420	<i>crops</i>
młodników	4963	5269	5156	5598	5598	5598	-	<i>greenwoods</i>
wprowadzanie podszytów ^g	31	38	-	6	6	6	-	<i>introduction of undergrowth^g</i>
Melioracje	3511	2334	6428	6566	6566	6566	-	<i>Drainage</i>

a Dane szacunkowe. **b** Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. **c** Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. **d** Przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego. **e** Dodatkowe wprowadzanie sadzonek w uprawach i młodnikach, w powstałych lukach i przerzedzeniach. **f** Prace hodowlane związane z pielęgnowaniem gleby i drzewostanu w wieku do 20 lat. **g** Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

a Estimated data. **b** Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. **c** Including renewals protected by tree stands. **d** Designated for afforestation in land development plan. **e** Additional introduction of seedlings into crops and greenwoods as well as into gaps and thinnings. **f** Forest breeding work connected with tending soils and tree stands aged up to 20 years. **g** Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 25 (210). POZYSKANIE DREWNA^a
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011			SPECIFICATION	
				ogółem <i>grand total</i>	lasy publiczne <i>public forests</i>			
					razem <i>total</i>	w tym wła- sność Skarbu Pań- stwa <i>of which owned by the State Trea- sury</i>		lasy prywat- ne <i>private forests</i>
OGÓŁEM w dam³	1194,5	1571,7	2078,6	1950,8	1810,8	1805,3	140,0	TOTAL in dam³
Grubizna	1165,3	1534,8	2035,1	1882,4	1742,4	1736,9	140,0	Timber
Grubizna iglasta	941,7	1329,8	1721,7	1506,9	1387,4	1383,3	119,5	<i>Coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe ...	673,4	788,5	914,4	738,5	653,2	650,6	85,4	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	181,4	453,6	670,8	658,5	638,3	637,4	20,2	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Grubizna liściasta	223,7	205,0	313,4	375,5	355,0	353,6	20,5	<i>Non-coniferous</i>
w tym drewno:								<i>of which:</i>
wielkowymiarowe ...	87,0	66,4	85,6	115,2	104,9	104,2	10,3	<i>large-size wood</i>
średniowymiarowe do przerobu prze- mysłowego	103,3	99,0	151,6	177,1	172,6	172,3	4,4	<i>medium-size wood for industrial uses</i>
Drewno małowymia- rowe	29,1	36,8	43,5	68,5	68,5	68,5	-	Slash
Do przerobu przemy- słowego	7,6	7,9	1,8	4,3	4,3	4,3	-	<i>Slash for industrial uses</i>
Opałowe	21,6	29,0	41,7	64,1	64,1	64,1	-	<i>Slash for fuel</i>
Karpina ^b w m ³	0	5	1	5	5	5	-	Stump wood^b in m³
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m²	298,7	392,4	519,0	480,1	555,9	560,8	178,0	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m²

a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 26. **b** Wylącznie w lasach publicznych.

a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 26. **b** Exclusively in public forests.

TABL. 26 (211). ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIĘŃ
TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem <i>total</i>	w tym na grun- tach prywat- nych <i>of which on private land</i>	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych ^a w ha	53	55	44	47	44	<i>Production area of nurseries^a in ha</i>
Sadzenie w szt: drzew	429329	48736	44189	40536	7931	<i>Plantings in units of: trees</i>
krzewów	192761	62166	336749	36482	4685	<i>bushes</i>
Pozyskanie drewna (grubizny) ^b w m ³	17347	17061	44768	43239	33793	<i>Removals (timber)^b in m³</i>
grubizna iglasta	3229	3173	17451	18644	17093	<i>coniferous</i>
w tym drewno wielkowymia- rowe ogólnego przeznaczenia	1763	1745	9442	10117	9401	<i>of which large-size general purpose wood</i>
grubizna liściasta	14118	13888	27317	24595	16700	<i>non-coniferous</i>
w tym drewno wielkowymia- rowe ogólnego przeznaczenia	4937	4828	9262	8409	5845	<i>of which large-size general purpose wood</i>

a Stan w dniu 31 XII. **b** Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

a As of 31 XII. **b** Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

DZIAŁ XVI

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Uwagi ogólne

Przemysł

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

W tabl. 1 i 5 uwzględniono jednostki i zakłady budżetowe oraz do 2010 r. gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji), a ponadto w tabl. 5 dane o produkcji wyrobów obejmują również działalność podmiotów produkujących wyroby przemysłowe, a zaliczanych do innych sekcji niż: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

2. Dane opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o ilości produkcji wyrobów, które opracowano zaliczając do odpowiednich województw jednostki składowe podmiotów gospodarki narodowej zgodnie z miejscem prowadzenia działalności. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 26.

3. Przedstawione w tabl. 5 wyroby klasyfikowane są według Polskiej Klasyfikacji Wyrobów i Usług (PKWiU 2008).

W niektórych przypadkach wyroby prezentuje się według dodatkowych grupowań, stanowiących:

- sumę niektórych pozycji PKWiU lub ich części,
- pozycję zbiorczą utworzoną w oparciu o inne, niż występujące w PKWiU, kryteria.

Ponadto w niektórych wyrobach zastosowano również skrócone nazwy.

CHAPTER XVI

INDUSTRY AND CONSTRUCTION

General notes

Industry

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with the Polish Classification of Activities (PKD 2007), in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

Data including the activity of budgetary entities and establishments and till 2010 auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections) are presented in tables 1 and 5, and moreover, in table 5 data regarding the production of products also include the activity of entities producing industrial products and included in sections other than "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" and "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities".

2. Data were compiled using the **enterprise method**, excluding information concerning the quantity of production of goods, which were compiled including parts of entities of the national economy according to the place of conducted activity to respective voivodships. The definition of the enterprise method is presented in general notes to the Yearbook, item 6 on page 26.

3. Products in table 5 are presented according to the Polish Classification of Products and Services (PKWiU 2008).

In some cases the so-called inconsistent with PKWiU codes items were introduced. They comprise however:

- the sum of some PKWiU positions or the sum of their parts,
- collective item based on other criteria than the ones which are in PKWiU.

Moreover, abbreviated names were used for some products.

Wprowadzenie tej klasyfikacji, w miejsce PKWiU obowiązującej do 31 XII 2008 r., nie wpływa na dotąd prezentowane dane.

4. Produkcja sprzedana dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczone na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 27.

Jako **cenę stałą** od 2006 r. przyjęto ceny stałe 2005 r. (średnie ceny bieżące 2005 r.).

5. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytworzeniu wyrobów lub ich części z materiałów powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończeniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

6. Dane dotyczące zatrudnienia w przemyśle obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego,
- 2) agentów,
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Introduction of this classification in place of PKWiU obligatory till 31 XII 2008 does not influence data presented up to now.

4. Sold production concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) *the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;*
- 2) *the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;*
- 3) *lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;*
- 4) *the value of products in the form of settlements in kind;*
- 5) *products designated for increasing the value of own fixed assets.*

*Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in general notes to the Yearbook, item 10 on page 27.*

*As **constant prices** since 2006, 2005 constant prices (2005 average current prices) have been adopted.*

5. Data concerning production include the value of outwork.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons – on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers) – of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

6. Data concerning employment in industry include employees hired on the basis of employment contracts.

Employed in industry do not include:

- 1) *apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training,*
- 2) *agents,*
- 3) *persons engaged in outwork.*

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are presented after converting part-time paid employees into full-time paid employees.

Budownictwo

1. Informacje dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD 2007) do sekcji „Budownictwo”.

2. Dane według działów PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 6 na str. 26.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceń przez podmioty budowlane na rzecz obcych zleciodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o **budynkach oddanych do użytkowania** (przez wszystkich inwestorów) dotyczą:

- w zakresie liczby budynków – budynków nowo wybudowanych,
- w zakresie kubatury budynków – budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

6. Dane dotyczące **zatrudnienia w budownictwie** obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w budownictwie nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego,
- 2) agentów,
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Construction

1. *Information concerns activities of economic entities included in accordance with the Polish Classification of Activities (PKD 2007) in the section “Construction”.*

2. *Data according to PKD divisions were compiled using the **enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in general notes to the Yearbook, item 6 on page 26.*

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration-conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system for outside clients.

4. *The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).*

5. *Data on **buildings completed** (by all investors) concern:*

- *within the scope of the number of buildings – newly built buildings,*
- *within the scope of the cubic volume of buildings – newly built and expanded buildings (the expanded part only).*

6. *Data concerning **employment in construction** include employees hired on the basis of employment contracts.*

Employed in industry do not include:

- 1) *apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training,*
- 2) *agents,*
- 3) *persons engaged in outwork.*

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees into full-time paid employees.

Przemysł Industry

TABL. 1 (212). **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYSŁE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011		SPECIFICATION
			ogółem total	2010= = 100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	125579,6	182501,4	207013,5	105,6 ^a	Sold production (current prices) in mln zł
Przeciętne zatrudnienie	449594	466140	472652	101,4	Average paid employment
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^b w zł	2885,54	3910,15	4319,24	110,5	Average monthly gross wages and salaries ^b in zł

a Ceny stałe. **b** Bez zatrudnionych za granicą.

a Constant prices. **b** Excluding persons employed abroad.

TABL. 2 (213). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in percent	2010 = = 100 (ceny stałe) (constant prices)	
OGÓŁEM	119896,4	173623,3	198454,6	100,0	106,4
TOTAL					
sektor publiczny	32410,9	37833,0	42175,8	21,3	x
public sector					
sektor prywatny	87485,5	135790,3	156278,7	78,7	x
private sector					
Górnictwo i wydobywanie	18611,2	23162,7	27280,6	13,7	101,3
Mining and quarrying					
w tym: of which:					
Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	18325,1	22462,1	26276,2	13,2	99,8
Mining of coal and lignite					
Przetwórstwo przemysłowe	90386,3	133106,4	152926,4	77,1	107,5
Manufacturing					
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych	6681,4	9582,0	10661,9	5,4	104,1
Manufacture of food products					
Produkcja napojów	#	#	3793,5	1,9	x
Manufacture of beverages					
Produkcja wyrobów tekstylnych	747,8	608,6	686,6	0,3	109,2
Manufacture of textiles					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (213). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (cd.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w mln zł	in mln zł	w odsetkach in percent		2010= = 100 (ceny stałe) (constant prices)
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja odzieży ..... <i>Manufacture of wearing apparel</i>	623,0	407,3	448,7	0,2	105,4
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ ..... <i>Manufacture of leather and related products</i>	368,0	400,0	396,4	0,2	89,3
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ ..... <i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ</i>	635,7	921,7	1062,3	0,5	112,8
Produkcja papieru i wyrobów z papieru ..... <i>Manufacture of paper and paper products</i>	399,8	741,4	809,1	0,4	103,3
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji ..... <i>Printing and reproduction of recorded media</i>	284,3	376,9	492,9	0,2	122,6
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ ..... <i>Manufacture of coke, refined petroleum products</i>	3571,9	4542,4	5405,7	2,7	95,1
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych ..... <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	1350,7	3102,3	3950,1	2,0	116,1
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ ..... <i>Manufacture of pharmaceutical products ^Δ</i>	#	#	25,9	0,0	x
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych ..... <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	4582,5	7262,4	7396,2	3,7	96,4
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych ..... <i>Manufacture of other non- -metallic mineral products</i>	3348,5	5432,7	6074,4	3,1	108,8
Produkcja metali ..... <i>Manufacture of basic metals</i>	17976,9	22119,4	28623,9	14,4	106,6
Produkcja wyrobów z metali ^Δ ..... <i>Manufacture of metal products ^Δ</i>	6960,3	11464,7	14974,8	7,5	126,5
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych ..... <i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>	540,0	1143,2	719,9	0,4	65,1

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 (213). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w mln zł in mln zł		w odsetkach in percent		2010 = = 100 (ceny stałe) (constant prices)
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja urządzeń elektrycznych ..... Manufacture of electrical equipment	3128,9	4904,7	6365,2	3,2	129,6
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ ..... Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	5738,1	5176,2	4948,0	2,5	93,1
Produkcja pojazdów samochodowych, przy- czep i naczep ^Δ ..... Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	27078,0	44651,9	49258,5	24,8	107,6
Produkcja pozostałego sprzętu transportowe- go ..... Manufacture of other transport equipment	414,2	2047,3	2090,8	1,1	100,6
Produkcja mebli ..... Manufacture of furniture	634,3	702,7	743,1	0,4	99,8
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ ..... Electricity, gas, steam and air condition- ing supply	7871,4	12424,8	12905,6	6,5	100,5
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ..... Electricity, gas, steam and conditioning supply	7871,4	12424,8	12905,6	6,5	100,5
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ ..... Water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities	3027,6	4929,3	5341,9	2,7	101,5
w tym: of which:					
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody ..... Water collection, treatment and supply	1258,0	1622,2	1693,2	0,9	101,3
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ .. Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery	1458,2	2817,7	3134,3	1,6	101,7

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (214). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a W 2011 R. (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY^a IN 2011 (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with number of paid employees				
		49 i mniej 49 and less	50 – 249	250 – 499	500 – 999	1000 i więcej 1000 and more
		w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	198454,6	15429,0	38912,2	26807,3	23918,5	93387,5
TOTAL						
sektor publiczny	42175,8	309,0	2328,8	3182,7	1823,6	34531,7
public sector						
sektor prywatny	156278,7	15120,0	36583,4	23624,7	22094,9	58855,8
private sector						
Górnictwo i wydobywanie	27280,6	334,0	947,2	#	#	25684,1
Mining and quarrying						
w tym: of which:						
Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	26276,2	34,8	577,1	#	#	25494,2
Mining of coal and lignite						
Przetwórstwo przemysłowe	152926,4	13999,5	32785,6	23270,9	21478,2	61392,2
Manufacturing						
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych	10661,9	2293,0	3645,6	3684,5	#	#
Manufacture of food products						
Produkcja napojów	3793,5	57,0	142,5	#	–	#
Manufacture of beverages						
Produkcja wyrobów tekstylnych	686,6	#	389,2	#	–	–
Manufacture of textiles						
Produkcja odzieży	448,7	265,7	#	#	–	–
Manufacture of wearing apparel						
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ Manufacture of leather and related prod- ucts	396,4	#	240,2	#	–	–
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	1062,3	511,3	330,3	220,7	–	–
Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker ^Δ						
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	809,1	#	368,3	#	–	–
Manufacture of paper and paper products						
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośni- ków informacji	429,9	220,5	272,4	–	–	–
Printing and reproduction of recorded media						
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	5405,7	405,7	#	–	–	#
Manufacture of coke, refined petroleum products						
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicz- nych	3950,1	1090,2	1704,2	206,0	949,6	–
Manufacture of chemicals and chemical products						
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	25,9	25,9	–	–	–	–
Manufacture of pharmaceutical products ^Δ						
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	7396,2	1092,2	3042,5	1251,4	#	#
Manufacture of rubber and plastic products						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 (214). **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYSŁE^a W 2011 R. (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY^a IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with number of paid employees				
		49 i mniej 49 and less	50 – 249	250 – 499	500 – 999	1000 i więcej 1000 and more
		w mln zł in mln zł				
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	6074,4	618,5	969,6	757,7	1466,8	2261,9
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>						
Produkcja metali	28623,9	#	3486,4	2442,0	3035,9	#
<i>Manufacture of basic metals</i>						
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	14974,8	#	4373,8	4732,3	2000,4	#
<i>Manufacture of metal products^Δ</i>						
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	719,9	#	339,5	#	–	–
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>						
Produkcja urządzeń elektrycznych	6365,2	416,3	2080,6	1475,3	2393,0	–
<i>Manufacture of electrical equipment</i>						
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	4948,0	902,6	1962,5	1053,3	#	#
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>						
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	49258,5	321,2	7030,3	4318,0	8385,9	29203,2
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>						
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	2090,8	#	156,4	1115,9	#	–
<i>Manufacture of other transport equipment</i>						
Produkcja mebli	743,1	180,0	#	273,2	–	#
<i>Manufacture of furniture</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę^Δ	12905,6	124,2	2308,4	2305,9	#	#
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	12905,6	124,2	2308,4	2305,9	#	#
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>						
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja^Δ	5341,9	971,2	2871,0	#	#	#
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>						
w tym: of which:						
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	1693,2	78,9	506,4	668,6	#	#
<i>Water collection, treatment and supply</i>						
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	3134,3	829,4	2096,2	208,7	–	–
<i>Waste collection, treatment and disposal activities; materials recovery</i>						

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (215). **WYDAJNOŚĆ^a W PRZEMYŚLE (ceny bieżące)**
LABOUR PRODUCTIVITY^a IN INDUSTRY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w tys. zł in thous. zł		2010 = = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w % ogółem in % of total	
OGÓŁEM	282,2	392,6	445,0	105,5	100,0
TOTAL					
sektor publiczny	185,8	263,2	306,6	x	68,9
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	349,2	455,0	506,7	x	113,9
<i>private sector</i>					
Górnictwo i wydobywanie	149,3	194,6	232,5	102,8	52,2
Mining and quarrying					
w tym: of which:					
Wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego (lignitu)	149,9	195,1	233,8	102,3	52,5
<i>Mining of coal and lignite</i>					
Przetwórstwo przemysłowe	344,3	464,6	525,1	105,8	118,0
Manufacturing					
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych	213,1	282,0	312,2	103,5	70,2
<i>Manufacture of food products</i>					
Produkcja napojów	#	#	1262,0	x	283,6
<i>Manufacture of beverages</i>					
Produkcja wyrobów tekstylnych	104,0	138,0	160,9	112,9	36,2
<i>Manufacture of textiles</i>					
Produkcja odzieży	58,8	63,7	77,5	116,4	17,4
<i>Manufacture of wearing apparel</i>					
Produkcja skór i wyrobów skórzanych ^Δ	89,4	134,7	139,7	93,5	31,4
<i>Manufacture of leather and related products</i>					
Produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	136,8	159,0	186,4	114,7	41,9
<i>Manufacture of products of wood, cork, straw and wicker^Δ</i>					
Produkcja papieru i wyrobów z papieru	183,4	248,8	283,4	107,8	63,7
<i>Manufacture of paper and paper products</i>					
Poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	171,6	199,0	220,2	103,8	49,5
<i>Printing and reproduction of recorded media</i>					

^a Mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Measured by sold production per 1 employed person; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (215). **WYDAJNOŚĆ^a W PRZEMYŚLE (cd.)**
LABOUR PRODUCTIVITY^a IN INDUSTRY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w tys. zł in thous. zł			2010 = = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w % ogółem in % of total
Przetwórstwo przemysłowe (cd.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ^Δ	904,5	1352,7	1636,6	96,7	367,8
<i>Manufacture of coke, refined petroleum products</i>					
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	260,7	487,6	587,1	109,8	131,9
<i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>					
Produkcja wyrobów farmaceutycznych ^Δ	#	#	177,3	x	39,8
<i>Manufacture of pharmaceutical products ^Δ</i>					
Produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	249,9	316,4	341,8	102,3	76,8
<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>					
Produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	267,8	374,8	411,1	106,7	92,4
<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>					
Produkcja metali	562,4	724,2	936,2	106,5	210,4
<i>Manufacture of basic metals</i>					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	233,0	324,7	378,1	112,7	85,0
<i>Manufacture of metal products ^Δ</i>					
Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	280,5	437,5	276,9	65,4	62,2
<i>Manufacture of computer, electronic and optical products</i>					
Produkcja urządzeń elektrycznych	241,1	323,3	410,8	126,9	92,3
<i>Manufacture of electrical equipment</i>					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	227,7	272,5	284,8	101,8	64,0
<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>					

^a Mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Measured by sold production per 1 employed person; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 (215). **WYDAJNOŚĆ^a W PRZEMYŚLE (dok.)**
LABOUR PRODUCTIVITY^a IN INDUSTRY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
	w tys. zł in thous. zł			2010= = 100 (ceny stałe) (constant prices)	w % ogółem in % of total
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)					
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep ^Δ	946,2	982,1	1003,8	99,7	225,6
<i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>					
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego	177,4	528,3	535,7	99,9	120,4
<i>Manufacture of other transport equipment</i>					
Produkcja mebli	127,3	131,7	150,0	107,6	33,7
<i>Manufacture of furniture</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	362,1	682,8	694,3	98,4	156,0
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	362,1	682,8	694,3	98,4	156,0
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	189,2	266,8	283,6	99,6	63,7
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
w tym: of which:					
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	165,7	211,9	221,3	101,4	49,7
<i>Water collection, treatment and supply</i>					
Gospodarka odpadami; odzysk surowców ^Δ	226,3	332,7	354,0	97,4	79,6
<i>Waste collection, treatment and disposal activi- ties; materials recovery</i>					

^a Mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Measured by sold production per 1 employed person; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 5 (216). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a

WYROBY	2000	2005	2010	2011		PRODUCTS
				ogółem total	udział w pro- dukcji krajowej w % <i>share in domestic production in %</i>	
Węgiel kamienny ^b w mln t	95,1	87,9	66,9	66,9	87,5	Hard coal ^b in mln t
Dolomity w tys. t	1372,8	687,8	678,9	665,3	35,4	Dolomites in thous. t
Produkty uboju ^c wliczane do wydajności poubojowej w tys. t:						Slaughter products ^c included in slaughter capacity in thous. t
bydła i cieląt	3,6	1,8	7,1	7,4	3,2	cattle and calves
trzody chlewnej	16,9	16,4	5,0	3,8	0,4	pigs
Świeże lub chłodzone mięso wołowe i cielęce w tys. t	9,5	12,9	21,0	21,4	7,1	Beef and veal meat fresh or chilled in thous. t
Mięso wieprzowe, świeże lub chłodzone w tys. t	54,1	88,2	110,7	89,2	6,8	Pork meat, fresh or chilled in thous. t
Mięso drobiowe w tys. t	23,6	58,7	109,7	108,3	6,3	Poultry meat in thous. t
Soki z owoców i warzyw w tys. hl	.	2271,8	1665,0	1374,0	19,8	Fruit and vegetable juice in thous. hl
Mleko płynne przetworzone ^d w tys. hl	779,3	643,8	415,8	457,7	1,7	Processed liquid milk ^d in thous. hl
Sery i twarogi w tys. t	29,0	26,1	29,1	28,6	3,8	Cheese and curd in thous. t
Makaron w tys. t	26,2	33,9	48,2	52,1	28,5	Pasta in thous. t
Blezery, pulowery, swetry, kamizelki i podobne wyroby dziane w tys. szt.	784	1593	645	429	9,2	Blazers, pull-overs, sweaters, waistcoats and similar knit- ted articles in thous. units

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. **b** Do roku 2008 łącznie z brykietami i półproduktami. **c** Obejmują mięso, tłuszcze, podroby oraz części niejadalne (odpadki); w wadze poubojowej ciepłej. **d** Z mlekiem przerzutowym do dalszej produkcji.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons. **b** Till 2008 including briquettes and semi-finished products. **c** Including meat, fats, pluck and offal animal parts unfit for human consumption; in post-slaughter warm weight. **d** Including milk forwarded for further processing.

TABL. 5 (216). **PRODUKCJA WYBRANYCH WYROBÓW^a (dok.)**
PRODUCTION OF SELECTED PRODUCTS^a (cont.)

WYROBY	2000	2005	2010	2011		PRODUCTS
				ogółem total	udział w pro- dukcji krajowej w % share in domestic produc- tion in %	
Garnitury i zestawy odzieżowe męskie lub chłopięce (inne niż z dzianin) w tys. szt.	659	359	186	199	12,6	<i>Men's or boys' suits and ensembles (excluding knitted) in thous. units</i>
Obuwie z wierzchami wyko- nanymi ze skóry ^b w tys. par	2114	2275	1160	1191	9,9	<i>Footwear with leather uppers^b in thous. pairs</i>
Okna i drzwi, ościeżnice i progi z drewna w tys. szt.	146	345	1160	1292	13,2	<i>Wooden windows and their frames, doors and their frames and thresholds in thous. units</i>
Papier i tektura w tys. t	116,6	143,8	106,8	113,5	3,0	<i>Paper and paperboard in thous. t</i>
Koks i półkoks z węgla kamiennego i brunatnego (lignitu) lub torfu; węgiel retortowy w tys. t	3668,3	3756,0	4841,6	8348,0	89,0	<i>Coke and semi-coke obtained from coal, lignite or peat; retort carbon in thous. t</i>
Cegła wypalana z gliny w mln cegieł	.	122,9	51,5	42,2	17,5	<i>Bricks of brick clay in mln bricks</i>
Płytki ceramiczne i płyty chodnikowe w tys. t	.	57,3	18,9	19,0	1,0	<i>Ceramic tiles and pavement slabs in thous. t</i>
Transformatory w tys. szt.	.	30,1	19,7	57,6	0,8	<i>Transformers in thous. units</i>
Gaz ziemny w stanie ciekłym lub gazowym w hm ³	180,0	276,9	181,0	195,6	3,4	<i>Natural gas in liquid or gaseous state in hm³</i>

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Bez obuwia sportowe-
go, obuwia z metalowym noskiem ochronnym oraz obuwia specjalnego różnego typu; łącznie z obuwem ze spodem
drewnianym.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons. ^b Excluding sports footwear, footwear incorporating
a protective metal toe-cap and miscellaneous special footwear, including footwear with wooden outer soles.

TABL. 6 (217). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	425616	440604	446385	T O T A L
sektor publiczny	176339	145387	139193	public sector
sektor prywatny	249277	295218	307191	private sector
Górnictwo i wydobywanie	124652	119006	117320	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	261316	283315	290012	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	21738	18205	18594	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	17910	20078	20459	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych poza granicami kraju.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 7 (218). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	2970,21	4026,04	4448,52	T O T A L
sektor publiczny	3905,43	5435,62	6404,59	public sector
sektor prywatny	2308,64	3331,85	3562,21	private sector
Górnictwo i wydobywanie	4302,47	5792,43	6844,53	Mining and quarrying
Przetwórstwo przemysłowe	2303,29	3240,24	3450,04	Manufacturing
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	3731,24	5322,46	5816,18	Electricity, gas, steam and air conditioning supply
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	2504,85	3469,05	3619,59	Water supply; sewerage, waste management and remediation activities

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych poza granicami kraju.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo Construction

TABL. 8 (219). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł	
O G Ó Ł E M	11430,4	16439,1	24823,4	TOTAL
w tym:				of which:
Podmioty o liczbie pracujących powyżej 9 osób	5754,5	9673,0	11562,9	Entities employing more than 9 persons
Budowa budynków ^Δ	2072,8	3210,3	3368,8	Construction of buildings ^Δ
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	2330,5	3789,6	4891,7	Civil engineering works ^Δ
Roboty budowlane specjalistyczne	1351,2	2673,1	3302,5	Specialised construction activities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa śląskiego, siłami własnymi.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Śląskie Voivodship, without subcontractors participation.

TABL. 9 (220). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES OF CONSTRUCTION OBJECTS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION	
		Works with an investment character	Works with a renovation (restoration) character		
	w mln zł		in mln zł		
O G Ó Ł E M	2005	5754,5	3242,6	2511,9	TOTAL
	2010	9673,0	5435,6	4237,5	
	2011	11562,9	6593,1	4969,8	
sektor publiczny		293,1	192,6	100,5	public sector
sektor prywatny		11269,8	6400,5	4869,2	private sector
Budynki		4399,8	2420,1	1979,7	Buildings
Budynki mieszkalne		1139,7	575,6	564,0	Residential buildings
budynki mieszkalne jednorodzinne ..		295,8	154,9	140,8	one-dwelling buildings
budynki o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe		690,1	372,4	317,7	two- and more dwelling buildings
budynki zbiorowego zamieszkania ..		153,8	48,3	105,5	residences for communities

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa śląskiego, siłami własnymi; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Śląskie Voivodship, without subcontractors participation; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 9 (220). **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPES
OF CONSTRUCTION OBJECTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Roboty o charakterze inwestycyjnym	Roboty o charakterze remontowym	SPECIFICATION
	<i>Total</i>	<i>Works with an investment character</i>	<i>Works with a renovation (restoration) character</i>	
	w mln zł	in mln zł		
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	3260,1	1844,4	1415,7	<i>Non-residential buildings</i>
w tym:				<i>of which:</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	63,1	39,5	23,6	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki biurowe	328,3	117,6	210,7	<i>office buildings</i>
budynki handlowo-usługowe	800,7	439,1	361,6	<i>wholesale and retail trade buildings</i>
budynki przemysłowe i magazynowe	1152,4	713,0	439,4	<i>industrial buildings and warehouses</i>
ogólnodostępne obiekty kulturalne, budynki o charakterze edukacyjnym, budynki szpitali i zakładów opieki medycznej oraz budynki kultury fizycznej	748,5	456,1	292,4	<i>public entertainment, education, hospital or institutional care buildings and sports halls</i>
pozostałe budynki niemieszkalne	100,7	29,6	71,1	<i>other non-residential buildings</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	7163,1	4173,1	2990,0	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	3837,8	1972,3	1865,5	<i>Transport infrastructures</i>
w tym:				<i>of which:</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	2403,2	1087,4	1315,8	<i>motorways (highways), expressways, streets and roads</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	992,5	671,7	320,8	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
budowle wodne	165,7	122,7	42,9	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	1618,0	1074,4	543,5	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	564,2	336,3	227,9	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	1053,8	738,2	315,6	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	1478,1	948,6	529,5	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	229,2	177,7	51,5	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa śląskiego, siłami własnymi; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the Śląskie Voivodship, without subcontractors participation; data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 10 (221). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Budynki^a	6144	8702	9202	9114	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomiesz- kaniowe	3670	6287	7090	6800	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	4122	5417	5407	5311	<i>urban areas</i>
wieś	2022	3285	3795	3803	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	5204	8023	8154	8142	<i>Of which private buildings^b</i>
miasta	3234	4795	4472	4435	<i>urban areas</i>
wieś	1970	3228	3682	3707	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	3510	6049	6675	6484	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	1694	1971	1478	1656	<i>non-residential</i>
Kubatura^c w dam³	8324,5	12608,4	13954,3	12018,6	Cubic volume^c in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomiesz- kaniowe	-	5086,3	5608,8	5396,9	<i>of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
miasta	6700,8	9604,0	10711,2	8481,4	<i>urban areas</i>
wieś	1623,7	3004,4	3243,1	3537,2	<i>rural areas</i>
W tym budynki indywidualne ^b	4020,2	7006,1	6498,5	6511,6	<i>Of which private buildings^b</i>
miasta	2581,5	4553,2	3845,5	3450,9	<i>urban areas</i>
wieś	1438,8	2452,9	2653,0	3060,7	<i>rural areas</i>
w tym:					<i>of which:</i>
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	-	4560,2	4720,9	4651,5	<i>one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings</i>
niemieszkalne	1351,1	2429,9	1777,1	1849,9	<i>non-residential</i>

a Nowo wybudowane. **b** Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. **c** Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. **b** Realized by natural persons, churches and religious associations. **c** Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 11 (222). BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW
BUILDINGS COMPLETED BY TYPES OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
BUDYNKI^a BUILDINGS^a					
Budynki mieszkalne	3673	6293	7095	6807	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	3670	6287	7090	6800	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	3538	6120	6862	6569	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	3	6	5	7	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	2471	2409	2107	2307	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	83	51	52	32	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	45	69	83	97	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	515	447	467	405	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	5	1	6	4	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	1312	1193	839	1123	Garage buildings
Budynki przemysłowe	168	132	157	123	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	135	143	191	247	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	2	9	23	16	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	7	7	13	15	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	22	18	32	21	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	16	16	46	37	Sports halls
Budynki gospodarstw rolnych	142	294	162	162	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	14	9	16	11	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Nowo wybudowane.

^a Newly built.

TABL. 11 (222). **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPES OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
KUBATURA ^b w dam ³ CUBIC VOLUME ^b in dam ³					
Budynki mieszkalne	3112,6	5108,5	5635,6	5413,9	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	3090,4	5086,3	5608,8	5396,9	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	.	4532,2	4724,0	4584,0	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	22,2	22,2	26,8	17,1	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	5211,9	7499,9	8318,7	6604,6	Non-residential buildings
w tym:					of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	122,0	342,6	151,7	127,1	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	270,9	329,5	505,4	308,9	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	2249,8	2408,7	2185,3	1667,4	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	10,4	0,0	7,3	5,6	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	135,6	123,6	213,5	143,4	Garage buildings
Budynki przemysłowe	1417,0	2509,6	2418,3	1265,1	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	287,1	863,1	1791,0	2127,4	Reservoirs, silos and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	163,6	81,2	57,5	123,5	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	117,3	92,8	173,4	183,0	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	175,1	49,7	164,9	229,5	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	98,2	260,0	392,8	243,1	Sports halls
Budynki gospodarstw rolnych	83,8	381,4	171,0	142,0	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	69,6	40,0	71,4	23,1	Buildings used as places of worship and for religious activities

^b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 12 (223). **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	55850	64288	68128	TOTAL
Sektor publiczny	4049	2272	2201	Public sector
Sektor prywatny	51801	62016	65928	Private sector

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych poza granicami kraju.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 13 (224). **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w zł in zł			
O G Ó Ł E M	2067,93	2919,04	3052,50	TOTAL
Sektor publiczny	2688,23	4056,04	4337,51	Public sector
Sektor prywatny	2019,45	2877,39	3009,56	Private sector

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych poza granicami kraju.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

DZIAŁ XVII

TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szerokotorowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. **Drogi publiczne**, na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 III 1985 r. o drogach publicznych (jednolity tekst Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późniejszymi zmianami), dzielą się na następujące kategorie: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i towarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnic dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym niezaliczone do innych kategorii, stanowiące uzupełniającą sieć dróg służących miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

Do **dróg o nawierzchni twardej** zalicza się drogi o nawierzchni twardej ulepszonej (z kostki kamiennej, klinkieru, betonu, z płyt kamienno-betonowych, bitumu) oraz drogi o nawierzchni nieulepszonej (tuczniowej i brukowej).

CHAPTER XVII

TRANSPORT AND COMMUNICATIONS

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the length of standard gauge, narrow gauge and broad gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. **Public roads**, on the basis of the Law on Public Roads dated 21 III 1985 (uniform text, Journal of Laws from 2007, No. 19, item 115 with later amendments) are divided into the following categories: national roads, voivodship roads, powiat roads and gmina roads.

National roads include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight traffic,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads other than those mentioned above, which link powiat capital cities with gmina capital cities and gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads include roads with a local significance not included in the other categories, which supplement the network of roads servicing local needs, excluding internal roads.

Municipal roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-municipal roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

Hard surface roads include roads with improved surface (cobble stone, clinker, concrete, stone concrete slabs, bitumen) and roads with unimproved surface (with macadam or cobbled surface).

3. Od 2009 r. dane o pojazdach samochodowych i ciągnikach zarejestrowanych według stanu w dniu 31 XII pochodzą z Centralnej Ewidencji Pojazdów (CEPiK) prowadzonej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (do 17 XI 2011 r. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji) i nie obejmują pojazdów wyrejestrowanych. Do roku 2010 dane nie obejmują również pojazdów posiadających pozwolenie czasowe wydawanych w końcu danego roku. Pozwolenie czasowe wydawane jest na okres do około 30 dni w celu załatwienia wszystkich formalności związanych z rejestracją pojazdu i niezbędnych do otrzymania docelowego dowodu rejestracyjnego.

W latach 2002-2008 dane dotyczące pojazdów samochodowych i ciągników pozyskiwane były z ewidencji prowadzonych przez starostów, prezydentów miast i burmistrzów, przy czym w latach 2004-2008 – z systemu „POJAZD” służącego do rejestracji pojazdów w organach rejestrujących pojazdy. Do 2001 r. dane o pojazdach samochodowych i ciągnikach pochodziły z ewidencji prowadzonych przez wojewodów.

4. Dane o liniach regularnej komunikacji autobusowej obejmują:

- linie miejskie, tj. linie w obrębie miast z ewentualnym przekroczeniem granic miasta do najbliższej strefy ciężenia o długości od 5 do 10 km,
- linie podmiejskie, tj. linie w granicach 50-60 km łączące osiedla wiejskie z ośrodkami gminnymi, powiatowymi i wojewódzkimi,
- linie regionalne, tj. linie w granicach powyżej 50-60 km do 160 km obejmujące obszar kilku stycznych województw, łączące ośrodki gminne i mniejsze miasta z ważniejszymi ośrodkami miejsko-przemysłowymi regionu,
- linie dalekobieżne, tj. linie powyżej 160 km obejmujące swym zasięgiem obszar dwóch lub więcej regionów, łączące miasta wojewódzkie oraz ważniejsze ośrodki przemysłowe, kulturalne i turystyczno-uzdrowiskowe z dużymi aglomeracjami miejsko-przemysłowymi kraju,
- linie międzynarodowe, tj. linie wybiegające poza granice państwa.

Linia autobusowa jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

5. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje usługi przewozowe za opłatą. Do 2003 r. za transport samochodowy zarobkowy uważano transport, w którym usługi transportu stanowiły podstawową działalność gospodarczą.

3. Since 2009 data on road motor vehicles and tractors registered as of 31 December are obtained from the Central Vehicle Register maintained by the Ministry of Interior (till 17 XI 2011 the Ministry of Interior and Administration and do not include vehicles being devoid of car registration. Since 2010 do not include also vehicles having temporary permission given by the end of reference year. Temporary permission is passed by about 30 daily period with the aim of take care of formality be connected with vehicle registration and received ordinary registration book.

In years 2002-2008 data on road motor vehicles and tractors were obtained from databases maintained by starosts, presidents of cities and mayors, but in years 2004–2008 from the system “POJAZD” being designed for vehicle registration in bodies registering vehicles. Until 2001 data on road motor vehicles and tractors were obtained from registers maintained by voivodes.

4. Data concerning line of scheduled bus communication includes:

- urban lines, i.e. lines within cities, possibly with crossing the boundaries of the town into the nearest gravitation area, of the length of 5 to 10 km,
- suburban lines, i.e. lines of the length of 50 to 60 km, which connect villages with commune, powiat or voivodship centres,
- regional lines, i.e. lines of the length of more than 50 – 60 km up to 160 km, going through several adjacent voivodships, connecting gmina centres and smaller towns with more important urban and industrial centres of the region,
- long-distance lines, i.e. lines of the length of more than 160 km, going through two or more regions, connecting voivodship capital cities and more important industrial, cultural and tourist centres with large urban and industrial agglomerations of the country,
- international lines, i.e. lines reaching outside national borders.

A bus line is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

5. Hire or reward road transport includes services for remuneration. Till 2003 hire or reward transport included entities for which road transport services were the basic economic activity.

6. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za śmiertelną ofiarę wypadku drogowego uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za ranną ofiarę wypadku drogowego uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej – sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntowej).

2. Placówki pocztowe obejmują: placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kioski (obsługiwane przez pracowników poczty polskiej), do 2001 r. – również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone, wolne od opłat i służbowe.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transmisji głosu, obrazu, faksów, danych.

6. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads as a result of which death or injury occurred.

A road traffic accident fatality is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A road traffic accident injury is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks – networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Post offices include: post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks (served by Polish post-office employees), until 2001 – telecommunication service offices, as well.

3. Communication services include services paid for, free of charge and official.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. Telephone main line includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transfer voice, image, fax and data.

Transport

Transport

TABL. 1 (225). LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a

Stan w dniu 31 XII

RAILWAY LINES OPERATED^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
	w km		in km		
O G Ó Ł E M	1955	2127	2155	2140	TOTAL
Normalnotorowe ^b	1918	2127	2155	2140	Standard gauge ^b
w tym zelektryfikowane	1810	1711	1744	1746	of which electrified
jednotorowe	910	971	1043	1043	single track
dwu- i więcej torowe	1008	1156	1112	1097	double and more tracks
Wąskotorowe	37	–	–	–	Narrow gauge
Na 100 km² powierzchni ogólnej	15,9	17,2	17,5	17,4	Per 100 km² of total area

^a Dane dotyczą Polskich Kolei Państwowych oraz od 2002 r. również innych zarządców infrastruktury kolejowej.
^b Łącznie z szerokotorowymi.

^a Data concern the state-owned enterprise Polskie Koleje Państwowe and since 2002 also other entities related to administrators of railway infrastructure. ^b Including broad gauge.

TABL. 2 (226). DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011		SPECIFICATION
				ogółem	w tym	
				total	o na- wierzchni ulepszonej of which improved	
w km in km						
O G Ó Ł E M	19630	20183	21264	22147	20514	TOTAL
miejskie	8847	9205	9543	9675	9361	urban
zamiejskie	10783	10978	11721	12472	11153	out-of-town
Krajowe	1034	1116	1133	1168	1167	National
miejskie	526	586	581	605	604	urban
zamiejskie	508	530	552	563	563	out-of-town
Wojewódzkie	1401	1419	1424	1422	1422	Voivodship
miejskie	516	533	539	538	537	urban
zamiejskie	885	886	885	884	884	out-of-town
Powiatowe	5826	6071	6062	6084	6024	Powiat
miejskie	2344	2562	2518	2711	2689	urban
zamiejskie	3482	3509	3543	3374	3335	out-of-town
Gminne	11369	11577	12645	13473	11902	Gmina
miejskie	5461	5524	5905	5822	5531	urban
zamiejskie	5908	6053	6740	7651	6371	out-of-town

Źródło: od 2001 r. dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: since 2001 data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

TABL. 3 (227). **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE**
 Stan w dniu 31 XII
REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011 ^a	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	1580653	1884136	2521534	2648070	T O T A L
w tym:					<i>of which:</i>
Samochody osobowe	1273809	1511441	2041565	2144926	<i>Passenger cars</i>
Autobusy	8921	8841	10193	10526	<i>Buses</i>
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	187220	242763	305749	319642	<i>Lorries and road tractors^b</i>
Ciągniki balastowe i rolnicze	44598	45998	56536	58212	<i>Ballast and agricultural tractors</i>
Motocykle ^c	54908	63350	91277	97437	<i>Motorcycles^c</i>

a Łącznie z pojazdami posiadającymi pozwolenia czasowe wydane w końcu roku, patrz uwagi ogólne do działu, ust. 3 na str. 342. **b** Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. **c** Do 2002 r. – motocykle i skutery.

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Spraw Wewnętrznych pochodzące z Centralnej Ewidencji Pojazdów.

a Including road vehicles having temporary permission issued at the end of year, see general notes to the chapter, item 3 on page 342. **b** Including vans. **c** Until 2002 – motorcycles and scooters.

S o u r c e: Data of the Ministry of Interior derived from the Central Vehicle Register.

TABL. 4 (228). **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**
 Stan w dniu 31 XII
REGULAR BUS COMMUNICATION LINES^a
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	1400	1375	1163	1114	<i>National: number</i>
długość w km	58413	59701	50479	48426	<i>length in km</i>
dalekobieżne: liczba	33	41	29	26	<i>long distance: number</i>
długość w km	8619	10765	11773	10772	<i>length in km</i>
regionalne: liczba	201	250	156	142	<i>regional: number</i>
długość w km	15029	19972	12089	11224	<i>length in km</i>
podmiejskie: liczba	1008	948	955	926	<i>suburban: number</i>
długość w km	32337	26678	26217	26095	<i>length in km</i>
miejskie: liczba	158	136	23	20	<i>urban: number</i>
długość w km	2428	2286	400	335	<i>length in km</i>
Międzynarodowe: liczba	28	53	18	16	<i>International: number</i>
długość w km	46046	77740	33321	30380	<i>length in km</i>

a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public transport services.

TABL. 5 (229). **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa					Domestic communication
Przewozy ładunków w tys. t	17241,2	17286,1	12852,7	15320,1	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	47,4	105,2	177,3	154,9	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ...	90118,6	77315,0	52531,9	40862,5	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	28,0	27,2	30,6	32,3	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa					International communication
Przewozy ładunków w tys. t	1094,7	3078,3	7840,0	9570,0	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	825,3	977,5	1153,0	1024,6	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ...	223,7	517,0	254,2	273,5	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	989,8	1546,4	2184,7	2137,6	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons; excluding municipal public transport services.

TABL. 6 (230). **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Wypadki	6898	6355	5015	5035	Accidents
na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	44	34	20	19	per 10 thous. registered road vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków					Road traffic casualties
Śmiertelne	588	439	352	347	Fatalities
Ranni	8512	7894	6132	6115	Injured

^a Zarejestrowane przez policję. ^b Według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the police. ^b As of 31 XII.

Source: data of the National Police Headquarters.

Łączność Communications

TABL. 7 (231). **USŁUGI POCZTOWE^a**
POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII)	790 ^b	839	794	827	Post offices (as of 31 XII)
miasta	525	582	560	597	urban areas
wieś	265	257	234	230	rural areas
Przesyłki listowe polecone, nadane ^c w tys.	36994,5	39015,1	49750,6	50948,4	Registered letters mailed ^c in thous.
Paczki i przesyłki listowe z zadekla- rowaną wartością nadane ^c w tys.	2142,1	2915,4	2468,5	2462,5	Packages and insured letters mailed ^c in thous.
Przekazy pocztowe zrealizowane ^{c,d} w tys.	14400,3	9983,6	5325,2	1522,2	Postal and telegraphic transfers paid ^{c,d} in thous.
Wpłaty na rachunki bankowe w tys.	34179,3	34610,9	23985,7	21603,0	Orders of payments on banking accounts in thous.

a Dane dotyczą poczty publicznej. **b** Łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. **c** W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX. **d** W 2000 r. razem z przekazami telegraficznymi.

a Data concern the public post office. **b** Including telecommunication service offices. **c** In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system. **d** In 2000 including telegraphic transfers.

TABL. 8 (232). **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**
Stan w dniu 31 XII
TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	1363,3	1479,3	929,3	765,3	Fixed main line in thous.
w tym konsumenci ^b	1139,2	1071,2	658,2	521,9	of which private subscribers ^b
miasta	1180,6	1287,8	814,8	665,3	urban areas
w tym konsumenci ^b	979,2	907,8	566,0	442,4	of which private subscribers ^b
wieś	182,7	191,4	114,4	100,0	rural areas
w tym konsumenci ^b	159,9	163,3	92,2	79,5	of which private subscribers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej)	1339,0	1309,6	796,0	643,3	of which standard main line (fixed line telephone subscribers)
miasta	1157,0	1135,8	690,4	551,2	urban areas
wieś	182,0	173,7	105,6	92,1	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoinkasujące w tys.	12,0	8,9	5,2	4,1	Public pay telephones in thous.
miasta	10,2	7,5	4,1	3,3	urban areas
wieś	1,8	1,5	1,1	0,9	rural areas

a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. **b** Do 2008 r. określani jako abonenci prywatni (posiadający aparaty telefoniczne zainstalowane w mieszkaniach prywatnych).

a Data concern operators of the public telecommunication network. **b** Till 2008 described as private telephone subscribers (possessing telephones installed in private dwellings).

DZIAŁ XVIII

HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową lub gastronomiczną.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności –PKD 2007 do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
  - punktach sprzedaży detalicznej,
  - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj.: urzędom, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolniczej

CHAPTER XVIII

TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter concerns all entities of the national economy conducting trade or catering activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with Polish Classification of Activities – PKD 2007 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles”.

2. Data regarding the **retail sales** include:

- 1) the sale of consumer and non-consumer goods at:
  - retail sales outlets,
  - wholesale stores as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual needs of the purchaser;
- 2) the sale of commercial consumer goods as well as catering products in catering establishments.

The sale of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, is marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods has been done on the following basis: non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial

(np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

4. Dane o sprzedaży hurtowej towarów obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kontraktu (agenci, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu

(fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Data regarding the wholesale of commodities include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sale realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sale realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of stores by organizational form was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores divided into separate departments, each selling a broad and universal assortment, particularly non-foodstuff goods, with a sales area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales area from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hypermarkets are stores with a sales area 2500 m² and more, selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales area from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet

artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do innych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Liczbę sklepów podano według ich faktycznej lokalizacji.

6. Do placówek gastronomicznych zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

7. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

8. Targowiska są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales area up to 119 m².

The number of shops is given according to their actual location.

6. Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and takeout consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Mobile retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

7. Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons from 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities.

8. Marketplaces are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 (233). **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES OF GOODS (current prices)

LATA YEARS	Ogółem w mln zł <i>Total in mln zł</i>	W tym udział przed- siębiorstw handlo- wych ^a w % <i>Of which share of trade enterprises^a in %</i>	Na 1 mieszkańca w zł <i>Per capita in zł</i>
2000	44180,8	.	9264
2005.....	40097,5	12,9	8543
2010	45333,3	18,5	9775
2011	46431,1	18,1	10028

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 (234). **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES OF GOODS^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ŻŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

O G Ó Ł E M ..... | **16928,6** | **15989,0** | **21267,7** | **22124,4** | **TOTAL**

W ODSETKACH
 IN PERCENT

O G Ó Ł E M ..... | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **TOTAL**

Towary konsumpcyjne	67,8	75,2	78,8	75,0	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	21,1	24,9	24,0	25,2	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	4,0	4,0	3,5	4,1	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	42,7	46,3	51,3	45,7	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	32,2	24,8	21,2	25,0	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych), w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern trade enterprises conducting trade activities (excluding catering establishments) employing more than 9 persons.

TABL. 3 (235). **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a**
(ceny bieżące)

WHOLESALE OF GOODS IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2008	2009	2010	2011	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	------	------	---------------

W MILIONACH ŻŁOTYCH
 IN MILLION ZLOTYS

O G Ó Ł E M ..... | **46753,6** | **57793,3** | **49422,3** | **71475,0** | **63992,1** | **TOTAL**

W ODSETKACH
 IN PERCENT

O G Ó Ł E M ..... | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **100,0** | **TOTAL**

Żywność i napoje bezalkoholowe	7,4	7,0	9,8	7,7	9,4	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	3,0	2,0	2,9	2,1	2,3	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	89,6	91,0	87,3	90,2	88,3	Non-foodstuffs goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 (236). **SKLEPY WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH I STACJE PALIW**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS BY ORGANIZATIONAL FORM AND PETROL STATIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Sklepy	52369	48314	43089	40773	Shops
Domy towarowe	21	8	6	7	Department stores
Domy handlowe	67	54	31	28	Trade stores
Supermarkety	233	381	564	617	Supermarkets
Hipermarkety	13	66	102	96	Hypermarkets
Sklepy powszechnie	847	960	858	827	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	1845	2736	3642	3747	Specialized shops
Pozostałe sklepy ^a	49343	44109	37886	35451	Other shops ^a
Stacje paliw^b	799	1006	918	860	Petrol stations^b

a Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi
b Ujęto stacje paliw o liczbie pracujących do 9 osób.

U w a g a. Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji paliw prezentowane dane od 2003 r. nie są w pełni porównywalne z danymi publikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne do działu, ust. 7 na str. 350.

a Including shops of economic entities employing up to 9 persons; including pharmacies. **b** Including petrol stations employing up to 9 persons.

N o t e. Due to a change of the method of surveying shops and petrol stations data presented since 2003 are not fully comparable with data published in previous editions of the Yearbook; see general notes to the chapter, item 7 on page 350.

TABL. 5 (237). **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	1866	1630	1581	1532	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	376	419	570	548	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastro- nomicznej (ceny bieżące) w tys. zł ...	570936	697517	1095994	1163391	Sales from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:					of which:
produkcja gastronomiczna	384786	454899	848474	906127	catering production
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	78926	117737	140220	144234	alcoholic beverages and tobacco

a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 (238). **TARGOWISKA**
Stan w dniu 31 XII
MARKETPLACES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
Targowiska stałe:					Permanent marketplaces:
liczba	212	216	183	190	number
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	197	198	171	178	of which with predominance of small-retail sales
powierzchnia targowisk w tys. m ² w tym sprzedażowa	1407,9	1211,2	1149,4	1185,1	area of marketplaces in thous. m ² of which sales area
stałe punkty sprzedaży drobnodetalicznej	781,0	586,5	641,8	661,6	permanent small-retail sales outlets
w tym na targowiskach czynnych codziennie	17942	15650	13944	13789	of which at marketplaces opened daily
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	11827	8625	7861	7583	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	259	259	349	349	Annual receipts from marketplace fees in thous. zł
	35603,2	33551,7	29014,4	30606,9	

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX

FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw prezentuje się w dostosowaniu do ustawy z 29 IX 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. 2009, Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- 1) przychody netto ze sprzedaży produktów (wytworów i usług), łącznie z dotacjami do produktów;
- 2) przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku;
- 3) pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności społecznej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- 4) przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finansowych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych,

CHAPTER XIX

FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. Financial results of enterprises are presented according to the Act on Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009, No. 152, item 1223, with later amendments).

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, National Investment Funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- 1) net revenues from sale of products (goods and services), including subsidies to products;
- 2) net revenues from sale of goods and materials including sums due from the sale of re-use packages;
- 3) other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets (fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages, reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- 4) financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on time deposits, default interest, profits from the

odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji, zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżkę dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi.

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- 1) koszt własny sprzedanych produktów (wrobów i usług), tj. koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów.
- 2) wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- 3) pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży, amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- 4) koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji, odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi.

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży: produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług (VAT).

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

sale of investments, reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses.

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- 1) *the cost of products sold (goods and services), i.e., the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories.*
- 2) *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- 3) *other operating costs comprise: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale and depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future legal liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- 4) *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments, write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains.*

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of: products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts in the form of rebates and reductions, excluding the value added tax.

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanym z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia. Do zdarzeń nadzwyczajnych nie są kwalifikowane zdarzenia, takie jak: zmiana metod produkcji, sprzedaż zorganizowanej części jednostki, zaniechania lub zawieszenia części działalności, postępowanie układowe.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Obejmuje on:

- część bieżącą, tj. podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczoną tj. różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 5 obliczono następująco:

- 1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;
- 2) **wskaźnik rentowności obrotu:**
  - **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
  - **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;
- 3) **wskaźnik płynności finansowej:**
  - **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
  - **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i krótkoterminowych należności do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
  - **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, krótkoterminowych należności, krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity and not connected with general risk of activity. Such events as change in the methods of production, the sale of an organised part of an entity, ceased or suspended activity as well as negotiations are not qualified as extraordinary events.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances of gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. It includes:

- the current part, i.e the tax presented in the tax declarations for a given reporting period,
- the deferred part, i.e the difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. While the reserve is created, irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. Economic relations presented in table 5 were calculated as follows:

- 1) **cost level indicator** as the relation of costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;
- 2) **turnover profitability rate:**
  - **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
  - **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;
- 3) **financial liquidity ratio of the:**
  - **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
  - **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities excluding special funds,
  - **third degree** as the relation of current assets (short-term dues and short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, krótkoterminowe należności, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

U w a g a. Należności z tytułu dostaw i usług są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmuje się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych – kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) – kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych – fundusz założycielski,
- w spółdzielniach – fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych – kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

U w a g a. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

12. Current assets include: stocks, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and short-term deferred expenditures.

Note. Dues from deliveries and services are included in short-term dues (irrespective of its due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: basic capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- share capital – in joint stock companies,
- initial capital – in limited liability companies,
- founders' capital – in state owned enterprises,
- participation fund – in co-operatives,
- owners' capital – in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Basic capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from bank credits and loans and are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

Note. Liabilities from deliveries and services are included in short-term liabilities (irrespective of its due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 (239). **BILANS FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW W 2011 R.**
FINANCIAL BALANCE OF ENTERPRISES IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – stan w dniu 1 I as of 1 I b – stan w dniu 31 XII as of 31 XII	Suma bilansowa Balancing total	Aktywa Assets		Pasywa – w tym Liabilities – of which			
		trwale fixed	obrotowe turnover	kapitał (fundusz) własny share equity (funds)	zobowiązania dues		
					długoter- minowe long- -term	krótkoter- minowe short- -term	
		w mln zł		in mln zł			
OGÓŁEM	a	249622,8	147315,8	102307,0	137324,8	19255,0	69869,0
TOTAL	b	284103,4	165922,5	118180,9	148936,3	25160,4	84773,2
sektor publiczny	a	58453,6	41669,5	16784,1	29987,7	3842,0	11941,0
public sector	b	64444,2	45473,8	18970,5	34683,6	3944,1	12792,5
sektor prywatny	a	191169,2	105646,3	85523,0	107337,1	15413,0	57928,0
private sector	b	219659,1	120448,7	99210,4	114252,6	21216,2	71980,7
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	a	460,6	249,2	211,3	284,9	44,1	105,0
Agriculture, forestry and fishing	b	684,0	431,4	252,6	409,7	89,8	137,4
Przemysł	a	180459,8	112691,8	67768,0	102349,2	11656,8	47586,9
Industry	b	205334,9	127441,9	77893,0	110468,9	16992,8	57622,5
górnictwo i wydobywanie	a	28069,9	19927,8	8142,0	10449,4	1092,1	7376,4
mining and quarrying	b	31370,8	21913,5	9457,3	13642,6	963,9	7868,9
przetwórstwo przemysłowe	a	101994,6	51358,6	50636,0	54215,4	6766,8	34805,5
manufacturing	b	116055,2	57082,2	58973,0	57231,6	8968,1	42782,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	a	39840,2	32976,3	6864,0	30739,3	2571,7	4190,7
electricity, gas, steam and air conditioning supply	b	46636,8	39574,7	7062,2	32298,7	5860,0	5637,6
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekulty- wacja ^Δ	a	10555,1	8429,0	2126,1	6945,2	1226,2	1214,2
water supply; sewerage, waste management and remediation activities	b	11272,1	8871,6	2400,5	7296,0	1200,8	1333,1
Budownictwo	a	11520,6	4695,2	6825,4	4534,3	1492,5	4188,1
Construction	b	13547,3	5221,1	8326,2	4730,0	1673,3	5693,5

TABL. 1 (239). **BILANS FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW W 2011 R. (dok.)**
FINANCIAL BALANCE OF ENTERPRISES IN 2011 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION a – stan w dniu 1 I as of 1 I b – stan w dniu 31 XII as of 31 XII	Suma bilansowa Balancing total	Aktywa Assets		Pasywa – w tym Liabilities – of which			
		trwale fixed	obrotowe turnover	kapitał (fundusz) własny share equity (funds)	zobowiązania dues		
					długoter- minowe long- -term	krótkoter- minowe short- -term	
		w mln zł	in mln zł				
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	a	27252,0	9725,1	17526,9	12843,6	1711,7	12163,8
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	b	32425,8	11484,1	20941,7	15012,6	2210,8	14476,8
Transport i gospodarka magazy- nowa	a	5785,1	3514,7	2270,4	2086,5	1228,8	1734,6
<i>Transportation and storage</i>	b	6285,6	3874,1	2411,5	2262,5	1066,9	2172,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ...	a	1263,2	1063,4	199,7	639,7	409,1	177,4
<i>Accommodation and catering^Δ</i>	b	1367,9	1184,1	183,9	703,6	435,1	185,3
Informacja i komunikacja.....	a	1717,3	861,7	855,6	901,6	165,4	452,1
<i>Information and communication</i>	b	1885,8	911,8	974,0	1049,3	94,9	477,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	a	1807,7	328,5	1479,3	1169,3	188,1	352,5
<i>Financial and insurance activities</i>	b	2016,7	438,3	1578,4	1203,7	92,3	632,3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	a	12879,2	10793,0	2086,2	9489,1	1818,6	1159,7
<i>Real estate activities</i>	b	13081,4	10800,7	2280,7	9474,6	1862,2	1261,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	a	3440,4	1683,1	1757,2	1679,4	151,0	980,9
<i>Professional, scientific and tech- nical activities</i>	b	3943,6	2190,0	1753,6	2100,2	164,6	914,1
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	a	1375,6	596,2	779,4	635,8	75,8	498,3
<i>Administrative and support ser- vice activities</i>	b	1520,6	612,6	908,0	676,0	81,3	625,2
Opieka zdrowotna i pomoc spo- łeczna	a	1110,9	730,3	380,6	528,4	245,4	296,0
<i>Human health and social work activities</i>	b	1360,6	910,8	449,8	639,1	279,8	383,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	a	359,7	281,7	77,9	71,7	55,8	139,9
<i>Arts, entertainment and recreation</i>	b	445,7	312,8	132,9	94,6	97,3	155,3
Pozostała działalność usługowa ...	a	69,1	29,3	39,7	54,1	3,6	11,0
<i>Other service activities</i>	b	75,0	31,5	43,5	55,0	5,3	14,1

TABL. 2 (240). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
Przychody z całokształtu działalności ..... Revenues from total activity	217884,7	314914,3	357301,2	55991,2	301310,0
w tym: of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)	141319,7	210094,9	238514,8	44890,7	193624,2
<i>Net revenues from sale of products (goods and services)</i>					
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	66168,5	94482,1	106059,1	7542,3	98516,8
<i>Net revenues from sale of goods and materials</i>					
Przychody finansowe	4504,5	4425,1	6630,2	1532,6	5097,6
<i>Financial revenues</i>					
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności ..... Costs of obtaining revenues from total activity	207073,9	299820,5	338136,2	50343,0	287793,2
w tym: of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług)	138695,4	206178,1	232800,8	40819,9	191980,9
<i>Cost of products sold (goods and services)</i>					
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	58472,4	83486,4	94160,9	6867,0	87293,9
<i>Value of goods and materials sold</i>					
Koszty finansowe	3380,0	4897,5	6216,3	784,4	5432,0
<i>Financial costs</i>					
Wynik finansowy na działalności gospodarczej ..... Financial result on economic activity	10810,8	15093,8	19164,9	5648,2	13516,7
Zyski nadzwyczajne ..... Extraordinary profits	110,9	68,2	124,6	37,7	86,9
Straty nadzwyczajne ..... Extraordinary losses	54,5	54,6	151,5	16,0	135,5
Wynik finansowy brutto ..... Gross financial result	10867,1	15107,4	19138,0	5669,9	13468,1
Zysk brutto	12953,7	17654,9	21623,2	5952,7	15670,5
<i>Gross profit</i>					
Strata brutto	2086,6	2547,6	2485,2	282,8	2202,4
<i>Gross loss</i>					
Obowiązkowe obciążenia wyniku finan- sowego brutto ..... Obligatory encumbrances of gross finan- cial result	2155,7	2219,2	2981,1	1298,0	1683,1
W tym podatek dochodowy	1881,8	2219,2	2981,1	1298,0	1683,1
<i>Of which income tax</i>					
Wynik finansowy netto ..... Net financial result	8711,4	12888,2	16157,0	4372,0	11785,0
Zysk netto	10790,1	15325,4	18595,5	4661,1	13934,3
<i>Net profit</i>					
Strata netto	2078,7	2437,2	2438,5	289,2	2149,3
<i>Net loss</i>					

TABL. 3 (241). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances of gross finan- cial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM	2005	217884,7	207073,9	10867,1	2155,7	8711,4
TOTAL	2010	314914,3	299820,5	15107,4	2219,2	12888,2
	2011	357301,2	338136,2	19138,0	2981,1	16157,0
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		579,7	495,5	84,3	6,4	77,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						
Przemysł		237243,2	222790,0	14426,2	2220,8	12205,5
<i>Industry</i>						
górnictwo i wydobywanie		28856,9	25195,5	3683,6	839,1	2844,6
<i>mining and quarrying</i>						
przetwórstwo przemysłowe		169263,8	161911,5	7307,4	859,6	6447,8
<i>manufacturing</i>						
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		32122,9	29021,8	3101,1	441,5	2659,6
<i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>						
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ		6999,6	6661,1	334,1	80,5	253,6
<i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>						
Budownictwo		17913,5	17235,4	678,1	135,2	542,9
<i>Construction</i>						
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		72226,3	69753,3	2473,8	351,0	2122,8
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>						
Transport i gospodarka magazynowa		8721,5	8455,1	266,6	46,5	220,1
<i>Transportation and storage</i>						
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		781,4	783,1	-1,7	4,5	-6,2
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>						
Informacja i komunikacja		2126,7	1919,3	207,4	42,0	165,3
<i>Information and communication</i>						
Działalność finansowa i ubezpieczenio- wa		3401,7	3361,1	40,1	26,3	13,8
<i>Financial and insurance activities</i>						
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		4376,2	4119,4	256,8	48,1	208,7
<i>Real estate activities</i>						

TABL. 3 (241). **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI (dok.)**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finansowy brutto <i>Gross financial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances of gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
	w mln zł		in mln zł		
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	4132,4	3699,9	432,6	39,0	393,5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... <i>Administrative and support service activities</i>	2688,4	2509,4	178,3	31,3	147,1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... <i>Human health and social work activities</i>	1990,4	1874,3	116,1	25,8	90,3
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	838,3	887,4	-49,2	1,9	-51,1
Pozostała działalność usługowa ..... <i>Other service activities</i>	92,3	79,2	13,1	0,9	12,2

TABL. 4 (242). **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem <i>Total number of enterprises</i>	Z wynikiem finansowym brutto <i>With gross financial result</i>			Z wynikiem finansowym netto <i>With net financial result</i>			
		dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujemnym (strata) <i>negative (loss)</i>	zerowym (0) <i>zero (0)</i>	dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujemnym (strata) <i>negative (loss)</i>	zerowym (0) <i>zero (0)</i>	
		w % ogółu			in % of total			
OGÓŁEM 2005	6150	79,5	19,2	1,3	77,7	20,2	2,1	
TOTAL 2010	6751	80,0	19,7	0,2	79,3	20,2	0,4	
	2011	6944	79,9	19,9	0,2	79,2	20,4	0,4
sektor publiczny ..... <i>public sector</i>	331	70,7	29,0	0,3	71,0	28,7	0,3	
sektor prywatny ..... <i>private sector</i>	6613	80,3	19,5	0,2	79,6	20,0	0,4	
w tym: <i>of which:</i>								
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	64	81,3	18,8	-	81,3	18,8	-	

TABL. 4 (242). **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH (dok.)**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Liczba przedsiębiorstw ogółem Total number of enterprises	Z wynikiem finansowym brutto With gross financial result			Z wynikiem finansowym netto With net financial result		
		dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)	dodatnim (zysk) positive (profit)	ujemnym (strata) negative (loss)	zerowym (0) zero (0)
		w % ogółu			in % of total		
Przemysł ..... Industry	2285	79,6	20,3	0,1	79,0	20,8	0,2
górnictwo i wydobywanie ..... mining and quarrying	67	88,1	11,9	–	85,1	14,9	–
przetwórstwo przemysłowe ..... manufacturing	1964	79,5	20,5	0,1	78,9	20,9	0,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ..... electricity, gas, steam and air conditioning supply	65	83,1	16,9	–	83,1	16,9	–
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... water supply; sewerage, waste management and remediation activities	189	76,7	22,8	0,5	76,7	22,8	0,5
Budownictwo ..... Construction	839	80,3	19,5	0,1	79,4	20,5	0,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ..... Trade; repair of motor vehicles ^Δ	1874	81,5	18,4	0,1	81,0	18,8	0,2
Transport i gospodarka magazynowa .... Transportation and storage	354	76,8	23,2	–	76,8	23,2	–
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... Accommodation and catering ^Δ	115	63,5	36,5	–	63,5	36,5	–
Informacja i komunikacja ..... Information and communication	171	81,9	18,1	–	81,9	18,1	–
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... Financial and insurance activities	62	79,0	21,0	–	79,0	21,0	–
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... Real estate activities	264	89,0	8,7	2,3	87,1	9,1	3,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... Professional, scientific and technical activities	308	78,9	20,5	0,6	77,6	20,8	1,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ ..... Administrative and support service activities	211	79,1	20,9	–	78,7	20,9	0,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... Human health and social work activities	311	77,8	21,5	0,6	76,8	22,2	1,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... Arts, entertainment and recreation	31	45,2	54,8	–	41,9	58,1	–
Pozostała działalność usługowa ..... Other service activities	23	78,3	21,7	–	78,3	21,7	–

TABL. 5 (243). RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Wskaźnik poziomu kosztów Cost level indicator	Wskaźnik rentowności obrotu Turnover profitability rate		Wskaźnik płynności finansowej Financial liquidity ratio of the			
		brutto gross	netto net	I stopnia first degree	II stopnia second degree	III stopnia third degree	
							w %
OGÓŁEM	2005	95,0	5,0	4,0	31,1	99,4	132,4
TOTAL	2010	95,2	4,8	4,1	40,1	106,8	145,4
	2011	94,6	5,4	4,5	35,1	102,4	140,9
sektor publiczny		89,9	10,1	7,8	63,8	117,6	152,9
<i>public sector</i>							
sektor prywatny		95,5	4,5	3,9	30,1	99,7	138,9
<i>private sector</i>							
w tym: of which:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		85,5	14,5	13,4	39,6	104,3	195,5
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>							
Przemysł		93,9	6,1	5,1	34,7	99,6	136,3
<i>Industry</i>							
górnictwo i wydobywanie		87,3	12,8	9,9	58,1	96,4	124,2
<i>mining and quarrying</i>							
przetwórstwo przemysłowe		95,7	4,3	3,8	29,1	98,3	138,4
<i>manufacturing</i>							
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		90,3	9,7	8,3	36,7	101,9	126,3
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>							
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		95,2	4,8	3,6	73,2	151,8	182,4
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>							
Budownictwo		96,2	3,8	3,0	24,9	102,0	146,8
<i>Construction</i>							
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		96,6	3,4	2,9	22,8	92,4	145,0
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>							
Transport i gospodarka magazynowa		96,9	3,1	2,5	33,0	104,0	111,8
<i>Transportation and storage</i>							
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		100,2	-0,2	-0,8	49,2	88,0	99,8
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>							
Informacja i komunikacja		90,2	9,8	7,8	64,8	177,3	205,8
<i>Information and communication</i>							
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ^Δ		98,8	1,2	0,4	205,1	275,3	278,8
<i>Financial and insurance activities</i>							
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		94,1	5,9	4,8	124,2	184,7	215,3
<i>Real estate activities</i>							
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		89,5	10,5	9,5	74,7	170,2	202,5
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		93,3	6,6	5,5	45,2	135,0	149,0
<i>Administrative and support service activities</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		94,2	5,8	4,5	40,7	107,8	119,0
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		105,9	-5,9	-6,1	59,2	80,5	85,9
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa		85,8	14,2	13,2	126,5	273,4	321,9
<i>Other service activities</i>							

TABL. 6 (244). **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**
Stan w dniu 31 XII
CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES
As of 31 XII

Lp. No.	WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Zapasy			
			razem <i>total</i>	w tym		
				materiały <i>materials</i>	półprodukty i produkty w toku <i>work in progress and semi-finished goods</i>	
w mln zł						
1	OGÓŁEM	2005	66057,7	15054,8	5579,3	1933,3
2	TOTAL	2010	106833,0	24536,8	8793,8	3432,3
3		2011	118180,9	28507,9	10399,6	4274,2
4	sektor publiczny		18970,5	3063,9	1391,5	215,9
	<i>public sector</i>					
5	sektor prywatny		99210,4	25444,0	9008,1	4058,2
	<i>private sector</i>					
	w tym: of which:					
6	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		252,6	111,5	22,9	20,0
	<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
7	Przemysł		77893,0	18708,2	9562,8	3106,2
	<i>Industry</i>					
8	górnictwo i wydobywanie		9457,3	828,4	221,5	9,6
	<i>mining and quarrying</i>					
9	przetwórstwo przemysłowe		58973,0	16265,8	8337,8	3012,1
	<i>manufacturing</i>					
10	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę		7062,2	1273,3	835,9	3,5
	<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
11	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja		2400,5	340,7	167,6	81,1
	<i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>					
12	Budownictwo		8326,2	1667,3	253,2	920,9
	<i>Construction</i>					
13	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		20941,7	7430,4	396,7	55,9
	<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>					
14	Transport i gospodarka magazynowa		2411,5	96,8	55,1	2,5
	<i>Transportation and storage</i>					
15	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		183,9	16,2	6,6	2,2
	<i>Accommodation and catering ^Δ</i>					
16	Informacja i komunikacja		974,0	91,0	13,0	38,6
	<i>Information and communication</i>					
17	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		1578,4	12,1	1,0	–
	<i>Financial and insurance activities</i>					
18	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		2280,7	132,4	11,1	13,5
	<i>Real estate activities</i>					
19	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		1753,6	150,0	34,6	93,9
	<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
20	Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		908,0	51,7	19,8	14,7
	<i>Administrative and support service activities</i>					
21	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		449,8	23,8	17,3	0,3
	<i>Human health and social work activities</i>					
22	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		132,9	3,5	2,7	–
	<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
23	Pozostała działalność usługowa		43,5	5,9	2,6	–
	<i>Other service activities</i>					

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 12 na str. 356.

^a See general notes to the chapter, item 12 on page 356.

Stocks		Krótkoterminowe należności Short-term dues		Inwestycje krótkoterminowe Short-term investments	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe Short-term interperiod settlements	Lp. No.
of which		razem total	w tym z tytułu dostaw i usług ^a of which from deliveries and services ^a			
produkty gotowe finished products	towary goods					
<i>in mln zł</i>						
2610,9	4725,9	34069,2	29645,5	15540,5	1393,3	1
4157,9	7731,6	49021,7	41662,7	29456,3	3818,1	2
4536,2	8773,4	56435,8	46998,8	29396,5	3840,7	3
907,8	470,2	6672,8	4482,3	7913,9	1319,9	4
3628,4	8303,2	49763,0	42516,5	21482,6	2520,8	5
63,4	3,8	83,5	37,9	51,2	6,3	6
4169,9	1680,3	37059,5	30569,5	19843,3	2282,0	7
574,6	20,8	2910,7	2268,8	4426,5	1291,7	8
3403,4	1332,7	29466,8	25065,0	12401,7	838,8	9
166,4	262,6	3648,2	2465,2	2051,3	89,3	10
25,5	64,2	1033,9	770,4	963,8	62,1	11
168,2	265,8	4373,4	3878,4	1410,4	875,2	12
90,0	6632,5	10043,5	8712,2	3299,5	168,3	13
1,7	32,4	1531,9	1263,7	711,2	71,7	14
0,7	5,6	71,5	40,1	90,6	5,6	15
20,4	18,1	532,3	408,5	306,8	43,9	16
–	10,6	397,1	162,8	1161,4	7,8	17
7,9	94,8	640,8	491,5	1315,6	191,9	18
8,5	10,2	826,7	738,7	647,1	129,8	19
4,6	9,7	547,6	430,4	275,4	33,3	20
0,6	5,0	253,5	216,2	154,1	18,5	21
0,2	0,4	32,9	18,7	91,6	5,0	22
–	3,3	19,9	15,2	17,1	0,6	23

TABL. 7 (245). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	W tym		Of which		
		kapitał (fundusz) podstawowy <i>basic capital (fund)</i>	kapitał (fundusz) zapasowy <i>supplemen- tary capital (fund)</i>	niepodzie- lony (nierozliczo- ny) wynik finansowy z lat ubie- głych <i>undistributed (unsettled) financial result from previous years</i>	wynik finansowy netto roku obrotowego <i>net financial result of the turnover year</i>	
		w mln zł		<i>in mln zł</i>		
OGÓŁEM 2005	76837,4	42008,9	24310,4	-7783,8	8723,6	
TOTAL 2010	137872,6	66475,3	45469,4	-7960,9	12817,2	
	2011	148936,3	62936,2	55190,3	-4827,1	16115,0
sektor publiczny ..... <i>public sector</i>	34683,6	17629,4	6660,6	-303,1	4372,8	
sektor prywatny ..... <i>private sector</i>	114252,6	45306,9	48529,8	-4523,9	11742,3	
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	409,7	115,0	139,0	-19,2	70,3	
Przemysł ..... <i>Industry</i>	110468,9	45010,4	40855,5	-2688,3	12177,1	
górnictwo i wydobywanie ..... <i>mining and quarrying</i>	13642,6	4775,6	1715,7	515,0	2845,4	
przetwórstwo przemysłowe ..... <i>manufacturing</i>	57231,6	17857,5	25900,1	-2818,5	6423,8	
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ..... <i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>	32298,7	17293,1	11477,0	-233,3	2654,3	
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... <i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>	7296,0	5084,2	1762,7	-151,5	253,6	
Budownictwo ..... <i>Construction</i>	4730,0	1803,4	2581,3	-562,3	540,7	
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ ..... <i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>	15012,6	4676,4	6835,3	-320,3	2110,7	
Transport i gospodarka magazynowa .... <i>Transportation and storage</i>	2262,5	1487,9	593,3	-368,9	219,9	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	703,6	906,2	97,6	-402,0	-4,6	
Informacja i komunikacja ..... <i>Information and communication</i>	1049,3	375,4	375,2	-89,4	166,1	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	1203,7	777,1	199,8	-113,7	18,4	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... <i>Real estate activities</i>	9474,6	6225,5	2300,2	-35,1	208,7	

TABL. 7 (245). **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which	
		kapitał (fundusz) podstawowy basic capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplemen- tary capital (fund)	niepodzie- lony (nierozliczo- ny) wynik finansowy z lat ubie- głych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2100,2	736,4	599,6	-7,3	394,7
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ	676,0	253,1	307,1	-51,7	146,9
<i>Administrative and support service activities</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	639,1	288,6	223,1	14,9	90,5
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	94,6	238,0	43,2	-183,7	-50,6
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	55,0	23,2	18,1	0,6	12,2
<i>Other service activities</i>					

TABL. 8 (246). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate		
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób praw- nych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons	
						w mln zł
OGÓŁEM	2005	30771,6	8036,6	4660,5	3170,8	8523,2
TOTAL	2010	58853,7	11814,2	2949,6	4185,6	12865,6
	2011	55449,5	7984,2	2665,4	4339,6	13501,4
sektor publiczny		17265,9	5264,7	2458,9	186,5	108,0
<i>public sector</i>						
sektor prywatny		38183,7	2719,5	206,4	4153,1	13393,4
<i>private sector</i>						
w tym: of which:						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		90,6	3,9	-	81,9	3,5
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>						

TABL. 8 (246). **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
		Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób praw- nych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural persons	osób zagra- nicznych of foreign persons
Przemysł	44043,6	6647,1	2130,9	1750,4	11375,2
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	4770,1	3541,3	189,4	44,4	299,9
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	16942,4	285,9	1304,3	1523,5	10278,5
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorą- cą wodę ^Δ	17289,5	2746,6	559,4	24,8	507,4
<i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ście- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ	5041,5	73,4	77,9	157,6	289,4
<i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>					
Budownictwo	1569,2	1,3	64,0	513,4	215,5
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	3566,1	63,0	90,8	1135,5	1561,1
<i>Trade; repair of motor vehicles ^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	1325,5	182,2	85,1	100,1	107,4
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	892,3	431,7	127,6	138,3	31,6
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	353,3	14,6	0,2	221,3	91,6
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	767,1	491,9	7,2	15,8	8,1
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1681,7	98,6	103,3	100,7	23,5
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	385,8	39,9	27,2	84,7	39,2
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ	230,6	9,4	5,1	86,0	29,5
<i>Administrative and support service activities</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	277,6	0,1	15,1	69,8	3,1
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	238,0	0,6	0,5	25,0	10,7
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	10,3	-	-	9,3	0,9
<i>Other service activities</i>					

TABL. 9 (247). ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
		razem total	w tym kredyty i pożyczki of which credits and loans	razem total	w tym of which	
					kredyty i pożyczki credits and loans	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług ^a liabilities from deli- veries and services ^a
		w mln zł		in mln zł		
OGÓŁEM 2005	64295,8	13462,0	7355,5	50833,8	5756,4	29916,5
TOTAL 2010	94813,0	20211,8	9082,9	74601,2	10507,0	41477,9
	2011	109933,5	25160,4	15348,5	84773,2	15250,4
sektor publiczny ..... <i>public sector</i>	16736,6	3944,1	1719,9	12792,5	1002,5	5151,1
sektor prywatny ..... <i>private sector</i>	93196,9	21216,2	13628,6	71980,7	14247,9	41366,1
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	227,3	89,8	73,3	137,4	55,2	50,6
Przemysł ..... <i>Industry</i>	74615,2	16992,8	9198,5	57622,5	9075,1	31620,2
górnictwo i wydobywanie ..... <i>mining and quarrying</i>	8832,8	963,9	92,2	7868,9	434,4	2597,6
przetwórstwo przemysłowe ..... <i>manufacturing</i>	51751,0	8968,1	7508,8	42782,9	6295,2	26207,7
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ ..... <i>electricity, gas, steam and air condi- tioning supply</i>	11497,6	5860,0	508,0	5637,6	2005,3	2290,0
dostawa wody; gospodarowanie ścieka- kami i odpadami; rekultywacja ^Δ ..... <i>water supply; sewerage, waste man- agement and remediation activities</i>	2533,8	1200,8	1089,5	1333,1	340,1	524,9
Budownictwo ..... <i>Construction</i>	7366,8	1673,3	1032,3	5693,5	1041,2	3357,5
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ ..... <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	16687,6	2210,8	1743,2	14476,8	3494,1	8895,0

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 14 na str. 356.ª See general notes to the chapter, item 14 on page 356.

TABL. 9 (247). **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	Długoterminowe <i>Long-term</i>		Krótkoterminowe <i>Short-term</i>		
		razem <i>total</i>	w tym kredyty i pożyczki <i>of which credits and loans</i>	razem <i>total</i>	w tym <i>of which</i>	
					kredyty i pożyczki <i>credits and loans</i>	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług ^a <i>liabilities from deli- veries and services^a</i>
		w mln zł		in mln zł		
Transport i gospodarka magazynowa .... <i>Transportation and storage</i>	3239,4	1066,9	718,8	2172,5	508,6	914,5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ..... <i>Accommodation and catering ^Δ</i>	620,5	435,1	400,4	185,3	58,4	75,3
Informacja i komunikacja ..... <i>Information and communication</i>	571,9	94,9	76,7	477,0	73,5	228,6
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	724,6	92,3	34,4	632,3	265,8	104,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... <i>Real estate activities</i>	3124,1	1862,2	1571,5	1261,8	170,5	532,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	1078,7	164,6	136,8	914,1	208,9	370,3
Administrowanie i działalność wspierają- ca ^Δ ..... <i>Administrative and support service activities</i>	706,5	81,3	27,9	625,2	107,5	178,4
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... <i>Human health and social work activities</i>	662,9	279,8	261,0	383,1	116,1	146,9
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją ..... <i>Arts, entertainment and recreation</i>	252,6	97,3	55,3	155,3	69,3	26,5
Pozostała działalność usługowa ..... <i>Other service activities</i>	19,5	5,3	5,3	14,1	2,0	7,7

^a Patrz uwagi ogólne do działu, ust. 14 na str. 356.ª See general notes to the chapter, item 14 on page 356.

DZIAŁ XX

FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Przez finanse publiczne rozumie się procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: pobieraniem i gromadzeniem dochodów, wydatkowaniem środków publicznych, finansowaniem deficytu, zaciąganiem zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzaniem środkami publicznymi, zarządzaniem długiem publicznym.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Podstawę prawną określającą procesy związane z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych stanowi ustawa o finansach publicznych:

- dla lat 2000-2009 z dnia 30 VI 2005 r. (Dz. U. 2005 Nr 249, poz. 2104 z późniejszymi zmianami),
- od 2010 r. z dnia 27 VIII 2009 r. (Dz. U. 2009 Nr 157, poz. 1240, z późniejszymi zmianami).

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również:

- ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203 poz. 1966, z późniejszymi zmianami),
- ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. 2001 Nr 142, poz. 1591, z późniejszymi zmianami),
- ustawy z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie powiatowym i o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. 2001 Nr 142, poz. 1592 i 1590, z późniejszymi zmianami),
- rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 3 II 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. 2010 r. Nr 20, poz. 103).

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

CHAPTER XX

PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance is understood as processes connected with the accumulation and allocation of public funds, particularly: the collection and accumulation of revenue, spending public funds, deficit financing, committing funds engaging public funds as well as the management of public funds and public debt.

2. The presented data include information concerning the budgets of local self-government entities (i.e., of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. The legal basis defining the processes connected with the accumulation and allocation of public funds is the Law on Public Finances:

- for years 2000-2009 dated 30 VI 2005 (Journal of Laws No. 249, item 2104, with later amendments),
- for 2010 dated 27 VIII 2009 (Journal of Laws No 157, item 1240, with later amendments).

Moreover, legal bases for the financial management of local self-government entities are:

- the Law on Incomes of Local Self-government Entities, dated 13 XI 2003 (Journal of Laws No. 203, item 1966, with later amendments),
- the Law on Gmina Self-government, dated 8 III 1990 (uniform text Journal of Laws 2001 No. 142, item 1591, with later amendments),
- the Law on Powiat Self-government, and the Law on Voivodship Self-government, dated 5 VI 1998 (uniform text Journal of Laws 2001 No. 142, items 1592 and 1590, with later amendments),
- the decree of the Minister of Finance on Budgetary Reporting dated 3 II 2010 (Journal of Laws 2010, No. 20, item 103).

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passed by the appropriate councils for a period of one calendar year, within periods and on the basis of principles defined in acts on local self-government.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore, in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data are presented excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status, while revenue and expenditure of cities with powiat status include revenue and expenditure of both gmina and powiat jointly.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się na podstawie klasyfikacji budżetowej, którą ustala Minister Finansów w drodze rozporządzenia. Prezentowane dane w podziale według działów i paragrafów opracowano zgodnie z klasyfikacją dochodów i wydatków budżetowych, obowiązującą na mocy rozporządzenia Ministra Finansów:

- do 2002 r. – z dnia 18 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 59, poz. 688, z późniejszymi zmianami),
- w 2005 r. – z dnia 20 IX 2004 r. (Dz. U. Nr 209, poz. 2132, z późniejszymi zmianami),
- od 2006 r. – z dnia 14 VI 2006 r. (Dz. U. Nr 107, poz. 726, z późniejszymi zmianami),
- od 2010 r. – z dnia 2 III 2010 r. (Dz. U. Nr 38, poz. 207, z późniejszymi zmianami).

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

1) dochody własne, tj.:

- a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
- b) wpływy z podatków ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, tj.: podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, wpływy z karty podatkowej, podatek od spadków i darowizn, podatek leśny, podatek od czynności cywilnoprawnych,
- c) wpływy z opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, m.in.: z opłaty skarbowej, eksploatacyjnej, targowej,
- d) dochody z majątku jednostek samorządu terytorialnego,
- e) pozostałe dochody, w tym środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł oraz m.in. spadki, zapisy i darowizny, dochody z kar pieniężnych i grzywien, odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych, odsetki od nieterminowo wnoszonych należności stanowiących dochody gminy.

2) dotacje:

- a) dotacje celowe z budżetu państwa na zadania:
  - z zakresu administracji rządowej,
  - własne,
  - realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
- b) dotacje celowe na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego,
- c) dotacje otrzymane z funduszy celowych,
- d) dotacje celowe z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań,

5. Revenue and expenditure of local self-government entities budgets are grouped on the basis of budget classification, introduced by the decree of the Minister of Finance. The presented data divided into divisions and paragraphs were compiled in accordance with the classification of budget revenue and expenditure, obligatory on the basis of the decree of the Minister of Finance:

- till 2002 – dated 18 VII 2000 (Journal of Laws No. 59, item 688, with later amendments),
- in 2005 – dated 20 IX 2004 (Journal of Laws No. 209, item 2132, with later amendments),
- since 2006 – dated 14 VI 2006 (Journal of Laws No. 107, item 726, with later amendments)
- since 2010 – dated 2 III 2010 (Journal of Laws No. 38, item 207, with later amendments).

6. Budget revenues of local self-government entities comprise:

1) own revenue, i.e.:

- a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
- b) receipts from taxes established and collected on the basis of separate acts (i.e., agricultural tax, tax on real estate, tax on means of transport, receipts from lump-sum taxation, inheritance and endowment tax, forest tax, tax on civil law transactions),
- c) receipts from fees established and collected on the basis of separate acts (i.e., from treasury, service, marketplace fees),
- d) revenue from property of local self-government entities,
- e) other revenues of local self-government entities i.e., inheritances, entries and donations, income from monetary penalties, interest on funds deposited in bank accounts, interest on late payments constituting the revenue of a gmina.

2) allocations:

- a) appropriated allocations from the state budget for:
  - government administration-related tasks,
  - own tasks,
  - tasks realized on the basis of agreements with bodies of the government administration,
- b) appropriated allocations received on the basis of self-government agreements,
- c) allocations received from appropriated funds,
- d) appropriated allocations on account of financial aid provided among territorial self-government units for financing own tasks,

- e) dotacje celowe przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich oraz innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, płatności w ramach budżetu środków europejskich, (paragrafy 200 i 620 według szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych)
- 3) subwencja ogólna z budżetu państwa przekazywana jednostkom samorządu terytorialnego dla uzupełnienia ich własnych dochodów składająca się z części wyrównawczej, oświatowej, rekompensującej, równoważącej, regionalnej oraz uzupełnienia subwencji ogólnej.
- 7. Na wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:**
- 1) wydatki majątkowe (w tym inwestycyjne),
  - 2) wydatki bieżące, do których zalicza się:
    - dotacje (w tym dotacje dla samorządowych zakładów budżetowych),
    - świadczenia na rzecz osób fizycznych,
    - wydatki bieżące jednostek budżetowych, w tym wydatki na wynagrodzenia (w tym osobowe), pochodne od wynagrodzeń, zakup materiałów i usług,
  - 3) wydatki na obsługę długu publicznego,
  - 4) wydatki z tytułu udzielania poręczeń i gwarancji.

8. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano w Głównym Urzędzie Statystycznym na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

- e) *appropriated allocations provided under the programmes financed with European funds and other foreign funds that are not reimbursable, and payments from the European funds budget (paragraphs 200, 620 of the detailed classification of income, expenses, revenues and expenditures, and from foreign sources)*
- 3) *general subsidies from the state budget transferred to all local self-government budgets for supplementing their own revenue, comprising equalization, educational, compensating, balancing, regional parts and supplement to the general subsidy.*
- 7. Expenditure of local self-government budgets include:**
- 1) *property expenditure (of which investment),*
  - 2) *current expenditure, of which:*
    - *allocations (of which for local self-government, budgetary establishments),*
    - *benefits for natural persons,*
    - *current expenditure of budgetary entities, of which wages and salaries (of which personal), derivatives of wages and salaries, purchase of materials and services,*
  - 3) *expenditure for public debt servicing,*
  - 4) *expenditure on account of provision of warranties and guarantees.*
8. *Information concerning local self-government entities budgets was compiled in the Central Statistical Office on the basis of reports of the Ministry of Finance.*

TABL. 1 (248). **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasta na prawach powiatu <i>Cities with powiat status</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Wojewódz- two <i>Voivodship</i>
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	2000	8894072,0	2296718,7	5160610,8	833288,5	603454,0
TOTAL						
	2005	12165575,4	3526593,8	6756722,8	961466,6	920792,2
	2010	18073187,5	5382334,9	9827352,6	1524509,0	1338991,0
	2011	18842608,7	5650851,2	10187104,4	1659388,0	1345265,1
Dochody własne		10462537,7	3040987,4	6137603,8	539609,1	744337,3
Own revenue						
w tym: of which:						
wpływy z tytułu udziałów w podatku dochodowym		4865155,3	1193964,8	2676606,3	325728,7	668855,4
<i>share in income from taxes comprising state budget revenue – in income tax</i>						
od osób prawnych		833572,8	59480,9	224498,5	12462,1	537131,3
<i>corporate income tax</i>						
od osób fizycznych		4031582,5	1134483,9	2452107,8	313266,7	131724,2
<i>personal income tax</i>						
podatek od nieruchomości		2350176,3	889904,1	1460272,3	–	–
<i>tax on real estate</i>						
podatek rolny		37595,3	33833,7	3761,6	–	–
<i>agricultural tax</i>						
podatek od środków transportowych		101172,2	43135,4	58036,8	–	–
<i>tax on means of transport</i>						
podatek od czynności cywilnoprawnych		191905,7	63116,8	128788,9	–	–
<i>tax on civil law transactions</i>						
wpływy z opłaty skarbowej		48803,3	15693,7	33109,6	–	–
<i>treasury fee</i>						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 (248). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
Dochody własne (dok.) Own revenue (cont.)					
dochody z majątku ..... revenue from property	821763,8	208350,4	571268,2	32601,9	9543,3
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze ..... of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character	408834,2	104796,3	285182,9	10832,6	8022,4
środki na dofinansowanie własnych zadań pozyskane z innych źródeł ..... funds for financing of own tasks received from other sources	220486,3	93964,3	110104,1	4290,2	12127,7
Dotacje ogółem ..... Allocations	3724104,6	1182690,8	1610898,0	539411,2	391104,6
Dotacje celowe z budżetu państwa ..... Appropriated allocations from the state budget	2071130,6	679325,2	1021304,4	279203,7	91297,4
na zadania: for tasks:					
z zakresu administracji rządowej ..... for government administration tasks	1389138,6	425421,4	745534,5	142220,7	75962,0
własne ..... for own tasks	676094,1	252317,2	272993,4	136090,2	14693,4
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej ..... realized on the basis of agreements with government administration bodies	5897,9	1586,6	2776,5	892,8	642,0
Dotacje celowe otrzymane na zadania realizowane na podstawie porozumień między jednostkami samorządu terytorialnego ..... Appropriated allocations received for tasks realized on the basis of self-government agreements	185150,8	54332,0	49677,4	50486,9	30654,5
Dotacje otrzymane z funduszy celowych ..... Allocations received from appropriated funds	72455,0	25696,7	26588,1	20170,2	–
Dotacje §§ 200,620 ^b ..... Allocations §§ 200, 620 ^b	1338989,3	413081,6	510523,1	151605,1	263779,5
Dotacje celowe z tytułu pomocy finansowej udzielanej między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań ..... Appropriated allocations on account of financial aid provided among territorial self-government units for financing own tasks,	56378,8	10255,2	2805,0	37945,3	5373,2
Subwencja ogólna ..... General subsidy	4655966,5	1427173,0	2438602,6	580367,7	209823,2
w tym część oświatowa ..... of which for educational tasks	4030124,6	1197589,7	2206287,3	508688,2	117559,4

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu. **b** patrz uwagi ogólne, ust.6, pkt 2 e na str. 373.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status. **b** See general notes, item 6, point 2 e on page 373.

TABL. 2 (249). DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
WEDŁUG DZIAŁÓW W 2011 R.
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS
BY DIVISION IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	18842608,7	5650851,2	10187104,4	1659388,0	1345265,1
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	242417,8	169980,9	626,4	10313,9	61496,6
<i>Agriculture and hunting</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę ^Δ	16292,5	16065,7	226,7	–	–
<i>Electricity, gas, steam and water</i>					
Transport i łączność	925394,2	217099,1	394164,3	232682,9	81447,9
<i>Transportation and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	1059233,5	227983,8	767315,2	59833,0	4101,5
<i>Housing economy</i>					
Działalność usługowa	101386,5	6219,3	53114,8	32931,0	9121,4
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	202658,5	48331,1	84228,0	50767,1	19332,3
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	229826,9	8453,5	150612,8	70760,6	–
<i>Public safety and fire protection</i>					
Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobo- wości prawnej oraz wydatki związane z ich po- borem	8064528,8	2411898,6	4638861,7	343359,3	670409,2
<i>Corporate income tax, personal income tax and tax from other entities without legal personality as well as revenue connected with tax collection</i>					
Oświata i wychowanie	422241,1	195835,5	198817,8	23487,0	4100,7
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	146425,2	4343,1	90880,5	46578,7	4622,9
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	1481313,7	510586,2	808691,9	153782,2	8253,3
<i>Social assistance and other tasks in sphere of social policy</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	50482,4	16848,3	25963,0	5321,3	2349,8
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	558183,9	232245,3	300618,8	24793,3	526,5
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	71323,4	27220,1	26336,6	16156,4	1610,3
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna	214460,1	75992,0	134030,5	3145,1	1292,6
<i>Physical education</i>					

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 (250). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem	Gminy ^a	Miasta na prawach powiatu	Powiaty	Wojewódz-
		Total	Gminas ^a	Cities with powiat status	Powiats	two Voivodship
		w tys. zł		in thous. zł		
OGÓŁEM	2000	9135174,4	2354397,6	5344215,2	827693,2	608868,3
TOTAL	2005	12126504,8	3499928,8	6743281,3	951875,8	931418,9
	2010	18947046,4	5769063,3	10147953,1	1619996,1	1410034,0
	2011	19339736,7	5846806,1	10392145,8	1644480,1	1456304,7
Wydatki majątkowe		4304176,9	1337814,1	2010867,6	353883,6	601611,6
<i>Property expenditure</i>						
w tym inwestycyjne		4137148,1	1324750,9	1858852,1	353533,5	600011,6
<i>of which investment expenditure</i>						
Wydatki bieżące		15035559,8	4508992,0	8381278,2	1290596,5	854693,2
<i>Current expenditure</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
dotacje		1535112,8	295538,0	706433,2	109432,4	423709,3
<i>allocations</i>						
w tym dotacje dla samorządowych zakładów budżetowych		81820,9	34626,5	47006,8	187,6	–
<i>of which allocations for budgetary establishments, auxiliary units and appro- priated funds</i>						
świadczenia na rzecz osób fizycznych		1509066,8	598087,6	854793,7	52346,8	3838,7
<i>benefits for natural persons</i>						
obsługa długu publicznego		208489,1	58884,7	118335,2	21427,6	9841,7
<i>public debt servicing</i>						
wydatki bieżące jednostek budżetowych		11359080,6	3483533,9	6356985,9	1103620,3	414940,4
<i>current expenditure of budgetary entities</i>						
w tym:						
<i>of which:</i>						
wynagrodzenia		6178313,0	1938906,6	3403312,2	644243,9	191850,3
<i>wages and salaries</i>						
pochodne od wynagrodzeń		1008718,9	329819,6	549078,1	98218,0	31603,2
<i>contributions to compulsory social security and the Labour Fund</i>						
zakup materiałów i usług		3415066,4	1013686,3	1958392,0	274323,3	168664,7
<i>purchase of materials and services</i>						

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 4 (251). **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2011 R.**
EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	Powiaty Powiats	Wojewódz- two Voivodship
	w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	19339736,7	5846806,1	10392145,8	1644480,1	1456304,7
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo i łowiectwo	357355,8	277564,6	1230,9	10660,0	67900,4
<i>Agriculture and hunting</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę ^Δ	27666,2	25051,5	2614,8	–	–
<i>Electricity, gas, steam and water</i>					
Transport i łączność	3121625,2	600077,4	1532838,8	353569,6	635139,3
<i>Transport and communication</i>					
Gospodarka mieszkaniowa	959565,4	190474,9	732261,3	31137,1	5692,1
<i>Housing economy</i>					
Działalność usługowa	127549,2	22344,4	68012,6	25967,6	11224,7
<i>Service activity</i>					
Administracja publiczna	1615818,7	576515,4	733313,6	188783,4	117206,2
<i>Public administration</i>					
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	395972,6	79668,5	238873,3	73342,4	4088,4
<i>Public safety and fire protection</i>					
Obsługa długu publicznego ^b	208907,1	58936,6	118575,2	21553,6	9841,7
<i>Public debt servicing^b</i>					
Oświata i wychowanie	6151782,4	2144869,7	3423499,2	464388,0	119025,4
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia	388201,7	43367,5	212988,8	63942,1	67903,3
<i>Health care</i>					
Pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2512446,4	705609,2	1488716,3	258154,5	59966,4
<i>Social assistance and other tasks in sphere of social policy</i>					
Edukacyjna opieka wychowawcza	487464,2	70505,0	284863,7	97925,5	34170,0
<i>Educational care</i>					
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1192199,0	556730,8	616274,9	17692,5	1500,8
<i>Municipal economy and environmental protection</i>					
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	715100,6	206537,9	332314,8	22002,5	154245,4
<i>Culture and national heritage</i>					
Kultura fizyczna	827244,4	218733,9	495509,2	6900,6	106100,7
<i>Physical education</i>					

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. **b** Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. **b** Includes public debt servicing and current expenditure of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponieszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych oraz inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji, z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r.

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne – jeśli nie zaznaczono inaczej – zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

CHAPTER XXI

INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, in accordance with recommendations of the “ESA 1995”.

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction or modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as land and water engineering constructions), of which, i.a., construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets as well as livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization, excluding interests not included in the value of outlays on fixed assets by entities applying International Accounting Standards (IAS), implemented since 1 I 2005.

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays, unless otherwise indicated, are included into the appropriate sections of the Polish Classification of Activities 2007 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

Od 2005 r. nakłady inwestycyjne na drogi publiczne, ulice i place zalicza się do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”.

3. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami) nakłady inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu, stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców), zaliczono do nakładów tych podmiotów.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo mieszkaniowe, sakralne i rekreacyjne nieprzystosowane do stałego zamieszkania – ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytku. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytku w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie użytkowania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty i inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia

Since 2005 investment outlays on public roads, streets and squares are included in the section “Transportation and storage”.

3. *Since 2002 due to amendment to the Act on Accounting (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments) investment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included into investment outlays of those units.*

4. *The value of investment outlays incurred by:*

- *legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,*
- *legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity employing not more than 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private construction residential, sacral and recreational not adapted for permanent residence, was estimated.*

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., not including the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage, with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land and livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential-premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as a fixed asset, in accordance with the decree of

12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez **wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych** według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć:

- w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:
  - przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
  - po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia;
- w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), wprowadzone od 1 I 2005 r. – również wycenę według wartości godziwej.

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości”.

the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as right of perpetual use of land, regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance Act of Accounting dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments).

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices is understood, as of 31 XII:

- within the scope of fixed assets designated for exploitation:
  - before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
  - after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices;
- in entities that use International Accounting Standards (IAS) implemented since 1 I 2005 – also revaluation according to fair value.

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The degree of consumption of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the Polish Classification of Activities 2007, unless otherwise indicated, were compiled using the **enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the dominating kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate activities”.

5. Od 2010 r. wartość dróg publicznych, ulic i placów zaliczono do sekcji „Transport i gospodarka magazynowa”, dane za lata poprzednie podano w warunkach porównywalnych.

6. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2009 Nr 152, poz. 1223, z późniejszymi zmianami), niektóre przedmioty leasingu zaliczone są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców).

7. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej oraz osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych – ustalono szacunkowo.

8. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:

1) budynki i budowle:

- a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
- b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);

2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:

- a) kotły i maszyny energetyczne,
- b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
- c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
- d) urządzenia techniczne,
- e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;

3) środki transportu;

4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).

5. Since 2010 the value of public roads, streets and squares was classified in the section “Transportation and storage”, data for previous years are presented in comparable conditions.

6. Since 2002 due to amendment to the Act on Accounting (uniform text Journal of Laws 2009 No. 152, item 1223, with later amendments), some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee.)

7. The gross value of fixed assets:

- of legal persons and organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations and water structures, was estimated.

8. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:

1) buildings and structures:

- a) buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,
- b) land and water engineering constructions (excluding detailed meliorations);

2) machinery, technical equipment and tools:

- a) boilers and power industry machinery,
- b) general usage machinery, equipment and apparatus,
- c) special use machinery, equipment and apparatus,
- d) technical equipment,
- e) tools, instruments, moveables and endowments;

3) transport equipment;

4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).

Investycje

Investments

TABL. 1 (252). **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a W GOSPODARCE NARODOWEJ (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a IN THE NATIONAL ECONOMY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM TOTAL	28402,8	26304,5	30122,6	13471,5	16651,1
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>	188,6	192,6	194,2	54,3	139,9
Przemysł <i>Industry</i>	12360,2	10487,4	13499,5	4998,2	8501,3
górnictwo i wydobywanie <i>mining and quarrying</i>	2365,8	1959,3	2869,0	2467,0	402,0
przetwórstwo przemysłowe <i>manufacturing</i>	5920,7	5221,4	7125,1	222,6	6902,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ <i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>	1707,5	1741,6	2025,8	971,1	1054,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ <i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>	2366,2	1565,2	1479,6	1337,5	142,1
Budownictwo <i>Construction</i>	1029,0	736,8	730,2	25,8	704,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ <i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>	2553,7	1798,9	1829,2	19,1	1810,1
Transport i gospodarka magazynowa <i>Transportation and storage</i>	5161,5	5899,8	5862,7	5265,1	597,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ <i>Accommodation and catering^Δ</i>	264,2	302,1	231,9	17,5	214,3
Informacja i komunikacja <i>Information and communication</i>	454,5	192,2	377,7	16,4	361,2
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa <i>Financial and insurance activities</i>	461,1	334,1	374,8	16,0	358,9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ <i>Real estate activities</i>	2578,2	2532,8	3328,5	358,2	2970,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna <i>Professional, scientific and technical activities</i>	434,3	790,6	330,5	113,6	216,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support service activities</i>	341,9	164,4	276,4	23,7	252,8
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	370,3	372,0	714,2	711,6	2,7
Edukacja <i>Education</i>	657,1	648,3	818,5	743,4	75,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna <i>Human health and social work activities</i>	769,0	722,8	691,6	421,5	270,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	674,2	1025,5	763,1	686,2	76,9
Pozostała działalność usługowa <i>Other service activities</i>	105,0	104,2	99,6	0,9	98,7

^a Według lokalizacji inwestycji.

^a According to investment location.

TABL. 2 (253). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS
(current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł	in mln zł	
O G Ó Ł E M	10054,5	14067,5	17443,4	5447,7	11995,7
TOTAL					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	51,3	49,7	91,3	53,7	37,6
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	6845,5	9597,5	12506,7	4270,4	8236,3
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	1704,7	1950,8	2867,9	2466,9	401,0
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	4031,5	5019,5	6893,5	222,6	6670,9
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	725,4	1719,7	1995,2	960,8	1034,4
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	383,9	907,5	750,1	620,1	130,0
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	185,4	539,2	452,5	7,5	445,0
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	934,6	1422,0	1514,1	19,1	1495,0
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	447,5	669,0	750,0	339,6	410,4
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	58,8	239,1	144,6	6,0	138,6
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	441,3	128,6	314,3	14,5	299,8
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	228,1	191,3	256,4	16,0	240,4
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	222,5	291,3	364,4	186,5	177,9
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..	174,9	244,8	260,1	112,2	147,9
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	64,9	86,8	128,8	1,6	127,1
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1,6	0,3	0,3	–	0,3
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	33,1	30,6	52,1	3,7	48,4
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	290,2	489,5	509,6	353,9	155,7
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	44,9	69,0	83,5	63,0	20,6
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	30,1	18,9	14,8	0,0	14,7
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

TABL. 3 (254). **NAKLADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY GROUP (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym		Of which	
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools		środki transportu transport equipment
		w mln zł	in mln zł		
O GÓŁEM	2000	9295,2	3346,6	4823,9	820,1
TOTAL	2005	10365,0	3267,8	5985,9	897,5
	2010	13884,8	5172,2	7054,9	1225,0
	2011	18097,3	5989,8	10092,1	1445,0
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		130,8	81,4	30,1	8,6
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł		13026,6	3799,5	8506,3	449,6
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie		3070,5	1113,3	1841,3	88,2
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe		7345,6	1520,4	5377,3	260,8
<i>manufacturing</i>					
wytworzenie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę		1823,5	596,7	1143,1	49,5
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpada- mi; rekultywacja		786,9	569,1	144,7	51,1
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo		754,5	271,7	256,7	138,9
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		1448,3	653,6	416,9	263,6
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		710,7	146,7	77,6	473,3
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		120,3	76,6	29,7	4,3
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja		165,6	28,7	110,3	13,2
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		272,5	68,0	186,1	10,9
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		394,8	342,7	28,2	5,7
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		268,0	123,8	108,8	30,2
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		159,5	27,3	96,2	33,5
<i>Administrative and support service activities</i>					
Edukacja		53,0	38,8	11,8	1,8
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		499,2	278,0	207,3	8,7
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>		84,8	48,4	24,5	1,2

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; patrz uwagi ogólne do działu „Inwestycje”, ust. 2 na str. 379; obejmują nakłady na nowe obiekty majątkowe, ulepszenie istniejących oraz zakup używanych środków trwałych.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; see general notes to the chapter “Investments”, item 2 on page 379; data include outlays on new capital items, improvement of existing ones as well as purchase of second-hand fixed assets.

TABL. 4 (255). **NAKLADY INWESTYCYJNE^a W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł		in mln zł	
O GÓ Ł E M	2000	1765,7	1314,9	345,5	34,1
T O T A L	2005	2625,4	2302,8	201,5	44,1
	2010	7616,6	6847,8	342,2	53,4
	2011	7642,6	6763,3	343,7	258,0
własność państwowa		3212,4	2895,1	159,7	22,6
<i>state ownership</i>					
własność jednostek samorządu terytorialnego		4430,2	3868,1	183,9	235,3
<i>local self-government entities ownership</i>					
w tym: of which:					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		51,8	39,4	10,0	2,4
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		0,1	–	0,1	0,0
<i>Accommodation and catering ^Δ</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		74,4	71,5	2,7	0,2
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		6,1	4,8	1,2	0,1
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		22,7	20,2	1,7	0,8
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		6919,5	6246,2	174,5	230,0
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja		436,0	293,6	130,6	5,4
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		25,3	15,2	7,1	0,9
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		84,5	68,5	14,0	1,7
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					

^a Patrz uwagi ogólne do działu "Inwestycje", ust. 2 na str. 379; obejmują nakłady na nowe obiekty majątkowe, ulepszenie istniejących oraz zakup używanych środków trwałych.

^a See general notes to the chapter "Investments", item 2 on page 379; data include outlays on new capital items, improvement of existing ones as well as purchase of second-hand fixed assets.

Środki trwałe

Fixed assets

TABL. 5 (256). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a W GOSPODARCE NARODOWEJ**
(bieżące ceny ewidencyjne)
 Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a IN THE NATIONAL ECONOMY
(current book-keeping prices)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	288895,7	304668,1	329793,0	133813,5	195979,4
TOTAL					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5299,9	5440,6	5603,8	659,9	4943,9
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	136246,2	145490,6	154490,5	62364,2	92126,3
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	24718,2	26537,9	27887,3	26458,0	1429,3
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	68105,6	71782,8	76745,7	5511,6	71234,1
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	29756,9	31410,7	32357,7	14466,9	17890,8
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	13665,5	15759,2	17499,7	15927,6	1572,1
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo ^b	6632,9	6386,2	7014,9	812,4	6202,5
<i>Construction^b</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	15562,7	14449,9	17256,2	737,8	16518,4
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa ^b	29165,5	30484,6	37779,2	31160,6	6618,6
<i>Transportation and storage^b</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2282,2	2584,8	3058,9	136,6	2922,3
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	4157,1	5378,8	5396,5	252,6	5143,9
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3728,1	3334,6	3624,5	520,9	3103,6
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	52877,8	55243,2	58822,5	8458,2	50364,3
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3136,8	3277,8	3452,8	1010,8	2442,1
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					

a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z rodzajem działalności siedziby jednostki lokalnej; bez wartości gruntów; z zasadzeniami. **b** Patrz uwagi ogólne do działu „Środki trwałe” ust. 5 na str. 382.

a The division of fixed assets by PKD sections was made according to the kind of activity of the seat of local unit; excluding the value of land; including plantings. **b** See general notes to the chapter “Fixed assets”, item 5 on page 382.

TABL. 5 (256). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a W GOSPODARCE NARODOWEJ (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a IN THE NATIONAL ECONOMY (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2009	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2209,4	2279,2	2498,7	708,9	1789,9
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^b	9255,1	10160,7	8596,2	8555,2	41,0
<i>Public administration and defence; compulsory social security^b</i>					
Edukacja	8089,8	8674,7	9454,7	8868,2	586,4
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6164,7	6689,9	7300,3	5551,2	1749,1
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3397,1	4010,2	4549,7	4003,1	546,6
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	690,3	782,3	893,6	13,1	880,5
<i>Other service activities</i>					

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z rodzajem działalności siedziby jednostki lokalnej; bez wartości gruntów; z zasadzeniami. ^b Patrz uwagi ogólne do działu „Środki trwałe” ust. 5 na str. 382.

^a The division of fixed assets by PKD sections was made according to the kind of activity of the seat of local unit; excluding the value of land; including plantings. ^b See general notes to the chapter “Fixed assets”, item 5 on page 382.

TABL. 6 (257). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a

(current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
OGÓŁEM	144290,9	193316,6	205999,3	71972,8	134026,5
TOTAL					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	722,0	1050,6	1176,1	475,4	700,7
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Przemysł	95354,6	138642,1	146221,8	57848,6	88373,3
<i>Industry</i>					
górnictwo i wydobywanie	18371,8	26452,8	27743,5	26458,0	1285,5
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	45079,8	69472,8	74259,1	5511,6	68747,5
<i>manufacturing</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z rodzajem działalności siedziby jednostki lokalnej; bez wartości gruntów; z zasadzeniami.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by PKD sections was made according to the kind of activity of the seat of local unit; excluding the value of land; including plantings.

TABL. 6 (257). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2005	2010	2011		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł		in mln zł
Przemysł (dok.) Industry (cont.)					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	24224,6	30494,4	31335,1	14393,0	16942,1
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	7678,4	12222,2	12884,1	11485,9	1398,2
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo	3259,6	4187,3	4410,6	758,4	3652,2
<i>Construction</i>					
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	6595,8	9965,3	12502,1	715,9	11786,1
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>					
Transport i gospodarka magazynowa	3211,7	5351,9	6026,7	1756,0	4270,7
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1105,3	1752,5	2111,8	111,0	2000,9
<i>Accommodation and catering^Δ</i>					
Informacja i komunikacja	6734,5	4789,6	4744,3	237,7	4506,6
<i>Information and communication</i>					
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2422,6	2660,4	2887,8	520,9	2366,9
<i>Financial and insurance activities</i>					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	17271,6	14065,2	14271,9	2217,0	12054,9
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1409,3	2057,2	2186,8	963,0	1223,8
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	778,2	1633,8	1587,0	280,9	1306,1
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1,1	1,9	2,3	–	2,3
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	281,7	435,2	466,6	111,6	354,9
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3710,1	5209,5	5760,9	4743,1	1017,7
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	813,6	1370,6	1496,8	1233,0	263,9
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa	619,3	143,4	145,7	0,2	145,4
<i>Other service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z rodzajem działalności siedziby jednostki lokalnej; bez wartości gruntów; z zasadzeniami.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by PKD sections was made according to the kind of activity of the seat of local unit; excluding the value of land; including plantings.

TABL. 7 (258). **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES

(current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł	in mln zł		
OGÓŁEM	2000	15274,1	12514,9	2310,1	439,3
TOTAL	2005	23618,0	20567,2	2408,4	579,0
	2010	41593,9	35499,8	5039,8	970,5
	2011	46365,5	41173,0	3954,4	1185,3
własność państwowa		6324,4	3896,1	1906,9	521,2
state ownership					
własność jednostek samorządu terytorialnego		40041,1	37276,8	2047,4	664,2
local self-government entities ownership					
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		79,7	76,0	0,4	0,1
Agriculture, forestry and fishing					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		73,9	53,7	20,1	0,1
Electricity, gas, steam and air conditioning supply					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		4441,7	4203,7	171,9	46,3
Water supply; sewerage, waste management and remediation activities					
Budownictwo		54,0	52,1	1,0	0,9
Construction					
Transport i gospodarka magazynowa		14160,5	14021,6	20,8	117,2
Transportation and storage					
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		25,6	23,2	2,1	0,2
Accommodation and catering ^Δ					
Informacja i komunikacja		14,9	3,5	11,4	-
Information and communication					
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		6170,7	6069,8	74,1	10,5
Real estate activities					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		47,7	28,9	13,3	5,6
Professional, scientific and technical activities					
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		427,9	385,5	22,5	15,1
Administrative and support service activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		8555,2	6119,7	1577,8	854,7
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja		8756,6	7082,2	1578,5	92,8
Education					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		807,4	626,0	160,8	20,3
Human health and social work activities					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		2714,9	2395,5	297,4	20,7
Arts, entertainment and recreation					
Pozostała działalność usługowa		12,8	10,0	2,0	0,8
Other service activities					

TABL. 8 (259). **STOPIEŃ ZUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w %	in %		
O G Ó Ł E M	2000	41,2	39,6	45,7	62,5
T O T A L	2005	37,8	32,7	74,5	72,1
	2010	32,2	27,9	56,2	66,5
	2011	31,6	26,6	76,3	59,3
własność państwowa		48,7	29,7	81,8	69,8
<i>state ownership</i>					
własność jednostek samorządu terytorialnego		28,9	26,3	71,3	51,0
<i>local self-government entities ownership</i>					
w tym: of which:					
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		22,6	22,4	49,7	45,8
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę		53,8	45,7	75,5	42,7
<i>Electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>					
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja		26,4	24,7	60,5	70,5
<i>Water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>					
Budownictwo		6,8	4,1	79,0	81,7
<i>Construction</i>					
Transport i gospodarka magazynowa		21,0	20,6	73,0	64,2
<i>Transportation and storage</i>					
Zakwaterowanie i gastronomia		23,8	17,5	84,9	83,8
<i>Accommodation and catering</i>					
Informacja i komunikacja		75,8	31,9	89,4	–
<i>Information and communication</i>					
Obsługa rynku nieruchomości		40,7	40,2	79,8	73,9
<i>Real estate activities</i>					
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		50,5	26,1	87,6	88,9
<i>Professional, scientific and technical activities</i>					
Administrowanie i działalność wspierająca		15,9	11,1	54,1	71,9
<i>Administrative and support service activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		39,2	27,3	77,7	53,8
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja		40,8	31,3	80,9	86,9
<i>Education</i>					
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		40,3	28,1	82,4	83,5
<i>Human health and social work activities</i>					
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		21,1	17,0	51,4	57,1
<i>Arts, entertainment and recreation</i>					
Pozostała działalność usługowa		34,7	30,9	45,4	54,5
<i>Other service activities</i>					

DZIAŁ XXII

RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. Rachunki regionalne opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

W obliczeniach dynamiki wolumenu produktu krajowego brutto jako ceny stałe przyjęto ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany.

3. Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. Produkcja globalna obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. Zużycie pośrednie obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

CHAPTER XXII

REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. Regional accounts were compiled according to the principles of the European System of National and Regional Accounts (ESA 1995). The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. Gross domestic product (GDP) presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

In calculations of gross domestic product volume indices current prices from the year preceding reference year were adopted as constant prices.

3. Gross value added (GVA) measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. Gross output includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. Intermediate consumption includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne płaconymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

Dynamikę realnych dochodów do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych w przekroju województw obliczono metodą uproszczoną przy zastosowaniu wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych według województw.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego **sektora instytucjonalnego** są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz działalnością ubezpieczeniową,

7. Gross primary income in the households sector is comprised of gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e. wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

Indices of gross real disposable income in the households sector by voivodships are calculated applying simplified method using price indices of consumer goods and services by voivodships.

9. *The grouping of data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the local kind-of-activity unit method, i.e. by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.*

10. *Criteria of rating a given unit of the national economy among institutional sectors are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:*

- 1) *non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),*
- 2) *financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,*

- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa oraz przedsiębiorstwa publiczne, które zgodnie z metodologią ESA 1995 spełniają kryteria zaliczania do sektora,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, organizacje związków zawodowych, stowarzyszenia, fundacje oraz jednostki organizacji wyznaniowych.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od szczególnej formy prawnej), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane dotyczące PKB i WDB za lata 2008-2009 zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych z tytułu zmiany zakresu podmiotowego sektora instytucji rządowych i samorządowych, sektora przedsiębiorstw oraz sektora instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, dokonanej w wyniku standardowej procedury zgodnej z wymogami notyfikacji fiskalnej.

Dane dotyczące PKB w ujęciu realnym za lata 2005-2006 zostały zmienione w wyniku przeliczenia danych według rodzajów działalności w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Ponadto zrewidowane zostały dane dotyczące dochodów w sektorze gospodarstw domowych za lata 2005-2009 w wyniku wprowadzenia przez Narodowy Bank Polski w bilansie płatniczym nowej metodologii szacowania wynagrodzeń oraz transferów bieżących.

- 3) *general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget, as well as public enterprises which according to the ESA 1995 methodology fulfill criteria of including in the sector,*
- 4) *households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,*
- 5) *non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.*

11. *Estimation of “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (irrespective of the specific legal form), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Data concerning GDP and GVA for the years 2008-2009 were changed in relation to data previously published due to the change of subject scope of the general government sector, the non-financial corporations sector as well as the financial institutions sector, accomplished as a result of standard procedure, in accordance with the fiscal notification requirements.*

Data concerning GDP in real terms for the years 2005-2006 were changed as a result of data recalculation by kind of activity in accordance with the Polish Classification of Activities – PKD 2007.

Moreover, data concerning income in the households sector for the years 2005-2009 were revised as a result of introducing by the National Bank of Poland a new methodology of wages and salaries and current transfers estimation in the Balance of Payments.

13. Pełne szeregi czasowe danych z rachunków regionalnych przeliczone w układzie PKD 2007 zamieszczono na stronie internetowej GUS (notatka informacyjna, Bank Danych Lokalnych).

14. Dane na 1 mieszkańca obliczono na podstawie liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. W 2013 r. zostaną opublikowane dane przeliczone na 1 mieszkańca przy wykorzystaniu liczby ludności opracowanej na bazie Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

15. Wyjaśnienia dotyczące rachunków regionalnych (uwagi metodyczne oraz podstawowe pojęcia) zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2010 r.”.

13. *Full time series of regional accounts data recalculated in accordance with the PKD 2007 are placed on the CSO website (the information note, Local Data Bank).*

14. *Data per capita were calculated on the basis of the number of population, which considered the results of the Population and Housing Census 2002. In 2013 data per capita calculated using the number of population calculated on the basis of the Population and Housing Census 2011 will be published.*

15. *Explanations concerning regional accounts (methodological notes and basic concepts) are placed in the publication “Gross Domestic Product – Regional Accounts in 2010”.*

TABL. 1 (260). **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2009	2010	2000	2005	2009	2010
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers				w odsetkach in percent			
O G Ó Ł E M w mln zł ..... TOTAL in mln zł	99957	130849	175503	184038	x	x	x	x
W tym wartość dodana brutto	88925	115283	155966	162091	100,0	100,0	100,0	100,0
Of which gross value added								
w tym sektor: of which sector:								
przedsiębiorstw ..... non-financial corporations	44730	60695	85436	89489	50,3	52,6	54,8	55,2
instytucji rządowych i samorządowych ..... general government	10484	13797	18781	19459	11,8	12,0	12,0	12,0
gospodarstw domowych .... households	29548	36334	46257	46925	33,2	31,5	29,7	29,0
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo ..... Agriculture, forestry and fishing	1758	1547	1481	1477	2,0	1,3	0,9	0,9
Przemysł..... Industry	26693	39127	52355	55100	30,0	33,9	33,6	34,0
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	15187	23679	32304	33786	17,1	20,5	20,7	20,8
Budownictwo	7052	6691	11871	12517	7,9	5,8	7,6	7,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ ; trans- port i gospodarka magazy- nowa; zakwaterowanie i gastronomia ^Δ ; informacja i komunikacja	26064	32595	42765	43319	29,3	28,3	27,4	26,7
Trade; repair of motor vehicles ^Δ ; transportation and storage; accommoda- tion and catering ^Δ ; infor- mation and communication								
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsłu- ga rynku nieruchomości ^Δ .... Financial and insurance activities; real estate activi- ties	10356	12134	14896	15947	11,6	10,5	9,6	9,8
Pozostałe usługi..... Other services	17003	23189	32598	33729	19,1	20,1	20,9	20,8
NA 1 MIESZKAŃCA^a w zł	20930	27879	37800	39677	x	x	x	x
PER CAPITA^a in zł								

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 395.

^a See general notes, item 14 on page 395.

TABL. 2 (261). **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**
BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
	w mln zł		in mln zł		
Produkcja globalna	204128	275461	370317	390910	Gross output
Zużycie pośrednie	115202	160177	214351	228819	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	88925	115283	155966	162091	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	43651	49308	68323	71330	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	44062	64607	85254	88206	Gross operating surplus

TABL. 3 (262). **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2009	2010	SPECIFICATION
Dochody pierwotne brutto:					Gross primary income:
w milionach złotych	75500	89112	116571	119575	in million zlotys
na 1 mieszkańca ^a w zł	15808	18986	25107	25779	per capita ^a in zł
Dochody do dyspozycji brutto:					Gross disposable income:
w milionach złotych	73434	89576	116867	121618	in million zlotys
na 1 mieszkańca ^a w zł	15376	19085	25171	26219	per capita ^a in zł

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 395.

^a See general notes, item 14 on page 395.

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. Proces prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej – prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (tekst jednolity Dz. U. 2002 Nr 171, poz. 1397) z późniejszymi zmianami (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (tekst jednolity Dz. U. 2002 Nr 112, poz. 981),
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202 z późniejszymi zmianami).

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:

- a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:
- prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
  - prywatyzacji poprzez obejmowanie akcji o podwyższonym kapitale zakładowym (od 2004 r.),
  - wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI),
  - innym,

b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzytelności na udziały;

2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);

3) **likwidację** przedsiębiorstwa **ze względów ekonomicznych**.

2. Odrębnym procesom – w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. 2007 Nr 231, poz. 1700) – podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. The process of privatizing state owned enterprises – except of former state farms – is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 (uniform text Journal of Laws from 2002 No. 171, item 1397) with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (uniform text Journal of Laws 2002 No. 112, item 981),
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202 with later amendments).

On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relative to state owned enterprises:

1) **commercialization**, i.e. the transformation of an enterprise:

- a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:
- indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
  - privatization by the taking up shares in higher founder's capital (since 2004),
  - the transfer of shares or holdings to the National Investment Funds (NIF),
  - other,

b) until 30 IV 2004 into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;

2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);

3) **the liquidation** of an enterprise **due to economic reasons**.

2. Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2007 No. 231, item 1700) – consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency for the purpose of restructuring and privatization.

Prywatyzacja Privatization

TABL. 1 (263). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-
-ORGANIZACYJNEGO W 2011 R.**
Stan w dniu 31 XII
*STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS
IN 2011
As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	W likwidacji <i>In liquidation</i>	W upadłości <i>In bankruptcy</i>	Bez zmian prawno- -organizacyjnych <i>Without legal and organizational changes</i>
OGÓŁEM ..... TOTAL	10	5	4	1
Przetwórstwo przemysłowe ..... <i>Manufacturing</i>	7	3	3	1
Budownictwo ..... <i>Construction</i>	1	–	1	–
Transport i gospodarka magazynowa ..... <i>Transportation and storage</i>	1	1	–	–
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ ..... <i>Real estate activities</i>	1	1	–	–

TABL. 2 (264). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI
W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
*STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PRIVATIZATION PROCESS
FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011*

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM ..... TOTAL	824	100,0	TOTAL
Skomercjalizowane ..... <i>Commercialized</i>	361	43,8	<i>Commercialized</i>
Objęte prywatyzacją bezpośrednią .... <i>Included in direct privatization</i>	193	23,4	<i>Included in direct privatization</i>
w tym sprywatyzowane ..... <i>of which privatized</i>	184	22,3	<i>of which privatized</i>
Poddane likwidacji ..... <i>Subject to liquidation</i>	270	32,8	<i>Subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane ..... <i>of which liquidated</i>	195	23,7	<i>of which liquidated</i>

^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a *Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.*

TABL. 3 (265). **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED DIRECTLY AND LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Sprywatyzowane bezpośrednio <i>Privatized directly</i>				Zlikwidowane <i>Liquidated</i>	
	ogółem <i>total</i>	w wyniku <i>as a result of</i>				
		sprzedaży majątku <i>sale of assets</i>	wniesienia majątku do spółki <i>transfer of assets to a company</i>	oddania majątku do odpłatnego korzystania <i>leasing</i>		zastosowania mieszaných sposobów zbycia majątku <i>use of combined methods for disposal of assets</i>
OGÓŁEM	184	41	14	127	2	195
w tym: of which:						
Przetwórstwo przemysłowe <i>Manufacturing</i>	58	11	10	37	-	71
Budownictwo	47	11	.	34	2	47
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	30	8	1	21	-	21
Trade; repair of motor vehicles ^Δ						
Transport i gospodarka magazynowa	12	8	2	2	-	17
Transportation and storage						
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	26	1	.	25	-	25
Professional, scientific and technical activities						

TABL. 4 (266). **SPÓŁKI POWSTAŁE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2011 R.**
COMPANIES ESTABLISHED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2011

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki <i>Companies</i>	SPECIFICATION
W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION		
OGÓŁEM	306	TOTAL
powstałe w celu:		established for the purpose of:
prywatyzacji ^a	279	privatization ^a
innym	27	other
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo)	85	Of which indirectly (capital) privatized
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	15	of which with foreign capital participation
NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH ON THE BASIS OF ASSETS OF THE PRIVATIZED DIRECTLY AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES		
OGÓŁEM	147	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wniesienia majątku przedsiębiorstw państwowych	9	Companies with State Treasury participation established from the transfer of assets of state owned enterprises
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	1	of which with foreign capital participation
Spółki pracownicze ^b	138	Employee companies ^b

a Pośredniej (kapitałowej) oraz wniesienia do NFI. **b** Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

a Indirect (capital) privatization and transfer to NIF. **b** Limited liability and joint-stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.

Podmioty gospodarki narodowej
Entities of the national economy

TABL. 5 (267). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON**
 Stan w dniu 31 XII
ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2010	2011	SPECIFICATION
O G Ó Ł E M	385415	426266	451635	443420	T O T A L
sektor publiczny	12021	18297	16551	16397	<i>public sector</i>
sektor prywatny	373394	407969	435084	427023	<i>private sector</i>
w tym:					<i>of which:</i>
Przedsiębiorstwa państwowe	309	128	19	13	<i>State owned enterprises</i>
Spółki	60887	64544	68139	70660	<i>Companies</i>
w tym:					<i>of which:</i>
handlowe	17642	25674	32809	34738	<i>commercial</i>
cywilne	43137	38741	35189	35778	<i>civil law</i>
Spółdzielnie	1288	1249	1162	1147	<i>Co-operatives</i>
Fundacje	413	629	884	954	<i>Foundations</i>
Stowarzyszenia i organizacje społeczne	4939	6673	8395	8706	<i>Associations and social organizations</i>
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	300973	326898	342941	331726	<i>Natural persons conducting economic activity</i>

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

^a *Excluding persons tending private farms in agriculture.*

TABL. 6 (268). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORM AND SECTION

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	w tym <i>of which</i>						
				razem total	spółki handlowe <i>commercial companies</i>		spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>	spółdzielnie <i>co-operatives</i>		
					w tym <i>of which</i>	jednoosobowe Skarbu Państwa <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>				z udziałem kapitału zagranicznego <i>with foreign capital participation</i>
OGÓŁEM	2000	385415	84442	309	17642	103	3713	43137	1288	300973
TOTAL	2005	426266	99368	128	25674	92	4511	38741	1249	326898
	2010	451635	108694	19	32809	87	5629	35189	1162	342941
	2011	443420	111694	13	34738	69	5868	35778	1147	331726
w tym: <i>of which:</i>										
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		5073	833	–	192	–	37	161	150	4240
<i>Agriculture, forestry and fishing</i>										
Przemysł		44235	11521	9	7044	35	1508	4184	128	32714
<i>Industry</i>										
górnictwo i wydobywanie		410	265	–	229	5	24	32	1	145
<i>mining and quarrying</i>										
przetwórstwo przemysłowe		41871	10240	9	6077	26	1368	3986	122	31631
<i>manufacturing</i>										
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		340	260	–	240	3	34	17	1	80
<i>electricity, gas, steam and air conditioning supply</i>										
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		1614	756	–	498	1	82	149	4	858
<i>water supply; sewerage, waste management and remediation activities</i>										
Budownictwo		51097	8520	1	4560	–	514	3764	147	42577
<i>Construction</i>										
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		132334	25834	–	11033	5	2294	14512	194	106500
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>										
Transport i gospodarka magazynowa		29495	2810	1	1425	13	276	1334	5	26685
<i>Transportation and storage</i>										

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 6 (268). **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORM AND SECTION (cont.)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej <i>Legal persons and organizational entities without legal personality</i>							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą <i>Natural persons conducting economic activity</i>	
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe <i>state owned enterprises</i>	w tym of which						spółdzielnie <i>co-operatives</i>
				razem total	spółki handlowe <i>commercial companies</i>		spółki cywilne <i>civil law partnerships</i>			
					w tym of which	jednoosobowe Skarbu Państwa <i>sole-shareholder companies of the State Treasury</i>		z udziałem kapitału zagranicznego <i>with foreign capital participation</i>		
Zakwaterowanie i gastronomia ^a ..... <i>Accommodation and catering^a</i>	14762	3426	–	725	3	148	2647	11	11336	
Informacja i komunikacja .... <i>Information and communication</i>	10626	2464	–	1497	3	154	938	14	8162	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa ..... <i>Financial and insurance activities</i>	16366	1916	–	991	–	69	770	94	14450	
Obsługa rynku nieruchomości ^a ..... <i>Real estate activities</i>	22987	19238	2	1260	4	168	650	321	3749	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ..... <i>Professional, scientific and technical activities</i>	35940	6344	–	3157	4	329	2908	43	29596	
Administrowanie i działalność wspierająca ^a ..... <i>Administrative and support service activities</i>	10664	2161	–	1145	1	210	952	17	8503	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ..... <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	1794	1782	–	11	–	1	3	–	12	
Edukacja ..... <i>Education</i>	13494	6199	–	280	–	30	494	3	7295	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna ..... <i>Human health and social work activities</i>	20750	2608	–	879	1	54	1089	3	18142	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją <i>Arts, entertainment and recreation</i>	7931	4096	–	299	–	50	528	6	3835	
Pozostała działalność usługowa ..... <i>Other service activities</i>	25866	11936	–	240	–	26	844	11	13930	

^a Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 7 (269) **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**
Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
			razem total	akcyjne joint- -stock	z ogra- niczoną odpo- wiedzial- nością with limited liability	razem total	w tym of which	
							jawne unlimi- ted partner- ships	komandytowe limited partner- ships
OGÓŁEM	2000	17642	17476	972	16504	166	122	44
TOTAL	2005	25674	22344	1018	21326	3330	3137	92
	2010	32809	27988	1077	26911	4821	4047	556
	2011	34738	29667	1137	28530	5071	4092	715
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo <i>Agriculture, forestry and fishing</i>		192	180	2	178	12	9	3
Przemysł		7044	6200	394	5806	844	736	101
<i>Industry</i>								
górnictwo i wydobywanie		229	214	18	196	15	11	4
<i>mining and quarrying</i>								
przetwórstwo przemysłowe		6077	5289	309	4980	788	697	85
<i>manufacturing</i>								
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ		240	231	35	196	9	6	3
<i>electricity, gas, steam and air condition- ing supply</i>								
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ		498	466	32	434	32	22	9
<i>water supply; sewerage, waste manage- ment and remediation activities</i>								
Budownictwo		4560	4136	140	3996	424	321	92
<i>Construction</i>								
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ		11033	8854	216	8638	2179	1938	227
<i>Trade; repair of motor vehicles^Δ</i>								
Transport i gospodarka magazynowa		1425	1188	31	1157	237	217	18
<i>Transportation and storage</i>								
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		725	615	9	606	110	96	14
<i>Accommodation and catering^Δ</i>								
Informacja i komunikacja		1497	1361	54	1307	136	106	29
<i>Information and communication</i>								

^a W województwie śląskim wśród spółek osobowych zarejestrowanych było: w 2010 r. – 163 spółki partnerskie i 55 spółek komandytowo-akcyjnych, w 2011 r. – 182 spółki partnerskie i 82 spółki komandytowo-akcyjne.

^a In the Śląskie Voivodship among recorded partnerships there were: in 2010 – 163 professional partnerships and 55 limited joint-stock partnerships, in 2011 – 182 professional partnerships and 82 limited joint-stock partnerships.

TABL. 7 (269) **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI (dok.)**
 Stan w dniu 31 XII
COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTION (cont.)
 As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe ^a Partnerships ^a		
		razem total	akcyjne joint- -stock	z ograniczoną odpowiedzial- nością with limited liability	razem total	w tym of which	
						jawne unlimited partner- ships	komandytowe limited partner- ships
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa .. <i>Financial and insurance activities</i>	991	849	94	755	142	101	15
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1260	1066	56	1010	194	112	66
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	3157	2749	74	2675	408	204	108
<i>Professional, scientific and technical activities</i>							
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ <i>Administrative and support services activities</i>	1145	1015	21	994	130	112	15
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe zabezpieczenia spo- łeczne	11	11	–	11	–	–	–
<i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>							
Edukacja	280	240	4	236	40	35	4
<i>Education</i>							
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	879	709	10	699	170	69	14
<i>Human health and social work activities</i>							
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	299	275	29	246	24	19	5
<i>Arts, entertainment and recreation</i>							
Pozostała działalność usługowa	240	219	3	216	21	17	4
<i>Other service activities</i>							

^a W województwie śląskim wśród spółek osobowych zarejestrowanych było: w 2010 r. – 163 spółki partnerskie i 55 spółek komandytowo-akcyjnych, w 2011 r. – 182 spółki partnerskie i 82 spółki komandytowo-akcyjne.

^a In the Śląskie Voivodship among recorded partnerships there were: in 2010 – 163 professional partnerships and 55 limited joint-stock partnerships, in 2011 – 182 professional partnerships and 82 limited joint-stock partnerships.

DZIAŁ XXIV

CHAPTER XXIV

WYBRANE DANE
O WOJEWÓDZTWACH

SELECTED DATA ON VOIVODSHIPS

TABL. 1 (270). **WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R.**
ŚLĄSKIE VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS
IN 2011**A. W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH**
IN ABSOLUTE NUMBERS

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwa							
		dolno- śląskie	kujawsko- pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	mało- polskie	mazo- wieckie	opolskie
1	Powierzchnia ^a w km ²	19947	17972	25122	13988	18219	15183	35558	9412
2	Ludność ^a w tys.	2916,6	2098,4	2171,9	1023,2	2533,7	3346,8	5285,6	1014,0
3	Liczba ludności ^a w wieku nieprodukcyj- nym na 100 osób w wieku produkcyjnym	53,2	55,3	58,3	52,9	57,9	57,4	58,1	52,8
4	Przyrost naturalny na 1000 ludności	-0,6	0,6	-0,7	0,8	-2,7	1,7	0,8	-1,0
5	Saldo migracji we- wnętrznych i zagra- nicznych na pobyt stały na 1000 ludności	0,4	-0,8	-2,4	-0,8	-0,7	1,3	2,7	-2,2
6	Drogi publiczne o twardej nawierzchni ^a na 100 km ²	94,4	89,6	84,9	59,2	108,5	157,8	97,3	90,0
7	Łóżka w szpitalach ogólnych ^{ab} na 10 tys. ludności	48,4	43,0	52,0	41,2	52,9	42,9	46,1	43,2
8	Lesistość ^a w %	29,6	23,4	23,1	49,0	21,1	28,6	22,8	26,5
9	Pracujący ^{ac} w tys.	1011,3	683,5	803,6	324,6	933,6	1240,8	2262,1	314,2
10	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	3374,45	2906,32	3066,32	2903,70	3053,22	3134,06	4243,41	3048,82
11	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a w %	12,4	17,0	13,2	15,4	12,9	10,5	9,8	13,3
12	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^a na 10 tys. ludności	1123	879	746	1021	902	991	1277	962
13	Nakłady inwestycyjne ^d (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł	6916	5392	4751	7810	6641	5431	8680	4628
14	Produkt krajowy brutto ^e (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł	41750	31107	25079	31348	34180	31501	60359	29498

a Stan w dniu 31 XII. **b** Łącznie z łózkami dla dzieci i inkubatorami. **c** Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju narodowej; według lokalizacji inwestycji. **e** W 2010 r.

a As of 31 XII. **b** Including beds for children and incubators for newborns. **c** By actual workplace and kind of activity; investment location. **e** In 2010.

Voivodships								SPECIFICATION	No.
podkarpackie	podlaskie	po-morskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie		
17846	20187	18310	12333	11711	24173	29826	22892	Area ^a in km ²	1
2128,7	1201,0	2283,5	4626,4	1278,1	1452,6	3455,5	1722,7	Population ^a in thous.	2
								Non-working age population ^a per 100 persons of working age	3
56,5	57,0	55,6	54,3	57,6	53,2	55,1	52,9	Natural increase per 1000 population	4
1,4	-0,4	2,5	-0,6	-1,7	1,2	2,1	-0,1	Net internal and international migration per 1000 population for permanent residence	5
-1,0	-1,6	1,0	-1,2	-1,8	-2,1	0,4	-0,5	Hard surface public roads ^a per 100 km ²	6
84,9	61,0	67,7	179,6	114,7	53,3	91,2	59,2	Beds in general hospitals ^{ab} per 10 thous. population	7
44,9	47,5	37,4	55,3	50,4	43,2	45,2	45,0	Forest cover ^a in %	8
37,6	30,6	36,2	31,8	28,0	30,8	25,7	35,3	Employed persons ^{ac} in thous.	9
794,7	403,1	744,3	1648,1	462,8	422,9	1350,2	511,3	Average monthly gross wages and salaries in zł	10
2887,87	3002,37	3314,53	3553,67	2941,38	2863,29	3101,33	3040,79	Registered unemployment rate ^a in %	11
15,5	14,1	12,5	10,2	15,2	20,2	9,1	17,6	Entities of the national economy in the REGON ^e register per 10 thous. population	12
710	764	1131	958	829	807	1090	1246	Investment outlays ^d (current prices) per capita in zł	13
6306	5423	6118	6506	5242	5334	6038	5092	Gross domestic product ^e (current prices) per capita in zł	14
24973	26985	35597	39677	28134	27228	38629	32268		

działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe). **d** Poniesione w gospodarce including persons employed in private farms in agriculture (estimated data). **d** In the national economy; according to

TABL. 1 (270). **WOJEWÓDZTWO ŚLĄSKIE NA TLE INNYCH WOJEWÓDZTW W 2011 R. (dok.)**
ŚLĄSKIE VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF OTHER VOIVODSHIPS
IN 2011 (cont.)

B. LOKATA WOJEWÓDZTWA W KRAJU

POSITION OF THE VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Województwa							
		dolno- śląskie	kujawsko- pomorskie	lubelskie	lubuskie	łódzkie	mało- polskie	mazo- wieckie	opolskie
1	Powierzchnia ^a w km ²	7	10	3	13	9	12	1	16
2	Ludność ^a w tys	5	10	8	15	6	4	1	16
3	Liczba ludności w wieku nieprodukcyj- nym na 100 osób w wieku produkcyjnym ^{ab}	4	8	16	2	14	12	15	1
4	Przyrost naturalny na 1000 ludności	11	8	13	6	16	3	6	14
5	Saldo migracji we- wnętrznych i zagra- nicznych na pobyt stały na 1000 ludności	4	8	16	8	7	2	1	15
6	Drogi publiczne o twardej nawierzchni ^a na 100 km ²	6	9	10	14	4	2	5	8
7	Łóżka w szpitalach ogólnych ^{ac} na 10 tys. ludności	5	13	3	15	2	14	7	11
8	Lesistość ^a w %	8	13	14	1	16	9	15	11
9	Pracujący ^{ad} w tys.	5	10	7	15	6	4	1	16
10	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	3	13	7	14	8	5	1	9
11	Stopa bezrobocia rejestrowanego ^{ab} w %	5	14	8	12	7	4	2	9
12	Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^a na 10 tys. ludności	4	11	15	6	10	7	1	8
13	Nakłady inwestycyjne ^e (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł ...	3	11	15	2	4	9	1	16
14	Produkt krajowy brutto ^f (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w zł	2	10	15	9	6	8	1	11

a Stan w dniu 31 XII. **b** Najmniejsza wartość została oznaczona jako lokata 1, natomiast — największa jako ostatnia pracy i rodzaju działalności; z pracującymi w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe). **e** Poniesio

a As of 31 XII. **b** The lowest value is marked as position 1, while the highest one as the last one among voivodships. **e** In the national economy, according to investment location.

Voivodships								SPECIFICATION	No.
podkarpackie	podlaskie	pomorskie	śląskie	świętokrzyskie	warmińsko-mazurskie	wielkopolskie	zachodniopomorskie		
11	6	8	14	15	4	2	5	Area ^a in km ²	1
9	14	7	2	13	12	3	11	Population ^a in thous.	2
								Non-working age population per 100 persons of working age ^{ab}	3
10	11	9	6	13	4	7	2	Natural increase per 1000 population	4
4	10	1	11	15	5	2	9	Net internal and inter-national migration per 1000 population for permanent residence	5
10	12	3	11	13	14	4	6	Hard surface public roads ^a per 100 km ²	6
10	13	12	1	3	16	7	14	Beds in general hospitals ^{ac} per 10 thous. population	7
10	6	16	1	4	11	8	9	Forest cover ^a in %	8
2	7	3	5	10	6	12	4	Employed persons ^{ad} in thous.	9
8	14	9	2	12	13	3	11	Average monthly gross wages and salaries in zł	10
15	11	4	2	12	16	6	10	Registered unemployment rate ^{ab} in %	11
13	10	6	3	11	16	1	15	Entities of the national economy in the REGON ^a register per 10 thous. population	12
16	14	3	9	12	13	5	2	Investment outlays ^e (current prices) per capita in zł	13
6	10	7	5	13	12	8	14	Gross domestic product ^f (current prices) per capita in zł	14
16	14	5	3	12	13	4	7		

lokata spośród zestawionych województw. **c** Łącznie z łózkami dla dzieci i inkubatorami. **d** Według faktycznego miejsca w gospodarce narodowej; według lokalizacji inwestycji. **f** W 2010 r.

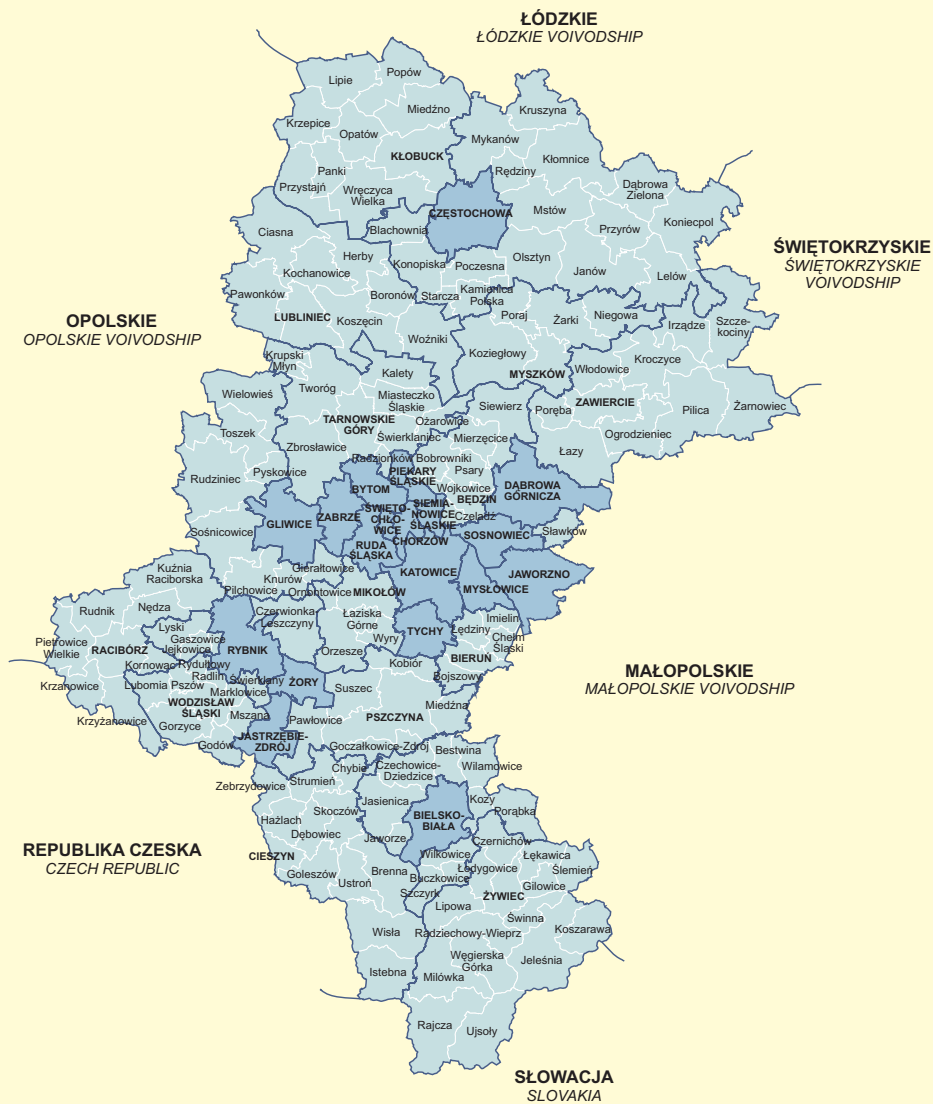
c Including beds for children and incubators for newborns. **d** By actual workplace and kind of activity; including persons **f** In 2010.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE DIVISION OF THE ŚLĄSKIE VOIVODSHIP IN 2011

As of 31 XII

— granice gmin
borders of gminas

— powiaty
powiats

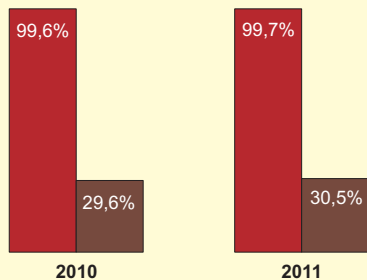
— granice powiatów
borders of powiats

— miasta na prawach powiatu
cities with powiat status

LUBLINIEC siedziba powiatu
residence of a powiat

**UDZIAŁ ZANIECZYSZCZEŃ ZATRZYMANÝCH
W URZĄDZENIACH DO REDUKCJI
ZANIECZYSZCZEŃ W ZANIECZYSZCZENIACH
WYTWORZONYCH**

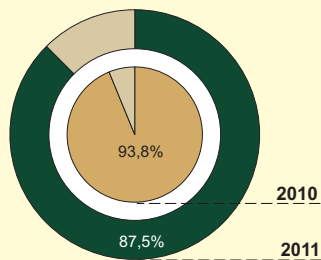
SHARE OF POLLUTANTS RETAINED
IN POLLUTION REDUCTION SYSTEMS
IN POLLUTANTS GENERATED

pyłowe
particulates
gazowe (bez CO₂)
gases (excluding CO₂)

**UDZIAŁ ODPADÓW^a PoddANYCH
ODZYSKOWI W ODPADACH
WYTWORZONYCH W CIĄGU ROKU**

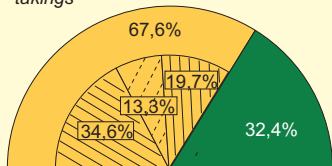
SHARE OF RECOVERED WASTES^a
IN WASTES GENERATED DURING
THE YEAR

^a Z wyłączeniem odpadów komunalnych.
^a Excluding municipal waste.

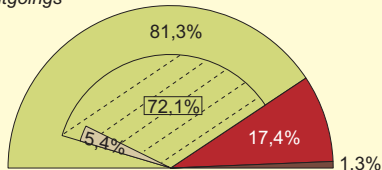
BILANS GOSPODAROWANIA WODĄ W PRZEMYSŁE W 2011 R.
BALANCE OF WATER MANAGEMENT IN INDUSTRY IN 2011

przychód
takings

z ujęć własnych
from own intakes
wody powierzchniowe
surface waters
wody podziemne
underground waters
**wody z odwadniania zakładów
górnictwowych oraz obiektów budowlanych**
drainage water from mines
and building constructions
z zakupu od innych jednostek
from purchase from other units

rozcłód
outgoings

zużycie na potrzeby zakładów
consumption for the needs of plants
w tym do produkcji
of which for production
w tym z sieci wodociągowej
of which from water-line network
sprzedaż
sales
straty w sieci
losses in the network

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2011 R.

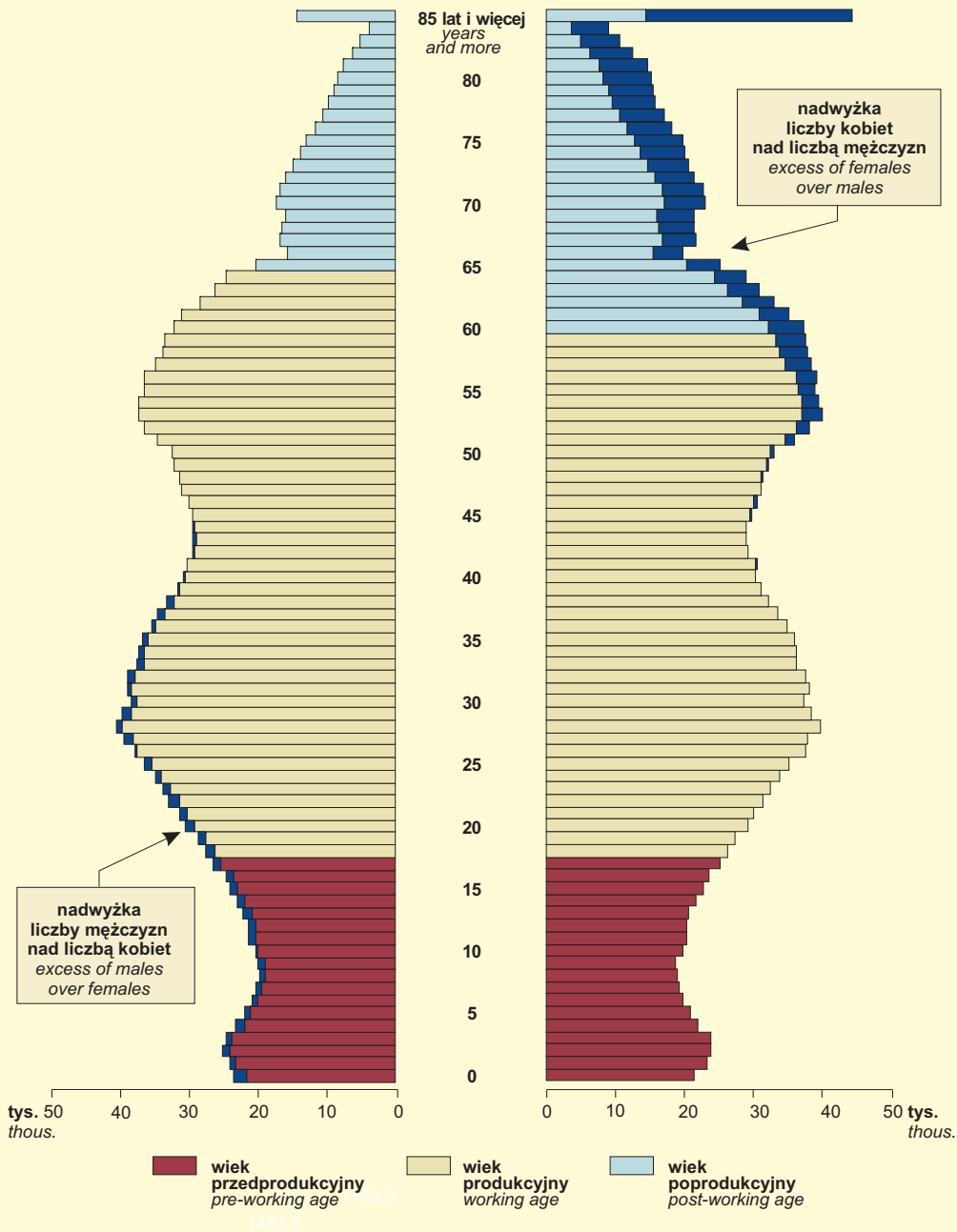
Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2011

As of 31 XII

MĘŻCZYŹNI
MALES

KOBIETY
FEMALES

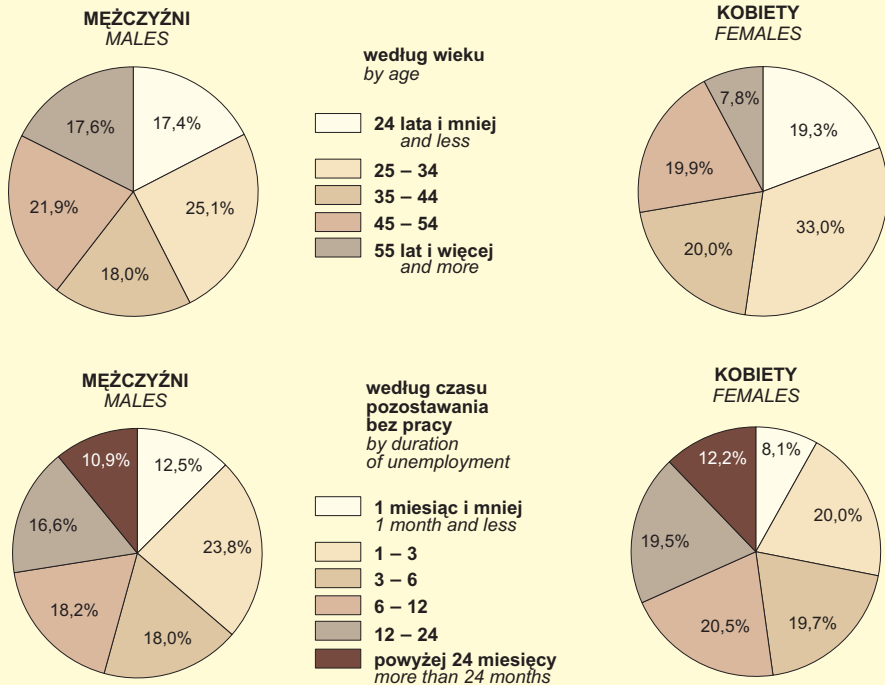

STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG PŁCI ORAZ WIEKU I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF UNEMPLOYED PERSONS BY SEX, AGE AND DURATION OF UNEMPLOYMENT IN 2011

As of 31 XII

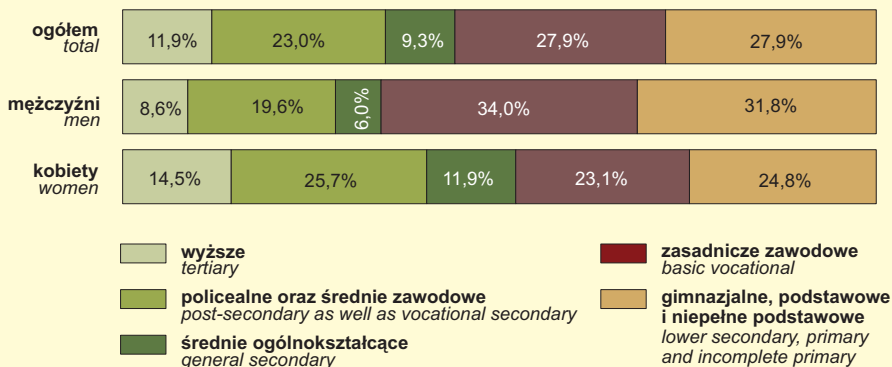

STRUKTURA BEZROBOTNYCH WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA I PŁCI W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

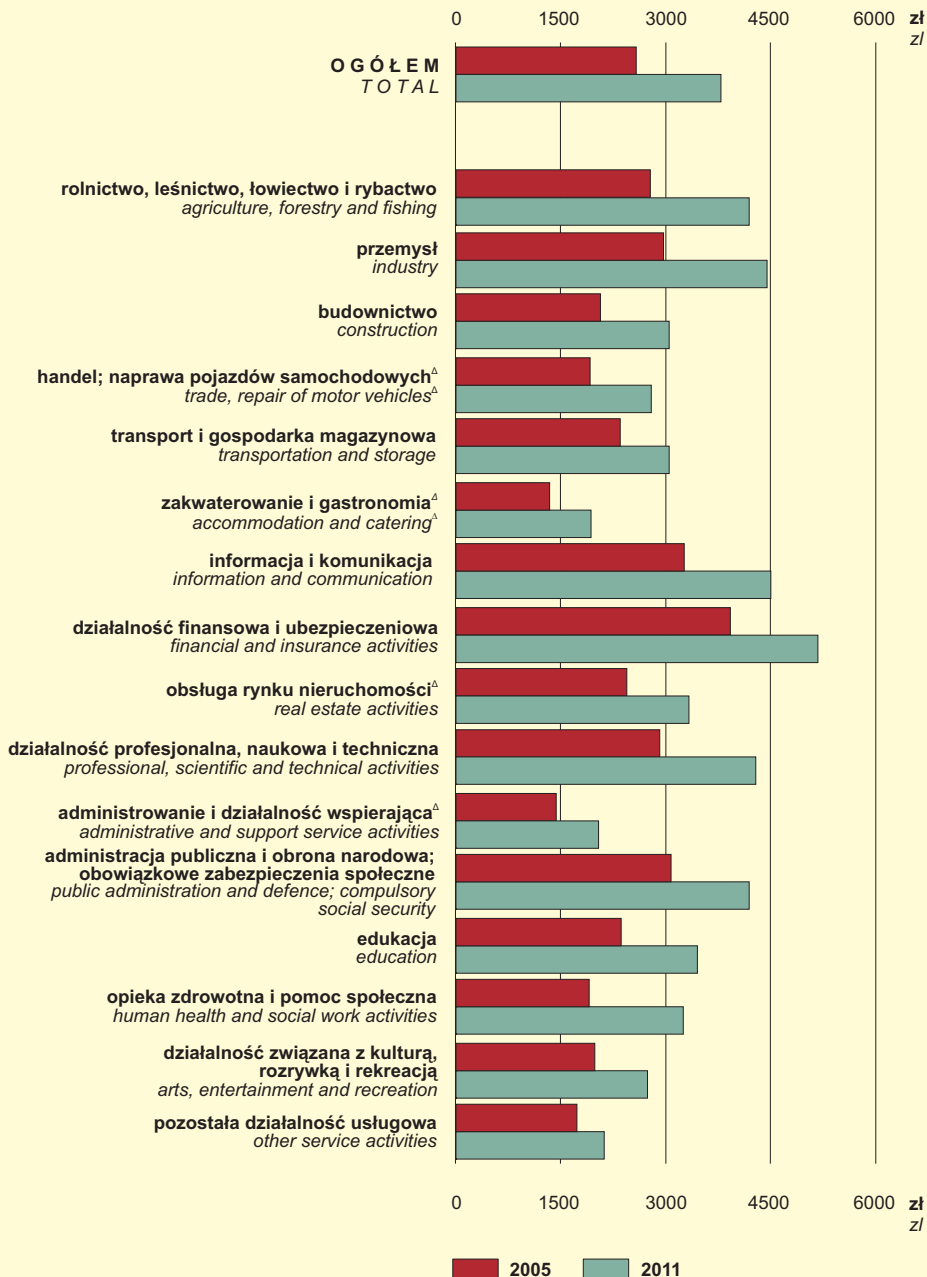
STRUCTURE OF UNEMPLOYED PERSONS BY EDUCATIONAL LEVEL AND SEX IN 2011

As of 31 XII

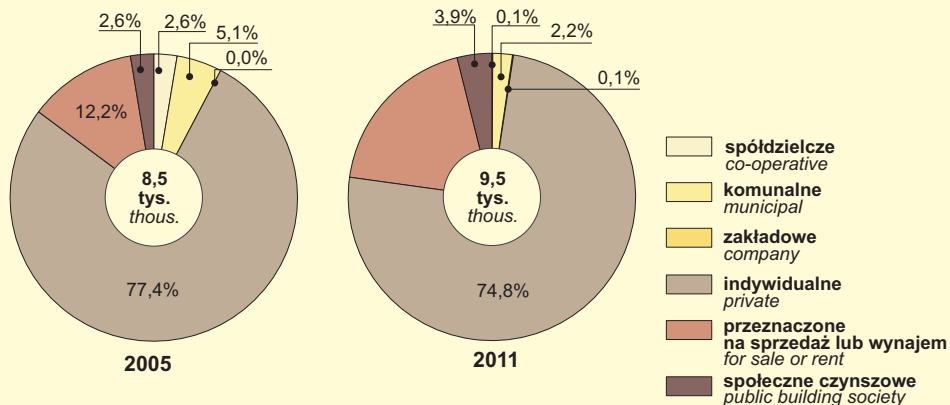
**PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO
WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**

AVERAGE GROSS WAGES AND SALARIES
BY SELECTED SECTIONS

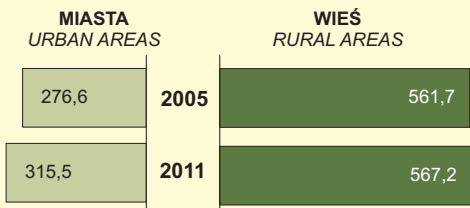
MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA

DWELLINGS COMPLETED

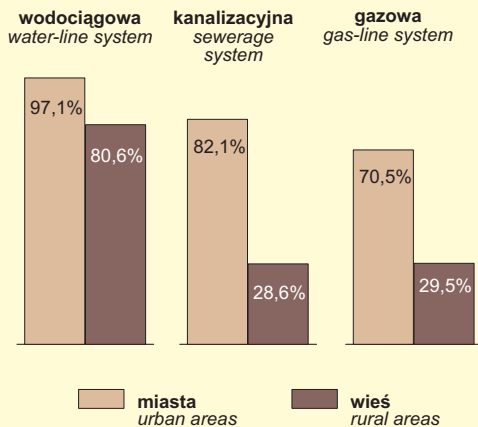
MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW

DWELLINGS COMPLETED PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

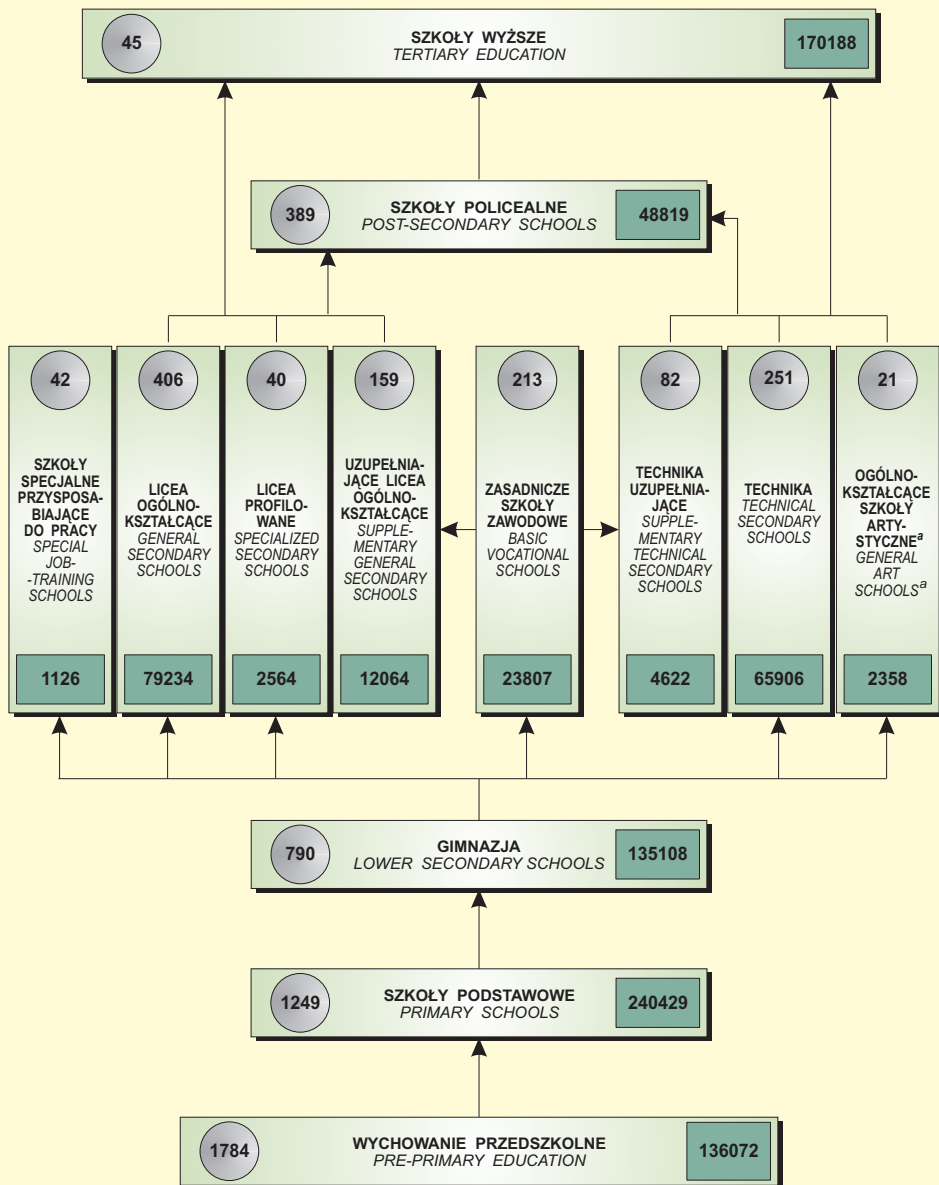
UDZIAŁ LUDNOŚCI KORZYSTAJĄCEJ Z SIECI W LUDNOŚCI OGÓLEM W 2011 R.

SHARE OF POPULATION USING SYSTEMS IN TOTAL POPULATION IN 2011

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2011/12
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN THE 2011/12 SCHOOL YEAR

liczba placówek
number of units

liczba dzieci, uczniów, studentów
number of children, pupils, students

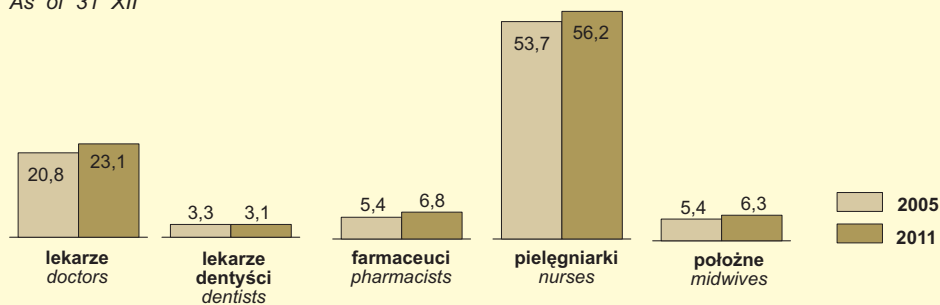
^a Dające uprawnienia zawodowe.
^a Leading to professional certification.

WYBRANY PERSONEL MEDYCZNY NA 10 TYS. LUDNOŚCI

Stan w dniu 31 XII

SELECTED MEDICAL PERSONNEL PER 10 THOUS. POPULATION

As of 31 XII

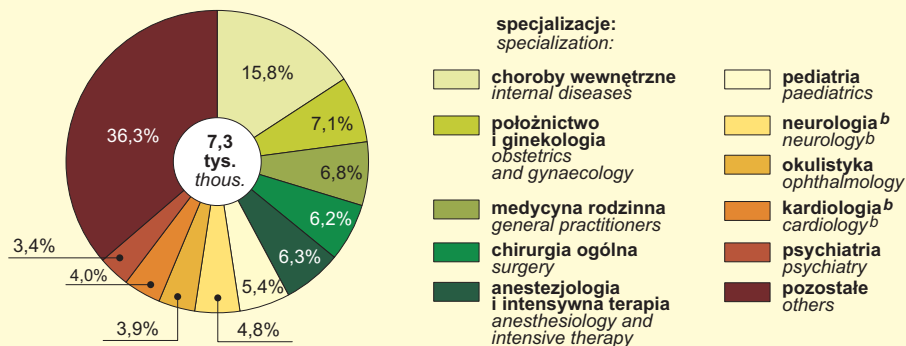

LEKARZE SPECJALIŚCI^a W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

DOCTORS SPECIALISTS^a IN 2011

As of 31 XII

^a Lekarze ze specjalizacją II stopnia i z tytułem specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny. ^b Łącznie ze specjalistami dziecięcymi.

^a Doctors with II degree specialization and with the title of specialist in a given field of medicine. ^b Including childrens specialists.

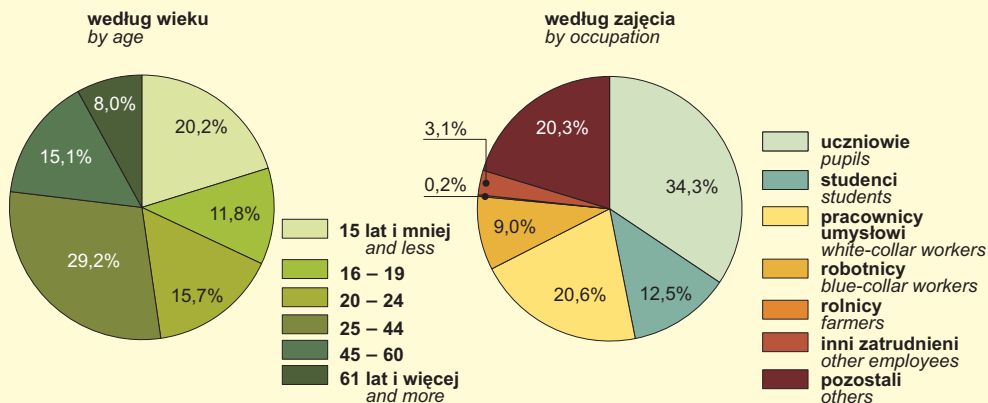
WYJAZDY ZESPOŁÓW RATOWNICTWA MEDYCZNEGO WEDŁUG MIEJSC ZDARZENIA W 2011 R.

DEPARTURES OF THE AMBULANCE EMERGENCY RESCUE TEAMS BY PLACE OF OCCURRENCE IN 2011

STRUKTURA CZYTELNIKÓW BIBLIOTEK PUBLICZNYCH^a WEDŁUG WIEKU ORAZ ZAJĘCIA W 2011 R.

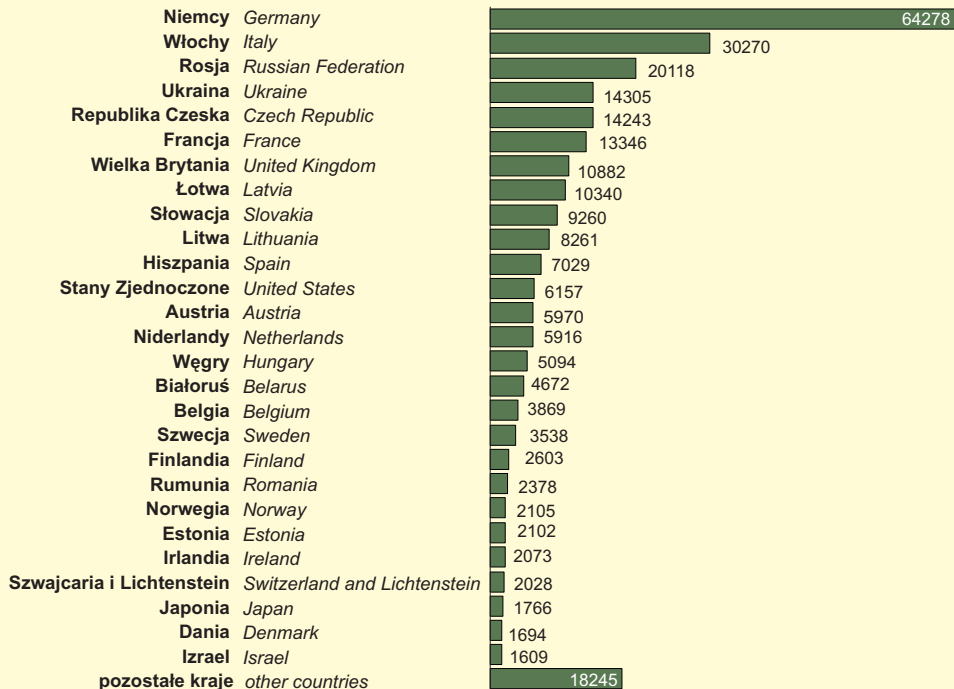
STRUCTURE OF BORROWERS OF PUBLIC LIBRARIES^a BY AGE
AND OCCUPATION IN 2011

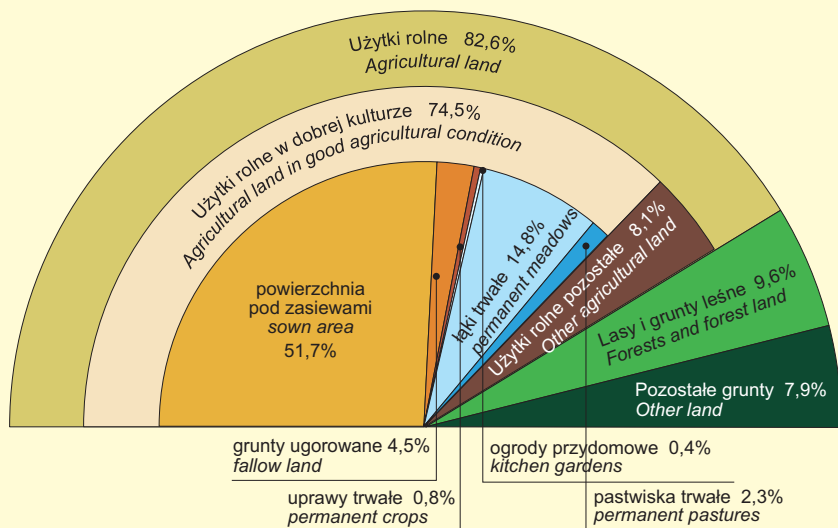
^a Łącznie z punktami bibliotecznymi.
^a Including library service points.

TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW WEDŁUG KRAJU ZAMIESZKANIA W 2011 R.

FOREIGN TOURISTS USING TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
BY COUNTRY OF RESIDENCE IN 2011

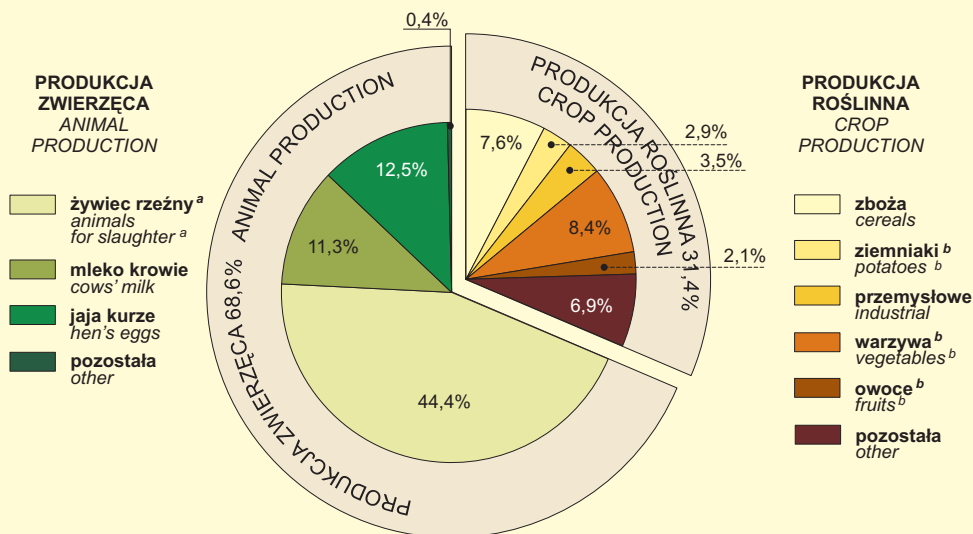

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW OGÓŁEM W GOSPODARSTWACH ROLNYCH^a W 2011 R.
LAND USE IN AGRICULTURAL FARMS^a IN 2011

^a Według siedziby użytkownika
^a By the official residence of the land user.

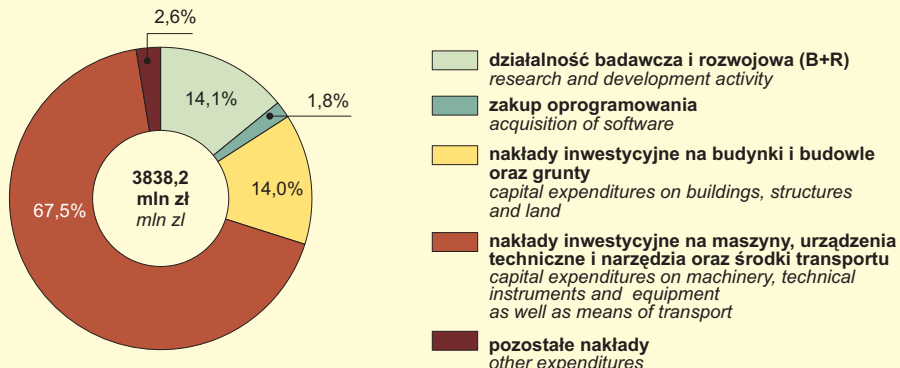
STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2010 R.
STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2010

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki. ^b Łącznie z produkcją w ogrodach przydomowych.
^a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits. ^b Including kitchen gardens production.

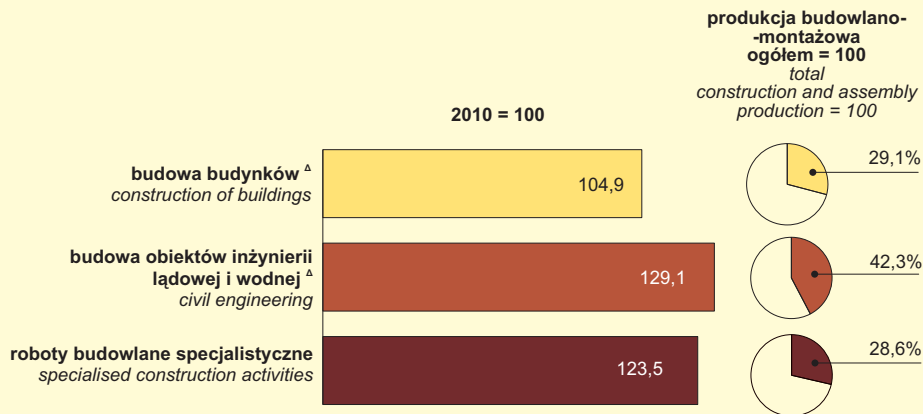
**NAKLADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYSŁE^a
WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ W 2011 R.
(ceny bieżące)**

*EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY^a
BY KIND OF INNOVATION ACTIVITY IN 2011
(current prices)*

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
a Data concern entities employing more than 49 persons.

**PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG DZIAŁÓW W 2011 R.
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY DIVISION IN 2011**

a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa śląskiego, siłami własnymi; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Realized^a by enterprises which have a seat of board in the Śląskie Voivodship, without subcontractors participation; data concern economic entities employing more than 9 persons.

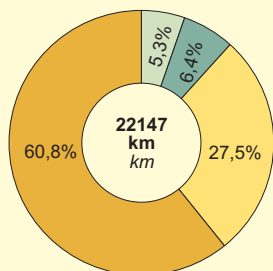
DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS IN 2011

As of 31 XII

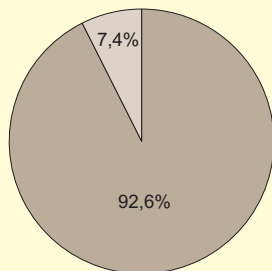
według kategorii
by categories

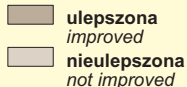
kategorie:
categories:

według rodzajów nawierzchni
by types of surface

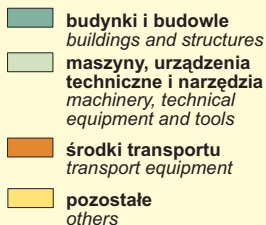
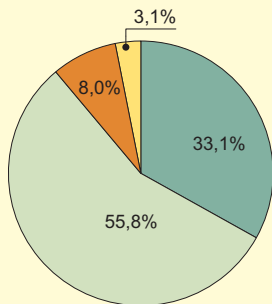

nawierzchnia:
surface:

STRUKTURA NAKŁADÓW INWESTYCYJNYCH^a W PRZEDSIĘBIORSTWACH WEDŁUG GRUP W 2011 R. (ceny bieżące)

STRUCTURE OF INVESTMENT OUTLAYS^a IN ENTERPRISES BY GROUP IN 2011 (current prices)

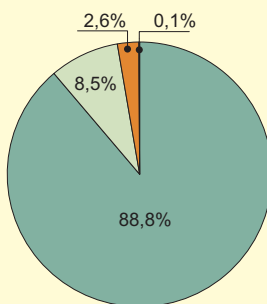

STRUKTURA WARTOŚCI BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a WEDŁUG GRUP W 2011 R.

(bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a BY GROUP IN 2011 (current book-keeping prices) As of 31 XII

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według siedziby inwestora; obejmują nakłady na nowe obiekty majątkowe, ulepszenie istniejących oraz zakup używanych środków trwałych.

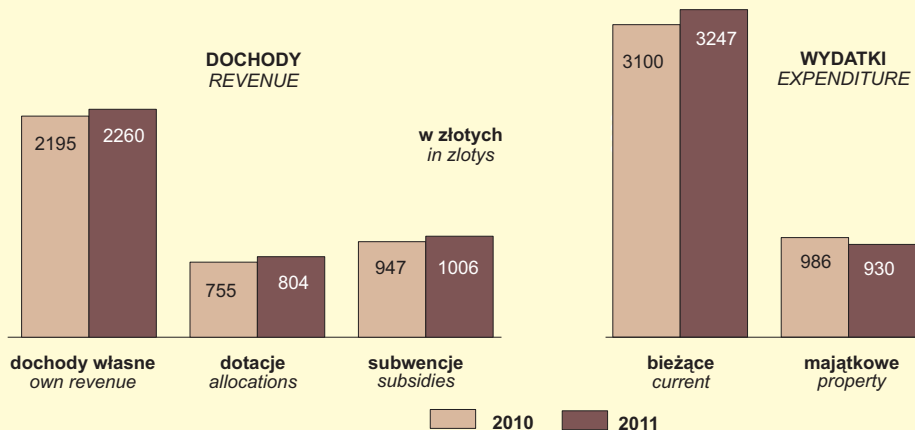
^a Data concern entities employing more than 9 persons; according to the seat of the investor; including outlays on new capital items, improvement of existing ones as well as purchase of second-hand fixed assets.

^a W państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych.

^a In budgetary state and local self-government units and entities.

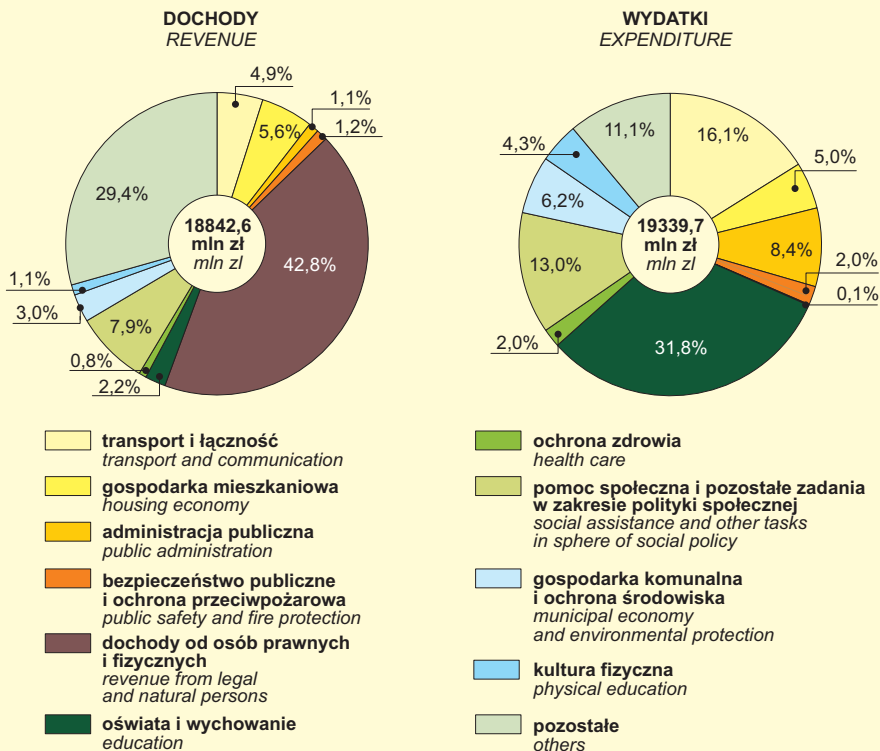
DOCHODY I WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO NA 1 MIESZKAŃCA

REVENUE AND EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS PER CAPITA

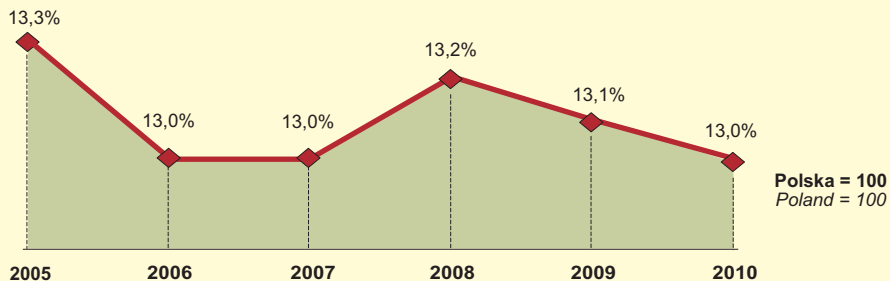
STRUKTURA BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW W 2011 R.

STRUCTURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION IN 2011

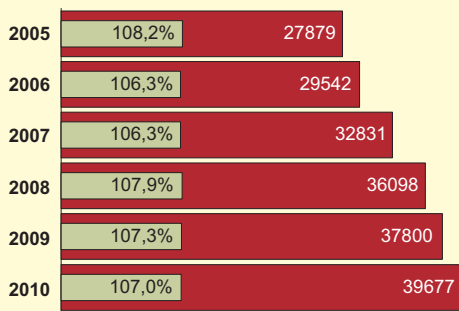
UDZIAŁ W TWORZENIU PRODUKTU KRAJOWEGO BRUTTO (ceny bieżące)

SHARE IN THE GENERATION OF GROSS DOMESTIC PRODUCT
(current prices)

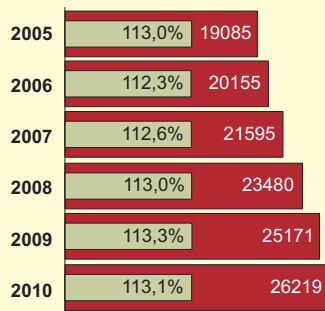
PRODUKT KRAJOWY BRUTTO NA 1 MIESZKAŃCA (ceny bieżące)

GROSS DOMESTIC PRODUCT
PER CAPITA
(current prices)

NOMINALNE DOCHODY DO DYSPOZYCJI BRUTTO W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH NA 1 MIESZKAŃCA

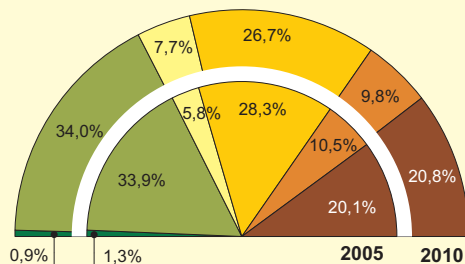
GROSS NOMINAL DISPOSABLE INCOME
IN THE HOUSEHOLDS SECTOR PER CAPITA

■ w złotych
in zlotys   ■ Polska = 100
Poland = 100

STRUKTURA WARTOŚCI DODANEJ BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (ceny bieżące)

STRUCTURE OF GROSS VALUE ADDED BY KIND OF ACTIVITY
(current prices)

- rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo
agriculture, forestry and fishing
- przemysł
industry
- budownictwo
construction
- handel; naprawa pojazdów samochodowych^A; transport i gospodarka magazynowa; zakwaterowanie i gastronomia^A; informacja i komunikacja
trade; repair of motor vehicles^A; transportation and storage; accommodation and catering^A; information and communication
- działalność finansowa i ubezpieczeniowa; obsługa rynku nieruchomości^B
financial and insurance activities; real estate activities
- pozostałe usługi
other services

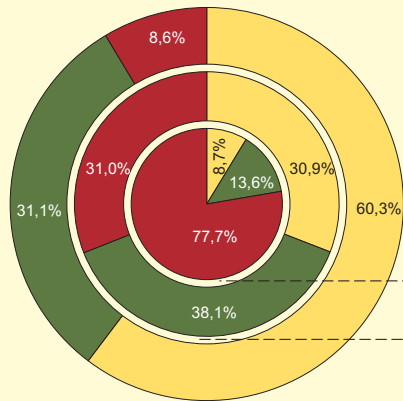

STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH ORAZ FORM PRAWNYCH W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY BY NUMBER OF EMPLOYED PERSONS AND LEGAL FORMS IN 2011

As of 31 XII

- osoby prawne
legal persons
- jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej
organizational units without legal personality
- osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą
natural persons conducting economic activity

o liczbie pracujących do 9 osób
employing not more than 9 persons

o liczbie pracujących od 10 do 49 osób
employing 10 – 49 persons

o liczbie pracujących powyżej 49 osób
employing more than 49 persons

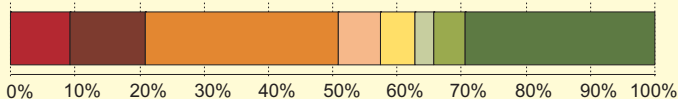
STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ WEDŁUG SEKTORÓW WŁAŚNOŚCI ORAZ PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI W 2011 R.

Stan w dniu 31 XII

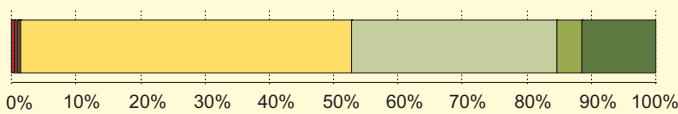
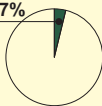
STRUCTURE OF ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY BY OWNERSHIP SECTORS AND KIND OF CONDUCTED ACTIVITY IN 2011

As of 31 XII

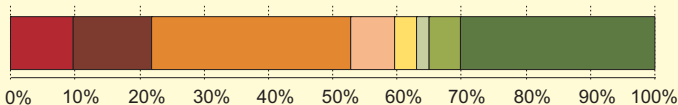
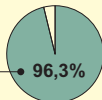
ogółem
total

sektor publiczny
public sector

sektor prywatny
private sector

■ przetwórstwo przemysłowe
manufacturing

■ budownictwo
construction

■ handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ
trade; repair of motor vehicles^Δ

■ transport i gospodarka magazynowa
transportation and storage

■ obsługa rynku nieruchomości^Δ
real estate activities

■ edukacja
education

■ opieka zdrowotna i pomoc społeczna
human health and social work activities

■ pozostałe
others

